

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK LIDOVÝ.

:: ROČNÍK VI. ::

VYDÁVAJÍ OTCOVÉ TOVARYŠSTVA JEŽÍŠOVA
-- NA SV. HOSTÝNĚ NA MORAVĚ. --

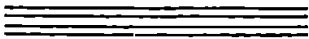
ROK 1910. -

SCHVÁLENO PŘEDSTAVENSTVEM ŘADOVYM A
NEJDUST. KNÍŽ. ARCIB. KONSISTOŘÍ OLOMOUCKOU.

NAKLADEM VLASTNÍM.

Grafický závod Zaorálka a Tučka, nást. L. Klabusaya v Holešově.

»Dovol, abych Tě směl velebiti, Panno přesvatá ;
dej mi sílu proti Svým nepřátelům!«

OBSAH:

Básně.

	Strana
Hlasy Svatohostýnské. M. Alfons	3
Legendičky o Panně Marii. R. Stupavský	7, 23, 34, 65, 83, 102, 207
Přání. P. Jos. Rybák T. J.	48
Maria pomocnice křesťanů. B. Ostránská	56
Před obrazem Srdce Panny Marie. P. Jos. Rybák T. J.	97
Vděčný upomíněk sv. Cyrilla a Methoděje. Al. Potěhník	103
Obrázky Svatohostýnské. V. Šťastný	121, 145, 169
M. P. na nebe vzatá. B. Ostránská	125
Při loučení poutníka	150
Hlasy Svatohostýnské P. T. odtěratelům a čtenářům	217
Chudý dárek. J. Pěnišlav	232

Články.

Maria zahrada uzavřená. P. A. Rejzek T. J.	3, 19, 34, 56, 65, 98, 122, 145
Dějiny Sv. Hostýna. P. František Vídeňský T. J.	7, 40
Sv. Hostýn v zimě. P. J. Rybák T. J.	10
Zahrada — škola. Al. Koudelko a	11
Esther — Maria. J. Drbohlav	14, 60, 75, 137, 163, 188, 197
Karlíčkovy první sv. přijímání. B. Blahánova	28
Za bouří náboženských Dr. R. Zh.	24
V zapovězený čas svadebního veselí ne-držeti. Jos. Smejkal	29
Vítězství lásky. Karla Vik. Sedmidubská	30, 44, 91, 140, 164, 184, 201, 220
Blah. Zdislava. P. Ant. Rejzek T. J.	38
Některé úryvky ku vzniku Matice Svatohostýnské. Jan Suchonský	43, 71, 107
Stoletá památka narození Lva XIII. P. A. Rejzek T. J.	50
O poutích. P. J. Rybák T. J.	61, 69
Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje. P. Fr. Vídeňský T. J.	72, 102, 127
První pouť na Sv. Hostýně. 22.—24. dubna P. Jos. Rybák T. J.	78
Z Brna na Sv. Hostýn. Dr. Rad. Ž.	79
Letošní první máj na Sv. Hostýně. P. Jos. Rybák T. J.	82
Kometa Halleyova a papež Kallist III. P. Ant. Rejzek T. J.	84
Sv. Jan Nep. a rod Lichtensteinský (1724—1798) P. Ant. Rejzek T. J.	87
Facta loquuntur	88
Chceš se modlit pobožně litaní k b. Srdci Páně. P. Rud. Stejskal T. J.	90
Sv. Anna, matka bl. Panny Marie. P. Ant. Rejzek T. J.	104
Kus posledních dějin poutí Svatohostýnských. P. Jos. Rybák T. J.	108
Spisy sv. Josafata. P. Ant. Rejzek T. J.	111
Z květeny Hostýnské. Fr. Gogela	112
Kulturní projevy	113, 138, 155, 175
Ráno v létě na Sv. Hostýně. P. R. Stejskal	126
Mžíkové obrázky z poutí Svatohost. P. J. R.	130
Povolání. M. Velehradský	135
Upomínky na bolet. Matku Boží na Golgotě. P. Jos. Rybák T. J.	149
Poutě Svatohost. za deště červenc. P. J. R.	152

Ruský jazyk při katol. bohoslužb. Ruský Strana konvertita dp. Mlc. Storožev. P. A. R.	152
Poutí Svatohost. ve svém zenitu. P. J. R.	170
Valná hromada Matice Svatohost. a své cení nového schodiště	172
Naši vlastenci: † Msgr. Vlad. Šťastný. Tom. Bláha, apoštol ví. Čechů	179
Vzpomínky na Joachima Barrandea	183
Pouti Svatohost. v jeseni. J. Rybák T. J.	193
Z Prahy na Sv. Hostýn. M. Lišková	196
Úchvatný proslov morav. děvčete	199
Katoličtí missionáři a věda	200
Hessouduv sirotčinec	207
Časový přehled	209
Pouti Svatohost. v předvečer zim. spánku	218
† Dr. Jos. Pištěcký	219
Bohdan. P. R. Stejskal	224
Z venkovského ovzduší	126
Obrázek sv. Antonína Paduanského	228
Zjímání Jezuitů při revoluci v Portugalsku	231
Chudobní lidé u Ježíška	233
U jeslíček	234

Obrazy.

Královna mučeničků, sv. Jan Nep., blah. Jan Sark.	9
Blah. Zdislava	39
Kroje družiček z okolí Sv. Hostýna	42
Oltář bl. Jana Sark. na Sv. Hostýně	73
Kroje družiček z okolí sv. Hostýna	81
Srdce Panny Marie	97
Sv. Anna	105
Koruna Panny Marie Častochové	126
Účastníci druhého sjezdu unionistů na Velehradě	128
Sv. Cyril a Method u papeže Hadriána II.	129
Ciborium na Sv. Hostýně	151
Matka Boží bolestná na Golgotě uctívána	169
Msgr. Vlad. Šťastný	180
Důst. p. Tomáš Bláha, apoštol vídeňských Čechů	181
Blah. Jan Sarkander vodí poutníky na Sv. Hostýn	194
Zemřelý Dr. Josef Pištěcký	219

Různé zprávy.

Se Sv. Hostýna:

Vyslyšení	31, 63, 93, 116, 141, 166, 141, 215
Sv. missije	32, 63, 93
Počasí	32, 192, 216
Dary na stavbu schodů	32, 64, 95, 119, 143, 168, 192, 216
Dary na korunu	32, 64, 94, 116, 141, 166, 191, 215
Co je s křížovou cestou na Sv. Hostýně	63
Lesy Svatohostýnské	120
Svaté pole Matice Svatohostýnské	120, 216
Pořádek služeb božích na Sv. Hostýně v zimě. O vánocích. Velké zásluhy o Sv. Hostýn. Co nového na Sv. Hostýně. Rabies Hostynensis. Památný den v prosinci na Sv. Hostýně. Počasí na Sv. Hostýně	236

Z posvátného Velehradu:

Velehradská akademie skutkem]	130
Slavnosti Velehradské	155, 192
Za P. Rejzkem, a jubileum P. Malého	213
Schůze družstva Velehrad	216
Sochy sv. apoštolů Petra a Pavla	216

== Doslov. ==

Praví se právem : Otec, který nepojistí svůj domov proti ohni, jest nedbalec. Katolický časopis považuje se za pojištění víry v domácnosti a mnohý stojí pravou maličkost. Co dlužno říci o otci, který toho pojištění zanedbává?

Ejhle, ukončili jsme zase jeden ročník katolického časopisu, jenž svázán, tvoří pěknou knihu za peníz vsutku nepatrný. Přelistujeme li jej a všimneme-li si bohatého, rozmanitého, půvabného obsahu, můžeme o něm též říci, že je laciným pojištěním víry a bohabojnosti v té domácnosti, kam přichází. A Bohu díky je těch domů na tisíce.

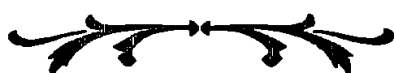
Myšlenka tato bude, doufám, *nejlepším díkem* všem obětavým spolupracovníkům Hlasů a nadchne i odběratele, aby i na dále podrželi tak užitečný a výhodný časopis a i mnohým jiným rodinám doporučovali toto tak levné pojištění dobrého mravu, zbožnosti k Bohu a k Blahosl. Marii Panně.

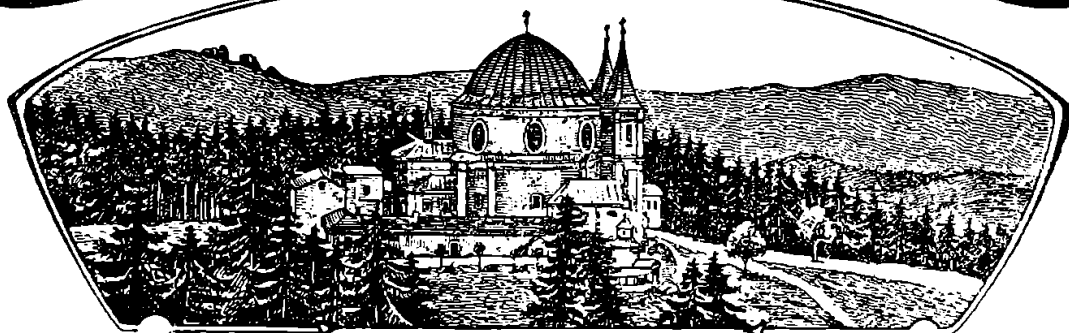
Máme úmysl za součinnosti ochotných a obětavých spolupracovníků našich z řad kněžských i laických a s dobrotivým, **dobrovolným** přispěním odběratelů našich list náš ještě zvelebiti. Od nového roku bude už tisknut na lepším, pevnějším papíře. Doufáme tedy, že věrní odběratelé naši z uznalosti a z lásky k dobré věci *dobrovolně přilepší* nám na *předplatném*, i kdyby to bylo jen na to poštovné. Ukládat to nechceme, aby i chudobné domácnosti mohly si časopis náš předplatiti a jim také víru a zbožnost pojistiti.

Předplatné zahájíme lednovým číslem, do něhož se vloží šekové složenky.

Ve starých družinách Mariánských měli členové často v ústech prosbu, jíž se Panně Marii nabízeli k službám: »Dovol, abych Tě velebti směl, Panno přesvatá,« načež se odpovídalo: »Dej mi sílu proti Svým nepřátelům!« Protože i náš časopis je ve službách Panny vítězné, vysílá též prosbu tuto k jejímu nadhvězdnému trůnu: »Dovol, abych Tě velebti směl i v budoucím roce, Panno přesvatá; abych směl rozno covati lásku a důvěru k Tobě po chatách i palácích milé Moravěnký a celé oblasti československé a těm, kdo mě přijmou dej sílu proti Tvým i jejich nepřátelům.«

»S Božským dítkem žehnej nás,
ó, Maria, v každý čas!«

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 1. a 2. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.

Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 korunu, v Americe dol. 0.25,
v Německu 1 M. ■■■■

OBSAH: Obrození. — Hlasy Svatohostýnské. (Báseň.) — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — Legendičky o Panně Marii: Skřivánek. (Báseň.) — Dějiny Sv. Hostýna. — Sv. Hostýn v zimě. — Zahrada a škola. — Esther — Maria. — Korunování Panny Marie na Sv. Hostýně. — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — Sedmíkrásky. (Báseň.) — Karličkovo první svaté přijímání. — Za bouři náboženských. — V zapovězený čas svatebního veselí nedržeti. — Vítězství lásky — Zprávy se Sv. Hostýna. — Literatura. — Listárna. — Z církve a ze světa. — Různé zprávy. Inzeráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti, že ročník VI., který zahajujeme prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Aby tudíž bylo celkem 12 čísel čili 12 archů tiskových jako léta minulá a naši milí čtenáři nebyli zkráceni, budou vycházeti prvé 3 sešity o 2 číslech čili o dvou arších. Redakce.

≡ K nastávající májové pobožnosti ≡

upravil a vydal P. Ant. Rejzek T. J.: Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“. II díl v útvaru 32 kázání — I. a II. díl zjedná každé knihkupectví nebo přímo na Sv. Hostýn jest se obrátiti.

➡ Cesty přímé od nádraží ➡

Bystřice pod Hostýnem mohou
použít pouze jednotliví poutníci.

Zprávy z církve a ze světa.

Čechy. »Hlídkka« podává nám přehled nákladu na jednotlivého posluchače universitního v Praze v roce 1908—09:

	Úhrnný náklad		Počet posluchačů		Na jednoho	
	univ. česká	univ. něm.	česk.	něm.	česk.	něm.
Fakulta právnická	K 187.100	K 152.000	1935	734	K 96	207
» lékařská	» 724.400	» 769.300	631	344	» 1148	2236
» filosofická	» 722.900	» 580.700	1453	595	» 497	976
» bohoslovecká	» 93.900	» 8.500	109	60	» 861	1358

Na posluchače německého v Praze platí tudíž stát více než dvakrát tolik nežli na českého. Upříti nelze, že život a čilost mezi katolickým studentstvem německým oproti slovanskému v naší říši znamenitě vzrůstá. I v Praze akademický spolek německý je silnější a čilejší nežli český. Zvláště široko rozvíjí se katolický spolkový život akademický ve Vídni v Marianských kongregacích. Nejpěkněji a nejúspěšněji se jeví sociální působnost akademiků katolických v tom, že pomáhají spolkům jiným na př. vincenckým, tovaryšským, dělnickým, učňovským a j. v přednáškách, řízení schůzí, výpomoci při řízení úředním. V prázdninách pak přenášejí tuto činnost na venek. Rozumějme si, co nás vzdělává, co nám prospívá! — Potěšitelné zajisté jsou zprávy, které docházejí z venkova v království, kde se obyvatelstvo víc a více organizuje a uvědomuje o svých povinnostech křesťanských i ve veřejném životě. Proto také důkladně zabývá se veškerý český tisk a i listy německé česko-budějovickou řečí býv. ministra dr. Fiedlera o politické chorobě českých měst. Dr. Fiedler dovodil, že venkov není tak v ohledu politickém roztržštěn jako města, neboť venkovu dostačí tři strany, ač representuje skoro 80% všeho voličstva, kdežto 20% voličstva městského je rozbito na pět a i více stran. Za symptom choroby označil dr. Fiedler též úroveň nízkou veřejných schůzí ve městech. Píše se na př. z Plas u Ml. Boleslavě: Naše katol. organizace pořádá letos v postní neděle odpo. tak zv. »Kroužky« po jednotlivých dědinkách ve farnosti; členové si libují a všickni se sejdou. Předmětem »Kroužků« jest volný rozhovor o důležitých otázkách historických, politických i náboženských, přednášky a j. — 20. března odpoledne řečnil u nás při kompletní schůzi p. redaktor Frant. Veselecký z Kladna a večer v týž den v Ml. Boleslavi. — Delegátem pro III. sjezd do Prahy na dny 27. a 28. března zvolen katol. organizací plasecký farář důstp. Ferd. Cvejn.

Morava. Třebíčská »Stráž« měla pěknou odvetu koncem ledna na »Rozumy odpadlíka Loskota v Hlasech ze západní Moravy č. 3.«, která začíná: »Smutnou pravdou jest, že v národě našem mužové o vlast velezasloužili bývají tupeni proto, že byli horlivými katolíky. Tak také odpadlý kněz Loskot pošpinil ve své řeči učeného jesuitu Bohuslava Balbína,

kteréžto slintání s radostí přinesly »Hlasy«. Volná myšlenka měla před rokem slintání Loskotovo v prvním vydání. Kolikáté asi vydání takového slintání už za celý rok dr. Loskot učinil! Za to jini se radují z muže tak vlasteneckého a jeho životopisu, na př.: Dne 13. února 1910 bylo dopsáno do redakce »Hlasů Sv. Hostýnských«: »Čta Vaši překrásnou knihu o Balbínovi, za niž Vám Hospodin račiž požehnati a k dalším podobným ještě mnohým siliti . . .« — Marianskou kongregaci mužů u sv. Michala v Olomouci nově založenou řídí horlivý kněz vldp. Dr. Foltynovský.

V Dolních Rakousích neměli dosti na něm.-nacionálním »Volksratu«, ustavili si ještě křesť. sociální »Volksrat«. Budou-li se potýkat navzájem o to, který je ten pravý, bude Čechům snad lépe; půjdou-li však o závod proti Čechům, bude našim Čechům ve Vídni ještě hůře. Nový »Volksrat« bude prý hájit německý ráz Vídne, sesilovat německý charakter země, německý mrav a osobitost Dol. Rakous!! — Mimo to vldp. Tomáš Bláha, známý horlivý kazatel a obětavý kněz český ve Vídni je těžce nemocen. Videnští Češi a kdo ctitelé a přátelé jeho jsme, všichni prosíme, by se čtenáři »Hlasů Sv. Hostýnských« za uzdravení jeho modlili. — Ve Vídni zemřel dne 10. března u věku 66 let věhlasný starosta JUDr. Karel Lueger, dav se za včas zaopatřiti sv. svátostmi.

Slovensko. Dne 23. února vyšel z vězení segedinského Ondřej Hlinka, farář ružomerský, když si odpýkal 33 měsíců státního vězení. Vyšel z vězení právě v době, kdy nastala éra vládní, která také s národnostmi počítá.

Chorvatsko. Spolek katolických akademiků chorvatských (Domagoj), jenž měl loni sjezd ve Splitě za účasti 700 studujících, vydává si list Luč v roč. VII. a opět počíná vydávati měsíčník nový pro zábavu a poučení Krijes a mimo to kalendář studentský Domagoj. —

Různé.

Novou kapli nádhernou ke cti bl. Jana Sarkandra, kněze a mučeníka, zbudovanou na místě jeho umučení vysvětil slavnostně Jeho Excellence, nejdůst. kníže-arcibiskup Dr. Frant.

Obrození.

Prvé číslo ročníku VI. vysílá redakce »Hlasů Svatohostýnských« svým milým čtenářům a ctitelům Mariiným. Stanovisko naše jest jasné. Nezasahujeme do veřejného života: než přece se Sv. Hostýna rozhlížíme se, pozorujeme a se zájmem sledujeme, jako naši přátelé, vše dobré, cokoliv slouží ku blahu našemu lidu českoslovanskému. Neopomeneme proto upozorniti na to, co nás potěšiti a posíliti může v životě křesťanském i společenském. Zásady jsou důležité člověku; neboť, jaké zásady kdo má, tak smýšlí a tak i jedná v životě svém. A tu na předním místě platí, že si nedáme povaliti katolickou církev, tento nejmohutnější protože neomylný sloup pravdy ve vlastech našich českoslovanských, odkudž pravé základy životní čerpáme; jestiž katolická církev naše učitelka ve škole u výchově křesťanské a vůdkyní v náboženském i rodinném životě vůbec. Vezměte z veřejného života, z rodiny a školy křesťanství a vzali jste jím i zdravý rozum; nebo slabost rozumu se vyhojuje pravdou sv. víry. Doma jsme a neuvěřili bychom, že tak jest, kdybychom to neviděli co se děje. Tak tuhý boj vedeme o svůj život dle práva a spravedlnosti.

Z toho vysvítá jen, že každý má na svém místě býti si vědom svého postavení v náboženském i národním ohledu a vzájemně podporovati kulturní snahy jak v hospodářství, tak u vědách a umění a vzdělanosti pravé vůbec. Má i moderní svět stránky dobré. I boj s nepřátely má výhody, že utužuje ducha i tělo a učí si vážit vlastnictví a vede k vítězství. Nuže nechať katolické strany, mladí i staří, mají otevřené oči a v oborech rozmanitých života napomáhají pravému pokroku a pravé osvětě ve vlastech našich.

Tak se utvoří *velká strana katolická* v národě českém jako nedobytný hrad, pak zapustí hluboké kořeny do širokých vrstev křesťanského

života pravá mohutnost a síla. Mnoho práce jest tu: než právě práce člověka těší. A dokud ho práce těší, dotud je zdrav a žije. Mnoho se už dokázalo, ale mnohem více se ještě nedostává. Proto ku předu spějme každý na svém místě! Naše *jednoty, spolky a sdružení*, jak městské tak venkovské, jak samostatných mužů tak omladiny, pohlaví jak mužského tak ženského, jak politické tak nepolitické, nechať v tisících a tisících členech se organisují, vychovávají v duchu našem křesťanském a rostou, aby zmohutněly a vyspěly vskutku v onu mohutnou stranu katolickou jak si ji přejeme.

Mluví se o boji národnostním, než tužší než li tento boj jest boj náboženský ve vlastech našich. Rcete, kam jsme to dospěli! Pravda jest to. Tábor proti táboru stojí, bratr proti bratru, tábor bezbožníků nevěreckých proti táboru věřících. Avšak nejen dva tábory stojí proti sobě, nýbrž krutá seč kulturní o pravý pokrok se stanoviskem křesťanským vypovězena jest moderním pohanstvím či lépe řečeno moderní chorobou a rozjitřeností v pošťvaném národě, v osadách, v rodině, v jednotlivci. Upříti nelze, že *mohutná jest strana proti nám* v národě našem, která ve spřežení s mocnými nepřátely našimi *od nich běře odvahy i životních posil k boji a podpory v tisku a nevěrecké vědě*. Máme tudíž ustupovati a s bojácnými do kouta se skrývati? Bůh uchovej! Prozřetelnost Boží jest nad námi a s námi. Toť osten, jímž nás popohání, abychom povstali, opásali se zbraní a spojenými silami, jeden o druhého se opíraje, hájili nejdražší statky své. Z toho všeho jest patrnó, jak *potřebí nám sbíratí vojsko*. A kde, odkud je vezmeme? Ohlížíme se po svých? *A kde jsou?* Najdeme je ve vrstvách lidu rolnického, v živnostnictvu, v dělnictvu, v lidu zdravého rozumu. Nuže odtud především lze nasbíratí vojska. Zdaž dovede čeliti? Zdaž by se k tomu nehodila lépe intelligence a kdož jsou mocnější? K čemu studuje? Ovšem, ovšem, než tu darmo mluvit! Než i lid má moc zákonodárnou ve svých poslancích, ať si tudíž vytvoří mohutnou stranu, která bude míti své zástupce. Jací poslanci jsou, tací jsou i činitelé v zákonodárství v malém i ve velkém. Pak se dá vojskem seřaděným a vycvičeným leccos dokázat.

Nuže jest-li *mocná ochrana Matky Páně* pro veškeren křesťanský svět: *pro náš národ českoslovanský* není? Jsou-li *poutnická místa* křesťanství hradbami nedobytnými, čím jest Moravě a zemím koruny svatováclavské náš *Sv. Hostýn*? Má-li královna nebes a země v poutnických svatyních svůj trůn, kde se milostivou prokazuje, čím jest nám *Svatohostýnský chrám*? A kam vedou *ušlapané cesty* na Sv. Hostýně? Co hledají tisícové a tisícové poutníků z blízka i z daleka na sv. Hostýn spějících? Zdaž si nehledí *Hlasy Svatohostýnské* od svého založení, aby zvelebily sv. Hostýn, úctu k Matce Boží rozmnožily v lidu našem, k důvěře jej povzbudily, láskou roznítily a do ochrany Matky Boží postavily?

Zajisté tak napomáhají svým způsobem i Hlasy Svatohostýnské, aby uspíšena byla chvíle, kdy se budou příznivě řešiti záhady sahající do života časného i věčného v národě českoslovanském. *Vzhůru tudíž na Sv. Hostýn!* Přičiňte se, kdo se zajímáte o *Hlasy Svatohostýnské a Sv. Hostýn*, aby se zdvojnásobil počet čtenářů a tím i ctitelů Matky Páně Vítězné na Sv. Hostýně v lidu našem.

REDAKCE.

M. Alfons:

Hlasy Svatohostýnské.

Minul rok! Však co v té skryto době!
mnohý zmlkl ret — nezavzní víc . . .
nepřátel snad ušel krutých zlobě?
Jdeme budoucímu směle vstříc.
Ejhle, lepší nastanou nám časy,
Svatohostýnské zas dojdou Hlasy.

Pozdrav s Hostýr a nám nesou vřelý,
vítejme je k šesté pouti zas.
Ukažme, že ctitelé jsme vřelí
Marie, jež nedopustí v čas . . .
Duším ať list znova blaho hlásá,
v Marii že kyne nám všem pásá.

Hlasy své k Hostýnským připojíme,
společně k Marii spěchejme,
k trůnu jejímu prosby složíme,
její vždy pomoci hledejme.
Hostýn jako maják ať nám září
věrnou zbožných Moravanů stráží.

Směle nastupte jen cestu novou,
prorazte temnotu kolem nás;
Pravda, jdete nevěreckou dobou,
jednou však zasvitne svět'o zas.
Rozesejte víry svaté vůkol,
splňte tak nadějný svůj úkol.

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXV.

Vše co nám bylo milého a vzácného, obráceno jest ve zboření (Isai. 64. 11.), tak se modlil prorok Isaiáš k Hospodinu, který jej vyslal k lidu judskému, aby mu zvěstoval, že se blíží vysvobození ze zajetí babylonského. Radoval se lid ze zprávy této a to tím více, že se dovolával prorok Hospodina. Duch Hospodinův nade mnou, proto že pomazal mne, abych potěšil zarmoucených (tamtéž 61. 1) a kázal jatým propuštění; abych kázal léto milostivé od Hospodina, kvílícím ze Sionu dal korunu za popel, olej radosti za smutek, plášť chvály za ducha truchlosti. Jak naslouchali, když o nich hlásal, že vzdělají opět pustiny, zboření stará že vyzdvihnou a obnoví města zpuštěná. A státi budou cizí a pásti budou dobytek váš a synové příchozích vašimi oráči a vinaři budou. Vy pak kněžími Hospodina nazváni budete, služebníci Boha našeho. A smlouvu věčnou učiní s vámi.

Ký div, že zvolal lid vyvolený v radosti a nadšení, jako by už v Jerusalemě byl: »Raduje radovati se budu v Hospodinu a plesati bude duše má v Bohu mém; nebo oblekl mne v roucho spasení a oděvem spravedlnosti přioděl mne jako ženicha okrášleného věncem a jako nevěstu ozdobenou záponami« (61. 10.). A prorok Isaiáš vykládá o vítězství Hospodinovu nad nepřátely jejich, jakož i o dobrodiních, která jim tolikráte prokázal — až padá na tvář svou a rozpjatýma rukama volá k Hospodinu: (tamtéž 64. 1.). Ó bys protřhl nebesa a sestoupil a vykoupil nás; od tváři tvé by se hory rozplynuly Od věku neslychali aniž ušima pochopili: oko nevidělo, Bože, krom tebe, co jsi připravil očekávajícím tebe. Ovšem, ovšem, co jsme učiněni my pro nepravost naši. Vše co nám bylo milého a vzácného, obráceno jest ve zbožení! — Zříceniny se staly z lidu vyvoleného a všeho jeho: než povstalo vše opět z rumu a ssutin k novému životu a nové kráse.

A vše jest pouhé předobrazení toho, co se dalo pokolením lidským, za něž Syn Boží sestoupil s nebe, aby je vykoupil, aby zvítězil nad nepřátely jeho. Tu (Jan. 2. 19.) se vyplnilo dokonale, co prorok Isaiáš viděl u vytržení mysli své. Jaké zbožení chrámu živého a vystavění jeho znoval »Zrušte chrám tento«, Pán Ježíš na sebe poukázav pravil a »ve třech dnech jej opět vzdělám.«

Od jakživa bylo, že v protivách postavené věci tím více se od sebe liší a vynikají. Jak je člověku v žláři a přikovanému, když živě vzpomíná doby, kdy úplna svoboden byl! Jak těžce nemocný ubožák lká a vzdychá nad bídným stavem svým, když jej porovná s lety, kdy ve zdraví a veselí byly dni života jeho! Jak se vyjímá opuštěná vdova ve své bídě a poníženosti oproti ženě v přepychu a nádheře si před ní vykračující! Ano bída a bohatství, nemoc a zdraví slasti a strasti, štěstí a neštěstí jsou protivy života a oproti sobě postavené vynikají dvojnásob. A tak vyžaduje toho rozmanitost na světě, aby nebylo vše jednotvárné, stejné. Jak by země se tvářila, kdyby hory doly nečinily ji rozmanitou. Právě rozmanitost dodává světu leposti a krásy jak v přírodě, dle Božím, tak v dle lidském.

Co to vidíme před sebou? Jsou to zříceniny bývalého hradu, chrámu, nějaké starobylé brány, památky na dávné doby. A výletníci si libují tam, kde takové památky jsou; proto spěchají do hor lesů, aby se tam pokochali jak v rozkošné vyhlídce a na čerstvém vzduchu tak pohledem na rozvaliny, zbytky to dávné slávy a minulosti. Vímeť, že nejedna panská zahrada uměle založená honosí se zříceninou úplně ze základu navezenou. Zajímavost a rozmanitost jako by vyžadovaly toho. Proto v zahradě okrasné se pohřešuje něco, byť by tam bylo vše dokonale upraveno, nestává-li v ní také něco rozbitého, podobného rozvalinám, ssutinám.

Protivy se hledají a vzácně se vyjímají. Minulost oproti přítomnosti, starostnost naproti novotě, klidný život oproti zápasu a životu pohnutému, starý sešlý domek naproti novému 5 patrovému činžáku aneb domu panskému, zbytky starého hradu oproti paláci modernímu, to vše budí zájem života. Ovšem musejí to býti protivy pravé, ale nikoliv jako je pravda proti bludu a nepravdě, která jest pouhou negací, ani jako pořádek oproti nepořádku, spoustě a podobně.

Než, nač se vše to vykládá, kam vše směřuje? My jsme v uzavřené zahradě. A z a h r a d o u u z a v ř e n o u jest M a r i a P a n n a. Zdaž má také místa zahrada tato uzavřená pro zříceniny? Nuže, »co mi bylo milého a vzácného, obráceno jest ve zbožení a rozvaliny, mohla zvolati Matka Páně. Arci není tu obraz spustlosti, následek nedbalosti, nýbrž svědek obětavosti, svědek pracovitosti až do úmoru ke cti a chvále Boží a ku blahu bližního, svědek lásky dokonale k Bohu a lidem.

Kdo pak neví, že život člověka spěje více a více ke konci, který nastane každému, kdy se o něm řekne: Ejhle tak tu leží na těch márách, jako skácený strom, jako hrad v ssutinách, jako zřícenina života lidského! Zajisté, ale hlavní věcí jest tu, jaké svědectví vydává sboženiště toto.

I matku Páně potkal osud tento.

Jaké tudíž svědectví si dává nejsvětější Matka Páně? Maria Panna pocházela z královského rodu Davidova a proto nikoliv dítětem z lidu, nýbrž vyvýšena byla nad mnohé a mnohé. Na tom si však málo zakládala. Maria Panna byla od počátku svého Bohem omilostněna, vynikajíc dary přirozenými i nadpřirozenými nad veškeren svět. Přednosti lidské i božské ji zdobily, tak že v pravdě na ní se vztahují slova Ducha sv.: Všecka jsi krásná, ani té nejmenší skvrny není na tobě, ve všem rozmilál! Svět by ji do zlata byl zasadil a nejdražšími kameny vyzdobil, kdyby se byl mohl jí chlubit, že jeho jest a pokrmý nejdražšími a nespoji nejskvostnějšími v úboru nejvzácnějším by ji byl častoval na svědectví úcty: než marnost nad marnost, toho všeho marně do ní hledáte, aby světa chtěla býti královnou a tak jednou obrácena byla v ssutiny.

Maria Panna odřekla se světa zúplna, zasvětivši život jako tříletá dívka bohoslužbám, v úkrytu žila Hospodinu, v pokoře si libujíc, kdy ji nikdo neviděl, nikdo o ní neslyšel, jsouc nepozorovaná v neúhledných ctnostech kochala se v zátíší, až ve zbožení obrátilo se vše, co bylo milého a vzácného i do ní.

Vyvolena a povýšena jest k důstojnosti Matky Páně, Bohorodičky. Je-li každé dobré matce dítě její životem, pokladem, štěstím, jak se říká, její vesmír, po Bohu její všecko: čím teprve bylo božské dítě, milý Ježíšek Marii Matce Páně? Prvá před ním na kolena padá, aby se mu klaněla a vyznala víru svou a lásku k němu. Jejím pokladem byl více, nežli kterákoliv matka nazvatí smí dítětko svoje.

Než sotva uplynulo 40 dní po narození Páně, nese jej do chrámu na obětování. Jiné ženy si svoje robátka vykoupily za peníz nepatrný a obětí beránka neb dvou holoubátek; načez mohly říci sobě: »A nyní, milý drahousku, jsi poklad můj a moje všecko.« Za to Matka Páně, ač také přinesla na obět zaň dvě hrdliček neb holoubátek, přece nevykoupila si jej: ba naopak právě od té chvíle začíná její bolestná cesta křížová, kterou jí zvěstoval staříčkový Simeon, an prorokoval, že bude ku pádu mnohým a duši její že pronikne meč ostrý, nebyla-li dříve již uvědoměna Duchem sv. a četbou písem, co na se běře, když jí archanděl Gabriel zvěstoval radostné sice poselství pro ni a pro veškeren svět, avšak i žalostné zejména pro ni. Zdaž jej nekojila slzami vzpomínajíc, koho vychovává, o koho se stará, za koho se obětuje, co je oba očekává; a čím více prospíval a dospíval, tím více jako balvan tížilo to mysl její, svíralo to srdce její, když pomyslila, jaký bude konec jeho, jak život jeho bude jednou utracen; jak se vyplní na ní: »Vše co bylo milého a drahého, obrátilo se v zbožení, v ssutiny!«

Představme si Pietu, rozjímejme s Matkou Páně, jaké žalosti svíraly srdce její, ona na svém klíně vidí zsinálé tělo svého miláčka, po tolikerých útrapách na duši i na těle, po všech bolestech, které až do té chvíle pro ni ona přetrpěla! Jaká to matka vůbec! A což jaká Matka Páně! Zdaž tu neobrátilo se vše ve zbožení?

A ještě po jedné stránce uvažujme všecek její život. O, pozorujme, jak žádná práce není pro ni hrubou, která by se s důstojností její nesrovnávala a proto se také žádné nevyhýbá, žádné neštítí. Kdo ji kdy viděl zaháleti aneb čas marně trávit? Slovo »šetřiti se«, »zachovati se«, jak někteří lidé rádi na jazyku mívají, sotva znala; podobně jako »ráda nerada«, »to mám nemám ráda« jí asi bylo neznámé; spíše z lásky k Pánu Bohu a pro Boha k bližnímu byla ve všem ochotná, prosta všeliké bojácnosti, až v obětavosti dospěla ke konci

života svého, na který se také vztahovalo slovo Krista Pána: Sbořte chrám tento a ve třech dnech bude opět postaven.

Konečně i my staneme se jednou troskami, ani v zahradě života našeho nesmí troska scházeti. Bylo by však také marné; nebo špatně bychom rozuměli sobě, nesprávné by bylo pochopení života, hrozný by to byl klam, kdybychom se báli rozvalin života svého. Zajisté se toho dočkáme všichni.

Bývá u jistých lidí starost a péče jako jediná, jen aby se zachovali, aby se nenamáhal, aby si snad věk neukrátili a proto se šetřil, jakkoliv jest v jejich moci. Bláhový, kdo pracuje aneb se dře; a ubohý, kdo tak žítí musí z povinnosti, myslí sobě: Proto mnohému jest idealem života onen bohatec, který jak den hodoval, dobře se měl, nic nedělal. A smýšlejší podobně netoliko lidé světu oddaní, ale mnohdykráté i lidé na pohled dobří, ba i zbožní, že takový život, vlastně štěstí — nebe na zemi — nazývají, nepomyslíce, že to špatný ideal života, jehož konec zahynutí věčné.

Jak bychom soudili o člověku, kterého ku práci jsme sobě najali: avšak milý sluha místo, aby se obětoval, má neustále na mysli, jak by se šetřil. Toť mu vrchnost řekne aneb vzkáže: »Já tě vzal do služby, abys mi pracoval a se obětoval«. Kdo má pravdu? Dáme zajisté za pravdu vrchnosti.

A nyní se porozhledněme po široším světě kolem. Užijme na všechny strany zřícenin a ssutin životů lidských dost a dost. Zastavme se u těch, kteří dle křestního listu nebo matrik u věku svém měli by býti jako obři na výsluní života: avšak svým spustlým nemravným životem záhy sestárnuli, sešli jako tráva vadne, v rozvaliny se rozpadli. Kéž by nebylo za naší doby mnoho takových ve všech stavech! Málo takových, kteří poctivě usilují žítí, aby se opravdu vzdělali, kdo se přičiňují, aby sebezapřením dosáhli v povolání určitého směru; za to mnoho takových, kteří se štítí práce a námahy, povalují se až se rozvalí, ve své lehkomyšlnosti hopkují z místa na místo aneb pepikují z povolání, až se stanou zříceninou nikoliv na ozdobu člověčenstva, nýbrž břemenem mnohých a potupou všemu lidu.

Jiní pak se obětují. Namáhají se, neštítí se práce, až se i oni v zříceninou obrátí. Než to vše výhradně činí k vůli kariéře, k vůli lidem. A co znamená pak život obrácený v ssutiny? Příklad nám to vyloží. Před 200 lety přišel jednou ku králi španělskému v Madridě jeho bývalý general. Až ke hradu královskému přijel; na to mu pomohli z vozu a o berlích se dostal až do komnat královských. Scházela mu ruka i noha, kterých byl pozbyl ve službách vojenských. Vyprosil si slyšení u krále; což mu bylo dopřáno. S sebou v hedvábném šátku vzal něco zaobaleného, čím se nikomu pochlubiti nechtěl; toliko Jeho král. Veličenstvu mělo býti dopřáno, aby se podíval. Snadno se domyslíme, že to byly kosti z jeho ruky a nohy, kterých při amputaci mu z těla vzato, aby si je na památku uschoval. »Kéž bych byl alespoň«, povzdechl si před králem, »padesátý díl oběti života svého Nejvyššímu věnoval; ó jak sladce bych mohl umřítí a s důvěrou Odpočinutí věčné očekávat!«. »Bohužel, že jsem tak neučinil, že jsem toliko světu sloužil! Zříceninou jsem, hlásající marnost, pomíjitelnost«. Pohřích, tak mnozí se stávají zříceninou k vůli cti a slávě, obětují život, hledajíce štěstí toho světa, až se octnou v rozvalinách; za to pro Boha a svou nesmrtelnou duši čili život věčný nehnuli téměř ani prstem! O zklamané naděje! »Bůh zaplať«, byl jim bezcenný peníz. Království nebeské bylo jim vypravováním o hradbách na měsíčku, bezvýznamným!

A jestě jedna třída lidí jest na světě a to nikoliv dle vlastní domněnky ta nejnižší, jichž byla vezdy velká síla, kteří jako Epikurejci s myslí a pohodlí hověli, mrzkým s něnou tvářím společným žádostem otročili, požívavosti, labužnictví, marnotratnosti s hejřivými pohany zasvětili ideal

života svého: a proto před časem promrhali hřivnu sil svých a vyžili skáceli se v rozvaliny. Vypravují dějiny České, že za krále Českého Václava I. téměř nikdo z urozených pánů pro hejřivý život nepřestoupil věk 45 let. Ubožátka! Únavou vysílení zhynuli!

Pravda jest, že nic netrvá na věky, vše na světě pomine a se v trosky rozpadá. I křesťanští mužové, křesťanské ženy, křesťanský dělník, křesťanská služka sestárnou, stanou se neschopnými ku práci, zbořeniště na zemi, v rozvalinách se ocitnou! Než pohleďte do jejich minulosti, zamyslete se do jejich budoucnosti, změřte jejich obětavý život, zvažte jejich zásluhy před Bohem pro život věčný! Namáhavou těžkou práci měli oni, ať hlavou ať rukama dobývali sobě chleba svého. Jak mnozí málo se vyspí, špatně se stravují, protože jich skrovné příjmy na víc nestačí; avšak jejich práce je posvěcena láskou k Bohu, vůlí Boží, láskou k bližnímu a starostlivostí o život věčný. To jsou vám také trosky života: než jak vzácné jsou, jaká to podívaná Bohu, andělům a lidem!

A ještě jiné zříceniny skvostné jsou vám v zahradě uzavřené, na které vás upozorňuji. Duše jsou to zvláště omilostněné, které láska Boží tak nadchnula, že se zřikají i dovolených zábav, odumírají světu a jeho statkům za živa, opouštějí zámožnost, stavší se chudými pro Krista; aneb navštěvuje-li je Pán a žádá-li na nich oběti zápalné a proto citelné, jako žádal na nejsvětější Matce Páně, nezprotiví se, nereptají, nenařikají, nýbrž ochotně, vytrvale, s radostí se podrobují ve všem Pánu života a smrti, až řekne jim: »Ejhle služebníče věrný, (Mat. 25. 23) že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tě ustanovím: vejdiš v radost Pána svého«.

R. Stupavský.

Legendičky o Panně Marii.

Skřivánek.

V jeslich leží Jezulátko,
dříme s'adký sen,
u Něho bdí Máti milá —
patří v pole ven.

A, hle, ptáček s polí letí,
sedá k jesličkám,
Matky Boží nebojí se,
jak by byl tu sám.

Očkem hledí na vše strany
šedé ptáčátko,
od nehody opatruje
Božské děťátko.

Křidelkama ochlazuje
dusný v stáji vzduch,
od dítěte zapuzuje
roje hladných much.

A když Máti zpívá dítku,
zpívá s Matičkou,
její písně doprovází
písní sladičkou.

Pěvcem je tak Ježíškovým
dlouhý v chlěvě čas
a když dítě povyroستlo,
zpívá v poli zas.

A že zpíval Ježíškovi,
když byl ponížen,
zůstal jeho věrným pěvcem
až po dnešní den.

Jediný on s písní letí
k samým nebesům,
andělé kde s Matkou Boží
zvou jej ku plesům.

A kdy Máti svátek slaví
zpívá nejvíce,
první píseň k nebi nese,
když jsou Hromnice.

Dějiny Sv. Hostýna.

Píše Fr. Videnský, T. J.

(Pokračování.)

Po velkých službách Božích shromáždili se zástupcové poutníků u slavo-brány, kde děkoval P. Cibulka vdp. prelátu Korčíanovi za jeho vzácnou ochotu. Poděkováno a svoláno sláva vys. dp. kanovníku bar. Ehrenbergroví a monsgu

Bergrovi, kteří kdysi na kolečkách pomáhali vyvážeti ssutiny ze zřícenin Svatohostýnských. Také zemělým dobrodincům věnována zvláštní vzpomínka. Odpoledním sv. požehnáním a dojemnou promluvou na rozloučenou zakončena první jubilejní slavnost.

Než rychlým krokem přiblížila se slavnost druhá. Veliké přípravy na ni konány, poněvadž měla nabyti zvláštního lesku poutí ndp. knížete-arcibiskupa olomouckého Dr. Theodora Kohna. Hlavní oltář byl znovu pozlacen, žulové stupně před ním vzdělány, celý kostel pomocí šoupacího lešení vně i uvnitř opraven, zevně kostel okrášlen mimo to obrazy a nápisy, na věži vyvěšeny prapory. Šoupací lešení samo postaveno na sever od Sarkandrovky, ozdobeno obrazem Marie P. Svatohostýnské, ona žehná lidu, a ověšeno věnci a prapory.

Ač se jen lilo, přichvátali přece i z těch nejvzdálenějších končin poutníci, aby oslavili už svatvečer slavnosti. Dívali se však jaksi tesklivě se Sv. Hostýna na Moravu, jež mlhou pokrytá podobala se rozvlněnému moři. Pohled to čarovný, avšak skýtal málo naděje, že by nastala pohoda. Již ozývala se obava, že to bude asi zrovna tak, jako před 4 roky při konsekraci kostela, a skoro že to bylo pravda. Neboť ve svatvečer přšelo s malými přestávkami po celý den. Ale lidé, jakmile se blížil příchod vznešeného hosta, spěchali déšť nedéšť nahoru účastniti se velkolepé slavnosti. Počet poutníků byl nesčetný.

Nejdp. arcibiskup, jenž nesl s sebou ostatky blah. mučedníka Jana Sarkandra, uvítán na ozdobeném nádraží bystřickém holešovským děkanem Ed. Wolffem, c. k. okresním hejtmanem Wachou a oběma bar. z Loudonu. Kníže-arcibiskup vsedl do kočáru a jel do kostela. Před ním jelo v kroji na 250 banderistů, a po obou stranách na silnici ozdobené stožáry a u slavobran stáli četní zástupové, ač v déšti, volající bez ustání »Sláva«. Před kostelem byl kníže-arcibiskup uvítán místním farářem Frant. Kremlem a náměstkem starosty města Bystřice. V kostele bylo požehnání, po němž se odebral nejdušp. kníže-arcibiskup do zámku.

O 2. hod. odpoledne ubíral se nejdp. arcibiskup za jáсотu lidu a jsa doprovázen banderiem na Sv. Hostýn. U slavkovské slavobrány uvítán byl po našem slovanském způsobu podáním chleba a soli od starosty a výboru slavkovského, u chrámových dveří od členů domu Tov. Jež. a shromážděného duchovenstva.

Jednou z nejvýznamnějších událostí při této vznešené slavnosti bylo svěcení zvonu, který daroval dobrodinec a přítel Sv. Hostýna Dr. Fr. Srbecký. Zvon tento, jehož cena se páchí na 2000 K, je asi 12 centů těžký. Je ozdoben tímto nápisem: »Vrah svatyni na Hostýně rozbořil. Moravan opět postaviv ozdobil L. P. 1845. Proto za 50 let mne Hiller brněnský lil. Daroval farář z Blanska Fr. Srbecký. Světil na své jubilejní pouti Theodor, kníže-arcibiskup olomoucký L. P. 1895. Volám tě, Moravane, k Bohu, Kristu, k jeho Matce a své vítězné ochraně Panně Marii Hostýnské!

Nejdp. arcibiskup posvětil zvon za četné assistance, načež byl tento ihned vytažen na věž. I rozezvučel se poprvé při slavném průvodu v ostatky bl. Jana Sarkandra. Jak už výše uvedeno, přinesl ndp. arcipastýř Sv. Hostýnu ostatky bl. Jana Sarkandra, které se nalézaly ve vzácném relikviáři. Tyto ostatky měly býti slavnostním způsobem přineseny z Bystřice na Sv. Hostýn. I seřadil se ohromný průvod u kostela bystřického. Duchovenstvo, počtem asi 90, v čele s holešovským děkanem Wolffem neslo na noštkách relikviář. Před ním kráčely družičky z okolí, které už dříve uvítaly ndp. arcipastýře, a banderisté.

Po přeobtěžné cestě dorazil průvod ku slavobraně slavkovské, kamž mu přišel ndp. arcibiskup vstříc. P. Cibulka pozdravil duchovenstvo a průvod uvítací řečí. Za hlaholu zvonů vešlo se pak do chrámu, kde udělil ndp. arcibiskup požehnání a ostatky uloženy na oltáři sv. Valentina.

Ještě téhož dne večer shromáždily se tisíce poutníků před kostelem a za nadšeného souhlasu přijat návrh, aby byla vyslána ku knížeti-arcibiskupovi deputace poutníků s prosbou, by zaslal telegram s projevem dětinné oddanosti a s prosbou o požehnání sv. Otci a telegram holdovací J. Veličenstvu císaři a králi. Arcipastýř vyhověl žádosti. Od J. Veličenstva došla pak tato odpověď: Jeho Excellenci nejdůst. knížeti-arcibiskupu olomouckému Dru. Theodoru

Královno mučedníků, sv. Jene Nepom. a bl. Jene Sark. orodujte za nás!

Kohnovi v Bystřici na Sv. Hostýně. Jeho Veličenstvo císař Pán vyslovuje Vaší Excellenci za hold jménem duchovenstva a poutníků shromážděných na Sv. Hostýně přinesený a projádředný nejvyšší svůj dík. Parasini, c. a k. dvorní sekretář.

Jako při minulé slavnosti, tak ani nyní nescházel p. lékárník Harna, aby zvýšil slavnost provedením ohňostroje. Než pro nepříznivé počasí nesliboval si nikdo velkého zdaru, zvláště že by průhledný obraz Panny Marie Svatohostýnské postavený na šoupacím lešení mohl se bengalským ohněm osvětliti.

Veliké však bylo překvapení, když po osmé hodině večerní po vykonané modlitbě lesy Svatohostýnské zahučely ozvěnou stfelných ran. Vše spěchalo k místu, kde řečený p. lékárník dal nahonem postavití lešení k pořízení ohňostrojí, jež se nad očekávání skvěle vydařily.

Na svátek sám sloužil nejdp. kníže-arcibiskup pontifikální mši sv., při níž mu assistovali kanovníci olomoučtí a kroměřížští. Před pontifikálkou měl kázání, ve kterém povzbuzoval ku plnění povinností svého stavu a k důvěře v Matku Boží. Po pontifikální mši sv. sděleno lidu, že kníže-arcibiskup udělí venku i při dešti apoštolské požehnání. I vyšli všichni před kostel. V polokruhu pak drženy tabulky se jménem osad a farností, odkud poutníci byli. Tabulky těch, kteří ve čtyřicátých letech vyvázeli ze ssutin chrámu Svatohostýnského rum a přinášeli cihly na stavbu, byly ozdobeny zvláštním praporečkem. Gen. vikář J. Weinlich přečetl dekrét sv. Otce Lva XIII., jímž ndp. knížete arcibiskupa k udělení apoštolského požehnání splnomocňoval. Na to pozvedaul arcipastýř ruky, žebnal před tvář Moravy tisícům a tisícům poutníků. Slavným »Bože chváíme Tebe« byla pobožnost zakončena a kníže arcibiskup rozloučil se se Sv. Hostýnem. (Pokračování.)

Jos. Rybák T. J.

Sv. Hostýn v zimě.

Byli jste v zimě na Hostýně, když je celý bílý, zasněžený? Tu přednost, ovšem smím-li to tak nazvat, má, že dostane vždycky silnější sněhový povlak než údolí a rovina a kromě toho dostane ho dříve a podrží déle. Když dole prší, nahoře sněží.

Ale mile dojímá, státi na př. »v papučích« před portálem svatyně Hostýnské a za modrojasného nebe přehlížení daleké kraje Moravské vzdálí 6—10 mil: Všecko pod sněhem, všecko bílé; jenom různobarevné domky a kouť označují lidská bydliště a život. I Bystřice pod Hostýnem jako by byla do sněhu zapadla; najednou se však k ní něco blíží jako černý had; je to vlak, jenž vjíždí do nádraží, aby za chvíli dále ujížděl po bělostném koberci. Je-li —8° R nebo více stupňů (pod nulou) a máte-li dobré boty nebo papuce, dobrý zimní kabát nebo kožich a beranici, můžete se po temeni sv. Hostýna kolem křížové cesty procházet. Sníh je zmrzlý, snese vás; všude posvátné ticho, jen pod nobama to chrupe; ojínné a zasněžené smrky jako by vám chtěly říci, že vrstvy sněhu, jež nesou, jsou příliš těžké, tak že se větve polámou; jste oslněni leskem, jímž zlatí zářící slunce bělostný sníh a zazní-li z dola z Bystřice zvony, slavnostní vaše nálada vzroste nemálo.

Než tato nálada se úplně změní, přizene-li se severovýchodní vítr, říkají »polák«, ačkoli i z jiných stran přicházejí tací nemilí hosté. Ale zvláště severák umí si zasyčet, zaskučet, zahřmít a zahučet a přijde-li spolu sníh, pak ním zmítá jako prachem na zaprášené silnici, do každé skuliny ho vžene, tůně jím zasype, cesty zavěje. Hostýnské závěje není radno podceňovati; kůň stěží se z nich prodere. Při vichru, vánici je to v lese jako v boji. Jeden strom bije do druhého, i nejsilnější chvějí se jako slabé struny, vichr si s nimi vskutku pohrává. Chvillemi zaslechnete silný praskot; zase strom zlomen nebo vyvrácen. V kostele okna řinčí, dvéře se otfásají a hřmotí, jakoby se tam chtěl hrozivý host vedrat vší silou. V takové nepohodě, pravém dopuštění Božím, není

nikterak radno putovati na sv. Hostýn. Tehdy i strážci Svatohostýnští (řeholníci T. J.) stěží opouštějí svoje klášterní kobky, ač jim víchř nemilosrdně do oken duje a v kamnech to hučí víc než v kovářské výhni.

Než všecko na světě má svůj čas a svůj konec. Tak se také stane, že večer jdete spat za brozné vichřice a ráno vstáváte za hrobového ticha. Vichřice přestala, ale za to Hostýn zahalil se mlhou tak hustou a neprůhlednou, že nevidíte ničeho než mlhu. Na člověka působí to tísnivě, když celý den nebo i déle nic nevidí venku než mlhu a nic nezaslechne, než hladovou vránu.

Ale byť to sebe smutněji a jednotvárněji na Hostýně v zimě vypadalo a byť bylo sebe více sněhu, třeba několik decimetrů podle meteorologické pozorovací stanice Hostýnské, lidé na Hostýn přece přijdou. Jsou jich dva druhy: Jedni, a těch není mnoho, jsou milovníci sportu a pohybu; rádi by napodobili obyvatele Norska nebo Skandinávie, a proto nedbajíce velké námahy a bojného potu, vystoupí nahoru a posilivše se v Hostýnské restauraci, sjíždějí dolů po lyžích. Druzí jsou horliví poutníci, jichž bývá o nedělích a svátcích přes sto; tito nejdou nahoru k vůli sportu, nýbrž proto, že vidí v obtížném výstupu k milostné svatyni Panny Marie prostředek pokání nebo příznivou okolnost pro vyslyšení prosb svých a kojí se nadějí, že čím více oběti bude jim při pouti přenéstí, tím více nakloní si Tu, k níž putují. A tak při sebe větší spoustě sněhu jest cestička na Sv. Hostýn záhy prošlapána a nezmizí tak snadno pod závěsemi. Ostatně i pro Hostýnské saně z kláštera nebo z restaurace hledí se učiniti cesta jízdnou co nejdříve, takže spojení Hostýna s ostatním civilisovaným světem bývá přerušeno nejvýše na dva dny.

Kdybyste však přece chtěli s básníkem naříkati na sv. Hostýn:

»Hostýnku, Hostýnku,
proč jsi tak vysoko,
sněhy tě zalehnou,
vichřice odnesou«,

odvětil by vám sebevědomě:

»Sněhu se nebojím,
slunce je rozhřeje;
vichry se utiší,
skřivánek zapěje«;

ba poukázal by na přednost svou:

»Nebeská Matička
zvolila téměř mě,
abych byl poutníkům
stupínkem do nebe.«

Aloisie Koudelkova:

Zahrada — škola.

Bude brzy květen, měsíc ze všech dvanácti nejrozkošnější. Kde co již se zelená, kvete. Jestliže tomu tak ve veškeré přírodě Boží, tož zahrady a sady uměle pěstované, lidské oko teprve vábí. Jak milo zajisté pohleděti na záhony kvetoucích květin v zahradě na jaťel

• Nejdříve se probouzí fialka, jejíž dech vane líbeznou vůní, vábíci z daleka každého. Sotva se k životu probudila, již vesele hledí modrým očkem a rozhlíží se po družkách svých v zahradě; jsou to aurikule, petrklíče. Ty se sice opozdily, ale roztomilé zvonky jejich vyzvánějí zase jiným družkám na slavnostní

průvod: narcissům, koruně královské, konvalinkám, pivoňce a všem jiným květinám, něžným dětem blaženého jara.

Stály však práce a obsluhy pěstouna svého, zahradníka. Věděl dobře, jak útlá kvítka mu jaro v opatrnost světuje a rozuměl, jak důležité tedy záhony těch květův útlých svědomitě pěstovati! Proto nešetřil času, ni námahy, okopával, plel, uvazoval, zaléval milá kvítka dle povahy a potřeb jejich, slovem pěstoval svědomitě a vypěstoval si přerozkošnou zahradu, na níž zvláště nyní na jaře oko každého se zálibou spočine.

Než nechci dále rozebíratí půvabu jara, vždyť daleko by k tomu nestačilo lidské péro, by jen póněkud sterá kouzla věčně krásného jara naznačilo, slabá byla by v této příčině všecka snaha lidská.

Chci však obraz rozkošné zahrady jarní přenéstí jinam, a to do zahrádky lidské, do školy. Či neobrází se škola s dítkami — těmi lidskými poupaty v jarní zahrádě, jako svém věrném zrcadle?

Fialky, narcissy, konvalinky, lilie, atd. všecky ty květiny sadové jsou ta útlá drobotina školní, kterou světuje Prozřetelnost Boží dovednému zahradníku v zahradě dětské — učiteli. Jak důležité zahradnictví jeho! Radosná bývá podívaná na jarní spořádanou zahrádku, ale větší radost, pohleděti na zahrádku vzácných květů živých, dětí ve škole! Však nebyla by zahrada tak rozkošná, kdyby zahradník byl neopatroval každého kvítka, jak toho povaha jeho zvláště vyžadovala. Rovněž škola přestala by poskytovatí rozkošného obrazu ušlechtilé zahrádky Boží, kdyby učitel neznal dítek, t. j. jejich individuálních vlastností, povahy, schopností, chyb a p. Jako zahradníku třeba, by okopával, plevel, uvazoval ta která kvítka, tak a ještě pečlivěji učitel ve škole sobě počínati bude.

Přicházejí dítky do školy se mnohými chybami z domu otcovského a to s jinými děti rodičů chudých a prostých, s jinými děti rodičů zámožnějších a zámožných, s jinými z domů vzdělancův a nejhůře z domů nepořádných, spustlých. Jak těžká tu nastává učiteli úloha, individualitu dětí z této stránky rozpoznati tak těžká vděčná však povinnost, ve škole svědomitě okopávati, pleti, výstřelky ořezávati. Bude okopávati: poznávati směrem nastíněným sobě svěřené děti. U dětí z chudých domů často bude pleti závistivost, ořezávati zlou žádostivost cizího majetku, mstivost, u zámožných chlubitost, nadávky, u dětí z domů vzdělancův bude vytrhávati z kořene nechuť k modlitbě, učení, kázni a při dětech z domů spustlých všecko své umění vychovatelské vynaloží, by z dítky nevyrůstal divoký keř nekázance, bude hrubé výstřelky a bodláky vzdorů a spustlosti v domě spustlých rodičů narostlé, pečlivě ořezávati.

Učitel přičiní se dále, poznati dítky a individualitu jejich vlastností dobrých. Tak nalezne začasť u dítek chudých: poslušnost, zbožnost a schopnosti snad větší, než-li u dětí z rodin zámožných. Při těchto shledá dobromyslnost, upřímnost, náchylnost ku štědrosti. U dětí ze tříd rodičů vzdělaných shledá milou naivnost, upřímnost, schopnost, ale také domýšlivost a pokročilou schytralost, kteráž mnohdy smělosti odvážné dostupuje. Dle těchto pak individuálních vlastností dobrých bude dítky vychovávatí, t. j. pěstovati nejdůležitější, posvátný květ těch lidských květin — dětí — útlá srdce jejich. Bude vlastnosti tyto dobré v srdcích dětských živiti, zalévati svým příkladem uvazovati, tak jako zlé chyby ze srdcí lidských pléti, vytrhávati z kořene.

Poněvadž však výchova s této stránky potřebuje pomoci s hůry — tak jako nebeská rosa i déšť podmiňuje veškeren vzrůst, vznik a zdar sadu, podobně učitel nebude zapomínati při veškeré námaze své na nejvyšší moudrého Učitele nebeského a bude Ho často prositi modlitbou, by slunce Jeho milosti a pomoci do jeho lidské vzácné štěpnice stále svítilo, půdu dětských duší zahřívalo, by při nich milé květy ctnosti a mravnosti vyrůstaly a jednou ovoce vydaly. —

Ale zahradníku jest pěstovati rostliny celé: nejen kořeny a stonky, nýbrž i koruny. Podobně učitel bude vychovávat, což jest základem jeho učitelské působnosti: pěstovati, zušlechťovati srdce — ale bude také učit t. j. probouzeti, tříbiti, zdokonalovati rozum svěřených dětí. S této stránky povolání jeho rovněž veliké péče bude vyžadovati.

Ačkoli kořeny stromu a květy důležitější jsou nežli koruna jejich, neboť uschne-li kořen, opadne, zahyne koruna a květ brzo, tož přece velmi důležité jest, horní tělo stromu i květy pěstovati s vytrvalou a neúnavnou péčí, by strom byl pevným, dobré ovoce nesoucím stromem a květina — květinou, jak náleží.

Podobně bude tedy učitel ve škole vedomostmi jednotlivých předmětů štěpovati útlý rozum dětský, nespouštěje však (ani v této příčině) individuality dětí ve směru zmíněném již při výchově, nikdy se zřetele. Zejména při vyučování bude se řídit nadáním a schopnostmi dítek. Dle těch pak bude pokračovati v učitelské činnosti. Jak těžká práce mu tu zase nastává, zvláště při dětech méně schopných, jichž nejedna škola, zvláště v nižších třídách, ne právě malé procento vykazuje! Bude mu třeba vydatných prostředků, by při vyučování dobrého výsledku se dopravoval.

U stromkův a květin zarážejí zahradníci koly a kolíčky a k nim stromky přivazují, by prospívaly. Tímto kolem při vyučování ve škole bude učitel napřed dotčená moudrá výchova dětského srdce. Dovede-li učitel jako vychovatel dobře působiti v srdce dětské, zaráží tím k útlému srdci dětskému kůl, podle něhož srdce i rozum dětský vyrůstá, dospívá. K tomuto kolu přidruží se vděčná přichylnost a láska dítěte k učiteli, jevíci se v uctivé bázi k učiteli, druhému to duchovnímu otci dítěte, jakož i ve srazě dítěte, pilnosti v učení učiteli radost působiti.

Jako zajisté ke kolu přivázána bývá květina nebo stromek, aby se pevně zakořenil, tak láska dítek k učiteli a důvěra jejich k němu jsou tím přívazkem, jsou páskou k výchově přičiněnou, kteráž jest ve škole nejvydatnější pomůckou učební!

Získal-li lásku dětí (kteráž však bude vždy jen vděčným prostředkem v rukou učitelových ku vznešenému cíli, nikoli účelem, čelícím k vypočítané, laciné popularitě u rodičů dětí oněch), pak láska k dětem učitele z povolání bude při vyučování vynalézavá, by se podjala práce, byť i namáhavější, učivo dětem přístupným, pochopitelným učiniti. Učitel vždy bude vyučovati názorně, neboť na dítě nazírá, to vchází okem jeho — jako oknem — ve přibýtek a majetek rozumu a paměti jeho dětské. Z té příčiny, seč bude, se přičiní, by děti školní měly především školní knihy a všechny potřeby. Též se postará, by hojně školních pomůcek měl vždy po ruce. Tak i zájem dětí méně schopných získá a když práci své učitelské také Boží pomoci a požehnání si vyprosí, vyučování bude se mu ve škole dařiti a bude odměněn blaženým vědomím, že jest dobrým, svědomitým učitelem, jehož bude sprovázeti — vděk dítek, vděk rodičů, ano vděk církve a národa, jimž zasvětil svůj život, veškerým jeho životem, ano až za hrob . . .

Ale žel Bohu, bývají toho vděku lidského smutné doklady vůbec a při učitelích zvláště! Jest zajisté vděčnost ona ušlechtilá, vzácná květina, kteráž neroste v půdě neobyčejné, jalové, nýbrž ujímá se jen v srdci vychováním krásně zušlechťeném, klíč, roste a vykvétá v paměti rozumu hluboko a náležitě vzdělaného!

Čím méně se dnes pro mnohé živly nepřátelské daří výchova vůbec, tím více ubývá citu vděčnosti, ano lze tvrditi, čím víc ubývá bázně Boží, tím víc ubývá šetrnosti k jakékoli autoritě, tedy též k autoritě učitelově, tím víc pak byne vděčnost k němu.

Bude tedy práce svědomitého učitele také tam směřovati, by při každé příležitosti utvrzoval v dítkách bázeň Boží, neboť bez ní nemohl by ve škole dětem vštípit lásky a uctivé bázně k sobě a neudržel by kázně školní, kteráž jest podmínkou veškerého zdárného působení učitelova ve škole.

Byť pak se mu i při vši námaze nedařilo, jak snaha jeho a práce by zaslouhovaly, byť i nevděk tak mnohých nerozumných rodičův i dětí samých jednou povolání jeho strpčoval, neustane v záslužné horlivosti své, bude pracovati dále na vinici samým Bohem a jasným panovníkem a národem jemu svěřené. Bude zajisté a zůstane si vědom vznešeného cíle, za nímž kráčí a z cest, k němu pečlivě volených, nestrhne ho nic, tím méně snad, ač osvědčené — přísloví: »Nevděk světem vládne.« Vždyť odplatou jeho na zemi jest blažené vědomí, že plně horlivě povinnosti jak vychovatelské, tak učitelské, nejlepší služby prokazuje Bohu, církvi, králi a národu! Pročež bude ho vždy k vytrvalosti povzbuzovati heslo nesmrtelného básníka našeho:

»Pracuj každý s chutí úsilovnou na národa roli dědičné, cesty mohou býti rozličné, jenom vůli mějme všichni rovnou!« — a bude přesvědčen, že »práce tichá a společná získá vlasti oslavu!«

Esther — Maria.

Dle vypravování napsal J. Drbohlav.

I.

V domě pana továrníka H, v jednom z větších měst naší milé Moravěny, bylo vše v plném proudu práce. V bohatě upravených salonech, ukládaly se drahocené věci do nedobytných skříní. Cestovní vaky a bedny naplňovaly se nejjemnějším prádlem a nejmode nějšími šaty.

Nebylo zapomenuto ani drahocných mýdel, rozličných pomád a voňavek. Vše bylo co nejpečlivěji prohlédnuto a pak teprv uloženo buď do vaku neb do bedny.

Pan H, majitel velké soukenné továrny, byl zaměstnán ve své kanceláři, kde ještě pozorně prohlédl ukončené účty a odpočítal velkou summu peněz svému svědomitému a spolehlivému pokladníku, aby mohl vypláceti úředníky, dozorce i dělníky pracující v továrně.

Dal dopodrobné rozkazy svému zástupci na čas své nepřítomnosti, a rozloučiv se se všemi, odebral se do salonů, by se přesvědčil, zdali vše již připraveno k odjezdu, který byl určen na následující den.

Pan továrník byl původu israelského; věrně a neohroženě se hlásil ku své víře, vše též svědomitě zachovával i s celou svou rodinou.

Kdo však neznal původu pana továrníka, nebyl by v něm shledal Israelity, ani dle zevnějšíku, tím méně dle jeho chování.

Jeho přímé a nestrojené chování ku každému, ať to byl již boháč jemu rovný neb podřízený úředník, neb tovární dělník, vzbuzovalo u každého, kdo s ním měl co činiti, úctu a vážnost k jeho osobě.

Jedna z jeho nejlepších vlastností, kterou jak se všeobecně vyprávělo, zdědil po své zesnulé choti, kterouž velmi miloval, byla dobročinnost k chudině.

Kdo zaklepal u jeho dveří, prose o podporu, neodcházal s prázdnou.

Jak ve svém domě, tak i v továrně, dbal nejvíce pilnosti a šetrnosti.

Sám všude dohlížel a lidí ve své továrně zaměstnaných se často dotazoval, jaké by byly jejich domácí poměry. Seznal-li pak, že jest kde třeba jeho hmotné pomoci, rád ji poskytl. Běda však tomu, kdo by byl nadužíval jeho dobroty.

Dbal o to, by v neděle a svátky křesťanské, když toho nutnost nevyžadovala, nebylo pracováno; přál si, by každý mohl vykonávati své náboženské povinnosti.

Častěji říkával: „Kdo nedá Bohu, co Božího jest, nedá ani svému chlebodárci, což jeho jest.“

O svátcích Vánočních pravidelně poděloval děti svých chudých dělníků obuví neb šatstvem.

Nebylo se tedy diviti, že dělníci rádi v továrně jeho pracovali a ve své práci mnohdy kolik roků setrvali.

Mnozí se obávali, že se poměry jejich zhorší, když mu po dlouhé nemoci zemřela jeho choť, jejíž vliv u pana továrníka velmi působil na poměry dělnictva.

Jako druhá Esther, neb tak se též jmenovala choť továrníka, pečovala o blahobyt podřízených, starajíc se nejen pečlivě o svou domácnost, ale i o lid zaměstnaný v továrně.

Však i po smrti své drahé choti, zůstal továrník tím, kým jej naučila býti jeho milá družka života.

Přetěžce nesl ztrátu její, vždyť mu byla vždy tak dobrou rádkyní a tak pečlivou matkou jejich tří dětí, kterými je Pán Bůh obdařil.

Ony to byly, které mu svým dobrým chováním, jež jim jejich milá matka do duší vštěpovala, oslazovaly jeho trudné chvíle.

Všechny kráčely ve šlépějích své zesnulé matky. Josef a Jakob vzdělávali se na vysokých obchodních učelištích v Německu. Právě před krátkým časem zavítali opět domů na delší dovolenou.

Sestra jejich Esther, která dědila jméno po matce a byla nejmladší (neb jí bylo teprv 12 let), bydlela ještě v domě otcovském, navštěvujíc místní školu.

Zimní dobou pan továrník H. povážlivě onemocněl. Po dlouhé nemoci, nabyv opět kýženého zdraví, měl se na radu lékařů odebrati do dalekých lázní. Aby odloučenost jeho dvou synů, kteří právě dojeli na prázdniny, mu nebyla bolestnou, umínil si, že je vezme s sebou. Esther měla pak požívat zotavení po dobu prázdnin s Rosárkou, neb jak ji obyčejně jmenovali „Sáli“, jejich nejmilejší a nejspolehlivější služebnou, v některém lázenském místě pro plicní choroby.

Bylať na svá léta příliš vysokého ale nad míru slabého vzrůstu. Její vždy ubledlá tvář a slabost v údech, pak časté pokašlávání nasvědčovalo, že se blíží choroba. Mohla býti úplně svěřena péči Rosálčině; vědělať předobře, že již od jejího narození jí opatruje jako zříteľnici oka svého.

Největší však péči jí věnovala po smrti její matky. Zdálo se, jakoby jí zesnulou paní dána byla jako odkaz v závěti.

Pudila ji k tomu nejen láska křesťanská, ale i vděčnost ku svému panstvu, které ji pro její svědomitost tolik milovalo, vidouc v ní tak zbožnou, pracovitou a spolehlivou osobu.

Bylať ve službě pana továrníka již od svého 16. roku. Vždy s jakousi radostí na to vzpomínala, jakým způsobem se k tak dobrým pánům dostala.

Rodištěm jejím byly valašské kopce a lesy. V nich strávila své dětství, navštěvujíc školu v rodišti až do svého dvanáctého roku. Pak musela rodičům již vypomáhati při domácnosti, pokračujíc v návštěvě školy jen po dobu zimní. Po vyjití ze školy pobyla ještě dva roky u rodičů, načež měla se odebrati do Vídně na radu známých do služby. Měla tam známé, kteří ji přislíbili, že jí opatří dobrou službu.

Jen s těžkým srdcem se rozloučila se svými rodiči a jí tak milými horami. Vlak ji unášel rychlostí větru. Hlava se jí točila když patřila na rychle, podle dráhy ubíhající stromy a tyče telegrafní Jela teprv poprvé dráhou.

Ani se nenadála a již byla ve stanici, kde měla přeseďat do jiného vlaku.

Ku svému velikému zděšení zpozorovala, že tobolka i s penězi, za něž si měla koupiti další lístek, zmizela. Prohledala několikráte kapsy, nahlédla i do vozu, v němž dříve Jela, ale tobolky nikde nebylo možná najíti.

Dala se do usedavého pláče ?

Nějaký pán, jenž též čekal na blížící se vlak, to zpozoroval a přistoupiv k ní tázal se jí, proč pláče ?

„Stratila jsem peníze, za něž jsem si měla koupit další lístek do Vídně“, pravila, s pláčem Rosárka.

„Proč pak jedeš do Vídně?“ tázal se opět onen pán.

„Do služby“, odvětila krátce, aniž by se podívala tázajícímu se do tváře.

Pán z počátku nedůvěřoval jejím výpovědím, předstíraje nějaký podvod; brzy se ale přesvědčil o pravdě.

„Máš-li pak již nějakou službu zajištěnou“, tázal se dále.

„Nemám“ odvětila tázaná „ale mám adresu na své známé a ti mi již službu zjednej“.

„Chceš-li, můžeš jeti se mnou do B má paní tě přijme do služby; cestu ti zaplatím“.

Rosárka utřela záztěrkou své uplakané oči a ponejprv se podívala pánovi, s nímž mluvila, pozorně do tváře.

Zakroutila záporně hlavou, dávajíc na srozuměnou, že nepůjde.

„Proč pak nechceš jeti?“ tázal se udiveně, ale při tom nějak dobrosrdečně pán.

„Maminka mi řekla, bych k židům do služby nevstupovala“, odvětila svým bedlivým okem pozorujíc přec jen v pánovi židovský původ.

„Proč pak nesmíš k židům do služby?“

„Poněvadž bych nesměla v neděli a svátky do kostela“.

„To jsi děvče na omylu“, dokazoval opět onen pán.

„Má paní by tě ani do služby nevázala, kdybys nechtěla chodit do kostela.“

To spomohlo. — Rosárka se usmála a přivolila. Místo do Vídně, jela do B a tak vstoupila do služby k panu továrníku H; neb on to byl, jenž ji nabýdl službu ve svém domě. Od toho dne uplynulo již dvanácte roků, ale Rosárka stále setrvala v jeho službě, jsouc spokojena v plnění svých povinností jak k Bohu, tak i ku svému panstvu.

II.

Záhy z rána unášel vlak pana továrníka i s jeho dvěma syny na daleký jih.

Rosárka s Estherou měla odejeti až po několika dnech. Musely se po odjezdu panstva, pokoje, v nichž vše bylo bez ladu a skladu, aspoň poněkud uvésti do pořádku a nejpotřebnější věci ku odjezdu Esthery do lázeňského místa opět vkládati do vaků.

Nepotřebovala toho sice mnoho, neb bývala na své potřeby velmi skromná; ale člověk se musí přec jen zaopatřit, vždyť neví, jaká se může někdy naskytnouti potřeba.

Esther již z nedočkavostí očekávala onoho dne, kdy jí bude hluk velkoměstský opustiti.

Po odchodu svého otce a bratrů cítila se býti velmi opuštěnou. Nesmírná úzkost se jí zmocňovala, když tak samojediná procházela dlouhými pokoji. Ba i ten hluk pouliční na ni nějak příšerně působil. Však toužebně očekávaný čas přece jen nadešel.

Lékař uznal za nejpríměřenější místo ku léčení, doposud jen zdánlivé choroby Estherky, lázeňské místo v Bystřici pod Hostýnem.

Místo toto, kde se rozličné, zvláště ale plicní nemoci léčily žinčicí, která se připravovala z ovčího mléka, bylo již tehdy čaleko široko známo. Již město samo vábilo z daleka hosty. Leží na pěkné rovině, obehnané jsouc se strany vysokými borami, mezi nimiž jako perla leskne se hora Sv. Hostýn.

V městě samém jest krásný zámek barona z Loudonu, jenž se skládá z předzámčí, pak starého a nového zámku; tento jest nádherně ve vlašském způsobu stavěn. Zahrada pak kolem náleží mezi nejkrásnější na Moravě.

(Pokračování.)

**Heslem „Hlasů Svatohostýnských“ jest na tento rok
budoucí korunovace sochy Marie Panny, Matky
Páně Vítězné, korunou Římskou na Sv. Hostýně.**

**Vysoce ctěné a velevážené paní a dívky křesťanské,
ctitelkyně Matičky Svatohostýnské, všechny bez rozdílu!**

Zvěstujeme vám radost velikou, že socha nejsv. Marie Panny, Matky Páně, na Sv. Hostýně bude korunována korunou Vatikánskou. Jest to největší sláva Bohorodičky na zemi, když socha neb obraz Marie Panny se korunuje korunou Římskou. Jeho Excellencí, nejdůst. kníže-arcibiskup olomoucký, Dr. František Sal. Bauer se těší na slavnost tuto a přeje si, aby co nejslavněji vykonána byla. Přípravy již zahájeny jsou opravou svatyně zevně, která se letos provede. Korunovace pak bude následovati.

Nám se jedná především o důstojný diadem čili o koruny, které mají zdobiti hlavy nejsvět. Matky Páně a jejího Božského Dítka — A protože ani Sv. Hostýn ani Řím prostředků k tomu nemají, zejména pak sv. Otec v Římě sobě přeje, aby milé dítky jeho, lid křesťanský totiž sám, si korunovaly svou královnou, obrací se strážcové Sv. Hostýna na Vás, milostivé dámy, abyste se ujaly díla toho a přiložily ruky, aby si každá z Vás říci mohla: »Já také korunovala na Sv. Hostýně Matku Páně Vítěznou.« Jakýkoliv milodar ať ve zlatě ať v nějakém skvostu třebaš polámaném a proto nepotřebném, bude vítán jako náklad a podklad, z něhož skvostné korunky zhotoveny býti mají. Račte prominouti, že se na Vás obracíme; mámeť za to, že právě Vám, ctitelkyně a dítky Mariiny, bude radostí a rozkoší účastniti se v díle tomto.

V polských listech se hlásí, že sv. Otec Pius X. právě světil a zaslal do Častochové zlatou korunu na obraz Matky Páně brilianty vykládanou v ceně 100.000 K. Kdo se na ni složily, ač jmenované nejsou, byly zajisté zbožné paní polské, které ji nákladem svým zjednaly. Nuže byť i takové skvostné nebyly korunky Svatohostýnské, přece důstojné budou, o tom pochybnosti není; jesti Matka Páně Vítězná na Sv. Hostýně Královnou, vévodící daleko široko krajům požeňnané Moravy ba i daleko za její hranice, kde jazyk českoslovanský nás v jeden národ spojuje, až za mořem v Americe má horlivé své ctitele.

Potřebí jest tudíž v brzce věděti, jaké naděje v záležitosti této kynou, abychom dle toho mohli opatřiti nákresy a rozpočty, které pak v »Hlasech Svatohostýnských« uveřejníme, prve než-li se uskuteční práce, aby všem, kdo se zajímají, vyhověno býti mohlo. Dějin Sv. Hostýna se tu nedotýkáme, protože jednak jsou vytištěny v »Hlasech Svatohostýnských,« jednak ke korunovací ve zvláštní knize tiskem vydány budou.

Vzhůru tudíž ke Sv. Hostýnu necht zraký, myslí a srdce Vás všechněch se nesou! A jelikož se blíží doba poutí Svatohostýnských, zveme Vás všechny ke trůnu Královny nebes a země, abyste na Sv. Hostýn přichvátaly a ji nějakou obětí poctily. Odplatí zajisté stonásob časně i věčně všechny milodary k účelu tomuto uštědřené. Zdař Bůh a Syn Boží žehnej dílu na oslavu Své nejsv. Matky Marie Panny!

Na Sv. Hostýně, dne 1. dubna l. P. 1910.

Strážcové Svatohostýnští.

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXVI.

Kdo má třeba malou zahrádku, zajisté má v ní místočko upravené dle libosti, aby se mu zamlouvalo a rád se tam zdržoval, nalézaje oddech a odpočinku po práci, aneb i pracovnu ba i jídelnu si v ní zařídil. Co teprve říci o tom, kdo má zahradu takovou, na jakou se vztahují naše rozjímání. Zajisté si vyhledal místočko zvláště milé; načež si je upravil buď sám, buď si je dal upravit, aby se mu líbilo, ať už lávky dřevěné neb kovové, ať sedadlo z drnu aneb mechem na měkko vyložené. Požadavek první jest, aby bylo místo zdravé s ovzduším svěžím; nebo nikdo si nevyhledá místo vlhké, kde nebývá zdrávo, kde mouchy a komáři pokoušejí a všelijaký hmyz člověka zlobí, aniž kde slunce praží neb do očí svítí.

Abychom tudíž užfeli, co učinil pán pro sebe ve své zahradě tak objemné, půjdeme za ním a přesvědčíme se. Především pozorujeme, že má od zahrady klíč, jímž za sebou zavírá, vstoupiv do ní, aniž ho nechává ve dveřích, nýbrž vytáhne jej a uschová, aby tam nemohl leckterý pobuda. Pak nevezme za vhod hned u vrátek na prvním sedadle, nýbrž jde dále a dále až snad do hlubokého lesa, kde nalézá svoje zamilované místočko.

Velebně se to zde vyjímá. Jako v nějaké veliké síni ocitl se; nad sebou vidí místo klenutí lazurové nebe, kolem sebe mohutné stromy jako sloupení, jejichž koruny jakoby se jemu skláněly, vyznávající, že vše k jeho službám jest. Zde pak, je-li unaven namáhavou prací, starostmi rozličnými, buď v úřadě buď v povolání, starostmi ať rodinnými ať vládními, zde nalézá odpočinku, občerstvení.

Jsou-li věci mrzuté, které jej znepokojují, tu se uklidňuje duše jeho. Kdo ví, možná dost, že duše jeho z polou utýraná při všem blahobytu; srdce jeho, div, že mu nepuká žalostí; než tu nabývá opět života, tu jako by zapomnělo na vše, nabývá znovuzrození. A byť i zde poněkud nemilý vánek se leckdy ozýval, někdy i ostřejší vítr zavál, ani krákoru vran, kavek, krkavců ušetřen nebyl: přece se mu zde líbí, nevadí mu to, a často a často se sem ubírá, aby mu hradilo místočko toto, co mu hluk světský neb život rodinný dáti nemůže. To jest tudíž ono místočko, kde okřívá na duši i na těle, pokud potřebl.

I v uzavřené zahradě bylo takové místočko pro jejího pána. Nalezal sice jinde také klidu, vládného a upřímného přijetí Pán Ježíš na př. v městě Jerichu u bohatého nadcelníka Zachea, který s nadzemskou radostí a blažeností vítal ve svém domě tak vzácného hosta. Vypravuje nám sv. Lukáš (hlava 19., 1. násl.), jak milý Spasitel s apoštoly a ohromnými zástupy se ubírá do Jericha a prve, než-li do města vstoupil, uzdravil slepce od narození, tak že lid jásal a velebil toho, jenž zázrak tento učinil. Všecko město bylo vzhůru, tak že každý chtěl viděti velkého proroka.

Mezi nimi byl Zacheus. Protože však byl postavy maličké, nemohl se prodrati zástupy. I vylezl si na strom za městem, aby, až půjde Pán kolem, na jisto se mohl naň podívat. Avšak Pán Ježíš omilostnil jej nad všeliké nadání. Zastavil a pohledl k němu a zvolal naň: »Zachee, sestup spěšně dolů, dnes já chci býti tvým hostem; nebo ve tvém domě musím dnes zůstatí«. I sestoupil spěšně, praví sv. Lukáš, a přijal ho, raduje se, tak že až všichni, vidouce to, reptali, řkouce: »Ke člověku hříšnému se obrátil«.

Jakou pak milostí naplněn byl Zacheus, vysvítá ze slov Páně, která pravil Pán Ježíš: »Dnes stalo se spasení domu tomuto«, a ze slov Zacheových, která veřejně pronesl: »Aj polovici statku svého, Pane, dám chudým (a byl bohat

velmi): a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtvernásob«. E j h l e m í s t e č k o, k d e s o b ě l í b u j e P á n !

A opět čteme u sv. Lukáše (hl. 7. 36. násl.), jak byl Pán Ježíš pozván Fariseem Šimonem, aby jedl s ním. A když za stolem seděli, žena, kteráž byla ve městě Jerusalemě známa jako hříšnice, ovšem už v srdci svém obrácená a zkroušená, přinesla alabastrovou nádobu masti drahé a stojíc ze zadu u nohou jeho, počala jeho nohy slzami smáčeti a vlasy hlavy své je utírat; načež líbala nohy jeho a mastí mazala. Fariseové přítomní se nad tím horšili. Ale Pán se ji ujímá a praví k nim: »Odpouštějí se jí hříchové mnozí, protože miluje mnoho. Komu pak se méně odpouští, méně miluje.« I k Majdaléně řekl: »Odpouštějí se ti hříchové. Víra tvá tebe spasenu učinila; jdiž v pokoji.« Vylila pak sv. Máří z Magdalu v domě zámožného Farisea nejen drahou mast na nohy Páně, nýbrž i srdce svého veškerou útrobu netajíc se ani před Farisey, začož mu připravila rozmilé místečko v srdci svém vroucném, že se mu v něm nemálo zalíbilo.

A měl Pán místeček milých vícero. Zdaž nebyla srdce všech apoštolů Páně až na nešťastného Jidáše cele oddána jejich Mistru? Zdaž nevynikal Petr ohněm lásky své ku svému Pánu, za něhož by byl do ohně šel a život svůj vydati neotálel? Což skutkem mohl více osvědčiti svou víru, pokoru a lásku, nežli jak vše dokázal v mučnické smrti své? A sv. Ondřej, starší bratr jeho, jehož dobrota srdce jest světoznámá, zdaž srdce jeho od počátku povolání, kdy opustil sítě a stal se učeníkem Páně, nebylo vezdy milým místečkem jeho Mistru? Ještě bychom měli na pamět si uvéstí o n o h o a p o š t o l a, jehož Pán zvláště miloval — a proto v jeho srdci zajisté zamilované místečko měl. Zastavíme se jenom u jednoho příbytku, kde Pán Ježíš s apoštoly zastaveníčko své míval. To bylo v Bethanii, kde se vždy těšili na vzácnou návštěvu Lazar se sestrami svými Martou a Marií, kde zajisté připraveno bylo vše, aby po namáhavé práci měli klidu a oddechu a v přátelském kroužku se potěšili a v přátelství upevnili. Tu mohli vždy apoštolé s Kristem Pánem říci: Rádi nás viděli, dobře jsme se měli. A proto milé to bylo místečko v zahradě srdcí lidských Pánu jejich.

Než přece jako v uzavřené zahradě, totiž v nejsladším srdci Marie Panny, nebylo nikde.

Slyšeli jsme, jak rád obcovoal s hříšníky, že až na to reptali jiní. Toho však rozum jest, že jakkoliv lékař vzduchu nemocnice se neštítí, nýbrž milerad jej snáší; jakkoliv podle svého povolání nemocné ochotně obsluhuje a je těší a miluje, přece doma svou rodinu, v níž se cítí šťastným, poněkud jinak obsluhuje, ji miluje, za ni se obětuje, jí se věnuje aneb ve přátelském kroužku svojich jinak se cítí nežli v povolání svém. Slunko do pokoje vniká sklem čistým, kristalizovaným jako nečistým a zamazaným — vodou čistou jako kalištěm: než s jakým rozdílem vniká na místo prvé a na místo druhé! Řeknete, toť jsou zúplna různé zjevy.

A máte pravdu. I na nejsladším srdci Marie Panny cítil se Pán Ježíš přede vším doma. Zde nalezal, čeho mu nikdo na světě poskytnouti nemohl: proto nejen do 30. roku života svého neodstoupil od Matičky své, s níž pod jednou střešou a v důvěrném obcování vespole býval; jsoutě příkladem podnes, co je šťastná rodina. Avšak i později, když se byl již rozloučil se svou milou Matičkou, opět a opět se k ní vracel, po práci a námaze, bera při všem za vděk mnohdykrátě jen nenávisť a závist, protivenství a útisky, kdežto u ní nalezal vždy potěšení, občerstvení, klid a pravou radost života. — Tu sobě sdíleli i nejtajnější věci. A pochybovati nelze, že Matka Páně zasvěcena byla do tajemství Vykoupení světa zúplna, tak že hleděla v ústrety všemu, co nastatimělo, dávno již předem, prvé nežli nastala doba Umučení Páně.

Nuže, jak připravíme v srdcích našich místečko Pánu svému? I v našich volí přebývati a si libovati. Zdaž nežádá sobě, aby mohl zůstatí v nás?

U sv. Jana (hl. 14. 15. násl.) čteme tklivou řeč Páně, plnou útěchy nebeské, již těší učeníky své před smrtí svou. »Milujete-li mne, praví, přikázání má zachovávejte. A já prositi budu Otce, a jiného utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky, ducha pravdy — u vás zůstane a ve vás bude. Ne-nechám vás sirotků, přijduť zase k vám. V ten den poznáte, že já jsem v Otci svém a vy ve mně, a já ve vás«. Tehdy porozumíte, jako by chtěl říci, co znamená ono vniterné spojení mé s Otcem a vaše se mnou a moje s vámi. A opět dří: Kdo má přikázání má a zachovává je, tenť jest, kterýž mne miluje. A kdo miluje mne, milován bude od Otce mého; i jáť budu jej milovati a zjevím jemu sebe samého . . . a k němu přijdeme a přibyte k u něho učiníme Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám. Nermutiš se srdce vaše, aniž se strachuj«. Tak se loučil milý Spasitel se svými milými učeníky. »Jakož mne miloval Otec, i já miloval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém (Jan. 15. 9. násl.) Budete-li zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování; jakož i já jsem přikázání Otce svého zachovával, a zůstavám v jeho milování. Toho mluvil jsem vám, aby radost má byla u vás, a radost vaše byla plná«.

To vše nevztahovalo se toliko na apoštoly, nýbrž na všechny jejich nástupce a světence spojené u pravé víře a lásce s Otcem a jeho Synem Ježíšem Kristem i Duchem sv. Proto v našem srdci hledá Pán místečka podobného jaké, bylo v uzavřené zahradě. Kéž bychom měli porozumění všeho toho a naslouchali hlasu jeho a přáním a vnuknutím dobrým, které jsou ovšem vniterné a duchovní! Myslíte, že uslyšíte hlasu jeho jinde leč na místečku osamělém, odloučeném od světa? Ve hluku toho světa snadno jej přeslechneme. Nuže milujme samotu, vyhledávejme i my, kde panuje ticho a klid, navštívme Pána duchem v jeho samotě a on promluví k nám slova plná slasti.

Zejména pak ve svátosti pokání mluví k nám milost a milosrdenství. Právě z povědnice jsou košaté lípy, v jejichž stínu lze odpočinouti, kde nalézáme pokoje, útěchy, posily, radosti, jaké svět dáti nemůže, o níž ani potuchy svět nemá. Proto také nikoliv s bázní a třesením máme se přibližovati ku zpovědníci, abychom vyznali hříchy a nepravosti své, nýbrž s důvěrou a zkroušeností, nadějíce se spasení od Hospodina na základě Umučení Páně. Ježíš vzal na se s bázní a třesením, ve smrtelných úzkostech, hříchy naše a těžký kříž, aby nám učinil dřevo kříže sladké a vyznání hříchů lehké. Nebudiž proto nikomu místo ve chrámu Páně, kde zpovědnice stává, místem hrůzy, jako by to bylo místo muk a trápení, nějaká mučirna: nikoliv, nýbrž místo plné útěchy, radosti a slasti pravé Bohem dané. »Budete-li zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování«, a to slibuje duše zkroušená ve sv. zpovědi; načež jí odpovídá Pán: A já budu mítí milé zastaveníčko v srdci vašem.

A co teprve jest říci o sv. přijímání, kde sám Ježíš Kristus vskutku a v pravdě sestupuje do duše naší, aby nám byl dárce pokoe a klidu. Šťastné duše, které na základě víry svaté uvědomují si, kdo se dává za pokrm duše naší rukojmí života věčného! Šťastné duše, které rozumějí přání Ježíše Krista a církve sv., aby věřící se spojovali Nejsvětější Svátostí s Bohem a tím nabývali síly k ukročení žádostí zlých, aby snáze obmývali závad lehkých, aby tím pevněji odporovali hříchům těžkým, jímž lidská křehkost vydána bývá. Církevní sněm Tridentický proto nazývá sv. přijímání »protijedem, jímž od vezdejších nepořádků osvobození a před smrtelnými hříchy ochránění býváme«. (Sess. XIII. c. 2)

A na stolci Petrově prohlásil náměstek samého Ježíše Krista, papež Pius X., dne 20. prosince l. P. 1905, že »časté sv. přijímání má býti přípustno všem věřícím křesťanům, kteréhokoliv stavu a povolání, protože odpovídá zcela vůli Pána našeho Ježíše Krista a katolické církve. Nikdo tudíž nebuď vyloučen od stolu Páně, kdo ve stavu milosti Boží a s pravým úmyslem zbožným k němu přistupuje. Pravý pak úmysl záleží v tom, aby, kdo přistupuje ke stolu Páně, nečinil tak z pouhého zvyku nebo z marnivosti neb z ohledů lidských, nýbrž činil tak proto, aby se Bohu líbil, v lásce úže a úže se s ním spojoval, a božským tímto prostředkem spásy svým neduhům a slabostem ku pomoci přispíval«.

Praví na to hlava církve sv.: »Ačkoliv jest velmi žádoucí, aby, kdož často přijímají, byli všedních hříchů — aspoň zcela dobrovolných — a od náchylnosti k nim prosti, přece však dostačí, nemají-li na sobě těžkého hříchu a mají-li pevný úmysl budoucně nikdy smrtelného hříchu se nedopustiti. Tímto pravým a upřímným úmyslem dospějí, kdož denně přijímají, nezbytně k tomu, aby se poznenáhlu i od všedních hříchů a náklonností k nim vymanili«.

Poroste patrně častějším přijímáním Nejsv. Svátosti spojení s Kristem, život duchovní se hojněji vyvine, duše se hojnějším počtem ctností ozdobí, jakož i jistá záruka věčné blaženosti se jí poskytne. Ejhle jaké vzácné požitky duše křesťanské! Proto se žádá, aby se každý řádně na sv. přijímání připravil, vzbudiv víru, naději a lásku, před Ježíšem Kristem se pokořil a touhou vroucnou po něm duši svou oživil: a po sv. přijímání, alespoň na chvíli k milému Ježíši, jehož byl přijal, se přivinul a v rozjímání: kdo jest to, jenž ke mně vstoupil, co u mne si přeje a proč tak činí, — připravil mu místočko opravdu milé, jemu všelikou pozornost věnoval a s ním se bavil. Komu porovnáme toho, jenž sotva, že přijal Tělo Páně, ihned z chrámu Páně utíká? Věru, Jidáš zrádce to byl, který sotva že vzal skývu, hned vyšel« (Jan 13. 30.) nešťastník; nebo »po té skývě všel do něho ďábel« (tamtéž 27.).

Končí krásné toto rozjímání. Viděli jsme rozdíl mezi životem a životem. Rcete sami, zdaž nemáme křesťanským životem si zabezpečiti pravé porozumění sobě samým? A žádá-li Pán v duši naší místočka, jakého měl v uzavřené zahradě: což nemáme se o to postarati, aby mu vyhověno bylo? Kdo se můžeš opravdu omluviti, že nelze? Už jste slyšeli tolik dobrých rad a výstrah, vzchopte se a v boji proti náruživostem zlým nedopusťte, aby v zahradě srdce vašeho řádil nevím jaký zloch!

A byt se kdo počítal nebo započten byl mezi nenapravitelné náruživce — ou někteří zpětí, kteří myslí, že nemožno zažehnati, co s přirozeností je i srostlo, na př. kdo mnoho let byl oddán nestřídmosti, tak že až k nejostřejším prostředkům se utíkal, aby svou palčivou žízeň zažehnal, podobně lze říci o jiných nepravostech, kterým bídí otročí — s pomocí Boží se přece zřekne, dá se na pokání, přijme dobré rady, a když ne jinak, vyhází vše, co jej pokoušelo, oknem aneb sekerou se na to žene, až ubohá duše v dobrém úmyslu se upevní, ke cti a chvále Boží, ku blahu své rodiny a bližního svého, ku spáse své vlastní nesmrtelné duše život napraví. Dokud duše v těle, nikdy není pozdě. Přijme pak s radostí, přijme za vděk Pán místočko v zahradě srdce jeho; nebo s hříšníky rád obcuje. »Blahoslavený muž«, volá sv. apoštol Jakub (1., 12.), »kterýž snáší pokušení; nebo když bude zkušén, vezme korunu života, kterouž zaslíbil Bůh těm, jenž ho milují«.

R. Stupavský.

Sedmikrásky.

Noc zimní kouzlem světla hýří,
dva chodci za Betlém, hle, mífí.

To s Marií jde Josef svatý,
jich duše bolestí jsou spjaty.

Ta tvrdost lidí oba bolí,
kde usnou tady v širém poli?

Jim uzamknuta každá chata
a hodina se blíží svatá!

A jak by bol ten hvězdy znaly,
hned žhavé slzy zaplakaly.

Již s modra nebe letí v stráně,
kde smutná kráčí Matka Páně.

Svit jejich rosa hasí hravě,
však, hle, co vyrůstá to v trávě?

Tisíce drobných bílých květů,
jak na nebi hvězd zářných je tu.

To květy nebeské jsou lásky,
prostinké, chudé sedmikrásky.

B. Billianová. **Karlíčkovo první svaté přijímání.**

Nic není krásnějšího a milejšího nad dítěto křesťanské, veselé ve zbožnosti své a klidné v nevinnosti mládí svého; tak mohli bychom si představit anděly, kdyby těla měli.

O jednom takovém nevinném a dobře vychovaném dítětu vyprávějí nám tyto řádky.

Karlíček byl jediným dítětem soukromého úředníka v městě P. a proto rodičové jeho všemožnou péči vynakládali, aby ze svého synka vychovali dítěto Bohu i lidem milé, aby jejich miláček byl vonným kvítkem v zahradě Boží.

A vskutku, pod přísným dozorem pečlivých rodičů a na výsluní lásky mateřské vyrůstal a vůči hledě mohutněl jak na těle tak i na duchu. Dříve ještě, než začal chodit do školy, uměl několik něžných modlitbiček, rád se modlil k sv. andělu strážnému, nejvíce však a nejraději se modlil k Matce Boží; uslyšel-li v poledne anebo večer klekání zvoniti, odložil všechno, ba i nejmilejší hračku, s níž se právě zabýval, sepal ručky a modlil se „Anděl Páně“ neopomenul tak učiniti nikdy, ani na ulici.

S radostí spočinuly zraky přítomných na něm, když kleče v kostele při mši sv. a pln zanícení sledoval každý pohyb kněze u oltáře.

Bylť náležitě poučen o tom, co jest mše sv. a odtud ten jeho na všem veliký zájem.

Čítal již deset roků stáří svého a posud nebyl u sv. přijímání. Viděl, jak zástup zbožných věřících přistupuje ke stolu Páně, jen on pořád ještě touží a musí čekat.

Co se natěšil každé svátky, že snad přece už nyní naň řada přijde, leč pořád marně; proč jenom nesmím jít k sv. přijímání, velebný pán jest se mnou spokojen; vždyť mi to sám řekl. Ach, já bych už tak rád tak rád bych už také šel.

Tak a podobně uvažoval ve své malé, ale bystré hlavince a srovnával si otázky: proč a kdy? Takové čekání se mu zdálo věčností, a konečně ustanoveno, že půjde některou neděli časně ráno s maminkou do kostela a půjde také k sv. zpovědi a k sv. přijímání.

Blížily se svátky velikonoční. Karlíčkovi poskočilo srdéčko radostí, když mu bylo velebným pánem sděleno, že půjde celá škola ku sv. zpovědi a sv. přijímání a on že smí jíti také.

Tak konečně dojde zbožná touha mladinké dušinky uspokojení. Bylo to radostného čekání a strojení se a přeblažené touhy.

Den před tím věnoval pilné přípravě; uchystal si modlitební knížku, založil si, kde se bude modliti; připravil si bílé rukavičky a sotva se mohl rána dočkat — a dříve ještě, nežli se zabřesklo, Karlíček první byl vzhůru. —

Proč pak ještě nespíš, ptá se ho maminka. Modlil jsem se večer za dušičky, abych nezaspal a ony mě přišly ráno vzbudit, odpovídá blaženě Karlíček, za chvíli již tu stál hotov k odchodu. A tak všemi vlastnostmi křesťanského dítěte opatřen a svatou touhou jsa unášen, dostavil se v určitou hodinu do školy, aby pak s ostatními žáky nastoupil cestu do chrámu Páně.

Dojemné bylo podívání na malé nevinné komunikanty; a když zavzněly akkordy velebné písně „Mé jsi potěšení můj Ježíši“ v duši tak mnohého přítomného křesťana zajisté oživila vzpomínka na svoje první sv. přijímání, a pronesena touha: Kéž bych byl na místě toho nevinného dítěte. Na památku toho významného dne obdržel každý pěkný obraz, a teď se vyhrnula ta blažená mládež z kostela. V ruce knížečku modlitební a velký, krásný obraz jako korouhvičky, se zraky štěstím zářícími rozešli se do svých domovů a nad nimi v blankytné výsosti pěli skřivánkové, jako druhdy andělé při narození přítele dítek, Ježíše Krista, Spasitele našeho.

Karlíček se cítil nyní nevýslovně blaženým; a tuto svou blaženost a to velké nynější štěstí svoje rád by také přenesl na jiné. Jemu nepostačovalo, že on sám jest šťastným, on by také rád i celé svoje okolí šťastným učinil a proto nepřestává vyprávěti, jakou prý dnes pocítil nebeskou sladkost, na niž se tolik byl už dávno těšil, a nabádá každého, s nímž přichází do styku, aby také šel okusit toho velikého štěstí.

Verůnka, služka jejich, ta už celý rok chodí jako ztracená ovečka, pořád odkládá a vždy nachází výmluvy. Ta bude první, kterou Karlíček přivede nazpět k dobrému Pastýři; on jest neunavný ve své horlivosti, a jako malý apoštol jme se každému vyprávěti něco ze svých nynějších přebížených zkušeností, on nabádá a prosí zároveň, aby co nejdříve šel někdo také zkusiti, jak sladký jest Hospodin; on by rád, aby šel tatínek, maminka a Verůnka [zároveň, představuje si, jak to bude krásné, až všechny ty jemu blízké a milé bytosti přivede k těm Hodům Velikonočním ke svatému oltáři.

Kdož odolá takové horlivosti mladinké, nevinné dušinky, kdož by mu mohl odříci zbožného pozvání, aniž by se sám před sebou nemusel zastyděti?

Všichni přislíbili, že půjdou společně, bude to radost pro Karlíčka, že vyzískal milému Spasiteli tři duše najednou.

A tak vidíme jednoho krásného jarního jitra malou společnost čtyř osob časně z rána ubírat se do chrámu Páně, známe je; jsou to Karlíček a jeho rodiče a s nimi Verůnka. — Tedy docílil, čeho si toužebně přál, po čem tak horoucně toužil a museli mu slíbiti všichni i tatíček, že častou budou choditi ku stolu Páně, a Karlíček? — Ten prý by teď nejraději chodil každý týden. O šťastné mládí, přebížená nevinnost! Matka boží, již tak rád pozdravením andělským uctívá, připravila mu důstojného sv. přijímání. Ona mu zajisté mocnou svou přímlovou vyprosí milost v dobrém setrvání.

Za bouří náboženských.

Obrázek z dějin poutního místa Vranova u Brna. — Načrtnul Dr. Rudolf Zh.

Od nepamětných dob putují farníci Troubští v měsíci září na posvátnou horu Vranovskou uctít tam milostnou Pannu Marii. Starý a ctihodný ten zvyk zachovávali i tehdy, když v krajinách našich rozmáhalo se bludařství, starobylé víře poutivých našich otcův odporné. Od pravé této stezky křesťanské nedali se strhnouti žádným nátlakem, ať se děl z kterékoliv strany!

Roku 1542 dal si proti právu připsati patronát Troubské fary Matěj Manka z Ivančic. Jeho syn Jan vystavěl si tam zámek a vzal si v druhém manželství za choť protestantku, která ho přivedla ku své sektě. Tenkrát stalo se také, co Troubské nejvíce rmoutilo. Kostel byl vyloupen, zbaven vši okrasy, zvony rozbity a na místo pravověrného kněze uveden do něho protestantský predikant Matyáš Holomecký. Boží muky, jimiž okolí Troubské od jakživa bylo překrásně ozdobeno, byly zničeny, zhanobeny, překáceny a zbaveny svatých obrazů. Ubohý opuštěný věrný katolický lid musil putovati až do Brna a jiných vzdálených míst, když chtěl zadost učiniti své křesťanské povinnosti anebo přijímati sv. svátosti.

Věren starým tradicím svým pořádal katolický lid Troubský v září roku 1576 posvátnou pouť na Mariánský Vranov. Protestantští spoluobčané se jim sice posmívali, cestou bylo jim přeslechnouti od kolemjdoucích mnohou jízlivou poznámku, ale zbožní, otcovské víře věrní křesťané ti nedbali toho. Vždyť platila pouť ta milé Matičce Vranovské!

V sobotu časně z rána vyšli z Troubska. Cestou zpívali a modlili se, v Brně zastavili se u Minoritů na mši sv. Pak dali se krásnými lesy za Brnem na další pouť. Již z Troubska vyšel jich hodný houf, cestou pak připojovali se k nim neustále poutníci noví a noví. Když došli na Vranov, byla jich hodně dlouhá řada.

Srdce všech radostí se zachvěla, jak spatřili na kraji lesa známé věže svatyně Vranovské. Pokleknuvše, zapěli nadšeně »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«, jak starší bratr Václav Brož jim je předzpěvoval. Ale v místě samém čekalo je divné překvapení!

Bohužel, ani Vranov nebyl ušetřen od náboženských převratů. I do posvátného poutního kostela dostali se protestanští predikanti, snažící se vši mocí zavést novoty své v obci vranovské a zrušiti úctu Mariánskou. Pravověrný lid nerád to sice nesl, ale novotáři našli i na Vranově svou stranu. To poznalo i processí Troubské, ubírajíc se osadou.

Přemnozí z občanů Vranovských vidouce v čele poutníků svatý kříž a vlající korouhve s posvátnými obrazy, smekali, znamenali se svatým křížem a vítali je laskavě a vlídně. Ale jiní zase mračili se, ani neposmekli, ba i jakoby pěstě zatínali a poutníkům hrozili.

Poutníci došli do kostela. Byl právě otevřen a ve kněžišti sedělo několik vousatých mužů v černých řízách s bílými velikými límci. Říkali a ospalým hlasem zpívali jakési hodinky. Nějaké zvláštní pobožnosti však na nich viděti nebylo. Sotva zavznělo »Amen«, vstali a nepoklonivše se ani před oltářem, zmizeli z kostela.

Troubsťi vidouce muže v talářích v kněžských lavicích, ustali ve zpěvu. Jakmile však dokončili a odešli, zanotoval Brož zase: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe.« Poutníci radostně pokračovali a kostelíček ozýval se nadšeným jejich chvalozpěvem. Všichni těšili se, že si mohou ze srdce zazpívat před milostným obrazem Mariánským, který s hlavního oltáře tak dobrotivě na ně pohlížel.

Ale neměli se dlouho těšiti. Z pozadí oltáře vyrazil najednou muž černě ořízený s velikým bílým límcem. Byl to Vranovský luteránský kazatel Absalon Fasseder. Byl všecken rozčilen, jal se poutníky v kostele hlasitě plísňiti, je vyháněti z kostela, ba když viděl, že to nepomáhá, bil je i holí. Ale Troubsťi věrní křesťané a ctitelé Mariánsťi nedali se tímto urputným jednáním zastrašiti. Zpívali dále a dále, pak zase modlili se, tak že protestantský predikant viděl, že slepým vztekem svým s nimi ničeho nespraví.

Zmizel proto z kostela, ponechav tam poutníky, kteří nedali se másti ve chválách Mariánských neurvalým tím jednáním. Za chvíli objevil se však predikant zase, přibрав si na pomoc dva muže, kteří nesli v rukou řebřík. Udiveni

hleděli na to poutníci, neboť tak nepočínali si přece nikdy v kostele kněží katoličtí! Na pokyn Fassедера přistavil jeden z mužů řečnick k oltáři, druhý na něj vystoupil a sejmul posvátnou milostnou sošku Marie Panny. Než se udivení poutníci vzpomínali z nikdy nevidaného toho divadla, zmizel predikant i s pomocníky z kostela, maje posvátnou sošku pod pažďí a broze lidu zaťatou pěstí.

»Ach, unesli nám posvátnou sošku Marie Panny«, zalkal starší bratr Václav Brož a horký proud slzí vyřinul mu z očí. Někteří z mužů tu přítomných chtěli se vrhnouti za predikantem, ale rozvázný Brož je zadržel, řka: »Bratři, pamatujte, že jsme v domě Páně! Otec nebeský nedopustí, aby Matka Jeho Syna beztestně byla pohaněna. Buďme jen trpělivi a odevzdejme vše do vůle Boží!« Tíše seděli a klečeli poutníci v lavicích; chvílemi ozval se hluboký vzdech anebo smutný vzlykot.

Za chvíli objevil se Fasseder zase a s ním bylo osm luteránských mužů. Tentokrát však nebyli u oltáře, nýbrž u dveří chrámových. Polekaní poutníci nemyslili jinak, než že přibral si predikant své pomocníky, aby vyhnal je z kostela.

Ale Fasseder měl jiný úmysl. Nejen on, ale i všichni mužové s ním do kostela vrazivší ponechali klobouky na hlavách nic nehledíce na posvátnost stánku Božího. Najednou Fasseder vzkřiknul: »Nuže, chopte se toho kamene a vyvrzte ho!« Na tento pokyn chopili se mužové tesaného kamene, který dle starobylého obyčeje stál pro svěcenou vodu u dveří a nahoře byl ve způsob kroupky prohlouben, převrátili ho na zem, vyvalili z kostela a svrhli s hory dolů. Poutníci, kteří jako přimrazení hleděli na odporný ten výjev, slyšeli ještě, kterak jeden z mužů venku vykřiknul: »To jsme těm zlořečeným papežencům ukázali! Ať dělají si nyní v kostele, co chtějí!«

Dobrá lid troubský byl tímto počínáním velmi zaražen a zarmoucen. Ani se jim již nechtělo do zpěvu. Také se blížil již večer. Proto přečetl starší bratr Brož jim ještě ze své staré modlitební knihy večerní rozjímání, pomodlil se s nimi modlitby večerní a přidal ještě několik Otčenášů za všechny ve víře bloudící, aby na pravou cestu zase uvedeni byli, a za zachování naší milé víry cyrillo-methodějské v drahé vlasti naší. Se slovy: »Požehnej a ode všeho zlého ostříhej nás všemohoucí a milosrdný Bůh Otec, Syn Duch svatý, přimlouvej se za nás svatá Panno Maria Vranovská, orodujte za nás s atý Cyrille a Methoději,« odcházel dobrý věrný lid ze svatyně, aby hledal si přístřeší pro nastávající noc. Katoličtí obyvatelé vranovští — těch byla většina — přijali je a pohostili mile- rádi, vždyť sami těšili se, že po dlouhé době zase jednou viděli na Vranově křesťanské processí a slyšeli Mariánské písně.

II.

Předzpěvák a vůdce processí Troubského, soused Václav Brož, šel na nocleh ku starému svému vranovskému známému Josefu Suchému, u kterého nocoval vždy, kdykoliv zaputoval tam. Rodina Suchá zůstavši věrna staré víře otcovské, přijala milého poutníka Troubského otevřenou náručí. Pohostili Brože, po večerí pak oba mužové sednuvše si ven na zahradu pod hrušku, dlouho spolu hovořili. Bylať noc tak pěkná, jasná, hvězdnatá a srp měsíce svítil tak roztomile na zelenou zemi.

»Těžké časy přišly na milou naši moravskou zemi,« vzdechnul Suchý, když seděli tak sami s Brožem na zahradě. »Těmi novotami ve víře utrpěla také velice naše obec vranovská, poutní náš kostel stojí opuštěný, ve farním chrámu sv. Barbory jenom málo kdy míváme mši sv., když přijde sem některý náš křesťansko-katolický kněz. Duchovní při Mariánském chrámu odbývají jenom jakési pobožnosti, neodívají se při tom ani v roucha posvátná a konají vše jenom v jakémisi dlouhém černém šatě.«

»Viděl jsem je v kostele, když jsme sem přišli,« pravil Brož. »Seděli v lavicích a říkali hodinky. Ale moc pobožnosti jsem na nich neviděl.«

»Baže, baže,« přikyvoval smutně Suchý hlavou, »zuáme to. Odbývají hodinky Mariánské jen ledabylo, tak na oko. Nejde jim o pobožnost, ani o úctu k Marii Panně, nýbrž jen o mzdu, kterou zakladatel ustanovil za konání pobožnosti té.«

»Predikant Fasseder nám také ukázal, jak málo si váží staré naší víry cyrillo-metodějské,« vypravoval Brož. »Nejenom, že se v kostele choval velmi neslušně, nýbrž i odnesl nám před očima milostnou sošku Mariánskou a dal z kostela vyhoditi kropenku.«

»Slyšel jsem již o tom,« pravil Suchý. »Což ten je všeho schopen! Protestantští kazatelové haní, tupí, posmívají se vždycky poutníkům a vyhánějí je z kostela. Ale marna je jejich snaha! Nás a našich rodin nepřevrátí, neboť vidíme, že Bůh je s námi a že hájí sám pravé náboženství a čest Marie Panny.«

»Také jsem to tak Troubským vykládal, když se rozčilovali nad zpupným počínáním Fassederovým,« podotkl Brož.

»My však právě letos viděli jsme toho podivuhodný důkaz,« odpovídal Suchý.

»Jak to?« ptal se Brož udiveně a dodal: »Prosím tě, Josefe, vykládej mi to!«

»Je tomu asi dva měsíce, když přišel sem na Vranov na pouť jakýsi muž slepec až z Chorvátska nebo Slovák. Dal se zavést do Mariánského kostela, poklekl tam před oltářem milostné Panny Marie a modlil se, prose o zrak očí svých. Kacířští duchovní, kteří právě ze ziskuchtivosti zpívali Mariánské hodinky, posmívali se slepci a pak vyhnali ho z kostela. Ba jeden z nich i holí udeřil ho do hlavy! Ale ku velikému podivu všech rouhavý ten duchovní najednou zcela oslepnul, kdežto katolík-slepec ihned dokonale prohlédl na obě oči. Byl uzdraven! Syn toho náhle osleplého protestantského duchovního odvedl otce svého s nářkem domů; poznáváje jeho smutné postavení trestem Božím stal se katolíkem a svědčil o neštěstí, které na svém vlastním otci byl spatřil. Chorvát vrátil se ku svým domácím se zdravýma očima a bez průvodce, všečen jsa potěšen.«

»Vskutku, podivuhodná, ba zázračná to událost!« zvolal Brož v úžasu. »Veliké věci činí tu Hospodin skrze blahoslavenou Marii Pannu. Proto doufám, že i dnešní pohanění bude odčiněno.«

»Dojista, milý Václave,« potvrdil Suchý; »doufám pevně, že přijdou milé naší moravské zemi zase lepší časy.«

»Kéž dá tak Pán Bůh,« povzdychnul Brož upřímně. »Dostí zažili jsme již béd a strastí od těch dob, co náboženské novoty se rozšiřují v zemi naší a s nimi cizáctví!«

»Ba, není statku drahocennějšího nad svatou naší vírou cyrillo-metodějskou,« pravil Suchý. »Národ náš zachová se jen tenkrát, když přilne k ní pevně. Náboženské novoty způsobily v zemi naší jen nesváry, rozbroje a jiné neplechy.«

»Bohu budiž to žalováno,« rozesmutněl se Brož. Oba se zamlčeli. Po chvíli ptal se Brož: »Máte tu zítra v kostele sv. Barbory mši sv.?«

»Ano, sousede; má sem zítra přijíti sloužití ctihodný otec Blažej; mše sv. bývá po osmé hodině.«

»To budeme ji všichni přítomni, potom vydáme se na zpáteční cestu,« mínil Brož.

Za nedlouho potom ubírali se mužové na odpočinek.

III.

Na poutních místech vstává se časně. Tak i v neděli ráno vstávali Troubscí poutníci na Vranově časně z rána. Sotva se ukázal na východě první záblesk, ještě bylo úplně šero, bylo již živo na Vranově. Někteří vybíhali z domů ven,

aby se u studánky nebo u potoka umyli, jinde zase popravovali dobytek anebo dělali pořádek v domácnosti.

V tom ozval se od nedalekého Babího Lomu dunivý lomoz, jakoby vzdáleného hromu. Jasná obloha, s níž pronikala ještě třpytivá jitřenka, se náhle zakahnila, přišerná tma obestřela veškerou zemi, zadul prudký vichor, který zuřivě zalomcoval stromy a zatřáskal okny, zdvihla se najednou celá mračna prachu a listů, zarachotil hrom a zatřásla se celá země. Lidé strachem smutně zahotečkovali, nevědouce ani, co by to bylo, ale už mohli se upamatovati, podivuhodný přízrak ten tak rychle zmizel, jak se byl dostavil.

Troubští poutníci vidouce, co se děje, vyběhli postrašení z domu, kde noclehovali, na ulici. Ale v tom již bylo po divém tom úkazu. Všichni však strachem a hrůzou až ztrnuli při podivuhodném a hrůzoplém pohybu nebes i země.

»Co má všechna hrůza ta znamenati?« zvolal kdosi ze shluknuvšího se zástupu. z něhož ozval se hned čísi hlas jak odpověď:

»Nevím, není-li to projev hněvu Božího, že posvátná socha Marie Panny byla se svého trůnu odstraněna a povinné pouty zbavena.« — »Tak jest«, volal opět kdosi jiný z lidu; »jsme katoličtí křesťané a věrni víře otců svých. Toho nedopustíme, aby posvátná socha Mariánská, před kterou modlili se dobří naši předkové, nyní kamsi do úkrytu před námi uschovávána byla.«

»Ano, toho nestrpíme«, volal rozčilený zástup; »pojďme a hledejme posvátnou sošku, abychom mohli ji zase postaviti tam, kde dříve stávala.«

Lid Troubský i Vranovský rozběhl se po kostelním okolí, do okolního lesa a hledal pilně. Nikdo z několika novotářů, kteří byli na Vranově a jichž nebyl valný počet, neopovážil se odporovati rozčilenému lidu.

Za chvíli bylo slyšeti hlas: »Soška Panny Marie nalezena« a již spěchal zbožný zástup do kostela; tam postavena v triumfu soška na bývalé místo a poutní kostel Vranovský ozýval se opět radostným zpěvem Mariánských ctitelů.

Predikant Absalon Fasseder polekal se hrozně při prudkém otřesu ranním. Byl se právě probudil z hrůzného sna, ve kterém viděl Pannu Marii ve skvělé záři sluneční, jak stála na hlavě pekelného hada, který na něj příšerně otvíral hladový jícen svůj. Ještě v dojmu nemilého toho snu a nenadálého ranního otřesu slyšel venku hledající rozčilený lid. Netroufaje si mu odporovati, nevyšel po celou tu neděli ani ze svého přilhytku.

Lid doléhal na otce Blažeje, aby sloužil této neděle mši sv. v poutním kostele. Ale ctihodný kněz odvětil: »Od církevní vrchnosti jest mi přidělen kostel sv. Barbory, jako farní, v němž mám sloužiti mši sv. za lid křesťanský. Nesluší se jednati proti tomuto příkazu. Zpívejte si a modlete se v poutním chrámu před oltářem Marie Panny, rád se tu k Vám připojím. Na mši sv. však přijďte do kostela sv. Barbory, kdež bohoslužba se bude slaviti po osmé hodině.«

Poutníci uposlechli: Při mši sv. přistoupili skoro všichni ke stolu Páně, po mši sv. pak ubírali se zase k domovu. Navrátili se do Troubska vykládali, co byli na Vranově zažili. Za nedlouho doslechli, že Absalon Fasseder na Vranově již není.

Katoličtí obyvatelé Vranovští — a byla jich většina — nesli totiž remile nekřesťanské počínání predikantovo v kostele. Také netěšili se nikterak nad tím, jak nešetrně se vždy choval k poutníkům. Proto se vzchopili, a aby se to v budoucnosti již neopakovalo, dosáhli toho, že byl Absalon Fasseder s manželkou a dvěma dcerami z Vranova vypovězen. Starobylá kronika zaznamenala, že třetího dne po rouhavém zločinu svém oslepl na obě oči a, ježto mu nebylo pomoci, zůstal slepým až do smrti. Tatáž kronika zaznamenala i jméno jeho Absalon,

V zapovězený čas svatebního veselí ndržeti!

Dle skutečnosti vypravuje Josef Šmejkal.

5. přikázání církevní.

Známo jest, že sv. církev, kterou Pán Ježíš ustanovil za matku naši, aby nás po cestě dobré tímto životem vedla, určila jisté doby, ve kterých zapověděny jsou hlučné radovánky, zvláště svatební veselí a taneční zábavy, aby věřící nerušeně v tom čase mohli oddati se sv. rozjímání a pokání. Doby ty jsou zejména čas adventní a vánoční od první neděle adventní až do svátku sv. tří králů a doba svatopostní od popeleční středy až do první neděle po velikonoci, zvané neděle bílé. Církev sv. ustanovila tak podle slov moudrého krále Šalomouna, jenž napsal: „Všecko má svůj čas . . . (Jest) čas pláče a čas smíchu. Čas kvílení a čas skákání.“ (Kazatel 3, 1—4). Dobří a svědomití křesťané toto přikázání církevní také svědomitě zachovávají. V mnohých katolických osadách dosud je zvykem, že i při taneční zábavě pamatují nejen na modlitbu, a proto jak uslyší večer klekání zvoniti, tanec přestane, a všickni společně modlí se „Anděl Páně“, ale pamatují i na přikázání církevní, a proto v úterý masopustní před popeleční středou tancuje se jen do půl noci. O půl noci přestane hudba i tanec a na rozloučenou zapějí někde i postní píseň a je konec veselí. Dnes však někteří nemohou se ani dočkati konce zapověděného času a chtějí skákati a tancovati již po Hodu Božím Vánočním nebo Velikonocním. Takoví nedočkavci nebývají ani tolik mladí lidé, jako spíše hostinští, kteří se domnívají, že čím dříve dají muziku, tím více vyzískají. Jak si jeden takový hostinský „pomohl“, o tom právě chceme vypravovati.

Na Horce je farní kostel, zasvěcený sv. Štěpánu, prvomučenníku Páně. Pouť slaví se tam tedy o Vánocích. O pouti sejde se tam pino lidu z daleka široka. To zlákal hostinského Petříčka, aby dal o pouti svatoštěpánské muziku. Jakmile se ta zvěst roznesla, zbožní osadníci na to hned se zlobili a zrazovali z toho hostinského, ale hostinský chtivý zisku, odpovídal na to varování: těším se na pouť celý rok, jindy málo vydělám, chci si aspoň o pouti trochu pomoci. A nepovolil. Hned odpoledne spustila v hostinci Petříčkově hlučná hudba, lákající lid do hospody. Vážní osadníci a dobře vychovaná mládež kráčela kolem hostince, ale do něho zlákat se nedali. Jenom lehkomyšlné dívky, kterým tanec je na všecko a mladíci pochybné pověsti z okolí zastavili se u muziky a tancovali. Brzo bylo v hostinci Petříčkově, jak náleží, hlučno, hudba hrála, tanečníci výskali a zpívali — pili a pivo rozlívali. Kde se tancuje v zapověděný čas a tak uráží se Bůh, říkali již starší předkové naši, tam tancuje a veselí se mezi nimi i čert. A čert rád něco spíská. Tak stalo se i v hostinci Petříčkově. K večeru najednou začala při muzice hádka, z hádky povstalo nadávání, nadávky rozjítily tanečníky tak, že zatínali proti sobě pěstě, potom rozlobené pěstě zvedaly sklenice a židle a za chvíli litaly sklenice a židle po hospodě. Ženské utíkaly z místa rvačky a hostinský, nemoha rvače ukonejšiti, aby zachránil si život, schoval se pod stůl. Ještě pod stolem hleděl zjednati pořádek, volaje; „tady já jsem pánem, neperte se mi tady!“ Ale rvači na ta slova schovaného hostinského nic nedali; rozbili mu sklenice, brali jednu židli za druhou „do kola“ a když již všechny židle rozbili, začali proti sobě zvedati stoly. Šenkýř, schoulený pod stolem jako hlemýžď ve svém domku, s hrůzou pozoroval, jak stůl s jeho zády se válí a na jeho odkrytá záda dopadají rány. Co počíti? Hostinský utekl z místnosti a schoval se na půdě, když ani v chodbě nebyl životem jist. Když všecko „dobří“ hosté rozbili, rvačka přestala a přestala i muzika. Smutně vracel se hostinský na opuštěné bojiště; sklenice, židle, stoly, okna, všecko vidí rozbité, ano i ta černá tabule, která visela na stěně, ležela, na kusy rozmlácená, na podlaze, dluhy na ní křidou napsané zmizely. Na kom má nyní šenkýř škodu hraditi, když ve rvačce ani neviděl, kdo mu věci rozbil? Kdo zaplatí mu napsané na tabuli pivo, když účet je smazán? Petříček lomil nad tím rukama, tloukl se pěstí do hlavy a volal: to jsem si „pomohl“ a sousedé ještě se mu smáli říkajíce: teď to máš, to jsi si „pomohl“

Několik dní po této události jel pisatel těchto řádků dráhou. V kupé seděla starší paní máma a proti ní mladý jinoch. „Teto“, oslovil jinoch ženu, „slyšela jste, co se u nás stalo tu neděli po Novém roce? „A co?“ vyzvídala žena. „Což nevíte, jak se tam při muzice poprali, až byli ti rváči samá rána a krev?“ „Dobře jim!“ odvětila žena, „jsem taky hostinská, máme hospodu již přes 30 let, ale tak brzo nikdy jsme nedali muziky. Nemá to býti a k takové muzice jdou nejvíce jen zhýralí světáci, proto taková zábava mívá špatné konce.“

Tak vida, dvě taneční zábavy v zapovězený čas církevní v čase krátkém za sebou, a obě skončily smutně pro tanečníky i hostinského! Tak jsem uvažoval. Nemá to býti, neboť přikázání církevní zní: V zapovězený čas svatebního veselí nadržeti! Kdo chce se veseliti proti vůli Boží a proti příkazu církve sv., toho radost obrátí se brzo v žalost.

Vítězství lásky.

(Pokračování.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

Není tomu dávno, co psal svým rodičům: „Tatíčku, matičko, odpustte, že jsem volil srdce bez rady Vaší — volil jsem ale podle hlasu srdce svého! Věřte, Vendulka jest dobré, zbožné děvče a já vyprošuji si od Vás, nejdražší rodiče, abyste ji přijali tak, jak přijímáte dítě své! Víím, bude se Vám líbiti moje něžná Vendulka, však Vám ji za nedlouho přivedu, abyste ji poznali i Vy, a ona aby poznala Vás!“

A dobrá matička synovi odepsala: „Věříme Ti, že jsi vyhlédl sobě dívku hodnou, jest to i naše přání, aby byla těch vlastností, které jí přičítáš a v ní hledáš, to bude i štěstí Tvoje. A co se týče nás — kterou přivedeš — té požehnáme!“

A tak jednou v neděli o prázdninách vjížděl kočár do dvora rodičů mladého učitele a z kočáru vyskočil Jindřich a pomáhal z něho své vyvolené. „Tak — tohle je tatínek — to je má maminka — to je Vendulka —“ vydechl spěšně a již byla dívka v matčině náručí.

Upřímně tiskla matička tu kterou neznala, ale kterou jí přivedl její syn, její hodný Jindřich. Trochu zpytavě se zahleděla jí do očí; smála se v nich dětsky čistá nevinnost a prostota. Ano, líbila se jí Vendulka a všichni uklidnění soubhlasili s volbou Jindřichovou. Za rok — o druhých prázdninách — měla býti svatba; ale mezi tím přišlo posvícení, na které se děvčina tolik těšila.

Zatím bratři její byli neklidni; vraceli se právě ze vsi a Bohumil stále vyjednával a smlouval s Josefem, aby šel on dnes na stráž, zítra, v pondělí, že ho vystřídá. Bylo to všecko hořké a Josef rozmrzen, že přijde o tu nejlepší zábavu večerní, zatoulal se průjezdem až za stodolu, usedl na položený kamený sloup, přemýšlel. Najednou zočí v pološeru od zadní strany přicházeti někoho a skutečně jde po jejich úvozovce k nim. Kdo pak to asi je? Zvěděl brzy, byl to dráteníček Methoděj, který zdejší krajem za svým výdělkem obcházel a u Hlásků mívával „stanici“. Právě dnes, ač nerad, musil dělat nocleh, tož zabrousil na staré místo. „Jen nevyženou-li mě? Mají tu posvícení — no, nic bych nechtěl, jen někde ve chlívě přespat, časně ráno odejdu,“ lekal se a zároveň si sliboval Methoděj. Tu spatřiv seděti Josefa, nadzvedl čapku, zahovořil: „Pán Bůh dej dobrý navečer! Mladý pane, nehněvají se na mne, já jim tu nebudu překážet, ráno brzy půjdu.“ Josefova tvář se nápadně vyjasnila,

nápad dobrý, zvláštní kmitl se mu hlavou: »No, jen neměj, Methode, tolik strachu, byl jsi u nás vícekrát — ale, Methoději — víš — udělej mi něco k vůli Víš, pět šestáků ti dám!« Uleknut, překvapen zíral naň dráteník, až mu se rtů sjelo nechápavé: »A co bych?« Synek hospodářův tlumeným hlasem vysvětlil svoji žádost: »Tak je dnes posvícenská muzika a já mám jít hlídat mák na poli, už dozrává — nešel bys za mne?« »Co, hlídat? I šel — ba půjdu a jak rád!« ujišťoval Slovák, za kteréžto ujištění obdržel pět šestáčeků, jež putovaly z ruky šťastného Josefa do ruky mile překvapeného Methoda. »Pojď, ostatní si vyjednám!« děl tento spokojeně.

Šli. Josef rychlejším krokem a Methoděj po zadu volnějším. Synek zaměřil rovnou do světničky, kde zahlédl matku a zvěstoval jí důležitou novinu: »Mami — přišel k nám Methoděj . . .«

»No, ať si byl u nás vícekrát, může být i dnes« odušila tato.

»Ale maminko, že by on mohl jít hlídat mák?«, jak si těžce, s obavou dotazoval se syn. »Toť by snad mohl — jen jestli by se nebál?« mínila máti. »Dáme mu s sebou psa Dybykousa« vytasil se s novou radou Pepa a šel pomalu za matkou do světnice. V ní potkali se s Methodějem.

»Dej Pán Bůh dobrý navečer panímámo! Nehněvají se nechají mě tu do rána?« ptal se nesměle.

»Jen pojď do světnice, nic se nestrachuj!« vlídně ho zvala Hlášková. »Dej Pán Bůh dobrý na večer!« zdavil ve dveřích dráteníček a pantáta od stolu, kam si právě, přišed z hostince, usedl, vítal příchozího: »I vidal ještě večer přijde host! Vítám tě, hochu, pojď — my máme posvícení!« a při tom brkal vidličkou do prázdného talíře.

Hned si k otci přisedl hezky těsně syn a ztišeným hlasem mu něco vykládal. Ten úkosem pohlédl na Slováčka, který už seděl skromně u dolního stolu, ana před něj hospodyně postavila talíř polévky zbylé od oběda, uštědřila maso s omáčkou i kousek pečeně, konečně hrnčec kávy a koláčů misku.

»Jez, jez, nenech se pobízet — je ti přáno, jen jez, chutná-li ti«, dodávala mu chuti odvahy panímáma. Methodějovi ovšem chutnalo, vstávaje od stolu vděčně děkoval a tázavým pohledem zavadil o Josefa, ale oslovil ho sám pantáta: »Poslouchej, Methodku, nebojíš se v noci sám? My bychom si tě pojednali, abys nám šel hlídat mák — my všichni budeme v hospodě — šel bys?« »Ale šel, půjdu, přejete-li si a — rád!« ochotně a upřímně slíboval junák.

»A nebudeš se bát?« zvěděl ještě hospodář. »Koho? a čeho? Pán Bůh se mnou — Pán Bůh nade mnou — nevím proč bych se bál?« zněla odpověď mladého hrdiny.

(Pokračování)

Zprávy se Sv. Hostýna.

Vyslyšení. M. Z. z Fr., čtenářka stálá »Hl. Sv. Host.«, vzdává vroucí díky Marii Panně Sv. Host. za překonané nebezpečí a uzdravení svého dítěte. »Slíbila jsem, píše, uveřejnění v Hlasech, dosáhnou-li vyslyšení na přímlovu její. Nechtě jen každý s důvěrou v každé tísní k ní se obrátí, jistě ho vyslyší.« — M. Z. v Brně vyvázla na přímlovu Matičky Svatohostýnské a ctih. sluby Páně P. Mart. Středy z nebezpečné nemoci; mělať se podrobiti těžké operaci. Než lékaři uznali, že jest na ni slabá a proto že by ji nepřežila. Z té pří-

činy zůstala doma v bolestech svých a dala se zaopatřiti sv. svátostmi. Když už blízké smrti se očekávalo, byla za ni v jesuitském kostele v Brně sloužena mše sv. kde v kryptě pod kostelem neporušené tělo ctih. sluby P. Martina Středy odpočívá, jenž zároveň byl vzýván o pomoc. A nemocné se ulevilo, že mohla vykonati devítidenní pobožnost a zůstatí bez cizí pomoci sama, ba dne 23. ledna byla již v kostele přítomna službám Božím. Co byla slíbila, tuto splňuje. — A. B. z Brán. žádá, by Hl. Sv. Host. uveřejnilo jeho nej-

všejší díky Panně Marii za uzdravení v těžké a nebezpečné nemoci. V nejhorší chvíli prosil jsem Matku Páně o pomoc a slíbil jsem veřejné díky jí vzdát v Hl. Sv. Host.; na to jsem ihned poznal úlevu a nyní jsem úplně zdrav. Největší díky. — J. D. z K. u Prostějova vzdává veřejný dík nejsv. Matce Páně na Sv. Hostýně za vyprošenou milost.

Sv. missie ze Sv. Hostýna. Od popelce 9. února do 16. února konali OO. z Tov. Jež. Rejzek, Rybák a Klobouk sv. missii v Letovicích. S nejistotou vydali se na cestu do farnosti, kde kolik tisíc lidu továrnického. Avšak výsledek sv. missie byl utěšený. Kdežto r. 1888 přijalo při sv. missii sv. svátosti na 1600, bylo r. 1910 přes 3100 kajicníků. Pěkné svědectví vydali farníci svému neohroženému zastánci a zemskému poslanci v. d. p. Janu Holbovi, i ve správě duchovní, kde 16 let kaplanoval a 2 leta faraňuje. Obnova chrámu Páně uvnitř s novým hlavním oltářem a objednáni sv. missie vydávají svědectví s důstatek. Zástupové přes 40.0 hlav zúčastnili se v průvodu při svěcení kříže, při čemž se vyznamenala zejména letovická omladina obého pohlaví. — Z Letovic se odebrali P. P. Rejzek a Klobouk do Mostkovic u Prostějova na obnovu sv. missie od 18. do 25. února. Zde se lid tiskl v kostele poměrně k obyvatelstvu malém ráno i večer. Byla-li při sv. missii před 3 lety návštěva hojná, ze 32560 obyvatel přijalo tehdy sv. svátosti na 1600, byla návštěva při obnově ještě větší přes 1700 kajicníků. Ačkoliv na blízku jest Prostějov a kolik set dělníků krejčířů pracuje do továrny velkozávodu, jest přece lid věřící, jehož hlavní jádro činí ovšem usdlé rodiny rolnické zachovalé. V památné knize farní dočísti se jest, že už r. 1053 odváděla dle povely knížete českého Bretislava obec Mostkovice poplatek Staroboleslavskému proboštovi do Čech, strážci obrazu Svatomethodějského; za moravského markraběte Vladislava Jindřicha r. 1225 byl poplatek tento pak přeložen na augustánské řeholnice do Olomouce. Tehdy asi také vystavěn chrám Páně s romanskou apsidou za hlavním oltářem v době předgotické.

Počasí na Sv. Hostýně. Sníh již 23. února zmizel až na nepatrné stopy, slunečko hřálo při jižním větře až mílo, teploměr (ve stínu na severní straně domu, kam nikdy slunce přímo nezáří) dostoupl 23. února 7.8° nad nulou a 25. února + 8.1°, nejnižší teplota byla - 7.2° (11. února). Než ihned 26. února ráno klesl na 2.8° — a když 3. března zadul severák, ukazoval teploměr 4. března ráno - 5.2°; vše pokryto silnou vrstvou jinovatky jakoby ledu, kterou však slunečko kolem dopoledne opět odstranilo,

Dary na koruny Matičky Svatohostýnské a miléh. Ježíška, jakož i na korunovací do 14. března zaslali: N. N. z Bystřice p. H. zlatý náramek se zlatým srdcem, 2 prsteny, 2 náušnice; N. N. z Bystř. Kor.; N. N. ze Stramberka 2 náušnice, 2 náušnice s granáty, velkou broží vykládanou granáty; odjinud 2 svatební prsteny, 2 náušnice; ze Slovenska N. N. 3 K; N. N. Kor.; J. N. z W. Dol. Rak. zlatý křížek; A. C. z Ves. 2 duk. a 3 stříbr.; Fr. J. z Ves. 2 duk.; F. Dos. z Vel. T. 4 K; Joh. D. Bišk. 2 K; N. N. Kor.; F. M. ze Slav. K; J. Indrach Komárné 4 K; Ter. J. z Nov. Yorku z Ameriky 50 K; N. N. z Přerova 2 náušnice a prsten; dvě sestry v C. Čechy 2 zlaté křížky; L. St. v Mír. 2 náušnice a křížek; M. D. v B. vdova 2 prsteny po muži; dvě sestry T. a K. 2 Kor.; A. N. a Ž. P. 2 Kor.; J. D. v K. u Prost. 10 K; F. R. v K. prus S. 2 K; N. C. z R. 10 K. — Zajisté štědře se odmění Matička Svatohostýnská všem za milodary.

Na stavbu schodů: Centrální ředitel mgr. Roska v Kroměříži za příležitosti svých abrahamovin (gratulujeme) věnoval Matici Svatohostýnské 120 K; Jul. Gžilarova Příbor 120 K; Jul. Koplová Příkazy 19 K 90 h; M. Rosenbachová Brno 120 K; Marie Š. Šecí Telč 55 K; Klem. Koutná Pavlovice 10 K; Ter. Sedláčková Kosov 2 K; Jos. Vaňourková Kosov 2 K; Mar. Šebestová Olomouc 1 K; Anna Hradilova, žákyně III. třídy v Soběchleběch, vykonala sbírku na schody Svatohostýnské, která se potkala se zdařilým výsledkem; vybrala v malých vesnicích Soběchleby, Dolní a Horní Něžice, Symře, Radotín, Oprostovice a Bezuchov 90 K; k tomu T. Č. a K. z Kojetína 4 K; Důst. V. Rutta, kaplan v Polešovicích, vybral ve farnosti od ctitelů Matky Páně Sv. Host. náklad na pořízení tří schodů s heslem: Farnost Polešovice. — Matička Svatohostýnská zajisté štědře odplatí každý halír na zvelebení jejího stánku věnovaný.

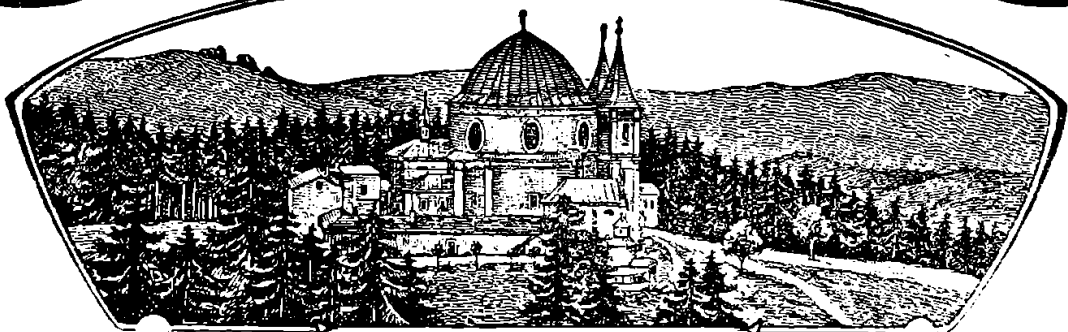
Literatura.

Modlitební knížka: »Modli se a pracuj« třetí rozmnožené vydání, upravil prelát Dr. J. Sedlák. Vázaný výtisk 1 K 50 h. Ve vazbě kožené se zlatou ořízkou 3 K 20 h. — Pro její bohatý obsah a vzácné pokyny k životu křesťanskému vřele doporučujeme.

Pobožnost k božskému Srdci Ježíšovu v Trnavě na Slovensku vydala redakce Posla B. S. P.; obsahuje I. díl dejepis pobožnosti, předmět a charakter, II. díl modlitby. Zajisté našim Slovákům v Uhrách milý chléb; vřele doporučujeme.

Listárna.

Mr. Jos. Jelínek, Ennis, Ellis Co. Texas. Vše správně došlo a dle přání vyhovíme. Díky za Vaši obětavost.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 3. a 4. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.
Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 korunu, v Americe dol. 0.25,
■■■■ v Německu 1 M. ■■■■

OBSAH: Bude rok 1910 památný pro katolickou Moravu? — Legendičky o Panně Marii: Kapradí. (Báseň.) — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — Blah. Zdislava. (S obrázkem.) — Dějiny Sv. Hostýna. (S obrázkem.) — Některé úryvky ku vzniku Matice Svatohostýnské. — Vítězství lásky — Prání. (Báseň.) — Kritika na roč. V. Hlasů Svatohostýnských. — Stoletá památka narození velkého papeže Lva XIII. — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — Marie, pomocnice křesťanů. (Báseň.) — Esther — Maria. — O poutích. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Literatura. — Listárna. — Z církve a ze světa. — Různé zprávy. — Inseráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti, že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Aby tudíž bylo celkem 12 čísel čili 12 archů tiskových jako léta minulá a naši milí čtenáři nebyli zkráceni, budou vycházeti prvé 3 sešity o 2 číslech čili o dvou arších. Redakce.

≡ K nastávající májové pobožnosti ≡

upravil a vydal P. Ant. Rejzek T. J.: Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“. II. díl v útvaru 32 kázání. — I. a II. díl zjedná každé knihkupectví nebo přímo na Sv. Hostýn jest se obrátiti.

Cesty přímé od nádraží

Bystřice pod Hostýnem mohou
použiti pouze jednotliví poutníci.

Zprávy z církve a ze světa.

Čechy. Národ. Listy v úpadku. Nedávno vyhlášovaly o sobě, že mají 30.000 odběratelů, kdežto „České Slovo“ jim dokázalo, že mají ve skutečnosti kolem 600. Toť ovšem veliký rozdíl — Plzeňský rodák Jan Hřímál slavil v Moskvě jako professor na moskevské české konservatoři 40leté působení. — Na Žižkově chce stavěti spolek sv. Bonifáce nový kostel. — Na Král. Vinohradech 30⁰ volno-myšlenkářů (kolik mezi nimi odpadlíků, židů, evangelíků!) chce poroučeti 72.000 katolíkům, městskému zastupitelstvu, zemskému výboru, okresním a samosprávným úřadům, a protestuje, že darovali Král. Vinohrady obecní pozemek na stavbu druhého katolického kostela. Nesmějte se! Právnická komise Vol. Myšl. s p. dr. Bartoškem prohlašuje takový požadavek za nezákonný!

Morava západní povšimnutá Volnou myšlenkou. Na Hod Boží velikonoční a pondělí pozvali si dobrodinečkové lidu českého na západní Moravě za peníz Jidášův odpadlého kněze Fr. Loskotu, aby promluvil v Jihlavě, Telči a Dačicích na thema: Národ český a jeho poměr k Římu. Hlas píše: „Že při přednáškách sehrá odpadlý kněz úlohu Jidáše, který přátelským políbením Pána zradil, je jisté. I pan Loskot bude před naším lidem Krista samého chválit, ale zároveň v srdci prodávat.“ Akad. spolky prý v Jihlavě a Telči pořádají tyto přednášky. Hlas však tomu věřiti nechce, maje za to, že spíše za celou akci se zakrývá po Moravě známá osobnost. Jak národ český na západní Moravě nemá nebezpečnějšího nepřitele nad Řím? — Než katolíci na západní Moravě jsou vděční těm, kdo si p. Loskota pozvali, neboť tak jest jim boj se strany katolické nemálo usnadněn. Kdo pak nepřítelům ještě uvěří, že jim nejde ani o církev, ani o víru? Volná Myšlenka s Loskotem zajisté otevře lidu oči. — Organizační práci na Uhersko-Hradištsku se daří. Zpráva v Našinci dří „aspoň o 50 proc. během tří posledních let jsme pokročili“. **Důkazy jsou tyto:** Volby ve Starém Městě, v Kunovicích boj na mnoze hospodářský; Jalubí, Boršice, Buchlovice, Polešovice, Popovice, Mistřice, Huštěnovice, Kostelany mají dobrou organizaci. Rolnická záložna v Uh. Hradišti, která až dosud byla domovinou pokrokových veličin, tak že prý používaly výborových sezení ke kutí pokrokových piklů na okrese přešlo ve správu strany katolické národní a vyčištěna dokonale, dne 17. března zaražena jim byla prvá nejcitelnější rána. Někteří úředníci její stavěli se v čelo nejpustších štvanic proti katol. straně. Zdař Bůh! — Dr. Mořic Hruban se promnesl mezi svými voliči, že těžko jest otázku národnostní řešiti, protože naši protivníci nemají žádného porozumění pro právo, leda pěstní, nemají žádné dobré vůle ani poctivosti ani citu pro spravedlnost: a našinci nezrají ani logiky, ani vytrvalosti

Duchovní cvičení na posv. Velehradě budou se konat: 1. pro omladinu dívčí od 27. dubna večer až 1. května ráno. Za stravu atd. dohromady 3 K; 2. pro rolníky od 7. května večer až do 11. května ráno. Poplatek za stravu atd. 7 K; pro dělníky od 14. května večer až do 17. května ráno. Poplatek žádný. — Všechny dotazy jakož i přihlášky dejtež se do týdne před tím u koleje T. J. na Velehradě. — Žádoucně, aby účastníci byli o 5. hod. odpol. už na Velehradě. Rektorát T. J. na Velehradě.

Nádražní missie v Praze a ve Vídni. V Praze a ve Vídni utvořil se spolek dam, který si obral za účel, očekávati na nádraží dívky, jež z venkova přijíždějí hledat si službu v Praze a ve Vídni, aby neupadly do zlých rukou různých náhonců. Každá dívka po příjezdu do Prahy a do Vídně, nechť se na nádraží ohlíží po dámě, mající odznak se žlutobílou páskou a na ni nechť se s důvěrou obrátí. Ta ji doprovodí na nocleh do útulku, kdež se dívce poradí dobře stran služby. První dny se poskytne dívce i strava zdarma, než si najde místo. Aby byla dívka členkou nádražní missie poznána, nechť si dopíše o modrou kartu na adresu V. Hálek, farář v Liboci u Prahy, jenž ji další poučení zašle. Do dopisu nechť vloží, pokud možno, 10 hal poštovní známku na zpáteční odpověď a nechť napíše výslovně, zda chce jeti na službu do Prahy nebo do Vídně. Když by dívka náhodou žádné členky nádražní missie na nádraží nenšla, nechť se odebeře v Praze do sekretariátu Nádražní missie v Ječné ulici čis. 11. II. poschodí, blíže kostela sv. Ignáce, kdež se jí další sdělí. Ve Vídni zase nechť se v tom případě obrátí do kanceláře „Nádražní missie“ Vídneň III okres Jacquingasse č. 6.

Těší nás sblížení rakousko-uherské s ruským, které vyřízeno mezi Izwolskim ruským, zahraničním ministrem a rakousko-uherským vyslancem hr. Berchtoldem. Docílena jest dohoda, která odpovídá zájmům rakouského zahraničního ministra hr. Aehrenthala. Vzájemné přátelství velmocí mezi Vídni a Petrohradem upevněno pevnou a dovednou akcí Aehrenthalovou. Anexe Bosny a Hercegoviny a současné sblížení Rakouska a Ruska, obou velmocí, dávají skvělé vysvědčení těm, jež to dokázali.

Naši čtenáři jsou asi zvědaví, jak dopadly nesrovnalosti v táboře katolickém v Čechách a jak se urovňají přivrženci memoranda se stranou katolickou. Vyšlo-li memorandum ze strany agrární na rozbití nepohodlné strany katolického lidu, pak by se ovšem od něho mnoho očekávati nedalo. Neupíráme, že pro uhájení církevního života mnoho zakusili uvědomělí pracovníci, že byli štváni pro svoje vyznání katolické, že kdyby přestali pracovat, nastal by pokoj, poněvadž by se rozptýlili a organizace, která stála tolik bojů a práce, byla by zažehnána. Uvidíme, byli-li to jen se strany agrárníků chytrý zálusk, jak Obnova kdysi se vyslovila

Bude rok 1910 památný pro katol. Moravu?

Na pomoci Boží a naše n přičinění závisí, aby se vyplnily cíle dobré, které si na počátku roku umínili lidé dobré vůle, jimž Matička Svatohostýnská zajisté hojného požehnání a zdaru vyprosí. »Našinec« sděluje plány tyto: Jako nový rok 1910 počal pro katolickou Moravu založením druhého katolického denníku v Olomouci a založením orgánu Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje v Kroměříži, tak ve Slezsku založen byl katolický týdeník. Však letošní rok mají býti uskutečněny ještě jiné velké plány, o jejichž uskutečnění dumala katolická Morava už po léta. Letos má býti postaven katolický učitelský ústav v Olomouci, má vejíti v život Velehradská Akademie na Velehradě, a v Brně počne vycházet krejcarový lidový denník katolický. O četných jiných katolických podnicích se zmínka ani nečiní. Věru obrovské, ale vznešené a všeho nadšení a všech obětí hodné to úkoly! Uskutečniti může to pouze obětavá a nezištná a svorná práce všech, počínajíc od prvního až do posledního. Není pochybnosti, že vznešené a dalekosáhlé plány tyto lze vtělit ve skutečnost jen za pomoci širokých vrstev našeho katolického lidu, jemuž světlym příkladem práce, obětavosti a nadšení musí předcházeti jeho vůdcové. Velké cíle stavíme si! Kéž Bůh dá dočkati konce toho, co v důvěře v Jeho pomoc se počíná. Dokoná-li se, co tu vypověděno, pak bude lze říci, že rok 1910 pro rozšíření království Božího požehnaným byl naší Moravěnce.

R. Stupavský.

Legendičky o Panně Marii.

Kapradina.

Třetí den už na útěku
rodina je svatá,
krutá rota Herodesa
za nimi, hle, chvátá.

Hustý les jí úkryt skytá,
najít ji nedá,
darmo pochop okem zrádným
kolem zří a hledá.

V závoj šatů Máti Boží
halí hladné dítě,
sbolemšeptá: čím, ach, matka,
v lese nasytí tě?

Zachvěly se stromy za'em,
chladné slzy roní,
nad Matičkou usouzenou
větvě s láskou kloní.

A vzdech jejich uslyše'a
kapradina v houští
a již volá: spravedlivé
Pán Bůh neopouští.

V kořínky mé mocnou sílu
Stvořitel mi vložil,
mnohým život zachránily,
kdo je v nouzi požil. —

„Moji štávu na rty vtiskni,
posílí se robě,
vytrhni mě z mechu třísně,
zemru z lásky k Tobě...“

Neodolá Máti Boží,
trhá kapradinu,
kořínků pak živnou štávu
do úst vkládá Synu.

Září očka Ježíškovi,
plesá v Matky klíně,
za odměnu drobnou ručkou
žehná kapradině.

Od té chvíle pokrm skytá
pobloudilým v lese,
hořkost ztratil její kořen,
sladkost ústům nese.

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXVII.

»Připravte cesty Páně«. Známa tato slova ze sv. evangelistů a a proroka Isaiáše (40, 3.). Kdo nezná důležitý jejich obsah pro každého člověka? Kolikátý již den zaměstnává nás uzavřenou zahradou, abychom připravili cesty Pánu v ní. Však už brzy budeme hotovi, abychom říci mohli: Ani nevím, co bych měl ještě učiniti, aby dokonalá byla uzavřená zahrada, aby každý říci mohl: »To je krása, až milo je zde, ani se odtud nechce. Kam se člověk podívá, všady nejlepší pořádek, a jaký umělý vkus lze ve všem pozorovati.«

Kdybychom měli tělo, jaké měl Pán Ježíš po svém vzkříšení, tak že mu ani kámen náhrobní ani dvéře do večeradla nepřekážely, pak bychom nepotřebovali žádných cest. Stalo se tělo Páně proměněné oduchovnělé, bylo jako duchové: proto také vlastnosti duchové mělo a má dosud. Až bohda i nám nastane slavné z mrtvých vzkříšení, pak ani nám nebude potřeba cest života: než dokud jsme na zemi, tu cesty jsou před důležité, ano potřebné.

Podívejme se tudíž na cesty ve významu původním. Bylo dosti zle společnosti lidské, dokud si lidé neupravili pořádných cest a silnic, po kterých bylo umožněno dopravit se i zboží, jak toho vyžadoval obchod a průmysl jejich. A uvážíme-li, že nebylo pořádných cest a silnic až do posledních věků, pak se domyslíme, co zakoušeli lidé a jejich spřežení při dopravách všelijakých, které i tehdy bývaly.

O silnicích, což jsou silné cesty široké opatřené kamenným podkladem na těžká břemena, ani nemluví. Už Herodot připomíná silnici stomilovou ze Sus do Sard, které prý použil Kamyses při výpravě do Egypta; v Babylonii zakládala silnici Semiramis; v Evropě stavěli Římané silnice ovšem nikoliv z příčin obchodních, nýbrž vojenských. U nás v Rakousku založena teprve první silnice za Karla VI. z Vídně do Terstu a z Vídně do Prahy, v čemž pokračovala Marie Terezie.

Než nám se jedná spíše o cesty a cestičky a jejich důležitost, at jsou veřejné, at soukromé, at zemské, at královské, at obecné, at říšské.

Co bychom si počali, kdyby nebylo přístupu, cest ke skalám, horám a řekám, kdyby nebylo přechodu přes propasti a řeky, kdybychom se plahočiti musili přes bahniska a bařiny? Zdaž bychom vyšli z rána do zahrady, kdybychom tam vysokou trávou rosnatou se bráti měli bez cest a upravených cestiček? Tu křoví, tu luka by nám překážela. Kdo by chtěl po hlavách květin a bylinek se procházeti? Tak ani v zahradě by se nám nelíbilo, kdyby upravené cesty nedodávaly jí okrasu. A cesty zanedbané a trávou zarostlé ihned poukazují,

jaký jest pán i zahradník jeho. Ze všeho, co jsme v malém i velkém v krátkosti uvážili, jest patrné, jak důležité, ba potřebné jsou společnosti lidské cesty na zemi. Než to ponecháme těm, kdo o cesty starati se mají.

Jsou ještě jiné cesty teprve důležité, které se v přenášeném slova významu tak nazývají. Jsou to cesty života. A neznamenají nic jiného než-li směr, v němž je člověk přístupný Bohu i lidem jakož i Bůh i lidé jsou přístupni člověku. Kdo jest tudíž přístupný Bohu? A o kom lze říci, že jest přístupný lidem? A co jest to, když se řekne, že Bůh je přístupný k člověku aneb že jsou lidé přístupní? Rozřešení otázek těchto je pro každého člověka nesmírně důležité, aby sobě rozuměl a věděl, které cesty života jsou pravé. Jaké jsou tudíž cesty, které mají býti vyšlapané od nás k Bohu a k lidem a podobně naopak, Bohem a lidmi k nám?

Známá jest nám píseň adventní, která začíná slovy: »Hle, přijde Pán, Spasitel náš, cestu jemu spravte, přijde žádaný Messiáš, srdce mu připravte«, t. j. »hleďte Hospodina, dokud nalezen býti může, vzyvejte jej, dokud blízko jest«. (Isa. 55. 6) »Proste a bude Vám dáno«, pravil Ježíš Kristus (Luk. 11. 9.), »tlucte a bude vám otevřeno«. V šesté pak slóze se zpívá: »Druhé přístří jeho do srdce lidského, pochází od něho skrze slovo jeho, stojí tluka u dveří, každý mu otevři«. Ovšem netoliko v adventě jsou platná slova tato, nýbrž každou chvíli se vyplňují Duchem svatým. Na nás jest, abychom mu otevřeli srdce. Slova tato mají všichni téměř sv. evangelisté. A ve Zjevení Páně (hl. 3. 20.) vykazuje Pán biskupu laodicejskému: »Aj, stojím u dveří a tluku: jestliže kdo uslyší hlas můj a otevře, vejdu k němu a budu s ním večeřeti a on se mnou«. A slova ta se vztahují na nás všechny: proto rozumějme.

Vy se tážete, kdy tluce Hospodin na dveře a kdy si přeje mluvit s námi? Co se nehlásá po celý rok ve chrámu Páně slovo Boží? — Slovem Božím právě mluví k nám Hospodin a domáhá se vejíti k nám. Tolik jest kázání a výkladů po všech kostelích v neděli a svátek: tolik kázání příležitostných a mimořádných jako jsou sv. misie, kázání při majových pobožnostech, kdy se káže každý den po celý květen! A bývají četně navštěvovány chrámy Páně za pobožnosti májové, zejména ve velkých městech, kde na př. v Praze alespoň na 8 místech se každý den káže a všude návštěva hojná bývá. Mimo to kostely od rána do večera otevřené mají velikého dosahu, kde se lidé rádi zastavují jdouce kolem, muži i ženy, z intelligence i z lidu, jak na vlastní oči doznávají, na př. obyvatelé jistého dosti pokrokového města v Čechách vidouce, že není chvíle za dne po celý rok, kdyby nebylo ve chrámu Páně Mariánském někoho, jenž by tu konal pobožnost svou.

Proto každou chvíli se slova Hospodinova vyplňují, neboť Duch sv. žádá býti s námi a mluvit k nám. A co vidíme na těch, kdo celý rok slova Božího neslyší a chránů Páně nenavštěvují, jakoby neznali účelu jejich? Vidíme, jak tací věřící ztrácejí porozumění pro spásu duše své a život věčný, stávají se vlažnými a otupělými pro Boha, až vyhasne v duši jejich světlo víry; beznadějnost a neláska k Bohu zaujímá srdce takových! Nepřipustí Hospodina ke slovu.

Co jest za naší nevěrecké doby takových! Na Jidášovi Iškariotském jest příklad velice poučný všem. Jidáš byl zajisté dobře vychován a měl nade vši pochybnost vlastnosti a schopnosti dobré; jinak by ho byl Pán nepřijal. Ano dočítáme se ve sv. evangeliích o mnohých z apoštolů Páně, jichž vady a slabé stránky se sdělují. Petr, jenž zapřel Krista Pána, byl nejednou pokárán a ponížen od Mistra svého. Ani miláček Páně sv. Jan se sv. Jakubem starším bratrem není ušetřen, ano poukazuje se na jejich ctižádost. Tomáš pro svou nevěru stal se příslovečným, Pavel sám o sobě napsal dosti ku svému

pokoření, jako sv. Matouš ve vlastním evangelium. Než o Jidášu ani zmínky se nečiní, že by byl býval v něčem kárán, naopak vyznamenán byl Pánem, že mu svěřil hospodářství, dal mu přednost, že směl nositi měšec, brašnu, v níž byly uloženy peníze, aby objednával potřeby všem apoštolům a jich Mistru. Avšak osudná se stala přednost tato Jidášovi jeho vinou. Lakotou jsa sveden stal se nepřístupný Pánu srdcem svým a Pán nepřístupný k Jidášu. Zarostly cesty od srdce Jidášova k Pánu!

Než nebeský Mistr tluče na dveře srdce Jidášova. Sedmkrát jej upozorňuje Pán Ježíš, aby se v čas vzpamatoval: než vše bylo marné. Jidáš byl čím dále tím zatvrzelejší, až dokonil dílo své! Jidáš repce, když viděl sv. Majdalenu drahými mastmi mazati nohy Páně (Mat. 26. 8. násl.) »K čemu jest ztráta tato; neb mohla ta mast prodána býti za mnoho a dáno býti chudým«. To pak řekl, dí sv. Jan (12. 6) ne, že měl péči o chudé, ale že zloděj byl a měšec máje to co do něho kladeno bylo, nosil.« Ale Pán se Majdaleny ujímá oproti němu řka, že to byl dobrý skutek. Jidáš pak místo, co by se měl vzpamatovali, cítí se uraženým a odchází ke knížatům kacířským, aby smluvil s nimi peníz zrádný. »Co mi chcete dáti a já vám ho zradím.«

Po druhé pak při poslední večeři (Mat. 26. 21.) řekl Pán Ježíš před Jidášem: »Amen pravím vám, že jeden z vás mne zradí.« A apoštolé se zarmoutili velmi a počali každý z nich říkati, i Jidáš: Zdali já jsem to, Pane? A když pokynul Petr Janovi, jenž byl miláčkem Páně, aby se zeptal: Pane, kdo jest ten, o němž pravíš: odpověděl Ježíš: Ten jest komuž já podám skývu omočeného chleba. A omočiv chléb, podal ho Jidášovi. To bylo třetí upozornění pro Jidáše. Sv. Marek pak má takto (14. 21). »Jeden ze dvanácti, kterýž se mnou omáčil ruku v mise; načež uvádí slova Spasitelova, kterými varoval nešťastného Jidáše, dokud by nebylo pozdě: »A Syn člověka sice jde, jakož psáno jest o něm: ale běda člověku tomu, skrze něhož Syn člověka zrazen bude; lépe by mu bylo, aby se byl nenarodil člověk ten.« A Jidáš jest tak drzý, že se na to ještě táže Pána (Mat. 26. 25.) řka: »Zdali já jsem to, Mistře? I řekl jemu: Takť jest, jak jsi řekl. A to je po čtvrté.

Napřed již, jak zaznamenal sv. Jan (12. 30.), když za řeči Páně o budoucím oslavení jeho byl slyšán hlas s nebe a kdo to slyšeli, pravili, že zahřmělo, odpověděl Ježíš a řekl: »Ne pro mne přišel ten hlas, ale pro vás.« A když umýval Mistr apoštolům nohy Jidáše nevyjímaje pravil k Petrovi: (Jan 13. 10.) »Í vy čistí jste, ale ne všickni.« Neboť věděl, kdo by byl, jenž by ho měl zraditi. To bylo páté slovo varovné. Na to posadiv se opět za stůl (Jan 13. 18.) podal jim výklad příkladu tohoto zakončiv: »Blahoslaveni budete, jestli to budete činiti. Ne o všech vás to pravím: ale aby se naplnilo Písmo (Žalm. 40, 10), Kdo jí se mnou chléb, pozdvihne proti mně paty své.« A to bylo šesté slovo.

Konečně na hoře olivetské (Jan. 14. 6.), když padli nepřátelé Ježíšovi na zem, byl Jidáš též mezi nimi. Než zatvrzelý jsa vstává a blíží se k Mistru svému, aby jej políbil, řka: »Zdráv buď Mistře.« Ježíš pak řekl jemu: »Jidášu, políbením zraňuješ Syna člověka?« Dle sv. Lukáše (22. 48.), dle sv. Matouše (26. 50.) »Příteli nač jsi přišel?« Tot bylo sedmé a poslední varovné slovo. A Jidáš zůstal zatvrzelým až na věky zahynul.

Odvraťme se už od cest tohoto bohapustého příkladu a vydejme se raději do zahrady uzavřené. Maria Panna zajisté, cokoliv k ní mluvil Pán, jakékoliv přání měl Hospodin, ke všemu měla přístupné srdce, z čehož patrno jaké byly cesty života nejsv. Matky Páně. Porozhlédněme se jen něco málo v životě její. Připravuje se Narození Páně. Císař pohanský August (Luk. 2. 1) žádá, aby se stalo vypsání všeho světa, zvláště pak lidu země židovské. A proto jeden každý se vypravil do města svého, aby se tam přiznávali. Vstoupil pak i Josef z Nazareta do města

Davidova, kteréž slove Betlém, aby se přiznal s Marií, zasnoubenou sobě manželkou. Stalo se pak, když tam byli, že se naplnili daové, aby se narodil Ježíš Kristus v Betlémě ve chlévě, jak předpověděno bylo. Patrně to byla cesta Páně.

A opět uplynulo čtyřicet dní (Luk 2. 22): my vidíme Matku Páně spěchatí do Jerusalema na očistování dle zákona Mojžíšova. Jak byla přístupna ke všemu, co vůle Boží byla, byť to bylo pro ni pokořující jako toto očistování, byť vyžadoval na ní Hospodin oběti sebe větší, jako v tomto tajemství, nezná jiné cesty nežli po vůli Boží. »Já dívka Páně«, jest stálá její odpověď. Tak bychom mohli probrati život její veskrz.

Avšak i lidé byli přístupni k Matce Páně Marii Panně se vším, co jí sdíleli. Mám poukázati na pastýře ponocující v krajině betlémské, o nichž nám vypravuje sv. Lukáš ve sv. evangelium? Či mám vyložiti příchod sv. tří králů, jak nám vše svedl sv. apoštol a evangelista Matouš? Anebo máme si překrásný obraz staříckého Simeona na paměť uvéstí, jak přešťasten na lokty své vzal milého Ježíška chvále Boha: Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého v pokoji; nebo viděly oči mé spasení tvé. A nad to promluvil k Marii Matce jeho: Až postaven jest tento ku pádu a ku povstání mnohým a tvou vlastní duši pronikne meč. — Jaké to byly ulice jerusalemské křížové cesty, na nichž se setkaly oči Ježíšovy s očima Matky bolestné. Nemluvili asi pro bolest, ale za to oči mluvily více než dostil — Jaké byly dojmy Matky Páně, když Syna svého zsinálého mrtvého na svém klíně spočinouti uzřela! Tak jest Maria Matka Páně přístupná k Bohu, tak jsou lidé přístupni k Matce Páně; ano tak jest Hospodin svou vůlí přístupným k Marii Panně jako člověk ať si kdokoli v přístupem svou ubohostí k srdci jejímu. O jak vzácné to cesty v zahradě uzavřené, jak dobře uvážené a promyšlené, proto tak správné a dokonalé!

Vypravují nám letopisy z Čínské říše, kterak v XVII. století žádali katoličtí misijnáři jednou na císaři v audienci, aby je vzal do ochrany před mandariny, kteří je utiskují a kde mohou, protivenství jim činí. »Já vás lituji«, odvětil císař, »a divím se vašim tolikerým pracím a námahám. Nač se také tolik namáháte pro království jak říkáte nebeské, jednak že nikdo z vás tam nebyl, jednak že nikdo odtamtud se nevrátil. Mějte raději péči o život vezdejší a pusťte z hlavy všecku starostlivost o věci tak záhadné. Což Bůh se již sám ve své spravedlnosti postará, aby nebyl zkrácen v právu svém«. Co to znamená jiného, nežli že nebyl pohaný císař Čínský přístupný ani k Bohu ani k misijnářům, kteří mu na cesty právě ukazovali.

Nadarmo tloukl Hospodin na srdce jeho, neotevřelo se Spasiteli. A takových, jenž podobně mluví a jednají, jest podnes na tisíce a tisíce ve všech vrstvách společnosti lidské. Nehledají Hospodina a hledá-li Hospodin je, hrají si na zapřenou. A v obcování s lidmi lze říci totéž. Já pak pravím: Připravme cestu Pánu a tluče-li na dvéře srdce našeho, otevře jemu. Nuže, co tudíž činiti jest?

Pozorujme, co se děje, když se dělají silnice neb cesty. Nejprve potřebí jest, aby se kus půdy na ten účel obětoval. Porozhlédněte se, co vyžadují na příklad dráhy železniční, silnice a cesty půdy úrodné! Nehledí se pak na nic. Ať si úroda, ať si pěkný pažit, ať stromy, ať kamení neb skaliska, vše ustupuje vyměřeným plánům na cesty.

Podobně kdo připravuje cesty Páně, jednati jest povinnen. Co prospějí člověku přirozené schopnosti sebe lepší, nejsou-li než pláňata; což všecka vzdělanost, všecko štěstí toho světa, všeliká hodnota a důstojnost, není-li to zároveň život v pravdě křesťanský, oživený totiž milostí Boží? Co prospěje

otci, byť i krásně si mohl říci, že se svědomitě stará o rodinu a zaopatření dítek — a matka po boku otce jednomyslně až příliš starostlivá o budoucnost svojich, aby jednou pěkného údělu ve světě dosáhly, směruje-li vše výhradně k zájmům toho světa? Takový člověk ať malý, ať dospělý, ať otec matka, ať jinou dívka nejsou než pláňata a jako pláňata nesou jen plané ovoce, které nepřijímá Hospodin, jenž hledá ovoce štěpené. Co prospěje choditi neb honiti se po cestách synů přírody, když nám jest choditi po cestách, jaké se sluší na syny Boží! A co nám překáží?

Sobectví bývá překážkou, s nímž spřežené jsou vášně lidské, zejména pýcha. Odtud bývá, že člověk takový nepopustí Hospodinu ani za půl místa v srdci svém, vše jen sobě! Toto, aby Bohu svému věnovali svého romumu, snažice jej poznati a jeho svrchovanost uznati, aby naslouchali, když Hospodin jim mluví do duše a aby uposlechli hlasu jeho a zřekli se toho, na čem hříšně visí duše jejich! Sobectví a pýcha lidská oproti bližnímu jest příčinou, že lidé rádi se věší na výše postavené aneb se sobě rovnými chtějí obcovati a rádi si dají od jiných sloužiti, sami pak prstem nehnou, aby posloužili druhým zejména nižším. Ani ve chrámu Páně se jim nelíbí, nebéře-li se na ně ohled, nemají-li vyhrazené místo. Uslyší jednou: »Cokoliv jste jednomu z nejmenších učinili, mně jste učinili«, pravil Pán. Nikým není dovoleno pohrdati a byť by byl i poslední na světě. Proto obětovati se máme, posloužiti, popustiti ze svého ve prospěch bližního z lásky k Bohu: za to nám ušetří Pán a Spasitel náš světla a pravdy, spokojenosti ba radosti už na světě a pravého štěstí na základě víry, naděje a lásky, kterážto dobra sahají až do života věčného a proto mají do sebe ceny nesmírné. Kéž bychom zmoudřeli a pochopili, jaké cesty jsou pravé, po nichž se dobře chodí životem vezdejší k věčnému.

A. Rejzek T. J.

Blah. Zdislava.

Zalíbil se mnohým spisek Bl. Zdislava, vydaný P. Fr. Žákem T. J. jakož i obrázek v něm přiložený a proto obě vřele doporučuji »Hlasy Svatohostýnské«, aby ve známost vešla více a více svěťice tato po krajích a luhách vlastí našich českoslovanských.

Prvého ledna L. P. 1252 vznášela se jako holubička bílá k nadvězdám říšským svatá duše bl. Zdislavy, urozené paní Berků z Dubé, v Jablónném městě českém v kraji Boleslavsku. Přijavši zbožně sv. svátosti, rozloučila se se svými milými, aby odevzdala Pánu duši svou; na to v chrámě sv. Vavřince tělo její uloženo bylo. Vzácný jest život její každému, kdo oceniti umí svatost jeho: proto také ode dávna úcty a vážnosti požívala, až po více než 600 let povýšena jest ku cti oltáře a bohoslužby. Už před 300 lety pracoval k tomu arcibiskup pražský Zbyněk Berka z Dubé, potomek rodu, z něhož Zdislava pocházela, aby Apoštolská Stolica prohlásila ji za blahoslavenou: než nedošlo k tomu, jednak že nepokoje náboženské překážely tomu, jednak že arcibiskup r. 1606 zemřel. A tak našim pobouřeným dobám mělo býti ponecháno, aby rozšířenou úctou bl. Zdislavy rozhojněna byla také přímluva její na nebi. Raduje se tudíž každý dobrý Cech, že opět nám rozmnožen je počet našich přímluvců na nebi, odkud jedině národu českému naděje do budoucnosti kyne.

Až do poslední chvíle mělo se za to, že se urozená paní tato narodila kolem r. 1200 na hradě Jablónném v Boleslavsku, než dokázáno jest, že rodná

země její byla Morava a to Střížanov, kde od prvních let už jako poupě růžové vydávala přelíbeznou vůni Bohu i lidem. Nejraději by byla jako naše Anežka Česká, s níž v témže století svatě žila, zúplna zasvětila život svůj Ježíši Kristu, rozjímajíc o umučení Jeho a oběti, kterou za nás přinesl. Bylo jí sedm let, kdy tajně opustila hrad, skryla se v nedalekém lese, aby zde poustevničila. Ustrašení rodiče nad ztrátou milého dítěte hledali ji, až nalezena v houští a odvedena domů, kde odprosila rodiče, že zármutek jim způsobila.

Po vůli rodičů zasnoubena byla s českým pánem Havlem, synem děčínského purkrabí Markvarta, jenž si r. 1241 nedaleko Jablonného v severních

Čechách vystavěl hrad Lamberk, kde se svou chotí přebýval. Z počátku byla urozenému pánu, který byl povahy drsné a pánovité, protivna pokora, zbožnost a dobročinnost Zdislavina, tak že jí až hrubě domlouval v nespokojenosti nad jednáním jejím: avšak za nedlouho byl patrný vliv paní moudré, tiché a laskavé, že se povaha jeho na dobro změnila. Stal se i on mužem křesťanským, váže si křesťanských ctností, tak že nijak nepřekážel zbožné choti své Zdislavě ani v dobročinnosti ani ve zbožnosti její. Na její přímlovu vyzdvihl v Jablonném klášter řádu sv. Dominika s chrámem sv. Vavřince, jejíž blah. Česlav zařídil, ba svolil i k tomu, aby jeho spanilá choť Zdislava vstoupiti směla do III. řádu sv. Dominika a tak pěstovati všechny ctnosti s tím spojené, zejména kajicnost a pokoru. I obdivoval sám dojat vším co viděl jak Zdislava z hradu i bosky do chrámu Páně se běže, žíněný pás pod svrchním rouchem nosí, proštíčkou stravou se uspokojuje, jak dojemně vyprávěti umí o mukách Páně; co slyšel, na-

vrátiv se, kdykoliv mu bylo odjeti z hradu, jak tím přísněji se postí, tím déle na modlitbách dlí. žebráky ke stolu zve, na chudé přede, šije a tká, nemocných navštěvuje, ano obdivoval vznešenost duše své choti víc a více, věda, že jest chloubou svého rodu na zemi a slávou jeho bude na nebi.

Pravdu má P. Žák, an ji něžně opěvuje (str. 9.):

Rozplesej se Moravěno,
raduj s ní se země česká,
za Zdislavou, rodnou svojí,
zalet duchem do nebeska.

Sybilly a Přibyslava,
zbožných rodičů dcera
ve vítězné církvi září
jako hvězda za večera.

Rozplesej se, rozraduj se,
srdce naplň písní ptenců:
slavných Berků haluz něžná,
stkví se v kůru oslavenců.

Moravěnký dítko milé,
dobrodějka českých lánů,
kolébku tam měla ctností,
zde jich lesk a k nebi bránu.

Na straně pak 35. P. Žák opěvuje ji dále takto:

O Zdislavo, ty květe lásky Boží,
ty heroických ctností rekyně,
ty chválo země, církve vzácné zboží,
buď pozdravena slávy na Týně.

Po boku Ludmily a něžné Mlady
ve sboru s Anežkou a Vojslavou,
jak hvězda vzešla's nad českými lady,
bys věčnou pro ně byla oslavou.

Buď námi pozdravena, svatá paní!
Kéž víra, láska, ctností tvých vzor
jak zory z rána milé usmívání
děv, paní českých upoutává zori

Dějiny Sv. Hostýna.

Píše Fr. Videnský, T. J.

(Pokračování.)

Konečně přiblížila se i závěrečná slavnost jubilejní znovuvzkříšení Sv. Hostýna. Dne 28. a 29. srpna připutoval tak ohromný zástup členů apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje, že prostranná svatyně Mariánská byla úplně naplněna. Členové byli uvítáni vysp. kanovníkem Droběnou, starostou olomouckého odboru apoštolátního.

Dne 6 září odpoledne přišel velký průvod údu třetího řádu sv. Františka Seraf., aby se účastnili posvěcení nového jimi zřízeného oltáře sv. Františka, jež měl vykonati Dr. František Bauer, tehdy ještě jako brněnský biskup. Nejd. biskup byl při svém příchodu nadšeně uvítán a vídeňské družičky podaly mu kytici.

Na to zazpívány hodinky o sv. mučednících a po nich ndp. biskup měl úchvatné kázání o pokoře sv. Františka.

Druhého dne ráno započal velebný výkon konsekrační oltáře sv. Františka. S největším napětím sledovali poutníci sv. tento obřad. Po něm sloužena mše sv. na konsekrovaném oltáři, provedena obláčka a uděleno apoštolské požehnání. Terciáři pak poděkovavše se J. biskupské Milosti, opustili až na některé Sv. Hostýn.

Večer učinili poutníci ndp. biskupu zastaveníčko, při němž svolána na popud ndp. biskupa sv. Otcí, císaři a králi »Sláva«.

Na svátek Narození Marie Panny měl nejd. biskup venku před posluhačstvem, jež se páčilo na 40—50 tisíc kázání. Na to byla poutnická mše sv. Zpívala při ní Cyrillská jednota z Val. Meziříčí za řízení dp. Spáčka.

Odpoledne rozloučil se P. Cibulka s poutníky a fidele měšť. škol v Napajedlích Červinka vyjádřil ndp biskupu jménem všech nejvšelejší díky za vše.

51. Jeho Veličenstvo císař a král František Josef I. na Sv. Hostýně roku 1897. — Apoštolský nuncius Granito di Bellmonte zavítal na sv. Hostýn roku 1904.

Různé stavy a různé hodnostáře vítal už na svém temeni Sv. Hostýn. Toho však až do r. 1897 neviděl, aby byl panovník k Matičce Svatohostýnské připutovala jí svůj hold vzdal.

Byl to nyníjší panující císař a král, jenž r. 1897 s generalitou na Sv. Hostýn přišel a, když byl svou pobožnost před trůnem Matky Boží vykonal, základní kámen ku kapli sv. Kříže, nad níž se vypíná rozhled a, položil.

Mocnář přibyv 1. září o půl 10 hod. dopoledne drahou do Bystřice p. H., odebral se nejprve do zámku Exc. bar. Arnošta Loudona a odtud ihned na Sv. Hostýn. Veliká síla lidu — 50 až 80 tisíc — očekávala jej na hoře. Všichni byli svátečně oděni a většinou v hanáckém a slováckém kroji. Jakmile se ukázaly první vozy pod valy, zazněla hudba, jež byla přerušována opětným a opětným voláním »Slávy«. Také se zpívala píseň »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«. Avšak hlučné pozdravy rozradosněných zástupů byly příčinou, že se znova a znova musilo započít. Když mocnář při příjezdu vyskočil z vozu, byl uvítán předsedou »Matice Svatohostýnské« J. M. Janem Weinlichem, pozdějším světícím biskupem, takto: Veškeren lid moravský, jež na této hoře máme skoro před očima s já sotem vítá památný příchod císaře a krále na milovanou horu, kde po více než tisíc let na přímlovu Marie Panny nesčetných milostí docházeli. Tímto pak projevem zbožnosti svého císaře a krále, Pána a Otce, oproti nebeské Matce budou ještě více nadchnuti a povzbuzeni k úctě této nebeské Královny. A rodiče zajisté neopomenou svým potomkům vykládati o nezapomenutelné zbožnosti svého vládce!

Na to císař a král odvětil, že jej velice těší, že může nejblahoslavenější Rodičku Boží na Svaté hoře pozdraviti a viděti na své vlastní oči vřelou lásku lidu k velké zachránitelce Moravy a přesvědčiti se o zvláštní věrnosti a oddanosti oproti sobě To vše, jakož i pozdrav: »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus« řečeno česky a německy.

Po tomto uvítání kráček Jeho Veličenstvo, když byl několik slov s prelátem Janem Weinlichem, hr. Juliem Seilerem, P. provinciálem Tov. Jež. Widmannem, lékařníkem a hospodářem »Matice Svatohost.« Harnou, P. Cibulkou, superiorem na Sv. Hostýně a Drem. Stojanem, jemuž řekl, že takovou slávu neočekával, promluvil, v průvodu asi 200 kněží, ministra války Krighammera, pobočního adjutanta hrab. Eduarda Paara, vrchního polního zbrojmistra Bedř. bar. Becka, polního podmaršálka J. Sommera, plukovníka Jana Kvitkoviče, místodržitele mor. bar. Spensa, okr. hejtm. Wachy, starosty král. města Kroměříže Dra. Pištěckého, kanov. Hanáka a zástupců »Matice Svatohost.« do kostela, mezi tím co lid v kostele i venku nadšeně zpíval hymnu: »Zachovej nám Hospodine!«

Přišel do kostela, požehnal se panovník svatým křížem, pokropil se svěcenou vodou a poklekl u hlavního oltáře. Zatím zanotili na kůru zpěváci »Moravana kroměřížského« »Chval jazyka« a udělilo se svátostné požehnání. — Po něm zapsal císař a král své jméno česky do knihy od »Matice Svatohost.« k tomu účelu připravené, položil svou ruku na základní kámen pro kapli sv. Kříže a rozhlednu a podepsal listinu základní tohoto znění: »My František Josef I., císař Rakouský, apoštolský král Uherský, král Český atd., atd., atd. konajíce první mezi panovníky pouť k Matce Boží, jež na Sv. Hostýně divy tvoří, ráčili jsme ze zvláštní milosti základní kámen ku kapli sv. Kříže a k rozhledně, jež nese jméno Mé, na čest a slávu Nejsvětější Trojice, na chválu Kříže Kristova

a na poctivost P. Marie, vítězné ochrany Moravy položití. L. P. 1897, panování našeho 49. dne 1. září. František Josef m. p.

Při kladení ruky na základní kámen připomenul P. Cibulka, že se kaple a rozhledna staví na prahu a v naději zlatého jubilea vlády Jeho Veličenstva, což císaře a krále velice potěšilo.

Když pak P. Cibulka Jeho Veličenstvu kostelní malby a dějiny chrámu krátce vysvětlil, doprovázel jej do kaple bláh. Jana Sarkandra, kde před vchodem hošík hostinského na Sv. Hostýně mocnáři dle slovanského zvyku podal

Kroje družiček z okolí Sv. Hostýna ; uprostřed M. Krkošková, jejich řečnice.

solí a chleba. Císař a král a po něm celá generalita ukrojili sobě z chleba a pojedli. Načez mocnáf prohlédnuv sobě kapli a projeviv svou spokojenost, rozloučil se za hlučného volání »Slávy« a s »Bohem« s místem posvátným.

Pout mocnářova zvěčněna pamětní deskou ve velechrámu nedaleko hlavního vchodu.

Kaple a rozhledna vybudovány hlavně za hmotné pomoci jisté už † paní Krausové z Prahy a p. stavitele Vitnera.

Za několik let po návštěvě panovníkové dočekal se Sv. Hostýn i toho, že na podnět Dra. Stojana zástupce sv. Otce v naší říši, apoštolský nuncius Graneto di Bellmonte, na Sv. Hostýně vykonal svou pout. Bylo to 8. září 1904. Nejprve poctil svou návštěvou posvátný Velehrad, kde byl uvítán od obou církevních hodnostářů moravských, knížete arcibisk. Dra Františka Sal. Bauera a biskupa brněnského hraběte Dra Pavla Huyna, shromážděného lidu a terciářů, kteří tam právě konali svůj sjezd a pak se odebral na Sv. Hostýn za průvodu jeho kníže-

arcibiskupské Milosti Dra Františka Sal. Bauera, generálního vikáře z Clevelandu v Americe, pozdějšího světícího biskupa tamtéž, Josefa Koudelky a olomouckých prelátů. Lidu se sešlo na 40 tisíc. Zvěčnělý P. Jan Cibulka Tov. Jež., za jehožto spolupůsobení vymalován kostel, postaven hostinec, postavena kulatá dřevěná kaple, Sarkandrovka a stará křížová cesta, se této slavnosti nedožil.

Některé úryvky ku vzniku Matice Svatohostýnské.

Načrtuje Jan Nep. Suchonský.

Jelikož pisatel této črty byl za zvláštních okolností, jakož i vlastní zkušenosti účasten všeho, co se od r. 1887 až do vzniku Matice Svatohostýnské podnikalo pro Sv. Hostýn a doposud účasten jest veškeré činnosti Matice Svatohostýnské, chce tímto pro zachování paměti poukázati na některé okolnosti, které ctitele Sv. Hostýna zájmati mohou.

Bylo to r. 1895, kdy se jednalo tehdejšímu horlivci, prvnímu správci duchovnímu a strážci Sv. Hostýna, † dp. P. Janu Nep. Cibulkovi T. J. o slavnost 50leté památky znovuvzkříšení a posvěcení chrámu Páně Svatohostýnského. Hlavní starosti co do slavnosti této vzal na sebe ovšem superior P. Cibulka sám; než přece bylo potřebí pomocníků, mělo-li se dílo vydařiti. Proto již rok před tím zasazoval se o to, aby po způsobu bývalého *družstva Svatohostýnského* se utvořil *spolek* ovšem *spolkovému zákonu* odpovídající.

Vysokorodý p. baron Arnošt z Loudonů, majitel panství bystřického i také památné hory Svatohostýnské s kostelem a všemi budovami, vzhledem na vzrůstající počet poutníků na Sv. Hostýně, který od doby, kdy započala duchovní činnost kněží *Tovaryšstva Ježíšova*, strážců Sv. Hostýna, úžasně se rozmáhal, obdržel od c. k. okresního hejtmanství v Holešově rozkaz, aby se postaral o *rozšíření malé hospůdky*; byloť potřebí, aby přístřeší poutníkům zejména v čas nepohody poskytnuto bylo. Majitel však postoupil záležitost tuto správě duchovní na Sv. Hostýně. Tak byly dvě příčiny, hlavně arci péče o zvelebu Sv. Hostýna vůbec, které přiměly P. Cibulku po úradě s bývalými funkcionáři *družstva* s vldp. Ant. C. Stojanem, jednatelem, Dr. Janem Schneidrem, pokladníkem, farářem bystřickým Fr. Kremlem a mnohými zkušenými muži stavu kněžského a nekněžského založiti *spolek Matici Svatohostýnskou*, její stanovy vypracovati a o jejich schválení zažádati. Spolek pak měl ihned na se vzíti mimo úkol uvedený a dle stanov určený také rozšíření hospody na Sv. Hostýně.

Zatím stanovy jak o duchovního tak světského úřadu schváleny a hlavním příčiněním vldp. P. Cibulky a vldp. A. C. Stojana připravována oslava 50letého jubilea, obnovení Sv. Hostýna. — První valná hromada spolku odbývala se 4. června r. 1895, při které zvolen výbor: Nejdp. generální vikář Jan Weinlich z Olomouce a kanovník Al. Buřinský z Kroměříže, pan Julius hrabě ze Seilernů z Přelpe, p. lékárník Jan Nep. Harna z Kroměříže, vldp. Jan Schneider, assesor z Křižanovic, vldp. P. Ant. C. Stojan, farář z Dražovic; za náhradníky zvoleni: Vysdp. Monsignore Frant. Hanák, kanovník v Kroměříži, vldp. J. Pánek, professor bohosl. v Olomouci; za náhradníky: Vldp. děkan Ed. Wolff z Holešova, pan Dr. Jos. Píštěcký, advokát z Kroměříže

Mimo výbor zvoleni důvěrníci, aby činnost spolku se lépe vyvinouti mohla, po návrhu vdp. faráře Karla Bilčíka z Roketnice jak následuje:

Vdp. děkan Hynek, kons. rada a farář Fr. Kreml, katecheta A. Pavlíček z Přerova, kons. rada Mikšánek z Němčic u Brna, p. Šeb Zlobický z Val. Meziříčí, vdpp. farář Žváček, Lužný a Blažej, ndp. Dr. Wisnar, superior sem. v Olomouci, c. k. škol. inspektor Perůtka z Uh. Hradiště, kaplan Jiří Černý z Val. Meziříčí a po návrhu p. superiora Cibulky farář V. Bilčík. — Při výborové schůzi zvoleni: Nejdp. gen. vikář Jan Weinlich starostou, vdp. Monsignor Al. Buřinský místostarostou, vdp. Ant. Cyr. Stojan, farář, jednatelem, vldp. Jan Schneider, děkan a asesor, pokladníkem, p. lékárník Jan Nep. Harna v Kroměříži hospodářem a zároveň pověřen dozorem přístavby hostince, jestli ku přístavbě dojde.

Zatím konány kroky k jubilejní slavnosti, která se jak již v Hlasech Svatohostýnských sděleno vzdor nepočasi vydařila. — Zároveň bylo nemalou úlohou postaratí se o rozšíření hostince, který nebyl ani majetkem utvořené „Matice“; ale jelikož dosavadní majitel panství byl polit. úřadem opět vyzván, aby hostinec byl rozšířen, a na účet panství tato rozšíření provésti nehodlal, učiněna se strany Matice s majitelem panství úmluva, že výbor „Matice Svatohostýnské“ nákladem vlastním o rozšíření a přestavbu hostince se postará, když panství potřebný material na splátky dodati se uzvolí. A tak se i stalo a hned po velkých slavnostech přikročeno již v říjnu 1895 ku stavbě čili přístavbě hostince.

Jest ale ku stavbě potřeba peněz, těch ale nebylo. I tu bylo nemalou starostí výboru sehnati potřebný náklad na přestavbu hostince. Pro první okamžik členové výboru hlavně starosta nejdp. gen. vikář Jan Weinlich, vldp. P. Cibulka, hospodář lékárník Jan Harna, vldp. místostarosta kanovník, mnsgr. Al. Buřinský ze svých prostředků zálohy na stavbu poskytovali, zatím ale též se vydalo svolání o přístupu členů matičních, a výzva s prosbou o poskytnutí půjček na osvědčené horlitele a ctitele Sv. Hostýna s tím prohlášením, že kdož půjčí 100 zl. na rozšíření budovy hostince, stane se zakládajícím členem Matice Svatohostýnské. (Pokračování.)

Vítězství lásky.

(Pokračování.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

»Tak půjdeš. Vezmeš si něco k snědku; houně jest v boudě a asi za hodinu můžeš jít; Josef tě tam dovede«, oznamoval pantáta a dráteníček kývnuv hlavou na souhlas, odcházel do maštálky, kde spával, aby si tam i dnes uložil své zbožíčko.

»Dáme mu pro větší jistotu třeba psa s sebou«, navrhoval syn. Ujednáno tedy a Josef vesele si pohvizduje, šel zpravit i Bohumila o té šťastné náhodě. »Aáhl« protáhl si Bohouš, »to půjde i zítra za mne«.

Když večerní tma zabalila kraj, vyšel od Hlasků průjezdem k zahumění divný průvod: Josef, vedle něhož si vyskakoval neveliký, ale široký, huňatý pes Dybykous, a o krok pozadu si vykračoval Method s uzlíčkem koláčů a jablek v jedné, s notnou lískovicí v ruce druhé.

Šli úvozovkou kamením dlážděnou, pořád k vrchu, až stanuli u boudy, která stála pod vysokou zvěhlou mezí podle lánu dozrávajících máků.

»Tak jsme na místě. — Viš, Methode, zrovna do bitvy se nepouštěj, to jen aby tu někdo byl. A ty, Dybykousku, zůstaneš tady a budeš s Methodem hlídat mák — rozumíš? Buď tady a kdyby přišel zloděj, vyžeň ho, ale nic mu neudělej«, přikazoval Josef huňáčovi, který vrtě ohonem, pokyvoval hlavou na obě strany; byl si vědom, že pro dnešní noc má nového pána.

Spokojen sám s sebou i vším ostatním ubíhal Josef po svahu úvozem k domovu. Methoděj hlídač si zatím usedl na mez, pes podle něho. Bylo ticho,

tichounko, ani lísteček se nepohnul, velebné ticho vládlo kolem, na modravém nebi rozseté hvězdy zářily. Slovák zahleděl se k blankytu, hleděl, jakoby počítal ty statisíce hvězd a vzpomínal — — — Vzpomínal, kdy ještě s tatíčkem — dej mu Pán Bůh radost věčnou! — chodíval tady, kudy chodí dnes sám — —

Však je tomu málem 20 roků. — — A v mysli jeho oživila vzpomínka, když jednou spolu šli sami dva ze vsi jedné a spěchali do vzdáleného dvora Nákelského, kde měli svoji »stanici« a jinde noclehu dělat nedbali. Bylo už pozdě; tehdá také celá obloha poseta hvězdičkami — ticho, tma v okolí a malý synek báječně se chytal ruky otcovy. »Snad se nebojíš?« zahovořil otec-drotar.

»Nic se neboj, nic se nestrachuj! Kdo má dobré svědomí, kdo víru má a důvěru v Pána Boha skládá, ten nemá a nezná strachu, však ví, že On sám nad ním bdí, že anděla člověku dal k ochraně. Pamatuji si, synečku a nezapomeň nikdy, ani, až já s tebou snad chodit nebudu, že, když nejhůř, Pán Bůh nejbliž, Jeho pros, k němu volej, Jeho se boj, On tě neopustí a k dobrým lidem připrovodí!«

Prostá, ale upřímná slova tatíčková padala v úrodnou půdu dětského srdéčka. Umlkla ústa otcova — umkla na vždy — tam pod drnem zeleným chudičského hřbitova dřímá ta hlavička pečlivá starostlivá — tam v lůně země chudé odpočívá to srdce drahé, srdce dobré, zbožné matičky. Vzpomínal synek Methoděj a oči mu zvlhly. Jest tu na světě tak sám, opuštěn — — — ale ne — — není, právě zde dří u něho otec, matička — — zas po dlouhém čase se sešli — — — Temné zavrčení čtyřnohého společníka vyrušilo Slováka z myšlének a snění.

»I vida — usnul bych!« vyčítal si »a bdělý hlídač nesmí spát, budu se modlit růženec za tatínka, za matičku« a již modlitba vroucí vznášela se k nebesům.

Dole ve vsi, v hospodě bylo živo. Hudba hrála, rozjaření tanečníci byli neunaveni, i hoši Hláskovi pili, tancovali — tam v bílých šatečkách míhala se v kole štíhlá postava růžolící Vendulky, tančila se svým snoubencem — mladým učitelem — tam zas potřásala se kudrnatá hlava Náckova — tančil s Pepinou. Blížila se půlnoc, ponocný ji už odpískal a zábava v nejpěknějším proudu. Bohumil rozjařený pivem a tancem, krokem už trochu pohodlným a nejistým, vyhledav zrakem bratra, zamířil k němu a s potutelným úsměvem tichounce mu praví: »Co pak asi dělá náš »hlídač?« Možná že spí . . . ! Co — abychom ho šli trochu vyplašit? — — ráno bychom se mu vysmáli . . . ? Nerozhodně vzhlédl naň Josef; za malou chvíli po ní cestou k Hláskovu poli kráčely dvě postavy.

Kššš! kššš! zašumělo to v už schnoucí makovině. Křřkl křřkl praskalo to dále. Method zbystřil sluch a pes vedle něho temně zavrčel. »Ach, zloději! láme makovice!« projelo hlavou drotara a hbitě vyskočiv, hnál se v tu stranu. Nic a nikoho neviděl, jen praskání slyšel.

»Dybykous! běž — chyt zloděje — já mu omaluji záda na modrol!« V tom shlédl v nočním šeru černou postavu, nelenil pustiti se za ní. »Který lucifer tě sem provodil — co? Ty budeš okrádat hospodáře? — jen počkej, ty haloune, já tě změřím holí!« Teď vynořila se postava druhá. »Aj — vy sete dva? Hybaj odtud — vy chlapiska nekáraná — vy neroudi — vy mastikulkové — já vás naučím nechat cizí s pokojem!« burácel nočním tichem hřímavý hlas rozhněvaného hlídače, jenž přes námahu a úsilí svoje prchající poberty dohonit nemohl; nejša na neschůdné cestě obeznámen, klopýtal přes kameny. Proto, když mu na onu vzdálenost lískovice nebyla nic platná — sáhl po zbrani vydatnější — zhýbl se a kameny jen lítaly z mrštné ruky Slovákovy. »Běž, pejsku — vyprovoď je — chasu nezvedenou!« a pejsek běžel, hafal, však náhle umkl. Jeden z utíkajících, obrátiv se, tlumeným hlasem zašeptl:

»Dybykousku — nevrč, neštěkej!« Pes skutečně rozuměl, stichl a lichotil se, jakoby prosil za odpuštění, že se zmýlil.

Zatím Method podrážděn, rozčilen čekal, až se vrátí, už se strachoval, že huňáče stloukli, ten se po chvíli přece přiloudal zpět a provázel dráteníčka při obchůzce kolem lánu. Junákovi spaní už nepřišlo. Dočkal se, když vyšla jitřenka na obzoru, červánky zlatily východní stranu. Snědl si jablko, snědl si koláč, šťasten naslouchal zpěvu ptáček, i sám pak svoji modlitbu ranní vykonal.

Obcházel, poposedával a skoro se lekl, když za vrchem zahučel vlak k Liberci. To už bylo 7 hodin. Za chvíli půjde do vsi. Kráčel pak zvolna úvozem dolů — tu shlédne na zemi makovici — a druhou, třetí... »I hleďme, ti lumpové tu ztráceli makovice — no, kolik pak jich asi domů přinesli?« vyškleboval se Method a ochotně sbíral rozházené makovice.

U Hlásků bylo živo. Všichni mimo pantátu, který ještě vyspával, seděli u snídaně v nejrůznější náladě, ač všem na obličeji jevíly se známky nevyspání. Právě držel slovo Bohumil: »Bylo půlnoci asi, já povídám Pepkovi: což jestli ten náš hlídač u máku spí? Pojďme ho trochu vyplašit, ráno se mu vysmějeme...? A tak oba v kuráži jsme šli a došli k poli — tu se rozháníme rukama v makovině, aby to šustilo, ale Method na nás vřískl: Hybaj! a sliboval nám věci nepěkných; toť, že jsme na ně nečekali! Das mu věř! Dost strachu jsme poměli, když nám ty kameny, jak za námi házel, hvízdaly kolem hlav, poslal na nás psa, ten nás poznal, chtěl jít s námi, my jsme nechtěli.«

»Ale — byl to od vás rozum!« dělala se matka, »kdyby vás tak byl některého kamenem zasáhl!«

V tom ozvaly se po síni kroky a dveře u světnice se otevřely a Method stanul na prahu, přál všem dobrého jitra.

»Pojď, pojď — hochu — už snídáme« zvala laskavě selka a šla, aby i dráteníčkovu snídani podala.

»Tak, jak jsi se vyspal? Nepřišli tam zloději?« sešpuluje rty, doptával se Bohouš. »I ano — přišli, dva kujoni vyčouhli a zle hospodařili. Já tu na ně zhurta — ach, ti pelášili! Kamením jsem je vyprovázel a sám luciper by v tom byl, nedostal-li některý na pamětnou!« vyprávěl s vážnou tvář svou noční důležitou příhodu hlídač. Oba hoši usmívali se, ale v duchu byli povděční, že nedostal některý z nich »na pamětnou!«

Druhou noc, v pondělí, hlídal Method zase, ale hochům se už nezachtělo jít zkoušet bdělost hlídačovu, však Bohumil mu také po straně pět desetičků »špendýroval«. Tak odcházel Methoděj třetího dne ráno šťasten a spokojen s tím vědomím, že se také »dobře poměl o hodech« (o pozvícení)

Minul podzim, přišla zima, blížícím se jarem všecko okřívalo, k životu probouzelo, ale u Hlásků bylo smutno.

Ten čistý, vonný jarní vzduch nevracel život, nevracel zdraví — Josefovi; na líčkách jeho kvetly poslední růžičky. Ležel, nenařikal, jen ob chvíli těžký vzdech značil jeho utrpení. U lůžka jeho sedávala Vendulka, těšila ho, že bude zas lépe a dobrý hoch jakoby touto nadějí žil.

»Jen kdyby mi bylo lépe, až ty, Vendulko, budeš mítí svadbu — vš, já bych ti rád šel za mládence«, z hloubi srdce zatoužil mladý trpitel. »To se neboj, svatba bude, až ty se zotavíš; já ráda počkám a Jindřich nebude nic namítati,« slibovala sestřička-ošetřovatelka, ač srdíčko její svírala tíseň bolu a přemáhání. »Ale což, jsou-li to přece jen — souchotiny? Pak by asi lépe nebylo,« zatesknul v obavě nemocný. Zakrývajíce veselým úsměvem i slovem bolest a lítost nad bratrem ubohým, rozesmála se dívčina: »Ty a souchotiny? Bodejť, tvůj zvučný hlas a červené tváře tomu nikterak nenasvědčují!«

Právě přicházela tichým krokem matička, přinášeje na talířku v cukru zavařenou brusinku a lžičku; skloníc se k nemocnému tázala se něžně: »Nechtěl

bys, Pepíčku, sníst trochu brusinek? Ty je tak rád?« Synek se usmál, sáhl po lžičce, asi třikrát nabral a podáváje lžičku sestře, kynul jí: »Sněz si je, Vendulko, ty také ráda!«

Dívka mlčky odložila talířek na stůl a smutně zahleděla se do okna. — »Nebudeš ty brusinky jíst? Vid', bojíš se nákazy, že mám souchotiny?« vzdychl si vyčítavě Josef. Srdéčkem dívčím zachvěla prudká bolest — o láska sesterská žádala častěji tuto oběť. »Ale, vždyť ty souchotiny nemáš — vidíš, že se nebojíme!« a bratr klidným, uspokojivým úsměvem pozoroval, jak jeho lžičkou, z jeho talířku dojídá sestra zbytek jeho lahůdky. Nemohla pro jeho ulehčení, potěchu už více vykonat — ani nemohla, ač to bylo její vroucí přání, zdraví, život milému bratrovi vrátit a tak, než přišel měsíc máj, byla prázdná jeho postýlka — nesedávala už Vendulka u chorého Josefa — bylo mu lépe — jen na hřbitově přibyl nový rov — — —

Želeli všichni dobrého hochu, ale nejvíce naříkal otec, jak mu synek chybí. Byl to jeho miláček, na nějž zapomenout nemohl a vzpomínal tím častěji, an Bohumil v poslední době stával se ku práci lhostejnější a častěji docházel do hostince.

Koncem srpna slavila se Vendulčina svatba.

Zašla si nevěsta den před sňatkem na bratrův hrob, hořkými slzami ho skropila: »Pepíčku náš — zítra jest den, na nějž jsi se tolik těšil a Ty — Ty budeš chybět v našem středu . . . Ne — Ty chybět nebudeš — Tvůj duch bude dlíti mezi námi!«

Po chvíli odcházela ač usazená, přec uklidněná — to vnitřní útěcha a klid zářily z jejího sličného obličeje.

Bílé šaty brokátové, myrtovými proutky poseté — zelený svěží věneček v hustých černých kadeřích — obličej zářící klidem a štěstím — v dušince oddanost a důvěra v Boha — v srdci upřímnou lásku a dobrou vůli — tak přiklekala nevěsta k oltáři. Ženichovy sestry byly za družičky, jeho rodiče zaujímali první, čestné místo.

Na tvářích všech smálo se štěstí — jen matička nevěstina se všemožně přemáhala, aby zakryla vnitřní nepokoj — co tísnilo asi srdce mateřské? Tušilo, že štěstí, čím zářivější, tím kratší? Učitel p. Jindřich pokojík ve škole měl jak dřívě, pokojík najatý u Pipichů vyměnil ale za světničku u Hlásků, tam byl i na stravu a jeho žínka mladá jako dřívě byla nápomocna v hospodářství. Byloť její pomoci třeba, vždyť tatíček postonával, polehával a než přišel advent, dřímával věčný sen podle syna Josefa. Chvěla se panímáma Hlásková, chvěla se, když dívala se do otevřeného hrobu manželova, síly tělesné ji opouštěly, pro bolest a slzy mluvit nemohla. Byly to těžké ztráty v krátku za sebou. Ale bolu svému oddati se nemohla, musela napnouti síly svoje dvojnásobně; zimní práce se vykonaly.

Na jaře naléhali všichni i matka na Bohumila, aby se oženil, že tu už zapotřebí síly mladší.

»Přiveď zbožnou a pracovitou!« kladla matinka synovi na srdce.

A syn vyhlédl si nevěstu, která neměla ani to ani ono, neměla nic, ani tu čistou — pověst.

»Hochu, prosím tě, když ne k vůli mně, aspoň k vůli sestře a švagrovi . . .!« vzdychala Hlásková. Než »hoch« nedbal, šel za svojí Mlynkou, až když poznal, přesvědčiv se, že si ona z něho dělá jen »dobrý den«, nezdržel se a pádnou mincí oběma stranám zaplatil. Ovšem ty následky nebyly vábné a jeho příbuzenstvu cti nepřidaly. A teď se Bohumil mrzel a hněval na celý svět. Však měl o něj přece někdo starost.

Přesplotní sousedka vdova Páperková, majitelka větší chaloupky a hezké dcerky Stázinky přišla ho potěšit a že »pro jedno kvítí — — —«, že tu hez-

kých děvčat dost — tuble — prý jejich Stázička — — — Božínku, to je dítě dobré a není »taková« jako Minka.

Bylať Mínyka Stázinčinou sestřenicí.

Než Páperková se svojí nabídkou nepochodila, ač nebyla přímo odnětnuta, proto ještě doufala o příznivý obrat.

Proč by si nemohl Bohumil vzít Stázku — šikla by se ta jejich chalupa k jeho statku — a mnohou výhodu i pro sebe v tom spatřovala — oh, uměla by i ona, Páperková, na statku hospodařit. Jinak smýšlel Bohumil. Neupíral Stázce ani krásy, ani dobroty ale byla mu lhostejná a její matky se bál.

Bylo ticho, jakoby se vůbec ženit nechtěl, však za nějaký čas přiletěla zvěst, kterou zvěděvši Páperková, dala kmotrám na přetřes: »Mladý Hlášek si šel daleko pro nevěstu, až někam do kraje, ke Hradišti, má osm tisíc a — piano! Snad to tedy je nějaká komtesa!« zasyčela zlostně chalupnice. — No, komtesa to nebyla, piano neměla, bylo to poupě jasných očí a veselé tváře — Hedvika, dceruška pana Podobského, rolníka a obecního starosty ve Vejrychově; byla nejmladší z jeho tří dětí.

Pobyla si druhdy dva roky v ústavě Vrchlabském a nyní tomu už třetí rok, co veselá, dovádívá děvče vrátilo se z Prahy, kde si osvojilo umění kuchařské, ano i cukrářské aby už, dokud se nevdá, dělalo radost tatínkovi a — starost tetince.

Matičky už neměli, ta spala věčný sen na hřbitově, kam ji před 15 lety doprovodili. Tehdáž pan Podobský hořce vyčítal své zesnulé choti, kterou tak rád měl, že ho opustila, co on si počne s těmi sirotami? Nejstarší syn Adolf byl ještě ve školách, mladší Amálka zdrcená smrtí matčinou působila otci starosti o své zdraví, a což ten »bobeček« Hedvička — té se po matičce stýskalol
(Pokračování.)

Josef Rybák T. J.

Přání.

Přání, toť onen oheň srdce,
jenž často mocným šlehá plamenem,
netlumen-li však, neudušen,
je duši bolů trapných pramenem.

Komu se splní přání jeho,
jak usmívá se blahem ve štěstí
komu však žádné nesplní se,
ten zmírá drcen tíhou bolestí.

„Srdce, ty's propast plná přání,
jež počtem předčí hvězdy vesmíru;
když se jen jedno tobě splní,
již pookříváš žití ve víru.

Nuže, co třeba, srdce drahé,
by plnily se tvoje naděje? —
Moci, jež snadno zmůže všechno,
a lásky, jež jí hbitě přispěje.“

Aj, znám já bytost přerozkošnou,
ta láskou, mocí vždycky oplývá;
po světě celém se to hlásá,
že nadarmo ji nikdo nevzývá.

Nuž, slyš i moje vroucná přání
a k lásce moc svou připoj, Maria;
o čem jsem snil, ať vyplní se
a oblažen Ti zpívám Gloria!

Kritika na roč. V. „Hlasů Svatohostýnských“.

»Vlast« v roč. XXVI. str. 567 a násl. přináší od Dra. Zháněla následující kritiku:

Měsíčník lidový. Duben 1909 — březen 1910. Číslo 12. Vydávají OO. T. J. na Sv. Hostýně na Moravě. Schváleno představenstvem řádovým a nejd. kníž. arcib. konsistoří Olom. Nákladem vlastním. Veliká 8°. Stran 188. Celoroční předplatné 1 K. — K nejpamátnejším posvátným horám milých našich vlastí patří bez odporu Sv. Hostýn na severovýchodní Moravě. Hledí ze zelených hor a hvozdů jako bílá holubička přes úrodné lány žírné Hané do širošířé Moravěny. Od nepamětna putují tam zbožní Moravané i jiní křesťané před trůn Matky Boží, která tam činí divy. Dojista bylo velmi časovou myšlenkou pozdravům těm, které milá Hostýnská hora vysílá po věky do zemí našich, dáti moderní podobu: Mariánského časopisu. Praktickou myšlenku tu provedli vlastenečtí Otcové Tovaryšstva Ježíšova, kteří již drahnou řadu let upřímnou láskou opatrují vzácné palladium země Moravské, milostnou sochu Mariánskou bílé svatyně a posvátnou horu Svatohostýnskou. Nyní řídí redakci velmi obezřetně osvědčená ruka našeho věhlasného P. Ant. Rejzka. Každé číslo »Hlasů Svatohostýnských« nese na čele svém milý obrázek přívětivé hory svatohostýnské. Na obálce té podává se kromě toho instruktivní přehled památných událostí z církve a světa, upozorňuje na nejnovější literární díla, v rubrice »Svaté pole Matice Svatohostýnské« doporučují se modlitbám zemřelí dobrodincové posvátné hory, rovněž čte se tu pestrá mosaika různých drobných zpráv. List sám obsahuje četné zdařilé obrázky, pěkné básničky, obsažné články poučné, životopisné črty, Mariánské rozjímání, povídky, legendy, obrázky ze života, dějiny Svatohostýnské a pod. — Mezi přispívateli čtou se chvalně a zvučně známá jména předních našich pracovníků.

Úprava časopisu je velmi úhledná, tisk zřetelný, obrázky jasné. Při vši této bohatosti obsahu a sličné výpravě jest předplatné velmi nepatrné. Časopis tento je — jak nahoře uvedeno — vydáván s úchvalou nejdůst kníže-arcibiskupské konsistoře v Olomouci, jakožto nejvyšší arcidiecesánní instance.

»Hlasý Svatohostýnský« zaslouží pro svou láci, pro zdařilý, pestrý a bohatý obsah rozšíření co nejv tšího. Jest to časopis nejen Svatohostýnský, nýbrž Mariánský vůbec. Proto budiž doporučen zvláště všem ctitelům Mariánským.

A. Rejzek T. J.

Stoletá památka narozenin velikého papeže Lva XIII.

Na svátek naší blab. Anežky České dne 2. března l. P. 1910 bylo ve všech katolických časopisech a listech vzpomínáno velikého papeže Lva XIII., který se byl před sty lety, tudíž r. 1810, narodil a na křtu sv. jméno Jachim Vincenc Rafael Ludvík přijal. Otec jeho hrabě Dominik Ludvík Pecci býval vysokým důstojníkem vojenským u vojské Napoleona I. a měl za choť hraběnkou Annu Prosperii bohatou co do věna, než ještě bohatší ve křesťanské ctnosti, která si proto sama všechny své děti, jichž bylo šest, v prvních letech odchovávala. Jachim byl čtvrtým a záhy projevoval neobyčejné schopnosti duchové. Když mu bylo osm let, vypravila ho starostlivá máti s jeho starším bratrem Josefem do škol Jesuitských kolleje Viterbské. Vděčně vzpomínal si škol těchto a později je také latinskými básněmi opěvoval. Jeho učitelé obdivovali schopnosti útlého chlapečka spojené s neobyčejnou plíí.

Už jako 12letý studentík vítal latinským epigramem přibylého provinciala do kolleje, čímž okázal svoje neobyčejné nadání básnické, které jej ani jako papeže u velikých starostech a vysokém věku neopouštělo. S nejvyšším vyznamenáním zakončiv svou výchovu u Viterbě přijat byl jsa 14 let stár jako posluchač na vysoké kolleje římské, kterými byl papež Lev XII. po své intronizaci pověřil Tovaryšstvo Ježíšovo. Zde studoval nejprve klassiky a řečnictví. Jeho řeč na křesťanský a pohanský Řím, který předmět byl mu zamilovaným po všechen život, velebila tehdy vítězství papeže Pia VII. a Stolicí Apoštolské nad velemožným a hrdým Napoleonem I. Za dobu 6 hodin utvořil tehdy beze vsí pomůcky v závodu 120 latinských hexametrů na hody Belissarovy v Babyloně. Avšak mladistvý Jachim hr. Pecci byl nejen básníkem a milencem klassické literatury, nýbrž výtečníkem i ve fysice a chemii a v mathematice; což teprve ve scholastické filosofii a theologii?

Když se stal papežem r. 1878, napsal o něm jeho bývalý spolužák a soupeř o přední místo ve školách tato slova: »Mohu svědectvím doložit, že když ještě hr. Joachim ve Viterbě dlel, vzbuzoval všeobecný náš obdiv nejen rychlou chápavostí nýbrž v mife ještě větší nadobyčejnou čistotou svého života. Po čas humanitních studií byli jsme soupeři: než vždy se mi viděl žítí ryzým duchem. V Římě po celou dobu studií nevyhledával nikdy společných zábav. Jeho světem byl jeho stolec a zájem jeho vědecké studium. Od roku 12. věku svého psával latinskou prosu a verše s lehkostí a dovedností, že jsme všichni žasli«.

R. 1830 byl na starobylé universitě Gregorianské, kde ve druhém roce stal se doktorem bohovědy. Tu povážlivě onemocněl. A hr. Pecci, kdežto jiní hledí úzkostlivě smrti do očí a vyprošují si u Pána život, aby jim dopřál ještě býti mezi živými, opěvuje nemoc svou básněmi a zanáší do svých památek touhu po nebi, jakou tehdy oplýval. R. 1832 věnoval se studiím diplomacie, kde zároveň vykonal zkoušky z práva občanského a církevního, takže v obém za doktora uznán byl.

»Jest málo lidí na světě tak šťastných, jako byl po všechen život svůj veliký papež Lev XIII.«, napsal o něm r. 1886 jeho životopisec v Praze. I hledá základy k budově života jeho. A šťastně je trvám vystihl řka: »V životě papeže Lva XIII. zříme obdivuhodnou jednotu, kterou mu Prozřetelnost boží zachovala na dráze veškerého života jeho. Upříti nelze, že obdařen byl Jachim hr. Pecci velikými schopnostmi, jimiž těžil neustále s úžasným úsilím: než mají je jiní také a přece daleko zůstávají za ním. Bůh sám si jej připravoval k důstojnosti na světě nejvyšší, jaká jest v Apoštolské Stolicí. Zde měl dokázati, že není to

nádhera ani bohatství, ba nejsou ani vynikající vlastnosti přirozené s to, co dokáže vniterná síla ducha věnujícího se s pomocí boží určitému cíli, když všemi schopnostmi tíhne za jednou myšlenkou, až ji uskuteční, načež korunou slávy ozdobí ji Hospodin.

V hraběcí rodině »Pecci« byla zbožnost a živá víra křesťanská bluboko zakořeněna, proto také zásady u výchově dítek byly již předem dány. Jako hrad jejich Karpineto jest v ponebí drsném v horách na zdravém ovzduší, tak i rodinný život jejich byl prostoupen duchem zdravým, křesťanským. Na všech obrazech, kde předkové Jachimovi vyobrazení jsou, jest jakási vážnost, zejména na obrazech jeho rodičů. Ano jako nejdražší dědictví po kolik století z pokolení na pokolení bylo křesťanství vzorné v rodu tomto, jak viděti v sále obrazy předků kolika hlav v duchovním stavu. Domácí kaple s obrazem Marie Panny má jedinou ozdobu ve křížové cestě. Hned podle pokoj, v němž kardinál Pecci, kdykoliv navštívil své rodiče a přátele, spával a se modlil. Zde ve zlatém rámcí visí na stěně prvý list, který jim poslal jako papež, an píše: »Žehnám Vás a vyprošuji Vám všem na Pánu Bohu všeho dobra a uděluji Vám z duše své Apoštolské požehnání. Modlete se za mne a mnoho.«

Bylo to r. 1837 na svátek sv. Silvestra dne 31. prosince, kdy kardinál Odescalchi udělil prelátu Jach. Peccimu svátost svěcení na kněžství; načež 1. ledna r. 1838 sloužil prvou mší sv. tichou v kapli sv. Stanislava Kostky v kolleji Tovaryšstva Ježíšova v Římě. A nyní stoupal výš a výše v hodnostech církevních i světských. Hned po vysvěcení ustanoven byl místodržitelem v provincii beneventské, kterou svou přísností a vážností vyčistil od lotrů a loupežnických rot občany ohrožujících. Prelat Pecci měl také porozumění pro obchod a silnice, které stavěti dal. V nejlepší shodu s králem Neapolským uvedl Apoštolskou Stolicí, zlepšil znamenitě finance církevního státu, postaral se o pořádek u soudu, jakož i o školství vydobyl si zásluh nevšedních.

Roku 1843 byl vysvěcen na biskupa a pověřen papežskou nunciaturou v Belgii. Zde byl v živém styku jak s biskupy tak s professory bohovědy na universitě katolické v Lovani a s rozličnými řády duchovními zejména kněžskými Tov. Jež. Král Belgický si ho ctíl a vážil a už tehdy zasazoval se u papeže Řehoře XVI, aby Pecci, apoštol. unutus v Belgii, byl jmenován kardinálem; než ještě dlouhá leta čekati mu bylo, až se jím vskutku stal. Složiv svůj vysoký úřad v Belgii, rozloučil se se všemi mu drahými a za příčinou zkušeností, kterých nabyti usiloval víc a více, vrátil se do Italie zeměmi Anglií, Německem a j., kdy se stal arcibiskupem Perusinským. Jak tu všestranně působil slovem i perem, snadno se domyslíme; vímeť už jakého byl ducha. Zde na př. nějaké úryvky jakého byl ducha: O civilisaci čili o světě píše takto: Kdo neví, jak často se mluví o civilisaci a zároveň jakoby církev byla nepřítelkyní civilisace a nepřála jí a nemohla se s ní smířiti. Ovšem se hází slovem tímto, aniž se vykládá, co znamená civilisace; užívá se jí jako metly, kterou na naše záda šlehají, jako nástroje na poboření církevního pořádku a ústavů křesťanských, jako prostředku na spustošení a zmaření co dobré bylo a jest, ku potupě slova Božího a Apoštolské Stolice. — Pod zástěrou civilisace prodává se všelijaké jedovaté zboží, při čemž vina vezdy spadá na řád kněžský. Kéž by prý civilisace jenom pokroky ještě větší dělala, pak by uviděl svět . . . Proto zimniční boj o pokrok a kulturu a násilné potlačování církve a křesťanského života jako zpátečnictví. Na to, aby okázal, jak nespravedlivé výtky to jsou, dí: Zdaž jest jiná pravá civilisace nežli ta, která trvá 19 věků. Co pak se stalo, že najednou se stala katolická církev neschopnou ohromné a krásné dílo výchovy pokolení lidského dále vésti, že se obviňuje, jakoby zabraňovala dokonalosti člověka? Jak rouhavě a potupně se mluví o církvi a služebnících jejich ve veřejných místnostech, na ulicích, po domech. Co vznešené jest, do

cláta se trhá. — A jako Lev XIII. dí: »Kdo církev vydávají za nepřítelkyni bivilisace a osvěty, jsou praví (parchanti) civilisace zvrhelové, mrzáci, nedochůdčata.

Rok před tím nežli se stal papežem 1877 mluví o vynálezech nového věku vykládaje slova (Mojž. 1. 28): »Podrobte si zemi a ovládejte ji.« Člověk král všech stvoření viditelných, jenž i do útroby přírody vniknouti dovede, aby tam odkryl bystrosti ducha svého poklady její a vydobyl si je. O jak velebně si vede, vidíme li jej, jak blesku vévodí a neškodným jej činí, takže k nohám jeho padá a do země se vrací. Co je člověk, an jiskru elektrickou vyluzuje a jako posla přes hory a doly, ba i přes daleké moře se zprávami na sto a tisíce mil do jiných dílů světa zasílá? Tu velí páte a vládne jí a ona půjčuje mu železného oře na němž letí jako okřídlený, že se s ptákem, ba bleskem měřiti může; tak přes kraje i vody letí. Jaký to duch lidský, který svými výzkumy síly přírodní sám vyvolává, je zachycuje, je přenáší, takže téměř života a rozumu dodávají strojům bezživotným a místo sta ba tisíc rukou neb kolikerych potahů práci za člověka konají! Zdaž se tu nepozoruje ve člověku jako jiskra tvůrčí moci božské když světlo umělé si tvoří, aby jím zakryl tmu noční a osvětlil si ulice, síně a paláce světlem přiozdobil? — A církev katolická, ta nejdobrotivější máti, ona vše to vidí a pozoruje, daleka jest nepřáti člověku neb překážky činiti, naopak raduje se také z toho všeho a plesá. « O v š e m v ě d a o k u s e n á toliko odvracuje od Boha a vzdaluje člověka od určení jeho, avšak řízně požitá nemůže než k Bohu vésti. A proto dí, bytost bez normy a pravidla života, bez svědomí, bez ideálu, toť p o l o v z d ě l a n e c i! Zdaž B o h a n e p o z n á v á m e? »Od nejnepatrnějšího tvora zvířátka Infusoria, které žádné oko bez zvětšovacího skla nepostřehne, až k největšímu pralesníku, ba až ku králi jejich, člověku totiž; cd travičky již větérek semo tamo smítá neb květiny na chvilku kvetoucí a vonící až k nejvyšším palmám libanským ba až k nejjasnějším hvězdám na nebi — vše hlásá Boží Moc, Moudrost a Dobrotu, všemu vtisknuta jest ruka Páně.»

O svěcení neděle píše: Jako poutníku ubírajícímu se krajinou pustou za vedra letního po daleké cestě milý jest odpočinek ve chládku košatého stromu na zeleném trávníku, tak jest neděle a svátek vítaný den občerstvující tělo klidem a duši nevýslovnou útěchou. Rolník setřásá se sebe prach a hlínu polní, řemeslník veteš dílny své, načez oba v rouchu svátečním si volně vykračují, pocitujíce, že není člověk od Boha stvořen, aby neustále hrudě sloužil aneb hmotě otročil, ale by také nad ní povznesena se cítil. Jemu slouží slunce na nebi tím, že paprsky svými život jeho podporuje i vše, co živobytí mu skytá; jemu slouží pahrbky a vrchy, že svěžím vzduchem a libovůní ho občerstvují; jeho obveselují s ženou a dětmi louky a nivy, po jejichž mezích se procházejí. V neděli a svátek štědřeji požehnal Hospodin stolu jeho dary svými nežli na den všední. Vstoupí-li pak do chrámu Páně, kam hlas nábožně volá jej, zakouší tam nebeských slastí, jakých nikde jinde naleznouti nelze. Posvátné zpěvy oblažují vstup jeho, oko jeho s uspokojeností zvláštní libuje si při pohledu na chrám Páně, at vně at uvnitř kochají se na ozdobě stěn neb úpravě oltářů neb na bohatých drahocenných rouchách bohoslužebných. Než co říci o slastech neb strastech, radostech a žalostech, které živé slovo Boží si vymáhá na duši křesťanské, buď že lásku boží budí, buď že ubohého očistuje od hříchu? Slovo boží připomíná mu Vykoupení a Spásu; k tomu na povinnosti, avšak také na radostné vyhlídce do věčnosti mu ukazuje. Ve dni sváteční nebývá nevinná radost rodinná pouhým snem, alebrž nabývá vtělení svého.

M o d l i t b a je zbraň, kterou B. Srdci P. násilí činíme a soudy spravedlivé míríme. Prorází nebesa, až k samému trůnu božímu vniká, jímá B. Srdce

P., klade mu zlatá pouta na ruce trestající, tak že našim vzdechům o d p o r o v a t i nemůže aniž by jich vyplnil.

Církev katolická je maják, věž svítící, k níž namířené kroky míti musí všichni národové mořem toho světa bloudící, když bouře zahynutím hrozí. V církvi vane vítr nebeský, jenž neomylně do přístavu spásy a vítězství přivodí všechny, kdo bezpečně v ní ukryti jsou.

Smyslnost mu vezdy protivná; neboť odtud těla zženštilá a zesláblá, která jsou útulnou duším zatraceným, duším bez perutí; za to Ježíš Kristus jest učitelem a příkladem všem vrstvám lidským, aby rozuměli sobě. Všecky jeho pastýřské listy jsou svědectvím síly a statečné mysli jeho. Duch apoštolský v každém ohledu ovíval jej na výšinách perusinských. Ovšem na prestolu seděl mužů slavných, nejednou ověncených slávou mučnickou, jak dějiny zaznamenaly jména jejich věkům budoucím, aby poznali jejich pokoru a neohroženost oproti vlkům hltavým, před nimiž stádce chránili. V domě perusinském sv. Vavřinci zasvěceném papežové pochování jsou, mezi nimiž Innocenc III. veliký papež vynikající nad mnohé. Na blízku paláce arcibiskupa pinakotleka, kde malířství svědectví dává církvi sv., jakož i pravé katol. víře, jak o umění se starala a stará. Podobně chrámy a kláštery starobylé bohatstvím a nádherou sbratřené s chudobou řeholní. S radostí zavítával ke bratřím a sestrám v Kristu, kteří zřeknuvše se rodinného života ve světě činili rodinu duchovní. Vítaným hostem byl všady, kam vkročila noha jeho.

Brány z dob ještě pohanských, nad nimiž však vítězně vztýčený kříž hlásal království boží. Na blízku Assisi, kde žil sv. Frant. Seraf., jehož ctitelem, ba členem III. řádu papež Lev XIII. byl, kde veliké myšlenky se mu rojily. Tak kdo podobně jich hledá, zajde si na podobné místo, aby si jich osvojil.

Když řádila revoluce v Itálii, varoval a poučoval lid svůj o časových událostech, r. 1866 zvláště vykládal duchovenstvu o vznešeném stavu jeho, aby byl solí země, o zbrani oproti moderním bludům, o boji křesťanstva, při tom vydal článek 24. o předpisech života křesť.; — r. 1871 o papežské moci; — r. 1873 o sv. víře, — spisy zvláště vynikající: Katol. církev a XIX. věk, — církev a civilisace. — Sv. Tomáš Aq. a sv. Bonaventura Seraf. učitelé mládeže stud., — o spisovatelích klasických, — o vázané a nevázané mluvě. Lze říci, že jeho duše od počátku zasvěcená a zasnoubená s církví sv. katol. jako nejmilejší chotí, jí přináležely životní jeho radosti i žalosti. Ze všeho je patrné, že Duch sv. neustále ho vedl.

Jachim Pecci jest básník: předmět básní jeho jest církev sv.; v jedné ruce evangelium, v druhé drží palmu — sedě u nohou genia církve katolické. A jako papež vzývá velikého císaře Konstantina za přímluvu, by mohl kormidlem mocně vládnouti a bouře na moři života pozemského zažehnati a vítězem se státi... k Bohu všemohoucímu ruce spíná jako dítě... k Marii Panně, aby jej učila ctnostem, pro které se Pánu Bohu tolik zalíbila.

Sláva světská jest mu nicotou a veteší: za to ctnost blaží a obveseluje smrtelníka na zemi po právu a v pravdě.

Nastal rok 1878, jímž nastoupil na Stolicí Apoštolskou v Římě nový papež Lev XIII. Když kardinál Pecci pozoroval, že při volbě v konklave naň hlasy se soustřeďují, vypadlo mu pero z ruky a proud slz vyronil se z očí jeho. Kardinál Donnet, arcibiskup bourdeauxský, podle sedící, zdvihl mu péro, těše stísněného: »Eminenci, ničeho se nebát; neběží tu o kardinála Pecci-ho, nýbrž o církev svatou a budoucnost světa.«

Zajisté po všem světě se rozběhl v myšlenkách veliký duch jeho, uváživ, jak od té chvíle dobrý i zlý svět naň obrácen bude. A byl vskutku naň obrácen více nežli tušiti mohl. Kardinál Pecci padnuv na kolena, svléká se sebe, co osobního měl v myšlenkách a zájmech a povstává jako Lev XIII. bera na se kříž za našich dob každému papeži věru těžký a drsný. V brzce zvěstovaly

zvony urbi et orbi široširému světu: Mámet papeže Lva XIII. Jednak sám papež jednak četa kardinálů jaksí nesměle přijímá volbu tuto ohledem na chatrné zdraví a dospělý věk 68 let nově zvoleného papeže: Toť abychom se zároveň už postarali o jeho nástupce, ozvaly se hlasy po konklave. Ovšem nikdo netušil aniž tušiti mohl, že Lev XIII. tak slaboučkého těla bude říditi církev sv. tak statečně 25 let až do roku 1903, kdy u věku 93 let a téměř 5 měsíců v Pánu zesnul dne 20. července l. P. 1903.

Jakou činnost všestrannou až na obdiv za svého panování rozvínoval, jak žasli nad moudrostí jeho nejen katolíci, nýbrž i jinověrci, s jakou uctivostí k němu se nesli přátelé i nepřátelé svaté církve, jakých daleko sahajících rozhledů měl, o tom napsali spisovatelé všech téměř na světě jazyků objemné knihy. Byltě papež Lev XIII. veliký v bohovědě i ve filosofii, zároveň také veliký jako právník, státník a básník. A co málo komu se podaří, výhradně kdo moc má v rukou svých, ovšem ne ze železa, ale moc ducha a to křesťanského, apoštolského, ba samého Ježíše Krista, jehož náměstkem viditelným jest hlava církve sv., podařilo se jemu vydobýti sobě vážností a jak veliké vsady i u mocných toho světa, jaké požíval veliký papež Lev XIII. po všech dílech světa! Jeho řeči a encykliky a což teprve archivy Vatikánské a všech říš, s nimiž navazoval, budou vezdy svědectvím, čím byl Lev XIII. a veleduch jeho všemu míru.

Obrali jsme si toliko občerstviti a na paměť uvést, co učinil veliký papež Lev XIII. pro svět slovanský, kterému veliké srdce jeho otcovské zvláště se vinulo. Sotva že dosedl na Stolicí Apoštolskou, rozhlížel se po vinici Páně a tu oko jeho zhlédlo nadějnou vinici světa slovanského. A rok na to 1879 rozesílá muže zkušené na Východ, aby na vlastní oči seznali poměry života náboženského a Apoštolské Stolicí potom hlásili, co byli viděli, slyšeli a soudili. Mezi muži těmito byl starý vlastenec a missionář, dp. P. Jan Křt. Votka, Čech, tehdy d. mu pražskému u sv. Ignáce příslušný, a dp. P. Pavel Pierling, rozený Rus, dříve v Paříži, oba kněží Tovaryšstva Ježíšova. A už mezi jinými věcmi zařizuje se církev katolická v Hercegovině a v Bosně s metropolí v Sarajevě. Roku 1880 zahájeno bylo ve Vídni vyjednávání mezi apoštolským nunciem Jacobinim a ruským vyslancem Oubřilem, více pak dokázáno bylo za Mossolova, až zřízeno stálé zastupitelství ruské vlády v Římě, jaké mají vlády ostatní u Apoštolské Stolice.

Uplynula tři léta panování Lva XIII. a již r. 1881 shromáždilo se začátkem července na 1600 poutníků slovanských ze všech zemí a všech stavů v Římě, aby vzdali hold sv. Otci a dík nejvroucnější za otcovskou lásku k Slovanům a za vzácný dar encykliku »Grande munus«, »Vznešený úkol« a obsah její. Tehdy odevzdali vůdcové poutníků sv. Otci 160.000 zl. jako halíř svatopetrský. Neobvyklými slavnostmi v Římě byli vyznamenáni poutníci naši. Chrám sv. Klimenta, v němž odpočívá tělo našeho sv. Cyrilla, slovanského Apoštola, byl nádherně vyzdoben, kde slouženy pontifikální mše sv. s obřady slovanskými, u večer kázání jazykem slovanským a požehnání. Mimo to svolila Jeho Svatost, aby po veliké audienci všech poutníků konala se slovanská akademie v největší síni Vatikánské, již obcoval sv. Otec s 28 kardinály, 37 biskupy zejména od Východu a j. preláty. Akademie trvala 4 takměř hodiny s audiencí. Sv. Otec se při tom objevil v nejslavnějším úboru sprovázen assistencí, jakou jen na největší slavnosti mívá. Věhlasný biskup džakovský Josef Strossmayer nadšenými slovy nadějnými oslovil náměstka Ježíše Krista, papeže Lva XIII., která sv. Otec nejen pozorně vyslechl, nýbrž i půlhodinovou odpovědí zděčiti ráčil.

R. 1882 hlásilo se z Říma: Sv. Otec přijal ruská velkoknízata Konstantiny, otce a syna v audienci, po které navštívili také kardinála Jacobiniho. Tehdy petrohradský dopisovatel napsal do »Germanie«, co se nemohlo státi během

dlouhého času, stalo se za přítomnosti Giersa a obezřetnosti Jacobiniho, zejména upřímností Jeho Svatosti Lva XIII. v několika okamžicích. Vláda ruská ustoupila nejen vzhledem na správu katol. církve v Rusku ale i vzhledem na obsazení biskupství a far. Dále zrušena bude církevní policie a umírněna cenzura. Stalo se dohodnutí též vzhledem na semináře.

R. 1883 psal Moniteur de Rom: Co se otázky biskupské na Rusi týče, budou noví titularové na základě usnešení mezi sv. Stolicí a ruskou vládou pro vše polská biskupství jmenováni. . . . Biskupové budou sami faráře jmenovati aspoň z největší části . . . semináře budou opět podrobeny dohledu biskupův. Vláda bude mít jen dohled, jenž nemá škoditi autoritě biskupův.

R. 1893 psala „Civiltà cattolica“: Vytýkají někteří našemu sv. Otci Lvu XIII., jakoby se před mocnými krčil a slabými pohrdal a oproti ruské vládě nijak se utiskovaných katolíků neujímal. My ukážeme, co Jeho Svatost Lev XIII. už podnikl, aby bylo katolíkům na Rusi volněji a církvi katolické na Rusi uleveno. Podávalo se Jeho Svatosti navázati s vládou ruskou; načež bylo uspořádáno a obsazeno kolik biskupských stolic apoštolskými muži. Pět objemných svazků in folio obsahují autentické listiny Apoštolské Stolice, kde jsou dopisy na ruského cara a jeho ministry, na nunciaturu vídeňskou a biskupy polské. A vše to zabývá se záležitostmi našeho sv. náboženství v tamních zemích. Množství jest poučných dopisů, které psány jsou jednak biskupům polským, jednak úřadům církevním Apoštolskou stolicí v Petrohradě zastupujícím. Ani stížnosti ani žaloby se strany Apoštolské Stolice v archivu Vatikánském nescházejí. A při všem tom počíná si Jeho Svatost tak opatrně, že autorita Apoštolské Stolice nijak tím netrpí, aniž zájmy sv. církve se jakkoliv zlehčují, ačkoliv jest sv. Otec rozhodný a vytrvalý v požadavcích svých.

Ve shromáždění kardinálův r. 1897 promluvil sv. Otec Lev XIII. jakoby chtěl počet vydati z vladaření říka: „Ve všem počínání Našeho dlouhého Pontifikatu zvláště dvě věci jsme měli a máme stále na zřeteli, obnovu totiž křesťanského života v rodině a společnosti, v srdcích vladařů a národů, poněvadž jedině Kristus jest pravým životem všech; pak návrat rozkolníků v lůno církve katolické, poněvadž jest vůle Kristova, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř. A nyní na konci života svého odevzdávám všechny své snahy a práce Duchu sv., který jest život a láska, aby je zúrodnil a zdokonalil.“ Vyznělo to jako závět velikého papeže. A ještě šest let po tom bylo dopřáno až do poslední chvíle Jeho Svatosti Lvu XIII. býti činným, kdy byl již přestoupil 90. rok požehnaného života svého. Když r. 1903 dne 20. února slavil sv. Otec 25leté jubileum papežské, jsa 65 let knězem, 57 let biskupem, 50 let kardinálem, od 15. až do 93 roku věku svého neustále roucho duchovního stavu, napsal o Stolicí Apoštolské jeden anglický list. Pontifikatem Lva XIII. omlazené papežství blýská tak pevně a jistě v budoucnost, jak dávno už nebylo.“ Mnoho by se dalo napsat, co Lev XIII. pro Sloany učinil.

Řádky těmito stručnými ze života bl. pam. našeho velikého papeže Lva XIII. chtěli jsme dosáhnouti toho, aby v „Hlasech Svatohostýnských“ měl také památku věrný nástupce nesmrtelných papežů Jana VIII., Hadriana II. a j., o kterých je zvláště zaznamenáno, jak přáli Sloanům. Proto nemalou radostí bude osvěženo srdce křesťanské nás Čechoslovanů, až užíme na posvátném Velehradě pomník papeže Lva XIII., který se má jemu postaviti na věčnou a vděčnou paměť.

B. Ostřanská.

Maria, pomocnice křesťanů.

Kde se vzýváš, o Královno,
tam je šťastná rodina,
duchovní i hmotné zboží
vyprosíš jim u Syna.

Souží-li mě člověk špatný,
slepý nástroj zloducha,
k Tobě, Paní, pohled platný
a hned smutek utichá.

Potěšení zarmoucených
způsobí mi v duši mír,
upokojí rozbouřených
vášní nebezpečných chvil.

Volám, Matko Spasitele,
útočiště hříšníků,
vzhledni na mé prosby vše'ě,
vypros milost mi dítku!

V radostech i za zlých trudů
Tobě v službách zůstanu,
Tebe vroucně prosit budu,
Pomocnice křesťanů!

S trůnu Tvého milostného
vyřine se blahá zář,
vyléčí mě z bolu zlého,
zjasní moji smutnou tvář.

K zpovědnici, lásky sondu,
zve mě Tvoje dobrota,
uchová mě v vlastním proudu
bez hříšného života.

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXVIII.

Rád bych věděl, rostou-li v uzavřené zahradě též bylinky léčebné, hojící nemoci, zejména zažehnávací smrt. Kdyby tak někdo proti smrti bylinky našel, zajisté by se brzy mohl stát milionářem. Než dosud proti smrti nikdo nenašel bylinky tak divotvorné aniž najde kdo, ani v zahradě uzavřené neroste.

Ale za to roste tam bylinka, která zažehnává smrtelné úzkosti a strach před smrtí. A to je hlavní věc. Hledejme jen a zajisté ji tam nalezneme.

Bývají lidé na světě, již si přejí umřít. Jim je život spíše mučivou a dobou muk nežli čím jiným: za to je mnohem více lidí, kteří jsou rádi na světě, váží si života a přejí si nejdelšího žití, ba kdyby to bylo možné, ani by nechtěli umřít a zůstali by na světě třeba na věky. Avšak smrt vládne světem, ať se jí lidé bojí nebo nebojí.

Po nejvíce myslí lidé na smrt tělesnou a nepováží, že horší jest smrt duchovní, kterou přivodí si lidé hříchem smrtelným do duše své, než nejhorší jest smrt věčná, kde na věky zbaveny, tělo i duše života blaženého a vydány životu trapnému tisíckrát a nespočetně horšímu nežli je smrt tělesná. —

Proto jest smrt trojnásobná, tělesná totiž, která jest dočasná (nebo bude jistojistě těla z mrtvých vzkříšení), dočasná bývá i duchovní smrt (nebo pokáním, zejména svátostí pokání, nabude duše opět zmařeného života milostí Boží) za to ze smrti věčné není žádného povstání z mrtvých. Jak strom padne, tak zůstane ležeti.

Proti smrti tělesné není tudíž ani v uzavřené zahradě bylinky, za to ale proti strachu před smrtí a smrtelným úzkostem roste tam bylinka vydatná.

Slyšme, jak mluví nám se sv. Pavlem (Fil. 1. 21.) blah Maria Panna. »Mně živu býti jest Kristus a umřítí zisk.« A co znamená slovo toto? Já nežiji sobě, nýbrž Ježíši Kristu, pro něhož jedině živa jsem a s ním spojena býti jest mé štěstí.

Vysvětlím vám to. Pohleďte kolem. Co vidíte? Jeden žije vědám buď jako studující, jenž staví své plány do budoucna, buď jako učenec, jenž se

zasvětil odboru svému ať mathematice, ať přírodopytu, ať j.; druhý žije pro svou rodinu, o níž se stará co nejpečlivěji; třetí svému povolání podle rozličného druhu, jaké na světě bývají. Žena žije svému muži, matka pro svoje děti (říkáť se, že pravé matce děti jsou vesmír). Leckterý muž žije svojí ženě, jakoby jeho zítelnicí byla. Konečně jsou na světě také lidé, kteří žijí Bohu a Ježíši Kristu, království božímu a spáse nesmrtelných duší zasvětili všechen život svůj.

Nuže co znamená slovíčko »žítí« jiného nežli soustřediti svoje zájmy a tužby a oběti a práce na toho, jehož milujeme. Tak nejsv. Maria Panna milovala Ježíše Krista, jemuž živa byla, v němž nalezala svoje štěstí. Ký div, že umřítí bylo jí ziskem jako apoštolu národu; nebo umřítí jest spojenu býti s Ježíšem v neskonalé lásce, kde se Bůh sám k požívání dává. Jestliže milovati hlásá tužbu, co nejlépe spojití se, co nejbližší se přivinouti k tomu jehož milujeme, co hlásá jiného život věčný, do něhož smrtí vcházíme, nežli dokonalou lásku k Bohu a Ježíši Kristu.

Z toho již patrné jest, kdo rozumí životu svému, že vidí kde roste bylinka proti strachu před smrtí, vůbec jaké vyhlídky máme. Ovšem komu jest svět vše, jehož rozkoše a zájmy výhradně k světu se odnášejí, takový ztrácí ve smrti vše. Nešťastníku, ubožáku, kdokoliv jsi, nepozoruješ, že vše jest marnost pomíjivší, co dnes jest a zítra není? Rád věřím, že takovému vzpomínka na smrt jest hořká pilulka a co teprve smrt ve skutečnostil Hrůza hrůzoucí, jak pak by se člověk neměl chvěti strachem před smrtí, která mu co den hrozí vyrvati vše, co mu jedině drahé na světě jest!

Proto nejsvětější Rodička Boží nejlépe rozuměla životu; za ní tudíž krácejme zahradou uzavřenou po cestách, které tam vyšlapané jsou, a najdeme bylinku, která zažehnává všeliký strach před smrtí. A matka naše církev sv. dobře nás naučila spínati ruce a vzývati Marii, Matku Boží »pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší«.

Než jaké jsou to bylinky, které máme sobě nasbírat v uzavřené zahradě? Přizpůsobme smýšlení své, nazírání totiž na život se stanoviska křesťanského; a zásady naše shodovati se budou se zásadami bl. Marie Panny, smýšlení naše se smýšlením bl. Marie Panny, nazírání naše na život a smrt s nazíráním bl. Marie Panny. Tedy osvojme si její zásady, její smýšlení, její nazírání na život i smrt; a nalezneme oněch bylinek proti strachu před smrtí. Věhlasný kazatel polský P. Petr Skarga T. J. praví kdesi ve svých kázáních: Co prospěje chvěti se před smrtí? Jen pohan se smrti bojí, protože nezná života lepšího, věčného. Víš tudíž na tom, co má v moci své. Avšak věřící křesťan jenž ví co jest zemřítí, co znamená na věčnost se odebrati, jenž věří v život blažený, nemá strachu před smrtí, spoléhaje vši důvěrou srdce svého na Ježíše Krista, který za nás život dal a cenou krve své nás sobě vykoupil a království nebeské nám zjednal.

Jistá kniha, jež má nápis »Staniž se po vůli Boží.«*) a psána jest pro lidi staré, chorobné i zdravé, ačkoliv i mladým velmi prospěšna býti může, vykládá o ochotě, s jakou má člověk přijati posla božího, smrt. Dobře dí, že sice bývá těžké přetěžké rozloučiti se se světem, avšak dokládá: co prospěje zatínati pěti proti smrti, vlastně proti Pánu, v jehož službách smrt jest, když konečně zemřeme.

Dejme tomu, že jest vojna. Nastala rozhodná bitva. Znamení už dáno k útoku. Zdaž to není jako umíráček vojínům, když jest smrt pro ně

*) Gottes Wille geschehe! Vorbereitungen auf Kritische Tage für Alte, Kranke und Gesunde, von P. Karl Hünner G. J., herausgegeben von P. Wenzel Lerch G. J., Verlagsanstalt Benzinger et Co. A. G.

jistá? A přece nikdo nesmí otáletí, couvati, na útěk pomýšleti, aby život zachránil. Nebo kdo by jej útekem zachránil, jistě by jej ztratil, protože na útěk takový čeká ortel smrti. Podobně kdo by se vzepřel smrti tělesné, ač ji neujde, ubohil by si ještě smrt věčnou. Odevzdejme tudíž život svůj do rukou božích a ponechme Hospodinu, ať nám usoudí a spočte dni života našeho; co Bůh činí, dobře činí. Jemu žijeme, jemu umíráme, jemu přináležíme ať živi ať mrtvi jsme.

Než zakřikne mne kdosi: Já už umřítí, tak záhy v nejlepším věku. Co je ubohých, neduživých, na které čeká vysvobození ve smrti, proto na ni volají, o ni prosí: a smrt jako by jich neslyšela a jich neznala, nechává jich v bolestech a trampotách! Co je lidí na světě, kteří jsou jen na obtíž druhým aneb na pohoršení: proč si je smrt nebere, nesmete je s povrchu země, k čemu zajímají zde místa? Já pak, podpora rodiny, živitel její, hynu, umírám — já radostí všem, kdo mne znají, miláčkem všech příbuzných mám už zemřít! Tolik nemocných se pozdravuje a mne žádný lékař nevyhojí, žádný lék mi nepomůže, ba ani modlitba nedojde vyslyšení ani láska ani obět pomoci neskytá!

Počkajte, uklidněte se, vyslechněte mne. Přináším vám z uzavřené zahrady bylinku léčivou, která jistě bude účinkovati. Uvažme, že smrt jest posel s nebe, který by i dle úsudku světa před časem se dostavil, po vůli boží přichází. Přijmeme smrt ať za pokání, ať za výkon božské prozřetelnosti, ať za hold lásky boží, po každé ustoupí hořkost její a promění se ve zvěst utěšenou. Pokání vyžaduje hříšný život náš, aby nám odpuštěno bylo, abychom dosáhli života věčného.

Pamatujete se na podobenství. Kristus Pán (Luk. 13 6) mluví tu o fíkovém stromě, jež měl pán štípený na vinici své a přišel hledaje na něm ovoce a nenalezl. I řekl k vinaři: Až tři leta jsou, co přicházím, hledaje na tom fíku ovoce a nenalezám: vytniž tedy jej; proč také darmo zaměstnává zem? A přimlouval se vinař: »Pane, ponechejž ho i tohoto leta! O jeden rok prosí vinař a pán schválil to. Pakliž neponese, potom jej podetneš.« Ano takovými neúrodnými stromy na vinici Páně jsou životy mnohých lidí, kteří ve své mladosti ne Boha, ale světa se báli — ne Boha, ale svět milovali — ne Bohu, ale světu sloužili. K tomu je Pán nevsadil do zahrady pozemské, aniž je světil vinaři, aby se o ně staral po leta nadarmo. Už dávno zasluhovali vyfatu býti a uvrženu na oheň. Jestliže tudíž sekera v skutku už namířena jest, zdaž nezavinili to hříškové tvoji? Blaze tomu, kdo alespoň v tuto chvíli uzná Boha svého nad sebou a v duchu kajicnosti zasloužené tresty oddaný do vůle Boží na se běže.

Před několika lety zemřel náhle jistý mladý muž. Začal kašlati; než nedbaje toho, dostal chrlení krve a za půl hodny byl mrtev. Neraď umíral. Já teprve 36 let stár, mám zemřít! Cím pak jsem to zavinil? — A vskutku poctivě se živil a šatil. Věrný v povolání a vzdělaný na svůj stav zasloužil si uznání lidského. Avšak povinnosti náboženské jako křesťan dávno už nekonal, církvi katolické jako by nebylo, neposlušal, ani ve smrti se k ní nehlásil. Nebylo by sloužilo k jeho spáse, kdyby v tu chvíli k Spasiteli svému se byl obrátil, vzpamatoval se a přijal smrt s odevzdaností do vůle Boží jako pokání za hříchy své? Pane, slituj se nad ubohou duší mou! Ať si tělo hříšné podlehne, jen když duše na věky nezahyne!

Ale bývá také smrt usouzena ku blahu člověka prozřetelností Boží. Kdo pak ví, co budoucnost přinese mimo Všemědoucího? Tak ochraňuje Bůh spravedlivých před zlobou světa a běže je před časem k sobě. Pán života a smrti určuje věk člověka podle jeho vyspělosti mravní či nevyspělosti. Líbě se Bohu, učiněn jest jeho milým, tak že vzal si jej jako miláčka (Moudr. 4. 10.)

k sobě z prostřed hříšníků praví Duch sv. Vytržen jest, aby zloba světa nepomátla rozum jeho. Dokonav v krátku vyplnil časy mnohé.

Máme v církvi sv. veliké světce, o nichž se vyplnila slova právě pronesená na př. sv. Alojsia z Gonzagů, sv. Jana Berchmanse, sv. Stanislava Kostku, mladistvé členy z Tovaryšstva Ježíšova, kteří ani kněžství ještě nedosáhli, ba sv. Stanislav byl teprve 16 roků stár a j. A jak mnozí a mnohé, které pokazil svět, že na věky zahynuli, byli by na věky šťastni v nebi, kdyby je byl Hospodin povolal z tohoto světa, dokud zlé vášně je neovládly a nevěra nezbavila je naděje na království boží! A dodati lze i to, jak mnohého zklamání a přechetných strastí byli by zůstali ušetřeni, kdo dlouhý věk mají, kdyby si je byl Pán povolal v letech růžových u věku mladosti jejich!

Konečně za významání a hold lásky Boží má míti, komu dopřeje Hospodin, že smí přinést život svůj za obět Nejvyššímu; jesti vítězství nad tělem a světem a zlobou hříchu, vítězství dokonalé ctnosti a spravedlnosti, pojištění na život věčný. Nuže Kazatel nám praví v Písmech sv. (Eccle 9. 1.): »Neví člověk, zda-li lásky čili nenávisti hoden jest.« Než kdo život svůj přináší Bohu za obět, vidí se míti jakousi jistotu, že lásky hoden jest; nebo pravdivé jest slovo Páně (Přisl. 8. 13.): »Já Hospodin miluji ty, kdo mne milují,« jakož i co pravil sám Pán Ježíš, jak napsal sv. Jan (15 12.): »Větší lásky nemá než-li kdo vydá život svůj za přátele své.« Jaká tudíž koliv byla minulost života našeho, přijímáme-li posla Hospodinova, zvěst smrti, s takovou oddaností a obrácením se k Hospodinu: pak láska naše vyváží všechny hříchy. Rozpoeme se jen na lotra po pravici Páně. Jeho skroušenost a obrát ku Kristu s takovou odevzdaností do vůle Boží zjednali mu království nebeské. »Ještě dnes budeš se mnou v ráji.«

Srovnajme tudíž vůli naši s vůlí Boží a obětujme život Pánu Bohu. Co nejdražšího máme, jest náš život. Říkejme: »Přijmy o Pane život můj a vládni jím podle své dobrotlivosti.« Avšak netoliko, kdy vyhlídky na život další už nejsou, nýbrž ve dnech zdravých už za let mladistvého věku navykejme sobě obětovati se Spasiteli svému: Ježíši, tobě živi jsme, tobě umíráme, tobě přináležíme v životě i ve smrti. A nyní táži se vás, díváme-li se takto na smrt, kdykoliv zavítá k nám, soudíme-li o ní podle zásad, jakým nás učí katolická církev, sv. matka naše, po příkladu blah. Marie Panny, zdaž neodníma se křesťanu strach před smrtí?

V Indii žil jistý pán, jenž se také smrti bál. Obrátil se proto na sv. Františka Xaverského, aby mu byl radou, co činiti má, tak čteme v jeho životopise. Sv. František mu přál dlouhý a milý život. Avšak aby nebylo sladkého vína příliš, jenž život pozemský obveseluje, ba aby v sladkosti jeho neutonul t. j. v radovánkách pozemského žití, radil mu, aby si připsl pelyňku čili přimíchal sobě do sladkého vína pelyňku. Porozuměl slovům sv. Františka onen pán, zapamatovav si, že křesťanský život se svou střízlivostí v smýšlení a jednání nesmí jej opustiti a proto ani sebezapírání ani krocení zlých žádostí v bujnosti a přepychu se vzdáti, že má pamětliv býti podobenství (Luk. 12. 16.) Spasitele svého, ano dí: Pole člověka bohatého přineslo hojné úrody; i řekl sám u sebe: Zbožím stodoly a nadělám větších a tu shromáždím všechny věci, kteréž se mi urodily a dím duši své: Duše, máš mnoho složeného na mnohá léta; odpočívej, jez, pij, hodu. I řekl jemu Bůh: Blázne, této noci požaduji duše tvé od tebe, to pak cos připravil, čím bude? Tak jest, když sobě někdo shromáždí poklady a není bohatý v Bohu. Vzávejme tudíž Marii, Matku Páně, modlitbou: »Pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší;« než zároveň sbírejme bylinky v zahradě uzavřené a užívejme jich, aby nám byly lékem a posilou na cestě života ku branám nebeským.

Esther — Maria.

Dle vypravování napsal J. Drbohlav.

Uprostřed náměstí sličný farní chrám Páně zasvěcený sv. Jiljí na příchozího milý činí dojem.“

Nad hlavním oltářem jest umístěn obraz Panny Marie Svatohostýnské roku 1787 z hostýnského kostela, tehda zrušeného, sem přenesený. Nedaleko chrámu Páně stojí mezi košatými lípami, socha sv. Jana Nep., patrona města

Největší ruch panuje v městě za doby letní, kdy četné průvody ubírají se městem ku hoře svatohostýnské, by uctily královnu nebes, jenž zvláštním způsobem si vyvolila stánek svůj na jejím temeni.

Ku zotavení a obveselení lázeňských hostů bývaly pořádány v celém okolí známou kapelon z továrny bratří Thonetů v určité dny na náměstí koncerty.

Též v nedělích a svátcích hrávala hudba tato časně z rána v zámecké zahradě, kamž skoro všichni lázeňští hosté se scházivali, by vdechovali do svého nemocného těla libou vůni květin a stromů.

Nebýlo se tedy co diviti, že odevšad mnoho hostů tam přicházelo.

S povděkem přijala Rozárka toto rozhodnutí lékaře. Vždyť měla delší dobu dlíti v blízkosti těch milých jí hor, mezi nimiž se narodila; v blízkosti jí tak drahých rodičů, které jen zřídka kdy mohla navštívit za tu dlouhou dobu, co od nich vzdálena byla; v blízkosti té drahé Matičky nebeské, ku kteréž za svého dětství každoročně s ranečkem na zádech putovala; na tom samém místě, kdež o trzích týdních neb výročních svým rodičům pomáhávala při prodeji jejich dřevěných výrobků od mnohých tak posměšně zvaného „valašského porcelánu“ — dřevěných totiž lžic, nožů, vidlic, mísek a pod. jichžto za doby zimní si značnou zásobu vždy připravili.

Ó jak se těšila, že jí ta stará její matička bude moci snad i častěji navštívit a společně že opět navštíví tu nebeskou Matku na posvátné hoře.

Připravovala to útlé srdéčko milé Estherky na všechny ty milé pocity, které bude moci okoušeti v tomto lázeňském místě.

Ponejprv to bylo, že jí zabolelo srdce při vzpomínce na rozdíl náboženství svého a Estherky. Nebude moci vše chápati v tom smyslu, v jakémž ona, jsouc dítkem sv. katol. církve.

Však přičiní se všemožně, by jí pobyt v Bystřici všemožným způsobem zpříjemnila. Často ji vyprávěla o těch milých horách, v nichž jako laňka se probíhávala. O těch každoročních poutích, na něž tak dlouho se předem již těšila, když opět s ranečkem na zádech, v němž měli uložený obyčejně jen černý chléb a sýr, pak maminčin velký nebekláš, starou to modlitební knihu, kterouž již její babička užívala při poutích, — se svými rodiči na Sv. Hostýn putovala.

Vyprávěla jí, pokud její vědomost sáhala, o počátcích Sv. Hostýna, o zázracích které se tam udály skrze přímluvu Panny Marie, o průvodech s hudbami a vlajíci korouhvemi, o rozmanitých krojích a nářečích.

Měla vždy tolik co vyprávěti, že se tomu skoro až sama divila, jak toho tolik ví, ač dříve jí jen zřídka napadlo, by podobný rozhovor vedla.

Cítila se již býti jako doma, v těch černých vysokých horách, a srdce její a celá mysl dlela již stále jen u Matky Boží.

Den odjezdu tak toužebně očekávaný nadešel. S radostným srdcem a bezstarostně ujížděly do místa lázeňského; vždyť vše bylo již předem starostlivým lékařem obstaráno, jenž znal všechny tamnější poměry již za svého dřívějšího pobytu, kdy i on léčil svá chorá plíce žínčí.

K večeru stanuli na půdě, slzami, modlitbami a výrony radosti i žalosti tak mnoha poutníky posvěcené.

III.

Bydlely v panské ulici. — Pokojíčky které obývaly, byly tak vkusně a mile upraveny, že si nemohly ani lepšího pohodlí přát. Před okny, které vedly na ulici,

stála košatá lípa, v jejímž stínu se za parných dnů tak mile odpočívalo. Celá ulice byla veskrz lípami neb kaštany vysázena, takže domky poblíže stojící se v jejich stínu skoro úplně ztrácely.

Esther ve svém léčení úplně se řídila dle rady místního lékaře. Casně ráno vstávala; první její cesta byla vždy do zámecké zahrady, kde vše již dýchalo libou vůní. Pila dle rady lékařské žinčici, která s počátku ji nechtěla nijak chutnati, ale již po několika dnech na ni tak navykla, že se jí nápoj ten zdál býti nejmilejším požitkem.

Ráda se procházela náměstím, lidem domácím i hostmi lázenskými přeplněným, kde zvuky nacvičené hudby sluchu jejímu tak mile lahodily.

Navštívila s Rozárkou i chrám Páně; zůstala však jen vzadu u kropenky státi a zvědavým očkem prohlížela si oltáře a malby na stěnách kostela.

Ó jak s úplně rozdílnými pocity patřila na vše Rozárka.

Vroucí modlitby vysílala k Matce Boží za to dobré dítě, které nepoznalo pravé, spásenosné víry v Ježíše Krista.

Více a více se Esther seznamovala s místními poměry. Častěji doprovázela Rozárku i do chrámu Páně, nezůstávala však již více v zadu státi, ale chodila s ní až ku samému hlavnímu oltáři, neb zaujala místo své vedle ní v lavici, kdež s pozorností sledovala sv. obřady, ač jim rozuměla jen dle vypravování Rozárky.

Vždy vyhýbala se příležitosti, by nemusela býti v bližším styku se svými soukmenovci, ať to byli již místní neb lázenští hosté. Když se jim někdy přec nemohla vyhnouti, tu vždy po takové rozmluvě s nimi, říkala Rozárce, jak velmi se nudí v jejich společnosti, ač to byli lidé z lepších tříd a vzdělaní. (Pokračování.)

Josef Rybák T. J.

O poutích.

Vážná rozmluva přítele a protivníka poutí, pana Horlila a pana Odporného.

Kam pak strýčku, kam?“ táže se za lovce ustrojený turista, pan Odporný, horlivého katolíka od Valašských Klobouk v prostém oděvu, pana Horlila; — setkali se spolu na pomezí Svatohostýnském, „u lázní“ — „A, pozdrav Pán Bůh“, pan Horlil na to, „konám pouť k Matičce Svatohostýnské, a vy také jdete na Sv. Hostýn, pravda?“

Pan Odporný: „Také, ale na pouť ne, jak můžete se domyslit z mého úboru; na pouti vůbec nechodím.“

Pan Horlil: „Já zas těším se na pouť celý rok; už po třicáté jdu na Sv. Hostýn.“

Pan Odporný: „Pomalu vystoupit na Hostýn, udělat mírný pohyb, otužit svaly, nadýchat se zdravého vzduchu, pokochat se krásným pohledem z Hostýnské rozhledny, — ó, to si dám líbit, — to už jsem byl na vrchu nejméně dvacetkrát; ale pro pouti nejsem; to je zbytečné, často i škodlivé!“

Pan Horlil: „Proč zbytečné?“

Pan Odporný: „Proto že Bůh je všude, všude nás slyší, všude miluje, všude pomáhá. Či není v našich farních kostelích přítomen též Kristus Pán, neudílí se tu tentýž křest, totéž posvěcení? Není i tu Panna Maria nám z celého srdce nakloněna, neslyší i tu prosby naše? Nač tedy ještě někam putovat?“

Pan Horlil: „Máte pravdu, Bůh je všude a i Panna Maria nás všude slyší; ale ani Bůh všude milosti nerozdává ani Panna Maria všude stejně nepomáhá. Jako nedal Bůh všem krajům stejnou úrodu, jako nedal všude vyprýstíti léčivým pramenům milosti, nýbrž někde hojněji a jinde slaběji, jak se jemu líbí. A kdo může proti tomu namítati? Není Pánem naším? Co mohl namítati Abraham, když Bůh žádal od něho, aby mu obětoval syna svého na hoře Moria? Co můžeme proti tomu míti, když by si přál, abychom mu přednesli prosby své na poutním místě? Jakou předhůzku mohl činiti Mojžíš Hospodinu, když ho povolal na horu Sinai, aby mu zde oznamil vůli svou

a dal tabule kamenné s přikázáními? Jak bychom se chtěli opovážiti předpisovat jemu v udílení milosti, zvláště máme-li získati si jeho dobrotu? „Vítr kde chce věje“. Totéž platí o Matce Boží.“

Jan Odporný: „Ale odkud víte, že se na poutních místech dostává lidem hojnější milosti a že si tedy Bůh přeje, abychom tam putovali?“

Pan Horlil: „Lidé sami to dosvědčují; nebo jistě by v takových zástupech a s takovou důvěrou nepřicházeli, kdyby buď z vlastní zkušenosti, nebo na svědectví jiných o tom přesvědčení nebyli. Zeptejte se jen zbožného poutníka, co mu pouť prospěla! I když vám nebude moci vypravovati o nápadném vyslyšení, jistě řekne vám: „To jsem se zas jednou vroucně pomodlil; to se mi ulehčilo v mém soužení; to jsem pookřál: zdálo se mi, jako bych byl na jiném světě. Všecko budilo ve mně zbožnou náladu; odloučení od lomu a nepokoje světa, výstup na vrch vonným a stínným lesem, zelenými lučinami a měkkými pastvisky, stříbrný lesk a bublání stékajících bystřin a vyvěrajících pramének, prostinké obrázky, sloupky a kapličky podle cesty, pohled na milostnou svatyni, pestrý a čilý život poutníků před ní, konečně svatyně sama, plná modlitby a zpěvu, kde jeden před druhým se za svou víru nestydí, ba naopak jeden přes druhého se k zpovědnici tlačí. — A k větší vroucnosti, k větší útěše a posile je třeba také hojnější milosti.“

Pan Odporný: „To je suggestie, to se mýlíte vy a lidé teprve. Nepozorujete, jak jsou sfanatizováni, pohláznuti, co si dovedou lidé namluviti, až tomu věří? Slyší totiž a čtou o zázracích, o zázračných vyslyšeních, kterých prý se dostalo návštěvníkům toho místa, uvěří tomu a jdou tam také; a co se k takovému místu, jež obyčejně bývá na osamělém vrchu nebo v stínném lese, blíží, jsou zachvázeni takovou důvěrou, že se jim zdá, jakoby již dosahovali toho, po čem touží.“

Pan Horlil: „Mnoho tvrdíte, ale málo dokazujete. Může sice někdo býti tak přemluven a oklamán, že se do klamu svého tak vžije, že všecko vidí v jiném světle a jinak si představuje než jak tomu ve skutečnosti jest; ale u převážné většiny poutníků, lidí zdravých a normálních, nejsou sebeklamy a vidiny předrážděné obrazivosti, jež jim vnikají zvláštní důvěrou k poutnímu místu, k „zázračné“ nebo „svaté“ vodě a pod, nýbrž pevná víra v Boha, jenž podle nezpytatelných úradků svých rozdává milost na poutních místech obyčejně hojněji a připíná často na věci nepatrné a obyčejné, jako jest prostý obrázek nebo obyčejná voda, průkazy lásky neobyčejné a podivuhodné. Tu se děje něco podobného tomu, co se událo při uzdravení slepce od narození, jak o tom píše sv. Jan: „Pán plivnul na zem a udělal ze sliny bláto a pomazal blátem oči jeho a řekl mu: „Jdi a umyj se v rybníku Siloé“ I odešel a umyl se, a přišel vida“. Stěží by byl dosáhl uzdravení, kdyby se byl v rybníce neumyl. Tak také stěží by byl mnohý dosáhl veliké útěchy a síly nebo nápadného vyslyšení a uzdravení, kdyby byl nevykonal pouť a nepil z poutního pramene nebo studánky, jak ho k tomu nabádal hlas svědomí a příklad jiných rozumných a zbožných poutníků. Ovšem kdo v Boha nevěří, odvolává se na suggestie (namlouvání a přemluvení) a autosuggestie (sebeklam), aby si ony zjevy jakž takž mohl vyložit. Tomu jest suggestie i víra, již pochválil Kristus Pán u slepce, — jenž k němu tak důvěrně volal: „Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou“, a jež také uzdravil, — slovy: „Jdi, víra tvá tě uzdravila“. Ale řekněte upřímně, kdybyste byl pevně věřícím, zda byste si v kritických okamžicích a ve chvílích děsivých počínal jinak než zbožný poutník a nehledal pomoci všude, kde byste se jí jen nadíti mohl?“

Pan Odporný: „Jsem věřícím a kdybych byl ještě více, nepočínal bych si tak; neboť mám za to, že naše poutě nejsou než dědictví pohanstva a náhrada za poutě, které již staří pohané pořádali, na př. poutě do Delfi, a i nynější pořádají, jako jsou poutě Mohamedánů do Mekky a do Mediny a Indů k jejich fetišům. Odtud jest patrné, jak velice třeba lidu našemu poučení a osvětlení: aby místo unavujících poutí v mrazu a vichru nebo v úpalu slunečním a bouři vyjel si pohodlně nebo vyšel do krásné přírody, do stíného lesa a zde si odpočinul, zde si proskočil, pobavil a posílil pro břímě následujících dnů, aby byl zdravého těla i zdravé mysli.“

(Pokračování).

Zprávy se Sv. Hostýna.

Sv. missie a poutě Svatohostýnské. Svátek sv. Josefa dne 19. března slavilo na Sv. Hostýně přes 300 poutníků, z nichž téměř všichni přijali sv. svátosti. Jelikož právě byly zakončeny sv. missie v Halenkově, konané dp. superiorem P. Stejskalem a P. Rybákem, v nichž až na skrovné výjimky bral účasti veškeren lid křesťanský, takže na 2000 přijalo sv. svátosti, sjeli se OO. missionáři všichni domů. (Dpp. Jcs. Rybák a Jos. Klobouk a bratři Jos. Hruška a Jos. Jordan slavili své jmeniny). Tak mohlo býti snadno vyhověno všem poutníkům. Počasí bylo příjemno velmi. — Však týž ještě den poledním vlakem odjeli PP. Rejzek a Klobouk do Štramberka, kde večer o 7. hod. ke cti sv. Josefa byla konána pobožnost ve chrámu Páně lidem naplněném a zároveň zahájena byla sv. missie. P. Rybák přibyl v pondělí. Jest pak Štramberk malebné pohorské město, v němž se s dobrým výdělkem potkává pohlaví mužské i ženské. Ký div, že se namáhá strana katol. církvi nepřátelská, aby strhla na sebe lid Štramberský a proto zaplavuje jej tu přednáškami, tu všelijakým bejlím tiskovým falešných proroků. Než bděli pastýři duchovní jak vysdp. děkan Ant. Pavlík tak jeho pomocníci dpp. Jos. Fiala a Jan Hrubý na stráži stojí, aby odrazili každý šíp namířený na stádce jejich. Z té příčiny také si povolal na týden velikonoční missionáře, ačkoliv r. 1902 sv. missie se ve Štramberku za nynějšího p. děkana už odbývala a r. 1863 rovněž. Sv. missie se také vydařila. Sv. svátosti přijalo přes 2300 kajících. Slovu Božím naslouchali vzornou pozorností a účastí. Zářila ve tváři lidu byl i s mozolovitýma rukama spokojenost života. Ještě 3 missie podniknou OO. missionáři se Sv. Hostýna až do svátku Ochrany sv. Josefa, načež započnou opět poutě IV. nedělí po Velikonoci, které potrvají až do Všechn Svátých. — Svátky Velikonoční pohnuly na kolik set věřících, že přichvátali na Sv. Hostýn jednak aby přijali sv. svátosti, jednak aby vykonali jarní pout k Matičce Svatohostýnské.

Co je s křížovou cestou na Sv. Hostýně? Za ten čas, co tři poslední zastavení křížové cesty byly obrazy mosaikovými ozdobeny, ukázalo se, že toho druhu obrazy na sv. Hostýně neobstojí. Každoročně i několikrát části mosaiky vypadávaly a byly opět a opět nahražovány, ale bezvýsledně a ku škodě celku. Aby se tudíž jinak cenné obrazy nerozpadly úplně, sejmou se a umístí někde jinde v kryté, suché místnosti, kde mohou ještě dlouho dobrou službu konat. Ale co za ně? Jak je nahradit? Doufáme s pomocí boží nahraditi je keramikou t. j. obrazy šamotovými z milodarů z části na křížovou cestu už poskytnutých. Obrazy ty budou nejen umělecké, ale co je hlavní věc, i trvanlivé. Ano rádi bychom budovali i zastavení další, ovšem dle toho, jak Bůh nám srdce příznivců nakloní. Ti dojista ještě všichni nevymfeli.

Správa Sv. Hostýna.

Svátek Zvěstování P. Marie, připadající letos na 4. dubna t. r. vzdor špatnému počasí, již dlouho nebyl tak slaven na Hostýně, jako letos. Již v předvečer svátku dne 3. dubna připutovalo na 70 poutníků, jako předvoj blížícího se zástupu. A vskutku v pondělí ráno po 5 hod. byly již zpovědnice obléhány kajícími. Poněvadž 2 kněží byli na sv. missii, měli druzí dva pernou práci, neboť k sv. přijímání přistoupilo celkem 214 osob. Sv. přijímání rozdávalo se letos poprvé středem kostela. Všechn přítomných bylo kolem jednoho tisíce. Počet obojích byl by jistě vzrostl, kdyby nebylo ráno pršelo a nevál silný vítr. To bylo též příčinou, že varhaník nahoru nepřišel. Ale přes to lidé při obou mši sv. si zazpívali a zbožně naslouchali, když dvě poutnice zapěly dvouhlasně některé Mariánské písně. Zpovídalo se do jedné hodiny, kdy bylo pro poutníky sv. požehnání. Mnozí z poutníků přinesli s sebou též dárky na korunky Panny Marie a Ježíška pro chystanou korunovaci. Matka Boží zajisté mnohonásobně odplatí všechny oběti svých ctitelů, které z lásky k ní přinášejí.

Vyslyšení. Z Brna se píše: Plním svůj slib a vzdávám nejsrdčejší díky nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše, nejmilostivější Matičce Svatohostýnské, sv. Josefu, sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby u veliké tísně. Právě v den sv. Josefa dostalo se nám pomoci H. B., horlivá čtenářka Hlasů Sv. Hostýn. — N. N. slíbila P. Marii na Sv. Hostýně, že přetrpí-li tak velké trápení, kterým ji Bůh navštívil, k její cti a chvále uveřejní v „Hl. Sv. Host.“ vyslyšení. A s pomocí Boží přetrpěla. Vítězně Marii Panně Sv. Host. vzdává proto tisícový dík. — A. P. z Kr. nejpokorněji se vděčí Panně Marii a sv. Antonínu za uzdravení z těžké nemoci. — J. D. z Kostelce na H. byl vyslyšen v prosbě, za níž vzdává tisícový dík. — F. M. z Něm. Kynic hlásí nejuctivěji, že již po druhé na příměluvu cti h. služby Páně Martina Středý, byla v nebezpečnou chvíli života šťastně zachráněna. Aby důvěra v příměluvu mocného ochránce Brna se více upevnila a vzmohla, dala sloužit v bývalém Jesuitském kostele před kritickým rozhodnutím mši sv. a po šťastném vyvážnutí opět na poděkování chtít takto vděčnost svoji prokázati. — Plníce tímto učiněný slib, vzdáváme vroucí díky P. Marii Sv. Host. a Bož. S. Páně za uzdravení z těžké nemoci. A. P. z K. — Anna J. z Bozen vzdává vroucí díky P. Marii Svatohost. a sv. Josefu za uzdravení z těžké plicní choroby. — J. M. z Blazic vzdává nejvšelejší dík Královně nebes, sv. Antonínu a sv. Josefu za vyslyšení modlitby o uzdravení dítěte. Dítě bylo tak těžce nemocno, že jsme očekávali již to nejhorší. V největší tísně jsme se utíkali s důvěrou k P. Marii, sv. Antonínu a sv. Josefu se slibem, že okřeje-li dítě, dáme to uveřejnit v Hlasech Svatohost.; nade vše očekávání se dítě v brzkou pozdravilo. Tak plním svůj slib. — A,

H. z O. vzdává tisícerý dík Panně Marii a sv. Antonínu za vyslyšení v jisté, velmi důležité záležitosti. — F. L. z Č. vzdává Panně Marii srdečné díky za uzdravení z těžké nemoci.

Dary na koruny Matičky Svatohostýnské a milého Ježíška, jakož i na korunovací zaslali: odběratelé »Hlasů Sv. Host.« B. a F. Pr. ze Stramberka 2 křížky zlaté, křížek s řetízkem, 5 prstenků, 4 brože a 1 s granáty špendlík, zlatý džbánček, dukátek, 9 náušniček, také A. Št. 2 naušnice; N. N. na korunovací 20 K; N. N. svatební prsten a zlatý křížek; N. N. z Oseku nad Bečvou 2 prsteny; M. T. z Telče na korunky 21 kusů pravých českých granátů; A. Hor. z Libuchovic Čechy 2 naušnice vzácné; N. N. z Přerova zlatý křížek; nadšený horlitel pro Sv. Hostýn p. Fr. Střítežský kostelník v Třemošné v Čechách sebral na korunky: od Jos. P. v Želči 2 K, A. Klejch. v Sebranic. 4 K, Ros. Mac. 2 K, Žof. Vom. 1 K, Ros. Kerh. 80 hal.; N. N. z Kojetína 5 K; N. N. z Troubska 10 K; ze Šaratic Kris. a Ter. Hanák 2 K, Žof. P. 1 K, A. Nov. 1 K; N. N. z Kost. 10 K; Fr. Rettek Ludgierzowitz 2 K; Fr. Bl. 2 K a Al. Kelner 1-20 K; F. Kr. z Podhoří 1 K; M. M. z Holešova snubní prsten a křížek; N. N. z Kuřovic 10 K; ze Stříteže A. Ša. 5 K; A. V. 1 K; rod. Hy. 4 K; K. El. zlaté brože a 4 K a Fr. J. prsten s nápisem Velehrad 1885 a zlatý křížek z Veselí na Mor.; od F. K. z L. 18-60 K; skrze p. naduč. H. nejmenovaná děva jedny zlaté naušnice; ze Žalkovic A. B. prsten; ze Žalkovic A. V. prsten; ze St. Vsi J. V. broži; ze Žalkovic M. S. 10 K; z Říkovic A. D. 1 K; z Oznice A. H. 1 K; z Roštění Ž. G. 1 K; J. T. 10 K, za děti 2 K; ze St. Vsi 2 zlaté prsteny a 2 naušnice; z Kl. 3 dukáty a 2 snubní prsteny; nejmenovaný poutník 1 K; nejmenovaný z R. 10 K; Jos. V. a Karolina L. z Bystřice p. H. 5 K; J. V. z S. Č. 23. 2 K; Anežka D. Bil. 2 K; F. B. z T. a sbírkou 21-93 K; M. Čuberka Vídeň 4 K; M. Lojdová Vídeň 7 K; P. a M. Vrtal Pros. 2 K; Anna Januj, Bozen 4 K; Štr. N. N. zlaté hodinky s řetízkem, zlatý křížek s řetízkem, jehlici s granáty; skrze odběratelku »Hlasů« z L. U. S. F. 1 K, R. F. 1 K, M. Č. 1 K, F. H. 1 K, A. F. 1 K; odběr. »Hlasů« A. M. 10 K; A. S. La Grange 2-46 K; dvě ctitelky z Otnic náramky, prsteny a knoflíky; čtenářka »Hlasů Svatoh.« z Bystřice n. Pern. zlaté naušnice 9 K; Fr. R. z K. náramek, naušnice a 1 K; z Polešovic 2 náramky stříbrné a 1 brož s granáty; nejmenovaná z Přibora 11 K; Marie O. a M. O. 3 prsteny a dvoje naušnice; Em. P. z N. zlatý křížek, prsten a srdečko; F. K. z L. prsten a broži; M. K. z L. prsten; Žofie H. ze St. M. 2 naušnice, 1 prsten a 1 brož; M. H. ze St. M. 1 K; M. H. ze St. M. 1 K; A. Č. ze St. M. 1 K; A. C. z Bran. u Val. Mezifičí zlaté naušnice a 1 K; A. V. z Bran. u Val. M. 1-20 K; A.

B. z Bran. u Val. M. 1 K; N. N. z Bran. u Val. M. 1 K.

Na stavbu schodů: Matice Sv. Hostýnská rozeslala loňského roku na farní úřady provolání s prosbou za věnování milodarů pro pořízení schodů od vodní kaple až ku kostelu. Věnované schody od jednotlivců neb obcí, spolků neb celé farnosti budou poznačeny jménem dárců. Se stavbou se již v podzim započalo a pokračuje se nyní od 14. března t. r. v další práci. Zároveň vysazují se lesní stromky na planině a vysoké stinné stromky podél schodiště. Taktéž se letos provede zevnější oprava chrámu Páně. Některé farnosti a přifažené obce věnovaly a zajistily si již schody, tak na příklad: Farnost Klenovice a přifažené obce Čelčice a Očedkovice 5 schodů; Rymice a Količín 2 schody; Chropín, Mokré Lásce po 1 schodu; taktéž jednotlivci: Rodina lékárníka Knapp v Prostějově 5 schodů, stavitel Zeman v Bystřici 4 schody, Wichterle Lambert a Karel v Prostějově 2 schody. Po jednom schodu: Vdp. farář na odp. Fr. Chudoba ve Zdouňkách, kons. rada, farář a děkan Antonín Cetkovský v Uh. Hradišti a sestra Anastas. Cetkovská tamtéž, nadučitel Ferd. Labonek ve Starnově, Jeho bisk. Milost světící biskup Msgr. Dr. K. Wisnar, starosta Matice sv. Hostýnské 6 schodů u kostela; dva schody vdp. p. farář Vincenc Moravčík v Rudicích; po jednom schodu: p. t. p. Hala Josef č. 24. v Dražovicích, pí. Marie Hudečková, choť nadučitele v Jířkovicích u Šlapanic, Fr. Koutný v Pavlovicích u Přerova, slč. Aloisie Navrátilova v Příboře, Jan Kos v Jaroměřicích, vdp. P. Jan Vychodil, asessor a farář v Cholině. P. Petr Hlobil, děkan v Rajhradě, P. Emanuel Snášel, farář v Hněvotíně, Třetí řád sv. Františka v Mor. Ostravě, vdp. farář Tom. W. v Kl. ch, slečna Marie Navrátilova v Brně, Matěj Kužma, mlynář v Mořicích, slč. Anna Zlámalova v Senici, sestry Fráncovy v Žeranovicích, manželé Josef a Marie Foukalovi v Žeranovicích, Rodina Řiháková v Rackové, farnosti Žeranovické. — Po jednom schodu: z Přerova A. T. a M. D., Jan Mikuba a z Oseka F. Ch., z Vel. Týnce Msgr. Dr. Jiří Láská, arcikněz, sleč. Teresie Láská, z Horní Moštěnice děkan Jan Láská, z Dol. Štěpánova 9 K, z Lupěného 2-70 K. Příspěvky a dary potažmo věnování na jeden neb vícero schodů, budtež zřízeny na pokladníka »M. S. H.« Vdp. Dra. Jana Schneidera, kapitol. děkana v Kroměříži. — Obšírnější sdělení o stavbě podá ochotně hospodář »M. S. H.« cís. rada J. Harna v Kroměříži.

Dary na Sv. Hostýn: Ferd. Kofínek, Radvanice 2 K.

Dary na křížovou cestu na Sv. Hostýně: Frant. Nečas 10 K.

Počasí na Sv. Hostýně. Od 4.—10. března vály slabé větry. Teplota pomalu stoupala, takže sníh zmizel i v místech, kde byl vysoko nahromaděn. Od 10.—18. března bylo skoro stále slunečno a vály silné jižní větry; teplota stoupla skoro až na 10° nad nulou. 18. března v noci dosti silně přšelo. 20. března přilétl opět »severák« a přišel nám 12 cm. sněhu, který však brzy na to pod paprsky slunečními zmizel. Však ne na dlouho; neb již opět 23. března napadl nový sníh ve výši 6 cm a druhý den na to opět 3 cm. Nebylo však 27. března po sněhu ani památky. Nenechal ale dlouho na sebe čekat; po jednom dnu se opět dostavil ve výši 3 cm. Teplota koncem března klesla skoro až na 7° pod nulou, načež opět 2. dubna přčala stoupat, že dosáhla 6. dubna výše 12° nad nulou. 4. dubna panovala víchlice s deštěm. Toho dne, byla letos ponejprv pozorována na nebi ráno překrásná duha. Od počátku dubna bylo většinou slunečno.

Dary pro sv. Otce:

1 K — Fr. a Alž. Strakáčovy antependium poboční oltář.

Listárna.

Felix K., Mar. Hory: vše vyrovnáno. — Al. Nitechman, Joakum, Amer.: dopla 1 peníze od odběratelů správně došly; srdečně děkujeme za Vaši obětavost.

Literatura.

Ilustrovaný katechismus. Vydání obrázkové uspořádal Dr. Ant. Podlaha, kanovník metrop. v Praze 1910. Cena váz. výtisku 1 K 80 hal. Význam knihy té pro oživení a usnadnění vyučování katechismu jest samozřejmý. Vyda-

vatel přinesl knize veliké oběti hmotné, by cena její mohla býti co nejnižší. A tak jen m žno vkusně vázaný výtisk prodávati za velice levnou cenu. Při objednávce nejméně 5 výtisků na jednu poštovné se neúčtuje. Při objednávce 10 výtisků přidává se 1 výtisk zdarma. Výtěže: věnován jest »Útulku pro opuštěné a zmrzačené dívky« (»Růžencová Výrobna«) v Praze. Jest to jediný ústav v Čechách, jenž věnuje svou péči ubohým zmrzačeným, o iřelým anebo opuštěným dívkám.

Ve prospěch téhož ústavu vydal podepsaný svým nákladem tyto publikace: »Prvé přijímání sv. Václava«. Dle obrazu R. Můlery. Památka na první sv. přijímání pro hochy. — Cena jednoho kusu 10 h, 10 kusů 90 h, 25 kusů 2 K 10 h, 50 kusů 4 K; poštovné platí se zvlášť. — »Královna přijímá Tělo Páně z rukou sv. Jana Nep.« Dle obrazu J. Tulky. Památka na první sv. přijímání pro dívky. Ceny jako u předešlého. — **Pobožnost křížové cesty.** Sestavil Dr. Fr. Hrubík, kn. arc. ordinariátní sekretář. Obrázky dle originálů akad. malíře Zikmunda Rudla. Cena 60 h.

Racial problems in Hungary Národnostní otázka v Uhrách. Napsal Scotus Victor, zčeštil Jos. Ůlehla. Každé tvrzení se tu odůvodňuje z uherských a úředních pramenů. Nakladatel A. Píša, knihkupec v Brně.

Dědictví sv. Cyrilla a Methoda podává svým údům podíl na r. 1909. Al. Hlavinka: Dějiny světa v obrazech. Díl III. Nový věk.

Doporučujeme našim rodinám

Kolínskou cikorku!

Spoř. vklady na 5%
úrok s dodáním
spoř. známek.

Rak. spořitelní, úvěrní a stavební spol.

Státní dozor s obmez. ručením. Státní dozor.

Centrála: Vídeň 6, Theobaldgasse 4

Domácí pokladničky
vydávají se
zadarmo.

Vychovávací ústav v Koelérově

(Ketzelsdorf) u Svitav, přijímá dívky škoie odrostlé, které si přejí naučiti se němčině, frančtině, hudbě, vyšívání, malbě, šití a přístřihování prádla i šatů, vaření, žehlení atd. Krajina zdravá. Růž. zařizování správa ústavu.

SVÍCE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů jakož i polovoskové a stearinové
vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN,

první moravská továrna na voskové zboží a
svíčky v **Bystřici pod Hostýnem** -

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož
i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilký vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů)

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků 20—22 korun

dobírkou zaručeně pracích barev bez chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilové
plátka lněná, neb polovlničníky, rumbur-
ské véby, grizely, ručníky, tkané bar-
chety na šaty, modní zefírky na košile
a bluzky, a na šaty, bílé gradle, flanely,
modré tisky, na domácí šaty a zástěry
vše mnou ručně pracovány, velekrásny,
trvanlivy v déle 3—15 m.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec

Česká Černná č. 107, p. Náchod.

Každý dle potřeby, račte udat co po-
třebujete, i délku zbytku si račte zazna-
menati, nehodící vymezením, neb dle žádosti
peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí
každého. Též zasílám

půl tuctu, čistě lněných prostěradel
beze š u, 150 cm šíř, 200 cm dl.

jen za K 15 80.

Vzhledem k tomu, že místností sklado-
vých použití chceme pro jiné zboží, od-
prodáme hluboko pod cenou:
ručníky lněné 1 tucet . . . jen 9 K 20 h
kanafasy 1 kus 23 m . . . 10 > 88 >
rumb. véba 1 kus 23 m . . . 13 > 60 >
prostěradla 1 > 14 > 14 > 60 >
a sestavili jsme partie dlouhých zbytků
veleprima jakosti v ceně 20 K za 40
až 50 m., sestávající z kanafasů, brokátu
damašku, zefíru, barchetu, dom plátka,
ručníků, modrotisku, tisku, oxfordu atd
Zboží bezvadné, stálobarevné. — Zasílá
pokud zásoba stačí **Jos. Dvořáček,**
Krkonošská tržnice tkalcovna **Náchod,**
Čechy.
40 metrů zbytků též za 14 K, 15 K 50 h.

Umělecký ústav pro malbu, leptání
a broušení skla

B. Škarda Brno.

hotoví okna kostelní v každém způ-
sobu a provedení na přání i se želez-
nou konstrukcí ve vlastní strojnické
dílně hotovené. Mosalkové obrazy pro
výzdobu vnější i vnitřní na křížové
cesty a oltářní obrazy. Rozpřítý na
požádání.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakosti a lahodnosti pro
nemocné a žaludečními nemocemi trp-
pící. K odporučení červené po 38,
44, 50, 56 hal. za litr, bílé po 44, 48,
52, 56, 62 hal. za litr, černé po 40, 46,
50, 80 haléřích za litr zasílá dobírkou
v soudkách od 30 litrů výše jediné
svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem,
Rijeka (Flume), Přímoří.

Důkaz velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma a franko.

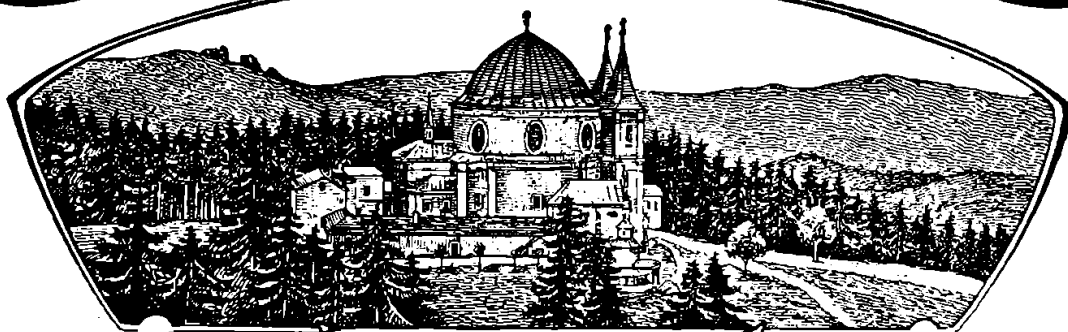
Ve prospěch zvelebení sv.
Hostýra doporučuje se
koupě obrazů **Vítězná**
Panna Maria Svato-
hostýnská a Příchod
sv. Cyrilla a Metho-
děje na sv. Hostýn.

Cena jednoho obrazu s hudeb-
ním strojem K 10-90, bez hu-
debního stroje K 7-40. Dodává
v bedně s vyplaceným poštov-
ním poplatkem

Litografie a zinko-
grafický závod

L. Klabusay
v Holešově.

Grafický ústav Zaorálka a Tučka, nást. Lamb. Klabusaya v Holešově.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 5. a 6. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.

Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 koruna,
v Americe dol. 0.25, v Německu 1 M.

OBSAH: Legendičky o Panně Marii s Jezulátkem: Mateřídouska. (Báseň.) — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — O poutích. — Některé úryvky ku vzniku Matice Svatohostýnské. — Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje. — Oltář blah. Jana Sarkandra. (Vyobrazení.) — Esther — Maria. — První pouť na Sv. Hostýn dne 22.—24. dubna. — Z Brna na Sv. Hostýn. — Kroje družiček z okolí Sv. Hostýna. (Vyobrazení.) — Letoší první máj na Sv. Hostýně čili druhá pouť. — Legendičky o Panně Marii s Jezulátkem: Jahodina. (Báseň.) — Kometa Halleyova (helliova) a papež Kalixt. — Sv. Jan Nepomucký a slavný knížecí rod Liechtensteinský (1724—1798.) — Facta loquuntur. — Chceš-li se modlit pobožné litanie k božskému Srdci Páně? — Vítězství lásky. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Literatura. — Listárna. — Z církve a ze světa. — Inseráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti, že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Aby tudíž bylo celkem 12 čísel čili 12 archů tiskových jako léta minulá a naši milí čtenáři nebyli zkráceni, budou vycházeti prvé 3 sešity o 2 číslech čili o dvou arších. Redakce.

Čistý výnos věnuje se korunovací Matky Boží Vítězné na Sv. Hostýně.

Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

v útvaru 64 kázání, I. a II. díl, vydané P. Ant. Rejzkem Tov. Jež.
rovněž Bohuslav Balbín, jeho život a práce, obdržeti lze
na Sv. Hostýně.

Zprávy z církve a ze světa.

Čechy. Pokrokoví professoři na středních školách strhli velký povyk nad tím, že čeští biskupové královéhradecký dr. Jos. Doubrava a buděj vický msgr. Jos. Hůlka navštívili na svých visitačních cestách některé střední školy, aby i zde visitovali, konajíce tím toliko svou povinností. Spolek professorský bude prý proti biskupským visitacím protestovati. Co si všechno Volní myšlenkáři troutají! — Má pravdu »Nasinec«, že co je německé »los von Rom«, to provádějí Volníomyšlenkáři slovem i tiskem a měl přidati za německé marky. — Socha dra. Fr. Lad. Riegro pro sloupoví vídeňského parlamentu zhotovená sochařem Saffem je hotova. Zbývá jenom ještě nápis.

Jazyková otázka československá má se strany české za hlavní princip rovnoprávnost a celistvost království Českého se zřetelem na Moravu a Slezsko; kdežto se strany německé se žádá národní autonomie, avšak i nepřijatelné ohraničení okresů dle národnosti. Avšak národ Český nemůže a nesmí ani z důvodů státoprávních ani z důvodů čistě národnostních a sociálních ba ani z důvodů lidskosti ohledem svých menšin celistvost obětovati.

Do Částkova u Uh. Brodu. Blahopřejeme p. učiteli Janu F. Kořínkovi, správci školy, jemuž se dostalo slavného uznání za jeho mnoholeté práce, které nesly idealy pro Boga, viru a církev, jako pro vlast a národ. Pan řídící vyznamenán byl rytířským řádem Božího hrobu v Jerusalemě. Na Moravě ani v Rakousku vůbec netěší se prý ani jeden z učitelů takovému vyznamenání.

Vídeňští katolíci v časopisu »Pravda« protestují proti tomu, že na české škole ve Vídni v X. okresu socialistický učitel šíří mezi katolickými dětmi bezbožný a nemravný časopis »Jaro«. — Slyšíme pravdu jednou také z »N. Fr. Pr.«, která praví: »Vídňané nepatří žádné straně, nýbrž všem poddaným Rakouska, kdož zde žijí, působí, domov nalézají a k veřejným břemenům přispívají«.

Eucharistický kongres v Montrealu v Kanadě kolem Narození M. P. bude velkolepý, jak se přioravy činí. Zajímavé bude při tom, že o půl noci bude slavná pontifikální mše sv. v katedrále Marie Panny a sv. přijímání mužů. Tak co nelze provést za dne, vykoná se v noci. V Belgii praktikují podobné pobožnosti mužové už dávno.

O Svatodušních svátcích nebude pouf katolických mužů a jlnochů z okolí Uh. Hradištěského na Sv. Hostýn, nýbrž na II. neděli po sv. Duchu 28. a 29. května. — Na severní Moravě Krumpachu—Zábřehu promluvil posl. Valoušek, na východní v Místku posl. Šrámek k četným shromážděným o naší organizaci.

Počasí na Sv. Hostýně od 10. dubna do 10. května nebylo právě příjemné. Skoro stále dul severák. 15. stoupl sice teploměr v poledne na 15²⁰, za to ale přikvapila bouře a 17. drubá. Od té doby klesala teplota až na 2⁹

pod nulou a když při první pouti v sobotu ráno 25. vstávali, pokrývala celý kopec několik palců tlustá sněhová pokrývka byly 4⁰ pod nulou. Od 1. května skoro stále prší, 5. na přelo 38 mm., což již dlouho se nestalo. Průměrná teplota 3—6⁰.

Redakci zasláno:

Růže Dominikánská, ročník XXIV. čís. 1. Květen. Praha.

Růže Lurdská, roč. II. č. 1, Květen. Předkláště u Tlšnova.

Jaro Mládí, časopis československé mládeže venkovské, roč. III. č. 1—4, Ždánice, Čechy.

Literatura.

Dědictví sv. Jana Nepom. na rok 1910 vydalo členům svým jako podíl tyto knihy: 1. Lid český s hlediska prstonárodně-náboženského. Napsal K. Procházka. 2. Mžíkové obrázky. Napsal Jindřich Š. Baar. Řada II. 3. Paměti Františka Vaváka z let 1770—1816. Vydává Jindřich Skopec. Knihy druhé část první. 4. Z nedávných dob. Různé obrázky a povídky. Napsal Jul. Košnar. 5. Posvátná místa království Českého. Díl IV.: Vikariáty kolínský a rokycanský. Sepsal dr. Ant. Podlaha. Jest to opět podíl objemem i obsahem velice bohatý. Pět knih v úhrnné kramské ceně 10 K podává se tu údům Dědictví zdarma! Zajisté bohatý to úrok z vkladu 20 K jednou pro vždy složeného. P. T. kanovník Dr. Ant. Podlaha uvážal se v práci velmi vděčnou vydává dějiny a popisy chrámů Páně a jiných památek naší katol. víry a nábožnosti v království Českém. Hledá-li kdo povídky a obrázky, zajisté mu vyhoví vldpp. Jindřich Š. Baar a Julius Košnar 2 svazky. — Něco nového nám skýtá pan farář Karel Procházka svou vzácnou sbírkou nábožensko-prstonárodních v lidu českém. Konečně paměti Frant. Vaváka spracovati obral si vldp. Jindřich Skopec, aby pokračoval našincům na příklad vzorného rolníka. Zajisté pravý poklad četby duchaplné v 5 knihách. Blahopřejeme Ředitelství Svatoj. dědictví k tak vybrané snůšce a přejeme, aby jednotlivci a rodiny československé co nejčteněji přistupovaly za členy za tak výhodných podmínek. —

Zastavení »Týdne«. Kdo pilně čítal nejlepší náš týdeník ba nejlepší náš list český z království »Týden«, zajisté litovati bude jeho zánik. Na str. 2. č. 19. roč. V. čte se: Vydává se »Týden« prozatím se zastavuje. Ještě poslední číslo jest velice bohaté obsahem a poučné, poukazuje na pohromy naše a jejich příčiny jakož i na hojící prostředky. Úvodník Vlastenci nové doby; z českého života Příčinnivost a vytrvalost, Plův spolek, Největší škůdce středních stavů, Z kruhů katolických; z hospodářské blůdky Naše hospodářské nedostatky a j. Škoda listu tohoto!

R. Stupavský. **Legendičky o Panně Marii s Jezulátkem.**
Mateřídouška.

Na nebi měsíc prosvítl bílý,
země už čeká večerní chvíli.

Do hnízda ptáče ke spánku sedá,
umdlený poutník přístřeší hledá.

Z vesnice malé chodci dva spějí,
noc už se blíží, dojit kam chtějí?

Nenašli místa v dědině celé,
neměli srdce lidé tam v těle.

Pustina tvrdá kolem jen zeje,
studený vánek od lesů věje.

„Dítě mé drahé, Ježíšku chudý,
kolébkou budou tvrdé ti hrudy!“

Tak vzdychla žena, kroky muž staví,
sedají na zem, není tu trávy.

Tvrdá zem, pustá, skytla jim lože
a v tělo bodá jak ostré nože,

Pod dítě matka oděv svůj vkládá,
jak by mu lépe ustlala ráda!

Hlavičku svatou na srdce tiskne
a z bdělých očí slza jí tryskne.

Nesklíží očí bolestná touha
a v tom i dítě zavzdychne zdlouha.

Hlavičku zvedne, k matce ji točí
a ta mu zlíbá tváře i oči.

A kde to dítě leželo chudé,
kvítky, hle, planou modravě rudé.

Za tvrdost lidskou země se stydí,
láskou, hle, splácí bezcitnost lidí.

Květinek trsy všude tu rostou,
poduškou kryjí zemi tak pustou.

Na květech spalo tělíčko dítko,
mateřídouškou zovou ta kvítka.

Květem svým drobným líbají stráně,
vyrostly také pod křížem Páně.

Vůní svou libou těšily Pána,
záračná síla za to jim dána.

Dítě-li malé svírá bol dravý
v koupeli z květů nabývá zdraví!

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXIX.

Příroda nás poučuje o tom, co je pravidelnost se svými proměnami. Marně bychom se vzpírali proti ustálené výměně, která vykazuje období jarní, až vše se jeví v úplném rozkvětu, pak období letní

s jeho vedrem, kde vše zraje a slibuje hojnou žeň, na to je se ň čili p o d z i m, kdy lupení na stromech žloutne, až je spálí první mráz; konečně se dostaví z i m a, která přikryje vše svým sněhobílým rubášem. Tak to vidáme rok co rok v přírodě, která ani jinak nemůže. Máť své vykázané cesty podle závislosti své na oběhu kolem slunce.

A což č l o v ě k má také býti kus p ř í r o d y? Zjisté. Avšak má býti také ještě něco více nežli kus přírody. Bylo to roku 1879, kdy v létě navštívili jednu kolej jesuitskou v Belgii tři urození studující jistého gymnasia rakouského nedaleko Vídně. O prázdninách trvám svatodušních to bylo. Vykonali dalekou cestu, aby navštívili známé své professory Rakušany, kteří právě za svým povoláním v Belgii se zdržovali. — Byli jsme v zahradě, když se připravovala na obloze bouře. A tu jeden z těchto studujících začal se chvěti jako osyka. Marné bylo domlouvání druhých, aby se v tom rozhodně přemáhal. Nebyla s ním v tuto chvíli řeč. To bylo také dítě přírody podle těla závislé na tíži vzduchu, rceme na tlakoměru.

Než člověk právě nemá býti j e n o m ú d e m p ř í r o d y a ň ž jako samostatný strom v poli, který máje svoje vlastnosti, dle nichž se vyvíjí, sesiluje až nabude zralosti. Co s takovým stromem potom, rozhoduje hospodář. Takový č l o v ě k b ý t i n e s m í. Nám nepostačí jen narození býti, vzdělávati se, poctivě se živiti ať rukama či hlavou, až nadejde konec života: člověku vytknul Pán všehomíra v prozřetelnosti své vyšší cíle povýšené nad přirozenost, proto také nadpřirozené slovou a n a d p ř i r o z e n ý ž i v o t předpokládají.

My jsme a býti máme d í t k a m i B o ž í m i, které mají život v milosti Boží, odkudž všecka činnost jeho štěpena jest na život křesťanský.

N a h l e d n ě t e d o z a h r a d y u z a v ř e n é. Tu neuztíte pouhý život přirozený se svými proměnami, nýbrž dokonalý dítko Božího. Ano v o m i l o s t n ě n ě m ž i v o t ě Marie Panny vidíme zvláštní zjev stálého jara, léta a podzimu zároveň. Jako stromy jižního pásma horkého jsou v stálém květu, jako bývá z jara a ovoce dozrává zároveň na nich, jako bývá v létě a zralé se česá, jako bývá v době podzimní a zároveň jak z jara kvete, tak byl život nejsv. Marie Panny v stálém rozkvětu jarním a přinášel hojného ovoce dobrých skutků vezdy. Zimy ani nebylo.

Kéž bychom rozuměli také životu křesťanskému, kde podobně jest život lidský v stálém rozkvětu jarním, byť i vrásky na čele a v tváři svědectví dávaly o vedru léta uplynulého, že již dávno nastal jesň života; než bohumilé skutky jeho dokazují, jako ovoce zralé na výsluní, že činnost jeho p o ž e h n á n a b y l a a j e s t p ř e d B o h e m i p ř e d l i d m i. To jest p r a v i d e l n ý ž i v o t k ř e s ť a n s k ý, v n ě m ž v ě ř í c í k ř e s ť a n s t á l ě h l e d í, aby obohatil sebe, dokud na světě jest, vším, k čemu jej katolická církev jako Kristem Pánem založená a Duchem sv. osvícená pěstounka vede.

H o r l i v ý k ř e s ť a n z ú s t a t n ě s e o c h o t n ě k aždé příležitosti, která se mu skýtá, aby upevnil své přesvědčení a rozmnožil poklad života věčného. Proto pravý katolický křesťan ví, že nečiní zadost povinností svým před Bohem a svědomím svým, ukáže-li se jednou za čas ve chrámu Páně na př. u večer na Sylvestra na konci roku, nebo jde-li ještě na mši sv. v nejpřednější svátky, na Vánoce totiž, Velikonoce a Letnice, když vstáváje lehaje ještě dělává kříž a nezapoměl dosud Otče náš a Zdravas, koná-li alespoň za kolik let ještě sv. zpověď.

V jistém městě byl také jeden z křesťanů, který dvakrát třikrát do roka uzřel kostel. I stalo se mu, když o svátcích velikonočních se vypravil na mši sv., že přišel hodně pozdě už po obětování. Vzdychl pak sobě, vlastně nad sebou: »Jednou za čas se vypravím do chrámu Páně, ani toho mi dopřáno není! Ovšem, ovšem, než čí vinou?«

Tážete se, co tudíž činiti jest, abychom si zabezpečili život věčný. Bude-li zahrada života našeho podobná uzavřené zahradě, tak že stále pokvete, co jsme v ní nasázeli, stále ovoce ponese, pak zachová se vše nejen po celý rok, nýbrž po celý život, ba čím dále tím úrodnější bude.

Učenci nám vykládají zásadu povždy platnou, která dí: Čím co vzniká, tím se také udržuje a vzrůstá až vyspěje a dospěje, na př. den běže svůj počátek východem slunce, přibývá ho za dne jak slunce na obloze stoupá a svítí až zapadne. — Studující pilně čítá a učí se, čímž se vzdělává až se stane učeným. — Svíce rozžatá vydává světlo tím, že víc a více se rozžihá, až se ztráví: nuže tak se má díti i v životě našem. I na život křesťanský vztahuje se zásada tato: »Čím vzniká, tím se také udržuje a posiluje.« Slunce spravedlnosti vzešlo nám a svítí nám do duše na cesty života. Kéž se více a více osvětluje mysl naše, abychom chodili jako za dne a nikoliv po tmě.

Kéž bychom se vzdělávali v pravé moudrosti života, abychom nebyli stálými abecedáři ve škole křesťanské! A podobá-li se vskutku život náš svíci rozžaté, která svítí a stále se rozžihá až se ztráví: tak má život náš také sloužiti Pánu Bohu k jeho cti a chvále, až se v jeho službách ztráví a dokoná úkol svůj. »Čím vzniká, tím se zachovává«, vztahuje se rovněž na zahradu života našeho.

Mám zopakovati vám, co jsme od počátku uvažovali? Vyhlédli jsme si pro zahradu místo, kdeby dobrá půda byla, zkypřeli jsme zemi, nanosili úrodné prsti, řídili se počasím, zaseli semeno dobré, nasázeli stromků, nezanedbali jsme ani sebe menších zárodků polévali, slunci s jeho světlem a teplem vystavovali, čerstvého vzduchu dopřáli, tu zase obřezávali, a tak dále ustavičnou práci v zahradě se zaměstnávali. Viděli jsme zajisté, že čím zahrada uzavřená vznikla, tím se i zachovává v pořádku.

Tak bylo zahradou uzavřenou nejsv. srdce Marie Panny, tak budiž i náš život, má-li býti štěpníci, zahradou uzavřenou. Ejhle, jaké ponaučení nám ze zásady plyne, že »čím co vzniká, tím se i zachovává«!

Na duše zbožné, které sledovaly výklady tyto od počátku, se obracím, které tudíž netoliko jeden výklad nebo druhý ze zvědovosti si přeběhly neb vyslechly; vám, duše dobré, svědčiti má především zásada, o níž jednáme.

Čím ve vás vznikl život křesťanský, že jste si zamilovali nábožnost a horlivost po dokonalosti křesťanské, tím se také zachová a zdokonalí. Převeliké ceny má do sebe pravidelnost a ustálenost života křesťanského. Toť ctnosti křesťanské vlastnost. Dobrá duše jako na každý den má určené své práce tak i své pobožnosti, své modlitby, mši sv., svoje rozjímání, večerní zpytování svědomí; při čemž hledí, by vroucně vše konala. Dobrá duše váží si mše sv., z níž čerpá jako z nevyvážitelné studně milosti a požehnání sobě a jiným vědouc, že s knězem jako prostředníkem mezi Bohem a lidmi obětuje sám Ježíš Kristus jako velekněz sebe co nejdražší oběť na oltáři. Ký div, že u Ježíše nalézá duše křesťanská, čeho jí svět dáti nemůže.

Každý týden ani jednou neobmešká kázání, z něhož běže ponaučení a myšlenky k rozjímání, posilující je četbou duchovní z vybrané knihy, která stavu duše její přísluší. Zde si obnovuje svoje předsevzetí, upevňuje svoje zásady. Na nichž jako na skále pevné buduje brad života křesťanského. Proto při všech pobožnostech, jichž se účastňuje ve chrámu Páně, ať se jedná o sv. zpověď neb sv. přijímání, ať o oltář neb nejsv. oběť, ať o kazatelnu neb kazatele, nehledí dobrá duše na kněze očima lidskýma jako na toho onoho smrtelníka, nýbrž duchem víry na služebníka Páně, z jehož pravomoci na místě Božím běže rozřešení a odpuštění hříchů, Velebnou Svátost Těla Páně, slovo Boží a j. Jest si dobře vědoma slova Kristova, jenž pravil k apoštolům: »Kdo vás slyší, mne

slyší (Luk. 10. 16.) a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá (Mat. 10. 40.) Kdo pak mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mě poslal.«

Zbožná duše ví, jakým zdrojem jsou jí svaté svátosti. Zajisté alespoň každý měsíc se vynasnaží přijati sv. svátosti a má-li příležitost každý týden neb kolikráte za týden je přijímati, jistě toho neopomene nemyslí, že snad jest to upřílišněné; ba za poslední doby dal vyhlásiti sv. Otec Pius X., že si velice přeje, aby pokud možno, jako bylo na počátku církve sv. věřící na každý den ovšem s povolením kněze přistupovali ke stolu Páně, z příčin velmi vážných. Byť člověk zejména nemocný třeba 20 dní i více vydržel, že neumírá hladem, pakli něco vody používá, přece nechceme to obracet na sebe a nápodobiti buď blázny buď nebohé, proto posilujeme tělo své denně — ba kolikráte za den; a duše naše má neustále hladem hynouti a ve stavu polo-mrtvém, ne-li úplně mrtvém počítá býti, nežli se jí poskytne posila; ba vyžaduje snad stav její, že nebeský lékař Ježíš Kristus své všemohoucnosti použití musí, aby vzkřísil duši pro smrtelné hříchy mrtvou opět k životu milosti Boží!

Kéž by tudíž porozuměly alespoň zbožné duše, jakým dobrodiním jsou nám zdroje milosti, sv. svátostí, a hleděly netoliko, kdy jim svědomí vyčítá stav ubohý duše jejich, sv. svátostmi se opět zotaviti a vzpřímiti, nýbrž obohacovaly se statky na život věčný, pojišťovaly se víc a více na království nebeské; což především se děje častým přijímáním Těla Páně, jež jest rukojmím na život věčný.

Konečně každý rok — mám říci, že alespoň jednou do roka v čase velikonočním přistoupiti má ke stolu Páně duše křesťanská? Takovým, kteří ani Velikonoce neslaví dle předpisu a zákonů, již podmiňují život křesťanský vůbec, ovšem potřebí s důrazem mluvit, aby i hluchí slyšeli, že kdo ani jednou do roka se neposvěcuje přijetím sv. svátostí, přestává vlastně býti údem církve sv. a nezasluhuje slouiti křesťanem. Než takovým nyní nemluví. Duše zbožná každý rok zajisté hledí, aby vzdálená hluku světa nabyla chvíle, kde by sama sobě ponechaná na několik hodin či spíše několik dní zabývala se stavem duše své před Bohem a vydala počet z vladaření svého. Doba tato zove se exercitie čili duchovní cvičení, které se buď společně konají buď jednotlivci sám si je koná pod návodem duchovního vůdce, anebo sv. missie, koná-li se taková pobožnost pro lid.

Já vím, že se duše dobré všelikého hříchu bojí, protože jest urážkou Pána Boha, jehož milují; z té příčiny bdí stále nad sebou, neustále jsouce pamětlivé smrti, po níž následuje soud. A jestliže v křehkosti a slabosti své provinily se hříchem, neotálejí, alebrž spěchají, aby co nejdříve svátostí pokání se hříchu zbavily a tak v milosti Boží se tím více upevnily.

Nuže, tak jsme poznali, v čem pravidelný život křesťanský záleží a co činiti jest, abychom v něm setrvali až do smrti. Ale namítají lidé duchovního života neznalí: zdaž to není jednotvárný život pravidelně a stále totéž činiti? Nejlepší odpověď by trvála byla: Okuste a a vizte! Proč soudíte o tom, co jste neokusili, jako mluví slepý o barvách, jichž neviděl? Než jako některý člověk raději hladem hyne, než-li aby se dal do pravidelné práce: tak jsou lidé, kteří pro nepořádný život spíše zahynou, než-li aby se napravili. Život bohumilý, ať již dokonalý, ať snahou teprve po dokonalosti jest, veden bývá láskou k Bohu, t. j. touhou po spojení s Bohem, dobrem neskončeným, v němž vše soustředěno jest, co člověka oblažiti může.

Dokud na zemi jsme, pěstuje se tato láska Boží na základě zjevené pravdy o Bohu čili na základě víry; na věčnosti pak bude láska tato dokonalá ve tváři v tvář. Kde pak láska jest, tam je život a čím více lásky přibývá, tím více života jest. Ještě se opovažujete říci, že jest to pošetilost? Ručí

nám za pravdivost života ve směru takovém neomylná pravda Boží. — Sám Ježíš Kristus, věčná pravda a božská moudrost, nás o tom poučuje. Arci kdo nepřitelem jest Ježíše Krista, bude také nepřitelem jeho nauky: avšak na pravdě se proto, že má více méně příznivců a přátel nebo nepřátel, nezmění pranic a byť ji i všichni lidé opustili, pravda je pravdou. Ano sám Ježíš Kristus vytknul nám plán života, jež máme na sobě uskutečniti. Praví nám: »Buďte dokonalí, jako Otec váš nebeský dokonalý jest (Mat. 5. 48.) — Proto každý člověk bez rozdílu v lásce a dobročinnosti, jakož i v jiných všech věcech k Bohu se přibližovati má, aby na cestě křesťanského života prospíval a se zdokamoval. Rozumíme tomu, proč pravil Kristus Pán: »Tenť mě miluje, kdo ostříhá přikázání mých? Cesta totiž přikázání Božích jest cesta láskou oživená a proto blaživá.

Moderní lidé si přejí míti náboženství a mravní život bez dogmat. Než bez dogmat se řítí každé náboženství. Proč pravíme, že bez dogmat řítí se všeliké náboženství i mravnost života? Dogmata jsou zjevené pravdy sv. víry, které věčné jsou a proto činí základ našeho náboženství, na němž budujeme spořádaný život mravní; proto na věrouce spočívá mravouka, která rozhoduje nad činností života, je-li správná a dobrá — nebo špatná a hříšná. —

Patrná jest příčina, pro kterou se staví proti pravdě věčné; jesti známá vrtkavost lidská. Dnes se jí líbí, co se jí zítra líbiti nebude. Aby tudíž nestálosti své a libosti hověti mohla, proto odporuje tomu, co ji viní z nestálosti a výčitky činí. Než marné jest všeliké vzpírání.

Jako Moudrost Boží nás činí moudré, když svůj rozum jí přizpůsobujeme, tak i Svátost vůle Boží činí naši vůli svatou, když se k ní přibližujeme a se s ní srovnáváme. »Chceš-li do života vejít, ostříhej přikázání.« O jak krásné jest čistotné plémě (Moudr. 4. 1) ve skvělosti života neposkvřeného: nesmrtelná jest zajisté památka jeho; neboť i u Boha ve cti jest i u lidí. A v knize Přísloví (22. 6.) čteme: »Mládenec kráčeje dle cesty své, také když sestará, neuchýlí se od ní.« Milost tvou, prosíme, o Pane, rač v mysl naši vlítí, abychom smýšleli s pomocí Tvou, co správné jest, a také po vůli Tvé vykonali, co správné jest.

Josef Rybák T. J.

O poutích.

(Dokončení.)

Vážná rozmluva přítele a protivníka poutí, pana Horlila a pana Odporného.

Pan Horlil: »Rozumím, chcete říci: Místo poutí vycházky a výlety, místo sebezáporu a modlitby pohodlí a požitků, místo ducha vážného a kajického žert a zábavu. A to jest podle vás křesťanské? — Je pravda, že již pohané konali poutě a také Israelité ve St. Zákoně; ale to právě dokazuje, jak jsou lidské povaze přiměřeny; jsmeť zde poutníky a nemáme tu stálosti; přišli jsme a odejdeme; ale člověk není zde jen k tomu, aby jedl, pil, odpočíval a bavil se, ale také k něčemu vyššímu; a odloučen jsa od svého bydliště a každodenního zaměstnání, je pro vyšší úkol svůj lépe naladěný a uschopněn; proto tak rád putuje někdy na místo vzdálené a osamělé. A kam lidstvo vždýcky s úctou putovalo a co s nadšením navštěvovalo, byla místa památná dějinami, místa posvátná památkou velikých světců, místa proslulá uměním a poklady ducha lidského a místa povznášející srdce svými krásami a taji přírodními. Co divu tedy, že srdce křesťanské lnulo a toužilo vždy po místech jemu posvátných a drahých, že na př. lid křesťanský v obrovských zástupech táhl osvobodit Sv. Zemi, kamž podnes putuje

se zápalem, že v uctivosti choval a chová místa posvěcená šépějemi a láskou Ježíše Krista Pána našeho, zvláště místa posvěcená dojemnou láskou a dobrotou Matky Boží? Co kdo ctí a miluje, to vyhledává a navštěvuje. — Křesťanství přejalo z pohanství jen to přirozené a samozřejmé, putovati totiž na místa významná, ale poutím vtisklo ráz i ducha křesťanského, nezbožňující místo nebo sochu, nýbrž přenášející zbožnost svou na osobu; a má-li křesťanský lid v uctivosti poutní místo a sochu milostnou nebo obraz, ctí je jenom potud, pokud představují živou osobu a tlumočí její lásku.

Pan Odporný: „Nuže, pak mohu i ve farním kostele Bohu se klanět a P. Marii uctívat, a nepotřebuji poutí.“

Pan Horlil: „Ano, můžete. Poutě beztoho nejsou žádné předepsané pobožnosti, nýbrž všechny až na zaslíbené jsou dobrovolné. Zdali byste však alespoň někdy pouti nepotřeboval, jest jiná otázka. Ale tím není vyloučeno, že kdo chce, může se klanět Bohu a uctívat P. Marii i jinde, zvláště tam, kde je vzpružení živější a dojmy mocnější, jako na poutních místech.“

Pan Odporný: „Ale bude-li všechno chodit na pouti, budou farní kostely prázdné; a přece má zde lidský duch mnohdy větší dojmy a duchovní požitky, jednak z velebnější stavby a z umělečtější výzdoby, jednak z krásného a příjemného zpěvu a z pod.“

Pan Horlil: „Prosím vás, poutnické chrámy právě tím, že dojmy budí mimořádné a duchovní požitky, že chrámy bývají velebné a výzdobné, že zbožný zpěv poutníků právě jest dojemný, uchvacují mnohé a mnohé, vůbec vše co tam se vidí a slyší. Ostatek poutě bývají obyčejně řídké, aby také nezevšedněly. I nejsvětější věci člověku zevšední a nejhlubší dojmy se zeslabí zvykem každodenním. Odtud také jest, proč stále touž svatyni, totéž shromáždění věřících vidět, týž zpěv, týž způsob kázání slyšet působí čím dále menším dojmem, kdežto něco nového a neobyčejného, jako bývá při pouti, zanechá v duši často dojem nezapomenutelný.“

Pan Odporný: „Když už pouti tolik zastáváte, pak se postarejte o lehký přístup na místa vysoká a odlehlá buď pohodlnými cestami nebo moderními prostředky komunikací, jako jsou povozy a lanové nebo elektrické dráhy, aby lidé o zdraví nepřišli; ale zvláště hleďte zamezit všeliké nešvary, které se při poutích dějí.“

Pan Horlil: Poutě nemají se nikdy dít na škodu zdraví; a kdo ví, že mu pouť škodí, ať zůstane doma. Ale všechnu námahu a nepohodlí spojené s poutí odstraniti, znamenalo by poutní místo sesvětšiti, t. j. hostům nevítaným, povalečům a pod. učiniti přístupným: tak za krátko stalo by se z poutního místa místo výletní a zábavní, na místě modlitby a posvátného zpěvu ozývala by se hlučná zábava, hudba a zpěv svěťácký, na místě kajcnosti dařilo by se prostopášnosti. Poutě nemají býti pohodlím, procházkou a zábavou, nýbrž skutkem zbožnosti, kajcnosti a obětavosti. A co se týká nešvarů, na něž upozorňujete, bohužel, že se také někdy dějí. Ale nic není na světě tak svatým, aby bylo nebráněno před zneužitím, před znesvěcením. Nepřístupnosti nedějí se jen na poutních místech, ale i na všech jiných místech posvátných. Kde jsou lidé, tam jsou i lidské slabosti, chyby, poklesky a hříchy. To jest si dobře zapamatovati. Máme důkazy, kde lidé neznabohové jdou na poutní místa, aby tam pohoršením znesvětili místo posvátné a pak zlomyslnost svou připisují poutníkům. Než přece ještě je převážná většina těch, kteří si konají pouť s úmyslem pravým a zbožným a čerpají z ní velký užitek; kromě vzácnějších milostí dostává se jim zvláště hojně útěchy, posily a duchovní radosti na trdné cestě života. A tento užitek a ona pobožnost vyváží daleko všechny stránky stinné a žalostné; aby ovšem i tyto pokud možno byly zažehnány, má býti naší upřímnou snahou. Jak se poutě konati mají, aby přinesly kýžené ovoce, o tom pohovoříme si jindy; dnes už na to nezbývá času; už jsme zde! Ó náš milý Hostýnek!“

Pan Odporný: „Věru, tak nám to uteklo! Ale vy byste mohl být kazatelem.“

Pan Horlil: „Takovým kazatelem měl by býti každý. — Nepůjdete-li s sebou do kostela, tak s Pánem Bohem.“

Pan Odporný (podává mu ruku): „S Bohem. Také se tam podívám.“

Některé úryvky ku vzniku Matice Svatohostýnské.

Načrtuje Jan Nep. Suchonský.

(Pokračování.)

Při započaté úpravě čili přestavbě hostince shledáno, že třeba velkou část plánu změnit, což ovšem s větším nákladem se státi mohlo, ale hlavně uvažovalo se ve výboru, že budoucnost pro oběti, které Matice ve prospěch pohodlí poutníků přestavbou hostince přináší, který ani majetkem jejím není, třeba by Matice ku provádění stavby svolení majetníka t. j. p. barona Loudona měla, pochybena jest. — Všeobecný zákon stanoví, na číž půdě neb pozemku stavení stojí, i téhož majetkem jest. — Tu měla Matice vydati na přestavbu hostince více než 40.000 zl. aniž by mohla považovati hostinec majetkem svým.

Starosti ovšem byly nemalé, práce však přece započala, střecha shozena a stavební materiál vyvážen a bylo teprv čekati, zda li a jakého výsledku jak přichystané provolání tak výzva o zápůjčky míti budou. K této nemalé starosti přidružila se ještě jiná nemenší. Hospodář Matice Svatohostýnské lékárník Harna byl svého času z jisté strany vyzván, když dlil na Sv. Hostýně, aby přistoupil k družstvu se tvořícímu z bývalých několika hostů na letním pobytu v Bystřici — Vídeňáků, jemuž v popředí stál p. Jos. M. . . . I rodák ze Šlešovic u Kroměříže, majitel vídeňské kavárny, za účelem zakoupení části Sv. Hostýna, na které by se mělo vystavěti několik obytných domků s hostincem pro výletníky a na letní bydlení. — Tehdy se podobné myšlence vysmal, ale tu najednou počalo se podobné smýšlení víc a víc šířiti, hlavně vzhledem na velkou návštěvu při jubilejních slavnostech, tak že skutečně podařilo se vldp. P. Cibulkovi přijíti na původ těchto řečí, kde skutečně zjištěno, jak po jubilejních slavnostech různí spekulanti — nájmě hostinští a kavárníci se najednou o Sv. Hostýn zajímají a jej zakoupiti hodlají.

Rozpoznal ihned věrný strážce Sv. Hostýna superior P. Cibulka lakotnou špekulaci těchto výletníků a dopídl se toho, že skutečně jistí špekulanti se u správy panství ucházejí o odprodej části Hostýna.

Bez odkladu, ba bez oddechu překvapil ihned hospodáře Matice S. H. s tímto sdělením, který ovšem nebyl tím překvapen, ale bylo ihned třeba všestranné ostražitosti a bezodkladného rozhodnutí. Na důvěrný přímý dotaz u majitele panství bylo z důvodů vážných třeba vyčkati; třeba u správy se o tom veřejně mluvilo, že se část Hostýna brzy odprodá a kladeny důvody, že beztoho holá hora kolem poutnického chrámu žádného užitku nenese, ba dokonce okolí zalesněných strání poutníky trpí škodu nemalou.

Superior P. Cibulka ve své apoštolské horlivosti o zvelebení Sv. Hostýna hledal původ všech zpráv těchto, aby se dopídl pravdy; což se brzy také stalo. Pan ředitel panství p. G. . . . d. vyjednával s jistým podnikatelem staveb a dozvěděl se též o výši kupní ceny, totiž 50.000 zl. za ne celých 35 jiter půdy s lesem, pastvou a staveními, které se nalézají na sv. hoře. Tato zpráva nejenom, ale hlavně tiché přání členů, výboru ponejvíce P. Cibulky a zajisté všech horlitelů svatohostýnských, povzbudila myšlenku — zakoupiti temeno posvátné hory a usamostatniti Sv. Hostýn aspoň po část historickou, až po násypy — valy. — Zkušený superior P. Cibulka jednal nyní přímo s majitelem Sv. Hostýna a sdělil výboru, že p. baron Loudon ochoten jest Sv. Hostýn vyměnit za les kníže-arcibiskupství olomouckého při hranicích bystřického panství ležící a výměnou postoupiti arcibiskupství olomouckému, aby Sv. Hostýn byl náboženským zájmem jako doposud zachován. — Jeho kníže-arcib. Milost nemohla na návrh výměny části sousedících pozemků pro velké překážky vejíti a tak nebylo předložené žádosti M. S. H. vyhověno v tomto směru, za to ale vyslovil kníže

arcibiskup Dr. Theodor Khon ochotu, když by M. S. H. Sv. Hostýn zakoupila a zvláštní prosbou se k němu obrátila, na zakoupení Sv. Hostýna větší příspěvek ve lhůtách ročních poskytnouti.

I usnesl se výbor M. S. H. dne 24. října 1895, když opětne vyjednávání vldp. P. Cibulky s p. baronem Loudonem tak dalece pokročilo a cena zatím byla též stoupla o 5000 zl., dle náčrtku část Sv. Hostýna, jak nabídka zněla, zakoupiti. K uzavření kupní smlouvy pověřen hospodář M. S. H. p. lékárník J. Harna, vldp. kanovník mgr. Buřinský a p. Dr. Pištěcký. Vldp. P. Cibulka pověřen prosbou k J. k. arcib. Milosti o slíbený příspěvek. Tak tedy výbor se usnesl Sv. Hostýn koupiti — bez peněz! Zatím sdělil superior P. Cibulka usnesení výboru M. S. H. p. baroru Loudonovi a hospodáři uloženo výborem postarati se a zaopatřiti, jak sám byl navrhnul a sehnati první splátku kupní ceny čili závdavek.

Na úpis dlužní společný, který ihned byl sepsán jako záruka pro »Uvěrní spolek Záložna v Kromětřži«, upsali přítomní: nejdp. gen. vikář Weinlich 2000 zl., kanovník mgr. Al. Buřinský 2000 zl., kanovník mgr. Frant. Hanák 1000 zl., p. dr. Pištěcký 1000 zl., p. prof. Fr. Hrbáček 1000 zl., p. předseda záložny Leop. Kampf 6000 zl., p. obchodník Fr. Novotný 6000 zl., p. lékárník Jan Harna 3000 zl. a zpráva »Uvěrního spolku Záložna v Kromětřži« přislíbila na tento dlužní úpis, který jako záruka sloužiti měl, do 11. listopadu 1905 o sv. Martině nejméně 12000 zl. obstarati i třebaš celý zaručený obnos; neb na ten den stanoveno uzavřiti kupní smlouvu. (Pokračování.)

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje.

Píše P. Fr. Vídeňský T. J.

Vloni konal se na posv. Velehradě druhý velikolepý sjezd (kongres) unionistů t. j. přátel sjednocení církve východní a západní pod jednou viditelnou nejvyšší hlavou, římským papežem. A srdce každého dobrého katolíka bušilo radostí, když patřilo na shromážděné učence nejen slovanské, ale i francouzské, italské, německé, rumunské a řecké. »Ut omnes unum sint.« (Jan 17. 22.) aby všichni byli jedno, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř, tato slova Kristova řídila na posv. Velehrad kroky těchto mužů, byla pohnutkou jejich přítomnosti a tvořila vlastní duši jejich různých učených řečí. Ať se mluvilo o čemkoli, vždy to vyznělo ve slova buď úplně zřejmá anebo dosti srozumitelná: »aby všichni byli jedno«. Kdyby ještě byl žil papež Lev XIII, byl by býval zaplesal rozkoš, že dílo jím tak podporované a od něho tolik želané počíná se dařiti.

Než kdo má vlastně zásluhu na tomto tak neočekávaném podniku?

Kdo sledoval schůzi unionistů, pozoroval, že byla spojena se schůzí apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje. Schůze unionistů započala dne 31. července o 4. hod. odpolední a schůze apoštolátu o 6. hod. téhož dne. Na to dne 1. srpna byl apoštolát a 2. srpna schůze unie neboli sjednocování. Bylo to snad jenom náhodou anebo úmyslný chytrý takt, aby buď jedna nebo druhá schůze anebo obě vypadly skvěleji? Nikoli, ani jedno ani druhé. Stalo se tak přirozeně, poněvadž apoštolát je vlastně původcem, pořadatelem a podporovatelem sjezdu druhého t. j. unionistů.

Mimo to se zajisté pozorovalo, že se na posv. Velehradě konají různé pobožnosti jako duchovní cvičení pro studenty, akademiky, učitele, professory, paní a jinochy; i tážeme se zde: kdo je vlastně podněcovatelem a strůjcem

Oltář bl. Jana Sarkandra na Sv. Hostýně v tak zvané Sarkandrovce.

všeho toho? A na to je odpověď mnohého snad překvapující, poněvadž zevně není viděti žádné spojitosti, že také Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje má o pořádání těchto duchovních hostin zásluhu.

Z toho patrno, že krásné ovce přinášejí zmíněný apoštolát. A poněvadž zdá se jíti na venek vše tak bravě, snad by ani nikdo nevěřil, co to stálo

práce, než-li myšlenka Apoštolátu byla uskutečněna a dospěla v provedení tam, kde se nyní nalézá.

1. Vznik a založení apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda.

V letech 70tých minulého století bylo v semináři olomouckém zamílovanou myšlenkou: unie slovanská na základě víry. Za tou příčinou oživeno též bratrstvo sv. Cyrilla a Methoděje v alumnátě. Uvažováno, jak by se zvelebil Velehrad — ale i Velehrad duchovní — jak by se uskutečnila idea cyrillo-methodějská. Rozumí pak se tím, uchovati víru svou neporušenou, jak jsme ji přijali od svatých věrověstů, a to nejenom u nás samých, nýbrž, poněvadž dle známé zásady »bonum est diffusivum sui« (dobro rádo se sděluje), i mimo nás. Spočívá v ní tedy též úkol missionářský, jenž víru tu hledí uchovati také u jiných a ji hledí v původní čistotu a lesk přivésti, kde ji vidí zatemněnou. Je vyjádřena idea ta ve slovech: »Přijď království tvé« a »Kyrie eleison.«

Bohoslovecké poutě ročně na Velehrad vykonávané ideu tuto více a více podněcovaly. Konečně při první pouti římské roku 1877 projádřená touha po spolku, jehož účelem by bylo rozšiřovati víru mezi Slovany. Neboť poněvadž sv. věrověstové především mezi nimi působili, sluší se, aby oni předně v ideu byli pojati. Vyšel velehradský Sborník, vydána přepamatná encyklika »Grande munus« (Vznešený úkol), kterou svátek sv. věrověstů Cyrilla a Methoděje rozšířen na celý svět, následovala druhá římská pouť roku 1881 a tu ustálena myšlenka, aby se založila duchovní jednota, nebo-li Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje po způsobu spolku francouzského v Lyonu na rozšiřování víry a spolku sv. Bonifáce působícího podobně v Německu. Vrcholem spolku měla býti po přání sv. Otce Lva XIII. a předchůdců jeho slavné paměti kýžená unie našich bratří slovanských. Řím, sv. Kliment vše co učinil sv. Otce pro slovanské poutníky, kteří mu takofka přirostli k srdci, mše sv. na rozkaz sv. Otci ve staroslovanském nářečí u sv. Klimenta, audience u sv. Otce, jeho slova, »aby všichni přistoupili«; čímž všem poutníkům dovolil proti obvyklé etiketě přístup ku trůnu, styky se zástupci všech slovanských kmenů v Římě — vše to vzbuzovalo přání a utvrzovalo v pojeté myšlence: »aby všichni byli jedno«. V Loretě pak a při velkolepé pouti Svatohostýnské už všeobecně modleno za sjednocení a víře. —

Rychlým krokem přikvačil jubilejní rok sv. Methodějský r. 1885. Všichni Slované pozváni na Velehrad. Ze všech stran dostavili se také poutníci a slavena zrovna rodinná slavnost. Při té příležitosti mluveno a rokováno mnoho o Apoštolátu. Vdp. J. Krátký, tehda kaplan v Těšeticích, předložil stanovy zamyšleného Apoštolátu. Kde kdo uznával, že dílo, ač nade vši pochybnost bohumilé, bude museti mnohé překážky překonati: předně, poněvadž je to spolek pro katolíky Slovanů a pak že nese jména sv. věrověstů slovanských Cyrilla a Methoděje. Zakázané jubilejní slavnosti tím více množily obtíže. Než krok ku předu přece učiněn.

J. Em. nejdp. kardinál Bedřich Fürstenberg pospíchal v roce tomto s radostí převelikou na Velehrad. Byli tam i jiní církevní hodnostáři. I záleželo podnikatelům, na tom, aby spočívalo na podniku požehnání a zárukou toho mělo býti dle zásady »nic bez biskupa« požehnání J. Eminence. Přednesena tedy J. Eminenci od deputace p. t. pp.: gen. vikáře hr. Pöttinga, kan. olomouckého, rytíře Holle, probošta kroměřížského Ad. hr. Potulického, Dr. Stojana nynějšího kroměřížského probošta, P. Cibulky, napotomního superiora Svatohostýnského a děkana velehradského J. Vykydala, prosba, aby na posvátném Velehradě ve významné oktávě cyrillo-methodějské k Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje své požehnání uděliti ráčil. Prosbě této s ochotou ústně i písemně vyhověno. Tenkráté ujednáno, aby se vše promyslílo a až se vše ustanoví a

ustálí, aby J. Eminenci a jiným nejd. biskupům stanovy Apoštolátu byly předloženy s prosbou o kanonické zařazení. Na to rozeslány návrhy stanov (na výlohy dal vdp. J. Krátký 30 zl.) s podotknutím, aby se podala dobrozdání a opravy. I nastaly předvídané obtíže. Bylo se vzdáti myšlenky, že výboru bude volno tak nakládati se sebranými prostředky jako výboru spolku lyonského a sv. Bonifáce; proto pojato do stanov, že polovice příspěvků odváděti se bude sv. Stolicí, aby všeliké panslavistické podezřívání se odstranilo — a polovice se věnuje na podniky diecesní. Na stanovách pracováno opět a pilováno od nynějšího kapit. děkana v Kroměříži Dra Schneidra za rady nejdůst. biskupa brněnského, nynějšího arcibiskupa olomouckého Dra Frant. Sal. Bauera.

Ježto pro nastalé obtíže mnozí ochabli a naděje na uskutečnění spolku se vzdali, vyjednávali zbylí horlivci, aby podnik nezaniknul, o připojení ku spolku sv. Bonifáce. Neboť tuto nebylo možno věřiti panslavismu. Vldp. děkan Vykydal v listě ze dne 28. února 1889 píše: »K apoštolátu — samo sebou se rozumí — přihlašujeme se s radostí. Nevím, nebude-li kdo v tom čenichati Bůh ví co. Ale tak je to už osud Slovanů, že všecko, co podnikají, se podezřívá a očerňuje. Třeba hledat tam here přímlyvu«. Avšak od myšlenky té muselo se upustiti, jelikož by byl spolek sv. Bonifáce musel změnit stanovy. Rovněž se nezdařil pokus spojití se se spolkem lyonským.

R 1889 koncem dubna a počátkem května slaven sjezd katolíků rak. ve Vídni. I použito té příležitosti a sezváni všichni katolíci Slované ku zvláštní poradě. Byla to porada opravdu důstojná. S nadšeností přijat návrh, aby se Apoštolát uskutečnil, ježto všichni jeho neocenitelnou důležitost naznali. Dosavadní hlavní zastupitelé vldp. děkan Vykydal, Dr. J. Schneider, Dr. A. C. Stojan a J. Vychodil zvoleni za výkonný výbor, jenž měl devítičlenný výbor vyvoliti a vše další zaříditi; což se stalo. Na sjezdě samém přijata tato resoluce: »Druhý všeobecný rakouský katol. sjezd obrací pozornost všech katolíků rakouských obzvláště Slovanů na vznikající spolek pobožný a missijní, Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje, jenž si bere za účel, náboženské a mravní zájmy slovanských katolíků v Rakousku a pro třednictvím apoštolské Stolicí i mimo Rakousko chrániti a podporovati«.

Mezi tím zvolen za starostu Dr. Jan Pospíšil, tehda arcikněz ve Bzenci nyní kanovník v Olomouci, za místostarostu Dr. J. Schneider, kteří sestavení stanov dokončili a 1. srpna r. 1889 do Olomouce J. Eminenci ku schválení zaslali, prosíce zároveň, aby kardinál u c. k. vys. vlády schválení stanov doporučil. Schválení žádané od J. Eminence bylo uděleno 12. října r. 1891.

Nyní nadešlo vyjednávání s vládou. Zde přispěl výboru radou a přímlyvou poslanec Dr. Helcelet, tak že konečně po opravě míst, jež c. k. vláda vytkla, bylo uděleno 15. července 1892, č. 15 285 stanovám ministerského schválení, čímž teprve a vlastně počal Apoštolát na venek existovati. (Pokrač.)

Esther — Maria.

Dle vypravování napsal J. Drbohlav.

Největší rozkoš ji působilo, když mohla v dnech sobotních pozorovati průvody zbožného lidu, jak za zvuku hudby a zpěvu se ubírají na Svátý Hostýn.

Mnohé z nich zastavovaly se v chrámu Páně bystřickém, by již tam učinily poklonu před obrazem Matky Boží, který dříve se uctíval na Sv. Hostýně.

Při takových příležitostech použila vždy tlačénice mezi dveřmi a nepozorovaně vplížila se s nimi do vnitř svatyně, kdež pak mnohdy dlouho naslouchala zbožnému zpěvu poutníků.

Když pak opět průvody vycházely z kostela, by dále se ubíraly k hoře Svatohostýnské, tu je často s Rozárkou doprovázela, jdouc stranou ve stínu stromů.

Nejvíce se jí líbila píseň s refrainem: „Maria, Maria denice vítězná, Maria, Maria, lilie líbezná atd.“

Tento refrain, který s'yšela tak často zpívat, brzy jí utkvěl v paměti, často si jej sama pro sebe opakovala, že to bývalo mnohdy Rozárce až velmi nápadno.

Jednou učinila pečlivá Rozárka Esther návrh, zčá-li by nechcela se jednou podívat na Sv. Hostýn.

Návrh byl s velkou radostí přijat. Vždyť se cítila, za ten krátký čas svého pobytu v lézeňském místě skoro úplně zdravou a silnou, že doufala beze všelikých obtíží tuto namáhavou cestu vykonati.

Rozárka dopřála svým rodičům, by sami určili den, kdy jím bude možno na Sv. Hostýn připutovati. Bylo by to zajisté pro všechny radostné shledání.

Odpověď brzy došla a pouť byla stanovena na budoucí sobotu.

Umínili si strávit celý sobotní den a po případě, kdyby bylo v hostinci nocleh dostati i den nedělní na Sv. Hostýně.

Esther se na tuto „vycházku“ velmi těšila. Vše to, co jí Rozárka o tomto místě vyprávěla, jí velmi utkvělo v paměti.

Ve své dětinné duši si živě představovala krásný chrám, ještě krásnější než-li viděla v Bystřici. Viděla dlouhé, zpívající průvody s hudbami a s vlajícími krouhviemi; ten živý ruch lidí, mluvících mnohými nářečími, kterým snad ani rozuměti nebude.

Toť bylo vše co jí tam tak pudilo, na co se tak mnoho těšila. Tu hlavní příčinu, proč na tisíce pouťníků na to sv. místo putuje, nemohla přec jen v duši své pojmuti; vždyť postrádala dostatečné nauky o víře křesťanské. To, co zvěděla od Rozárky nedostačovalo, by o všem pravý pojem si mohla učiniti.

Nadešlo ráno tak toužebně očekávaného dne.

Rozárka byla ještě pobřížena v spánek. Esther vstala a přistoupivši tiše k její posteli, zapěla jí lahodně do ucha „Maria, Maria, denice vítězná, Maria, Maria, lilie líbezná“. — Dala se při této nevinné radosti do srdečného smíchu.

Brzy byly připraveny na cestu; však dříve ještě navštívily zámeckou zahradu, kdež při procházce popíjela Esther svoji teď tak zamilovanou žinčici. Po krátkém odpočinku daly se na cestu k posvátné hoře.

Šly velmi zvolna. — Rozárka opět cestou vyprávěla Estherce vše, co věděla o Sv. Hostýně a o divotvorné Matce Boží; a posluchačka vnímala slova ta do srdce svého, jako by byla křesťankou a dítkem Mariiným.

Nic neušlo její pozornosti; častěji sama se na mnohé věci doptávala, které zdály se jí býti nějak nejasné.

Po dvouhodinné cestě došly ku prameni u vodní kapličky.

Po krátkém oddechu se Rozárka požehnala a napila se „Svaté vody“, kterouž zbožní poutníci takto nezývají.

Estherka nějak nesměle se otázala, zdali i ona smí pít tuto „svatou vodu“.

Když jí Rozárka sdělila, že voda tato jest pro všechny lidi, okamžitě podstrčila svou skleničku pod pramének krystalové vody, jejíž obsah se pak rychle ztrácel v jejím vypráhlém jícnu.

Po malé chvíli pokračovaly ve své cestě ku chrámu Páně, jenž stojí na temnu hory.

Esther ve své dětinnosti se všemu divila, co kolem sebe spatřila. Než její údiv dosáhl své výše, když vstoupily do svatyně tak vkusně a nádherně vyzdobené.

Rozárka padla na zem, kterouž políbila a po kolenou se šourala za jinými poutníky, kteří již dříve vešli do svatyně, ku hlavnímu oltáři, nad nímž trůní socha divotvorné Matky Boží.

Esther ovšem nerozuměla tomuto způsobu kajenosti a pokoření před živým Bohem ve svatostánku ukrytým a před Jeho nejsvětější Máteří; proto němě ji následovala, jdouc pomalu za ní a obracejíc své udivené zraky na všechny strany.

Vše jí bylo tak divné — nevysvětlitelné; již ten klid zde panující vzbuzoval ku zbožnosti a uctivosti.

Byla by se tak ráda tázala na to i ono, ale nechtěla Rozárku vyrušovat z její pobožnosti. — „Vždyť bude na to později dosti času“, tak pravila sama k sobě. A čas skutečně nadešel.

Po vykonané pobožnosti vysvětlila ji Rozárka vše dle knížečky, kterou si zakoupila v sakristii.

S němým úžasem patřila Esther na sochu Matky Boží, trůnící nad hlavním oltářem. Nemohla se, — vždyť byla židovkou, neznala doposud k Ní žádné modlitby, mimo onoho refrainu „Maria, Maria, denice vítězná atd.“. — Vsaak ten její pohled prozrazoval, že se něco zvláštního děje v jejím nitru.

Když vyšly z chrámu ven, mlčela — dříve tak hovorná Esther. Rozárka dobře pozorovala tuto její tak nápadnou změnu a v duchu vysílala vroucí vzdechy k Matce Boží, by neopouštěla toto nevinné dítě, jeho se mateřskou péčí svou ujala a jemu zahynouti nedala.

Zdaž došla modlitba její u Matky milosrdenství a slitování vyslyšení?

Bylo k večeru. — Průvody, jeden za druhým docházely na sv. horu; některé byly s hudbami, jiné bez nich. Všechny skoro s vlajíci korouhvemi. Zpěv zazníval ze všech stran, do něhož se loudil zvuk zvonů, které radostně vítaly umdlené poutníky.

Hora, která dopoledne byla skoro úplně prázdná, hemžila se lidem v rozmanitých krojích a nářečích. Na tvářích uprášených a spocených poutníků jevila se zbožnost, radost a nadšení. Esther nevycházela s nadšením. — Vše jí bylo tak nové, tak nevidané.

I ta Rozárky stará matička s rancem na zádech zdála se jí býti tak úcty hodnou. Chovala se k ní tak, jako by jí úplně známou byla, ač ji viděla teprve ponejprv.

Vždyť všichni, kteří sem připutovali, byli jako jedna rodina; jedno srdce, jedna mysl, jedna duše.

Ponejprv poznala onen velký rozdíl mezi vyznáním svým a mezi křesťany. Při vzpomínce té, zavzddechla si z hloubi duše své.

Jakási mocná síla pudila ji opět do chrámu Páně, kterýž byl teď již věřícími skoro přeplněn. Vše se jí zdálo býti jaksi veslebnější a světější, nežli ráno když sem ponejprv vstoupila. Celé průvody klečmo obcházely oltář; zpěv zazníval celou prostorou chrámovou.

Malé boudky, v nichž kněží seděli, byly lidem jen obleženy. Nevěděla ubohá, co títo lidé zde činí. Viděla jen, jak jeden po druhém od ní odchází se srdcem zkroutěným, s tváří slzami zalitou a přec jen radostnou. Nemohla se všeho ani dosyta nasytití.

Ó, jak tomu byla povděčna, že zůstanou zde i následující den, na neděli. Bude alespoň moci užítí těch dojmů, které na ni tak posvátně působily. Ó, proč jí není dopřáno s jinými zpívatí a se modlití.

Vsaak čas ubíhal rychle, jako voda. — Nadešel večer a po krátkém odpočinku i ráno.

Opět nové průvody docházely ve zbožném zanícení na sv. horu a s nimi opět nový život. Jedny odcházely, druhé přicházely. — Živý to obraz života lidského.

Tak i pro naše poutnice nadešel čas odchodu — rozloučení.

S nevypopsatelnými pocity ubírala se Esther se svou nerozlučnou Rozárkou s hory dolů.

Její nevinná, čistá duše byla jako přesycena vším tím, co byla přes uplynulé dva dny spatřila.

Cestou byla stále nějak zamklá, že se Rozárka až obávala, zda-li snad změna vzduchu na její zdraví škodlivě nepůsobila.

Brzy se však ukáza'o, že vycházka tato blahodárně působila na její zdraví.

Celou příští noc spala klidně a tiše; probudila se až pozdě ráno, kdy již paprsky sluneční počaly dorážeti na její klidnou tvář. Její první slova při probuzení byla opět „Maria, Maria, dennice vítězná, Maria, Maria, lilie líbezná“, kterýžto refrain si vždy dle melodie prozpěvovala.

Když se oblekla, vešla do vedlejšího pokojíčka, kde se již Rozárka zaměstnávala prací domácí. Přistoupila k ní a padši jí kolem krku pravila: „Sá'i, dnes ponejprv vám závidím, že jste křesťankou. — Jak mnoho pěkných věcí máte ve vaší víře, které my úplně postrádáme.“

„Ovšem, drahé dítě“, odvětila Rozárka, „že jsme mnohem šťastnější nežli vy; jaké pak štěstí a blaženost nás očekává v onom posmrtném životě. Bude to radost a blaženost, dle slov sv. apoštola, které oko nevidělo, ucho neslyšelo a na srdce lidské nikdy nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří Jej milují.“ (Pokračování.)

Jos. Rybák T. J.

První pouť na Sv. Hostýně 22.—24. dubna.

Ještě v pátek (22. dubna) ráno bylo ve svatyni Svatohostýnské hrobové ticho. Ale najednou zazní venku zpěv, hlasy vysoké a hluboké, čím dále zní mocněji, když tu náhle otevře se hlavní brána a asi 60 mužů a žen vejde za červenými korouhvemi do svatyně. Sotva že překročí práh, vrhají se na kolena, a teď to jde po kolenou a za nadšeného zpěvu „Pozdraven buď ve Svátosti“, k hlavnímu oltáři a k obrazu milé Divotvorkyně. Jsou to dobří Slováci až od Trenčína, věrní návštěvníci Sv. Hostýna, kteří, ať je jak chce, musí na Sv. Hostýn; ani záповěď přestoupit hranici bez průvodčího listu je nezadrží. — To byly prvotiny poutníků v těchto dnech; ó, jak vzácné a milé! Mimoděk napadne člověku: Jsou to bezpochyby ty nejvzdálenější a hle, jsou zde nejprvnější! — Bože, jak to chodí na tomto světě!

Odpoledne se hlavní brána více nezavřela. Průvod za průvodem vcházel do svatyně a dokud nenanesli lidé sněhu a podlaha kostela ostala suchá, všechno po kolenou blížilo se k milostnému oltáři. A každý průvod zpíval si svou píseň podle své noty a slov svého zpěváka čili staršího bratra, jak se mu správně říká, neboť je každý průvod čili procesí vskutku jako jedna rodina. Celá směs zpěvů; a ač nesladěná, přece dojemná. Připadá to, jako když děti běží k matce a všechny o překot volají, aby jim něco dala.

Když zapěli poutníci první pozdrav P. Marii a vykonali první modlitby, utvořily se podle zpovědnic z obou stran těsně sražené shluky jako pevné hradby, takže nebylo lehce dostat se ke zpovědnici nebo od zpovědnice; když už nohy byly venku, uvázl v tlačení ještě koš nebo tlustý vlňák a dalo to práci, než byl uvolněn. Co jedni se zpovídali, druhí zpívali nebo zapálivše si u Matky Boží světlo, vroucně se modlili. A aby ještě zřetelněji vyjádřili prosbu svou, která plnila srdce jejich, kladli v zadu na oltář obětiny, to jest voskové odlitky, znázorňující předmět jejich bolesti a prosby, na př. dítě, hlavu, ruku a pod. I v sakristii bylo velice živo: Sakristán se svými pomocníky měl pernou práci, aby všem poutníkům vyhověl, na př. otčenášky zapsal a členské příspěvky na Matici Svatohostýnskou si poznamenal a j.

Venku byla sněhová vánice, kdežto ve svatyni bylo příjemné teplo; až dosud byl Svatohostýnský chrám studený, ale tyto dny se oteplil a zahřál: zadýchala ho zdravá, pro P. Marii nadšená prsa poutníků. Nabitý kostel je věru to nejlepší ústřední topení.

V pátek večer byla svatyně poutníky naplněna. Po svátostném požehnání se tito rozdělili: někteří zůstali v kostele, aby zde i noc strávili, jiní šli na neméně nepohodlný odpočinek do ambitů, takže i tyto oživly a zpěvem se naplnily, nebo poutníci zpívat nepřestali; dozpívavše jednu píseň brzy zanotili druhou a tak to šlo po celou noc. Proto řekl-li David k Hospodinu: »Sedmkrát za den vzdal jsem chválu tobě«, mohli poutníci v těchto dnech říci k P. Marii: »Ne sedmkrát, ale více než sedmdesátsedmkrát, ba celý den a celou noc jsme chválili tebe.«

Bílý povlak, který Sv. Hostýn již v pátek dostal, zářil v měsíčné noci jako stříbro. Myslelo se, že v sobotu bude pěkně. Ale marná naděje. Chumelilo se zas, ba víc než v pátek. Než proud poutníků se nezastavil: nové průvody přicházely a nové písně zněly; dva průvody přišly dokonce i s hudbou. V sobotu byl na Sv. Hostýně v pravdě Mariánský svátek. Poutníků čítalo se ne jak dosud na sta, ale na tisíce; kázalo se, kněží zpívali mše sv., poutníci zpívali, zpovídalo se s nedlouhými přestávkami po celý den od čtyř hodin ráno, kdy byla první zpívaná mše sv. a po ní generalní sv. přijímání, až do deseti hodin v noci, a přece u zpovědnic málo to ubývalo, tlačence nepřestávala a poutníci byli nemile dotčeni, když zpovědníku bylo odejít. Sv. svátosti přijalo na dva tisíce poutníků a zpovědníků zpočátku nebylo víc než čtyři, teprve v sobotu dopoledne přibyl pátý, dp. kaplan z Pytína. »Žeň zajisté mnohá jest, ale dělníků málo. Protož prostě Pána žni, aby poslal dělníky na žeň svou.« (Mat. 9, 37, 38).

Poněvadž pro nepohodu nebylo poutníkům možno konati křížovou cestu venku, konali si ji v kostele a to šest průvodů zároveň. Sotva jeden průvod od zastavení odcházel, přicházel již k němu druhý; a každý z nich modlil se své modlitby a zpíval svou píseň hlasitě a mocně, což bylo znamením, jak účastníci pozorně naslouchají předzpěvům svého staršího bratra.

Co jsme uvedli, trvalo a opakovalo se více méně i v neděli dopoledne. Byl-li tklivým a dojemným příchod poutníků, byl neméně dojemným i odchod a rozloučení jejich se Sv. Hostýnem: Jedni obcházeli svatyni zvenčí a líbali zeď na místě, kde je socha P. Marie, druhí líbali prah před hlavní branou, vyprošující si požehnání Boží na přímluvu Bohorodičky, jiní opět pomalu ustupovali zpět ke bráně, kde pravili: »Maria, maj sa dobre!«

Tak všickni odešli a Sv. Hostýn opět se vyprázdnil a utichl, ale ne na dlouho, neboť po celé období poutní opakuje se toto dojemné divadlo více méně každou neděli a sobotu a každý svátek a svatvečer, ba i o všedních dnech přicházejí velké průvody.

V duchu rozhlédli jsme se velkým prostorem svatyně Svatohostýnské a viděli jsme její celý posázený perlami a drahokamy, do nichž mocně zazářilo slunce, tak že vzplály leskem překrásným: Byly to vzdechy zbožnosti, modlitby důvěry a lásky a slzy radosti a kajícínosti poutníků, jež mocná Divotvorkyně jako milý dárek od dítek svých přijala a přidavši k nim svou modlitbu, důvěru a lásku Bohu na oslavu jeho obětovala; — a nebem zaznělo: »Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!«

Z Brna na Sv. Hostýn.

Popis denního výletu Dr. Radoslava Ž.

Dávno toužil jsem navštívit náš Svatý Hostýn; konečně podařilo se mi vykonati pobožnost na posvátné této hoře naší vlasti.

Ráno o 6. hodině vyjeli jsme dráhou z Brna; rychle unášel nás parostroj ze stokomínového začmouzeného města; než jsme se nadáli, byl tu již rájský

lesík Černovský, z něhož vystupovaly ranní páry jak ranní dým modlitby všeho-
míra k Hospodinu. Ve chvílce octnuli jsme se v Nenovicích, toužebně pohlíže-
jíce ke chrámu Tuřanské Matky Boží, jejížto stánek tak krásně vyzdobený
s majestátními věžmi zírá v požehnaný kraj brněnský. Kéž stojí tam na stráži
až do konce věků, aby dobrý náš lid moravský nikdy nepozbyl pokladu nej-
vzácnějšího, který sem donesli blahoslavení svatí bratři Cyrill a Methoděj.

Rychle mýjela další cesta; všimnuli jsme si Slavíkovského pomníku, kde
ve století osmnáctém prý oral císař Josef II.: pomník ten viděti hned
u stanice železné dráhy.

U Lulče upoutal naši pozornost na hoře velebně se vypínající farní kostel
sv. Martina; kolem kostela na zalesněné stráni je křížová cesta. Po té v něko-
lika minutách byli jsme ve Vyškově; následovaly Ivanovice, po Nezamyslicích
několik stanic do Kojetína. V Kojetíně bylo nám předsednouti; a pak překro-
čivše řeku Moravu, blížili jsme se přes Kroměříž a Holešov k Bystřici pod Ho-
stýnem. Po celou cestu od Kojetína z daleka kynula nám posvátná hora Ho-
stýnská, na níž jako holubice se bělala svatyně.

Konečně o půl 11. byli jsme u cíle své jízdy, na stanici Bystřické. Hned
obklopilo nás několik mužů, nabízejíce povozy do Bystřice; ale oči naše byly
obráceny vzhůru jinam, kde vítal nás svatohostýnský chrám Páně; dali jsme se
tedy přímo z dráhy po ní cestou neustále hledíce k cíli toužebnosti své. Z po-
čátku, dokud jsme šli polem podle salaše a pahorku, o kterém lid si vykládá,
že ho zasypali Tataři, aby mohli na sousední horu Hostýnskou snáze dostřeliti
— stoupala cesta velmi pozvolna. Když jsme však došli lesa, byla již cesta
sráznější, proto zmírnili jsme krok a pomalu ubírali se strmou pěšinou. Než
cesty rázem ubývalo; o půl 12. byli jsme u pramene, o 1/2 12. pak nahoře
u svatyně svatohostýnské.

Již pohled z venku velmi mile nás dojal; radostně však zabušilo srdce
naše, když jsme vkročili do svatyně samé. Volná rotunda před námi, která až
na 4000 lidí o poutích pojímá, uchvacuje oko naše. Jsme konečně tu, kam jsme
toužili po dráhný čas; kolikráte jsme s přítelem rozmlouvali o této sv. hoře,
kolikráte přáli si ji navštívit, dnes konečně se nám to podařilo.

Padnouce na kolena, klaněli jsme se Nejsvětější Svátosti a vzývali svatou
Pannu, Královnu Vítěznou, pozdravujíce ji, pak přečetli, co psáno kolem uvnitř
chrámu, kde se klenba se zdíve na 5 metrů širokým spojuje: »Zdravas vítězná
ochránkyně Moravy«. A věru, je krásný tento chrám, že nazvati ho můžeme
perlou naší milé Moravěny: co tu maleb a obrazů, až oči přecházejí; každého
místečka bylo pěkně použito, a přece vše činí takový ladný, krásný celek! Jsou
tu znázorněny děje naší milé vlasti, zejména sv. Hostýna a pak výjevy ze ži-
vota svatých, najmě sv. patronů českoslovanských, jakož i křesťanských patronů
dobrodinců Svatohostýnských. *)

Vykonavše pobožnost a prohlédnuvše kostel odebrali jsme se ku sousední
kapli bl. Jana Sarkandra; též tato svatyně se skví ve spanilém rouše. Na hlavním
oltáři jest obraz našeho blahoslaveného krajana Jana. Po stěnách pak znázorněny
výjevy z jeho života a umučení.

Kolem kostela jsou ochozy pro poutníky. Před Sarkandrovkou a za ní
prostírá se rozsáhlý trávník, celý pak prostor jest obklopen vysokým náspem
z dob už předtatarských rukou lidskou naneseným. Rozkošná jest vyhlídka,
která se před zraky našimi otvírá; skoro do polovice milé naší vlasti leža u
nohou hory této můžeme nahlédnouti.

*) Důkladný popis sv. Hostýna viz: Prvých pět ročníků »Hlasů Svatohostýnských«, kde
dějiny sv. Hostýna píše P. Fr. Videnský T. J. — K. Eichler: poutní místa a milostivý obraz,
Dědictví Cyrillomethodějské. — P. Jan Cibulka T. J. Náš Sv. Hostýn a j.

Milé jsou okamžiky na hoře posvátné, kdy dlíme blíže Matky Boží, jež tamořdivy tvoří. Před věky valili se jako proud zhoubný do Evropy lití Tataři; kde vkročila noha jejich, zůstávaly jen zříceniny. Již klesla pod urputným návalem jejich nezměrná Rus, Jindřich II., kníže Slezský, příjímím Pobožný, od nich poražen a zavražděn, teď ženou se všude pálice, vraždice a pleníce jako nenasytné kobylinky na Olomouc. Hrdinný Jaroslav ze Šternberka však výtečnou válečnou taktikou zadržel a zlomil tu sílu jejich. Nechtěje zbytečně tříštíti sil svých, obmezil se nejprve pouze na hájení města.

Kroje družiček z okolí Sv. Hostýna.

Tataři domnívajíce se, že tak činí ze zbabělosti, začali méně šetřiti kázně a rozptylovali se v okolí po kořisti a loupeži. U Dřevohostic a Hulína utkali se se zbrojným lidem a svedše s ním půtku, pronásledovali je na Hostýn, kde se byli již dříve četní uprchlíci z Hané sešli a zásekami a příkopem ohradili.

Několikrát statně odrazili útok Tatarů; krutě bojováno kolik dní až do noci. Avšak s letním vedrém dostavil se nedostatek vody; ubozí křesťané spěli k Matce Boží prosíce zkroušeně o pomoc; nevěděli si již rady. Než kde bláha největší, jest pomoc Boží nejbližší. Ajhle, pramen zázračný vytryskl ze skály; na modravém nebi ukázal se mráček a hojný přívál občerstvil vyprahlé křesťany. Do stanů tatarských však bily blesky, voda s hory stékající zaplavuje jejich tábor. Křesťané vodou občerstvení a plni důvěry v pomoc Boží udeřili statně na nepřátely tak, že zlomena jest moc jejich, křesťanstvo pak vysvobozeno a zachováno.

Posud pod valy čili násypy prýští ze skály mocný tento pramen, jenž uzdravuje choré; vystavěná jest nad ním kaple s oltářem a sochou P. M. Svatohost. Kolem oltáře tohoto na obou stranách jsou na zdi namalovány návaly poutníků ku pramenu spějících, jakož i překrásné modlitby k uctění Nejsvětější Matky

Boží, Pramen veden 3 proudy, řine se ven hořejšími na pití dolejšími na umývání. Pro pohodlí poutníkův jest vystaven na vrcholku hory rozsáhlý hostinec se světnicemi pohostinskými, kolem kostela pak obíhají podlouhlí, jež též poutníkům jsou přístřeším.

Vykonavše pobožnost pozdravili jsme strážce Matky Páně Vítězné, důstpp. OO. Jesuity; načež ubírali jsme se nově upravenými serpentínami dolů do města Bystřice, kam jsme za hodinu došli. V tamnějším farním chrámě jest památný obraz Panny Marie Svatohostýnské, který až do r. 1787 zdobil kostel svatohostýnský, roku pak onoho přenesen do farního chrámu Páně a tam podnes nad tabernákulem se ukazuje. Představuje Matku Boží, držící v náručí sv. Jezulátko, z jehož rukou hromové blesky srší. Lidová legenda vykládá, že kterýsi z křesťanských bojovníků proti Tatarům spatřil Pannu Marii v podobě, jak křesťany proti lýtým pohanům pod svůj ochranný plášť běže a nemaje ničeho po ruce rosou si její obraz vykreslil, později pak barvami vyplnil. Takový byl starý obraz Matky Páně Svatohostýnské; ze XVIII. věku je obraz bystřický, o němž si vypravuje lid, že když malíři kostel bystřický opravovali a také tento památný obraz, poněkud obnoviti chtěli, žádná barva nechtěla chytiti, čemuž se všichni nemálo divili.

Konečně o ¼ 4 bylo nám se rozloučiti s památnou touto krajinou a opět vsednouti do vlaku. Cestou zpáteční povšimnuli jsme si ještě jednou Holešova, kde náš blahoslavený Jan Sarkander býval farářem a pak krásného a rozsáhlého parku knížete-arcibiskupa v Kroměříži. O 10. hodině pak večerní byli jsme opět v Brně.

Mnohý říkává: podíval bych se tam neb onam, ale nevím, zda to za den vykonám. Nuže, na sv. Hostýn stačí z Brna úplně jeden den; možno docela dobře vykonati na Sv. Hostýně v kostele, který po celý den je otevřen, svoji pobožnost, občerstviti se, pokochati krásnou vyhlídkou a také navštívit město Bystřici hned pod kopcem. Na horu Hostýnskou netřeba žádného vůdce; vidíme — ať již jdeme hned ze stanice nebo městem — neustále cíl své cesty, kostel před sebou a jdouce pohodlně za 1 a půl hodiny dojdeme nahoru. Kdo má 2 dny volné, může prvního dne prohlédnouti Bystřici, k večeru pak se odebrati na horu, tam ráno přítomen býti mši sv., po čemž k polednu vyjíždí vlak, který ke 4. hodině dorazí do Brna. Pohnou-li tyto řádky jen jednoho ze čtenářův k návštěvě této památné hory svaté, jest to pisateli velikou odměnou.

Jos. Rybák, T. J.

Letošní první máj na Sv. Hostýně čili druhá pouť.

Tento prvý den měsíce královny máje, letos i den nedělní, k němuž se pojí představy tak krásné, myšlenky tak vzletné a pocity tak radostné, nebyl nikterak přívětivým: Celé nebe zataženo bylo hustými mraky, jež hnál známý »severák«. Již sobota, kdy celé dopoledne slunko zářilo, byla velmi chladnou. — I zdálo se, že sv. Hostýn zůstane tentokráte více méně osiřelý. Než poutníci Svatohostýnští, jimž jde o lásku k Panně Marii, nezaleknou se ani zimy ani deště, a tak i v těchto dnech, 30. dubna a 1. máje, bylo na Sv. Hostýně velice živo. Došloť na dva tisíce pět set poutníků, zvláště ze Slušovic na 600, Hustopeče. Všemin a odjinud přišly veliké průvody, z nichž každý měl sebou kněze. Již v sobotu dopoledne ozýval se Sv. Hostýn krásným zpěvem průvodu z Bernartic, když si tento konal venku křížovou cestu. Dojemným též bylo, když tito pout-

níci (počtem asi 120) před odchodem šli ve svatyni od oltáře k oltáři a při každém zapěli čistě a dvojhlasně případné písně, mezi nimi i novou krásnou píseň k božskému Srdci Páně. V pátek večer dorazili do Bystřice, kde přenocovali, a v sobotu časně ráno (před pátou) byli již na vrchu; zde se všichni vyzpovídali a nikým jiným nerušení pobožnost vykonali.

V sobotu odpoledne přišly již jmenované průvody; dva z nich měly hudbu. Hudba slušovických poutníků pěkně hrála v neděli při mši sv., doprovázena jsouc varhanami. Po ranní mši sv. průvody zase již odcházely, bojíce se ovšem deště; byloť »na spadnutí«. K sv. svátostem přistoupilo na jeden tisíc poutníků, kteří se mohli tentokráte pohodlně zpovídati, nebo v sobotu odpoledne bylo na Sv. Hostýně deset kněží.

Ještě dopoledne (v neděli na 1. máje) dalo se do deště. Ale po druhé hodině přibyli opět první věstitelé velikého průvodu z Uher. Rázem čtvrté hodiny zazněla slovácká hudba před svatyní; přišlo přes jeden tisíc poutníků z milé Slovače. Dobří poutníci přijeli zvláštním vlakem nejprve na Velehrad, kde se většinou vyzpovídali, a odtamtud jeli na Sv. Hostýn k milé Matce svojí. Slováci uherští jsou známi svou zbožností: co divu, že zbožně hráli, zbožně zpívali a zbožně se modlili; když kněze oslovili, vždycky s »poníženě prosím« neb i »jejich milost« ráčili a odpovídajíc na otázku, »i velmi, i velmi« potakali. Dp. P. Superior dvakráte je nadšeně oslovil: působitě delší čas mezi nimi, a nyní měl zase milou příležitost slovensky jim zakázati. Účastníci průvodu přenocovali velkou většinou v hostinci. V pondělí ráno o 5. hod. měli všicci sv. přijímání; velmi dojmalo, když statní mládenci zbožně a skromně jako naše panny velebnou Svátost přijímali. O 6. hod. zpíval dp. P. Superior mši sv., při níž jeden z vůdců poutníků pěkně hrál na varhany. Po malém občerstvení loučili se Sv. Hostýnem. Dp. P. Superior doprovodil je ke kříži a přál jim šťastnou cestu na další pouti na Sv. kopeček a do Vambeřic.

R. Stupavský. Legendičky o Panně Marii s Jezulátkem.

Jahodina.

Slunce pálí, země puká,
studánky již vyschly v poli,
žízní pláče božské dítě,
hlavička je pálí, bolí.

Potůček i zmlknul v lese,
znikly vlnky šepotavé,
kde vzít vody, zahnat žížeň,
ztišit nářky usedavé?

Josef smutně kloní hlavu,
nařiká si Máti svatá,
zatím co tu po chodníčku
drobným krůčkem děvče chvátá.

V ručkách nese džbérek malý,
v košíčku pak skývu chleba,
na pole jde za tatíčkem,
umdlenému jídla třeba.

Náhle v chůzi zastaví se,
dětský pláč ji v duši leká,
a již běží, dítě hladí,
matce nabízí díl mléka.

Utiší se dítě slabé,
mléko chladí jeho rtíky,
dívce žehná Máti Boží
k otcí propouští ji s díky.

A jak dítěto chvatně pilo,
mléka kapky uronilo
na červené dole květy
a je v bílé proměnilo.

Jahodina tu, hle, kvetla,
prosté lesní kvítko chudé,
od krve jež Abelovy
květy mělo čerstvě rudé.

Všechna kvítka plísnila ji,
krév že lidskou kdysi pila,
bolem mřela jahodina,
k zemi květy přikrčila . .

Nevinná dnes kvete bíle
jahodina v každém lese,
její plody žížeň kojí
a list chorým zdraví nesel

A. Rejzek, T. J.

Kometa Halleyova (helliova) a papež Kallixt III.

Několik slov o prolhané bájce, v níž se ukazuje, jak papež Kallixt III. v druhém roce svého panování r. 1456, když od 8. června do 8. července svítila Halleyova kometa, vyslovil exkomunikaci čili anathema nad ní. Veliká jest to kachna, kterou letos opět vylovily nevěrecké noviny a časopisy z kalné vody své za příležitosti blížící se komety Halleyovy. Ovšem vítáno jest jistým lidem vše, cokoliv se hodí, byť i nejnevinnější byl podmět, jen když mohou lži pošpinit a pomluvou zostudit, co jest poctivým lidem pravé a svaté.

Více méně všechny listy katolické církvi nepřátelské rozepisují se o zaklínání vlasatice Halleyovy papežem Kallixtem III.

Co je na tom pravdy a co hanebné lži? Pravdou jest, že se r. 1456 objevila první známá vlasatice na nebi: než ani jeden ze současníků neuvádí, že by byl papež ze strachu a pověrčivosti před pohromou kometu eskomunikoval a že by byl proto jen nařídil zvonění v kostelích o poledni, aby se věřící modlili, by Bůh neštěstí odvrátiti ráčil.

Dva kněží Tovaryšstva Ježíšova, J. Stein a J. G. Hagen, ustanovení při hvězdárně vatikánské v Římě, dali si všemožnou práci, aby za této příležitosti přišli na dno světové báje této. A po zevrubném prozkoumání všech úředních listin po papeži Kallixtu III., který, ačkoliv panoval toliko 3 léta a 4 měsíce, zanechal 100 svazků foliantů úředních listin ještě nejsou všechny zachovány, jasně dokázal P. J. Stein, jaká vymyšlená lež na místo nevinné bájky zosnována jest od nepřátel katolické církve na hlavu její. Výsledek práce své vydal P. Stein v knize Calixte III. et la Comète de Halley, Specola Astronomica Vaticana II., 1909 (Papež Kallixt III. a vlasatice Halleyova, hvězdárna Vatikánská II. 1909, a P. Hagen v Laacher Stimmen 1910 (LXXVIII.—4., str. 413), jak zúmýslně použili nekatoličtí učenci této příležitosti, aby zosnovali ze zábavné smyšlenky na potupu sv. církve historku či spíše pomluvu a pak vyvolanou rozdmýchovali na úšklebky proti viditelné hlavě katolické církve. Zejména koncem XVIII. a během XIX. věku až na naše doby byli to zlovolní učenci francouzští a angličtí, italští a američtí a němečtí, kteří zapeklitými poznámkami bavili své lehkověrné čtenáře *)

Jaké tudíž historické pozadí má bajka tato? Od konce XV. století až do konce XVIII. století spala klidně bajka tato, až r. 1799 napsal hvězdář Laplace, se svým spise *L'Exposition du système du monde*, že papež Kallixt III. nařídil modlení, aby kometu Halleyovu a Turky zažehnal. Ovšem Laplace byl velikým hvězdářem ale ani historikem ani theologem nebyl. — Než bezpochyby poznav svou nerozumnou poznámku moudře v druhém vydání své knihy ji vynechal. Za to po něm kde kdo z tábora protestantského a nepřátelského vůbec otírali se o učeného a svatého muže, jakým byl Kallixt III., a do světa rozlašovali jak papež ustrašený exkomunikací, exorcismem, anathemem, zaklínáním bránil se proti zboubným následkům nevinné komety Halleyovy, poukazující na jeho pověrčivost a hloupost a j.

Bylo to v polovici XV. století, kdy Evropa zaplavena byla divokými hordami krvežíznivých Turků. Malá kynula křesťanům naděje na vítězství. R. 1444 zvítězil Turek u Warny; r. 1448 byl na hlavu poražen uherský vládce Hunyady. Turci pod Muradem II. plenili a podmaňovali si říše východní. Než Murad nebyl přece tak ukrutný. Avšak kdž r. 1451 nastoupil vládu pověstný Mohamed II., zdálo se, že vše podlehe. Mohamed zničil císařství byzantské, dobyv r. 1453

*) Dr. Fr. Nábělek, professor z Kroměříže měl dvouhodinovou učenou přednášku v Katol. domě v Olomouci o vlasaticích a hlavně o Halleyově kometě dne 6. května 1910,

Cařihradu a hrozivě táhl na západ. Strach a hrůza šířila se před ním, jelikož se Mohamed II. zapřísáhl, že učiní konec křesťanství. Papež Mikuláš V. vydal dne 1. února 1454 bullu, v níž vyzýval křesťanská knížata a bojovníky ke křížáckému tažení proti Turkům. Evropa však neodpovídala s jásotem a třeskotem zbraní na výzvu k posvátnému boji, všude byly síly křesťanských knížat vnitřními záležitostmi napjaty, ba sám císař, přední vůdce výpravy, neměl odvahy k tažení křížáckému (Našinec č. 100). Mohamed II. přitáhl již k Bělehradu, kde dal 22 ohromných děl namířiti na město. Obležení vzdali se naděje na vysvobození. Všude v křesťanské Evropě strach a hrůza. Kdo by mohl za takových poměrů mysliti na to, energicky postaviti se Turkům na odpor? Všechny tehdejší moci byly tak slabé, že žádná nebyla ani schopna sebe obrániti.

Jen jediný měl dosti odvahy, neklesal na mysli své. Byl to papež Kallixt III. Do zástavy dal všechny své skvosty a klenoty, jen aby mohl vyzbrojiti a podporovati vojska. Právem dí dějepisec Weis: »Stařec 78letý, jemuž dosud oheň mladistvé síly v srdci plápolal, jehož příslovím bylo, že jenom bojácní mají strach před nebezpečím, a přece na poli válečném vyrůstá palma slávy.

Vida, že síly lidské bez mimořádné pomoci boží nestačí, vydal zvláštní bullu, v níž ustanovil, aby se ve všech kostelích křesťanských o polednách zvonilo a věřící se vyzvali k modlitbám za pomoc proti Turkům; mimo to, aby všichni duchovní bez rozdílu konali s věřícím lidem ve všech městech a obcích vůbec veřejné prosebné průvody na každou prvou neděli v měsíci, aby se slitoval Hospodin a zažehnal sveřepé Turky. Hojně také uděleny při tom odpustky. Bulla byla vydána na svátek sv. Petra a Pavla, 29. června. Prvou nedělí červencovou byl první prosebný průvod v Římě, kdy právě nastalo první obležení Bělehradu. Dne 14. července strhla se bitva nerozhodná, než 22. července byla pro katolíky bitva vítězná, která zachránila křesťanstvo. Zprávu o vítězství slavném obdržel papež Kallixt III., teprve dne 6. srpna na den Proměnění Páně, kterýžto den následkem vítězství prohlášen za svátek slavnou bullou, aby se každý rok slavil; což se také stalo. A rok právě na to dne 6. srpna zesnul v Pánu papež Kallixt III.

Tato bulla, vydaná 29. června 1456, v níž se nařizují dni prosebné, kajicné, aby kněží kázali pokání a trpělivost v duchu víry a naděje, kdy křížácké tažení mělo vítěziti proti Turkům, jedná prý o kometě Halleyově a přece v ní ani slovíčka o vlasatici není, ba vůbec se o ní ani nezmiňuje. Příčinu uvádí hned z počátku jedinou, an praví: »Jelikož v posledních letech Turek, bezbožný pronásledovatel jména křesťanského... A jako na začátku tak i dále v bullě této mluví se jenom o Turcích, nikde o kometě. Záplava Turků jest trestem za hříchy a proto též nařizuje prosby k Bohu... »Aby všechen lid mohl býti účasten modliteb a odpustků, nařizujeme a rozkazujeme, aby ve všech kostelích se jedním zvonom neb více zvony zvonilo, a aby každý třikráte pomodlil se modlitbu Páně a pozdravení andělské, jimž udělujeme...« Dále poroučí při mši sv. bráti modlitbu proti pohanům a těší lid, že lodička Petrova, ač tolik zmítána, přece se neztroskotá... Ani potuchy není ze všeho tu uvedeného, že by k nařízení tomu pohnula papeže Kallixta III. kometa tehdy se ukazující. Papež v důvěře své se také nezklamal. Křesťané dobyli u Bělehradu slavného vítězství pod vedením reka Hunyadyho a velkého apoštola sv. Jana Kapistrána z řádu sv. Františka.

Nuže učený hvězdář P. Stein vynaložil vši péli, aby ze současných letopisů seznal, zda-li na bajce té něco pravdy jest, t. j. zda-li papež v skutku poukazuje na vlasatici jako metlu, hrozící trestem Božím. Tři současníci, již zasluhují úplnou naši víru věrohodností svou, představují se nám jako historické osobnosti. Prvý jest sv. Antonín historik současný, arcibiskup ve

Florencii (1446—1458), jenž sepsal tři svazky letopisů až do roku 1458. O exkomunikaci komety čili zaklínání neví ničeho, ale píše »Tentýž Kallixt nařídil slavnou apoštolskou bullou, aby po všem vědicím světě se třikrát zvonilo k Ave Maria, při kterémž zvonění aby každý kleče se modlil třikrát Otče náš a Zdravas o dosažení vítězství nad Turky«. Dále, co píše o jiných nařízeních a končí vše na dosažení vysvobození a vítězství nad Turky«. O kometě vůbec nemluví. (St. Ant. III. p. tit. 22. c. 14.) Může kdo lépe pravdu dosvědčiti nežli současný historik a to takový, který bullu zajisté jako arcibiskup v rukou měl a situaci znal.

Druhý současný svědek jest Aeneas Sylvius napotomní papež Pius II., který jako historik zmiňuje se o tom, že se objevila tehdy kometa Halleyova, avšak v nijaké souvislosti s bullou papeže Kallixta III. a nařízenými modlitbami proti Turkům.

Třetí současník jest sv. Jan Kapistran, pro jehož horlivost a hrdinství nemají historikové dosti chvály. Ovšem pokorný tento mnich vléval oheň nadšení do krve bojovníků křesťanských, máje zvláštním zjevením Božím jistotu už předem, že se vítězství dostane vojákům křesťanským. Odtud také vycházela jeho důvěra a nadšená obětavost. Pobláznění učenci viděli ve své fantasii kolem sv. Jana Kapistrana na 40.000 mnichů Františkánů, kteří pomáhali vítězit křesťanům! A ve své zášti proti všemu křesťanskému větší radost by asi měli, kdyby byl papež Kallixt III. viděl se zklamán u naději své.

Dále shledal též P. Stein jiné knihovny a archivy italské i mimo italské: než nenalezl ničeho, co by mohlo býti příznivé nepřátelům katolické církve.

Odkud tudíž povstala bájka tato? Prvé stopy bájky našel asi po 20 letech u Platiny, který nebyl ani historikem ani theologem, nýbrž humanistou a na povel papeže Sixta IV. sepsal historii papežů; před tím byl u vojska a pak vychovatelem. Co tedy napsal Platina? »Objevila se rudá vlasatice. A jelikož matematikové (počtáři) předpovídali hlad, mor, válku a jiné pohromy veliké, rozkázal papež Kallixt na odvrácení všeho zlého, aby se konaly prosebné průvody za tím úmyslem, aby co Bůh vylíti chtěl na křesťanech, přenesl na nepřátele křesťanů, na Turky »ad avertendam iram Dei«. Zároveň nařídil, aby Bůh tím spíše hněv svůj odvrátil a smiloval se jakož i Turky vojem křesťanským zahnal, že se má zvoniti v poledne k modlitbě.« Na to se rozepisuje, jak vítězství u Bělehradu dostalo se křesťanskému voji následkem společné modlitby.

Odtud berou všichni zlovolní učenci v bájce této proti katol. církvi svoje pomluvy a lži, které vyličují papeže Kallixta III. postrašeného, jenž hrůzou z komety umírá. Z Platiny čerpali a volně přidávali spisovatelé jiní. — Tak na př. Seth Calvisius r. 1605 už přidal, že »Kallixt byl kometou postrašen«, co Platina netvrdí. Calvisiův výrok cituje též polský hvězdář Stanisław Lubieniecki (r. 1666), jehož se dovolává Littrow ovšem s mastným přídavkem. Vznětliví Francouzové arci zmocnili se bájky a nabili dle potřeby, načež stříleli proti papežství a katol. církvi vůbec.

Tak Fabre a Fleury (1725) už píš, jak papež použil strachu lidu a nabádal ho k modlení, ale brzy pospíšil si Bruys se svou štíplavou poznámkou: »Papež jako chytrý člověk, využil pověrčivosti a bázně lidu« Tak se bádá v historické pravdě.

Básník Fr. Arago (Revue des deux Mondes) uvádí papeže Kallixta jak zaklíná kometu, při čemž na jevo dává zlomyslnost svou. Jiný Francouz Camille Flammarion mluví rovněž o zaklínání, zejména v časopise Astronomie populaire srší rouhavé a bezbožné vtipy z pokálené fantasie bez uzdy a míry.

Nejlépe se podařilo zařítání Kallixtova Dragovi, který praví, že papež exko-

munikoval, t. j. vyloučil z církve vlasatici Halleyovu; což hotový jest nerozum, elikož pouze člověk vyloučen býti může z království Božtého.)*

Kolik katolických historiků už psalo o původu bájky tyto zejména ve Francii, kde rozhodně protestovali proti báchorce této a nyní tak důkladně vyvrácena učenými Jesuity, jenž důkazy historické i vědecké podali na vyvrácení potouchlé lži této: než zalezou-li na čas učení (?) páni (!) do ústraní se svou kometou Halleyovou, nepochybně za nějaký čas, jako se jiné pomluvy a lži stokrát vyvrácené opakují znova, opět se objeví v učených knihách astronomických i neastronomických na důkaz, v jakých tmách se potácela a potácí podnes katolická církev.

A. Rejzek T. J.

Sv. Jan Nepomucký a slavný knížecí rod Liechtensteinský (1724—1798).

Před 20 lety napsal P. Jan Křt. Votka, kněz Tovaryšstva Ježíšova, spis, v němž objemně dokázal, jak slavný rod knížat ze Schwarzenberků v Čechách právě sv. Janem Nepomuckým zachráněn byl od vymření; proto se také veliká úcta ve knížecím a vévodském rodu tomto sv. Janu Nepomuckému věnuje a není jediného potomka z knížecího rodu toho, který by neměl na křtu sv. také jméno Jana z Nepomuku. V knize o dějinách a působnosti Milosrdných Bratří provincie Rakouské, kterou vydal provincial řádu Jan z Boha Sobel, Vídeň, r. 1894 (druhé vydání německé, české jest rozebráno) když se světíla ve Valdicích (Feldsberg, Dolní Rakousy) Jeho Jasností knížetem Janem II. z Liechtenštejnů nově vystavěná nemocnice Milosrdných Bratří, dočítáme se, jak r. 1727. na mocnou přímlovu sv. Jana Nepom., tehdy právě kanonizovaného věhlasný lékař a ranhojič P. Lazar Noebel z řádu Mil. BB. zachránil svou dovedností knížete Jana Nepom., jenž byl již od všech lékařů za nezhojitelného prohlášen a na smrt vydán.

Kněžna matka Maria Anna, roz. říšská hraběnka z Oettinků, měla tohoto jediného synáčka. Ký div, že se všudy, kam mohli, obraceli, jen aby pomoc zdatná a účinná se dostavila. Konečně vzývali sv. Jana Nepom., mocného divotvorce našeho a nebyli zklamáni. Na jeho přímlovu, jak přesvědčení byli, se podařilo dovedností jmenovaného člena řádového P. Lazara vytrhnouti knížecího prince z náručí smrti. Tu jest opět důkaz, jak pomoc boží se spojuje s přirozenou silou lidskou, aby vyslyšena byla modlitba a důvěra těch, kteří prosí na př. o uzdravení. Proto dobré jest a prospěšné velmi, když se nemocný modlí, aby mu lékař zavolaný dobře porozuměl a tak působivé léky na jeho uzdravení předepsal; neboť tak nemocný spíše ozdraví. Princ ozdravěl tak, že v několika dnech nebezpečí zmizelo, ba dosáhl vysokého věku; žilť od roku 1724 do roku 1798. Radost v knížecím domě byla veliká. Z vděčnosti pak zavázala se kněžna matka u přítomnosti právě jmenovaného ctihodného Bratra Milosrdného Lazara slavným slibem Pánu Bohu a sv. Janu Nepomuckému, že

*) Ještě budiž přiložen úsudek círk. historika Pastora, v němž píše »Hloupé jest od Drapera a Dragona opakované povídání, že Kallixt III. dal zvoniti proti vlasatici, která se tehdy ukázala a to, že jí exkomunikoval, nezasluguje odpovědi.«

založil druhý konvent řádu Mil. BB. na Moravě. Tak vznikl po Valčickém klášteř v Prostějově. Zajisté krásné to svědectví důvěry jak spanilomyslné kněžny Marie Anny, tak věhlasného vrchního lékaře a ranhojiče br. Lazara v přímluvou světcovu. V zakládající listině na den sv. Ludmily 16. září l. P. 1727 se čte doslovně: . . . vděčnost k Svrchovanému, jakož i k řádu Mil. BB., jehož nejdobrotivější pravice Hospodinova použila k uzdravení jediného synáčka našeho Jana Nepomuckého, káže nám slibem se zavázati a učiniti nadaci řádu Mil. BB. ve Valčicích, aby na Moravě vyzdvižen byl klášter . . . I doufáme pevně a prosíme snažně za to, aby náš synáček Jan Nep. pamětliv byl vezdy milosti, které se mu dostalo a až dospěje, prokazoval se býti stále vděčným a proto pod ochranu svou přijal řád Mil. BB. a ke cti a chvále Boží, jakož i ke cti patrona svého, almužníka královského, sv. Jana Nepomuckého, z lásky bliženské milosrdenství udílel ubohým neduživým i jejich ošetřovatelům, aby v ničem nestrádali . . .

Roku 1731 dne 4. června odebrali se kněz Konstantin Busch s převorem Valčickým do Prostějova, aby zde ke cti sv. Jana Nepom. na vhodném místě klášter Mil. BB. si postavili. Tot začátek konventu Prostějovského, nyní tak znamenitě účinkujícího. Císař Karel IV. napsal tehdy na Memoriale, které mu J. Em. hrab. Kolloniczem ohledem usedlosti Prostějovské ku podpisu podáno bylo: »Kde moji Milosrdní ještě nejsou, tam je milerad vidím usazené; neboť jsem si vědom, že pak neduživým mnoho dobrého prokáží.« — Prvým představeným řádovým v Prostějově jmenován byl P. V á c l a v R o z v o d ý dne 25. července 1733. Za panujícího tehdy knížete Václava z Lichtensteinů vystavěn v Prostějově Mil. BB. pěkný kostel ke cti sv. Jana Nep. který r. 1755 olomouckým světícím biskupem posvěcen byl. L. P. 1759 dne 1. února vyhlášena usedlost Prostějovská Mil. BB. za konvent, při čemž dotčený kníže Václav z Lichtensteinů oslavován byl.

Ke cti sv. Jana Nepom. zasluhuje zajisté vyslyšení toto, aby rozhlášeno bylo; neboť málo jest trvám známa událost tato. Kéž mocný náš divotvorce sv. Jan Nepom. hojně u nás úcty a důvěry požívá, ba ať slouží událost tato k tomu, aby důvěra v mocnou přímluvu našeho milého patrona českého neochabovala, nýbrž se vzrůstala zejména v době, kdy jeho ochrany jakož i všech našich sv. patronů a dědiců ve vlastech českoslovanských tak potřebni jsme.

Facta loquntur.

Španělský spisovatel Šebestián de Luque v Madridě již ve věku 19. let dožil se řídké jistě slávy, že spis jeho byl akademií poctěn cenou. Jiné dílo o filosofii jednající v anglické řeči uveřejněné bylo ihned do pěti jiných řečí přeloženo. Ve věku 27 let těšil se slávě a úplnému uznání nejznamenitějších autorit. jeho »Filosofické dojmy« byly na metafysickém kongrese v Londýně poctěny čestnou cenou. A při té slávě přišla náhlá katastrofa. Dvojitá zákeřná nemoc, srdeční a mozková, ukončila náhle všechny práce literární, a dvě plná léta marně zápasilo umění nejlepších lékařských kapacit, aby posléze prohlásilo svou porážku. V listopadu 1908 de Luque ocitnul se v nemocnici ve stavu beznadějném. Kandidát smrti. Ošetřující sestře nebylo neznámé smýšlení pacienta nevěrce, ale kdysi přece poprosila jej o něco. »Čeho si přejete, sestřičko?« »27. t. m. (v listopadu 1908) slavíme zjevení nejblahoslavenější Panny; a poněvadž lékaři, jak sám víte, vzdali se veškeré naděje, nechtěl byste vzý-

vati Pannu mocnou za přispění a přijati tuto medailku? — Stalo se. Započala se devítidenní pobožnost. Prvních 8 dní bolesti se množily, bylo zle a zle. Devátý den nemocný požádal o sv. přijímání, které mu bylo po sv. zpovědi podáno. Pak usnul; a když o 8. hod. ranní procitnul, lékař konstatoval úplnou změnu: dech klidný, puls pravidelný, horečka pryč. Úplné ozdravení, jež potrvало. Bývalý potírač Boha stal se nyní bojovníkem pod praporem kříže a oslavovatelem nebeské Královny. Katolíci nechtěli z počátku tomu dvojímu uzdravení věřiti. Bylo všecko jaksi náhlé. Tu zaslal uzdravený v prosinci 1908 biskupu madridskému list, v němž odvolává své dřívější spisy i bludné názory a zároveň s listem, o jehož uveřejnění požádal, přinesl jiný časopis vzletný dithyramb z péra konvertity pod tímto významným titulem: »Věřím.« List onen zní: »Nejdůst. pane biskupe Madridu-Alcalá! Podepsaný skromný spisovatel odvolává dnes za přítomnosti Vaší biskupské Milosti všechny ony bludy, jimiž se v boji proti duchovenstvu a církvi sv. provinil, a zároveň tímto svatou církev i její šlechetné zástupce odprošuje, že tak oblažující nauky zneuctíval a do bláta drásal. Neostýchal jsem se články a brožurami, v knihách i shromážděných, rozšiřovati hanebné pomluvy; fanatickou horlivostí jsem pracoval, abych lid od křesťanství odtrhnul; zaslepen jsa svobodomyslnými ideami vzdoroval jsem i exkommunikaci; pravdám svaté víry jsem se posmíval a rouhal. Dnes pak odvolávám veřejně toto své nehodné počínání. Ve jménu nejblahoslavenější, bez poskvrny počaté Panny Marie, jež svou hojnou milost na mne vylila, prosím Vaší biskupskou Milost pokorně za odpuštění a žádám, aby toto mé prohlášení bylo uveřejněno v »Bulletin ecclesiastico.« V Madridě, 13. prosince 1908. Šebestián de Luque.

* * *

Ztráty sociálních demokratů. Členů bylo v sociálně-demokratickém ústředním svazu rakouském v 18 organizacích podle sekretáře posl. Huebra za předminulý rok: Kovodělníci 6174 členů (9.15%), textilníci 5822 členů (11.27%), zedníci 5612 členů (15.47%), slévači 2435 členů (19.83%), stavební pomocníci 2055 členů (29.28%), dělníci pracující na porcelánu 1698 členů (32.98%), chemičtí dělníci 1612 členů (8.04%), skláři 1437 členů (15.40%), cihláři 811 členů (45.53%), rukavičkáři 698 členů (31.17%), obuvníci 584 členů (10.94%), kožedělníci 458 členů (9.95%), mlynáři 246 členů (23.97%), holiči 178 členů (36%), tesaři 154 členů (2%), krejčí 135 členů (1.87%). Dle zemí ztratily organizace ve Vídni 4197 členů (3.34%), v Dolních Rakousích 4965 členů (12.41%), v Čechách 8128 členů (5.70%), na Moravě 3718 členů (7.74%), ve Slezsku 2174 členů (8.25%), úhrnem říšské komisi příslušející spolky 18.815 členů. Organizace dělnictva, které dosud tvořily jádro sociálních demokratů, se rozpadávají a členové jsou na útěku zvláště v zemích, které platí za eldorado jejich agitací: Dolní Rakousy a země České.

* * *

Kolik obětí si vyžádal železniční moloch. Dle zprávy mezistátní obchodní komise přišlo v měsících červenci, srpnu a září roku 1909 při železničních neštěstích 852 osob o život a 19.241 osob bylo poraněno. Číslice ty vztahují se pouze na cestující a zaměstnance, kteří v době neštěstí byli ve službě.

* * *

„Volná Myšlenka“ a kostely. Veliký zájem jeví »V. M.« o zdraví katolických dětí. Vydala provolání, v němž poukazuje na množnost paniky mezi dětmi v kostelích a o ohrožení dětí ohněm. A což v přeplněných divadlech, školách? Neuhořelo plno dětí v budovách světských? Není ještě v čerstvé pa-

měti zkáza výletní lodi americké se sty dítek? Také prý děti jsou v kostele ohroženy nepříznivými vlivy vzdušnými a nákazou. A jak to, že volnomyšlenkářští soc. demokraté vlekou na výlety v hustém prachu silničním svoje děti? A ta nřkazal Což školní houbu nemá v rukou též více dětí? Nezvedá se ve škole prach, nesedí tam zdravé dítě vedle skrofulosního? Nesliní si dítě tužku vypůjčenou od spolužáka? Prý kněz při zpovědi může nakaziti děti dechem, kašlem atd. Ve škole už děti se tak nakazit nemohou? Takovými a podobnými frázemi snaží se »V. M.« nikoli prospěti zdraví, ale zatarasiti dětem cestu k náboženským úkonům. Kněz pobývá v kostele déle a častěji než laikové; a kde jaké zvláštní nebezpečí? Kněží žijí poměrně nejdéle. Ale pro jiné lidi prý jsou církevní obřady »zdraví nejvýš škodlivé«.

R. Stejskal T. J.

Chceš se modlit pobožně litanii k božskému Srdci Páně?

Na mnohých místech konají věřící v měsíci červnu pobožnost k božskému Srdci Páně, podobně jako v máji k Panně Marii. Při této pobožnosti modlívali se litanii k božskému Srdci, ale často se nudí a bezmyšlenkovitě ji odřikávají. A přece ta litanie je přebohatá obsahem a nad míru způsobilá pobožnost srdce budit a živit.

Chceš se modlit litanii k božskému Srdci pobožně? Učiň to takto!

Předně všimni si, že jednotlivé prosby té litanie obsahují ti odpovědi na otázky, jaké je to srdce, jež uctíváš? A z každého řádku ti zní poučná odpověď: Srdce Ježíšovo, toť »Srdce Syna věčného Otce«, toť srdce »v lůně pannenské Matky od Ducha sv. vytvořené«; se »Slovem božím podstatně spojené« atd. Přeři litanii, abys seznal všechny odpovědi, jež ti na ty otázky dává a podivíš se. Tolik poučného a poutavého obsahují, že se namnoze zamyslíš — zajisté pro sebe prospěšně — nad bohatostí a hloubkou obsahu. Tak tě uvede litanie v dokonalejší poznání Pána Ježíše.

Považ za druhé, jak jednotlivé výroky jsou velkolepé, vznešené, nadšené chvály božského Srdce. Vypovídáš jimi o něm vždy něco velikého. Že je to srdce »Syna věčného Otce«; »všl chvály nejhodnější«; »králem a ústředím všech srdci«; »slastí všech svatých« atd. Litaní božské Srdce největšími chválami vynášíš a zvelebuješ. Chceš-li se tedy pomodlit pobožně, všimej si toho.

Za třetí považ, že jednotlivé věty litanie jsou i prosbami. Vždy přidáváš: »Smiluj se nad námi«.

Ačkoliv totiž prosbu vždy těmitěž slovy pronášíš, přece jak rozmanitá je! Vždy něco jiného do ní vkládáš, dle toho, jak božské Srdce oslovuješ. Nazýváš-li je hlubinou všech ctností, obsahuje tvé »smiluj se nad námi« prosbu o ctnost. Pravíš-li k němu »plné dobroty a lásky«, prochvívá tvé »smiluj se nad námi« radostná důvěra.

»Smiluj se nad námi« je ozvěna tvého srdce chudičského, mdlého, prázdného, vadnoucího, ale doufajícího, důvěřujícího v Srdce Páně. Tak vidíš, že obsahuje litanie k božskému Srdci poučení, chválu, prosbu.

Než ještě více v litanii této najdeš; čehož, budeš-li si všimati, nemálo ti přispěje, abys litanii pobožně říkal.

Pozůstává z 33 výroků o božském Srdci Spasitelově, jež jsou seřaděny podle běhu života jeho. První dotýkají se původu jeho, jeho urozenosti, boha-

tosti, plnosti. Další prosby naznačují ti, co božské Srdce má ohledem na nás ku př. »plné dobroty a lásky«; »hlubino všech ctností« atd. Potom se napovídá, co od nás přijalo, ku př. »potupou nasycené«, »za hříchy naše potřené«. Konečně shledáš vysloveno, čím je pro nás oslavené nyní a čím bude napotom.

Tedy celý život Kristův a celé dílo spásy je v litaních nastíněno. Jak lehko lze tu rozjímat a srdce zaněcovat.

Budeš-li se tedy takto litanii modliti, zapamatuješ si mnohé její prosby — jsou kratinké — a protože jsou tak rozmanité obsahem a odnášejí se k různým dobám života Spasitelova k radostným, žalostným i slavným, poslouží nám v rozmanitých také dobách života našeho radostných i žalostných, stísněných i volných. Přivoleáš si je snadno na mysl, budou ti jako ze srdce vyrůstat, najdeš v nich ohlas každé nálady srdce. Budeš jimi bráti život, osvěžení, sílu, útěchu ze Srdce Ježíšova.

Vítězství lásky.

(Pokračování.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

A, aby dítkám svým, ač odrostlým, přece nedospělým, nemusel přivést matku nevlastní, žádal pan Podobský svoji sestru Emilii, bezdětnou vdovu po obchodníkovi Ploužilovi, aby zastoupila u něho místo hospodyně a dětem matku nahradila. Paní Ploužilová prosbě bratrově vyhověla

Měla práce dost a starostí ještě víc, ne snad o sebe, ale o děti svého bratra. Všem hleděla vyhovět, se všemi se mazlila, ale v té nejmenší viděla zrovna andílka.

O Adolfa se tak nestrachovala — což — ten se ožení — ale dívčinky rostly, vyvíjely se a paní tetinka trnula o jejich budoucnost, zvláště o Málušku — Bože! bude už jí 18 let! Ale dále nepočítala. Než se kdo nadál, vdávala se Málinka, a štěstí se na ní smálo, bohatý obchodník z Osečné pan Pivoňka odvedl jí od oltáře.

„Jen ještě Hedvička!“ vzdychávala starostlivě paní Emilie — „Hedva — to „hezké dítě!““, jak často nazývala ji dobrá tetinka, a se zálibou až ješitnou spočinulo na dívce přecasto oko její.

Bylať Hedva miláčkem všech, zvláště ale tetinčiným — ji šetřili všichni; jak otec, i dospělý syn Adolf, jakožto budoucí hospodář a dědic rodného statku, pracovali s chasou a dělníky na poli; nenechal paní Emilie svoji neteřku s nimi na pole, že by sličný její obličej slunko ožehlo, ba, ani každá práce domácí nebyla pro ni — hebké ručky by si zamazala. Za to ale nebylo zábavy, sjezdu, bálu, šibřinež, kam by dobrá tetinka chlubně a okázale mladou dívčinu neuvedla. Tam ji mělo najíti toužebné štěstí — ženich.

Ale ne jen lecjakýs —! „Takhle nějakého pána z úřadu, pošty, inženýra, lesníka, doktora . . .“ toužívala si pro Hedvičku paní Emilie, a dost možná, že pečlivá tetička čekala pro ni samého — hraběte.

„To vím — štěstí udělá — je hezčí než její sestra — vzdělaná — věna 4000 zlatých — na výbavu jí přidám ze svého — — jen ženich!“ A paní Ploužilové starost nedala pokoje.

Jednoho krásného nedělního odpoledne, když se po uklidné práci rozběhli, mladší Terinka už vyšla na náves, Hedvika s knížkou v ruce do zahradního altánu, tam ji aspoň viděla jít paní Emilie, co sama se ve svém pokojíku na pohovce uvelebila a sedíc v zamyšlení, snila o růžové budoucnosti milé dívky; „Kdy a s kam ta Štěstěna jí ustele domácnost? Ó Hedvu její Krása odbyde! Tenhle pan Pávek ze Starého Dubu je boháč — v městě má dům a za městem villu — no, pravda je, že mu do padesáti let mnoho nechybí — pravda také, že na něj líčí poštmistřova Purčí — co na tom?

Pan Pávek je za Hedvičkou celý pryč — věřím, že se mu to hezké dítě líbí — a „starý muž si mladé ženy váží“ — já bych mu Hedvu da'la — náležela by k nejpřednější městské honoraci. Ale ta holka, jakoby se jí nic netýkalo, jakoby měla být věčně mladá, svobodná, jakoby se chtěla věčně smát, bavit, tancovat — Pávkovi se jen smějel Máluška povídala, aby si své štěstí nezakopala — já jí napomínám . . .“ a dobrá paní byla tak zabořena do svých myšlenek, až ji vyrušil pan Podobský, otevřev u pokojíka dvéře, optal se: „Emilko, nejsou tu dnešní noviny?“ „Jsou — Tonoušku“, a ochotně bratrovi podávala žádané. Ten postoupiv o krok, opatrně se rozhlédl, usmívaje se, zašeptl tajemně: „Viš, co nového?“

Rychlým pohledem vzhledl k němu a ještě rychleji jí sjelo se rtů: „Co pak?“

Ve chvílce následující zvěděla novinu, která zbortila všechny její krásné do široka i do vysoka kreslené plány: že má Hedva ženicha — selského synka z Budíkova — znají se už asi rok — má hezký, nezadlužený stateček, jednu sestru, ta je provdána za učitele, matku ještě má, otec už zesnulý býval dobrým přítelem Podobského. Příští neděli si mladý Hlášek přijde „pro slovo“ — — — a snad by byl pan starosta dále s klidem vyprávěl, když tu paní Ploužilová prudce vyskočila ve tváři zarudlá hněvem, vybuchla zlostně: „Cože . . .? Naše Hedva že si vezme sedláka . . .? A ty — ty — ty bys jí to dovolil?! Dal bys ji, Toníku, dal bys ji, to hezké dítě, sedlákovi, do věčné dřiny, aby se dřela a namáhala od tmy do tmy, od slunka do slunka. aby z té práce ustavičně neměla nic, než zase práci . . .? Ó naše Hedva“ a paní Emilie zatřepala rukou proti bratrovi „naše Hedvička udělá štěstí, ona dostane pána — ona se do statku, ona se pro sedláka nehodí . . .!“ a zase rozhorlená vdovička nemohla přijíti ku konci své přednášky, až jí pan bratr převzal slovo: „Mírní se Emilko! A nepřeceňuj někoho proto, že jest „pánem“ ale nepodceňuj jiného proto, že jest „sedlákem“. Ostatně, býti selkou — není hanba — býti paní na statku nezadluženém, je lepší, než paničkou, která bez tužky v ruce nesmí krejcar vydat. A že se naše slečna do statku nehodí . . .? Nevěděl bych, proč . . .? kde se kdo zrodí, tam se i hodí! — leč jen proto, že Ty, Emo, jsi ji nejen nevedla, ale zúmyslně od práce selské zdržovala — a to se na ní může vymstít! „Štěstí že udělá . . .? Pána že dostane . . .? Kterého asi?“ „Pana Pávka . . .!“ Pan Podobský se až smíchem prohýbal. „Cože? Toho padesátiletého Taliána? Nu — nu — to nevím, a pochybuji, může-li se ten vedle pana Hláška postavit . . .! Tuším, že panu Hláskovi není moje dcera lhostejná a má-li ona ráda jebo — — — zeptej se jí!“ a milý řečník s šelmovsky vítězným úsměvem zasvítíl na sestru a zmizel ve dveřích.

Paní Ploužilová se zatajeným dechem klesla do pohovky zdrcena, přemožena, lítostně zavzdychala: „Tedy sedláka si vezme naše Hedva! Sedláka — Bůh ví, z kterých až hor — a tatíček jest při ní! Bude selkou, proto — byla ve Vrchlabí, proto v Praze — no, no, a v neděli si přijde „pro slovo“ — tak se tedy věci mají? a já dosud o tom ani tušení! Hedvo! Hedvo! tak jsem si tě vychovala, že ani trochu důvěry ke mně nemáš?! Ale, počkej, holubičko, ještě nejsi paní Hláskovou — nemáš-li ty, mám rozum já!“

Rozdurděná paní se zarazila; nebyla tak zatvrzelá, důvody bratrovy uznávala, ale toužila viděti neteřku svoji jako — milostpaní — a teď se jí výpočet zmátl.

„Což má-li to děvče toho sedláka přede jen ráda? A láska jest základ blahobytu a míru rodinného! Tohle já vyzvím! Počkej ty duše neupřímná, tebe já vezmu „na vidličku“!“ a prst pozdvižené její pravice zahrozil směrem k altánu. Po té vytáhla ze zásuvky čistou obálku, papír, péro, inkoust, na stolek položila staré jakés psaní a oknem do zahrady sladounce zavolala „Hedvičko!“ Dívčina, která sice u otevřené knihy seděla, ale nečetla, držela v ruce malý předmět, na nějž s úsměvem se zadívala, a na zavolání tetinčino rychle vstala, předmět chvatně stopila v kapse a spěchala domů.

(Pokračování.)

Zprávy se Sv. Hostýna.

Duchovní cvičení pro kněze budou se letos opět konati na Sv. Hostýně ve třech odděleních: a) od 18. července večer do 22. července; b) od 1. srpna večer do 5. srpna; c) od 29. srpna večer do 2. září. Místa je po každé pro 25 P. T. důst. pánů.

Sv. missie. V Rak. Slezsku v Lubojatech u Bílovce konali PP. Rejzek a Klobouk sv. missii od 1.—7. dubna. Byla tam sv. missie r. 1894, z níž si zachoval tamní dobrý lid slezský jakési brozný dojem, tak že se nastávající missie báli. Než vyjasnili se brzy jejich tváře, naslouchajíce slovům missionářů přiměřeným radostné době velikonoční; zahájená byla sv. missie v pátek téhodne velikonočního. Sv. svátosti se zúčastnilo vše až na obvyklé výjimky, které bylo možno na prstech spočítati. Pruská nordmarka i za tím vězela. Lubojaty jsou český ostrůvek na pokraji německém, česká farnost s přislušenou obcí jednou německou, která umí také česky. Školy bohužel jsou z počátku utraktivické, české a německé, pak německé, tak že dobré české děti ubohé ve škole se nenaučí ani česky ani německy! Na štěstí doma i mimo školu vůbec mluví jazykem mateřským. Zbožní Lubojatští si vystaví v brzkou nový kostel větší, takže bez obtíže budou moci obcovati službám Božím, které se česky odbývají. Vldp. farář Theodor Perůtk a je zde z nejedné příčiny na svém místě. Bůh jim ho zachovej! — Odtud se odebrali titíž missionáři na Ostravici-Bílou, cíp totiž na uhersko-slezsko-moravských hranicích, k nimž přibyli ještě dva missionáři PP. Rybák se Sv. Hostýna a Štork z Velehradu; neboť farnost zaujímá plochu na 100 km. v samých téměř pasekách horských. Dle katalogu jest to nejobtížnější farnost v celé arcidiecesi olomoucké. Ovšem dráha vedoucí z Frydlantu přes Ostravici na Bílou ulehčuje od dvou let nemálo i pastoraci. Lid je zde zbožný a proto jak na Ostravici tak na Bílé zúčastnil se pilně sv. missií po celý týden. Sv. missie trvaly od 10.—17. dubna. Duchovní správa jak vldp. farář Raymund Sedláček tak jeho kaplan Jan Krejčíř požívají v pastoraci úplné důvěry; proto se cítí, ač pracemi jsou přetíženi, šťastnými mezi svým lidem byť i dosti chudým. Na Bílé dal kardinal Fürstenberk zbudovati pěkný dřevěný kostel dle švédského vzorku. Nyní je tam také lovecký zámček, kde missionáři dva byli ubytováni. Byla to radost pro missionáře jak na Ostravici tak na Bílé pracovati. Přes 2600 kajícníků dalo si pěkné svědectví, zejména když všichni kněže-arcibiskupští revírníci společně se svým p. lesmistrem Willertem přijali s muži, jichž bylo přes 600, sv. svátosti, jež následovalo i učitelstvo na obou místech. Prvý den sv. missie světila se na Ostravici nová kněže-arcib. pila velkolepě zařízená, již podobné daleko široko v Evropě není.

Vyslyšení. Z Mor. Ostravy se píše: Tisícere

díky za vyhojení z nebezpečné nemoci J. V., odběratelka Hlasů Sv., bl. Marii Panně Svatohost., sv. Josefu a sv. Antonínu. — F. Z. z Bř. podobně děkuje za uzdravení dítěte z těžké nemoci; mělť zápal stěv. V největší tísní jsem slíbila Matičce Sv. Host., že vyslyšení uveřejním v Hlasech. Dítě ozdravělo úplně. A proto plní svůj slib vyzývám každého, aby jen s důvěrou k Matičce Boží se utíkal. — Kr. P. z Malé Pr. píše: Na korunku Rodičky Boží posílám tento malý dárek, který jsem co nevěsta darem dostala, na poděkování, za uzdravení našeho hošíka, kterého se mu na její přímělu dostalo. Máme hošíka 1 a půl roku starého, který, když mu bylo 6 neděl, velice se nám rozstolal. Jezdili jsme v okolí po lékařích, ale stále bylo hůře, až jeden den lékař řekl, že není pomoci. Jako matce mi to přímo nefekl, ale hned za dvěmi řekl »to dítě do večera nevydrží, vždyť už mu srdíčko ani netluče.« A tak to vypadalo, dítě bylo už celé studené, očka zakalená, dech chraptivý, tak že jsem strachy a bolestí celá trnula. Když všichni pochybovali o jeho uzdravení, já nevěděla, kde mám pomoci a útěchy hledati. Vzpomněla jsem si na slova mé zemřelé, zbožné matičky, která mi zdraví od Hostýnské Matky Boží vyžádala a nás děti tam každý rok vodila a nás nabádala, že vždy ve všech potřebách jen u Ní pomoci dojdeme. Klekla jsem v té úzkosti před její obraz s dítětem na rukou a prosila v slzách tu Matku Nejčistší, by mi Ona dítě zachránila, když žádný lékař zachránit nemůže. Svou prosbu končila jsem slibem, že dítě své, pokud mi zdraví a roky dovolí, každý rok na sv. Hostýn zavedu a v životě nabádati budu, by ani jeden rok nevynechal návštěvu Ochránkyně své na sv. Hostýně. Tak prosbou a slibem k Rodičce Boží uspokojená, čekala jsem s pevnou důvěrou v její pomoc — vždyť jsem u Ní vždy a ve všech mých potřebách pomoci došla, tak i teď jsem pevně věřila, že mě neoslyší . . . Dítě mi tu hodinu v náručí usnulo a tak spalo pokojně 3 hodiny. Po spánku mělo hned jiné vzezření a nemoc se kvapem lepšila, takže za týden byl hošík zdrav. S radostí pak, jak na jafe počasí dovolilo, plnila jsem slib a dítě nesla ku trůnu Matky Boží sv. Hostýnské. A zdá se jako by Rodička Boží stálou ochranu nad ním měla, neb dítě jen zdravím kypí. Též letos čekáme již s nedočkavostí, až nám bude možné zase k Ní se přijít potěšit. Při mé poslední návštěvě sv. Host. slyšela jsem, jak jistý otec děkoval za uzdravení dcery R. B. sv. Host. I umínala jsem si, že i já vám sdělím uzdravení našeho hošíka. S díkem Panně Marii a přáním, aby má nepatrná příhoda Rodičce Boží Svatohostýnské mnoho ctitelů získala, končí Kr. P., M. Pr. — Z Korutan píše vldp. farář Ladislav Kauffmann: Račte přijmouti přiložené 4 voskovice pro Matičku Svatohostýnskou, která »divy tvoří«, na důkaz vděčnosti za vyslyšenou prosbu. Před nějakým časem stalo se, že studna naše nám téměř vyschla, ač vždy před tím, od nepaměti,

hojnost dobré vody v sobě držela. Vodovod dával stále méně vody, až konečně úplně odumřel pramen vodonosný. To byla velká nouze, jsme v Alpách ve výši téměř 1000 m. S jakými obtížemi a výlohami spojeno přinášení vody z jiných vzdálených studen! V tísní té obrátila se moje starostlivá hospodyňka na Matičku Páně a v plné důvěře jí o pomoc v té nouzi prosila. Připomínala Rodičce Boží její moc, že Ona to byla, na jejíž přímlovu Kristus Pán v Káni galilejské z tísně vytrhl svatebčany, proměnil vodu ve víno; ona že ne o víno, ale jen o vodu prosí. A ejhle, prosba ta důvěrná nebyla marná; studna naše opět vody plná a přibývá vody stále stejně plným proudem. Ano pravda je, když je nouze nejvyšší, pomoc Boží nejbližší! zvláště když tak mocná je přímlova. A nouze byla téměř nejvyšší: žádná voda k pití, k vaření a k prádlu a to nejen domácímu, hlavně k prádlu kostelnímu pro bohoslužbu. Už jsme snih, jehož u nás je hojnost a dosud na stinné straně leží, nashbírali a rozpouštěli, ale dostatek vody to nevyneslo. Chvála Bohu, nyní už je dobře a prosíme, aby nás Matka Páně přímlovou svou od podobné tísně chránila ráčila. — F. K. z Dom., odběratel Hlasů Sv. Hostýnských, vzkazuje, že byl dlouhý čas těžce nemocen, že mu ani lékaři pomoci nemohli. I poslal svou manželku na pouť s tou důvěrou, že když mu donese svatohostýnské vody, jistě se uzdraví. A nebyl sklamán. Jakmile manželka mu vody se Sv. Hostýna přinesla, umyl své tělo vodou touto, konal devítník a hle, co se stalo, beze všech lékařů hned ozdravěl. S dikuvzdáním poníženým prosili manželé oba, aby ke cti a chvále nejsv. Matky Páně vyslyšení toto v Hlasech uveřejněno bylo. — Plnic tímto slib, vzdávám nejvroucnější díky Marii Panně Svatohost. za uzdravení v chorobě oční. S vděčností zasílám přiložený dárek na korunku P. Marie. Ter. H. z Š. — Plnic slib vzdávám nejvřelejší díky Panně Marii Svatohost. za uzdravení matinky z těžké nemoci. A. Hubl., Jaroměřice. — B. A. v Dobroměřicích vzdává tisícový dík Panně Marii Svatohost za poskytnutou sílu a pomoc v přestání velkého utrpení. — J. H. z Bernardic vzdává srdečné díky P. Marii a sv. Anton. za uzdravení v nemoci. — V Drablově odběratelka Hlasů Sv. Host. vzdává veřejně nejsrdečnější dík P. Marii za překonané nebezpečí, dokládajíc: »Koho bol nějaký tísní, utíkej se k Matičce Sv. Hostýnské; u ní dojdeš vyslyšení!«

Dary na koruny Matičky Svatohostýnské a milého Ježíška zaslali: Karol. a Frant. Vavreckovy, P. Polom kor. 17.—; nejmenov. z Kroměříže čís. 49 kor. 3.20; nejmenované osoby ze Zdounek kor. 16; Šlapanice (odesláno Fr. Matulíkovou): nejmen. zlatý prsten a kor. 1.—; nejmen. kor. 1.—, Cecilie Kepátková kor. 2.—, A. Strejčková kor. 1.—, Fr. Hřebíčková kor. 1.—; tři nejmen. kor. 3.—, 8 nejmen. kor. 2.—, M. Kalvodová kor. 1.—, R. Schořová kor. 2.—, H. Zemanová kor. 1.—, 2 nejmen.

terc. kor. 2.—, nejmen. kor. 1.—; Štítná: Jos. Ambrožová kor. 1.—, Blažovice: Jos. Tužimová kor. 5.—; Puntovice: Kateř. Chlupová kor. 10.—; Jířkovice: M. Liškutinová kor. 1.—, nejmen. kor. 1.—; z Bzence Fr. a A. Pořtová, snubní prsten a kor. 2.—, Marie Vaisová, rozman. drobnosti, Marie Hronková kor. 10.—, Fr. Nevřivá kor. 1.—, Šudentová N. kor. 1.—, Kateř. Korvatová 2 náušnice, Hel. Pořtová kor. 1.—, Vaisová M. kor. 40.—; péči M. Chytilové, učitelky: zlatý řetěz k hod., zlaté náušnice, jeden zlatý a jeden granátový křížek, 2 stříbr. náramky, dva řetěz. stříbrné, 6 prstenů, 1 desetikorunu; následování hod. 10! Mar. Procházková v Týně n. Vlt. několik kousků stříbr. věcí; Berta Weiserova, Štebečice 2 snubní prsteny a kor. 10.—; nejmenov. ze Záhlnic kor. 10.—; M. Vranová z Osíčka kor. 1.—, Jos. Pavelčík z Břestu kor. 10.—; nejmenov. kor. 1.—; nejmen. z Holešova kor. 10.— a náušnice; A. Oliva kor. 1.—, A. Doležalíková z R. kor. 20.—; nejmen. z Hranic 1 prsten; V. Zatloukal, Břest kor. 3.—; Jos. Zatloukal kor. 2.—; M. Šulák kor. 1.—, R. Šálková, Břest kor. 1.—; R. Darebníčková kor. 1.—; Jos. Vaníček z Bystřice pod Hostýnem kor. 10.—; A. Hubíková, Bystřice pod Host. kor. 10.—; nejmen. kor. 1.40; Vinc. Argaláš, Roketnice kor. 2.80; nejmen. z Oseka kor. 10.—; Vys. Pole: A. Křenová K 1.—, Fr. Obradlová K 2.—; A. Ambušová z Újezda K 1.—; ošetř. ze zem. nem. v Brně: A. Králová kor. 5.— a náušnice, Kateř. Fröhlichová kor. 1.— a náušnice, Fr. Mačkalova kor. 1.—, náušnice a prsten, Bož. Matoušková kor. 2.— a náušnice, Ter. Dupáková kor. 2.—; Jos. Drobná z N. M. zlatý náramek, zlatý prsten a náušnice; Hrubčice: M. Dadáková kor. 2.—, Fr. Kroupová kor. 1.—, A. Vysloužilova kor. 2.—, H. Černá kor. 1.—; Nejmen. z Trnávky 1 dukát a kor. 5.—; Žofie Pšenicevá, Příbor kor. 10.—; Viden: M. Beiblová kor. 5.—, sestry M. a L. Vajdikové kor. 7.—; Olšany: Anna Nakládalová kor. 4.—, Anna Kučerová kor. 10.—; Poruba: Jenov. Bönischova kor. 5.—; Kralice: A. U. kor. 10.—, H. H. kor. 10.—, M. P. kor. 10.—; Filom. H. z Náklá kor. —.60; Nejmen. z Něm. Brodu kor. 2.—; Nejmen. z Horní Moštěnice kor. 10.—; A. V. z Bílska zlaté hodinky; A. S. z Bystřice p. H. náušnice a stříbrný řetěz; Alb. Kolář z Jankovic kor. 4.—; zákyně Anast. Svobodová a M. Ležáková z Lipové sebraly v téže obci kor. 8.—; Fr. Stu. z O. kor. 2.—; M. Otoubal. z Brna 2 křížky a 3 náušnice; Nejmen. z Něžic 1 dukát, 2 prsteny a náušnice; Jos. Říčná, Vršovice u Opavy kor. 2.—; A. Svobodová z Ned. 1 zlatý prstýnek; Nedakonické děvy sbírkou kor. 8.30; Dp. Bohum. Navrátil, koop. H. Bečva 1 dukát; Nejmen. ze Vsetína zlatý nákrční křížek; zlatý knoflík J. H.; Ze Slavičína: tři ctitelky Panny Marie kor. 9.—; Nepom. Mátová z Oseka 20.—, Jen. Stýskalová 2.—, Fr. Uherkova 3.—, A. M. 1.—, Nejmen. zl. křížek 1.—, M. Králová, Smržice 2.—, J.

Ur. Pospíšil z Kostelce na H. křížek a 5.—, C. Svozilová z Duban, zl. křížek, Kar. Polášková, Arnoštov 1.—, z Duban 170, A. Coufalová, Kelčice 2.—, J. Hájek, Polanka 1.—, A. Masašová ze Lhotky zlatou sponu, M. Masašová ze Lhotky 5.—, Fr. Kuchař, Pradlisko 10.—, J. a Joh. Jaluvkovy z Kunčic 3.—, A. Konvičková, Kozlovice 1.—, M. Vojtková z Kunčic 2.—, Frant. Hasaňova, Velký Ořechov 2.—, M. Vodič, z Lipníku 3.—, Nejmenov. z Lipníku zlaté náušnice, Nejmenovaně z Machové 10.—, Karel Kotek z Opatovic 1.—; Jakub Filipek, Ketkovice K 5.—; Anna Kropka z Vidně K 28.—; Frant. Bezděk West, Texas, Amerika K 1225; z Těšetic čten. »Hlasů« 1 prsten a 2 náušnice; Ant. R. z Opat. . . . K 3.—, Barb. Fr. K 2.—; Marie Wagnerová, Brno K 2.—; N. Křížová, Brno K 2.—; Marie Navrátilová, Brno K 2.—; Petron. Marková, Brno K 1.—; Karol. Dundálková, Brno K 2.—; Marie Marková, Brno K 1.—; Vinc. Sk. . . ., Brno, zlatý křížek s řetízem; Marie V. . . . křížek; Am. a Fr. S. tři prsteny, jednu brožu a dva zámečky (Brno); Rod. Pař. . . Brno: dva zlaté křížky, zlaté srdéčko s řetízem a tři zlaté náušnice, zlatý řetízek s kroučky a 1 peníz; Am. Sm. Brno: zlatý prsten, dvě náušnice a knoflík; Mar. Navr., Brno: zlatý prsten, stříbrný řetízek a 2 náušnice; Ennis-Ellis, Amer: Marie Válková K 2451; Dárkyně z Přerova 5 prstenů, 1 náušnice, 1 knoflík; Brno: Am. H. náušnice, Kateř. Pel. K 10.—; Flatonía, Amer.: Fr. Škopova K 123; terciálky a služebné z Olomouce K 100.— a zlaté dárečky; z Loštic: Fr. Kouřil, naduč. zlatý prsten, Fr. Kouřilová, naduč. zlatý prsten, křížek a náušnice, Jos. Koukalová K 4.—, Marie Hellerová K 2.—; nejmenovaný z Fulneku K 2.—; nejmenovaná z Loštic K 2.—; Klopotovice: Rod. Hud. 1 prsten se smaragdem, od nejmenov. K 3.—; nejmenované dárkyně z Drahlova u Olomouce K 20.—; Marie Jordánová a Fr. Černá ze Stříbrnic sesbíraly v téže obci K 3370 (zasl. dp. far. z Vrchoslavic); prostřednictvím dp. faráře ze Senice: A. Z. K 36.— a 2 zlaté prstýnky; nejmenovaná K 10.— a křížek; M. U. K 2.—; M. S. 1.—; A. C. K 2.—; A. G. K 2.— a zlatý křížek; F. N. z Loučan K 3.—; rodina C. H. ze Seničky K 14.—; T. N. ze Seničky zlaté náušnice; nejmenovaný zlatý řetízek; nejmenov. K 2.—; nejmenovaná z Biskupství K 4.—; nejmenov. ze Senice K 10; ctitelka P. M. z Dambovic K 10.—; Fr. a Hedv. Bea. v Ohrozinci K 4.—; A. Hapl K 4.—; M. Poláčková ze Zábřehu K 5.—; Marian. Sodál z Velehradu K 6.—; Jos. König, Vídeň K 10.—; ctitelky P. M. z Mor. Ostravy skrze dp. L. Bureše zaslaly K 1020; Nasobůrky: Jan Kr. . . K 4.—; Hor. Rož.: M. V. K 3.—; Václavovice: Jos. Pokorný K 5.—; nejmenovaná z Trnávky jeden dukát a K 5.—; M. Klapalová z Rudy K 6.—; Fr. Prudík z Děk. Dvora K 2.—; Pavlína Pospíšilová a Hedv. Motalová z Vrchoslavic sbírkou z téže obce K 5102; Anežka Večerkova a Mar. Šrámková z Dlouhé Vsi

sbírkou v téže obci K 11.—; prostřednictvím dp. Jemelky z Prahy: stříbrný řetízek; prostřednictvím Fr. Hůlky z Prahy: 2 náušnice, stříbrný řetízek, 1 prsten a jiné drobnosti; nejmenovaná rodina z Rudslavic K 10.—; nejmenované 3 osoby K 220; nejmen. ze Vsetinské myslivny K 12.—; nejmen. z Olšan K 2.—; nejmen. z Hor. Liče K 2.—; Mt. Calm, Texas: Frant. J. Novák K 490, Jos. Neckář K 150; J. J. Novák, otec K 123, Alois Konvička K 123, J. Knapp K 123, Emil Klaus K —50, Fr. Koláček K —72, M. Král K —50, Jan Čoček, otec K 246; Olomouc: R. Hanáková K 1.—, Fr. Gotvaldová K 1.—; nejmen. z Jaroměřic K 5.—; Nep. Hanačíkova, Primm-Texas K 490; dobrodinci z farnosti Náměšťské: E. K. zlatý prsten, špendlík a K 2.—, A. S. křížek a K 2.—, K. K. špendlík, náušnice a prsten; A. K. náušnice, A. K. K 1.—, nejmen. 1 dukát; N. N. z Přerova 1 granát. křížek a 1 snubní prsten; Ž. H. z Hranic 2 brože, 2 náušnice, 1 stříbrný prsten; M. Pavlíková, Hustopeč K 1.—; M. Glogarová, Bernartice K 10.—; ze Zbrašova u Hranic sbírkou K 17.—; Fr. Haluzík, Pavlovice K 5.—; A. Peková, Lipník n. B. zl. křížek a náušnice; sestra Rosa náušnice, sponu, náramek a 1 dolar; A. K. náušnice; sestra Brigita K 4.—; sestra Klára K 100.—; nejmen. z Týna K 20.—, Fr. Matlař z Kladruhu K 1.—; Ant. Horáková, Jezernice K 5.—; K. C. z Lipníka K 2.—; terciálka z Valšovic K 2.—; M. Zichalová, Bezuchov K 1.—; J. Ondrušek, Hor. Újezd K 2.—; nejmen. z Bystřice p. H. K 2.—; nejmenov. z Bráněk zl. křížek a náušnice; nejmen. rodina z Drholce K 8.—; R. Frýdrychová, Hustopeč K 2; Uher. Slováci z průvodu kor. 1330; sbírkou v Morkovicích zasláno prostf. R. Pechtorové K 5.—; Adela Zdráhalová, Lipník n. B. K 1.—; Fr. Filipová, Stitná kor. 8.—; Emilie T. prsten; E. Pastorová, náušnice, 4 prsteny a křížek z Frýdlantu; M. Vašicová, V. Neusarová a J. Kadlčáková darovaly dvoje náušnice, 1 sponu, 2 prsteny, 1 stříbrný náramek a jiné drobnosti; prostředf. M. Pultarové v Brně: zlatý křížek, dva prsteny, náušnice a kor. 10.— od Fr. Fialové. Pan ředitel a poslanec J. Kadlčák zlatý prsten; nejmenov. v Brně 1 stříbrný křížek, 1 prstýnek, 2 náušnice; p. M. Scharťová sbírkou od far. Loukovských kor. 3840; Marie Richterová, Brno: jedny náušnice a kor. 2.—; dobrodinec s far. Velehradské 1 dukát; Ant. Martalová z Rosic kor. 3.—; Fr. Polách, rol., Žižkov kor. 3.—; dvě nejmen. z Kojetína kor. 12.—; Fr. Chytilova, Smržice kor. 2.—; Ant. Novák z Olšan u Prostěj. sbírkou kor. 24.—; čtyři nejmen z Veselíčka kor. 30.—; A. a M. Svozilovy ze Služína kor. 120; J. a A. Michalík, Vítkovice kor. 20.—; nejmenov. z Mor. Ostravy kor. 5.—; prostf. dp. A. Sváry, koop. ve Vel. Týnci od nejmen. kor. 24.—; Fr. Spáčilova z Jířkovic kor. 2.—; B. Dusý, Krbčice kor. 4.—; M. Čočková z Jezernice kor. 2.—; prostředf. A. Zeldové z Uher. Hradiště od nejmenov. kor. 340; prostředf. vldp. faráře

z Vrchoslavic kor. 3.—; prostř. dp. B. Hřívy, koop. v Napajedlích kor. 10.—; Ostravice: kor. 6.—, J. J. 2 zlaté prsteny, B. M. 2 stříbrné prsteny, N. N. zlatý prsten; Čechovice u Prostějova: kor. 58.— a kor. 5.—; 3 prsteny, 2 náušnice; N. N. kor. 20.—; M. P. z Popovic starý stříbrňák; z Domamyslic: 2 Terezie p. Navrátilem kor. 2.— a A. G. broží, křížek, kor. 2.—, N. N. kor. 2.—; Z Prostějova: Mil. Bratří 10 K; z Jablonice Pav. Pinkava a j. kor. 7.—; Jos. Dlouhý, Holyrood Kansas, Amer. 1 dolar; J. Stodůlka, Boršice kor. 1.—; ctitelky Maticky Svatoh. z Nivnice kor. 24.—; dobrodinci z farnosti Novoveské u Břeclavy kor. 69.20; N. Zavadilová z Břestu kor. 4.—; F. M. ze Slavičína kor. 2.—; M. Hanušová, Jundrov kor. 1.—; z farnosti Kokorské dobrodinci kor. 35.— a sbírkou chovaneck kláštera Dominik. větší část drahoc. předmětů; odběr. »Hlasů Svatoh.« z Nivnice zlatý křížek a kor. 10.—; Ant. P. ve Vyškově úločky ze skvostů; od dobrodinců ze Zbraslavi u Rosic kor. 9.—, prostř. A. Figarové z Líšné u Brna kor. 13.—; Tereza a Krist. Hanák ze Šaratic kor. 3.—; Pavlína a Marie Řezáčovy z Vičic sbírkou v téže obci kor. 36.20, zasláno dp. far. z Vrchoslavic; dp. T. Bláha, Vídeň kor. 50.—. Maticka Sv. Host. všem štědře odplatí!

Ku stavbě schodů na Sv. Hostýně. Ve čtvrtek dne 31. března sešel se výbor Matice Svatohostýnské za předsednictví svého starosty J. Mil. Msgr. Dra Karla Wisnara na Sv. Hostýně aby na místě samém prohlédl kladení schodů a o jiných důležitých záležitostech jednal. Súčastnili se mimo starostu jednatele Msgr. Ant. C. Stojan, hospodář císař. rada J. Harna, P. superior Sv. Hostýn, stav. O. Zeman a kam. mistr S. Korábečný z Rajnochovic. — Stavba schodů pokračuje chvalně. P. František Mikšánek, arcikněz ve Vel. Němčicích, P. Fr. Strakoš, farář v Topolanech u Vyškova, Ign. Velisek, koop. tamtéž, Leop. Krybus, kaplan v Soběchlebích, Frant. Mlčoch, farář v Rymicích, Tomáš Sadílek, farář v Hluku, Farnost Měrovice n. Hané, sleč. Marie Palkovských z Brušperku, pp. Tomáš a Františka Bradíkovi v Žalkovicích, Stanislav a Štěpánka Bradíkovi v Žalkovicích, František Vondra v Rozseči u Kunštátu, Nejmenovaní dva z Obědkovic, farním úřadem v Klenovicích každý jeden schod, dobrodinci z Klenovic a Čelčic sbírkou Lucie Bělkové 2 schody, slč. Josefka Hintermausova v Brně, slč. Marie Rosenbachova v Brně, pí. Marie Šašeci v Telči, pp. Antonín a Marie Rybákoví v Mor. Ostravě, František a Marie Fořtovi v Morav. Ostravě za † Jana Glasa z Prostějova, Anna a Antonie Skopalíkovi v Záhlavnicích farním úřadem, Jan Sroslík, nadučitel v. v. v. Konici, Jenofeva Hrouzková v Oseku n. Beč., manželé František a Kristina Motalovi v Břestě. — Jaký zájem vzbuzuje stavba schodů od kapličky ku kostelu, dokazují četná věnování posledních dnů, tak že náklad na polo-

vici ze 227 schodů již překročen jest. Vysloveno však přání a výbor Matice Svatohostýnské též ve své poradě v pondělí dne 11. dubna t. r. konané se usnesl, schodiště před kostelem rozšířiti a novým žulovým nahraditi, jestli se najdou dobrodinci a štědří dárcové, aby i tento díl mimo rozpočet stojící ozdoben byl. Taktéž mnoho dopisů došlých dává svědectví, s jakým souhlasem katolická veřejnost, ovšem náš dobrý lid moravský, sleduje kroky čelící k ozdobě hory Svatohostýnské. Píše jistě paní: Naše v Pánu zesnulá dobrá maticka každoročně putovala od Prostějova na Sv. Hostýn. Proto na památku chceme věnovati jeden schod — jenom prosím, abych směla obnos 120 K na dvakrát zaslati. Marie M. — Duchovenstvo děkanství K...ého se usneslo přispěti na stavbu schodů obnos 120 K, které níže psaný složným lístkem odesílá. — Schod má býti označen na přání p. t. spolubratří: Duchovenstvo děkanství K...ého 1910. — Dále věnovali a farní úřady zaslaly dotyčné obnosy na 2 schody farnost Rudslavice, po jednom schodu farnost Chvalkovice u Olom., farnost Vrchoslavice, vdůstp. assessor P. Ant. Kobliha, slč. Gustavina Koblihova v Olomouci Frant. Ondra, Roseč u Kunšt., Tom. Sadílek v Hluku č. 48, František a Školastika Jemelkovi v Kozlovicích u Přerova, Jindřich Janiš, Napajedla, vdp. farář V. Jaekel, N. Jasenice, vdp. farář Jakub Slavík, Malenovice, Rolnickí záložna v Uh. Hradišti, Střebětice 3 schody. — V. a M. Horák z Jířkovic 4.—, A. Sedlářova, Slavětín 1.—, Filom. Sedlářova, Slavětín 1.—, Nejmenov. ze Senice 10.—, Ab. U. ze Senice 1.—, Nejmen. ze Senice 3.—, Prostřed. Dp. Leop. Bureše v Mor. Ostravě 240.—, Žofie Pšenícová z Příbora 2.—, N. Křižanová z Břestu 2.—, od farníků Olšanských a Hablovských sbírkou 120.—, sbírkou terciářů z Lipníka n. B. 120.—, Nejmenov. z Rakova 2.—, Fr. Hajda, Klokočí 10.—, Nejmenov. poutníci 2.50, V. Páleníček z Přílep 1.—, Anna Křenová, Vys. Pole 1.—, Nejmenov. 3.—, Alois Navrátil 1.—, Nejmenov. z Duban 1.—, průvod z Vel. Týnce sbírkou 4.60, N. Vlk z Ol. 8.—, Ros. Hanák z Olom. 1.—, Fr. Goldová z Ol. 1.—, Veselí n. M.: F. Juřenova 1.—, M. Rypkova 1.—, K. Pukancova —30, S. M. 1.—, M. Kučerova 1.—, A. Kozumplík 1.—, Frant. Horák —40, A. Kozumplík —60, A. Baďura 1.—, M. Hanáková —40, A. Juřenova 1.—, A. Ratajská —40, M. Randa —60, Aloisie Adamová, Lipník n. B. 1.—, A. Hrabalová, Břest 1.—, ze Štarnova: Terezie Kubová 20.—, Čl. Mat. Svatohost. 20.—, Marie Pultarová z Brna na tři schody 360.—, dobrod. s farností Velehradské 33 kusů starých stříb. mincí, Čechovice 2.—. Vys. dp. Dr. Jan Schneider, pokladník MSH., kap. děkan v Kroměříži, stvrzuje.

Dary na křížovou cestu.

Anna Horáková, Brno 11.— a Stařenka z Pavlovic 200.—.

»Domáci výchova v duchu křesťanském«. Vldp. Frant. Navrátil v Olomouci. Cena 20 hal. — Výbor-
něbo spisku tohoto bylo vydáno do
27. dubna v 690 farnostech na 5330;
na farní úřady zasláno přes 3000
ukázek, ještě prý 1800 farností spi-
sek nezná Vldp. si přeje, aby ne-
bylo ani jedné osady v Čechách na
Moravě a ve Slezsku bez něho, aby
každý čtenář »Hlasů Svatohost.« ve
svém okolí rozprodal 10 - 20 ex. —
dostane darem 1 neb 2 knížечky.
Ještě s vděčností ochoten věnovati
jeden schod na Sv. Hostýně za 120
korun s nápisem »Od čtenářů spisku
Domáci výchova v duchu křesťan-
ském«. Vřele doporučujem tuto četbu.

Lístárna.

J. Pechal, Ennis-Ellis: Vše správně došlo
a dle přání vyhověno. — Veary Plašek, Holli-
day: Obě zásilky jak loňská, tak letošní správně
došly. Jos. Bílý, Flatonla: Obdržel dopis i
peněžní zásilku a dle vašeho přání jsme ochotni
vyhověti. Všem Zaplat Pán Bůh. — Josefa
Koukalová, Loštice: 28 korun zaslaných v pro-
vinci m. r. došlo a bude to uveřejněno v od-
stavci »Dary na schody«. — Frant. Bezděk,
West-Texas: Vše správně došlo a na účely
vytknuté odevzdáno. Srdečný dík. — Kniha
vzácná Václ. Lercha T. J. »Po vůli Boží«
česky vydána není; než podobnou vydalo Dě-
dictví Svatojanské v Praze: »Milo-
srdný Samaritán. Poučná a modlitební
kniha pro nemocné a jejich ošetřovatele.

Doporučujeme našim rodinám

Kolínskou cikorku!

U Františka Zetka v Krásné

dostati lze

hodinky, litanie a rozjímání ku cti
sv. Alojsia

po 19 hal. franco na 10 výtisků 1 nádavkem,

Velmi příležitostná koupě.

Převzal jsem z továrny po živelní nehodě
přímo ku rozprodání mnoho tisíc krásných,
těžkých flanelových příkrývek skvostných,
nejnovějších vzorků a stálých barev, hedváb.
glotem lemované, některý kus má zcela nepa-
trné skvrny od vody, sotva znatelné, hodící se
pro každou lepší domácnost ku přikrývání po-
stelí i sob, jsou velmi jemné, teplé a pevné,
180 cm. dlouhé a 130 cm. šir. Zasiílám dobír-
kou 3 kusy hed. glot. lemov. za 10 K, 4 kusy
nelemovaných za 11 K, hospodářské deky žluté
neb kostkované 4 kusy za 12 K, velmi jemn,
flan. deky bílé 4 kusy za 12 K. Nádherné
salonní soupravy nejnovější na 2 postele a na
stůl bordeaux neb zelené pouze 12 K, krám-
ská cena přes 20 K. Tygrové neb námoř. při-
krýv. 4 kusy za 9 K. Prošívané, vatou plněné
příkrývky, velké a nádherné lesklé, ble-
domodré neb bordeaux 2 kusy za 14 K. Velmi
krásné plyšové deky kočárové neb cestovní kus
za 12 K. Těžké salonní koberce 10 m. za 10 K.
Ujišťuji, kdo s důvěrou objedná, bude krásou
a láci mile překvapen. Adr. **R. Bekera**,
tov. sklad a výpravná v Solnici, Král. České.

Spoř. vklady na 5%
úrok s dodáním
spoř. známek.

Rak. spořitelní, úvěrní a stavební spol.

Státní dozor s obmez. ručením. Státní dozor.

Centrála: Vídeň 6, Theobaldgasse 4.

Domáci pokladni-
čky vydávají se
zadarmo.

Ludmila
Březinová
dříve Cecilie Hošťálek
obchod poutnickým zbožím a
— umělými květinami. —
Doporučuje obchod svůj všem
P.T. poutníkům
na sv. Hostýně.

Vychovávací ústav v Kocléřově

(Ketzelsdorf) u Svitav, při-
jímá dívky škole odrostlé,
které si přejí naučiti se něm-
čině, frančině, hudbě, vyší-
vání, malbě, šití a přístřiho-
vání prádla i šatů, vaření,
žehlení atd. Krajina zdravá.
Blížší zodpověď správa ústavu

SVÍCE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN, první moravská továrna na voskové zboží a svíčky v **Bystřici pod Hostýnem**

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů)

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez chyb.
Kanařasy na ložní povlaky, košilové
plátna lněná, neb polovičníky, rumbur-
ské véby, grizety, ručníky, tkané bar-
chety na šaty, modní zefirky na košile
a bluzky, a na šaty, bílé gradle, flanely,
modré tisky, na domácí šaty a zástěry
vše mnou ručně pracovány, velekrásny,
trvanlivy v délce 3—15 m.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec

Česká Černná č. 107., p. Náchod.

Každý dle potřeby, rače udat co po-
třebujete, i délku zbytku si rače zazna-
menati, nehodící výměním, neb dle žádosti
peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí
každého. Též zasílám

půl tučtu, čistě lněných prostěradel
beze š. u. 150 cm šir., 200 cm dl.,
jen za K 15.80.

Vzhledem k tomu, že místností sklado-
vých použití chceme pro jiné zboží, od-
prodáme hluboko pod cenou:
ručníky lněné 1 tučet . . . jen 9 K 20 h
kanařasy 1 kus 23 m . . . 10 » 88 »
rumb. véba 1 kus 23 m . . . 13 » 60 »
prostěradla 1 » 14 » . . . 14 » 60 »
a sestavili jsme partie dlouhých zbytků
veleprima jakosti v ceně 20 K za 40
až 50 m., sestávající z kanařasů, brokátu
damašku, zefiru, barchetu, dom. plátna,
ručníků, modrotisku, tisku, oxfordu atd.
Zboží bezvadné, stálobarevné. — Zasílá
pokud zásoba stačí **Josef Dvořáček,**
Krkonosská tržnice Kalcovna Náchod,
Čechy.
40 metrů zbytků též za 14 K, 15 K 50 h.

Umělecký ústav pro malbu, leptání
a broušení skla

B. Škarda Brno,

hotoví okna kostelní v každém způ-
sobu a provedení na přání i se želez-
nou konstrukcí ve vlastní strojnické
dílně hotovené. Mosaikové obrazy pro
výzdobu vnější i vnitřní na křížové
cesty a oltářní obrazy. Rozpočty na
požádání.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakosti a lahodnosti pro
nemocné a žalučecními nemocemi tr-
pící. K odporučení červené ro 38,
44, 50, 56 bal. za litr, bílé po 44, 48,
52, 56, 62 bal. za litr, černé po 40, 46,
50, 80 baléřích za litr zasílá dobírkou
v soudkách od 30 litrů výše jediné
svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem,
Rjeka (Fiume), Přímoří.

Důkaz velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma a franko.

Ve prospěch zvelebení sv.
Hostýna doporučuje se
koupě obrazů Vítězná
Panna Maria Svato-
hostýnská a Příchod
sv. Cyrilla a Metho-
dže na sv. Hostýn.

Cena jednoho obrazu s hudeb-
ním strojem K 10.90, bez hu-
debního stroje K 7.40. Dodává
v bedně a vyplaceným poštov-
ním poplatkem

Litografie a zinko-
grafický závod

L. Klabusay
v Holešově.

Grafický ústav Zaorálka a Tučka, nást. Lamb. Klabusaya v Holešově.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 7. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.

Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 koruna,
v Americe dol. 0·25, v Německu 1 M.

OBSAH: Před obrazem srdce Panny Marie. (Báseň s obrázkem). — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — Legendičky o Panně Marii s Jezulátkem: Lís .a — Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje. — Vděčný upomínek na sv. Cyrilla a Methoděje. (Báseň.) — Sv. Anna, matka nejbláh. Marie Panny. (S obrázkem.) — Některé úryvky ku vzniku Matice Svatohostýnské. — Kus posledních dějin poutí Svatohostýnských. — Spisy sv. Josafata Kuncoviče. — Z květeny Svatohostýnské. — Kulturní projevy. — Spisek P. Fr. Žáka. Dekret sv. f. k. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Literatura. — Listárna. — Z církve a ze světa. — Inseráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti, že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Dokud konati se budou přípravy na korunovaci Vatikánskou sochy Matičky Svatohostýnské, budou míti jednotlivá čísla »Hlasů Svatohostýnských« přílohu 8 stran. Redakce.

Čistý výnos věnuje se korunovaci Matky Boží Vítězné na Sv. Hostýně.

Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

v útvaru 64 kázání, I. a II. díl, vydané P. Ant. Řejzkem Tov. Jež.
rovněž Bohuslav Balbín, jeho život a práce, obdržeti lze
na Sv. Hostýně.

Zprávy z církve a ze světa.

J. V. císař a král František Josef I. v Sarajevě. Dne 31. května ve 3 hod. odpoledne přibyl, aby navštívil po prvé svou Bosnu a Hercegovinu. Uvítání mocnáře mělo ráz upřímnosti a srdečnosti všestranné. Radost všude, nadšení, vděčnost. »Jsem s přijetím a celou cestou nesmírně spokojen, ba nadšen«, pravil císař pán. »Mám radost, že jsem mohl sem přijít.«

Jeho Svatost Pius X. vydal k 300. ročníci kanonizace sv. Karla Borrom. encykliku, v níž velebí světce a poukazuje, že boje nynější proti církvi jsou obdobné s boji, ve kterých vítězil sv. Karel Borrom. I nyní nepřátelé se pokoušejí způsobit všeobecný odvrát od víry a církevních nauk. Nebezpečný boj! Doufejme a modleme se, ale také bojujeme a braňme se!

Koronovace obrazu Matky Boží v Častochově dne 22. května t. r. na svátek nejsv. Trojice byla velice slavná, účastnilo se v ní 10 biskupů a na 5—600.000 věřících. Polský národ odčinil takto drzou křivdu, kterou krádeží v loni dopustila se zločinná ruka v mariánské svatyni Jasné Hoře častochovské.

Litoměřická diecése v Čechách má svého biskupa. Arciděkan Josef Gross byl dne 23. května t. r. stoličným chrámu Páně u sv. Vít na hradě Pražském kardinálem Dr. Leonem sv. p. Škrbenským knížecibiskupem za asistence J. Ex. biskupa královéhradeckého Dr. Josefa Doubravy a světícího biskupa Dr. Frída na biskupa posvěcen a dne 6. června slavně intonisován.

Obsazení biskupských stolců chorvatských. Osířelé stolce biskupství diakovského a senického konečně jsou obsazeny. Dr. Ivan Krapac nar. v Karlovcí 19. června 1843, světící biskup a generální vikář záhřebský, stal se biskupem diecése bosensko-diakovské a srijemské a Roko (Rochus) Vučić nar. 1850 v Kraljevíci, professor mravovědy a pastýřského bohosloví, později kanovník senjský, biskupem diecése senjsko-modrušské. — Chorvatsko má přes 2.600.000 obyvatel, z nichž 87 proc. Chorvatů a Srbů, 6 proc. Němců, 4 proc. Maďarů, 2 proc. Čechů a j. Dle náboženství 71 proc. katolíků, 25 proc. rozkolných, 2 proc. evanjelíků 1 proc. židů a j.

Nový diakovský biskup Krapac na uvítací proslov odpověděl řečí, v níž mimo jiné pravil: »Spokojuji se s málem a použiji svých celých příjmů na církevní a vlastenecké účely. Jsem posuzován vůbec ve veřejnosti nesprávně. — Nebyl jsem nikdy nepřitelem naší chorvatské vlasti, kterou jsem vždy ze srdce miloval. To dokážu jako biskup diakovský. Budu se snažiti, abych dobročinnými skutky pro víru a pro vlast nejen následoval biskupa Strossmayera, nýbrž i abych jej, pokud možno, předstihl.« Přítomné osobnosti přijaly slova biskupova s hlučným voláním: »Živě!«

Moreva, bl. Jan Sarkander nebyl, jak se tomu zdálo, ve Sty. kým Hradci

vysvěcen, nýbrž dle konsistor. matriky olomoucké z let 1599—1619 byl na minoritu posvěcen od kard. Dietrichsteina 22. prosince 1607 v Kroměříži; podjáhenství přijal 20. prosince 1608 na dóme v Olomouci od světícího biskupa Jana Civala, jáhenství 19. března 1609 v Jesuitském kostele v Brně od kard. Dietrichsteina, kněžství 22. března 1609 opět od biskupa Civala v Brně v kostele kollegiatním. — Naši pokrokaři zle se vytasili na oslavě bl. Jana Sarkandra. Patrně jest, jak jim byla nemilá oslava tato. Arci bl. Jan Sarkander byl v Olomouci mnohem straslivěji mučen na skřipci a pálen pro pravdu sv. víry umíněnými protestanty nelidskými nežli 200 let před tím pro svou umíněnost a svoje bludy Jan Hus v Kostnici od zástupců moci tehdy světské.

Z Velehradu. Duchovní cvičení pro učitele 25.—29. července, pro kněze 8.—12. srpna, pro studující vyšších tříd 16.—20. srpna, pro akademiky, professory a vzdělance vůbec 22. až 26. srpna. Slavnostní schůze apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje započne v sobotu večer dne 30. července a skončí v neděli dopoledne 31. července. — Spolek katol. učitelstva má valnou hromadu dne 1. srpna, rovněž duchovenstvo své porady — večer 1. srpna započne akademie, pouť a schůze bohoslovců a skončí se 2. srpna. — Cyrillomethodějské družstvo a Velehrad mají valnou hromadu večer dne 20. a 21. srpna dopoledne, Selská pouť a Tiskopisný spolek dne 28. srpna odpoledne a 29. srpna dopoledne.

Duchovní cvičení pro učitelky vůbec konati se budou na Moravě v Přerově. Počnou v pondělí dne 22. srpna o 5. hodině odpo. a skončí v pátek dne 26. srpna ráno. Poplatek za ubytování a stravu obnáší 8 kor. Nemajetným učitelkám bude poplatek částečně nebo úplně prominut. Žádoucně, aby každá účastnice v čas, nejdéle však do 15. srpna t. r. se přihlásila u ctihodné sestry představené kláštera školních Sester v Přerově. — Po ukončení duchovních cvičení konati se bude schůze družiny.

V Jevíčku svěcen pomník vojínům padlým roku 1813—1814, při čemž zástupcové všech mocnářství tehdy se sváčících se účastnili. Vldp. děkan Daněk měl slavnostní řeč na heslo, jež mu poskytlo známé Simonídovo distichon na pomníku thermopylském: »Poutniče, zvěstuj Lakedémónským, že tuhle ležíme, jakožto zákony kázaly nám.«

Literatura.

Český slovník bohovědný. Pořádají Dr. J. Tumpach a Dr. A. Podlaha, vydává V. Kotrba v Praze, Cyrillomethod. knihtiskárna; sešit 8.

P. Fr. Žák T. J. **Světlušky**, četba pro dospívající děvy. V Praze 1910. Cyrillomethod. knihtiskárna. Nákladem Mar. družiny učitelek. K 116.

Před obrazem Srdce Panny Marie.

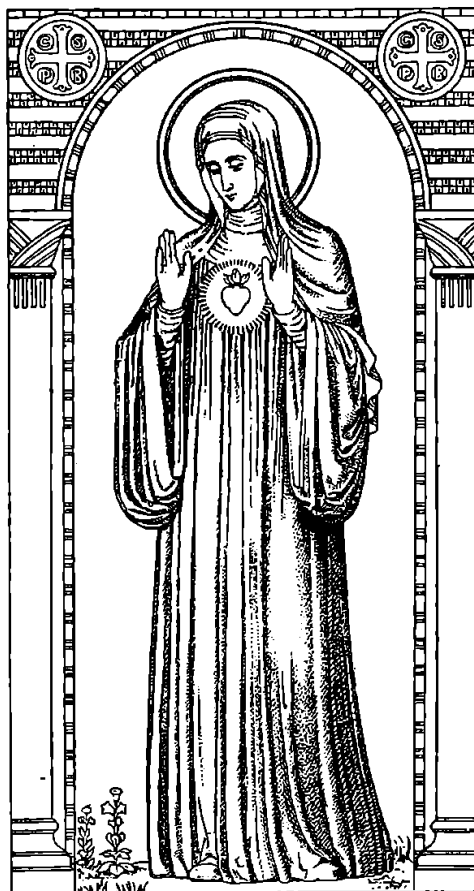
Jos. Rybák T. J.

Málo jen krásy, ozdoby
má příbytek můj chudičký,
dražší však mně než celý
svět
jest obrázek mé Matičky.

Obličej její spanilý,
jas očí lásky slunečko,
než co mne blaží nejvíce,
jest jí zlaté srdéčko.

Zármutku bol když v duši
mou
jak noc se snáší v krajinu,
pohlednu k Ní--a uslyším:
»Pojď, k sobě já tě přivinu.«

Je-li mi nevděk údělem
a srdce moje krvácí,

»Nediv se dítě!«, těší mne,
»tak také mně svět odplácí.«

Zkoušky-li nitrem zmítají
jak dravé vlny lodičku,
srdéčko její mateřské
je pro mne spásy
hvězdičkou

I když dech smrti mrazivý
mou ovane hrud' děsem
svým,
ono mou bude záštitou,
»Pojď, smrti, já se nebojím.«

Za to jí kladu k obrázku
květ poměnky a růžičky,
slzou jej skrápím každý den,
jsa šťasten láskou Matičky.

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXX.

Jeseň zavítala do zahrady. Zajdeme-li se podívat, shledáme, jak lupení sežloutla, tráva opelichala, ovoce sčesáno, dni se krátí za to noci přibývá, až mrázek za mrázkem a pak nastane zima. Ejhle obraz života lidského, v němž nastane také jednou nálada života podzimního, až schladne a zavře oči ku spánku. K odpočinku uloží se tělo do hrobu, duše pak nalézá odpočinek nedělní po sobotní výplatě u Pána Boha. V zahradě budiž místo odpočinku zahradníkovana růžích mu budiž ustláno, tak mu přejeme.

Zahradou jest člověku život jeho pozemský. Jaká to zahrada jest, zapisuje se v denníku zahradníkově čili knize jeho života. Blaze mu, shledá-li se na podzim zahrada jeho podobná zahradě uzavřené, podoben-li život lidský životu nejsvětější Panny Marie. I pro ni nastala jeseň života i jí se dotkla neuprosná smrt, i jí se dostalo odpočinku: než v každém období stkví se krásou dokonalosti život její, že o něm především lze říci: »Drahá jest před očima Hospodinovými smrt svatých jeho« (Žalm. 115 15) než smrt nejsvětější Matky Páně jest před očima Hospodinovými předraha, nejdražší. Porozhledněme se, kde bylo místo jejího odpočinku, jaký byl její hrob, co se nám o tom všem zachovalo.

V zahradě byl pochován Spasitel náš Ježíš Kristus, jak píše sv. Jan (19. 41.) »Vzali tělo Ježíšovo a obvinuli je prostěradly s vonnými věcmi. Na blízku byla zahrada. V zahradě pak hrob nový, v němžto ještě žádný neležel. Tu tedy, že blízko byl hrob, položili Ježíše.

A kde položili jeho nejsvětější Matku? Také v zahradě ji položili. Na úpatí hory v zahradě olivetské spatřuje se vchod do podzemní svatyně, která přechovává hrob blah. Marie Panny. Zde tudíž byla nejsvětější Matka Páně pochována, ovšem po vůli Boží bylo, aby nezůstalo svaté tělo její v hrobě, které stánkem bylo života. Zde se tudíž slavilo po prvé nanebevzetí Marie Panny.

Po 47 stupních z jemného mramoru vysekaných sestupuje se do jeskyně, kde jest velkolepý chrám, v němž jsou hroby svatých Jachima a Anny, jakož i sv. Josefa. Svatyně sama má délky 30 metrů, šířky 6.32 m, odevšad vyzděná na východ pak do skály vytesaná. Světlo snáší se do ní shůry otvorem ve klenutí. Hrob nejsvětější Marie Panny nachází se pod hlavní lodí chrámovou ve skále vytesaný podobně jako je hrob Krista Pána. Kaplička je z něho utvořena, nad hrobem samým je položena mramorová deska, která slouží zároveň za kámen mešní Svatyni tuto nestavě a ani Helena ani císař Konstantin Vel., avšak za nedlouho v pátém věku postavili ji horliví křesťané.

Dokázáno pak jest, že císařovna sv. Pulcheria po roku 450 vystavěla se svým chotěm Marciánem v Cařihradě nádherný chrám ke cti a slávě nejsvět. Bohorodičky Marie Panny; načež žádala na biskupu Jerusalemském Juvenalu, aby jí zaslalí ostatky z těla nejsvět. Panny; mělat za to, že přesv. její tělo dosud odpočívá v hrobě Juvenal, patriarcha Jerusalemský, zaslal tudíž co měl z oděvu a pásu Marie Panny, ovšem z těla poslati nemohl, protože v hrobě nic jiného nebylo.

Sv. Jan z Damašku vypravuje, že právě r. 451 odbýval se koncil Chalcedonský. Obrátila se tudíž císařovna Pulcheria na patriarchu Jerusalemského Juvenala a ostatní biskupy sv. země shromážděné na koncilu, aby jí sdělili, kde by bylo svaté tělo blah. Marie Panny.

Na to zaslána jí byla tato odpověď:

»Písmo svaté nic nám sice nevypravuje o tom, co se bylo stalo při smrti nejsv. Matky Páně, Marie Panny; avšak z prastarého a velmi spolehlivého podání přejali jsme, že při její slavném úmrtí všichni sv. apoštolé v Jerusalemě se sešli. Ačkoliv se byli daleko široko po světě rozprchli, aby hlásali víru Kristovu, v tu chvíli se shromáždili v Jerusalemě. Viděli pak anděly a slyšeli, jejich nebeský zpěv. Tak byla její přesvatá duše nevyslovnou slávou Boží odevzdána tomu, od něhož vyšla. — Tělo pak sprovázené chvalozpěvy andělů a apoštolů bylo pochováno za městem, v jeskyni zahrady Jetsemanské, kde po třidni neustále bylo slyšeti sbory zpěvů andělských. Než třetího dne ustála utichl hlas tento. I otevřeli apoštolé hrob, též proto, že Tomáš teprve třetího dne se dostaviv přál si vzdáti poctu svatému tělu, které Boha nosilo. Avšak těla Marie Panny více nespátřili. Za to zůstaly zpět v hrobě prostěradla do nichž byla zaobalena, z nichž pak vycházela přelíbezná vůně. I uzavřeli opět hrob. Všichni pak jednohlasně při tom pronášeli úsudek svůj kouse, že kdo z Marie Panny ráčil vzítí na se člověčenství a se naroditi, Bůh Slovo, Pán slávy, jenž po Narození svém vzal do ochrany její panenství, že po jejím úmrtí chránil její tělo neporušené, aby nesetlelo a chtěje oslaviti je na nebe vzal před společným a všeobecným z mrtvých vstáním.«

Tak jsme se přesvědčili, že v zahradě uzavřené bylo místo odpočinku kratičkého těla Bohorodičky; viděli jsme jak slavný byl její hrob a jest podnes, jaké slávě se těší po nanebevzetí svém, kde tělem a duší korunovaná královna nebes trůní na pravici Ježíše Krista, jehož království nebude mítí konce.

Jaké to šťastné blažené odpočinutí věčné! Těšili se již dlouho andělé na tu chvíli a připravovali se na její uvítání, jak se sluší na uvítání své královny; a nebešťané všichni, ty blažené duše, ač vidí, že těla jejich na zemi práchniví, kdežto Maria Panna je ve slávě předešla a předčila a jediná jest se Synem Božím tělem i duší na nebi, nermoutí se z toho, nýbrž radují se, vědomi jsouce, že ani ti nejsvětější v nebi se jí porovnatí nemohou, šťastní jsouce, že patřiti směji na dokonalou slávu krále svého a královny své. Od té doby, co královna nebes a země odpočívá mezi nebešťany, rozmnožila se radost všech svatých na nebi a každým dnem jakoby novou slavnost všemu nebi byla připravila.

Zajisté i my se radujeme a přičin máme tolik radovati se, těšiti se na věčné odpočinutí, na shledání se se všemi nám drahými a milými ve slávě věčné, především až nastane i nám chvíle žádoucí, kdy předstoupíme, abychom vzdali hold nebeskému králi Ježíši Kristu a královně nebes Marii Panně po pravici jeho trůnící.

Než sestupme opět na zemi, kde slzavé údolí nás upomíná na zahradu po vyhnání z ráje, na sv. pole s mohylami tisícerymi. Nad mnohým hrobem se čte blahopřání: »Odpočívej v pokoji!« Než zdaž dojdou slova tato vezdy také svého splnění? Ovšem přejeme každému, byť i nepřítel náš býval za živa, když ho zříme, jak jej vynášejí do zahrady mrtvých, na sv. pole, aby odpočíval v pokoji. Avšak či život byl pouští neúrodnou na zemi a jako na poušti neúrodné, kdo takto opouští svět, co ze všeho má ve smrti a co jej očekává po smrti? Nevyplní se na něm, že se vše sebere jako dřevo neplodné a uvrže se na oheň, ovšem na oheň věčný,

který připraven byl ne člověku: ale co na plat, když někteří takofka se namáhají, aby se jim odpočinku takového dostalo?! Arci kdo nepracuje, ať také nejl t. j., kdo se nepřičinil v životě svém pozemském, takový ovšem i na věčnost přijde s prázdnýma rukama bez dobrých skutků, nad to obřemeněn dluby, které snad nikdy zaplatiti nebude moci. A co bude po tom? — Škoda, věčná škoda, že si lidé tak málo rozumějí, že netěží hřivnou života, dokud na světě jsou —

»J a k s i u s t e l e š, t a k s i l e h n e š« praví přísloví. A jak pravdivé jest přísloví toto smrtelníku každému zejména v osudnou chvíli! — Kdo si špatně upravit své lůžko v bodláčí a v trní neb docela vystlal si bodláčím a trním, ten zajisté nebude mít odpočinek dobrý ani lehký. A chvíle taková očekává každého z nás bez rozdílu Neříkej nikdo: Však ono to nějak dopadne. Zajisté to nějak dopadne, ale na tom záleží, jak to dopadne — šťastně? neb nešťastně? Co t e p r v e v ě č n o s t š t a s t n á n e š t a s t n á? Vše záleží na tom, na jakém základě založen jest život náš.

Sv. P a v e l píše (1. Kor. 3. 11. násl.): »Žádný nemůže jiného základu položití mimo ten, kterýž položen jest, jenž jest Kristus Ježíš«. Co jest to jiného, nežli základ života křesťanského. A na tomto základě jeden k a ž d ý křesťan staví. Ale co staví? Sv. P a v e l píše dále: »Staví-li pak kdo na ten základ zlato, stříbro, drahé kamení aneb dříví, seno, strniště, zjeveno bude na díle jednoho každého. Den Páně zajisté okáže, nebo v ohni se to zjeví a jednoho každého dílo, jaké bylo, oheň zkusí. Zůstane-li či dílo, kteréž na něm vystavěl, vezme odplatu: pakli či dílo shoří, vezme škodu; ale sám bude spasen, avšak tak jako skrze oheň«. Dlouhý by na slova ta příslušel výklad, nám však postačí vzítí z toho potřebí. Táže se vás, č o s h o ř í d l e s v. P a v l a a c o n e s h o ř í? Zdaž zlato, stříbro, drahé kamení shoří aneb dříví, seno, strniště? Co jsou tudíž dobré skutky jako zlato, stříbro, drahé kamení, zůstane: za to, co je jako dříví, seno, sláma shoří ve skutcích našich. Na co se tu poukazuje, jest patrné. Sám pak bude spasen avšak tak, jako skrze oheň. O h n ě m o č i s t c o v ý m totiž bude očištěna duše všech hříchů lehkých jako skvrn a všeho co bylo jako dříví i seno a strniště, načež vzejde i jí odpočinek lehký, život věčný.

C o t u d í ž u č i n í m e? Hleďme stavěti především v životě svém na základě, jenž jest Ježíš Kristus. Toť jisto jest, že kdo chce kam, vydá se na cestu ne — jakoukoliv ale směrem k cíli. Nuže i my přejeme sobě dojíti šťastného cíle, vydejme se tudíž na cesty pravé.

Jinoch vydávaje se na učení touží po té chvíli, kdy vyhlášen bude za mistra. To však předpokládá jednak schopnost jednak vytrvalost, jenž přivodí časem zručnost v umění. Podobně si vede v životě křesťanském, kdo si přeje býti pravým křesťanem. Ovšem, že potřebí zdravého rozumu a pevné vůle, pak ale nezbyvá nežli cvičiti se v ctnostech křesťanských, aby byly křesťanu tím, čím je člověku umělci zručnost v umění.

Jsou pak nejprzednější bohoslovné ctnosti, víra totiž, naděje a láska; za nimi jdou ctnosti života mravného, mezi nimiž jsou stěžejné opatrnost, spravedlnost, statečnost a střízlivost čili umírněnost. Jako ctnosti života mravného doporučuje nám Ježíš Kristus, příkladem i slovem: Blahoslavení chudí duchem, blahoslavení čistého srdce. Učte se ode mne, nebo jsem tichý a pokorný srdcem. Zapři sebe sám. Pros za sv. trpělivost. Varuj se zlého a čiň dobré. Toho všeho vyžaduje jak duch křesťanský tak křehká a nestálá povaha lidská.

Avšak nebojme se. P o m o c i a o p o r y n á m z j e d n a l S p a s i t e l n á š J e ž í š K r i s t u s h o j n é v m i l o s t i s v é. V katolické církvi jest trojí úřad, jež převzala od samého zakladatele Ježíše Krista Byltě J e ž í š K r i s t u s c e s t a, p r a v d a a ž i v o t v e s v ě m t r o j n á s o b n ě m ú ř a d ě j a k o p a s t ý ř, u č i t e l

a velekněz. »Já jsem cesta, pravda a život« jsou slova Ježíše Krista, která znamenají sv. Jan (14. 6.). Proto nás poučuje neomylná církev sv. slovem Božím, abychom více a více osvětleni byli; vykládá nám vůli Boží v přikázáních; vede nás neklamnou pravomocí apoštolské stolice; zjednává nám nejen oběť nejdražší ve mši sv. nýbrž dodává nám ve sv. svátostech života a síly k boji proti nepřítelům všem. Jsoutě sv. svátosti zdroje, z nichž čerpáme milost Boží k životu věčnému. Důležitá jest křesťanu modlitba at soukromá at veřejná a společná. »Proste a bude vám dáno«, pravil Ježíš Kristus (Mat. 7. 7.) Proto se doporučují veřejné služby Boží, o něž se stará církev sv., které jako velmi prospěšné věřícím doporučuje. Chtě-li poznati krásu ctností křesťanských, nauč se rozjímati.

A nebudtež vám neznámé ani mimořádné prostředky ku posvěcení. K těmto připočítati jest všelijakých pokušení, jimiž nás Pán zkouší a příležitost k boji nabízí, abychom se osvědčili jako praví bojovníci. K těmto připočítati jest všelijakých protivenství v malém i velkém, v životě jednotlivců i v církvi sv. veskrz, aby se rozmáhala, tužila, jako bojovná se prokázala a tak vedla své ovečky cestou jistou na pastvy požehnané, chránila je před vlky hltavými a proroky falešnými, varovala a kárala dle potřeby, a tak vyplnila úřad, který jí Spasitel náš Ježíš Kristus královstvím nebeským svěřil.

Nyní směle poukážati můžeme na rozdíl mezi pravou a falešnou askesí čili cvičbou křesťanského života a jeho dokonalostí. A důležité jest to věděti, protože jaký jest rozdíl mezi dnem a nocí, takový jest rozdíl mezi pravou a falešnou cvičbou v křesťanském životě a jeho dokonalosti. Nuže falešná askese lpí na zásadě: »Blaze komu se vše daří podle jeho libovůle«,*) — za to pravá askese nehledá ani sebe ani svojí libovůle, nýbrž kofí se jediné vůli Boží, která má cenu nade vše.

Zakončíme dnešní hovory zásadou velkých mudrců, kteří praví: Čeho předem v úmysle máme, abychom docílili, to bývá u výkonu na konci.***) Tak bývá u Boha i u lidí. Co bylo u Boha dle lásky jeho v určení o nás nejprvnější a oč rozumní lidé úsilovně pracují, aby předem docílili toho, co jest nejhlavnější? Život věčný, spása, odpočinutí věčné dej nám všem, o Pane, v království nebeském! Ejhle koruna našeho žití jest blaženost věčná.

A nyní se vrátíme do zahrady tam, odkud jsme vyšli. Přírodě za doby zimní zavřely se oči ku spánku; sněhobílým rubášem se přikryla, však nikoliv ku spánku věčnému. Nastane opět jaro. Probudí se z jara opět, nabude života nového, aby svěží silou vyvinula, co vídáme každým rokem v době jarní, kdy vše květe, veselí se novým životem. Jaké teprve bude to probuzení člověka ze spánku k životu nesmrtelnému! Jaro se svou bohatostí jest jen matný obraz života věčného. Než »nemylte se: Bůh nebývá posmíván; nebo co bude člověk sít, to bude i žítí« píše sv. Pavel ke Galatským (6. 7.). »Všichni zajisté vstaneme z mrtvých, ale ne všickni budeme proměněni«, volá nám sv. Pavel (1. Kor. 15. 51). Proto přičiňme se, abychom se pojistili na život věčný. Je-li život člověka boj, nuže vítězství at dovrší boj života. Tak se osvědčí blahopřejné slovo: Odpočívaj v pokoji!

*) Des Menschen Wille ist sein Himmelreich.

**) »Quod primum est in intentione, erit ultimum in executione«.

R. Stupavský. **Legendičky |o Panně Marii s Jezulátkem.****Líska.**

Chudá líska listí měla,
ale žádný vonný květ,
prostým kvítkům záviděla,
když je vzbudil Vesny ret.

„Nemám květů, nemám plodu,
nač tu v zemi bídně tkvím,
snáším zimu, nepohodu,
z jara lásky necítím.“

Dlouhé věky naříkala
líška za večerních ohvil,
její stesky luna znala,
hvězdy znaly její kvil.

Po čem dlouho marně lkala
od Marie měla mít,
že jí s dítkem úkryt dala,
když je vrah chtěl zahubit.

Když se jaro přiblížilo
ve vší svojí nádheře,
jehněd zlatých navésilo
v zelené jí kadeře.

A když přišel podzim šedý,
plnička je ořechů,
uvadlé má za jehnědy
plodů sladkých útěchu.

Ani blesk jí neuškodí,
Matička ji ochrání,
pod ní lidé skryt se chodí,
bouř když krajem ůhání!

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje.

Píše P. Fr. Vídeňský T. J.

2. Rozšíření apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje.

Mezi tím, co u ministerstva schválení stanov bylo takofka jisté, pořádal dne 19. dubna 1892 ústřední výbor poradu a ustanovil vše, čeho třeba učiniti při vyhlášení apcštolátu do veřejnosti. Předsednictvo bylo splnomocněno, aby podniklo všeliké kroky, aby apoštolát vešel v život. Měly se vyhotoviti diplomy a zříditi diecesální odbory, pro něž měli býti jmenováni výborové od nejd. bisk. ordinariátů. Hned na to dal se výbor chutě do práce. Vydal provolání, v němž nejprve praví, že živoucím a trvalým pomníkem roku jubilejního 1885 mělo se státi založení spolku pobožného a missijního, který mezi Slovany bera se za účely podobnými jako spolek sv. Bonifáce mezi Němci jmenovati se měl: »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda« a ústřední sídlo své míti na Moravě na posvátném Velehradě a že spolek ten vstupuje nyní do veřejnosti. Pak se vyličuje účel blíže, jak už jsme to dříve naznačili, poukazuje se na stanov a pokračuje se takto: »Ostatně není »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda« jakožto spolek pobožný čili modlitebný bez předchůdců a vzorů. Po mnohá léta už trvá »spolek pobožný sv. Cyrilla a Methoda pro sjednocení Slovanů rozkolných ve víře katolické« založen byv od knížete biskupa Antonína Slomšeka, zbožné paměti, v Mariboru ve Štýrsku i na Moravě. Vedle něho působí též »pobožný spolek ku počtě neposkvrněné blahosl. Panny Marie pro návrat řecko-ruské církve k jednotě katolické vyšedší od koleje Barnabitů v Paříži. »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda« s ústředním sídlem na Velehradě hodlá stejně pěstovati nábožné úmysly Nemá však býti pouhým spolkem modlitebným, ale podle vzoru spolku sv. Bonifáce v Německu také účinným spolkem missijním Na konec je vyzvání ku přístupu. Podepsáni jsou: Dr. Jan Pospíšil nyní kan. v Olomouci

jako starosta, Dr. Jan Schneider nyní kapit. děkan v Kroměříži jako místo-starosta, Dr. A. C. Stojan nyní probošt kroměřížský, Dr. Josef Pospíšil nyní prelát v Brně, Vladimír Štastný c. k. prof. v Brně, Alfons Sauer c. k. prof. gymn. v Uh. Hradišti, Ignác Zavřel nyní farář v Přerově, Msgre. Jos. Vykydal, tehda farář v Cholině, Jan Studený tehda farář v Boršicích, Jan Vychodil tehda farář v Zelechovicích a Jan Hudeček tehdejší kaplan Ivanovický.

Na to poslány prosby na ordinariáty, aby odbočný spolek byl v diecesích zaveden. I přišla ještě téhož roku příznivá odpověď z arcidiecese olomoucké a z diecese brněnské. Také z Chicaga došla radostná zvěst, že tam vdp. farář Molitor zavedl apoštolát. Později zaslány příznivé přípisy z diecesí českých, z diecese vratislavské pro Těšínsko, ze zjednocené arcidiecese lvovské, diecese levantské atd.

Činnost započata pořádáním duchovních cvičeb hlavně intelligence na Velehradě, udělováním podpor na kostely atd., což se opakuje každého roku.

Ohledně unie nemohlo se nic vážnějšího započítí až předloní. Jistý horlitel pro unii msgre. Karel Jänig odebral se na poloostrov Athos*), aby tam vyzvěděl smýšlení jistých známých ruských mnichů. Tito mu pravili, že »sjednocení by se uskutečnilo, kdyby Lev XIII. byl o 10 let mladší. Největšími odpůrci prý jsou noví biskupové, kteří studovali na protestantských universitách německých. Starší biskupové, nebyli by prý proti unii. Metropolita v Soluni vždy byl prý vyvolen od lidu a měl titul: Vicarius Papae (Romani) Náměstek papežův. Nynější je první nevyvolený (— zpráva tato pochází z r. 1899 —) nýbrž poslán z Cařihradu a titul ten už nemá; za to prý lidé, když ho potkají, křičí naň nehodný. Když prý do památníků napsal: Děkuji P. Bohu, že jsem se dostal na tu sv. horu a za vši lásku, již jsem zde našel, a vrátím se do své vlasti s vroucím přáním aby brzo vrátila se zase jednota u víře všech křesťanů na celém světě, měli z toho radost i první představení.« (Pokračování.)

*) Hora Athos je nejvýchodnější ze tří poloostrovů vybíhajících z Chalcidiky do moře Egejského (u Soluně). Celý poloostrov je od jednoho tisíciletí státem mnišským. R 1885 žilo tam 4493 mniši a 2020 mužských, světských dělníků. Dle národnosti je nejvíce Rusů a Řeků.

Alois Potěhník: Vděčný upomíněk sv. Cyrilla a Methoděje.

Jižní ku severu větry vějí,
v jejich žáru sních se rozplývá;
Cyrill, Method na Moravu spějí,
Rastislav kde kníže přebývá.

Kroky svými přímo k němu míří
na Velehrad, tenkrát královský,
kde se v pravo Moravy tok šíří,
v levo strmí Buchlov obrovský.

S úctou přivítá je kníže starý,
poručí jim pustou vinici;
sám pak od nich bere milodary,
vroubky pro novou to štěpnici.

Jeden v rukou třímá knihu spásy,
druhý schránku vzácnou objímá;
v polích běhají se právě klasy,
ku žni dělníky Pán najímá.

Slunko výše vzešlo na obzoru,
bylať hodina již devátá;
svatcové se mají na pozoru,
práce jimi hnedle začata.

Mračiloť se strašně od západu —
od Sály výš, výš se blýskalo;
Slovan polabský tam snášel zradu,
pod mečem až se mu stýskalo.

V stínu kříže u nás zachránili
Cyrill Method stádce Kristovo,
že se k dílu časné přičinili,
před bouří že bylo hotovo.

Jak se jim kdy za to odměníme,
jakou dáme jim kdy náhradu,
že jsou nesli dne a horka břímě,
spásy vedouce nás v ohradu?

Po tisíci letech dobře víme,
kdo nám život chtěl vzít, zachovat —
Cyrillu a Methoději, díme,
za něj máme vše co děkovat.

Od Šumavy po Ural až tmavý
otcům díky vzdávej Slavie;
před nimi skloň Balkáne své hlavy —
chraň nás věčně slávský geniel

A. Rejzek, T. J.

Sv. Anna, matka nejblah. Marie Panny, národní světice v zemích koruny svatováclavské, v Čechách totiž, na Moravě a ve Slezsku.

V Písmech sv. není nic psáno, kdo byli rodičové nejbl. Marie Panny. Než starobylé památky sv. Otců a ústní podání z prastarých dob až apoštolských, jak také naše modlitba církevní o sv. Anně nasvědčuje tomu, že sv. Anna byla matkou Rodičky Boží jako sv. Jáchym jejím otcem byl. Jméno Anna znamená Milostná. A v záznamu svatých Božích se připomíná dne 26. července: Usnutí sv. Anny Matky, Rodičky Boží Marie Panny. Narodila se sv. Anna v Betlémě městě Judském z pokolení Juda, její pak choť sv. Jáchym v Nazaretě městě Galilejském, oba po otcích z královského kmene Davidova. Žila dlouho nebo dosáhla prý věku 79 let. V 18. roce zasnoubená byla Jáchymovi a až v 55 roce porodila dcerku již dáno jméno Maria, která vyvolena byla za Matku Páně a královnu nebes a země. Roku 66 pochovala svého chotě sv. Jáchyma. Jelikož po narození Marie Panny žila 24 léta, užřela Ježíška a není nesprávné představení, vidíme-li skupinu osob svatých na obraze, kteří jsou Ježíš Maria a Anna. — O blah. Jana Sarkandru víme, jak vroucně vzýval tyto sv. osoby v mukách svých. Jako o rodičích sv. Jana Křtitele se praví, že oba byli spravedliví a svatí, tak se slušelo teprve ohledem na nejsvětější Matku Páně, která měla světu porodit Spasitele, aby už její rodiče vynikali svatostí života. Manželé tito dosti zámožní nemajíce po více jak 30 let dědice rozděli každý rok své zboží na tři díly, z nichž jeden na bohoslužbu do chrámu Páně, druhý chudým věnovali, jen třetí díl sloužil jim a čeledi jejich. Ačkoliv i bezdětní žili v lásce a bohabojnosti spokojeně odevzdání jsouce do vůle Boží, přece cítili nemálo pokoření v tom, že neměli dítek a to tím více, že žili v starém zákoně, kde se každý styděl za neplodnost svou, ano jednoho dne od kněze starozákonního Isachara nemálo potupen byl sv. Jáchym; neboť proto jako člověk nehodný a Bohem nemilostí dotknutý veřejně jím odmrštěn byl. Ubohý patriarcha velice se zastyděl a zarmoutil, tak že ani sousedům na oči přijíti se neodvážil. Rozloučil se tudíž ač žalostně se svou chotí, sv. Annou a odešel na samotu na nějaký čas, kde se vroucně k Bohu svému modlil, aby Hospodin od něho potupy takové odvrátiti ráčil. A na poušti zjevil se mu anděl a sdělil mu, že modlitba jeho vyslyšena jest, že obdržel dceru, která vznešeností plodu svého převyšl Saru i Rachel, tak že bude obdiv Israeli. Potěšen spěchá domů k manželce své, chtěje vyprávěti vidění; avšak Anna měla podobné vidění. Což je potvrdilo ve víře, že zaslíbení jejich od Boha jest a proto vyplněno bude.

Kdo tu nevidí obraz Anny matky Samuelovy, která také svou neplodnost zažehnala modlitbami, posty, almužnami, tak že jí Hospodin uštědřil Samuele, jenž se stal svatým, ba velikým prorokem před Hospodinem: arcí v nejsvětější Marii Panně, z níž se narodil Syn Boží, vyznamenal sv. Annu ještě více.

V královské Praze na hradě ve stoličném chrámu Páně u sv. Víta jest krásná kaple sv. Anny obnovená nákladem 36 000 zl. (72 000 K) jednoty vlasteneckých přátel umění, jejíž obrazy vykládají život sv. Anny Nizozemský umělec Jan Swerts, slavný ředitel akademie malířské, zanechal tu z roku 1878 drahocennou památku po sobě. Hlavní okno představuje arcioťce Jesse, z něhož deset proroků Messianských vystupuje, obraz přiozdoben lillemi skvoucími, které ukazují na Marii Pannu, lilium nejkrásnější. Jiných 8 obrazů po stěnách znázorňuje život sv. Anny, jako zasnoubení její Jáchymem, rozdávání třetiny z ročního zboží na chrám Páně, druhé mezi chudé. I to viděti jest, jak zamítnuta Isa- charem knězem Jáchymova obět; načež žalostně se loučí se svou cho- tí, ale anděl na poušti Jáchyma těší, jako na jiném obraze se zjevuje anděl také sv. Anně. Radostné setkání se obou představuje obraz další, až přestast- ná událost zvě- stuje, že se vy- plnilo co Hospo- din zaslíbil.

Sv. Anna po- žívala veliké úcty ve vlastech našich a má ji trvám po- dnes. Neú chrá- mu, kde by ne- bylo alespoň obrazu sv. Anny. Na Sv. Hostýně jest oltář sv.

Věřící pak z vděčnosti oslavují světce a světice a domáhají se skrze kněží a biskupy u apoštolské stolice výsad a zvelebení úcty jejich.

Naši předkové, jako sobota přináležela Matce Panně, tak úterý v týdnu v staročeské zbožnosti zasvěcovali sv. Anně, na jejíž uctění rozsvěcovali svíce ve chrámech na oltářích neb v kaplích aneb doma lampičku před obrazy je- jími. A kolik kaplí a obrazů neb soch táhne podnes jako magnet tisíce pout- níků z blízka i ze vzdálí ke sv. Anně, by mocná přímlova její vyprosila u Ro- dičky Boží jako její zase u Božího Syna, co svět dáti nemůže neb nechce. Jsou v Čechách i na Moravě poutní místa ke cti sv. Anny oblíbená a čteně navště- vována. Naše česká šlechta bývala velikou ctitelkou sv. Anny a pod její ochranný plášť se ráda utíkala, jí ku počtě chrámy kaple a oltáře stavěla.

Urozená rodina hraběcí Šlikova zvláštní minci s obrazem sv. Anny dala raziti. Známot jest, jak velice jim záležel na tom, aby urozený kmen nevyhynul, nýbrž požehnaný zůstal po mnohé a mnohé věky. A čtvero klíčů ponechal si

E-DÍTĚ: SV-ANNA

Anny, kde se nám zároveň na paměť uvádí na- rození nejblah. Marie Panny Ná- rodní pověst dří, že kde se neslaví svátek sv. Anny, tam bouře, krupo- bití, povodně ničí osení a škody na obilí činí Sv. Anna patří u nás mezi nejznámější svě- tice a na křtu sv. po jménu Marie nejčtenější asi jméno Anna bývá tak, že v každé téměř rodině, kde více dcer jedna nosí její jméno.

V úctě svatých Duch sv. sám uvá- dí pozornost na úctu, důvěru a lásku věřících, načež následují vyslyšení proseb, ba i divy Boží na přímlovu jejich.

Hospodin podnes, kterými otvírá neb uzavírá přírodu. Počasí a úrodu nedá příroda bez vůle Boží; proto jako déšť a jasno jsou v rukou Hospodinových tak polobně i žeň. Než požehnání životem jako smrt, vznik totiž a konec žití jsou teprve v rukou Božích. Proto vzývaly sv. Annu a obětovávaly svíce a činí nepochybně podnes ženy křesťanské, že přinášejí oběti ke cti sv. Anny, by je Hospodin na její a Matičky Boží přislívu ráčil požehnati a obdařiti dítkami.

V Mnichově Hradišti v Čechách je chrám sv. Anny na panství hrabat Waldsteinských, kde založila vrchnost klášter kapucínský, až jej Josef II. zrušil. Pod hlavou oltářem sv. Anny jest rodinná hrobka před kolika stoletími založená, v níž podnes se zemřelí členové rodiny pochovávají. Na sv. Annu bývá tam na tisíce lidí i s průvody. Ve kterém okrese církevním českoslovanském nebylo by významného místa za příčinou vroucné úcty svatoanenské? Na př. Stará Voda v arcidiecesi olomoucké se svatyní sv. Anny jest daleko široko známá jako místo poutnické, kam Moravané i Slezané rádi putují.

Olomoučtí biskupové od století XVI., kdy poutní místo toto vzniklo, jelikož na jejich statech u Libavé Stará Voda se nalézá, věnovali vezdy zvláštní péči poutnickému místu tomu a sami rádi putovali z Olomouce, ač na 4 míle je vzdálena. Tak se dočísti lze v knize Poutní místa a milostné obrazy K. Eichlera Dědictvím Cyrillomethodějským vydané, že r. 1601 na sv. Annu kardinal Frant. Dietrichstein navštívil Starou Vodu. Když se byl přiblížil poutnímu místu, na půl míle slezl s vozu, sezl obuv a šel bosky po hrbolovité cestě, pak tam kázal a mši sv. sloužil, načež chudé jídlem a nápojem počastoval sám jim přisluhuje. R. 1602 daroval na oslavu sv. Anny 100 tolarů a celý nový ornát. R. 1617 navštívil opět Starou Vodu a pohnut jsa pohledem na přečetné zástupy věřících, umínil si vystavěti důstojný chrám; což se mu však tehdy při nejlepší vůli nepodařilo. Za to r. 1683 olomoucký biskup Karel hrabě Liechtenstein vystavěl sličný chrám ke cti sv. Anny, tak že r. 1688 bylo vše hotovo a socha milostivá sv. Anny na hlavní oltář postavena. Jesuité z Olomouce a Opavy ve století osmnáctém tu mnoho kázáním a zpovídáním vypomáhali. Dosud v kostele přisluhují kněží z řádu piaristického. Poutě tam bývají hlavně dvě velké, na svátek sv. Anny, kdy až na 6000 poutníků přichází, pak o svátku Narození bl. Marie Panny, kdy na 4000 ctitelek a ctitelů sv. Anny se dostavuje. Celkem páčí se roční počet poutníků jak procesí tak jednotlivci na 20.000, z nichž přistupuje ke stolu Páně na 5000 věřících. Mimo toto hlavní poutní místo na Moravě ke cti sv. Anny připomíná se ještě poutní místa svatoanenská, farní kostel v Bořeticích, kostelíček u Opatova, kaple v Pustoměti a v rak. Slezsku kostel sv. Anny u Andělské Hory, kde lid mimořádně sochu neb obraz sv. Anny za omilostněný má.

V královském městě Olomouci jest probošství s kostelem sv. Anny. v němž bývají voleni nástupcové sv. Methoděje, kněze-arcibiskupové olomoučtí,

Naši předkové věděli, proč uctívali sv. Annu. Zbožně uctívali Bohorodičku Marii Pannu, kř div, že uctívali též její zbožnou matku, že viděli v ní vzor křesťanské ženy, křesťanských rodičů, křesťanské rodiny vůbec. Jsouce přesvědčeny křesťanské matky, že na základě zbožnosti z víry a bohabojnosti spočívá blaho a štěstí dítek, rodin, obcí i národu, utíkaly se pod mocnou ochranu zejména těch, kteří jsou nejsvětější rodině nejbližší a mezi ně zajisté přináležel sv. Anna.

Ještě podotknouti sluší, co zajisté zajímá bude ctitelky sv. Anny, že svátek její jest po široším světě křesťanském jak v církvi západní tak východní, ano na Východě ještě dříve nežli na Západě v církvi římsko-katolické. Justin a Kliment Alexandrijský vypravují v životopise sv. Anny již v druhém století a císař Justinian první stavěl kostel ke cti sv. Anny. Pokud nám písemné památky svědčí, povědoma jest úcta sv. Anny na Západě počátkem století XIV., kde se také dočítáme, že papež Urban VI. r. 1378 schválil katolickým tehdy Angličanům

svátek sv. Anny a Otec vlasti Karel IV. vyžádal si r. 1355 v Římě jeden prst sv. Anny v klášteře sv. Pavla, jež přinesl s sebou do Prahy. Od r. 1584 až do Josefa II. r. 1785 z úchvaly papeže Řehoře byl svátek sv. Anny všude dnem zasvěceným. Koncem pak století XIX. povýšil veliký papež Lev XIII. vyhlášený ctitel nebešťanů, o jejichž oslavu na zemi nemálo péče míval, obdržev na křtu sv. Jáchyma za patrona, svátek sv. Anny a sv. Jáchyma, aby věřícími tím horlivěji uctívání byli a církev sv. mocněji chránili.

Kéž by křesťanské matky, které si přejí, aby děti jejich byly šťastné, vzaly sobě příklad ze sv. Anny, která vynikala zbožností a svatostí. A ačkoliv dítě mohla sobě doma sv. Anna ponechati ku své potěše, neotálela a přinesla tříletou panenku Hospodinu do chrámu Páně, aby ve zbožnosti a lásce k Bohu co nejvíce prospívala a tak se Pánu Bohu dokonale zalíbila. Na rodičích spočívá zodpovědnost za děti, které mají ode všeho zlého chrániti a ke všemu dobrému je naváděti, protože rodiče jsou po Bohu a na místě Božím dítkám vše. Obnovujme úctu sv. Anny po vlastech našich českoslovanských, přiblížme ji ke sv. patronům našim, zejména vlastenky naše vdané i svobodné, vzývejte sv. Annu, aby lid náš chránila před nebezpečnými útoky nepřátel jak na statky duchovní náboženské, tak na statky vezdejší v hospodářství národním i soukromém, aby nezhybnuly rodiny naše, synové a dcery vaše, nýbrž pod mocnou ochranou svaté Anny, aby vlasti naše a my v nich prospívali jako země, kde k Bohu a Spasiteli našemu za příkladem nejsv. Matky Páně a sv. Anny láskou se vine národ katolický. ■

Některé úryvky ku vzniku Matice Svatohostýnské.

Načrtuje Jan Nep. Suchonský.

(Pokračování.)

V den před sv. Martinem, t. j. 10 listopadu 1895, chtěl hospodář M. S. H. lékárník J. N. Harna ve zmíněné záložně slíbený potřebný obnos vyzdvihnouti, ale jak ustrnul nad zprávou, slyše, že záložna není s to dříve slíbenou a hodnověrnými podpisy za učenou půjčku poskytnouti. I odhodlal se hospodář, poněvadž bylo se právem obávati, když v ustanovený den nebude první splátka na umlouvanou cenu složena, že majitel zruší úmluvu, tedy jiným způsobem si u jiného ústavu, ovšem po překonání nemalých těžkostí, na vlastní své cenné papíry a za vlastního ručení vypůjčiti 10 000 zl., ku kterým přiložil od svého příbuzenstva vypůjčených 2000 zl. P. Cibulka, tak že se o svátku sv. Martina panu baronovi jako závdavek 12 000 zl. na ujednanou kupní cenu 55 000 zl. mohlo položit. Tím kup tedy uzavřen a Sv. Hostýn takto zakoupen. V důvěře pevné v pomoc Boží na přimluvu Bohorodčky, že dobří Moravané Sv. Hostýn neopustí, dali zmínění splnomocněnci prodávateli vyjádření své, že zůstatek kupní ceny nejdéle v půl roce zaplatí.

Jelikož zmíněná záložna „Úvěrní spolek“ nebyla s to hotový kapitál poskytnouti, zapůjčila aspoň ručitelům akcie severní dráhy v hodnotě 10 000 zl. na které „Česká banka Union“ filiálka v Olomouci na směnku vystavenou zmíněným hospodářem a podepsanou též obchodníkem Frant. Novotným v Kroměříži k prvnímu lednu 1896 hotových 20 000 zl. k další splátce poskytla a když Matice Velehradská na hypotéku zbytek kupní ceny zapůjčila, byla dn. 9. dubna 1896 celá smlouvaná kupní cena za Sv. Hostýn vyplacena.

Jelikož úroky a poplatky v bance vysoké byly, tu starosta Matice Svatohostýnské nejdříve pan general. vikář Monsign. Jan N. Weinlich zapůjčil Mat.

20.000 zl. na 4% úroky, které ale po dobu svého života nikdy nebral a je Matici daroval.

Během dalších měsíců dobrodincové a přátelé Sv. Hostýna buďto na vydané dlužní úpisy súročitelné neb bezúročitelné půjčky na úhradu kupní ceny a na stavbu, na kterou 45.000 zl. vydáno bylo, poskytovali, anebo přístupováním za členy k Matici Svatohostýnské svými příspěvky a dary umožňovali takto vzešlé značné dluhy umořovati.

Do svátků Svatodušních r. 1896 byl hostinec úplně dostaven a uvnitř zařízen. V tomtéž roku přikročeno k úpravě řádné stezky na stráni kopce Matice Svatohostýnské patřící, která pění hospodáře od vozní cesty ve formě M = Σ k vodní kapli založena a stromovím posázena byla, které dnes podél této stezky výstup na horu svým stíněním nejen usnadňuje, ale krásnou svou zelení příjemným činí. S neúpornou pílí jako hleděl strážce svatyně neunavný P. Jan Cibulka tuto vyzdobiti, tak opět staral se hospodář o upravení zevnějšího okolí a državy Matice Svatohostýnské.

Kramářské budky, které u samého kostela i u kaple postaveny, nikterak nepřispívaly k povznesení mysli a k okrase okolí, přestaveny na svá nynější stanoviště.

Přístup k vodě u kapličky, jakož i zachycení pramene na jaře roku 1897 účelně provedeno, pak okolí před kostelem dle možnosti urovnáno a část při kostele vydlážděna. Velká část holého kopce okolo vodní kapličky zalesněná skytá dnes již pohled každému příteli boží přírody úchvatný.

Býval věru pohled na část hory od Bystřice v poloze, kterou Matice zakoupila, dosti smutný neb mmo staré ještě dnes stojící jedle a buky, které obromná vychřice r. 1887 ušetřila, kdežto celý les v té straně zničen byl, oholena byla celá stráž, po které se chodilo neschůlnými stezkami. Stezky pak tyto dřestěm vydrané a spoustou kamení zatarasené byly tak neschůdné, že jen s nemalou námahou mohlo se na horu vystupovati.

Bylo to za návštěvy slovanských spolků vídeňských na Sv. Hostýně, kdy dobří chodci pravili, raději vystoupíme třikrát na vídeňský »Sněžník« neb na »Raxu« než dvakrát na Sv. Hostýn, třebať jest to hora, jak v královském rukopise zní »nevysoká«, jenom pro její neschůdný přístup, na který však dnes po úpravě stezky a pečlivém jejím udržování, jakož i vozní cesty nelze sobě stěžovati.

Že upravení toto bylo včasné a účelné, to dokázala vznešená návštěva našeho nejjasnějšího panovníka císaře a krále Františka Josefa I. dne 1. září 1897 na Sv. Hostýně, kdy vykonal panovník z panovníků první pouť na Sv. Hostýn za ohromného účastenství lidu moravského a na kteroužto návštěvu, jak opět se Jeho Veličenstvo vyjádřiti ráčilo nejdp. proboštovi kroměřížskému zem. a říš. poslanci dru. Ant. Cyr. Stojanovi, jednateři Matice Svatohostýnské, často mile ráčí vzpomínati, kteroužto událost na památku vyobraziti dala M. S. H. na dvou ve verandě nyní prozatím umístěných obrazech akad. malířem J. Jáchymem v Praze. O návštěvě Jeho Veličenstva na Sv. Hostýně přineseme obšírnější zprávu v příštím čísle.

Jos. Rybák T. J.:

Kus posledních dějin poutí Svatohostýnských.

»Jak vlna za vlnou se valí,
a paprsek za paprskem letí,
tak k tobě, Matičko má milá,
se hrnou davy od staletí.«

Tato slova připadla nám, když jsme si umínili nastíniti čtenářům »Hlasů Svatohostýnských« poutní události od letošních svátků Svatodušních po oktávu svátku nej-

světějšího Srdce. V duchu viděli jsme Sv. Hostýn vypínat se jako Mariánskou tvrz na vysoké skále uprostřed širých niv a luků žirné Moravy s vískami, městečky a městy, a na tu skálu narážet bez přestání mohutné vlny, ne ječící, ale vlny zpěvů, vlny modliteb lásky a důvěry k Matce Boží, proudy nadšených ctitelů Mariánských, a vlny tyto dmou se výš a výše, až dosáhnou milostného trůnu nebes Královny. Podejmež několik ukázek velkých přívalů těchto vln.

1. První proudy zpěvných vln v tomto období se přivalily na tuto sv. tvrz o Letnicích Již ve svatvečer (v sobotu, 14. května) dopoledne přibyli na Sv. Hostýn poutníci Rudslavičtí se svým vdp. farářem za zvuku hudby, aby splnili dávný slib Matce Boží. Před mnoha lety totiž zničilo úrodu jejich krupobití v den sv. Bonifáce, posledního z tak zv. „mužů ledových.“ Ve své tísní a úzkosti prosili P. Marii, aby je příště od pohromy této ráčila ochrániti, a slíbili, že za to každoročně 14. května konati budou pouť na Sv. Hostýn, ať je počasí jakékoliv. Co slíbili, také každoročně plnili. Jen jednou, kdy v ten den bylo hrozné povětrí, nešli. — A hle právě toho roku přišlo krupobití zase a zničilo jim úrodu. Rudslavičtí, to vyléčilo: Proto každoročně přicházejí na Sv. Hostýn na sv. Bonifáce a přišli tedy i letos. Ale nebylo to ani tentokráte pro ně bez obětí. Dopoledne bylo krásně; Rudslavičtí všecko si pěkně vykonali, sv. zpověď a j., a byli plni radosti; v hostinci zahrála hudba i veselé kousky. Ale běda za to odpoledne! Nepřišlo sice krupobití, ale bouře s velikým lijákem. A dobří Rudslavičtí chtěli už jíti domů; i čekali půl hodiny a čekali hodinu — a nepřestávalo I nezbyvalo než vydati se i v dešti na cestu zpáteční a jeti vlakem.

Právě jako tito nemohli dolů, nemohli jiní poutníci zase nahoru. Blesky se křivovaly, hrom burácel a jen se lilo. Než všichni byli tak šťastni, že se mohli skrýti někde pod střechou; zvláště nápadným způsobem se to podařilo poutníkům ze Slavičína. Tentokráte totiž na své dlouhé dvanáctihodinové cestě neobědvali v té vesnici, kde bývali přes oběd léta předešlá, ale o vesnici dříve, v Kašavě. A to právě bylo jejich velikým štěstím: nebo kdyby se byli zde nezastavili a spěchali dále jako obyčejně, byli by přišli do hrozného přívalu, jenž na př. v Kašavě všechny cesty a i chaty zatopoval.

Před 6. hodinou večer byli však nejen Slavičínští šťastně na vrchu, nýbrž i Zlínští, Bránecktí, tito vesměs se svými duchovními, a mnozí jiní. Celkem slavilo Letnice na Sv. Hostýně daleko přes pět tisíc poutníků, z nichž více než dva tisíce přijalo sv. svátosti. Krásné věru ovoce seslání Ducha Svatého!

Z Uh. Slovenska přibyli poutníci, kteří zde byli většinou po prvé; velice si Sv. Hostýn pochvalovali a slíbili, že příštím rokem zase přijdou v počtu ještě hojnějším. Před lety přišel totiž z onoho kraje jeden jediný, příštím rokem však přivečl jich devět, opět za rok bylo jich již třicet a letos dokonce osmdesát.

Strážcům Svatohostýnským bylo tentokráte nejen líti balsám milosti a útěchy do zraněných srdcí, ale i prokázati službu Samaritánovu dvěma poutníkům neduživým a jednomu zraněnému. Tento byl mladý rolník a vůdce průvodu Buchlovického. Na cestě stál mezi bouří blízko koně; a ten polekav se bleskem, vyhodil a podkovou jej na noze povážlivě zranil. Prvé pomoci dostalo se mu na nádraží v Bystřici pod Sv. H., takže se přece mohl dobelhati nahoru, kde se mu pak skytla pomoc další. Ale i přes tuto nehodu řekl knězi, jenž ho těšil a zpovídal: „Ještě dobře že tomu tak; Rodička Boží mne jistě chránila.“ —

2. Další velké vlny přihnuly se k Sv. Hostýnu na slavnost nejsv. Trojice, poněvíc z Valašska. V tento den bylo zde na dva tisíce a tři sta poutníků, z nichž tisíc posílilo se chlebem svátostným. Stůž zde ukázka, jaké zbožné obyčeje mají tito poutníci na ponti. Na dlouhé cestě se průvod chvílemi zastaví a unavení účastníci odpočívají. Jde-li s sebou „panáček“, jest mu alespoň krátce kázati poutníkům. Když se Sv. Hostýn po prvé objeví zdálí, má starší bratr vážnou promluvu k těm, kteří sem putují. Ponejprv a praví asi: „Pro své chyby nejste hodni spatřiti Matku Boží, málo důvěry mám, že se budete na poutním místě chovati řádně a slušně, a proto nevím mohu-li vás vésti dále;“ a dokonce je odhání a posílá nazpět. Děvčata v této rozhodné chvíli

začnou ovšem ihned plakati a prositi jako ono dítě, jež nechtěti za trest pustiti k matce;

„Nebráňte mi k mé matičce, nebraňte!

ukropím já po slzičce, odpusťte!“

a strhnou tím k pláči i chlapce.

Než dospějí a staří návštěvníci přimlouvají se za zarmoucené a slibují, že se postarají, aby zachovali pokoj a pořádek. Starší bratr konečně tedy přivolí a v pouti se pokračuje s novým zápalem, vždyť milá Matička už kyne. Tak jsme slyšeli vypravovat o poutích z Ha'enkova, kteří přišli s dp. kaplanem v počtu několika set.

I druhému kmeni ve vlastech našich obývajícím, příslušníkům národnosti německé, líbí se na Sv. Hostýně. Tentokrát jen stěží mohla všecky Němce pojmuti kaple bl. Jana Sark., kde měli kázání a mši sv.

3. Mohutnému příboji vln rovnala se pouť mužů z našeho Slovácka druhou neděli po Sv. Duchu. Dovezl je zvláštní vlak v sobotu dopoledne. Byl to velký pluk křesť bojovníků nadšených pro P. Marii; čítal sedm set mužů. Pestrosti mu dodával slovácký kroj mnohých z účastníků. Dp. P. Superior vyšel příchozím vstříc s votivním praporem Svatohostýnským. V čele průvodu kráčely katol. spolek z Kunovic s praporem a spolek „Svornost“ ze Starého města s dp. J. Hudečkem, svolavatelem pouti, pak následovaly Marianské družiny mužů, z Uh. Hradiště a z Velehradu s dp. P. Wirsigem T. J., s prapory; za nimi katol. spolek z Jalubí a pak muži, rolníci, z celého okresu Uh. Hradišského. Stateční muži zpívali nadšeně „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“ s doprovodem slovácké hudby: jako příboj moře na pevný břeh, tak doráželo na zdi svatyně mocné a vroucí „Chceme Tě chválit v každou dobu.“ Po uvítání a sv. požehnání se zpovídalo. Dojemný byl pohled, když v neděli ráno přijímaly řady samých mužů Tělo Páně; s vřelým citem promluvil k shromážděným dp. kaplan z Uh. Ostroha, František Kvapil. Každému z účastníků se velice líbilo, že jeden ze zástanců sv. práv našich mužů na sněmu zemském, vlctp. p. Fr. Chlebus, spolu pouť konal, sv. svátosti přijal a Panně Marii zpíval.

Tuto neděli vzrostl počet poutníků na pět tisíc, z nichž polovička přistoupila ke stolu Páně; k tomu přispěly velké průvody ze Vsetína, z Kašavy (šest set) a z Lukova u Fryštáku (tři sta), a menší ze Střítež u Hranic a z Lešné u Val. Meziříčí, vedené vesměs důst. duchovenstvem. Tak se naplnilo básníkov:

„Tisícera mužná hruď

v žhavém srdce tluku

vroucí pozdrav sílá v nebe:

„Máti, pozdravujem Tebe

v bratrském ve souzvuku!“ —

(P. Žák.)

4. Konečně v oktávě nejsvět. Srdce vlna za vlnou valila se na Sv. Hostýn.

V sobotu a v neděli (4. a 5. června) hostil tento přes čtyři tisíce poutníků. Přišly průvody: z Val Meziříčí s vldp. děkanem a dp. kaplanem z Tršic, Kokor, Majetína, Březolup, Hošťálkova, jednota „Sv. Hostýn“ z Holešova, vesměs se svými kněžími, a j. Z nich více než tisíc a dvě stě posílilo se chlebem nebeským.

Důstojně řadily se k tomuto ruchu pouť a sjezd „křesť. Omladiny“ ze západní Moravy v pondělí a úterý (6. a 7. června). Účastníci počtem 1243 přijeli dvěma zvláštními vlaky. Nám rozproudila se rychleji krev, když viděli jsme tolik mladých lidí, nejen dívek ale i jinocbů v květu života ohroženém světem a vášní jak statečně a vroucně kráčet a zpívat za praporem Marianským. Kdybyste byli viděli v sobotu večer bílé družičky z Val. Meziříčí, kde je mnoho protestantů a protivníků úcty Marianské, jak v kostele se světly v kruhu obcházejí, pozdravujíce P. Marii, a jak venku před kostelem věnečky své jí obětní, spalující je, kdybyste v neděli dopoledne byli hleděli na zástupy lidu, jak se valí proudem do svatyně a kdybyste byli slyšeli v úterý dopoledne venku před románskou, dřevěnou kaplí výmluvné řečníky přítomné Omladiny, jež skoro všecka přistoupila k sv. svátostem, jak nadšeně mluví o Marianské Akropoli naší Moravy, o Sv. Hostýně, sotva byli byste se zdrželi slz a byli byste s posv. úctou do-

znali, jak velkou věštbu vyřkla Matka Boží, řkouc: „Aj, od této chvíle blahoslavenou mne nazývati budou všechna pokolení“, a jistě se zápalem byste zapěli junácké:

„Kde kdys Tatar divý
ohrožoval vlast,
Maria nám žehná, —
nedáme se mástí

Budme Jaroslavý,
silou vzplaniž hruď,
Matku Boží slavit
heslem naším budí“ —

Blahopřátí sluší J. M., nejdůst. p. P. Norbertu Drápalíkovi, opatovi Praem. kanonie Novofišské, vůdci při sjezdu západo-moravské Omladiny, že mohl své vzácné Jmeniny jakož i svátek sv. Patriarchy řádu slaviti právě o tak stkvostném sjezdu na Sv. Hostýně, totiž tam, kde podle jeho vlastního doznání byl ještě jako dítě P. Marii obětován. Díký zaslouží i pořadatel této pouti, vldp. F. Korec, děkan v Urbanově a J. M., vysdp. probošt Dr. Stojan, starý organisátor našeho Moravského lidu vůbec, jakož i všichni ostatní vdpp. počtem přes dvacet, kteří dodali sjezdu lesku, provázejíce ohrožený mladý náš lid. Podotknuto budiž, že Omladina připravila vlet. p. J. Harnovi, cí. radovi, jakožto hospodáři Matice Svatohostýnské za jeho péči o Sv. Hostýn radostnou ovaci.

Ukončujeme tyto zprávy poznámkou o českých poutnících ze Znojemska, počtem sedmdesáte, kteří za vedení dp. J. Rudolického, kaplana Znojemského a vdp. J. Řezníčka, faráře z Višňové, konali okružní cestu po Moravě, ale s tím velkým rozdílem od cest podobných, že navštěvují místa posvátná láskou Mariinou, věnujíce se při tom ne pohodlí a zahálce, nýbrž modlitbě a pobožnosti. Ve středu (7. června) překročivše s očima slzou srošenýma práh poutní svatyně, přijali všichni ve čtvrtek ráno sv. svátosti, modlili se a zpívali za doprovodu vdp. faráře z Višňové (na harmoniu) a ještě dopoledne rozloučili se s Matkou Svatohostýnskou.

A Rejzek: T. J. Spisy sv. Josafata Kunceviče,

arcibiskupa polockého, prvního mučeníka za uniatskou církev r. 1623.

Petrohradská akademie věd a krásné slovesnosti ve 3. svazku za rok 1909 přináší zprávy z pera P. Žukoviče o spisech sv. Josafata Kunceviče nemálo zajímavé, jak brněnská Hlídka č. 5. r. 1910 nás spravuje. Známo jest jak horlivý světec tento hájil unii slovem i pérem. Životopiscové jeho přispiovali mu zejména Obranu unie (obrona jednosci cerkiewney). Zatím byla zněma jen polsky psaná a ve Vilně 1617 Archimandritou (opatem) vilenského kláštera Lvem Kreusou vydána. Francouzský životopisec Guepin přispioje ji sv. Josafatovi.*)

Katolický historik unie Pelesz mluví nerozhodně, nejlepší z historikův unie kanovník Likowski zřporně o autorství Josafatově.

Džahylevič, zemský notář a strážce polockého archivu, stal se uniatem a věrným přítelem Josafatovým právě knihou Obrona jednosci, kterou od něho obdržel. A když r. 1637 zavítali do Polocka komisaři apoštolské stolice, aby vyslechli svědky o svatosti života Josafatova zahajující proces blahořečení, tu vypovídal 17 let po obrácení svém i to, že má knihu tu uloženou a chová ji u veliké úctě jako skvostný dar a drahý ostatek sv. biskupa. Ovšem z toho by ještě nevysvítalo, že je také sv. Josafatem sepsána.

Nuže P. Žukovič se právě otázkou touto důkladně obíral. A co přináší jako výsledek svého zkoumání? Ruský pravoslavný biskup polonecký, Pavel Dobrochotov († 6. května 1910) byl velmi dobrým znalcem všech památek a historie uniatské. V Mohylevě býval rektorem semináře pravoslavného. Měl tudíž pokdy prohlédati všechny

* (A. Rejzek T. J.: Sv. Josafat, arcibiskup polocký, mučeník a apoštol Rusínů. Dědictví Cyrillomethodějské r. 1885 str. 3. 5 Obrana sv. unie str. 201.)

knihovny a kláštery na Bílé Rusi; tím se stalo, že přišel v držení pomátek i po sv. Josafatu, o nichž jiní historikové ani tušení neměli. R. 1860 psal professoru M. O. Kojaloviči, ruskému historikovi unie, o zachovaných rukopisech po sv. Josafatu, zejména uváděl dvě neznámé knihy „o falšování písem slovanských“ a pak pět sebraných krátkých statí: „o primatu Petrově, o čistotě kněžské, o mniších, o pokřtění Vladimíra a o posvětinách východní církve.“ Než professor Kojalovič odmítl naprosto zprávu Dobrochotovu jako věc nemožnou dokládaje, že arcibiskup Kuncevič podobné kritické knihy ani schopen nebyl, načež se Dobrochtov odmlčel a více nepsal. V pozůstalosti pak jeho našly se spisy, o nichž psal Kojalovičovi a zároveň náčrtek pro obranu jejich pravosti. Rukopisy uloženy v knihovně ruské akademie věd.

Co o nich vynáší P. Žukovič? Rukopisy jsou sepsány běloruský a to mezi rokem 1611—1623 Významné jest, že sv. Josafat vnáší do obrany unie s Římem nového ducha. Unie až dosud bývala bráněna učenci katolickými ze západní církve latinské, kteří s východním životem a literaturou východní jen nedostatečně obeznámeni byli a proto také z latinských sv. Otců a podobných kněží důkazy své brali, což pravoslavným odpor vzbuzovalo a proto je nepřesvědčovalo. Sv. Josafat mnich Basilián v literatuře západní málo byl obeznámen: za to však tím pilněji se vzdělával knihami ruskými a polskými jakož i spisy sv. Otců církve východní. Sv. Josafat byl jeden z velikých světců, jakým se duch pravdy mimořádně zjevuje. Není tudíž divu, že i v jeho spisech na př. o falšování písem slovanských vidí se kritičnost ducha jeho. V druhých pracích písemných svrchu uvedených spatřují se spíše náčrty na nečisto nahozené, z nichž dva jsou obranné. Než obrana tato opírá se rovněž o ducha a zásady církve východní. P. Žukovič má tento závěrek: Protože týž duch vane onou obranou (obrona jednosci cerk'ewney) opatu Kreusovi připsovanou, souditi jest, že je souborné dílo arcibiskupa polockého Josafata a jeho věrného soudruha archimandrity Ruského jakož i archimandrity Kreusy.

Z květeny Svatohostýnské.

Píše František Gogela.

Červenec.

Sítiny rostou na místech vlhkých a mokrých v hustých trsech a některé druhy mají tuhé, oblé stvoly, vyplněné dřevem, hodí se na různá pletiva a k uvazování rostlin k tyčkám. Sítina obecná (*Juncus Leersii* M.) poskytuje dřev na knotky do olejových lamp. Oddenku s. rozprostřené (*J. effusus* L.) se užívalo od kamene a neduhů ledvinných. Na pletiva a ku vázání nejlíp se hodí s. sivá (*J. glaucus* Ehrh.) Mimo tyto rostou zde ještě s. leskoplodá (*J. lamprocarpus* Ehrh.), smáčkutá (*J. compressus* J.) a drobnější s. žabí (*J. bufonius* L.).

Žabník jitrocelový (*Alisma plantago* L.) má přímý stvol, listy přízemní vejčité nebo kopinaté, řapíkaté a květy o třech bílých nebo narůžovělých plátcích v jehlancovité latě; roste ve vodách, příkopech a místech mokrých; čerstvé listy jakož i kořen jsou prudce jedovaté.

Krušík šírolistý (*Epipactis latifolia* All.) ze vstavačovitých, má listy vejčité nebo kopinaté, někdy shloučené a květy bledězelené až narůžovělé ve hroznu řídkém; roste ve stinných lesích a nejraději v roklích blízko potůčků; na Hostýně také k temenu nedaleko vodní kaple.

Šťovík tupolistý (*Rumex obtusifolius* L.) vzhledem se podobá šťovíku obecnému; jest však mnohem statnější a má listy vejčité podlouhlé, dolů srdčité nebo zaokrouhlené; roste obecně na místech pustých a říká se mu též

šťovík »koňský«; jeho kořene užívalo se dříve pro čištění krve; příbuzné druhy: šťovík klubkatý (*R. conglomeratus* M.) a šťovík kadeřavý (*R. crispus* L.) rostou hojně na podobných místech.

Rdesno blešník (*Polygonum persicaria* L.) jest jednoletá, lysá, rozvětvená bylina s listy tvaru vrbovitého — proto ji lid zve »vrbice« — a s květy válcovitě nahloučenými barvy růžové až bílé; roste obecně na vlhkých rolích, v příkopech a pod. místech, obsahuje žluté barvivo.

Rdesno pálečník (*P. hydropiper* L.) podobá se předešlému, má však květy v klase prodlouženém a řídkém a roste na podobných místech hojně; jest palčivé chuti, (odtud jeho název), užívalo se ho zevně na vředy a uvnitř od žloutenky a vodnatelnosti.

Truskavec (*P. abiculare* L.) má lodyhu položenou nebo vystoupavou rozkladitě rozvětvenou s drobnými kopinatými lístky a neúhlednými kvítky v úžlabičkách listů; roste obecně na pastvinách, polních cestách, při budovách a t. d.; bylina skýtá plactvu hojného zobu a vepřový dobytek ji rád požírá. Mezi rostlinami Kneippovými má truskavec vynikající místo; radí se ho užívat od chřelí krve, od kamene a písku v ledvinách, úplavice, žaludečních vředů, žravých lišejů (*lupus*) a pro čištění jater, žaludku a prsou.

Rdesno svlačcovité (*convolvulus* L.) má opletavou lodyhu a listy srdčité střelovité, roste na rolích a úhorech.

Zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium* Z.) má řířmou, chlupatou lodyhu, listy nestejně zubaté, květy modro-fialové, zřídka bílé a značně veliké; roste ve křovištích a na světlejších půdách lesních.

Ze složnokvětých kvetou v červenci:

Čekanka obecná (*Cichorium intybus* L.) jest známá vytrvalá rostlina větvenatá s listy protisečnými a bledě modrými květy paprskovitými; roste při polních cestách, na pokrajích rolních; jakkoli nemiluje poloh vyšších a studených, roste přece ještě na temeni hostýnském; někde pěstuje se na rolích a kořen její se suší a praží jako přísada do kávy (cikorka). Čekankové thé čistí žaludek, játra, slezinu a ledviny.

(Pokračování.)

Kulturní projevy.

Slovanský katolický akademický spolek »Dan« v Praze.

Měsíc květen a svátky svatodušní mají veliký význam v dějinách slovanského katol. hnutí studentského. V měsíci květnu 1906 založena Česká Liga Akademická, o svátcích svatodušních 1908 vypracovali delegáti slov. katol. spolků (Danice, Zarje, Hrvatska, České Ligy Akademické Spolku českých akademiků v Brně a Domagoje) stanovy Slovanské Ligy katol. akademiků a dne 15. května 1910 zase o svátcích svatodušních konala se ustavující valná hromada třetího katol. spolku slovanského »Danu« v Praze. Již po několik let uvažovalo se v kruzích slovinsko-katol. proniknouti i na universitu českou, na které dosud studovali jen liberálové a radikálové, mající tu své spolky (Adrii a Illyrii). Katol. studentstvo slovinské Praze se vyhýbalo a studovalo ve Vídni, kdež roku 1894 založen 1. slov. katolický spolek »Danica« a ve Štýrském Hradci, kde druhý katol. spolek »Zarja« založen byl roku 1901. Konečně letos došlo v kruzích slovinských katol. studentů k definitivnímu rozhodnutí založiti vlastní svůj spolek v Praze. Založení slov. spolku v Praze přijato bylo s velikou radostí ve všech vrstvách slovinského národa, o čemž svědčí velká řada telegramů od osob všech slovinských zemí k valné hromadě zaslaná. Rovněž i česká katolická veřejnost

radostně uvítala založení »Danu« v Praze. O půl 10 hod. za přítomnosti pana profesora dra Kordače, inž. Pospíšila, inž. Bitnara, 15. členů »Danice« z Vídně, 3 členů »Zarje« ze Štýr. Hradce, 1 Chorvata, 1 Poláka, členů »Danu« České Ligy Akademické a Družstva Arncšta z Pardubic zahájil pan JUC. St. Pavel Cvenkel ustavující valnou hromadu a navrhl za předsedu JUC. Josipa Dulara, který přivítal přítomné a nastínil práci nového spolku, jehož členové chtějí řídit se starou zásadou »ora et labora«. Chceme — pravil — se nazývati katolíky a akademiky. Také studentská naše »Akademická Liga« v Praze v nedávné valné hromadě usnesla se vystupovati veřejně a účastniti se života veřejného. Usnesení to lze jenom vítati a přáti: »Zdať Bůh!«

Katolíci za krále Eduarda VII. v Anglii.

Jistý církevní hodnostář a znatel poměrů anglických ličí poměr zesnulého krále anglického Eduarda VII. ku katolíkům v Anglii, jak v »Hlase č. 115 P.T. Karel Kolísek podává: »Za dlouholeté vlády věhlasné královny Viktorie začala pro katolíky po éře pronásledování nová doba rozkvětu. Její svobodomyšlnost náboženská byla všude vážena, katolictví slavilo tu své znovuzrození a hierarchie svou obnovu. Tak účastnili se katolíci ve Velké Británii vždy víc a více života politického a národního. Král Eduard VII. byl při nastoupení na trůn ještě zcela nepopsaný list. Jeho veliká matka zatlačila do pozadí svými vynikajícími vlastnostmi celé svoje okolí. Král Eduard byl nejen politicky, nýbrž i v náboženských otázkách nový člověk. Jeho minulost nedala tušiti silně vyvinuté náboženské svědomí. Než jeho intimní přátelé a důvěrníci věděli, že korunní princ ve svém soukromém životě vždy mluvil s úctou o katolickém náboženství, že byl v obcování s katolíky velmi přívětivým a všeho se úzkostlivě střežil, čím by mohl katolíky urazit. Tak byl tomu rád, že na blízku jeho oblíbeného zámku Sandringhamu byl katolický kostel, kde mohli jeho četní katoličtí hosté účastniti se služeb Božích. Král Eduard VII. věnoval velmi často mnoho peněz na obnovu starobylých katolických kostelů. Jedné neděle onemocněla katolická princezna, jeho host; tu dal král Eduard povolati katolického kněze z blízkého kostela s prosbou, by v jeho paláci sloužil mši svatou, aby princezna mohla učiniti zadost své povinnosti náboženské. Když dosedl král na trůn, tu byla svoboda náboženská katolíků ještě více rozšířena. První příležitostí, kdy král osvědčil zřejmě své smýšlení ku katolíkům, byl obřad příssežný. Formule příssežní obsahuje místo proti svátosti oltářní a proti papeži. Tu proslovil král tato slova velice tiše a podívaje zpět obřadnímu mistru pergament s formulí příssežní pravil velmi hlasitě, tak že všichni mohli to slyšeti »medisecal humbug« (středověký humbug). Toto místo, katolíky urážející, má býti nyní úplně vypuštěno. Král používal každé příležitosti, by osvědčil svou přízeň katolíkům. Tak přijal oficielně katolické biskupy — poprvé po reformaci. Na své cestě Irskem přijal velmi srdečně uvítání biskupů irských za vůdcovství kardinála Logue. Na Maltě udělil biskupu Pace velkokříž řádu Viktorie. Jiný důkaz přízně a blahovlnného smýšlení ke katolickému náboženství podal dovolením ku přestoupení ku katolické víře své neteři, princezně Battenbergové, za příčinou sňatku s nynějším králem španělským Alfonsem XIII. Po strašlivé smrti krále portugalského obcoval v katolickém chrámu spanisch plaza v Londýně službám Božím. Bylo to poprvé, že protestantský král anglický účastnil se veřejně katolické bohoslužby. Nejvýznačnějším však projevem jeho přízně ku katolíkům byla návštěva, kterou vykonal r. 1903 u sv. Otce papeže Lva XII. Právě tenkrát počal král onu velikou řadu cest, na nichž se měl projevit státnický věhlas a diplomatický smysl králův. Tak přišel i do Říma navštívit krále italského. Katolíci celého světa očekávali s dychtivostí, navštíví-li král i papeže. A po několika dnech pochybností navštívil král Eduard VII. Lva XIII.

jenž několik měsíců před svou smrtí dožil se toho zadostučinění, že se sešel ve Vatikáně poprvé s protestantským králem anglickým, který oficielně Vatikán navštívil. Přípravy k této význačné události jsou dosud poněkud neznámý a proto není nezajímavé, o nich se více zmíniti. Několik měsíců před svou římskou cestou vypravoval král vévodovi Norfolkskému o své zamyšlené cestě a sdělil mu, že míní též navštívit sv. Otce. Vévoda Norfolkský ujišťoval, že papež bude mít jistě velikou radost z jeho návštěvy ve Vatikáně. Po této rozmluvě ihned zpravil vévoda Norfolkský tehdejšího státního sekretáře kardinála Rampollu o této rozmluvě s králem a připojil, že doufá, že uhodl intenci sv. Stolice, když to králi přislíbil. Z Říma však nepřišla zatím žádná zpráva. Tak přišel král Eduard do Říma. Tenkrát byly poměry pro návštěvu královu ve Vatikáně zcela nepříznivé. Fanatičtí protestanté angličtí začali právě mohutnou kampaň proti katolíkům.

 Král přál si svého času učinit návštěvu, ale zároveň z ohledů ústavních, aby jeho iniciativa byla z jiné strany podporována. Nejlepším rozuzlením bylo by bývalo pozvání sv. Otce. Než sv. Otec nepokládal to nyní za výhodné, by poslal formální a přímé pozvání. I zdála se tato otázka nerozřešitelnou. Tu bylo nalezeno východiště na základě zprávy, poslané svého času vévodou Norfolkským kardinálu Rampolovi. Jeden prelát, jenž nyní zaujímá ve Vatikáně vysoké postavení, byl pověřen diplomatickým řízením. Tento měl napřed rozmluvu s tehdejším prvním sekretářem vyslaneckým, nynějším vyslancem v Římě, sirem Rood Renellem, v níž prohlásil anglickému diplomatu, že ono vyjádření vévody Norfolkského úplně odpovídá citům sv. Stolice. Toto prohlášení dostačilo. Do anglického paláce vyslaneckého přicházelo sice nesčetně mnoho protestů od fanatických anglických protestantů, ale král na ně ničeho nedal, a tak se stalo, že odpoledne 31. května 1903 přijel král do Vatikánu, kde byl Lvem XIII. velmi srdečně přijat slovy: »Jsem mile dojat, že mohu Vaše Veličenstvo vidět ve Vatikáně.« Tato schůzka měla nad míru srdečný průběh. Král vykládal vždy rád o srdečné přívětivosti a vysoké inteligenci sv. Otce. Na památku obdržel král obraz sv. Otce s vlastnoručním věnováním. Protestní bouře, které se v Anglii obávali, se nedostavila, za to všechny strany chválili státnický věhlas králův. Nový král Jiří V. potřebuje jen vstoupiti do šlépějí krále Eduarda VII., by si získal katolíky v Anglii. — Americký protestantský »World« přinesl v neděli dne 8. května zajímavou zprávu: Je pověst, že zesnulý anglický král Eduard byl tajným římským katolíkem. Sensaci vzbudila zpráva, že král Eduard odepřel přijmouti arcibiskupa z Canterbury, když umřel. Arcibiskup však to popírá, pravě, že nežádal, aby jej král přijal. Tato zpráva ve spojení s dobře zaručenou historií (well authenticated story), která za té doby, kdy král byl operován na appendicitis (zánět slepého střeva), kolovala, že totiž jediný z kněží (divine — sluha evangelia), který byl k nemocnému králi připuštěn, byl jezuita father Bernardin Vaughan, bratr zesnulého arcibiskupa Westminsterského, opět oživila pověst, že král Eduard byl tajným přívržencem římsko-katolické víry. Arcibiskup z Canterbury byl v pátek čtyřikrát v paláci, biskup z Riponu, přidělený k službě králově, byl tam dvakrát, ale ani jeden ani druhý nevstoupil do pokoje nemocného.

Drahá porota.

Volnomyšlenkář Dr. Bartošek žaloval svého času dva moravské katolické redaktory, které porota osvobodila. Dr. Bartošek se odvolal; leč nejvyšší soud zmatečnou stížnost zamítl, tak že Dr. Bartošek bude platit na 8000 K útrat. Však němečtí zednáři mu je zaplatí.

Německé marky do Rakouska.

V Řezně konala se valná hromada spolku »Verein für das Deutschthum im Auslande«, jíž se účastnili m. j.: budějovický purkmistr Tasche k,

nýřanský dr. Perko. Oba tito jmenovaní representovali tam německví z území, na které se v první řadě vrhá germanisační úsilí spolku. Příjmy tohoto obnášely v uplynulém roce 300 000 marek, z toho bylo pro germanisační práci v Rakousku vydáno 200.000 marek a z toho opět polovice na západní Čechy. Tato okolnost jest nejlepším vysvědčením, k jakým cílům spěje spolek, který celkem na pruskou propagandu vř Čechách vydal již více než 3 miliony marek.

Spisok P. [Fr. Záká T. J. Dekret sv. ř. k. ze dne 20. prosince 1905 o Každodenním sv. přijímání. V Praze II. u sv. Ignáce str. 44. za 20 hal.; obsahuje: Úvodem Kristus chtěl častému sv. přijímání. Křesťané přijímali denně. Znamenitý český bojovník za časté svaté přijímání. Několik slov o dekretu. Pravý úmysl a stav milosti. Námitky. Jak začneme? Závěrek pak končí těmito příslodnými slovy: Kéz Stůl Páně stane se prostředkem posvěcení, radosti a spásy mnohým! Na dvoře královském žil šlechtic, který miloval sice svého krále, ale jsa šlechticem chudým a nepatrným, neosměloval se přítomností svou často zaneprázdnňovati pána svého. Král však, znaje jeho ctnosti, si ho zamiloval a často zval k sobě. Ale šlechtic ani tu neměl odvahy, aby častěji u něho se zjevovał. Proč nepřicházíte, ptal se král, jak si toho žádám? Neosměluji se pro svou nepatrnost, odvětil šlechtic. Tak vězte, řekl král, že mne zarmucujete, když vás nevidím u sebe. I padl šlechtic k jeho nohám volaje: už nikdy nebudu chybět. Bůh jest tímto králem, ty šlechticem. Opomeneš se zjevovati denně u hostiny, ku které tě zve? Přicházej a budeš šťasten jeho láskou! — Spisek lze též obdržeti na Sv. Hostýně.

Zprávy se Sv. Hostýna

Duchovní cvičení pro kněze budou se letos opět konati na Sv. Hostýně ve třech odděleních: a) od 18. července večer do 22.; b) od 1. srpna večer do 5.; c) od 29. srpna večer do 2. září. Mista je po každé pro 25 P. T. důst. pánů.

Vyslyšení. Tisícere díky z vroucího srdce vzdává Matičke Svatohostýnské za vyslyšení proseb ve mnohých potřebách Em. B. z Roz., čtenář Hl. Sv. Host., a s důvěrou prosí na dále za ochranu a pomoc její. — S. Concordie z Choryně veřejný dík slíbený Matičce Boží vzdává tímto za vyslyšenou prosbu v nemoci a za šťastné provedenou operaci. — Z Holešova odběratelka Hlasů Sv. Host. plní slib uveřejněním a vzdává neivroucnější díky bl. Marii Panně a sv. Antonínku za poskytnutou sílu a pomoc, takže velké utrpení na těle i na duši šťastně překonala. Koho bol nějaký tísni, utíkej se s důvěrou k Marii Panně a sv. Antonínku a budeš vyslyšen. — O. H. z Ameriky děkuje P. M. Svatohost. za vyslyšení. Píšet: Mnoho bolesti a zármutku jsem trpěla, že žádný lékař mi nemohl pomoci; i obrátila jsem se s důvěrou k P. M. Host. a všechna bolest a zármutek se obrátil v radost; čímž tímto co nejvroucněji děkuji, plnic zároveň učiněný slib — A. A. z Dř. vzdávají P. M. Svatohost. nejvroucnější dík za uzdravení z těžké nemoci. — M. a Fr. Kachlíkovy z Brna vzdávají nejsrdečnější dík P. M. Svatohost. za vyslyšení v jisté záležitosti. — Fr. M. ze

Zlechova vzdává nejsrdečnější dík P. Marii Svatohost., Sv. Antonínku a Janu Nepom. za trojnásobné uzdravení dítky v těžké nemoci. — Fr. B. z M. O. vzdává P. M. Svatohost. nejvroucnější dík za uzdravení z těžké nemoci. — J. H. z T. vzdává tisícere díky P. Marii Svatohost. za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. Tímto plním svůj slib, že to uveřejním v Hl. Svatohost. — J. L. z K. vzdává vroucí díky P. Marii Svatohost. za své opravdu neobvyčejné uzdravení ze své velmi těžké smrtelné nemoci. — J. A. z L. vzdává vroucí díky P. M. Svatohost. za své uzdravení — T. S. ze Z. Plnic tímto svůj slib, vzdávám nejsrdečnější dík P. M. Svatohost. za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. — S radostí nevýslovnou plní slib svůj celá rodina za šťastné uzdravení svého 13letého děvčátka z velmi těžké nemoci, která se zdála býti již nevléčitelnou. Však na přimluvu P. Marie, B. Srdce P., do jehož bratrstva přistoupila za úda a sv. Anton., nabyla účelného zdraví a přišla se poděkovat osobně P. M. na Sv. Hostýn F. K. z T.

Dary na koruny Matičky Svatohostýnské a milého Ježíška zaslali: Antonie Stratilova z Hranic sebrala: od N. N. slečny dukát, od nejmenovaných 6 osob 6 naušnic, od N. N. prsten a srdéčko, od více nejmenovaných 28 K; Václav Zavadil z Milwauke v Severní Americe a jeho sestra Františka z M. Ostravy 50 K a křížek; Jednota sv. Teresie paní v Těšeticích, následování hodná, odevzdala 130 K; Krista M. Musilova, uč. v Tufanech, zlatý medailon; A. Rozkošná z Velhradu 40 hal.; A. L. z Hranic zlatý křížek, graná-

tové srdcečko a úlomek z prstenu; M. CH. z Hranic granátový křížek, srdcečko a tři prsteny; Loukovské panny zaslaly K 38-30 sbírkou sl. Mařenky Scharfové; z Loukova N. N. K 2-50, tolar starý a 8 starých dvacetníků a 2 prsteny; z Příbora A. Stekarovská a J. a Fr. Michálovky 4 náušnice a 2 prsteny; N. N. z Urb. dolar, řetízek zlatý, dukát a náramek stříbrný; M. Adamcová 2 K; I. Š. z P. na památku t otce 2 prsteny a 2 náušnice; M. a J. Ch. z Mor. Ostravy 4 prsteny, šňůru perel, dukát a jiné drobnosti; Jos. Dlouhý, Holýřvod Kansas K 4-92; z Koberic Ter. Bartošková 5 K, rod. Nováková 3 K. Kateř. Matoušková 1 K; E. Čzaplová z M. Ostravy prsten a broží; Vldp. V. Oolt, děkan z Libochovic 5 K; z Brodku u Přerova: Habaňová Fr. 20 K; R. Svozilova 2 prsteny a 1 křížek; z Citova: Ter. Tábořská prsten, A. Zatloukalova 2 náušnice, Polášková Magd. 2 prsteny, Zatloukal Vinc. 5 K; M. H. náušnice, prsten a 10 K; nejmen. dukát; Hrozná Lhota: M. M. zlaté hodinky, 2 prsteny, 2 náušnice a něco stříbra; A. J. zlaté náušnice, M. H. náušnice; dp. farář 2 prsteny a sbírkou v téže obci 17 K; Apol. Drábková ze Zeranin sbírkou v téže obci 11-20 K; v obci Kozodské sebráno 13-50 K a náušnice; L. C. z Brodku náušnice, nejmen. zlatý prsten; Biškovice: rod. Dudíková 2 prsteny; Prostřed. důst. OO Redempt. Brno: 7 prstenů a troje náušnice; Jenov. Doláková z Otaslavic od dobrod. sbírkou 71 K; Prostřed. jenov. Richtrové sbírkou od dívek z továrny p. Reistra v Klokočově u Příbora 21 K; Napajedla nejmen. dvě poutnice 2 K; nejmen. 1 K; J. Charamsová z Oseka 1 K; Terciářky z Prostějova 5 K; Prostř. J. Králové sbírkou továrních dívek v Místku 15 K; Ctitelky P. Marie z okolí Jihlavy 44 K; Karel Plešek z Brna 2 K; z Věchnova E. Vranová 2 K, E. Lamparterová 5 K; nejmen. z Nikolčic 1 K; Jos. Vydrová 2 K; prostř. F. Lipenské z Hnátnic sbírkou od čtenářů »Hl. Svatohost.« 4 K; ze Ševětína: M. Smolková 1 K, M. Suchanová 1 K; Žofie Rempová 1 K; A. Valentová 2 K; dp. V. Dědek fund. v Oboře 2 K; Cyrilla Burešová ve Val. Kloboucích sebrala větší počet zlatých a stříbrných skvostů mezi tamnějšími ctiteli P. M.; Marie Šumbera a K. Flegl Vídeň 10 K a 2 náušnice; nejmen. z Místku 6 K; manželé Zichovi z Hrádku tři zlaté mince; Andělka Šromová z Jindřichova 3 K; nejmen. rodina z Letovic 2 K; z Křečkovice a Brňan: Fr. Novotná sbírkou 17 starých mincí, 3 křížky, náramek, sponu, 2 pouzdra na podob, 22 prstenů, 25 náušnic a jiné drobnosti. Jejím prostřed. M. Hrozková 2 K, K. Zahradníčková 3 K, A. Müllerová 2 K, K. Adamcová 2 K, M. Jachýmková 3 K, A. Kropáčková 3 K, F. Marešová 2 K, F. Černá 3 K, V. Kroupová 2 K, více osob 6 K; Frant. Šindelářová z Hranic 2 K; M. Pospíšilová z Břestu 10 K; nejmen. z Tuřan závěšek, prsten, křížek; dobrod. z Doksan zlaté náušnice, 2 prsteny a 1 K; z Choryně N. Králová křížek s řetízem; ze Štramberka na-

ušnice, V. Kopeček 1 K, K. Vitkovská 1 K; P. Socha 1 K, K. Vitkovská 1 K, A. Hanzelka 1 K, A. Marek a sestra 3 K, M. Eberlová z Moravičan křížek s řetízem; z Koryčan a obolí 29-20 K; z farnosti Kokerské něco skvostů a 11-60 K; sbírkou v obci Klenovské 61 K; Marie Šrámková 6 kusů starých stříbrňáků; Josef Adam z Holešova 3 náušnice a 2 K; R. Michálková Velehrad 4 K; F. Turocká z Modré 7 K a náušnice; M. Ordeltova Sv. Koneček 2 K, Fr. Divišová 1 K; A. Spáčilová Samotičky 2 K; K. Golášová z Vracova 1 K; Al. a Ludmila Klesnilovy Našosovice 10 K; A. Pechova Mlýnek 1 K; neimenovaná z Holešova prsten a náušnice; z Příkaz náušnice a 1 K; Fr. Slavkovská 1 K; nejmen. z Beňova náušnice, sponu s granáty a 4 K; nejmen. z Nákla 2 dukáty; z Oseka zlatý křížek a 10 K; nejmen. náušnice; Fr. Mašlan Dol. Těšice 2 K; ze Slarkova zlatý prsten; A. Čechová z Dřínova 5 K; I. N. svadba z M. Lhoty 2 K; z Loučky 2 K; J. Běhal z Orlové 1 K; z Pitína 2-20 K; nejmen. zlatý křížek; A. Janošková z Rajnochovic 1 K; nejmen. 1 K; ze Strerovic 2-20 K; S. Dohnal z Hustopeče 2 K; z Hulíra 6 K a 1 K; sbírkou průvodu z Přilep 10 K; A. M. Matuščíkovi ze Lhoty 2 K; A. Filánek 1 K; ze Štramberka 10 K; Kašík Fr. 1 K; A. Panáková v Z. 2 K; M. Tomášková z Víceva 1 K; T. F. z Roketnice 80 hal.; J. a M. Matuščík z V. Lhoty 2 K; nejmen. 1 K; Nakládal 90 hal.; ze Zahnašovic 2 K; K. Bakalík z Holešova 3 K; z Bráněk 1 K; J. H. z Malhotic stříbrný řetízek a 5 K; ze Zahnašovic prsten a 1 K; z Blazic 3 K; dvě sestry z Police 2 K; Veronika Plašek Hollday-Amerika 4-90; M. Krylova Hunčovice 1 křížek, 1 sponu 2 prsteny, 2 náušnice; Jan Rainoch ze Štramberka 10 K; Karel Šlichta Nemochovice 3-20 K; rodina Meth. Fuksy ze Skaštic 20 K; z farnosti Těšetické 4 křížky, 4 zlaté prsteny, 2 stříbrné prsteny, 2 pozlacené prsteny, 2 brože, 2 závěsky na krk, 7 zlatých náušnic, 6 stříbrných náušnic, tolar a 130 K; E. Rezděk v Rozstání 3 K; rodina Straských z Olomouce 21 K; nejmen. z Margelíku 12-40 K; z Místku 6 K; z Mor. Nové Vsi 3 K; F. a A. Tr. ze Stříteže 10 K; rodina Kaisturova z Přivozu 5 K; Ž. Mazalova H. Újezd 1 K; R. Hubinkova z Kaliště 40 hal.; A. Vaňkova z Pohory 1 K; A. Slesingrova ze Sebranic 1-40 K; nejmen. Horní Bečkovice 4 prsteny; z Rozstání: rodina J. Vráče č. 113, Vincencie Šaurková a ctitelé Matky Boží Svatohost 11 K; dp. Eerd. Harna Chvalkovice 1-40 K; A. N. z Postřelkova zlaté a stříbrné věci; Z. M. z Ostravy Ant. Oravová zlatý křížek; z Brušperku 2 prsteny a náušnice; z Mor. Ostravy: Fr. Chvatíková prsten, Fr. Gřendil, butník prsten a náušnice; Anna Holáňova z N. Vsi 1 prsten; Fr. Chytilová Smržice 3 K; prostřed. R. Pálkové v Brně několik náušnic, 2 prsteny a broží; prostřed. dp. Ant. Řehoře T. J. z Prahy 100 K; prostřed. dp. Josefa Prokše z Postřelkova zaslána sbírka horlitelky A. N. 124 K; Ant.

Raditzová Veselí n. M. 2.10; prostřed. dp. Jos. Hrubého admin. v Nákle zasláno od dobrodinců farnosti Nákelské 57 K; Cec. Nytrova Vítkovice 1 K; prostřed. J. Hýlové zasláno sbírkou od členek dívčího spolku „Mlada“ ve Staré Vsi 6 K; Anežka Hrabovská ze Staré Vsi 3 K; nejmen. z Fryštáku zlatý křížek a 1 K; Jos. a Anna Vaněček z Martinic 20 K; T. Klapetková z Frýdku 5 K; nejmen. 2 K; z Hranic naušnice; M. Dovrtělova z Tlumačova 1.20 K; Fr. Hradilova Sušice 2 K; Klem. Koutná z Pavlovic zlatý křížek a 10 K; V. Gibalová 2 K; F. Mužíková 2 K; O. Tomčíková 1 K; nejm. 4 K; Páleníčková z Přilep 1 K; nejmen. naušnice; A. Čuberková Lipník zlaté naušnice; N. N. z Lipníka dukát a pět marek něm; A. Haráková naušnice; M. Malčíšková 2 K; nejmen. z Pavlovic 2 K; z Blazic 2 K; M. Chvilíková z Holešova 1 K; Manželé Sklenářikovi z Prusenic 1 K; nejmen. z Bylavska 1 K; ze Slavkova 2 K; Eleon. Rujbrová z Újezda 2 K; Fr. Flos, vrátný v Táboře, rodák Mar. stříbrný řetěz k za 7¼ zl.; z Lišné: A. Lacinová 3 K; prostřed. dp. faráře z Domaželic zasláno od dobrod. z Čech: nejmen. 10 K; Kašnářková N. 2 K; M. Navrátilová 2 K; Fr. Zmeškařova 1 K; A. Tihelková 1 K; R. Paličková 1 K; Horáková 1 K; L. Běhalova 1 K; nejmen. 5 K; prostřed. dp. Jemelky, super. T. J. v Praze: 24.50 K, 2 stříbrné mince a více stříbrných a zlatých drobností; prostřed. dp. B. Stromra zasláno od ctitelů Marian. z Hlusic 22 K; nejmen. z Dědkovic 20 K; z Rakova 2 prsteny a 1 K; nejmen. 1.50 K; J. Zubrova ze Vsetína prsten a naušnice; z Tršic 5 K; K. Kolísková z Dolněmčí 5 K; M. Šubčíková z Kvasic 1 K; sestry Snajdrovy ze Vsetína 2 naušnice; rod. Golichová z Drahotuše 5 K; M. Machalková ze Střížovic 1 K; nejmen. z Vrbky 2 K; z Radslavic 1 K; T. Ertlová 2 K; A. Ondrouch 2 K; R. Hlobilova 1 K; nejmen. z Pavlovské farnosti 10 K; z Chomýže 1 K; z Holešova 10 K; A. Herzmanský V. Lukov naušnice; rodina Perůtkova zlatý prsten; M. Tymková z Černotína naušnice a 10 K; nejmen. 2 osoby à 5 K; nejmen. z Loukova 1 K; ze Žeranovic 5 K; z Vel. Lukova 2 K; O. Světlíková z Lukova 2 K; nejmen. po 1 K; Fr. Šindlerová z Hranic prsten; J. Fusek z Hranic prsten; M. B. z Brna 20 K; J. Luska z Pařezovic 3 K; nejmen. z Rychtářova 2 K; A. Tomášková, tov. dělnice sbírkou z Místku 12 K; M. S. z Čertorej u Olomouce 40 K; prostřed. Vysocedp. probošta Dr. Stojana zasláno z Němčic na Hané 42 K a 12 kousků zlatých a stříbrných věcí; z Nové Vsi u Uh. Ostrohu 2 staré mince, prsten a 2 naušnice; S. K. z St. 5 K a několik kusů skvostů; nejmen. 10 K, ode dvou poutnic 2 K; prostřed. Julia Brázdila, hrobaře v Kvasicích zasláno: Janoščíková Kateř. 1 K, Dobnalíková 1 K, M. Daňkova 1 K, A. Kvasničková 2 K, A. z kláštera 2 K; M. Daňkova 1 K; A. Bartošova 1 K; V. Lysáková 1.10 K; M. Zapletalkova 1 K; nejmen. 2 K; 4 nejmen. 1 K; N. Zigmundová 1 K; M. Čelustková 1 K;

z Karolínova: J. Rumlíková 1 K, A. Daněk 1 K; od více osob 2 K; z Bělova 1.30 K; z Nov. Dědiny: A. Kašík 1 K, M. Hradilova 1 K, od více osob 1 K; ze Silimova 2.80 K; ze Střížovic: A. Hrubík 1 K, J. Hora 1 K, T. Kvasnička 2 K, J. Brázdil 1 K, J. Straka 2 K; J. Šebestík 1 K, J. Strakova 1 K, T. Šebestík 1 K, N. Droběna 1 K, N. Šebestík 1 K, S. Brázdil 1 K, J. Polišenský 1 K; A. Doleželová, V. Machálek, A. Bartoníková, F. Hrušková, V. Slavík, R. Kvasnička 2.90 K; N. N. Bedihošť 2 prsteny a 10 K; prostřed. dp. faráře Ig. Němce v Kvasicích sbírkou v téže obci 106.60 K a větší počet skvostů; z Podivína: A. H. 2 naušnice, křížek a tři prstýnky, R. S. ve třech balíčkách a jednom pouzdře více skvostů, 2 brože, jehlice, dva knoflíky, 3 páry naušnic, řetěz, srdéčko na řetízku, křížek, 2 knoflíky, 4 prsteny; Marie Vignatí z Přerova 3 prsteny; N. N. z Prostějova 2 prsteny, 2 naušnice, stříbrný řetěz; Fr. Kroupová z Hrubčic 2 K; prostřed. Ant. Ustr. z Kralic zasláno od K. B. 10 K; nejmen. z Valaš. Meziříčí 10 K; K. Sklenářik Sealy Amer. 4.90 K; Gabriela Michonková z Domašovic křížek, prsten, 2 naušnice; z Klenovské farnosti sbírkou zasláno 10.54 K; od N. N. 2 K. A. Mikulašíkova 2 prsteny; z Kokor od dobrodinců 8.60 K, prsten, 2 naušnice, Boh. Strupkova 20 K; rodina D. v Břestě 3 naušnice a 5 K; nejmenov. z Čech prsten; Jan Boukal z Prahy snubní prsten, 2 naušnice, brože; prostřed. Frant. Glosové z Kateřinek zasláno sbírkou 5.50 K a několik naušnic a prstenů; Mgr. Nová Ves: Fr. Strmisková 1 K, P. Albachová 1 K; sbírkou průvodu z Bělotína u Hranic zasláno 10.10 K; nejmenovaná z Prostějova 20 kor.; Ferd. Alexa, farář v Měrotíně 10 kor.; prostřed. far. úřadu v Pivíně zasláno od F. H. 10 kor.; N. Turánková 1 kor.; Kateř. Horová z Prahy 5 kor.; J. Brdička ze Znojma: 2 prsteny, 3 naušnice, 1 stříbrný řetěz; Leop. Zajíc z Čech 2 kor.; nejmenov. 3 děvy z Pokojovic 2 kor.; nejm. z Čechova 1 kor.; M. Nejedlá Heřmanice 1 kor.; Terež. Sobotková ze Zhoře 5 kor.; dvě nejmen. z Heraltic 2 kor.; nejmenov. z Mor. Ostravy různé drobnosti; nejm. z Holešova 3 prsteny a 2 naušnice; nejmen. z Mor. Ostravy 12 kor.; A. Fr. Bzenec 1 kor.; nejm. z Val. Meziříčí 10 kor.; C. Rygal z Roketnice 10 kor.; A. M. z Kladruhu 1 kor.; T. Doležal ze Lhoty 1 kor.; R. Vávrová 1 kor.; rod. Němcová z Brodku 2 prsteny; A. H. Bránky 1 kor.; z Krásna 1 kor.; K. Mikulášik Hranice 1 kor.; z Tršic: M. Sovová 1 kor.; Fr. Sovová 1 kor.; manželé Rédravy 2 kor.; M. Hrachovcova, Lhota 1 kor.; A. Radová, Police 1 kor.; B. Hradilova, Raclavice, brože, prsten a 1 kor.; Jen. a Fr. Čechákoví z Kokor 5 kor.; sbírka poutníků z Dubu u Hranic 3.66 kor.; 2 nejmen. z Rudalovic 2 kor.; K. Rárová z Rožnova 3 stříbrné naušnice; P. Pavlíček z Lišné 5 kor.; Fr. Sváčková z Kladruhu 1 kor.; nejmen. 80 hal.; Ver. Zemánková z Kladníka 2 kor.; B. Švihlová z Val. Meziříčí 1 kor.; M. Hercíková z Jindřichova 1 kor.;

nejmen. z Roštění 1 kor.; Filip. Matulová, Lechotice 1 kor.; J. Gábová ze Žeranovic 2 kor.; F. H. z Lechotic 25 kor., více nejm. osob 2 kor.; M. Plesníková, Kladruby 2 kor.; B. Coufal 2 kor.; Anna Sedláková 1 kor.; N. N. z Okříška 2 prsteny a 1 kor.; prostřed. M. Třískové z Jihlavy sebráno a zasláno 22 rozličných cenných kousků, Marie-Anežka 140 kor., J. Zvolínková 1 kor., F. Kavkova 60 hal., N. Klevetová a neteř 2 kor., N. Zedníková zlatý peníz, A. Vondráková 1 kor., N. Brunová 1 kor., Strnadová 1 kor., Lukšandrová 1 kor., jiných 5 osob 270 kor., nejmen. šňůru česk. granátů, náramek, 2 náušnice a prsten; dobrodinci z Heraltic: nejm. stříbrný řetěz, M. Vernerová stříbrný řetěz, E. Schveinekrová 2 zlaté prstýnky, Ž. Svobodová stříbrný řetěz a zlaté náušnice, J. Šiklová zlaté náušnice a prstýnek, Aug. Minati zlaté náušnice a křížek, A. Veselá 50 hal. R. Marešová 40 hal., nejmen. 1 kor.; dvě nejmen. z Tlumačova 4 kor.; dp. Jos. Králem, farář ve Frýdku 120 kor.; ze Šlapanic zasláno prostřed. F. Matulíkové: N. Nenutilová 2 kor., V. Kamasová 1 kor., Ž. Večeřová 1 kor.; z Jiřkovic: F. Pišerová 2 kor., K. Štěpánková 2 kor., nejmen. 1 kor., Fr. Kučerová 40 hal.; z Prostějova pp. Josefka a Slávka Wichterlový zaslaly na korunku vzácný dárek. — Matička Sv. Hostýnská všem obětavým ctitelům prokáže se býti štědrou odplatitelkou.

Dary na stavbu schodů: Aloisie Adamová Lipník n. B. 1 kor.; A. Hrabalová z Břestu 1 kor.; dobrod. z far. Velehradské 33 kusů starých mincí; farníci Domažliční 120 kor.; Marie Staňkova ze St. Bělé 120 kor.; M. M. Hroz. Lhota 10 kor.; F. Kahánek, Kozlovice. 1 kor.; nejmen. poutník 90 hal.; Jos. Adam z Holešova 2 kor.; Marie Šrámková 6 kusů starých stříbrníků; z Kojetína: K. K. 4 kor., N. F. 2 kor., V. J. 1 kor., nejm. 8 kor.; K. Volovský z Rybníček 6 kor.; rodina Lužikova Ruclavice 5 kor.; A. Mazal, Dub 2 kor.; Fr. Majer, Dub, 2 kor.; T. Tománek 1 kor.; A. Panáková v Z. 2 kor.; M. Tomášková, Vicov 2 kor.; B. Vančurová, Prostějov 60 hal.; Fr. Nakládalová 40 hal.; Fr. Sláma 60 hal.; Al. a Ludmila Klesnilovy z Nahošovic 10 kor.; nejmenov. z Náklu dukát a 20 kor.; manželé Rozsypalovi ze Střebčic 20 kor.; A. Slesingrova ze Sebranic 170 kor.; Anna Klejchová ze Sebranic 1 kor.; Fr. Salitrníková, Adamov 1 kor.; Josef a Anna Vaněček z Martinic u Holešova 1 schod 120 kor.; Fr. Kachlíková z Brna 280 kor.; M. Adamíková, Kladuby 1 kor.; nejmenov. 2 kor.; nejmenov. z Blazic 10 kor.; Vojtěch Švaříček 1 schod 120 kor.; M. Šubčíková z Kvasic 1 kor.; od Fr. a J. Šrotových v Postřelmově 10 kor.; prostřed. administrace »Našince« od p. uč. z Třebčína 4 kor.; Daniel Husička z Hnojnic 5 kor.; účastníci průvodu ze Stříteže 9 kor.; nejmen. 60 hal.; rodina Golichova z Drahotuše u Hranic 5 kor.; Frant. Fiala, Zlechov 1 kor.; Terezie Ertlová 1 kor.; nejmen. z Pavlovské farnosti 10 kor.; nejmen. 120 kor.; M. Reznáková

v Charvátcech 22 kor.; Fr. Spáčilova z Jiřkovic 2 kor.; nejmen. z Trnávky 5 kor.; rod. D. v Břestě 1 kor.; z Brna: M. Hradilová 1 kor., M. Hromádková 1 kor., N. N. 1 kor.; nejmen. z Bzence 1 kor.; Cyrill Rygal z Roketnice 10 kor.; průvod z Majetína sbírkou 6 kor.; J. Hajtmár z Tršic 1 kor.; J. Čechák z Kokor 5 kor.; J. Pavlíček z Lišné 5 kor.; Ter. Jančíková z Holešova 2 kor.; nejmenov. z Roštění 1 kor.; nejmen. 10 kor.; L. Zajíc z Čech 1 kor.; Frant. H. z Lechotic 25 kor.; nejmen. z Mrlínka 1 kor.; z Holešova 2 kor., jiná 1 kor., nejmen. na 2 schody 240 kor.; ze Šlapanic: A. Z. 3 kor.; nejmen. 1 kor.; Marie Buchtová 1 kor.; z Jiřkovic A. Daňková 2 kor. Dále věnovali: 3 schody: farníci ze Žalkovic a Říkovic, Ctitelé Panny Marie Sv. Hostýnské z města Kojetína. Dva schody: farníci z Oseka n. B., Veselicka a Radvanic, všichni tito pění vdp. farních úřadů. Po jednom schodu: Třetí řád Sv. Dominika v Kroměříži, slč. Anna Ryšková z Hor. Moštěnice, obce: Boršice, Zlechovská, Těšetice, Rataje, Luběnice, Ustin a Skalov farním úřadem; vldp. dr. Frant. Závrbský a sestra Anna z Rudslavic, Dřímblůva rodina v Kroměříži, duchovenstvo děkanství kelčského, vdp. Karel Šubert, farář v Holici, Marie Heincová v Holici, Josef a Marie Rychlých v Holici, vdp. Jan Sindel, farář v Bochoři, farníci bochorští, A. Geislerová a Frant. Soukupová z Kokor, Karel a Františka Sádtkovi z Němčic n. H., Josef a Marie Liškutínovi v Jiřkovicích, rodina Pittnerova a Sládečkova v Říkovici, Franta a Terezie Roslerovi v Mor. Ostravě, Ema a Anna Darmopilovi z Pol. Ostravy, Sdružení venkov. omladiny v Hulíně, Josef a Fr. Červinkovi v Předmostí, sestry Gracovy ze Žeranovic, arcikněz Frant. Mikšanek z V. Němčic, P. Al. Hlavinka z Litencic, P. Chalupa Pavel a sestra Marie ze Stříteže, Ludmila ctitelka Panny Marie, rodina Jana Stoklasy z Bochoře, farnost Těšnovice u Kroměříže, farníci Topolanští u Vyškova, farníci z Černotína s příspěvkem 50 kor. od Marie Tymkové, farníci ze Střebčic, Josef a Filomena Chytilovi ze Střebčic, obce Těšovice a Ohnice, rodina Dundálkova z Pravčic, Josef a Františka Černoškovi čís. 29. z Předmostí, Anna Libosvárová z Citova u Přerova, Anna Malochova z Vel. Němčic, Veronika Zanášková z Kostelce u Holešova, Z farnosti Dubanské po jednom schodu: obec Dubany a Margeřlův, obec Stětovice a Vrbátky; pan Josef Dočkal, ryt. bož. hrobu s chotí z Vrbatek, rodina Koukalova a Němcova z Duban, obnosy zaslal vldp. farář Jan Kolomazník. Z farnosti Domaželské u Přerova po jednom schodu: Vilém a Anežka Hradilovi z Čech, Ignác a Florentina Hradilovi z Čech, vldp. farář Jan Žváček z Domaželic 50 kor., pí Jos. Palová z Prus 50 kor. a Ludmila Rozsypálová z Čech 20 kor., společně na jeden schod; dále na jeden schod: vldp. farář Karel Cech z Guldenfurtu u Draholce, farníci v Horním Újezdě, farníci v Hrušce u Kojetína, Kristina

Bartošova a Antonie Ustrnulova z Králíc, Marie Váňová čís. 28 z Drahotouš, Leopold Jungmann, stavitel z Brna, Josef a Františka Netopilovi čís. 94 ze Žalkovic, manželé Benešovi č. 80 z Břestu, Jan Sláčík z Újezdce u Pferova, Josef a Antonie Blažkovi z Pferova, Anna Matyášová z Pferova, Marie a František H. . . . ovi z Brodku u Pferova, Antonín a Anna Musilovi z Rychtářova, msgr. Tomáš Sedláček, kanovník v Kroměříži, ženy Pravčické, omladina z Bílan a ze Skačtic. Dále pp. A. T., M. D. z Pferova; Fr. R. z Kroměříže; kněz jubilar P. Fr. Urbásek v Pferově, farář Citovský na odpoč. na památku svého 50letého kněžství; farníci z Fryštáku; farnost Staro-Bělská; Marie Staňkova ze Staré Bělé; Julie Sillarová z Příbova; farníci Olsanští a Háblova; terciáři z Lipníka; Aug. a Jenovefa Chramečkoví z Pavlovic u Pferova, rodina Mynářova z Kelce; farnosti: Francova Lhot. Vrahovice, Líšeň u Brna, Horní Újezd, Paršovice, Citov, Brodek, Císařov, Rolnická záložna v Hor. Moštěnici; cis. rada Mil. Veselský, starosta z Kroměříže; Františka a Filom, Charamzovi z Oseka; Jan Mikala z Mrlínka; Marie a Františka Snejdrlovy z Černotína; Marie Pultárova z Brna 3 schody; na rodinu Tesařovu 5 schodů věnoval nejdp. kanovník Vinc. Tesař u Olomouce. Po 1 schodu dále: Marie Sušílková z Brna, farníci z Uhlčic u Kojetína; dobrodinci ze Skačtic sbírkou zákyné III. tř. Olgy Klementové na půl schodu. — Seznam dárců na část schodů uveřejní se později. Příspěvky a dary přijímá pokladník M. S. H. vdp. dr. Jan Schneider kapitol. děkan v Kroměříži. Dopisy zodpoví ochotně hospodář M. S. H. cis. rada Harna v Kroměříži. — Stavba schodů tak dalece pokročila, že lze ukončení její ku konci měsíce června t. r. očekávat. Schodiště před kostelem však vyžaduje, aby bylo obnoveno, neb nelze nikterak toto ponechat, když se přirovná ku schodům od kaple vedoucím. Matice Svato-Hostýnská doufa pevně, že ctitelé Panny Marie Svato-Hostýnské přispějí, aby dílo započaté korunováno bylo novým schodištěm u samého chrámu Páně.

Lesy Svatohostýnské. Na holých stráních kopce vysázeno letos skoro dvacet tisíc lesních stromků, které při pohodě přiměřené se ponejvíce ujaly, jenom aby též ze strany obecnstva tolik se chránily a nebyly vytrhovány sázeničky a halouzky ulamovány. Vždyť jest to ozdoba dřívě holé hory a proto doporučuji se, stromečky ochráně, obecnstva. —

Všední den oktavy sv. Cyrilla a Methoděje slavně se posvětil schody od vodní kaple hotové až na horu ke svatyni. — Schody od vodní kaple až k útulce mají křesť. paní a děvy, jak nápisy dáreků nasvědčují. — Nápisy se vysekávají do kamene a budou do slavnosti svčení hotovy. Všichni dobrodin-

cové Svatohostýnští, zejména kdo svou horlivostí v budování schodiště tohoto se vyznamenali, jakož i druzí ctitelé Marianští se neuctivěji zvou na slavnost tuto zajímavou. — V novinách se ohlásí ještě určitý den slavnosti a vldpp. s kazatelem to sdělí laskavě svým farníkům.

Dary pro sv. Hostýn. Frant. Zachoval z Letovic 5.—, Nejmenovaný 10.—, Nejmenovaná z Dubu vkusný obraz, Frant. Valenta z Velké u Hranic věnec do vodní kaple, Jan Neckař, West-Texas, Amerika, věnec k milost. sošce Panny Marie v chrámu Páně.

Dary na kř žovou cestu. Anna Klejchová ze Sebranic 2.—, Nejmenov. z Lehotic 50.—.

Svaté pole »Matice Svatohostýnské.« Od počátku »Matice Svatohostýnské« zemřeli ti to členové dle pořádku abecedního: Póhlová Maria ze Zábřehu, Požářík Josef z Milokostě, Palacká Anna ze Spickek, Plachká Alžběta z Komárově ze Slezska, Pelikán Libor z Týna, Procházková Kateřina z Polkovic, Fřadvová Maria z Prahy, Pátek Václav z Byšovic, Paulíková Klára ze Zábřehu, Pětruchova Anna ze Zlechova, Pakostova Maria z Čes. Budějovic, Penkova Amalie ze Zábřehu, Pecháčková Maria z Loukova, Páral Jan z Jiřikovic, Poláčkova Zikla z Jiřikovic, Petráš Josef z Loukova, Polomik Simon z Popovic, Polách Josef z Lužovic, rodina Ignáce Paskudy, Filomína Paskudova, Pitronova Marie z Opatovic, Pšenčíková Terezie z Vizovic, Pekař Jan z Nov. Hrozenkova, Plicerová Antonie z Dačic, Pásková Amalie a Klem. ze Křtč, Pokorný Fr., starosta z Holešova, Pelíšková Anežka z Jindřichovic, Páleník Libos z Čelčic, Pištěková Anna ze Stříbrnic, Dr. Jan Pánek, kanovník z Olomouce, P. Josef Potůček, assessor a farář z Hulína, Prylingrova Terezie ze Zdounek, P. Bernard Polaček, benediktin z Rajhrad, Prudí Frant. z Poličky (Čechy), Polešovská Matylda ze Žeravic, Procházka Jan z Nčic, Pavliš Fr. z Jenešova, P. Plaček Aug., děkan z Místku, Petrová Marie ze Čumína, Pospíšil Jiří z Čehovic, Pešák Frant. z Nov. Hvězdlic, Přechtěl Josef ze Sobec, Pleva Justín ze Suchonic, Pospíšik Tomáš z Hluku, Polcarova Cec. z Dřevohostic, Pluhařova Veronika ze Zdounek, Páleník Ignác z Dubu, Pospíšilova Františka z Lipníka, Pytlíček ze Znorov, Procházkova Marie z Křepic, Pešlová Maria z Hranic, Polášková Františka z Hračovic, Podivinský Tomáš z Nových Dvorů u Náměště, Pospíšil Josef z Blatnice, Pěčka Ignác, řezník z Frýdlantu, Pavelkovi František a Maria z Milenova. — (Pokračování.)

Listárna.

Do Rychtářova. Kniha došla, děkujeme uctivě za ochotu, též za zaslání dárek na korunku Panny Marie.

»Domáci výchova v duchu křesťanském«. Vldp. Frant. Navrátil v Olomouci. Cena 20 hal. — Výbor nebo spisku tohoto bylo vydáno do 31. května v 699 farnostech na 54683; na farní úřady zasláno přes 3000 ukázek, ještě prý 1800 farností spisek nezná. Žádoucné jest, aby nebylo ani jedné osady v Čechách na Moravě a ve Slezsku bez něho, aby každý čtenář »Hlasů Svatohost.« ve svém okolí rozprodal 10 20 ex. — dostane darem 1 neb 2 knížečky. Z čistého výnosu věnuje se jeden schod na Sv. Hostýně za 120 korun s nápisem »Od čtenářů spisku Domáci výchova v duchu křesťanském«. Vřele doporučujem tuto četbu.

Redakci zaslané spisy vřele doporučujeme: Československý slovník za kor. 280, Slovinskočeský slovník za kor. 460, Oba vydal J. Otto v Praze — Appoštolat sv. Cyrilla a Methoda č. 7. a 8 r. 1910. — Zpět k svaté církvi. Protestantský historik prof. Dr. v. Ruville přestoupil k církvi katolické. Přesvědčení své vyložil ve spisu »Zpět k církvi svaté.« Kniha ta jest vzácným darem nejenom pro protestanty, jímž platí rozpravy Ruvilleovy na prvním místě, nýbrž také pro nás katolíky. Můžeme tudíž knihu tu, jež nese se tónem důstojným prostým vši bojovnosti a útočnosti, co nejlépe doporučili všem protestantům i katolíkům. Cena 1 kor. 20 hal. — Křesťanský dělník, měsíčník v Praze. Fr. Waldmann v Johannem.

K 170. — Knihovna českoslovan. mládeže venkovské v Praze. V. Kotrba. Fr. Jelínek pořádá. Cís. 1.—4. Organisator mládeže, první čítanka, básně a deklamace pro mládež dospělejší, nešťastná láska se šťastným koncem. — Panna Maria Provodovská. V. Strmiska. 20 hal.

Doporučujeme našim rodinám

Kelínskou cikorku!

Velmi příležitostná koupě.

Převzal jsem z továrny po živelní nehodě přímo ku rozprodání mnoho tisíc krásných, těžkých flanelových příkrývek skvostných, nejnovějších vzorků a stálých barev, hedváb. glotem lemované, některý kus má zcela nepatrné skvrny od vody, sotva znatelné, hodící se pro každou lepší domácnost ku přikrývání postelí i sob, jsou velmi jemné, teplé a pevné, 180 cm. dlouhé a 130 cm. šir. Zasiílám dobírkou 3 kusy hed. glot. lemov. za 10 K, 4 kusy nelemovaných za 11 K, hospodářské deky žluté neb kostkované 4 kusy za 12 K, velmi jemn. flanel. deky bílé 4 kusy za 12 K. Nádherné salonní soupravy nejnovější na 2 postele a na stůl bordeaux neb zelené pouze 12 K, krámská cena přes 20 K. Tygrové neb námoř. příkrýv. 4 kusy za 9 K. Prošívané, vatou plněné příkrývky, velké a nádherně lesklé, bílé modré neb bordeaux 2 kusy za 14 K. Velmi krásné plyšové deky kočárové neb cestovní kusy za 12 K. Těžké salonní koberce 10 m. za 10 K. Ujišťuji, kdo s důvěrou objedná, bude krásou a láci mile překvapen. Adr. **R. Bekera**, tov. sklad a výpravná v Solnici, Král. Česk.

Spoř. vklady na 5%
úrok s dodáním
spoř. známek.

Rak. spořitelni, úvěrní a stavební spol.

Státní dozor s obmez. ručením. Státní dozor.

Centrála: Vídeň 6. Theobaldgasse 4

Domáci pokladničky vydávají se zadarmo.

Ludmila
Březinová
dříve Cecilie Hošťálek
obchod poutnickým zbožím a
— umělými květinami. —
Doporučuje obchod svůj všem
PT poutníkům
na sv. Hostýně

**Vychovávací ústav
v Kocléřově**

(Ketzelsdorf) u Svitav, přijímá dívky škoie odrostlé, které si přejí naučiti se němčině, frančině, hudoě, vyšívání, malbě, šití a přístřihování prádla i šatů, vaření, žehlení atd. Krajina zdravá. Blíží zodpovědná ústavu.

SVICE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN,

první moravská továrna na voskové zboží a svíčky v **Bystřici pod Hostýnem**.

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů)

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků 20—22 korun

dobírkou zaručeně pracích barev bez chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilová plátina lněná, neb polovičníky, rumburské véby, grlezely, ručníky, tkané barchety na šaty, modní zefírky na košile a bluzky, a na šaty, bílé gradle, flanely, modré tisky, na domácí šaty a zástěry vše mnou ručně pracovány, velekrásny, trvanlivy v délce 3—15 m.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec

Česká Čermná č. 107., p. Náchod.

Každý dle potřeby, račte udat co potřebujete, i délku zbytku si račte zaznamenati, nehodící výměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám

půl tuctu, čistě lněných prostěradel beze švu, 150 cm šir., 200 cm dl.,

jen za **K 15.80.**

Vzhledem k tomu, že místností skladových použití chceme pro jiné zboží, odprodáme hluboko pod cenou:

ručníky lněné 1 tucet . . . jen 9 K 20 h

kanafasy 1 kus 23 m . . . > 10 > 88 >

rumb. véba 1 kus 23 m . . . > 13 > 60 >

prostěradla 1 . . . > 14 > > 14 > 60 >

a sestavili jsme partie dlouhých zbytků

veleprima jakosti v ceně 20 K za 40

áž 50 m., sestávající z kanafasů, brokátu

damašku, zefíru, barchetu, dom. plátina,

ručníků, modrotisku, tisku, oxfordu atd.

Zboží bezvadné, stálobarevné. — Zasílá

pokud zásoba stačí **Jos. Dvořáček,**

Krkonošská tržnice tkalcovna Náchod,

Cechy.

40 metrů zbytků též za 14 K, 15 K 50 h.

Umělecký ústav pro malbu, leptání
a broušení skla

B. Škarda Brno,

hotoví okna kostelní v každém způsobu a provedení na přání i se železnou konstrukcí ve vlastní strojnické dílně hotovené. Mosaikové obrazy pro výzdobu vnější i vnitřní na křížové cesty a oltářní obrazy. Rozpočty na požádání.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakostí a lahodností pro nemocné a žaludečními nemocemi trpící. K odporučení červené po 38, 44, 50, 56 hal. za litr, bílé po 44, 48, 52, 56, 62 hal. za litr, černé po 40, 46, 50, 80 haléřích za litr zasílá dobírkou v soudkách od 30 litrů výše jediné svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem, Rjeke (Fiume), Přímoří.

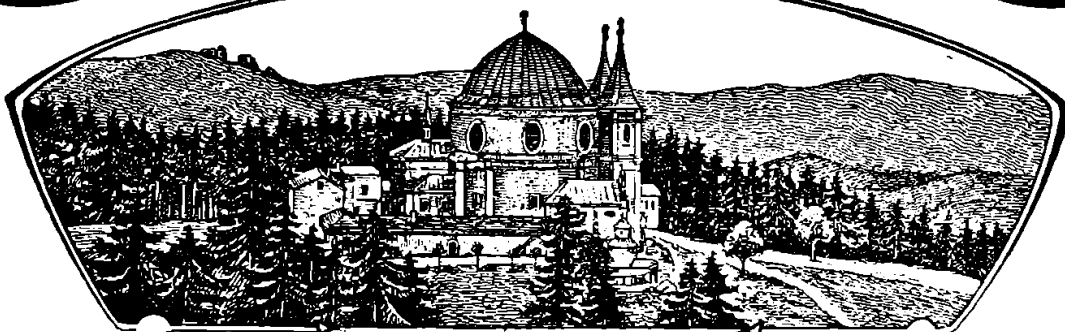
Důkaz velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma a franko.

Ve prospěch zvelebení sv. Hostýna doporučuje se koupě obrazů **Vítězná Panna Maria Svato-hostýnská a Příchod sv. Cyrilla a Metoděje na sv. Hostýn.**

Cena jednoho obrazu s hudebním strojem K 10.90, bez hudebního stroje K 7.40. Dodává v bedně a vyplacením poštovním poplatkem

Litografie a zinkografický závod

L. Klabusay v Holešově.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 8. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.
Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 koruna,
v Americe dol. 0·25, v Německu 1 M.

OBSAH: Obrázky Svatohostýnské: I. Panna Maria Hostýnská. II. Požehnaný kraj. (Básně.) — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — Maria Panna na nebe vzata. (Báseň.) — Památka na slavnou korunovaci Matičky Boží Čanstochovské v Polsku, dary sv. Otce Pia X. (2 obrázky). — Ráno v létě na Sv. Hostýně. — Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje. — Účastníci druhého sjezdu unionistů na posv. Velehradě. (Vyobrazení.) — Sv. Cyrill a Methoděj, apoštolé slovanští. (Vyobrazení.) — Mžíkové obrázky z poutí Svatohostýnských. — Povolání. — Esther—Marie. — Kulturní projevy. — Vítězství lásky. — Zprávy se Sv. Hostýna — Literatura. — Listárna. — Z církve a ze světa. — Inseráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti, že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Dokud konati se budou přípravy na korunovaci Vatikánskou sochy Matičky Svatohostýnské, budou míti jednotlivá čísla »Hlasů Svatohostýnských« přílohu 8 stran. Redakce.

Čistý výnos věnuje se korunovaci Matky Boží Vítězné na Sv. Hostýně.

Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

v útvaru 64 kázání, I. a II. díl, vydané P. Ant. Rejzkem Tov. Jež.
rovněž Bohuslav Balbín, jeho život a práce, obdržeti lze
na Sv. Hostýně.

Zprávy z církve a ze světa.

Cis. král. Výsost, vévodkyně Hohenbergová, choť arcivévody Františka Ferdinanda, následníka trůnu, matka praporu venkovské omladiny na Moravě zaslala na pozdravný telegram západomor. omladiny tuto odpověď: Jeho Milosti vdp. opatu Drápalikovi, Její Výsost paní vévodkyně z Hohenbergu děkuje co nejsrdečněji za pronesený vt. az oddanosti omladiny i poutníků Sv. Hostýnských.

Pouť, schůze, akademie bohoslovců a katolického studentstva českoslovan. dne 1. a 2. srpna r. 1910. na posvátném Velehradě.

II. lidová pouť z Moravy do Sv. země. Mezi poutníky je přihlášeno 149 kněží a každý z nich denně bude moci obětovati mši sv. Za tím účelem bude na palubě zřízeno 13 přenosných oltářů, z nichž jeden bude hlavní se sochou Panny Marie Sv. Hostýnské. Duše věřící, máš se nač těšit. Není na světě místa, kde bys toliko obětím mše sv. mohla býti přítomna. Denně o půl 9. hod. bude kázání a o 9. hod. slavná mše sv. Pak je úplně volný čas až do 5. hod. odp., kdy je sv. požehnání. Prapor Svatohostýnský bude opět sprovázeti poutníky moravské do sv. země.

Kníž. arcib. soukromé gymnasium s právem veřejnosti při kn. a cib. semináři v Kroměříži. Přijímací zkoušky se konají po prázdninách: 7. září o 8. hod. ráno a o 2. hod. odp. a dle potřeby i 9. září v touž dobu. Kteří rodiče chtějí syny své tomuto ústavu světit, podejte písemnou žádost o prázdninách nejpozději do 1. září. Podotýká se, že gymnasium směji navštěvovati jen chovanci kn. arc. semináře. Stravné obnáší 400 K; zápisné a školné platí se zvláště. Vyučování je utrakvistické.

Velehradské gymnasium. V I. třídě velehradského gymnasia bylo koncem roku 26 žáků, z nichž 9 prošlo s vyznamenáním a 1 propadl. Do I. třídy se přijímá. Zprávu patřičnou na požádání podá správa gymnasiální na Velehradě.

O významu sv. Cyrilla a Methoděje pro Rakousko. Z Vídně, 4. července. (Zvl. tel. zpráva „Našince“.) V dnešním odpoledním „Vaterlandu“ uveřejňuje člen panské sněmovny hr. Mensdorf-Pouilly článek s nadpisem: „Dědictví otců, zachovej nám Pane!“ Pisatel zmiňuje se o svátku sv. Cyrilla a Methoděje a praví, že dědictvím otců rozumí se svatá víra. Pisatel zabývá se tímto veledůležitým přednětem hlavně proto, že se ho bolestně dotýká, vidí-li, jak v některých zemích, zvolna, v jiných rychlejším tempem proniká duch víře nepřátelský buď pod rouškou modernosti buď husitismu — Kdo měl příležitost slyšet v panské sněmovně řeč arcibiskupa hr. Szeptického, musil být potěšen, když slyšel ho řešit otázku slovanskou se stanoviska, které v západním Rakousku bylo dosud neznámo. Stanovisko toto mohlo by se nazvat katolickým slovanským v protikladu k rusofilskému neoslavismu, k němuž ka-

toličtí Slované nemohou mít důvěry a před nímž nutno katolíky varovat. Co je katolické, nemůže býti protislovanské, co je katolické, musí být rakouské. To je význam svátku sv. Cyrilla a Methoděje pro Rakousko.

Pohanění soch sv. Cyrilla a Methoděje v Holici u Olomouce. Účinky macharovského hlásání, pohanské zášti proti všemu křesťanskému projevují se na Moravě dále. Po zhanobení kaple v Čechovicích a rozbití křížů ve Vesce přichází pohanění soch sv. Cyrilla a Methoděje v Holici u Olomouce. Jak se nám oznamuje, byly se soch sv. Cyrilla a Methoděje stojících před holickým chrámem strženy v noci z pondělka na úterek věnce a do hláta zašlapány. V Holici tento pokrokový čin vyvolal velký rozruch.

Lidové Listy v Kolině v Čechách vydávané ze dne 25. června poukazují úvodníkem Jinq cestou na to, jak by si měla naše mládež vésti a čemu se věnovati. Pravda tato týká se hlavně rodičů, kteří konečně rozhodují o budoucnosti dítěte dle schopností jeho a poměrů. Běh událostí a zkušenost nejnovější ukazují na cestu hospodářského obrození. Jen hospodářskou zdatností domůžeme se pravé svobody národní a politické. Zatím jako by horečka poháněla každého poněkud nadanějšího člověka na studie a na odvětví hospodářské jenom ze zoufalství obrací se lidé méně nadaní. Následky toho jsou hrozné! Celé spousty intelligentního lidu jsou dnes bez chleba a zaměstnání, celá řada našich často i velice nadaných lidí dře se v různých kancelářích za mizerných několik korun měsíčně, ubíjejíc se tělesně a mnohý i duševně, zatím co naše střední stavby hynou. Nedivme se, že lidé akademicky vzdělání hlásí se i na místa podružná, kde stačí úplně vzdělání ze školy obecné neb měšťanské. Těch, kteří odbyvše střední školy vrhli by se na povolání praktické, jest u nás velice málo. Američan nevidí v práci fysické nic ponižujícího a ne jeden dodělal se svou podnikavostí neobyčejných výsledků. Proč by to nešlo také u nás? „My si stále říkáme“, píše „Lid Listy“, „že jsme nejkulturnějším národem slovanským a přece úpíme pod jařmem... kdežto národové, kteří daleko nejsou na takovém stupni kulturní vyspělosti uhájili si svou svobodu“. Takto si v pravdě samostatnosti nedobudeme ani nesesílíme! Proto všeliká organizace katolické omladiny venkovské má pro naše národní snahy a budoucnost naší nedozírného dosahu. I my vše doporučujeme směry tyto v Čechách i na Moravě. Kéž tak zkvétá organizace českoslovanské mládeže venkovské v království jako na Moravě za zdatného vldp. dra Žúrka a jiných.

Sjezd Marlických družin z Čech, Moravy a Slezska v Praze ve dnech 14. a 15. srpna 1919. Zahájení v neděli dopoledne o 9. hod., v úterý mše sv. za ř. sodály v Zrcadlové kapli v Klementinu.

Od Vl. Štastného.

Obrázky Svatohostýnské.

I. Panna Maria Hostýnská.

Prostý jen obrázek
přináším z Hostýna,
mile však nad ním se
dumá a zpomíná.

Božské tu dítko jest
s Matičkou Marií,
jak bleskem klikatým
Tatary pobíjí.

Tatary pobíjí,
křesťany napájí,
až celou Moravu
před vrahem uhájí.

Dobře ti, vlasti má,
pod sv. Hostýnem,
dokud ti vévodí
Matička se Synem.

Dobře ti, vlasti má,
pod jejich ochranou,
kdy nouze největší,
blesky zas zaplanou.

Zaplanou, zaženou
všech vrahů přivaly,
by statky nejdražší
na vždy ti zůstaly.

II. Požehnaný kraj.

Povídají v celém kraji,
že je dobře býti,
odkud milý, jasně bílý
Hostýnek lze zříti.

Přebohatým klasem zlatým
pole se tam vlní,
požehnání se tu sklání
domy statkem plní.

A lid zdravý, Slovan pravý
k Hostýnu se dívá,
s myslí čilou Matku milou
se Synáčkem vzývá.

Až k Hostýnu zrak všech synů
vlasti zírat bude:
zkvete Haná požehnaná
po vlastech nám všude.

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXXI.

Kdo se slzami rozsévají, s plesáním žítí budou. (Žlm. 125. 5). Slovy těmi projevil královský prorok radost z vysvobození lidu israelského ze zajetí.

Slze, hojné slze bývají údělem v tomto slzavém údolí. Kdo je sečte, co od počátku světa prolity byly a až do skonání jeho potekou? Dnem a nocí střídají se. Kdy bývají proudy jejich silnější? Zajisté za doby noční bývají mohutnější proudy tyto, protože k nim přičísti jest i oněch, které v úkrytu beze svědka toliko před Bohem a anděly jeho se prolévají. Nejsou věru slze nic neobyčejného mimořádného na světě. Z radosti se dá člověk do pláče a ještě častěji v žalosti a lítosti; jsouť přirozeným zjevem, jímž útroba lidská pohnutí své dává na jevo.

Nedávno jsme pochovali zahradníka, oplakali jej, provolali mu: Odpočívej v pokoji! Kdo setře naše slze on?

Zdaž bylo v uzavřené zahradě také slz? »Jaká to otázka«, odvětil by sv. Bernard. »Kdo jsi, že tak málo rozumíš pěstění zahrady uzavřené? Kde práce a oběti, tam potu a slz. Maria Matka Páně snad byla prosta práce a oběti a proto i potu a slz? Nikoliv. I na ní se vyplnila slova žalmisty (Žlm 125. 5.) Páně: Kdo v slzách rozsévají, s plesáním žítí budou. Proto jdouce šli a plakali, mecíce semena svá. Přijdouce pak přijdou s plesáním, nesouce snopy své.« Požehnaná tudíž jest mezi ženami, tak že povýšenou ji zříme na královnu nebes a země: než viděli jsme tuto královnu také jako královnu mučeničků. Ejhle co tu obětí a slz! Ale vyplnilo se i to: Nechať se radují veselíce se jako ženci v čas hojné úrody.

Řeknete: »Z očí z mysli.« A máte pravdu. Brzy vyschnou proudy slz nad v Pánu zesnulými. Než jsou také ještě jiné proudy slz a to hojné, které tak snadno nevysychají. Mám vám to dokázati? Snadná to věc; jsouť hříšné slze, které se snášejí s ohněm věčným. A jsou slze z úplna přirozené a ponejvíce bezúčelné. Než bývají také slze požehnané, které až v nebi nalézají ohlasu a ceny své.

Hříšné to bývají slze, kdy člověk slzy prolévá ve zlosti a vzteku a mstivosti nebo nezdolané vášnivosti a náruživosti. Jiným lomcuje závist aneb žárlivost a nutí jej k pláči. Dítě sesvětačilé, které by zasluhovalo řádný výprask, aby se vzpamatovalo, usedavě pláče, že se nedaří jeho hříšné lásce, a tak prozrazuje svoji hříšnou smyslnost. Víte takové slzy by mohli i ďáblové roniti, kdyby byli s to; zajisté nezasluhují slitování, nýbrž vyzývají spíše spravedlnost Boží ku hněvu a trestu.

Jiné pak jsou slze, které nejsou hříšné, ale také bývají bezúčelné a úplna jsou přirozené. A takových bývá asi nejvíce. Kristus Pán se přibližuje s apoštoly k městečku Najm. Právě jest pohřeb. U brány městské se s ním setkají. Za márami kráčí matka, ubohá vdova, která tu pochovává jedináčka svého. Ký div, že se v slzách takofka topí. Tolik jej oplakával Zdaž jí to co pomůže? Vzkřísí jej slzami svými? To jsou slze přirozené, prolité za rřčinou ziráty časné. — Vstupme do přibytku chudáka neb do domu boháče neb do paláce knížecího; navštívme hřbitovy neb nemocnice nebo žaláře; přiblížme se k lůžku, na němž stená nemocný neb umírající: zeptejme se jich, zdali vědí, co jsou slze a jaký mají význam. Odpovědi z vlastní zkušenosti všichni, od maličkých počínaje. — Vejděme do chrámu Páně. Tam před oltářem klečí paní dle zevnějšku z bohatého rodu. Co ji bolí a tísní, že

tak usedavě pláče? Ani vám pro bolest pověděti nemůže, co cítí. — A porozhlédneme-li se dále po kostele, spatříme za rohem neb v lavici muže uplakaného. Co je mu? I řekne nám: Mám rodinu bez chleba, protože jsem bez práce. — Srdce nám žalem se svírá, protože vidíme dítě, ano usedavě pláče a kvílí. Dítě, co je ti? Já ubohá sirota, k níž se nikdo nehlásí; nemám matky, aby se mne ujala a slzy mi utřelal — Jdeme kolem stařeny, jenž vzdychá a běduje. Jak jsem sešlá, churavá, ubohá! Vydělati si nemohu, a přece nájem, zima, hlad žádají, abych zaplatil! Zajisté samé to slze lidí ubohých ve stavu jejich.

Nuže čím je potěšíme? Jak utřeme slzy jejich? Smíme opakovati slova Krista Pána: »Neplačte.« Ano i my pravíme: Neplačte. A proč nemají plakati? Jsouť slzy tyto ponejvíce marné a bezúčelné, protože jimi ani nevzkřísíte mrtvého ani nemocného neuzdravíte, ani bývalého blahobytu nedojdete, ani si nepomůžete. Řeknete snad, že se vám alespoň ulehčí. Než to je malá útěcha a pomoc!

Povím vám výklad na slova Spasitelova: »Neplačte.« Chtěl mi ý náš Spasitel říci: Modlete se a doufejte, že Otec nebeský ani na Vás nezapomene, rozpomeňte se na to, co napsal sv. Pavel k Římanům (8. 28) čím i sám sebe těšil: »Kdo Boha milují, těm slouží vše k dobrému«, aneb rozpomeňte se na Sv. Joba, který, když o vše přišel a úplně schudl a opuštěn byl, od své vlastní ženy, těšil se odevzdaností do vůle Boží: »Pán Bůh dal, Pán Bůh vzal; budiž jméno Páně pochváleno.« Ovšem dopustí, ale neopustí ten, jenž vše vidí a nade vším se slitovává.

Než požehnané jsou také slzy a prospěšné a z té příčiny chvályhodné, které v nebi nalézají ohlasu i odplaty. Známé jsou vám slzy Petrovy, které po všecken svůj život ronil za to, že Boha svého tak těžce urazil. A čím více jednak lásku Boží jednak zlobu hříchu poznával, tím více oplakával pád svůj, v němž zapřel Mistra svého Ježíše Krista. Takové slze lítosti mají před Bohem nesmírné ceny a o duši mluví více, než-li sebe větší výmluvnost. Takovým slzám nejlépe rozumí nebe.

Pohlédl milostně na Petra Pán, kterýmžto pohledem dotklo se ho Božské Srdce Páně, nejsvětějším pak Srdcem Páně došel slitování, slitováním milosti a milostí vzešel pokoj Hospodinův v duši Petrově. Petr pak proléval slze až do poslední chvíle svého života tak hojně, že mu ve tváři vyoraly brázdu. O požehnané slze, které jsou s to očistiti duši od hříchu, vzkřísiti ji k životu věčnému, naplniti ji láskou nejčistší milosti Boží, zaručiti jí království nebeské!

V pohanských bájích se dočítáme, že prý nejdražší perly v Indii nejsou nic jiného než-li slze, které ranní zofe proměňuje v nejkrásnější perly. Řeknete snad s úsměvem ani ne tak s podivem: Toť také zvláštní kus přírodopysku! Než na slzách kajicných se vskutku vyplňuje báj tato. Ano, slze kajicné se stávají opravdu nejdražšími perlami, které zdobí duši křesťanskou, ba všechno zlato, drahokam a množství perel sebe dražších nevyváží cenu slze kajicné. O plačme, plačme sami nad sebou a následujme sv. Petra aneb sv. Majdalenu, která rovněž pro své slze kajicné stala se světicí velikou, protože slze její dávaly svědectví (Luk. 7. 47.) slovům Ježíšovým: »Milovala mnoho, proto také odpouštějí se jí hříchové mnozí.«

Či snad nemáme příčiny, abychom plakali nad sebou? Zdaž nejsme i my hříšníci? Říkati: »Já bídny hříšník«, nejde ti nijak od srdce, protože máš za to, že jím nejsi. »Ano, ať si tak říká, komu se to líbí«, řekne asi mnohý, »já to říkati nemohu; což pak já jsem bídny hříšník? Nejsem jím. Modlím se každý večer, leda že bych neodolal spánku. Chodím na mši sv. neděli co neděli, nejsem-li churav. A pokud můj slabý žaludek to snese, postím se.

Vyhoví-li mi zpovědník tak, že důvěry k němu nepostrádám, chodím i ke zpovědi. A pak mám-li obnošený oděv neb obuv, které potřebovati už nemohu

rozdám také mezi chudé. Konečně ať se přijde někdo ke mně na můj pokoj podívat, užij všude jen obrazy svatých kolem Pánbicka. Proto ani slz roniti nebudu. Dobře tak. Ale pochybovatí mi přece dovolíte, zda-li nepotřebujete pokání a kajicnosti. Co je těch všelijakých myšlenek a hlášných žádostí a nedobrych předsevzetí! **D n o v é a n o c i s i v y p r a v u j í** o nedbalostech v povinnostech náboženských i společenských.

Jaké zlehčování věcí sv., slova Božího na př., jež se poslouchá spíše na kritiku než-li k poučení! Zhnusí se přijímati sv. svátostí aneb z ohledů lidských se buď chodí buď nechodí k nim. Jaká citlivost, podrážděnost, umíněnost, sobeckost vládne srdci lidským! Což nevyhýbá se kde kdo, jak může poslušnosti a odvislosti Bohem dané a za šťastného má toho, kdo povely má v rukou svých? Hoví se tělu v jídle, pití, spánku, ovšem k vůli zdraví taková bývá omluva; nadřzuje se i smyslným choutkám bez výčitek svědomí!

Za šťastného mají, kdo si může dopřáti pohodlí žíti bez námahy a práce, mrhati zlatým časem, jenž se nahraditi nedá, vyhledávati zábavy až bez míry mnohdykrát ve čtení a jakém — bezúčelném ne-li škodlivém, ve hrách a darmotlachu.

Kde pak jsou zájmy duše čisté, šlechetné, které budí pravou radost, arci zbudovanou na základě sebezáporu v žádostech mrzkých? Co jest závisti a škodolibosti a nedopřejnosti na světě! Ješitnost a marnost, pýcha a hrdost vynáš se jak může, jednak nad stav vlastní jednak nad schopnosti, tak že všady chce takový vrch, jakoby nebylo nad jeho schopnosti, jeho rod, jeho krásu, jeho majetek, ba snad i nad jeho vlasy a jeho nehty! Bláhoví jste ne-li blázni, kdo tak smýšlí!

A co jest říci o pošetilosti, nešetrnosti a nelásce k bližnímu? Neuznává práv bližního svého a proto jest nesnášenlivý, trpký, urputný a úrupný; samá hádka, samý svár, samá zášť a nenávisť! — Ah, běda, kde je pravá radost! **»Z p u s t l a j e s t z e m ě, p r o t o ž e n e n í, k d o b y u v a Ź o v a l v s r d c i s v ě m«,** volá prorok Jeremiáš (12 12.) A to vše neznamená nic? Náš milý Spasitel krev prolévá za hříchy naše a to vše, že nic není? Vy pravíte, že nepatříte k oném, kteří slze roní nad hříchy svými?

Tu je dítě, které na blízku otce hraje si zbraní nabitou. Otec varuje: Nech toho, jest to nebezpečné! Ale nezbeda hraje si dále, až nenadále vyjde rána — a otec jsa jí zasažen kácí se mrtev k zemi. Jakou žalostí se nyní svíjí nepatrné dítě, na zemi klečíc máčí slzami krev z rány otce svého a ruky by si dalo useknouti, kdyby mohlo zmařiti co provedlo! Než nejdobrotivější otec tvůj krvácí na kříži, za tebe svou vinou na kříži visí a prolévá krev svou: a ty nemáš citu ani potuchy ani slze, ani lítosti?

A přece jest hojnost slz na světě, že by povstalo z nich nepřehledné moře. Jaká spousta slz oplakává minulost, která poukazuje na toliké ztráty časné i věčné! Vztahuje-li se náš žal a naše lítost na to, že jsme duchem zbloudili, nesprávně jednali: nuže radujme se, nastane šťastná chvíle, kdy všech těchto slz nebude více. Nebo sv. Jan miláček Páně viděl nebe, město svaté, Jerusalema nový a slyšel hlas veliký s trůnu: **A j stánek Boží s lidmi a Bůh bude přebývati s nimi. A oni budou jeho lidem a sám Bůh s nimi bude jejich Bohem. A setře Bůh všelikou slzu s očí jejich: a smrti více nebude ani kvílení ani křiku, ani bolesti nebude více. (Zjev. sv. Jana 21. 1. násl.)**

Jaká to spousta slz oplakává přítomnost! Jedni ve své nesmělosti roní slze oddávše se málomyslnosti, že nevědí sobě rady, aby překonali nesnáze a obtíže do cesty jim kladené. Jiní ulehčují sobě v slzách volající: **Namáhali jsme se, obětovali vše, i své zdraví vydali jsme v šanci!**

Z k l a m a n é n a d ě j e! Jak nepatrný výsledek z toliké námahy a práce!

dne spočítal Zklamání bývá i u těch, do nichž by se byl člověk nejméně nadál, podobných zklamání, jehož se dožil statný vojevůdce Uriáš u Davida krále, an vydán byl na smrt za to, že životem se zasadil hájiti věc královu. Zklamané naděje bývají na světě podobné zklamání krále týrského Hirama (3. král. 9. 12.), který dodával Šalomounovi králi po dvacet let hojnost zlata na sto dvacet hřiven a stříbra a dřeva cedrového a jedlového; a odměnil se mu Šalomounu, že mu dal za to v zemi galilejské dvacet měst. Než jaká to byla města? Písmo sv. dí: »I vyšel Hiram z Týru, aby viděl města, ale nelíbila se jemu, tak že řekl: To-liž jsou ta města, kteráž jsi mi dal?« Co jiného vyslovil tím než-li svoje zklamání. Ano klam vládne světem od počátku a vládnouti bude až do konce: proto mnoho slz je z klamů. Než těšme se a radujme se. Na nebi nebude ani zklamání ani slz, ba na nebi nebude ani slz radostných ze štěstí a blaženosti, protože všeliká slza vydává svědectví nedokonalosti. Tam nedokonalosti není: proto setře Bůh všelikou slzu s očí jejich: a smrti více nebude ani kvílení ani křiku ani bolesti nebude více.

A zdaž spousta slz oplakávati bude také budoucnost? Týká-li se vezdejšího života, zajisté jich bude hojnost už pro život a nejistotu a bázeň a strachy s ní spojené. Než budoucnost zde míněná jest život věčný. A proto tam nebude slz, protože tam nebude ani zklamání ani zármutku ani lítosti; a nepovstane ani z toho, že bude jeden bohatší nežli druhý, jeden šťastnější nežli druhý, protože se každý radovati bude ze štěstí a slávy bližního svého.

Nuže vzdělávejme zahradu života svého, dokud nám čas kyne, nešetřme práce, ni oběti ni slzy. »Kdo v slzách rozsévají, s plesáním žíti budou,« abychom jednou vešli do radosti nebeské, kde na věky blažení budeme. Vyplní se pak i na nás, že »setře Bůh všelikou slzu s očí našich: a smrti více nebude ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více, nebo první věci pomínuly.« Tam uzbijme město svaté, Jerusalemský nový, jako nevěstu okrášlenou muži svému, v němž Ježíš Kristus, nesmrtelný král všech králů, trůní a po jeho pravici Maria Matka Páně, královna nebes a kolem vše nebeské dvorstvo, o němž pje naše píseň: »Nebeské jest dvorstvo krásné, blaze tomu, kdo tam dojde.« Ejhle, jaké jsou vyhlídky naše v tom slzavém údolí!

B. Ostřanská.

Maria Panna na nebe vzatá.

Tobě, Panno, naše znějí zpěvy,
slavit chceme Tvoje krásné zjevy,
jenž jsou povznesena nad anděly,
Matkou byla světa Spasiteli.

Matkou toho, jemuž svatý, svatý
pje seraf láskou vřelou jatý,
jehož duch zlý stále jen se léká,
a tvor každý k jehož jmenu kleká.

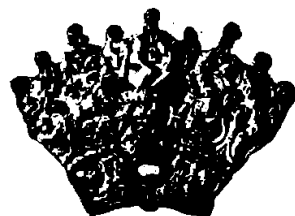
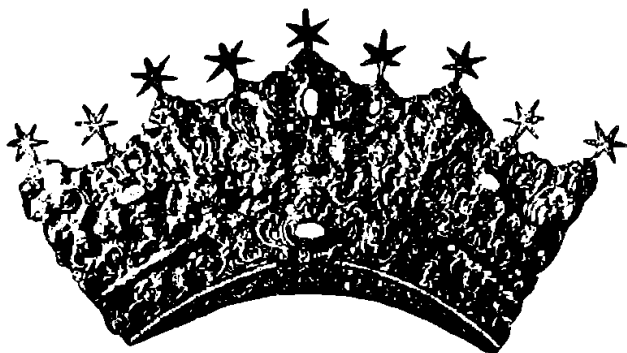
Andělé si v nebe vnesli skvěle
na perutích Matku Spasitele;
Korunou pak ozdobili skráně
královny své, Matky Syna Páně.

Pohleď, Matko, s nebes trůnu dolů,
pomoz v bídě nám a potěš v bolu,
neopusť nás v krutém divém boji,
vypros pomoc přímluvou nám svojí!

Z krásy Tvojí, přechistá o Panno,
v pokušení každém buď nám dáno!
Půjdemo-li v tvém stínu ctnosti,
účastni se stanem blaženosti.

Vypros v nebi nám, o Panno čistá,
úděl u Synáčka Jesu Krista,
bychom věčně s Tebou i anděly
Bohu na věky tam chvály pěli!

Památka na slavnou korunovaci Matičky Boží Častochovské v Polsku, dary sv. Otce Pia X.

Obě zlaté korunky, větší Bohorodičky, menší Ježíška, jsou z ryšho zlata a brillanty jakož i jinými drahokamy vykládané. Jelikož Častochovská Matka Páně s Jesulátkem nejsou sochy jako na Sv. Hostýně nýbrž obraz, na němž připevněny jsou skvostné korunky tyto, z té příčiny diadem Rodičky Boží nemá dvanáct hvězd. Kdo by se netěšil na slavnou korunovaci Matky Páně Vítězné na Sv. Hostýně, které jdeme v ústrety?

Na mnohonásobné dotazy ve příčině korunovace Matičky Svatohostýnské s božským Dítětem sdělujeme, že ještě da eko nejsou všechny přípravy hotové a proto letos ještě není možno ve skutek uvést, nač se tisícové a tisícové ctitelů Mariánských tolik těší. Zatím je zde živo. Velkolepé schodiště k jejímu trůnu bude letos hotovo a posvěti se při Valné hromadě, která se odbývatí bude dne 11. a 12. září u večer svátku Panny Marie a v pondělí na to.

Rudolf Stejskal T. J.

Ráno v létě na Sv. Hostýně.

Chceš-li spatřiti krásu Sv. Hostýna ráno v létě, přivstaň si a sleduj mě na rozhlednu. Slunko už před čtvrtou vstává nad vrchem Javorníkem (872 metrů). Je nejvyšší z mohutných sousedů, jež obstupují od východu Sv. Hostýn. Má tu slávu, že se denně hájí v nach zory. Pozoruj jen!

Ooloha nad ním sivá a bílý tu a tam mráček rdí se z prvu jen květem plané růže, ale pomalu rumění tichým plamenem. Pak čistý, ohromný požár zánečuje horu. Už pozoruješ na ostré hraně hory blížící se ohnisko, z něhož rudá zář se vylévá. Paprsky pronikají jako stěly haluzemi smrků tam na ostré hraně nyní patrných. Ještě okamžik a nad jejich vrcholy vynoří se zlatožhavý pruh, jež rychle roste, až se v celé kráse zaskví oko dne — velebné slunce.

Sklopíš oko oslněn jsa finoucím se proudem světa a obrátíš se samoděk k svatyni. Vystupuje do ranního svitu mile velebně. Zdraví kol mladý kraj a pohřbenou ještě v píči par dalnou rovinu na západě.

Za tím se rozedňuje úplně a rozevírá se před tebou kraj. Sv. Chlum nese na obrovské šíji svatyni jako holubici bílou, která proslavila jej po celém světě. Stojí tu nepohnut v novém úboru omládlých lesů a zelených, strání protkaném pestrým květem a salajícím balsám lesní vůně.

Ale není-li teskno v tom tichu ranním? S probuzeným dnem probouzí se i hudba přírody. Ze stínů lesů ozývá se ranní švehol sykor a čermáků, čtvera-

čivý hvizdot kosů, houkání divokých holubů a věčně jednaká a přece milá kance kukačky.

Pravda zahoukne někdy jednou, dvakrát v hlubině lesa rána myslivce. Zasáhnut klesá k zemi asi neopatrný srnec. Ulekán kolikerou ozvěnou rány odmlčí se na chvíli les, ale brzo zase rozezvučí se jeho tajuplná píseň.

Ranou znovu na východní stranu upoután rozhlížíš se po vrcholech horstva. Jako rozvířené řady obrovských vln tu se vysoko k nebi vypínají, tu poznenáhla se do údolí noří. V modré dáli postřehuješ ještě klikatý hřeben horstva, jež rozekláno trčí k nebi jako nejzašší hradby milé vlasti moravské. Jsou to Javorníky až tam u Karlovic na hranici uherské rozestavené.

Zatoužíme zvěděti jmena všech těch hrotů a hlav k nebi vztýčených, ale kdo nám je poví? Vzpomínáme proslulého Velehradu; hledáme jej v údolí mírného horstva, jež vybíhá nejdále na jihovýchod; ale darmo hledáme. Výšina jej skrývá ve svém klíně. Jen dvouhrotý vrch Buchlov opodál zvěstuje, že tam to místo posvěcené šlépějemi a zarosené znojem sv. věrověstců našich slovanských.

Kdy vál ten vánek, jenž i tvrdou kůru země tak rozvlnil? Ói dech to byl?

Od Buchlova a Bunče, posledního to navráší hornatiny sveze se oko na rovinu. Slunce nad ní už rozptýlilo šedý povlak par; poslední ještě útržky jejich tisknou se úzkostlivě tam v dáli k černým svahům vyšiny.

Jako obrovská plocha živé mosaiky leží ladná ta nížina na západním a severozápadním boku Sv. Hostýna. Veliké lány světlo- a tmavozelené a zase táhlé pruhy tmavých lesů a hájů křížem krážem protkané cestami se stromořadím ovocným a zahradami a v té zeleni roztroušené dědiny a vsí, městečka a města tak čistounké a ladné vskutku jako na obrázku. Tamhle v té dáli velké obce běhají se jen jako malé skupinky chaloupek. Ta jinak mohutná věž chrámu jen jako tenounký stvol vyhlédá nad dědinou pátravě kol. — Ode srší proudy blesků; odrážejí se tam paprsky slunce v tabulích oken.

Věru malebná to mosaika, ale ne strnulá, ale kypící životem, životem luhů a hájů, rolí a luk, prací a znojem, důmyslem a silou, radostí a bolem lidstva. Není-li pravda, toť vidina, toť pohlednice!

Nyní se kraj probouzí. Kolik srdcí tam po těch nivách buší! Kolik se jich probouzí nyní a zpívá Bohu v modlitbě chválu a dík!

Ze zadumání našeho vytrhne nás jasný hlas s výšky Sv. Hostýnské. Volá do svěžího rána zvěst blahou. Anděl Páně zvěstoval Marii . . . Volá hlasem Gabrielovým nám »Zdravas«. Ohlašuje ráno křesťanské, východ slunce lásky a milosti, míru a naděje, Ježíše Krista »A slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi«. Brzo rozezvučí se zase, aby zvěstoval už příchod Ježíše Krista k oběti na oltáři a do srdce nám.

Opuťme tedy rozhlednu a jděme, klaňme se jemul

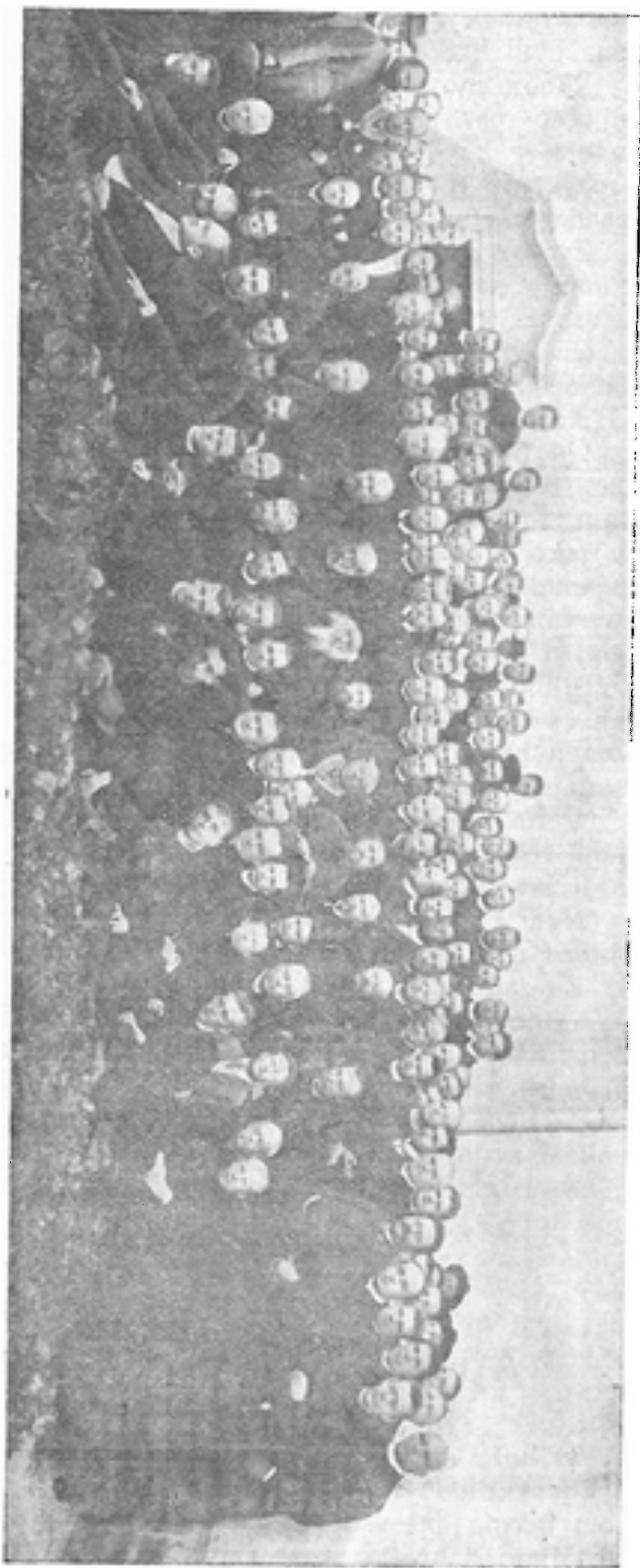

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje.

Píše P. Fr. Vídeňský T. J.

(Dokončení.)

O hoře Athos pak a o mniších píše týž horlitel takto; »Na celém Athosu (40 kilom. dlouhý a 10 široký poloostrov) není ani jediného katolíka. Turek jenom berní, jenž však nesmí mít ženu u sebe; má ji na Kretě, kamž k ní dojíždí. Mimo daně (asi 1 zl. za každou hlavu) nemá vláda turecká vlivu žádného, tak že to je republika mnichů. Klášterů na Athosu je 20, nyní snad 21, poněvadž do jedné Scity moskevský kupec přinesl celé své jmění 12 mil. rublů (rubl po 1 zl. 27 kr.); tak se ta Scita stala klášter. Scit jmenují, kde není víc než 50

Účastníci druhého sjezdu unionistů na posvátném Velehradě 1909.

mnichů a těch Scit (asceterium a cvičiště) je na Athosu na sta. ²⁷ Klášter tam má až 500 a více mnichů. Ložnice je prkno a koberec přes to . . . Na celém poloostrově není doblaví ženského ani zvířecí. Vejce, jež jsem jedl, přišla z jiného poloostrova (Kassandros, kde Athos má pozemky). Proto nám je lehký celibát, řekl mniš. Na Athosu masitého pokrmu nikdy nemají, ryby jen, když není půst. A postních dní je ročně 200. Bratři laikové, a těch je většina nepijí celý rok než vodu s octem. Vousy mají nejhezčí. . . . Svaty mnich Pavel, který na Athosu založil klášter téhož jména, zemřel bez voust. Proto ho ani tam nepochovali, mrtvola poslána až do Catihradu! Při odchodu, dodává pisatel, napsal jsem do pamětní knihy: »Tales cum sitis, o, utinam nosiri essetis, jste-li takoví, o kých byste patřili k nám (katolickým totiž)«. Na Athosu nalezal se jako mnich jeden Čech od Kutné Hory Sava Brenner, jenž odpadnul ku pravoslavi. Byl to přibuzný pana prof. K. . . . na české universitě. Msgr. Jánig chtěl ho získati pro unii. Ale píše o tom takto: »P. K. . . . pochybuje velice, že by švakr k tomu pracoval (totiž Sava Brenner). Tedy prosíme, aby znova ze Šavla stal se Pavel. Brenner krajan náš pak by mohl více než každý jiný pracovat pro unii, jelikož nikdo nezná Athos tak dobře jako on a církev katolickou jako nikdo na Athosu Škoda toho odpadlíka Brennera!«

Ale proč se vlastně zajímal msgr Jänig tolik o Athos? V jiném listě dává k tomu vysvětlení. Píše tam: »Malř Seitz ukázal můj dopis o Athosu, v němž jsem své přívětivé přjetí vyličoval a největší ochotu o přístupu k jednotě, kardinálu Ledochówskému jenž jej mezi akta propagandy vřadil, ale dodal: „Ruský vyslanec mi vždy říká, že největšími odpůrci jsou mniši na Athosu.“ Tolik tento horlitel.

Jistý basilián Jeremiáš L — z Krystynopolu, byv otázan roku 1895 o radu stran unie, odpověděl, že by se pomocí mnichů basiliánů dalo mnoho dělati, avšak že jich je málo, nemají schopnosti a energie k takovému dílu a mimo to že jim schází prostředky. V celku tedy odpověď vyzněla nepřívětivě.

A tak v této otázce až do předloňského roku nepodniknuto vlastně nic. Teprve předloňský rok posunul věc tuto více do předu, že odbýván první unionistický sjezd r. 1907 na posv. Velehradě. Jaké úspěchy tyto sblížovací akce budou mít, je u P. Boha a nám to ukáže budoucnost. Za tím odbýván sjezd druhý unionistický roku 1909 jenž se znamenitě vydařil. (Viz zprávu Hlasů Sv. Hostýnských ročník V. číslo 6.)

Sv. Cyrill a Methoděj, apoštolé slovanští, u papeže Hadriana II. v Římě.

Velehradská Akademie skutkem.

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda v Kroměříži vydávaný přináší radostnou zvěst o Akademii Velehradské. Píšeť: »Po čem u nás horlivci cyrilomethodějští již dávno prabli, sta'lo se nyní skutkem. Máme tu vědeckou společnost, jež by soustavně pěstila studium o církvi východní (řeckoslovanské) a tak vzájemným poznáním obě církve sblížujíc připravovala půdu pro jejich jednotu. Akademie Velehradská převezme u nás nyní vědeckou práci cyrilomethodějskou, unionistické sjezdy na Velehradě, a rozvine bohatou všestranou činnost na poli studia o církvi řeckoslovanské a práce v oboru snah unionistických. Stanovy Akademie Velehradské jsou schváleny církevně i státně c. k. ministerstvem vnitra ze dne 18. května 1910 čís. 18.178. Zařizující výbor svolává dne 1. srpna na Velehrad valnou hromadu, která zvolí výbor Akademie Velehradské, aby začala ihned činnost svou«. Kdo by se neradoval z díla tohoto a nepřál na Pánu Bohu a Matičce Sv. Hostýnské nejhojnějšího zdu a požehnaní? Časem přinesou Hlasy Sv. Hostýnské alespoň část stanov, aby projevíly účast a doporučíly vzácné dílo svým milým čtenářům.

Mžikové obrázky z poutí Svatohostýnských.

P. Josef Rybák T. J.

V posledním měsíci událo se na sv. Hostýně tolik nového a nahromadilo se tolik práce, že nebylo nám více možno než svým pozorovacím přístrojem zachytiti několik mžikových obrázků, jež tuto posíláme.

1. Ve čtvrtou neděli po Sv. Duchu, 12. června, stál před oltářem Hostýnské Divotvorkyně šik zdatných »Orlů«, a ač přilétli z daleka, ze Vsetína, a cesta byla blativá, stál pružně a uctivě. Čest vůdci jejich, dp. kaplanu na Vsetíně. Připadlo nám, jak by bylo krásné, kdyby všichni »Orli« moravští slavili svůj slet na posv. chlumu Hostýnském! A proto:

»Hoj, Orli, vzlette k Marii, Jen krásná ctnost a velký duch,
do srdce vsaďte lilii, kde pružinou a cílem Bůh,
a silou budiž víra! je slávou bohatýra.«

2. O dnech před sv. Aloisem připutovala na sv. horu školní mládež se svými učiteli a dp. katechetou: První den přišli z venkova, z přifařených osad Val. Meziříčských (Jasenice, Mstěnovice, Křivé), druhý den žáčky páté třídy z Kroměříže. Měli jste vidět, jaká radost jim plála z očí, ač nebylo počasí pěkné, nýbrž po každé deštivé, a také slyšet, jak pěkně, jasnými hlásky prozpěvovali Panně Marii. Kroměřížským předfíkávala žákyně Dvořáková jako »starší sestra«. Kromě toho mládež venkovská se ukázala tak statečnou a horlivou, že se postila až přes desátou hodinu, poněvadž přistoupili k sv. svátostem. S povděkem a úctou poznamenáváme, že i dva pp učitelé s p. starostou jedné jmenované obce a rodiče mnohých dítek přijali sv. svátosti. Malým pak poutníkům, kteří na to tak dychtivě naslouchali výkladu o dějinách a výzdobě poutní svatyně, píšeme:

»Drahé dítě, neustávej,
ctíti Boží Matičku!
ona, kdyby nejhůř bylo,
zachrání tvou dušičku.«

3. obrázek. Byla šestá neděle po Sv. Duchu, 6 hod. večer. Na posvátný Hostýn přihnaly se černé, husté mraky a zatemnily celý kraj. V okamžiku lily

se z nich spousty vod, blesky sršely a hrom rachotil. Vítr hučel jako příboj moře a otřásal velkými kmeny jako stébly. Téměř všechno bylo ve vodě. Děsný pohled!

»Bože, zda přijdou dnes?« »Snad zůstanou přes noc v Bystřici?« »V takové bouři udělali by nejlépe.« Tak se rozprávělo mezi strážci Svatohostýnskými. Než o půl osmé zazní zvonek u klášterní fortny: »Kdo to asi je?« — »Ach, pan katecheta z Král. Pole!« »Už jsme tady«, zvolal, »ale promokl až do kůže.« »A kde jsou ostatní?« »Budou již u vodní kaple. Předběhl jsem je, abych už byl nahofe.« První ovšem teď bylo převléci se a něco teplého pojmít; což se také hned stalo. Za chvíli přibyl vůdce brněnských poutníků, kteří přijeli zvláštním vlakem, dp. P. Fr. Mečíř, C. SS. R., se svým spolubratrem laikem, jež stihl stejný osud jako vůbec všechny poutníky. S klobouky a šaty kapalo jim jako se střech a kam vstoupili, povstaly celé kaluže. Proto poutníci, sotva že vystoupili na vrch, hledali přístřeší, kde by vrchní šat odložili a poněkud se ohřáli. V hostinci vypůjčovali si muži kalhoty a ženy sukně. »A bylo lkání a bylo nařkání« zvláště mezi něžným pohlavím. Největším hrdinstvím bylo neřkati nic, jak možno se osušit anebo alespoň ze šatu vodu vyždímat a opatřit si něco teplého pro zahřátí.

Pršelo celou noc a ráno neustalo. Než brněnští smířili se se svým osudem a uklidnili jako moře po velké bouři; ba ráno ve čtyři hodiny nadšeně zpívali ve svatyni: »Tisíckrát pozdravujeme Tebe.« O půl sedmé rozechvěl dp. P. Mečíř svým kázáním v srdcích poutníků naladěné již struny něžné lásky k P. Marii, a všichni vykonavše sv. zpověď přistoupili hromadně k sv. přijímání. Bylo jich přes sedm set.

Ještě se modlili v kostele, když tu zazněl velký jubilejní zvon a oznamoval, že se blíží — také v dešti — nový průvod poutníků. Byli to vídeňští Češi počtem asi půl třetího sta; přijeli sice zvláštním vlakem do Bystřice dříve než brněnští, ale z opatrnosti zůstali dole na nocleh. — Kdo zná osudy Čechů vídeňských a viděl krásný jejich průvod a kdo naslouchal dojemnému proslovu jedné družičky k důst. P. Superiorovi, v němž vyjádřila, jak velké potřeby je vedou na sv. Hostýn, přál jim z plna srdce drahých a blaživých chvil u trůnu milostné Matičky.

»Šiky dva se seskupily
kolem Matky Hostýnské,
lásky k Ní je rozechvěla
k statečnosti hrdinské.

Bouře, blesky nezkalily
v srdcích jejich nadšení,
deštěm, vichrem pohrdali,
jen když stanou podle ní.«

Ale brněnským brzo nastalo loučení. Pokochavše se dějinami a malbami památné svatyně a zakoupivše si popis její v upomínku, o 10. hodině odcházeli a — plakali.

Tak vídeňští Češi na posv. chlumu osaměli a mohli se volněji věnovati pobožnosti. Jádrem jejich průvodu byli členi třetího řádu sv. Františka, kteří blahodárného ducha tohoto zřízení vnášejí i do života veřejného. Svěřil tuto ratolest mimo vldp. Tomáše Bláhu vsadil na strom českoslovanských terciářů vdp. Mg. Rafael Kozák, polní kurát v Celovci, rodilý Hanák a velký ctitel Sv. Hostýna, když už před lety působil ve Vídni v duch. správě pro Čechy. Z lásky ke zdařilému dílu a z úcty k Matce Svatohostýnské přijíždí každoročně s vídeňskými Čechy ve svém úředním úboru »pléne parade«, čímž dodává průvodu nevšedního lesku. Také letos přijel s dp. P. Cyr. Rottkem C. ss. S., duch. vůdcem pouti, který působí při českém kostele ve Vídni na Rennwegu. Měli jsme opět příležitost poznati, čím je třetí řád pro Vídeňské Čechy; nebo nemyslete, že jen zbožné ženy a dívky jsou jeho členy, nýbrž i jinoši a muži. Vskatku mile nás dojímal, když při terciářských hodinkách zaznívaly hlasy mužské a když i muži a jinoši zpívali dvoulísně »Matičko Boží, obětuj«.

Průvod jejich měl ráz velkoměstský. To prozrazoval městský úbor mnohých účastníků, kabele a brašny místo ranců a velkých košů, bílé družičky, přesný pořádek, proslov při příchodu, podání kytice dp. P. Superiorovi a časté »rukulbám«. Účastníci uspořádali večer o půl deváté světelný průvod a sice pro nepříznivé počasí v kostele. V ladném pořádku kráčely se světly za křížem družičky, jmenovaní důst. pánové, muži, jinoši, dívky a ženy; kráčeli v řadách přímých a kruhových a zpívali za průvodu varhan »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«. S kůru připadalo to jako Benátská noc, jenže na místo na moři v kostele. Bylo to věru slavné »defilé« před Nebeskrálovnou.

V úterý 28. června v 9 hodin bylo loučení. Družička, která měla krásný proslov při příchodu, jadrně a dojemně děkovala Matce Boží za všecku milost a lásku a doporučila jí osud našich krajanů ve Vídni. Když řekla: »Snad již naposledy...«, zaslzeli i stateční mužové. S pozdravem dp. P. Superiora, »s Božským dítkem Maria ať vám hojně požehná«, odcházeli.

4. Na sv. Petra a Pavla bývá na sv. vrchu neobyčejně živo. Je to už přede žněmi, proto je-li poněkud příznivé počasí, přicházejí velmi mnozí poutníci, aby si také vyprosili šťastnou sklizeň. Tentokrát však slavili jsme památku apoštolských knížat za hromu, blesku a lijavce. Ale i přes to byla návštěva velmi četná: přišlo asi 4000 poutníků, z nichž daleko přes 1000 posílilo se chlebem svátostným. Lvím podílem přispěly k tomu dva silné průvody z Fryštáku a Domaželic, vedené dpp. kaplany. Bylo nám jich opravdu líto, když odpoledne za hodinu po odchodu spustil se veliký liják, který ovšem vracejícím se poutníkům nebyl nikterak milým překvapením.

5. obrázek. Svatohostýnské zvony slavně zněly; oznamovaly daleko široko svatvečer Navštívení P. Marie, první poutní slavnosti na sv. hoře. Zněly a zvaly; a ne nadarmo. I když ve svatvečer byla návštěva slabá, protože přišlo, aby, jak se říká, sv. Medard splnil dané slovo, přece o slavnosti samé, v sobotu ráno, kdy slunce zase vysvitlo, vystupovaly četné průvody vzhůru na Sv. Hostýn, aby oslavily milostné Navštívení P. Marie v domě Zachariášově a památku benedikce (požehnání) Hostýnské svatyně po její obnově léta Páně 1845, dne 2. července.

Přišel průvod z Brusného s vdp. farářem Bilavským Leop. Zatloukalem; přišli Penčíčtí, přišli Paršovičtí vdp. farářem Antonínem Šehnalem; dostavili se Zahnašovští s dp. kaplanem, Bořenovičtí s dp. kooperátorem a s hudbou; přišla mariánská družina dívek z Kvasic, útlá ratolístka na kmeni Mar. družin ve vlastech československých se svým horlivým ředitelem P. Ant. Dokoupilem, přibyl Blazičtí s vdp. farářem a mnozí jednotlivci. Celkem přes tři tisíce poutníků, z nichž asi sedm set se vyzpovídalo.

»Navštíviti přišel Tebe	Navštiv i Ty svojí přízní
z blízka z dále věrný lid,	lidu svého přibyték,
s Alžbětou Ti blahopřátí	ať též omilostněn plesá,
»Magnificat« zazpívati,	aniž v bojích, křížích klesá
Bůh že v Tobě zvolil byt.	přes veškeren světa vztek.«

Poutní slavnost byla krásná, ač neal to svátek zasvěcený. Slavnou mši sv. měl vdp. farář Bilavský s četnou assistencí. Než připomenouti dlužno, že ku zdaru pouti přispěli nemálo poutníci z Těšetic, Náměště u Ol. a Jesenice počtem pět set, kteří přibyl již ve svatvečer. Letos poprvé měli zvláštní vlak, který obstaral dp. kaplan Tešetický, Alois Hekela. Týž sloužil ráno za assistance dpp. kaplanů z jmenovaných ostatních dvou osad slavnou mši sv. Poutníci byli zajisté vděční, že jim obtížná pout takto velice byla usnadněna.

Kdežto odpoledne po odchodu průvodů bývá na posv. hoře jako po vymření, bylo tento svátek neobyčejně živo. Přišli noví poutníci; poněvadž následovala neděle (3. července). Přibyl velký průvod z Předmostí od Přerova s dp.

kaplanem, průvod z Cernotína, který po mnohých letech zase obnovil vdp. farář Fr. Husička, průvod z Troubek a malý něm. průvod z Habichtu. Co divu, když v neděli přibyl ještě Loukovští s dp. kaplanem, Eug. Dlouhým, a mnoho jednotlivců, že byl chrám skoro neustále naplněn. Tuto neděli čítalo se přes čtyři tisíce poutníků, z nichž dobrá třetina posílila se mannou nebeskou.

A sotva že se všichni s Matkou Svatohostýnskou rozloučili, už tu byli kolem třetí hodiny noví její ctitelé z Mor. Ostravy, kteří přijeli zvláštním vlakem. Poněvadž se o Mor. Ostravě tolik mluví, dali jsme si na Ostravské zvláště pozor a tak povstal obrázek šestý.

6. Především měli Ostravští štěstí; nebo jen vešli do svatyně, a zatmělo se, zablesklo a už se lilo. V Mor. Ostravě jsou zvláštní poměry, už proto, že mezi obyvatelstvem, zvláště mezi horníky a hutníky jsou zastoupeny tři národy, Češi, Němci a Poláci; odtud všecy ohlášky kostelní čili tak zvaný informátor děje se ve třech jazycích. Všichni v městě i v okolí naříkají na tamnější poměry sociální. Než dp. Leop. Bureš, čilý vůdce pouti, dovedl se znamenitě zastávat Ostravanů, alespoň lepších. Však i Ostravané sami to dobře dovedou. »Je nás na šest set,« pravila jedna poutnice v sakristii; »když jsme začali v r. 1889, bylo nás čtrnáct, potom to stoupalo každým rokem, že jsme si najali i zvláštní vlak; vloni nás bylo přes tři sta a letos je nás tedy už na šest set; tak to jde v před.« A hned se k ní přidružila druhá, která přinášela balík velkých oltářních svící, říká: »Ne, Ostrava není tak zlá.« A vskutku soudíme-li podle poutníků, jichž po odečtení těch, kdo byli z okolí, jistě bylo na čtyři sta, má Moravská Ostrava také silný dobrý živel.

Poněvadž v neděli a v pondělí skoro ustavičně přšelo, musili býti poutníci Ostravští ponejvíce v kostele a vydrželi to. »To se toho můžete pomodlit,« řekl kdosi; načež odpověděli: »Však toho také potřebujeme.« Skoro všichni byli u sv. zpovědi. V neděli odpoledne měli křížovou cestu a večer světelný průvod v kostele. V pondělí ráno měli jako jiní poutníci společné sv. přijímání a pak kázání; před polednem pak výklad historie a výzdoby sv. Hostýna. Mnozí koupili si popis svatyně a přihlásili se za odběratele »Hlasů Svatohostýnských.« Po polednách odcházeli, a to se srdcem pohnutým. Tak oslavili Ostravští u Matky Svatohostýnské spolu slavnost sv. Prokopa (4. července), patrona horníků, jež v Mor. Ostravě slavně oslavují. (V dolech a továrnách se nepracuje a na náměstí jsou služby Boží)

»Milý, svatý Prokope,
čiň, ať darmo nekope
v zemi kovkop ubohý:

zažeň všecky satany,
děsné lidstva katany,
zbav ho smutné mátohy!«

A byl zase svatvečer, svatvečer sv. věrověstů našich slovanských, sv. Cyrilla a Methoda. Pro stálý déšť přišlo málo poutníků i o svátku samém; v celku asi tisíc osm set. Jádro jejich činily průvody ze Všetul s dp. kaplanem (Fr. Jadrníčkem) a s hudbou, a z Rusavy pod sv. Hostýnem s vdp. místoděkanem (Jan Blažej), jenž nám horlivě vypomáhá při zpovídání. Rusavští chtěli hned po hrubých službách Božích odejti, ale právě když stanuli vyprovázení již dp. P. Superiorem na prahu svatyně, spustil se takový liják, že musili odchod svůj odložit na odpoledne. Zdálo se nám, jakoby Matka Boží si přála, aby ještě zůstali a jí nahradili, co jí odpírají jejich spoluobytelé, protestanté, jichž je na Rusavě, nejbližší farní osadě od sv. Hostýna, většina.

7. Sedmička — říkají — je šťastné číslo; proto ještě jeden mžikový obrázek; a to je pout Slezanů. Na Slezany máme mnoho chvály. Přijeli 6. července dvěma zvláštními vlaky, počtem 1470, tak že až dosud co do počtu všechny průvody překonali. Po příjezdu o půl dvanácté ihned vystupovali vzhůru, někteří, jak se zdá, až příliš dychtivě, takže ostatní o hodný kus předběhli. Jakmile vejdou do svatyně, všichni musí obejít kolem oltáře Matky Boží, políbiti

křížek a dáti »Matičce na ofěru.« Oféra trvá přes půl hodiny. Po krátkém odpočinku kolem třetí hod. je příprava na sv. zpověď, krátké kázání; nebo už se předem ví, že všichni půjdou k sv. zpovědi. Ale do osmi hodin jsou téměř všichni vyzpovídáni. S poutníky z jednotlivých osad přijedou totiž i jejich kněží, kaplani, kteří jakmile se sami vyzpovídali, zasednou si do všech volných zpovědnic v kostele i v Sarkandrovce a horlivě zpovídají. Letos jich přibýlo třinácté, tak že se čtyřmi kněžími domácími bylo 17 zpovědníků; připadlo tedy na jednoho něco přes 80 zpovědí. Pozoruhodno jest, že někteří poutníci vesměs šli k svému »velebničkovi«.

Poutníci mají společnou modlitbu večerní s krátkým zpytováním svědomí, společnou modlitbu ranní; několik slov před i po sv. přijímání, což jim koná starý vůdce poutí, dp. Ant. Suchánek, kaplan v Komárově, jehož si pochvalují i kněží — spolubratři. Po kázání, které měl letos dp. Jos. Tesárek, je slavná mše sv. s četnou assistencí, již sloužil letos vdp. Jul. De Ponte, farář ve Vel. Hosticích. — Potom jdou průvodem k velké štaci (třinácté) křížové cesty, vystavené z jejich příspěvků — odtud Slezské, kde po krátké promluvě modlí se za potřeby časné i věčné.

A sotva že si krátce odpočinuli, již zase všichni pozorně poslouchají dějinám a osudům Sv. Hostýna a na památku hojně si popis jeho zakupují. Také »Hlasy Svatohostýnské« mají mezi Slezany mnoho odběratelů a stále nových přibývá. —

»Rubín skvostný vidím
ve slávy koruně,
již Bůh korunoval
Marii na trůně.

Není však to kámen,
jenž s věky pomíjí,
to je zbožný Slezan,
který ctí Marii.«

Těžko jsme se se Slezany rozloučili.

Povolání.

Črta od M. Velehradského.

»Na zdar!« »Na zdar! Na shledanou na duchovních cvičeních na Velehradě!« Krásné vysvědčení v kapse, touhu po domově v srdci, loučilo se několik studentů před budovou gymnasijsní v H. . . — Pružným, lehkým krokem a s veselou tváří rozešli se na všechny strany, každý k svému domovu.

* * *

Jest parný srpnový den. Od nádraží hradištského k Velehradu černá se cesta putujícími. Jdou v hloučkách, všude veselý hovor, místy i zpěv. Poznati hned bujaré studenty. Nedbají horka, nedbají prachu. Jen občas zírají někteří bystřeji, zda již neuzří vysoké věže velebné svatyně Velehradské. Cíl ještě daleko. Konečně přeběhli mírný kopec a přívětivý lesík uvítal je příjemným chladem. »Bratři, navrhuji, abychom si tu odpočali«, zavznělo z úst statnému mladíku v jednom hloučku. Návrh přijat s jásotem a na malém palouku se rozložila pohodlně celá družina. Byli veselí. Žerty a vtipy lítaly jako prskavky, ten vykládal o nedávném výletě, onen zase o divadelním představení, jež nedávno studenti pořádali ve své domovině. Jen jeden seděl zamlkle. — »No, Josefe! co tu sedíš jako zmoklá slepice,« oslovil jej onen student, jenž dal návrh k odpočinku, jménem Karel. — Oslovený mávl rukou: »Nechte mne na pokoji!« »Zdá se mi, hoši, že se chce náš Josef státí trapistou; teď se již cvičí v mlčení,« dobíral si ho Karel. Hromový smích odměnil jeho poznámku.

»Nic platno, hoši, čas nečeká. — V před!« zavelel Karel. Studenti se zvedli a brzy byli na Velehradě. Rychle do kláštera se ohlásili! Po přijetí si prohlédli

trochu kostel, pozdravili se se známými a v tom zavzněl již mohutným hlasem veliký »zvon« zvoucí je ku kapli »Cyrilce«, kde se průvody obyčejně seřadují. Byla to radost podívat se asi na 200 stepilých mladých jinochů, již za zpěvu velehradské hymny: »Ejhle svatý Velehrad« a za souladné skladby všech zvonů velehradských vážně kráčeli k velesvatyni, kde bylo sv. požehnání. Po požehnání si usedli studenti na vykázaná místa v kostele. Den již pokročil, ve svatyni kladly se tajemné stíny, jež nezaplašilo skrovné světlo voskovic. Jaké city ovládaly srdce přítomných? Mnozí sem přišli z vlastního popudu, jiní, poněvadž si toho rodiče přáli, jiní z touhy po obměně jednotvárného života prázdninového. Všichni si mohou odnésti mnoho, přemnoho, jen nezavrou-li srdcí svých hlasu milostí.

Na kazatelnu vystoupil mladý kněz. Slovy dojmavými vylíčil jim účel duchovních cvičení, jež jsou obrození ducha očista srdce. načerpání sil pro boje života. Prosil všech vše, aby otevřeli srdce svá proudům milosti Boží a neváhali na se vzít vše, čeho žádá od nich Pán, byť i věc obtížnou a těžkou. Všichni byli dojati slovy kazatelovými.

Druhého dne začaly přednášky. Kazatel, výborný znal srdce studentského, nešetřil námahy, aby jim podal pravdy náboženské co nejdůrazněji a přece také co nej přístupněji. Pojednav o jsoucnosti Boží, o duši lidské, líčil jim cíl člověka. Na této stati dal si zvláště záležeti. Vždyť je to tak důležité, aby člověk neminul se s cílem věčným. Co jej k němu vede? Právě povolání. Plamenná slova kazatelova vnikala až do nejtajnějších záhybů vznětlivých srdcí studentských. Na mnohém obličejích bylo číste hluboké pohnutí. Po každé přednášce byla chvílka oddechu, v níž se studenti procházeli v zahradě. Někteří šeptmo spolu hovořili, chválíce si kazatele a opakující některá místa z kázání, jiní chodili sami v hlubokém přemýšlení. Tam u zdi prochází se Josef. Viděti, že vážně přemítá. Avšak jaký div! I Karel, ač jindy i v přestávkách se nemohl udržeti, aby někoho nepoškádlil, uchýlil se v ústraní. Obličej jeho je přibledlý, oči sklopené. I on vážně přemýšlí. Slova kazatelova vryla se mu do srdce. »Jedno jest potřebné«, abychom dosáhli svého věčného určení. Nejjistěji ho dosáhneme v tom povolání, jež nám určil Pán Bůh«. »K čemu jsem já povolán?« Cítil to dobře. Nebyl dnes poprvé na duchovních cvičeních. Již několikrát uchýlil se do duchovní samoty a vždy ozýval se v srdci jeho hlas, volající ho ke službě Boží. A on? Zapuzoval tento hlas. Měl by opustiti krásný svět? »Venku mohu býti také dobrým křesťanem, chlácholil své svědomí. Dnes však ozval se tento hlas mocně v jeho srdci: »Synu, zasvěť mně svůj život! Opusť tento svět!« Nyní bojuje v duši krutý boj. Odvěký nepřítel spásy lidské, zlý duch, napíná všechny síly, aby přehlušil tento hlas. Maluje obrazotvornosti jinochově všechny rozkoše světa v barvách nejrůžovějších. »To všechno by's opustil? Neboď bláznem!« Karel bojuje krutý boj. Dej Bůh, aby jej vybojoval. V druhé přestávce setkal se Karel s Josefem. Čosi je nutkalo, aby si vyjevili svoje myšlenky. Napřed si řekli několik obyčejných slov; v tom praví Josef: »Nevím, co se to mnou děje. Mám velké boje o povolání. Jsem téměř úplně přesvědčen, že mne Pán Bůh volá do stavu kněžského. Avšak já se nemohu odhodlati. Víš proč.« »Příteli,« praví vážně Karel, »cítíš-li hlas tak zjevně v srdci svém, neváhej a obětuj světskou lásku božskou.«

»Kdyby to nebylo tak těžké!«

»Království Boží trpí násilí. Já jsem již napolo rozhodnut. Roztrhnu všechny svazky, které mne váží k tomu světu a vzdám se službě Boží.«

»Kdybych měl tvou odvahu! Jsem však slabochem!«

»Modli se k Matce Boží o pomoc!«

Rozšli se. — Duchovní cvičení skončena. Poslední den po sv. přijímání nastoupili studenti zpáteční cestu. Nebeský mír a svatou veselost viděti na

mnohých tvářích. Ti vykonali své duchovní cvičení dobře. — Bůh je provázej!
Někteří si učinili ještě výlet na blízký památný hrad Buchlov a pak do svých domovů.

* * *

Minulo několik let.

V rozkošném údolí prostřed černých lesů rozkládá se malebná vesnička Luhačovice. Před nemnoha lety málokdo o ní co věděl. Dnes však má již světové jméno svými lázněmi. Počet hostů roste každým rokem — Ve stinné aleji mohutných stromů kráčí mladý kněz modle se brevář. Čas od času stane a rozblíží se zářícím okem po rozkošné krajině. Však je také nač se dívat. Černá zeleň blízkých lesů a mlhová modř vzdálených hor snoubí se s hlubokou modří oblohy. Nad kvetoucí loukou vznášejí se pestří motýlové a lesem hudou ptáci zpěváci, že člověk se táže, co je krásnější, tento zpěv či hudba lázeňská, jež se nese v jemných tónech až do tohoto koutku lesa.

Kněz kráčí hloub do lesa. Všude krásně upravené cestičky a po stranách cesty lávky k pohodlí lázeňských hostů. Na jedné sedí mladý muž. Oko zírá před sebe ztrnule a bez účasti, postava hubená až na kost. Smrt vtiskla mu již pečet svou na mladé čelo. Křupotem písku pod nohama knězovými vyrušen ze snění, pohlédl naň. I kněz letmo podíval se na pána a kráčel dále.

»Račte odpustiti, důstojný pane«, ozval se cizinec. Kněz se zastavil, pohlédl naň bystřeji. Oko mu zazářilo a udiven táže se:

»Nemám čest s panem Josefem K.«

»Ovšem ten jsem. Avšak nač »pan«. Oslovujme se jen dále Josefem a Karlem.«

»Jak libo. Dovol, abych si sedl.«

Usedl si a přátelé se dali do hovoru.

Kněz vyprávěl, jak se rozhodl stát se knězem, přemohl všechny překážky a nyní je domácím kaplanem u hraběte N., jenž každoročně si zajíždí do zdejších lázní. Hodlá prý však učiniti další krok.

Cítí, že jej Bůh volá k větší dokonalosti. Mínil vstoupiti do misijnářského řádu OO. Jesuitův, aby missiemi získal Bohu co nejvíce duší. S bolným úsměvem naslouchal Josef.

»Karle, jak bláze ti, žeš poslechl vnitřního hlasu. I já byl povolán, však sláb, abych zvolil život sebezapíravý.« Na to vyprávěl své osudy. Vyvolil si professorství. Sotva dostal místo, oženil se hned s tou, pro niž vlastně neuposlechl volání Božího. Nebyl však šťasten. Choť mu po roce zemřela. To ho tak sklíčilo, že těžce onemocněl. Pozdravil se poněkud, avšak není naděje na úplné uzdravení. »Vím to sám a cítím, že se nedočkám podzimu. Jen jedno mne tíží, jak se ospravedlním před Soudcem svým po smrti, že jsem neposlechl jeho volání.«

Kněz vynaložil všechnu svou výmluvnost, aby ho upokojil. Chybný krok dá se napravití upřímnou lítostí a trpělivým snášením kříže, jež Pán na člověka sešle.

Od té doby bylo je často vídati, ani se spolu procházejí. V blízkosti kněze našel mladý professor svou úlevu a v přiměřených rozhovorech snažil se přičiněním učiniti na dalekou cestu, z níž se ještě nikdo nevrátil. Tušil dobře. Než si podalo léto ruku s podzimkem, ulehl. Nadešlo nejhorší. Karel ho neopustil. Poskytl mu útěchu náboženskou a nehnul se od jeho lůžka, šeptaje mu ve smrtelném zápasu slova naděje u věčné Milosrdenství. Zatlačuje oči mladému příteli, děkoval Bohu, že mu dal tolik síly, aby odolal léčkám světa v rozhodném boji o povolání.

Esther — Marie.

(Pokračování.)

Dle vypravování napsal J. Drbohlav.

„Vždyť my jej také milujeme a zachováváme Jeho přikázání, která dal otcům našim“, odvětila směle Esther.

„Milujete jej, ale přec jste v Jeho nemilosti, neboť nevěříte v Jeho Božského Syna, zaslíbeného Spasitele a Vykupitele světa, kterého vaši předkové tak hroznou smrtí se světa sprovodili, ukřižovavše jej.“

„Domníváte se Sáli, že my tedy nepřejdeme do nebe?“

„Esther! Kdybyste byla žila před příchodem božského Spasitele, tak, jako žijete teď, pak ano; že ale žijete po příchodu toho, kterého vaši proroci předpovídali a jejichž proroctví se již na Ném vyplnila, pak již sotva. Jest to vše u milosrdenství Božího; neb božský Spasitel sám řekl — a On je pravda neomylná: „Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude, kdo ale neuvěří bude zatracen.“ Domníváte se tedy Sáli, že kdo není pokřtěn, nepřejde do nebe?“ Tázala se udiveně Esther. „Kam bych tedy přišla, kdybych měla teď zemřít?“

„To já vám nemohu říci“, odvětila nejistě Rosárka. „Řekla jsem již, že to vše jest u milosrdenství Božího.“ —

„Tak se tedy nechám pokřtít“, řekla rozhodně Esther.

„Milé dítě, to nejde tak lehce. Dříve musíte býti vyučena ve sv. víře a pak byste musela míti k tomu dovolení od svého otce. Ten by Vám to jisto odepřel, vždyť sama dobře víte, jak přesně zachovává ve všem své náboženství a jeho zvyky. Alespoň do doby vašeho plnoletí, by byla všechna naděje marna.“

„Ale Sáli! Vždyť se to vše může státi v úplné tajnosti, že otec neb bratři nebudou míti o tom žádné vědomosti.“

„I kdyby se to dalo v úplné tajnosti“ děla na to Rosárka „pak by Vám přec jen v domě otcovském bylo znemožněno plnění povinností křesťanských, které každého křesťana pod hříchem vážou a bez jich vykonávání nemůže křesťan býti tím, čím býti má.“ —

„Jen v případě smrti“ — pokračovala Rosárka dále — „kdybyste byla pokřtěna, což jest též dovoleno, pak byste byla sprostěna všech dalších povinností a přišla zpřímá do nebe.“

„Tak mě naučíte vaše modlitby“ odpověděla rozhodně Esther, a já se budu modliti k Pánu Bohu a Matce Boží na Sv. Hostýně, abych brzy zemřela a vy mne pak před smrtí pokřtíte.“ Rosárka se srdečně zasmála tomuto prostému, ale dobře vymyšlenému nápadu Estherky a přisvědčila, že souhlasí.

V duchu pak prosila Matku Boží Svatohostýnskou, by tomu nevinnému dítěti nedala zahynouti a byla jeho mocnou přímluvkyní u svého božského Syna, by dosáhlo toho, po čemž tolik touží.

Od toho dne konaly častěji své vycházky na Sv. Hostýn, kamž to Estherku stále tak mocně pudilo.

Rosárka používala každé příležitosti, by ji seznamovala s pravdami sv. náboženství, vštěpujíc do její vnímavé mysli nejdůležitější články z katechismu, pokud totiž sáhaly její vědomosti.

V brzkú ji naučila krátké modlitby, které každé zdárné dítě, již v útlém mládí se učí od svých hodných rodičů znáti. Tyto naučené modlitby přednášela pak Esther při každé návštěvě Sv. Hostýna před trůnem Matky Boží

Rosárce bylo mnohdy až velmi nápadno, s jakou uctivostí se chovávala Esther v chrámu Páně. Jak ctěla výkony náboženské bylo viděti z toho, že jednou kdy opět chrám Páně byl naplněn věřícími a mnoho jich s rozžatými svíčkami po kolenou obcházel svatostánek, sama si též koupila svíčku a vplížíc se v dav lidu, po kolenou se šourala kolem hlavního oltáře ku obrazu bl. Panny Marie, což ji nesmírnou radost působilo.

Snad mnohému z věřících byla nápadnou dívka ta dle tahů v obličeji, který přec jen prozrazoval původ židovský, ale kdož pak dále na tomto svatém místě se stará o jednotlivce? — Každý zabývá se sám sebou; vždyť každý má na srdci tolik tužeb a bolů, které přednáší Matce Boží, prose Jí za vyslyšení! (Pokračování).

Kulturní projevy.

Pavel hrabě Hoensbroech, pověstný odpadlík nejen od řádu Tovaryšstva Ježíšova, ale i od víry katolické v Německu, vydal vlastní životopis, v němž jako každý odpadlík si ulevuje ve hněvu svém na vše, co katolické zejména co jest jesuitské. Zbožná jeho matka vychovala svého Pavla řádně, proto jej také světila ústavu jesuitskému ve Feldkirchu, aby na gymnasium tamním se vzdělával ve vědách a křestansky vychováván byl. Pavel hr. Hoensbroch byl tehdy ovšem bezúhonné dítě a cítil se v ústavu mezi svými spoluchovanci jakož i u svých profesorů a vychovatelů šťastným. Zajisté zakončiv gymnasiijní studia, by se nebyl hlásil do řádu jesuitského, kde 14 let vedl život spokojený, kdyby se nebyl nadál, že bude v něm šťasten; měltě příležitosti za 8 let dosti vypozorovati život těch, k nimž se hlásil. Že se napotom, jsa odpadlík o katolické církvi zejména o řádu jesuitském hanebně vyslovuje, tomu se soudný člověk nediví. Kde jaký pamflet na školy jesuitské, jaký hanopis, ze všech opisuje, vše překrucuje a zkromoluje, vše si ve zlé vykládá, všude srší z něho hněv, zášť a nenávisť, až konečně str. 230. sama sebe se táže: Jak jsme se tam měli? Co jsme u vědění a výchově dokázali? Jak dopadá mravní stránka chovanců k chovancům a chovanců k jejich pěstounům a profesorům na ústavěch jezuitských? Sám si pak dává za odvetu toto: »Dokud já osobně ze zkušenosti co do skutečných přehmatů a přečinů vím, potřebí, abych se přiznal, že v obém ohledu jen dobré svědectví dáti mohu. Vůbec ovládal nás, chovance, duch zdravý a čistý.« Ku konci svých památek z let, kdy studoval gymnasium v kolleji jezuitské Stella matutina ve Feldkirchu, jako by se jeho srdce zmocnil tichý žel, bezděky vyznává, jak šťastná byla to leta. Přiznání toto, výhradně z úst hrab. Hoensbroecha, má nepochybně veliký význam; proto je zde zaznamenáváme. Píšeť sám o sobě str. 244: »Dívám-li se na oněch 8 roků mladosti své na školách středních, vzpomínám jich s radostí; bylať to leta šťastná. Veselá mysl a mravní zachovalost jsou charakteristikou jejich. Tyto dvě perly jsou mi nejvzácnější ze všelikých upominek na leta mládí. K tomu se druží pocity vděčnosti za dobrotu, kterou se mi šlo v ústrety po veškerou dobu mého pobytu v ústavě.« — Všecka čest pocitům p. hr. Hoensbroecha: ovšem ty jeho povděky toulají se daleko a z blízka-li se na ně díváme, jsou tulichem pod pláštěm! Krásné toto přiznání z úst nejkrutějšího nepřítelů obsahují mnoho. Za naší doby kdy zkáza, svůdnictví, nevěra, samovražda jsou zjevy neřádké u mládeže nejen na vysokých školách, nýbrž i na školách středních, ba již také na občanských, jest leckterému otci nemalou útěchou věděti o ústavě, kde na syny jeho se též vztahovati může: »Veselá mysl a mravní zachovalost jsou charakteristikou ústavu, kterému i já syny své jsem světil.« Na posv. Velehradě jest podobný ústav v loni zahájený, jenž bude mítí začátkem školního roku dvě třídy.

* * *

Nordmarka konala před nedávným valnou hromadu v Bílovci v rak. Slezsku. Obraz, který při ní byl rozvinut, ukázal opět, jak nebezpečnou pro nás je. Koncem minulého roku měla po 16letém trvání 23.000 členů v 256 odborech,

z nichž 15 nově bylo v předešlém roce založeno. Od té doby přibýly další 4 a 6 se tvoří. Ve zprávě se praví, že výsledky tyto jsou velmi potěšitelné, že však nestačí vůči slovanské útočnosti a že je třeba získávání dalších členů. Příjmů měla Nordmarka 98.731 K, z čehož 25.000 K bylo členských příspěvků a darů a výnosů zábav 47.000 K. S tím už se dá něco udělat. Z prodeje různých předmětů docílilo se 4000 K, z čehož polovice připadá na sirky. Vydání bylo 98.398 K. — Za tyto peníze dalo se již něco pořádit. Ohromná část tohoto obnosu byla obrácena proti Čechům, značný obnos proti Polákům a ta trocha, co zbyla, na podporu potřebných Němců věru za řeč nestojí. Německý poklad, jakási reserva Nordmarky pro účely, jimiž se blíže pochlubit nelze, měl příjmů 17.792 K. — Z toho 6000 K vynesl prodej kolků. Fond osídlovací, vánočního stromku a nadání měly jmění přes 30.000 K. Kalendář vynesl 1022 K. Jsou to úžasná čísla. Tolik příjmů neměly obě Matice slezské i Ústřední u nás, ba sotva část, z Národního kolku plynula asi šestina, kalendář Matice Opavská musila zastavit, poněvadž nemohla při svých financích hradit velké schodky tím způsobené. Třeba věru na Slezsku ještě u nás mnoho dohánět. Němců ale je více, mají města, mají kapitál. Stejným krokem z vlastních sil s nimi nemůžeme. — Hrozná čísla při Nordmarce, nehledě k vídeňskému šulferajnu, který tolik ze svých prostředků vrhá do Slezska, měla by konečně otevřít oči české veřejnosti. Co zpravodaj slezského odboru při schůzi valného sboru v Praze přednesl, nebylo mluveno do větru, čísla tato jsou k tomu nejlepší ilustraci

* * *

Jak chorvátská katol. mládež uctívá B. Srdce P. Apoštolát sv. Cyr. a Meth. str. 137. má utěšenou zprávu o zásvětné slavnosti B. S. P. Před desíti lety zasvětila se katol. mládež chorvátská nejsv. Srdci P. Letos se slavilo prvé jubileum trvání a obnovení slibu tohoto. Slavnosti této vše ujali se chorvátské biskupové a vymohli, že bán Tomašič nařídil po všech školách chorvátských prázdno v den slavnosti. Učitelé škol obecných i profesori škol středních účastnili se se žactvem slavné mše sv. a kázání. V Záhřebě byl uspořádán školní mládežní nádherný průvod do jesuitského chrámu P., byl posvěcen slavně krásný prapor katol. mládeže, která si naň sama sebrala 8000 K. Jakou lásku, nadšení a vděčnost dokazuje tento jediný zjev! Všude se konaly slavnosti; než v Záhřebě zdařila se nejvelkolepěji, protože tu zastoupena mládež všech škol i nejvyšších. Tisíce tu mladých plamenných srdcí Chorvátů a Chorvátek zasvěcovala se nejsv. Srdci Páně. Věru úchvatný, mohutně dojemný a nezapomenutelný okamžik a zajisté požehnaný! A což ti ohnivé nadšené zpěvy z tisíců hrdel mladistvých! — A odpůrci katolické věci přispěli prý nemálo k manifestaci této. Sotva že se zaslechlo o slavnosti, spojili se nevěrci, pokrokaři, socialisté a pravoslavní Srbové, aby překazili zamýšlenou oslavu. Jsoutě pravoslavní Srbové velice zaujati proti uctívání B. Srdce P. Noviny, brožury, plakáty, protestní schůze remonstrovaly. Tím však povzbudili i méně horlivých, aby prociťli. Byl jsem svědkem, píše zpravodajce, jak se i na nejčestnější kněze veřejně na ulici plvalo, jim hrozilo, spílalo, až dokonce i krev tekla! Ale marné byly všechny vzteky. Katolíci chorvátské se jen vzpružili a ukázali, že dovedou i proti násilníkům drahocenné sv. víry si uhájiti.

* * *

Svoboda náboženského vyznání v Rusku nedávno teprve zavedená, má tyto účinky: Na 250.000 osob přistoupilo ke kotolictví. Jsou to většinou Páláci, Litevci a Ukrajinci. K mohamedánství přistoupilo 50.005 Tatarův, a 145.000 Rusů stalo se Lutherány, 400 pravoslavných stalo se židy. Na Sibiři přistoupilo 3.4000 osob k buddismu.

Snad mnohému z věřících byla nápadnou dívka ta dle tahů v obličeji, který přec jen prozrazoval původ židovský, ale kdož pak dále na tomto svatém místě se stará o jednotlivce? — Každý zabývá se sám sebou; vždyť každý má na srdci tolik tužeb a bolů, které přednáší Matce Boží, prose Jí za vyslyšení! (Pokračování).

Kulturní projevy.

Pavel hrabě Hoensbroech, pověstný odpadlík nejen od řádu Tovaryšstva Ježíšova, ale i od víry katolické v Německu, vydal vlastní životopis, v němž jako každý odpadlík si ulevuje ve hněvu svém na vše, co katolické zejména co jest jesuitské. Zbožná jeho matka vychovala svého Pavla řádně, proto jej také světila ústavu jesuitskému ve Feldkirchu, aby na gymnasium tamním se vzdělával ve vědách a křesťansky vychováván byl. Pavel hr. Hoensbroch byl tehdy ovšem bezúhonné dítě a cítil se v ústavu mezi svými spoluchovanci jakož i u svých profesorů a vychovatelů šťastným. Zajisté zakončiv gymnasijská studia, by se nebyl hlásil do řádu jesuitského, kde 14 let vedl život spokojený, kdyby se nebyl nadál, že bude v něm šťasten; měltě příležitosti za 8 let dosti vypočítati život těch, k nimž se hlásil. Že se napotom, jsa odpadlík o katolické církvi zejména o řádu jesuitském hanebně vyslovuje, tomu se soudný člověk nediví. Kde jaký pamflet na školy jesuitské, jaký hanopis, ze všech opisuje, vše překrucuje a zkromoluje, vše si ve zlé vykládá, všude srší z něho hněv, zášť a nenávisť, až konečně str. 230. sama sebe se táže: Jak jsme se tam měli? Co jsme u vědění a výchově dokázali? Jak dopadá mravní stránka chovanců k chovancům a chovanců k jejich pěstounům a profesorům na ústavěch jezuitských? Sám si pak dává za odvetu toto: »Dokud já osobně ze zkušenosti co do skutečných přehmatů a přečinů vím, potřebí, abych se přiznal, že v obém ohledu jen dobré svědectví dáti mohu. Vůbec ovládal nás, chovance, duch zdravý a čistý.« Ku konci svých památek z let, kdy studoval gymnasium v koleji jezuitské Stella matutina ve Feldkirchu, jako by se jeho srdce zmocnil tichý žel, bezděky vyznává, jak šťastná byla to leta. Přiznání toto, výhradně z úst hrab. Hoensbroecha, má nepochybně veliký význam; proto je zde zaznamenáváme. Píšeť sám o sobě str. 244: »Dívám-li se na oněch 8 roků mladosti své na školách středních, vzpomínám jich s radostí; bylať to leta šťastná. Veselá mysl a mravní zachovalost jsou charakteristikou jejich. Tyto dvě perly jsou mi nejvzácnější ze všelikých upomínek na leta mládí. K tomu se druží pocity vděčnosti za dobrotu, kterou se mi šlo v ústrety po veškerou dobu mého pobytu v ústavě.« — Všecka čest pocitům p. hr. Hoensbroecha: ovšem ty jeho povědky toulají se daleko a z blízka-li se na ně díváme, jsou tulichem pod pláštěm! Krásné toto přiznání z úst nejkrutějšího nepřítelů obsahují mnoho. Za naší doby kdy zkáza, svůdnictví, nevěra, samovražda jsou zjevy neřídské u mládeže nejen na vysokých školách, nýbrž i na školách středních, ba již také na občanských, jest leckterému otci nemalou útěchou věděti o ústavě, kde na syny jeho se též vztahovati může: »Veselá mysl a mravní zachovalost jsou charakteristikou ústavu, kterému i já syny své jsem světil.« Na posv. Velehradě jest podobný ústav v loni zahájený, jenž bude míti začátkem školního roku dvě třídy.

* * *

Nordmarka konala před nedávným valnou hromadu v Bílovci v rak. Slezsku. Obraz, který při ní byl rozvinut, ukázal opět, jak nebezpečnou pro nás je. Koncem minulého roku měla po 16letém trvání 23.000 členů v 256 odborech,

z nichž 15 nově bylo v předešlém roce založeno. Od té doby přibýly další 4 a 6 se tvoří. Ve zprávě se praví, že výsledky tyto jsou velmi potěšitelné, že však nestačí vůči slovanské účelnosti a že je třeba získávání dalších členů. Příjmů měla Nordmarka 98.731 K, z čehož 25.000 K bylo členských příspěvků a darů a výnosů zábav 47.000 K. S tím už se dá něco udělat. Z prodeje různých předmětů docílilo se 4000 K, z čehož polovice připadá na sirky. Vydání bylo 98.398 K. — Za tyto peníze dalo se již něco pořádit. Ohromná část tohoto obnosu byla obrácena proti Čechům, značný obnos proti Polákům a ta trocha, co zbyla, na podporu potřebných Němců věru za řeč nestojí. Německý poklad, jakási reserva Nordmarky pro účely, jimiž se blíže pochlubit nelze, měl příjmů 17.792 K. — Z toho 6000 K vynesl prodej kolků. Fond osídlovací, vánočního stromku a nadání měly jmění přes 30.000 K. Kalendář vynesl 1022 K. Jsou to úžasná čísla. Tolik příjmů neměly obě Matice slezské i Ústřední u nás, ba sotva část, z Národního kolku plynula asi šestina, kalendář Matice Opavská musila zastavit, poněvadž nemohla při svých financích hradit velké schodky tím způsobené. Třeba věru na Slezsku ještě u nás mnoho dohánět. Němců ale je více, mají města, mají kapitál. Stejným krokem z vlastních sil s nimi nemůžeme. — Hrozná čísla při Nordmarce, nehledě k vídeňskému šulferajnu, který tolik ze svých prostředků vrhá do Slezska, měla by konečně otevřít oči české veřejnosti. Co zpravodaj slezského odboru při schůzi valného sboru v Praze přednesl, nebylo mluveno do větru, čísla tato jsou k tomu nejlepší ilustraci

* * *

Jak chorvátská katol. mládež uctívá B. Srdce P. Apoštolát sv. Cyr. a Meth. str. 137. má utěšenou zprávu o zásvětné slavnosti B. S. P. Před desíti lety zasvětila se katol. mládež chorvátská nejsv. Srdci P. Letos se slavilo prvé jubileum trvání a obnovení slibu tohoto. Slavnosti této vše ujali se chorvátské biskupové a vymohli, že bán Tomašič nařídil po všech školách chorvátských prázdno v den slavnosti. Učitelé škol obecných i profesori škol středních účastnili se se žactvem slavné mše sv. a kázání. V Záhřebě byl uspořádán školní mládežní nádherný průvod do jesuitského chrámu P., byl posvěcen slavně krásný prapor katol. mládeže, která si naň sama sebrala 8000 K. Jakou lásku, nadšení a vděčnost dokazuje tento jediný zjev! Všude se konaly slavnosti; než v Záhřebě zdařila se nejvelkolepěji, protože tu zastoupena mládež všech škol i nejvyšších. Tisíce tu mladých plamenných srdcí Chorvátků a Chorvátek zasvěcovala se nejsv. Srdci Páně. Věru úchvatný, mohutně dojemný a nezapomenutelný okamžik a zajisté požehnaný! A což ti ohnivě nadšené zpěvy z tisíců hrdel mladistvých! — A odpůrci katolické věci přispěli prý nemálo k manifestaci této. Sotva že se zaslechlo o slavnosti, spojili se nevěrci, pokrokaři, socialisté a pravoslavní Srbové, aby překazili zamýšlenou oslavu. Jsoutě pravoslavní Srbové velice zaujati proti uctívání B. Srdce P. Noviny, brožury, plakáty, protestní schůze remonstrovaly. Tím však povzbudili i méně horlivých, aby prociťli. Byl jsem svědkem, píše zpravodajce, jak se i na nejčestnější kněze veřejně na ulici plvalo, jim hrozilo, spílalo, až dokonce i krev tekla! Ale marné byly všechny vzteky. Katolíci chorvátské se jen vzpružili a ukázali, že dovedou i proti násilníkům drahocenné sv. víry si uhájiti.

* * *

Svoboda náboženského vyznání v Rusku nedávno teprve zavedená, má tyto účinky: Na 250.000 osob přistoupilo ke kotolictví. Jsou to většinou Páláci, Litevci a Ukrajinci. K mohamedánství přistoupilo 50.005 Tatarův, a 145.000 Rusů stalo se Lutherány, 400 pravoslavných stalo se židy. Na Sibiři přistoupilo 3.4000 osob k buddismu.

Vítězství lásky.

(Pokračování.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

Tetička zatím vzala do ruky péro, uchystala papír a v této posici zastala ji Hedvika, když vběhla jásavě k ní: „Volala jsi mě, tetinko?“ „Volala“ přisvědčila tato vážně. „Chci přece ještě s tebou promluvit. — Víš, dítě zlaté, jedná se tu o tvé štěstí, buď moudrá!“ Pan Pávek mi psal — a tetička to staré jakés psaní odhodila do zaskuvky a pokračovala: „že už nemůže déle žít v té nejistotě — touží mítí tebe svojí chotí — a prosí, smí-li přijít příští neděli a požádati o tvoji ruku — Hedvičko! bude ti už brzy 19 roků — budeš milostpaničkou — já i tvá sestra i tatínek to rádi uvidíme — Hedvo, já, já pana Pávka pozvu na příští neděli — ano?“ a paní Ploužilová zpytavě až do duše hleděla a pozorovala v odpovědi a chování dívčině účinek svých slov. Byl neočekávaný!

„Coooó? Pan Pávek? — příští neděli? — Tetičko, prosím Vás, jen ne tuhle neděli!“ a zkoušece podrobená dívka vrhla se tetě v náruč: „tetičko, pro Boha Vás prosím!“

Tetince se zatajil dech. „Proč? proč ne? Pávek je boháč a má tě rád!“ zkoumala na oko lhotejně dále. „Ne — ne! Proto — že k nám v neděli — přijede jiný host.“ „A kdo?“ zcela klidně zvědala paní.

V těsném objetí milené děvy zvěděla od ní hluboké tajemství. „A sedlák?! — Povídáš „hoch ze statku?“ „Tak tedy selkou budeš?“ a tetička nedůvěřivě, skoro až pohrdlivě zavrtěla hlavou. „Což jest to něco zlého? Mamička moje — dej jí Pán Bůh nebe! — byla také selkou, a přede o ní mluvíš s úctou — tatíček můj milý i bratr Adolf — tetičko, jsou také „sedláci“ — mazlivě, ale přesvědčivě dokazovala panenka.

„Ale jest ten pan Hlásek také hodný?“ hodila poslední trumf paní Emilie. „Óh, co hodných lidí na světě znáte, Bohumil jest z nich nejhodnější“ zvedla bradičku Hedva. „A hezký?“ zvědala paní, potutelně se usmívajíc. Místo odpovědi podala jí tázaná malý předmět z kapsy — podobenku. „A v neděli ho poznáš osobně — tetinko!“ šeptem svěřila rdící se dívčina a jako šípka vyběhla ven.

Teta osaměla a sesmutněla — v myšlénkách nesrovnaných hlavu sklonila. „Ano, pamatuji se už — ta hlava kudrnatá, jak jsem ji teď na podobence viděla, se otáčela kolem Hedvičky už o Sokolském sletu ve Starém Dubu — a jak se mi zdá, bylo to o šibřinkách v Újezdě, kde — ach, ano, tam naši mužští, Adolf a Antonín, s tím kudrnáčem vedli hovor a pak mi ho Adolf představil méně než krátce: „To je, tetičko, pan Hlásek z Budíkova!“ „A já? hm — co mně záleželo na jakéms takéms panu Hláskovi z Budíkova — no dnes už to vím! Však jsou od toho, tuším — dva měsíce. A ani ten Adolf se nezmátl, aby něco prozradil — jen počkej, nošku, dostaneš také svůj díl! A pan Hlásek, najdu-li na něm chybkou, těžko dostane to hezké dítě!“

A paní Emilie takto uchystaná a připravena na věci příští, vstala a šla do velké světnice; zaslechla kroky a šla se podívat, kdo tam přišel. Byl to Adolf.

„Ty mi jdeš na plnou“ — pomyslela si a docela klidně se ptala, chce-li svačinu? A mezi tím, co přinesla kávu na stůl a bučky, prohodila mimoděk: „Nepřijdou k nám v neděli Pivůnkovi?“ „Nevím“ odtušil Adolf, ale podotkl pomalu „ale hosta v neděli budete mít.“

(Pokračování.)

Zprávy se Sv. Hostýna

Provolání. Vele důstojní pání a též pp. starší bratři vůdcové průvodů na Sv. Hostýn se uctivě žádají, aby se vždy průvod u vodní kapličky seřadil a tak za zpěvu písní do chrámu Páně vešel, používaje výstupu po levé straně schodiště, jakož aby se vždy předem processí

u duchovní správy na Sv. Hostýně v čas ohlásili, má-li se mu zvoniti a v ústrety jiti. Zároveň se uctivě žádá, aby se vůdcové průvodu zapsali do knihy v sakristii vyložené s udáním osady a počtu svých poutníků.

Duchovní správa na Sv. Hostýně.

Vyslyšení. Plní svůj slib a vzdává vroucí díky nejmilostivější Matičce Svatohostýnské za uzdravení z těžké nemoci. A. A. z B. p. H. — Děkuji tímto Panně Marii Svatohostýnské a sv. Antonínu, že jsem na jejich mocnou přimluvu v jisté důležité záležitosti byla vyslyšena. L. z T. — Jsou tomu 3 léta, co lékaři rozhodli, že mi musí býti noha očištěna. Já se utekla s důvěrou k P. M. Svatohost. a slíbila, že každoročně budu putovat na Sv. Hostýn — nohu jsem si uříznout nedala — nyní jsem po třetí již přišla poděkovat se Matičce Svatohost. za uzdravení a přináším dárek. A. B. ze Ž. — J. S. ze St. Bělé vzdává vroucí díky P. M. Svatohost. za uzdravení z těžké nemoci. — L. K. z V. ve Slezsku vzdává srdečný dík P. Marii Svatohost. za vyslyšení prosby na uzdravení jejího otce. — Píše se na redakci Hl. Sv. z L. 11. června 1910: Chápu se péra s radostí a díkyčiněním, neb vím, že to, co sděluji, bude jen ku větší oslavě naší Paní, vítězné ochrankyně Moravy, Matičky Svatohostýnské; bude to zase nový důkaz její slavné moci, jakéž snad celé její dějiny přímly a vyslyšení prosb neobsahují. Jsme manželé již 9 let a po těchto 9 let nás nebe neobdalo žádným potomkem. Co jest pták bez zpěvu, co kvítí bez vůně, to jest i manželství bez dítěte. Čekali jsme pořád, že snad se Pán Bůh smluje a naše bezdětné manželství obdaří dítkem. Avšak léta ubíhala a naše naděje zůstávaly zklamány. Ku komu se obrátit? Zraky mé manželky se upřely k naší Matičce Sv. Hostýnské, Panně Marii. A skutečně má manželka se vydala na pouť na Sv. Hostýn 15. srpna 1909 s Břeclavským procesím, s tímž úmyslem, by si Matičce Sv. Hostýnské postěžovala a vyprosila si na ní dítě, po němž tak toužila. Zasněcovala sebe, zasněcovala i to dítě, o něž Pannu Marii prosila, že bude každý rok, dokud by dítě nevyrostlo, vždy některý z nás putovat na Sv. Hostýn k Matičce Boží, až bude moci samo dítě k Ni tam putovat. Matička Boží vřelou prosbu vyslyšela. Máti Boží ukázala, že posud divy tvoří, že posud mocná jest její přímlyva. Dne 21. května se nám narodila dceruška, jež dostala po své přímlyvkyni jméno Maria. Pročez vzdáváme díky Matičce B ží a Vám důstojní otcové sdělujeme tu radostnou zprávu, již dokážou i matriky v P. a veškerá obec v L., kdyby tomu někdo nevěřil. — Pr. S. z Nen. prosí snažně, aby v Hlasech Sv. Hostýnských uveřejněno bylo poděkování Matičce Sv. Host. za odvrácení velkého neštěstí. Jel jsem totiž 1. července s pole kravami. Přijeda na most řeky Moravy, jel proti mně povoz druhý, tak že při vyhýbání spadl jsem s dobyt看em i vozem z mostu přes 2 metry hluboko, při čemž se ani mne ani dobytku ničeho nestalo, což pokládám za velkou milost a ochranu Boží. Zároveň posílám 2 K na korunku Matičky Svatohostýnské a milého Ježíška. — M. T. v H. plní svůj slib, vzdávám nej-mocnější Matičce Sv. Hostýnské vřelý dík za vyslyšení mé prosby o úlevu v nemoci mé

matinky. — Z. H. Plním tímto slib děkuje Matičce Svatohostýnské za pomoc a ochranu a udělení mnohých milostí, prose o další ochranu. — J. V. ve V. odběratelka Hlasů vzdává, plní svůj slib, Panně Marii Svatohostýnské a sv. Antonínu Pad. tisícové díky za vyslyšení a pomoc v brozném utrpení. Když jsem si již nevěděla rady, obrátila jsem se s prosbou k Matičce Boží a k sv. Anton, aby mi pomohli a neklamala jsem se. V několika dnech se všechno obrátilo.

Dary na koruny Matičky Svatohostýnské a milého Ježíška zaslali: M. Moudrá z D. kroužek, broží, prsten, 3 naušnice; M. Kylařová v Klášterci 7 kor.; Fil. Kohoutková z Okříška 1 kor.; prostřednictvím C. Burešové z Val. Klobouk od nejm. 5 kor.; nejm. z Klokočova u Příbora 10 kor.; prostřed. dp. Hanáčka v Polešovicích sbírka děv 9 kor.; O. a Jos. Slavičkovi z Bojkovic 10 kor.; N. N. z Bojkovic 10 kor.; N. N. z Mor. Ostravy 6 kor.; prostřed. Fr. Rudolfa v Ondratčích zaslána sbírka 47-28 kor.; prostřed. Eleonory Běhákové zasláno bylo sbírkou od dobrod. z Vežek 24 kor.; N. N. zlatý křížek; N. Myňařiková z Kojetína dukát; N. N. z Kroměříže křížek; N. N. z Příbora zlaté předměty; A. Zelínková z Vídně zlaté hodiny; N. N. z Uh. Hradiště 2 snubní prsteny; ze zámku Kvasického prostřed. dp. Ant. Dokoupila 15 kor. a více kusů cenných předmětů; N. N. z Rusavy 1 kor.; N. N. z Kvasic 2 kor.; Sbírkou v klášteře OO. Minoritů v Brně větší počet zlatých a stříbrných předmětů; N. N. z Hnátnic prsten a 3 naušnice; Amal. Buchtová z Jířkovic zlatý křížek; prostřed. Frant. Rudolfa v Ondratčích 3 naušnice, broží, stříbrný prsten; N. N. ze Záhlinic 2 zlaté křížky; nejmenov. 5 kor.; Č. J. O. z Prahy 10 kor.; z Koberic: Jos. Indráková 1 kor., Fr. Mezulianík 1 kor., Baslík M. 1 kor., dvě osoby 90 hal.; Ig. Velísek vým. v Sazovicích 4 kor.; prostřed. p. Kar. Labounkové zasláno 10 kor. od ctitelů Matičky Svatohost. ze Štarnova; A. Labounková ze Senice 2 kor.; nejmen. z Loučan 8 60 kor.; N. N. z Biskupství 5 kor.; Kateř. N. ze Seničky 1 kor.; Anežka N. 5 kor.; Vaca 1 kor.; N. N. ze Seničky 5 kor.; prostřed. Frant. Glosové v Kateřinkách u Opavy zaslána sbírka 13 kor. a vícero zlatých a stříbrných předmětů; z Uherčic: B. Veselá 2 zlaté prsteny a 1 naušnice; A. Filipovičová prsten, naušnice; J. Pospíšil z Klopotovic 6 kor.; prostřed. Anny Janoškové z New-Yorku z Ameriky 186-50 kor. a sice M. Kurtin 10 dol., po 5 dol.: A. Janošík Z. Ramzha; 2 dol. T. Hurban; po 1 dol.: A. Kolařík, A. Šumík, V. Kolář, R. Žlebek, R. Postava, M. Zajíček, A. Pavlíček, A. Moser, A. Vébr, A. Házlam, Fr. Žák; po 50 ct.: Jos. Šumík, K. Polášek, V. Kozel, A. Lapčík, Fr. Duda, B. Kofínek, F. Müller, F. Svoboda, M. Dvořák, F. Švihrová; po 25 ct. nejmenov., A. Závada; prostřed. Jana Matonohy a Jos. Zelinky sebráno od dělníků ze Slovácka pra-

cující ve dvoře Dřevohostickém 1234 kor.; Marie Klögrová z Chrástové 2 kor.; nejmen. z Bohuňova 1 kor.; děvy z Pazderny u Dědic 2 kor.; S. Pipichová z Vídně 1 kor.; Terezie Vaculíková z Břeclavy 4 kor.; manželé Alois a Gustava Hradilovi ze Sušic 10 kor.; Jar. Coufalík vojín u hudby v Pole 2 kor.; Štěpán Žák ze Znorov 2 kor.; z Lipníka n. B. Frant. Juříčková prstýnek a 1 kor.; K. Kašpaříková 2 kor.; Ž. Šimčíková prstýnek a 2 kor.; nejmen. zlaté drobnosti; A. Lubeníková křížek a 2 kor.; M. Lubeníková prsten, náušnice a 1 kor.; K. Novosádková 1 kor.; nejmen. 5 kor.; sestra Al. sbírkou od terciářů v Lipníku 1520 kor. a více drobností a staré mince; A. Kratochvílová z Celovce 2 zlaté prsteny a 10 kor.; prostřed. M. Severové bylo dodáno od K. Vagnerové prsten, náušnice a křížek; M. Pařízek zlaté srdéčko; M. Stránská 2 kor. a zlaté předměty; M. Severová 1 kor. a náušnice; M. Navrátilová prsten; rod. Deutscherová více zlatých předmětů; nejmen. z Přerova 2 prsteny, křížek, dvoje zlaté náušnice; z Brna N. Königová 4 zlaté předměty; J. Doušková prsten; Fr. Svobodová rozličné šperky; Fr. Valentin O. M. rozličné zlaté předměty; pros. dp. J. Hrubého adm. v Nákle 4 náušnice, 4 prstýnky, 1 křížek a 260 kor.; Marie Žilková z Přibora zlaté předměty, Frant. a Ter. Švábeník zaslali sbírkou v Třebíči: 3 křížky, 8 prstenů, 8 náušnic, 4 brože, medailon, řetízek, 5 kor. a jiné drobnosti; dvě nejmen. z Jířkovic prsten a dvoje náušnice; ze Slapanic 2 zlaté křížky a 1 náušnice; K. Kopal v Olomouci několik zlatých předmětů; T. Chytilová z Domamyslic 1 kor.; nejmen. 2 kor.; z Mostkovic 2 kor.; J. Svozilová z Topoláňského 5 kor.; dvě z Vlčnova 2 kor.; P. Zlámalová z Pravčic prsten; F. Salutinek 1 kor.; J. Velíšek z Alexovic 1 kor.; J. Vymětalíková 1 kor.; J. Sováková z Hranic 20 kor.; M. Procházková z Přerova náušnice; nejmen. z Domažlic 2 kor.; z Jasenice 1 kor.; R. Indráková ze Straníka 10 kor.; Ž. Hromádková 2 kor.; R. Indrák 2 kor.; nejmen. 10 kor.; z Lipníka prsten; z Pravčic prsten; z Holešova prsten a křížek; Fr. Molčáková z Roštění 5 kor.; nejmenov. z Oseka 2 kor.; rodina Jos. Plačka z Martinova 12 kor. a prsten; Karel Volavský 340 kor.; sbírkou obce Prusinovské zasláno 5672 kor.; Marie Lichá prsten; Anna Hertíková brože; Fr. Spáčilová 5 kor.; sbírka z okolí Jihlavska zasláno M. Trnkovou 10 kor. a zlatý prsten; Emilie Čurdová z Prahy zlaté náušnice; z Náměště u Olom. M. H. křížek; z Biskupství Fr. Ch. 4 kor.; rodina Drncova 30 kor.; od nejmen. kněze první splátka 50 kor.; A. Švehlová náušnice; členové III. řádu sv. Frant. v Holešově 12 kor.; ze Žeranovic 6 kor.; z Rudslavic zlaté náušnice; od nejmen. paní z Mor. Ostravy zlatý řetízek; nejmen. z Plumlova šperk; nejmen. 10 kor.; V. a T. ze Střebčic prsten a 4 kor.; A. Zemanová ze Šlapanic 10 kor.; A. Šafránková 2 kor.; Terciáři ze Stříteže a Olšova u Hranic 2140 kor.; nejmen. z Nov. Města n. M. prsten; od

semin. služek z Kroměříže 408 kor.; prostřed. dp. děkana Frant. Gilliga z Val. Meziříčí: M. Zámrská řetízek, křížek a 2 kor., Ter. Zrunková náušnice, Michoňková náušnice a 1 kor., A. Střítežská náušnice, nejmen. rodina 2 náušnice, 3 prsteny a špendlík, pak od dvou nejmen. paní a slečny větší počet zlatých předmětů, po 1 kor.: N. Bednaříková, nejmen. J. Plesníková, E. Rauschová, Fr. Plesníková, Marie Ulrych, Kateř. Demlová, M. Malinová, A. Janáček, A. Ptáček, Fr. Košarová, J. Bezová, V. Vrtěl, N. Zlobická, N. Pagáčová, N. Kubová, M. Vitková, Fr. Stančíková, Š. Brožová, R. Ryšavá, A. Sopůchová, sl. A. Ryšavá; po 2 kor.: sl. Jedková, N. Pokorných a 3 nejmen., Ž. Hofrichterová 4 kor.; nejmen. 5 kor., dvě nejmen. po 3 kor. a prsten, nejmen. z Krhová 3 kor., Fr. Schiedková 2 kor., 8 osob méně nežli korunu; A. B. ze Žeranovic 2 kor.; dp. Fr. Goldman ze Šternberka 1 kor.; nejmen. ze Zhoře 20 kor.; nejmen. z Bludova 5 kor.; nejmen. z Bohutína 2 kor.; tři nejmen. sestry z Borotína 6 kor.; Jak. Frýdek z Mor. N. Vsi 1 kor.; B. Jančálková z Hrušek 1 kor.; Jak. Hřebačka 2 kor.; nejmen. z Hrušek 5 kor.; ctitelky P. M. Host. z Kraslic 18 kor.; zasláno Jen. Tesařovou, sl. A. Pořízová ze Světnova 20 kor.; rod. Neumanova z Hulína 1 kor.; Frant. Vitásková z Příkaz 8 kor.; Antonie Bučková ze Sokolnice 5 kor.; nejmen. ze Staré Bělé 6 kor.; M. H. z Přerova 2 kor., stříbrný řetízek a jiné předměty; nejmen. stříbrný náramek; z Brna: A. Šenková prsten, A. a Fr. Smýčkoví koraly a sponu, nejmen. 2 prstýnky a 1 kor.; sl. Gabr. Menšíkova z Vitkovic 1 kor. a zlaté drobnosti; nejmen. 560 kor. a 3 stříbrné mince; M. Kurková z Otic náušnice a křížek; Frant. B. z Brna hodinky; V. Zavřelová z Brna tři skvosty; od odběratelů Hlasů Svatohost. a ctitelů P. M. Svatohost. věnují Té, která divu tvoří 4580 kor.; Marie Novotná z Brna zlatý medailon a stříbrný dolar; M. Buchtová z Jířkovic 4 kor.; Frant. Skácel z Nenakonic 2 kor.; tanci z Deutsch-Jasniku 50 kor.; nejmen. z Přerova 15 kor.; A. a R. Černochovi z Čelčic 5 kor.; prostřed. dp. Frant. Vídeňského z Velehradu 547 kor.; Fr. Franková z Nov. Jičína 5 kor.; Fil. Martiník z Věsině 1 kor.; L. Kodarová ze Zbraslavi na Mor. 6 kor.; Fr. Heroudek ze Strerovic 5 kor.; od nejmen. z Brna zasláno prostřed. K. Pleška 10 kor.; Terc. z Přivozu zlatý křížek; Frant. Groman z Hranic 1 kor.; Helena Pávková z Brna 1 kor.; Terez. Bohuňová z Vídně více cenných předmětů; Anna Jakubcová ze Lhotky pod sv. Host. sbírkou 1060 kor.; Jos. Zatloukal z Kurovic 10 kor.; nejmen. z Něčic 3 kor.; po 1 kor. darovali: M. Dvčáček z Komárné, nejmen. z Myslošovic, E. Dostal z Turovic, F. Kotíková z Myslošovic, z Hranic N. N. Kulendová z Machové, M. Šimíková z Vídně, N. Benešová z Prahy, Frant. Fojtík z Vídně, Vojtková V., A. Matulova, nejmen. z Vídně, J. Roth z Vídně, M. Grebeníček, T. Štefanovič, A. Navrátilová z Klimkovic, T. Vebrová z Opavy, R. Honková, T. Vál-

ková, z Rosic: A. Juvová, M. Krupicová, J. Straková; ze Šlapanic: M. a J. Zemanová 2 kor., Kateř. Čechová; nejmen. z Domaželic; M. Strouhal ze Zdounek; A. Krejčířová z Břestu, V. Kubáč z Radotína, Ž. Navrátilová z Jankovic, M. Hájková z Blazic, A. Musilová z Rychtářova, M. Pospíšilová z Roštění, Fr. Zmeškalová z Nahošovic, M. Geriková z Holešova, M. Kubová z Roštění; z M. Ostravy: Teof. Mikesková, A. Tesařík, N. Hranický, M. Svobodová z Vitkovic, z Krmelína: Frant. Horná, J. Kaloč, L. Repková ze Stěbořic, J. Božková z Lipníka, M. Baďurová z Holešova, nejmen. z Morkovic, z Bylavska, A. Moučková z Vídně; z Opavy: A. Sontágová, A. Miklová, A. Gadovská, B. Čechová, F. Klímek, J. Gebaurová z Hradce, M. Vaňková Radň, B. Melecký Deutsch Kravaren; z Hulčína: K. Vitásek, J. Vencík, M. Pláček, M. Poštůka; po 2 kor. darovali: nejm. z Prus.; z Domaželic: F. Cagašová, A. Skolondová, Fr. Olšová, M. Kundrátová z Hradčan; V. Doležel z Količína, nejmen. z Těšetic, R. Zmeškalová z Nahošovic, F. Zdráhalová, J. a B. Pospíšilová z Roštění, M. Mikliková z Miškovic, nejmen. z Paskova, rodina Vernerova z Boslavic, F. Tichá z Poruby, z Nového Dvora, Jos. Galusová z Prahy, z Hlinska, A. Bajorová z Přerova, Jos. Sura z Břestu; z Vídně: A. Topínková, V. a L. Zdebor; z Brna: M. Houdková, A. Vychodilová, M. Rosenbachová, E. Lesáková; z Vídně: M. Funtířková a Anna Všetěčková; J. Váňa ze Slopné; po 3 kor.: nejmen. z Čech, manželé Zakopalovi z Bofenovic, rodina Pátková z Radotína, poutníci z Vrbic u Hustopeče 370 kor.; A. Košinova z Miškovic, Frant. Vozihnojova z Kroměříže, Mart. Seloucký; po 4 kor.: Fr. Sehnáková z Libosvár; po 5 kor.: nejmen. z Bystřice p. H., rodina Sevčíkova ze Zdounek, nejmen. z Pravčic, M. Stančíková z Drahlova, nejmen. z Mar. Hor, M. a Jos. Stáblůvi z M. Ostravy, A. Lýčka ze St. Bělé, nejmenov., Ed. Cagaš z Domaželic; po 10 kor.: Jos. Němcova z Brna, J. Machová z Rosic, rodina Rozkošných z Bochoře, nejmen. z Hostišové, nejmenov., rodina Korunova z Lukovic, F. Prusenovská z Tučap, A. Kvapilová z Hrdibořic, nejmen. z Újezda u Přerova, A. Kratochvílová z Celovce, M. M. z Brna; po 20 kor.: nejmenov. z Popovic, A. Hrozková z Lipníka, M. Valavíková z Bezuchova, M. Lelková z Benešova; M. Křivanková z Rosic prstýnek a 2 nauš.; F. Klesnilová 240 kor., nejmen. z Franckovic 6 kor.; z Předměstí 140 kor.; Hed. Kožená z Mor. Ostravy 140 kor.; nejm. z Holešova 30 kor.; Arnold Peřina z Přibora sbírkou cenné předměty a 19 kor.; Marie Samařilová z Brna vícero cenných předmětů; M. Dostálová z Brna prsten; nejmen. z Vídně zlaté předměty a 14 kor.; A. Návratová z Klimkovic drobné šperky; nejmen. ze Sušic stříbrné mince; rodina Pátková z Radotína naušnice; M. Stančíková z Drahlova naušnice; nejmen. z Polské Ostravy zlatý řetízek; Ž. Pechová z Olomouce 1 kor.; N. N. z Velké Meziříčí

1 křížek a prsten. Fr. Peřla 2 kor.; pí Sevčová M. z Vídně 2 naušnice.

Dary na stavbu schodů Sv. Hostýna. Jak jsme již svým časem na tomto místě sdělili, podařilo se Matici Svatohostýnské z milodarů postavit schodiště od vodní kapličky před kostel na Sv. Hostýně, které až na odbočku ku kříži poblíž kostela téměř hotové jest. Jest tedy 222 schodů a jsou jména dárců pro ně již stanovena a až na několik v kámen vryta. Nyní se schodiště u samého kostela úplně odstraní a novým, dle návrhu pp. architekta Ed. Sochora v Praze a stavitele inženýra Jana Holečka v Olomouci vkusným a ozdobným schodištěm s balustrádou a žulovými schody nahradí. Postavení téhož svěřeno tak jako první schodiště měst. staviteli panu O. Zemanovi v Bystřici p. H. Bude toto obsahovati 29 schodů ponejvíce 12 a půl metrů širokých. Náklad rozpočten přes 20 tisíc korun, tak že když stál dřívější dolní schod něco přes 120 korun 6—8 metrů dlouhý a z pískovce, přijde jeden schod nyní na 720 korun. Aby šlechtití dárcové a horlivelé pro ozdobu Sv. Hostýna, kteří ještě nyní svá věnování na pořizování jednoho schodu po 120 K přiblažují a jelikož tyto schody vesměs jsou zadány, věnování ta obrátíli na zbudování památného schodiště chrámového, prosí výbor Matice Svatohostýnské, aby společným věnováním na jeden schod dílo s takovým zdarem korunováno býti mohlo, jako předešlé obnosy ty směly se spolčiti, aby nákladu na jeden schod snad od 6 dárců po 120 K použití se mohlo na postavení žulového ozdobného schodiště. Prosíme tedy, aby přihlášky s věnováním co nejdříve podepsanému hospodáři oznámeny byly, protože později došla věnování by mohla přijata býti s tou výhradou, že nelze pak jména dárců do schodu tak tvrdého dáti vtesati, což jenom jest možné strojem a to v dílně samé a ne na schodišti. Na žulové schodiště chrámové věnovali: Jeho bisk. Milost světící biskup Monsgr. Dr. Karel Wisnar v Olomouci starosta Matice Svatohostýnské 3000 K. Z farnosti Pavlovické u Přerova: Manželé Petr a Cecilie Kučerkové z Tučína 120 K. Členové III. řádu Sv. Františka 120 K. Ctitelé P. Marie z Pavlovic 120 K. Ctitelé P. Marie z farnosti Pavlovické 360 K. Úhrnem 720 K. Nejmenovaná paní z Jaroměřic na pouti své 240 K. Řád Tov. Ježíšova na Sv. Hostýně 120 K. Dále věnovali po jednom schodu: sl. Františka Filipová ze Stitné na Vláfě na uctění památky † matky Veroniky Filipové. Farnost Stitenská na Vláfě. Obchodníci na Sv. Hostýně na popud p. Jul. Bubílka. Sl. Anna Opelíková z Kroměříže. Spolek katolického učitelstva na Moravě. Pan František Škarch v Bystročicích. Rodina B. a Fr. Hanzlíkových z Dluhonic. Památce † Jana a Fr. Hanzlíkových z Dluhonic. Farníci z Napajedel, ofěrou. Farníci z Vrahovic. Farníci z Držovic. Rodina F. Flacnera, obchodníka v Kojetíně. Mariánská družina dívek ve Višnově. Dary na stavbu schodů od 10./5. 1910. Dary sebrané v klášteře od Minoritů v Brně K 90.

Amalie Buchtová z Jířkovic K 2, C. J. O. z Prahy K 120. Prostř. dp. far. Lonička zaslána sbírka od děvčat ve Stříteži u Hranic K 20. A. Labounková ze Senice K 1. Nejmen. z Loučan K 420. F. Parčová z Břeclavy K 2. Jos. Zlámalová z Roketnice u Přerova K 120. A. Chytil z Náměště K 110. A. Z. ze Slapanic K 2. A. Šafránková K 2, Nejmenovaná K 1. Terciáři ze Stříteže a Olšovce u Hranic K 10. A. Kramplovou zaslána sbírka z Veselíčka u Lipníka od členů Matice Svatohostýnské a jiných K 23. Rod. Neumanova z Hulína K 2. Polda a Ros. Zajíc z Čech u Přerova K 120. Nejmen. osoby z Čech K 8. Ed. Cagaš z Domaželic K 2. Hospodyně z obce Jířkovské K 120. Marie Žilková z Mor. Ostravy K 120. Sbírkou terc. R. Pospíchalové ve Višnové K 11. Dp. Ant. Cigánek far. na odp. ve Veselí n. M. K 5. Fr. Janačková ve Veselí n. M. K 5. Členové Matice Svatohostýnské z Nčic u Zdounek K 120. Rod. P. Šťastného z Vídně K 120. Po 10 K darovali: R. Indráková ze Straníka, M. Samofilová z Brna, Anna Kropkova, Ros. Hanzalova z Vídně. Po 20 K: Nejmen. z Pravčic, Fr. Hradilová, N. N. z Pavlovic. 8 K z Tučap. Po 6 K: Marta a Fr. Špalkovi z Troubek. Po 5 K: Nejmen. z Břestu, ze Sušic, z Drholic. 4 K z Horního U. Po 2 K: Ros. Zmeškalová, nejmen. Fr. Křížová, N. Černá, M. Dostálová z Brna, nejmen. z Biškovic, Domaželic, Roštění. Ant. Heřková dvorec Mánko. Po 1 K: A. Hustopečská z Choryně, M. Kováříková z Cervenky, z Vídně, N. Miková ze Křtomile, A. Navrátilová, T. Mikešková z Mor. Ostravy, A. Mertová, A. Závacká, nejmen. z Morkovic, Leop. Lhotká, Jos. Sutorová. Nejmen. z Hostišové K 270. A. Křípková Mokré Lázně K 350. M. Václavíková K 120. Leop. Řepková K 160. Do pořadí u sv. kříže jsou zařaděny schody věnováním: Památce zemř. Josefa a Jana Žilky z Mor. Ostravy. Památce zemř. dcery Anny, Frant. a Ant. Jaškovi z Benkovic, Slezsko. Marie Ševčíková z Dívok. Jan a Fr. Kahajovi z Němčic na Hané. Lukáš Josef z Beňova. Antonín Chmelář z Beňova. Nejmenovaní manželé z Vlkoše u Přerova. Amalie Jurečková z Předmostí. Manželé Roháčovi ze Lhotky u Kokor, Farnost Liseň u Brna. — Na žulové schodiště chrámové věnovali dále: Ne dp. prelát, kanovník Jan Pospíšil z Olomouce na 2 schody 1440 K. Nejdp. prelát a kanovník Vincenc Tesař z Olomouce na jeden schod 720 K, farníci v Roketnici u Přerova, Josefa Zlámalová z Roketnice, Jaroslav Krátký a Ludmila z Roketnice a Nejmenovaná paní z Jaroměřic 1 společný schod, farnost Vlkošská u Přerova půl schodu, M. P. M. B. P. Jan Skyva, kaplan v Přerově a farníci z Tršic, též půl schodu. Farníci ve Znorovách, dobrodinci z Holice, sl. Marie Vranova, učitelka ze Senice, Frant. a Anna Koutný z Věrovan, Katolicko politická jednota pro Brno a okolí v Brně, dvě nejmenované rodiny z Brna, dohromady jeden schod. Vincenc Suchánek, výměnkář z Dluhonic, farníci z Hor. Moštěnice z Lovčic a Dobřic po 1/6 dílu. I opětuje prosbu

svou uctivou s přáním všeho dobrého na Pánu Bohu, na přímělu Matky Boží, sv. Cyrilla a Methoděje i blahosl. Jana Sarkandra. Výbor »Matice Svatohostýnské.« Na Sv. Hostýně o svátku Navštívení Panny Marie 1910.

Dary pro sv. Hostýn. Ant. Zachoval Letovice 7 K; Frant. Ruber z Vídně 2 fialové stoly; A. Procházková z Nčic 9 kor.; MUDr. Karel Tichý z Jaroměřic skvostný věnec kolem milostné šošky P. Marie; Josefka a Mbar. Dostalovi ze Sv. Hostýna darovaly vkusné hedv. vyšité antependium na hlavní oltář. »Zaplať Pán Bůh«. — Marie Trnková z Rataj u Olomouce antependium (předvěs) k oltáři B. Srdce P. sprovázené tímto dopisem: Ve jménu Pána Ježíše a Matičky sv. Hostýnské chci jen několik slov promluvit písemně. Těšila jsem se, že promluví ústně, ale člověk miní a Pán Bůh mění, když mne nemocí navštěvuje. Po dvouletém pracovním přec jsem se dočkala radosti, kdy jest dílo dokonáno. Není to věc cenná, ale moje práce vlastní a vdovin haléf v pokladnici chrámové byl dosti odměněn. Těší mne, že mohu Matičce sv. Hostýnské jen nepatrnou cenu půjčiti, by to Srdce ve mně roznítilo lásku k sobě; neb ono jest to, kreré odpočívalo na Srdci Matičky sv. Hostýnské a též — lásku k bližnímu. A když ty dvě lásky budu mít, snad mne Bůh nezavrhne před soudnou stolicí Boží. Nepřeji si zdraví těla — to ať jest jak Pán Bůh chce — ale zdraví duše, bych měla sílu a utrpení a v boji duchovním a pravou lásku k Ježíši Kristu a upřímnou k bližnímu.

Dary na křížovou cestu. Rodina Neumanova z Hulína 1 kor.; Ant. Lýčka 2 kor.; nejmen. z Mor. Ostravy 1 kor.

Počasí na sv. Hostýně. V první polovici června denně bouře neb déšť, v druhé polovici až do 15. července kromě 10 dnů stálé deště. Napršelo na př. 26. června 23.7 mm., 28.12, 3. července 33.2 mm., 14. července 34.7 mm. Obvyčejně spustí se několikrát za den krátký ale prudký liják na př. 14. července napršelo za ne celých 10 minut 5 mm. vody. Teplota klesla s 18 stupňů na 9.1 — střední průměrná 11 stupňů. Větry se takřka utišily, většinou bezvětří. Při častých bouřích vidívat leckde v okolí ohně způsobené bleskem. Od 20. května do 1. června ohlášeno centrální meteorologické stanici ve Vídni z Hostýna 4., do 17. června bouří, 20., od 25. do 30. června 6, dne 14. července bouře 3.

Listárna.

J. Š. v B. srdečné díky za zasluku; vše vyrovnáno. — Lubná 1699; 2 K. — Fr. Bezděk West Texas: zasluka ze dne 27. června správně došla; srdečně děkujeme. — Joh. Janská: dle přání vyhověno. Časopis jsme již zaslali. — Spisek P. Fr. Žáka T. J. »O každodenním sv. přijímání« lze dostati v sakristii na Sv. Hostýně. Též jednotlivě se knížky zasílají objednatelům, připojí-li mimo 20 hal. za knížku ještě 5 hal. poštovného.

Družiny Mariánské na středních školách. V Hradci Král. zapovídali někteří profesoři na gymnasium družinu Mariánskou navštěvovati. Avšak zemská školní rada v Praze rozhodla, že Družiny Mariánské nejsou zahrnuty v tom zákonu, který zapovídá spolky.

V Hradci Král. † mšgre Dr. Al. Frýdek, infulovaný kapitulní děkan, jubilár, protonotář apoštolský a i. p., b. generální vikář, komthurfádu Františka Josefa, majitel čestného kříže pro Ecclesia et Pontifice a medaile Bene merenti, c. a k. dvorní kaplan, předseda církevního diecézního soudu, místopředseda ústavu hluchoněmých, člen zastupitelstva král. věnného města Hradce Králové atd. — Narozen 24. prosince 1832 v Krchlebích, vysvěcen 25. července 1857, do kapitoly povolán 1880, pracoval neunavně přes 50 let pro Boha, církev a diecési, a posilněn byv sv. svátostmi odevzdal Bohu dne 10. července 1910 o 9 hod. večer zbožnou duši svou. — Kdo znal jeho dobré obětavé srdce, při vši učenosti a vysoké důstojnosti jeho skromnou duši, viděl v P. † prelátovi perlu drahocennou, nejskvostnější drahokam v koruně duchovenstva diecése Královéhradecké, jehož chloubou byl Nadrovem otce mnohých lkají v pravdě osířelé děti, kněží a křesťanský lid. O. v p.!

Z katolického života v Čechách. (Vzrůst tisku.) Od 1. července t. r. vychází příloha ke »Štítu« pro Českomoravskou vysočinu a Čáslavsko a druhá příloha pro kraje, v nichž vycházel do 1. ledna t. r. »Věstník Podkrkonošský«. Příloha pro XII. kraj (Náchodsko) počala 15. července a taktéž příloha »Dorost« pro mládež bude vycházeti.

Redakci zaslané spisy vřele doporučujeme ve službách královny. Věstník Mariánských Družin českých. Ročník III. č. 2. s pěknými ilustracemi ze života bl. Jana Sarkandra. Vychází čtyřikrát do roka. K 1 50, s přílohou pro kněze a ředitele K 2. Praha II., Ječná ul. 2. — Studentská Hlídka, list katolického studentstva československého, vychází každý měsíc. K 2 pro studenty, K 3

pro nestudenty. Praha II. Voršil. ul. 1. — O mládí, vzletej k výšinám! Studentům škol středních spisek vzácný napsal Dr. Jos. Bilcezewski, arcibiskup Lvovský obř. lat. Český vydal P. Jos. Vraštil, T. J. Praha. Kotrba. Nákladem národní rady katolíků. — Kdo chce poznati katolické hnutí na jihu Čech, ať odebírá obrázkový katolický »Hlas lidu«. Předplatné ročně na číslo pondělní 4 K, na číslo čtvrteční 4 K. Číslo na ukázkou pošlou se zdarma. Adresa: »Hlas lidu« v Čes. Budějovicích. — Nejlacnější, velmi pěkný a zajímavý katolický časopis pro ženy je »Česká Žena«. Vychází první pondělí v měsíci. Předplatné ročně jen 50 hal, 5 kusů ročně i K 50 hal, 11 kusů 3 K poštou. Žádejte o čísla na ukázkou, pošlou se zdarma! Adresa: Česká Žena v Čes. Budějovicích. Odporúčujeme co nejlépe! — Kalendář katolických organizací »Vzkříšení« na r. 1911. Adresa: Vydavatelstvo kalendáře »Vzkříšení« v Čes. Budějovicích, kněžská ulice. — Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje, č. 7., 8. a 9. Kroměříž. — Dr. Fr. Grivec: Východní otázka církevní. Vzdělávací knihovna katolická. V Praze 1910. V. Kotrba.

Doporučujeme našim rodinám

Kolínskou cikorku!

ANNA KROPKOVÁ
Viedeň III.-I., Ungargasse 3

Zhotovuje z černého a hnědého lodenu i z lehké černé látky oděvy ku profesi a do rakve pro členy III. řádu sv. otce Františka

— Prosí se o udání objednatelů
a o správné adresy (pošta, země).

Ludmila
Březinová
dříve Cecilie Hošťálek.
obchod poutnickým zbožím a
— umělými květinami. —
Doporučuje obchod svůj všem
P.T. poutníkům
na sv. Hostýně.

**Vychovávací ústav
v Kocelěrově**

(Ketzelsdorf) u Svitav, přijímá dívky škoie odrostlé, které si přejí naučiti se němčině, frančtině, hudbě, vyšívání, malbě, šití a přístřihování prádla i šatů, vaření, žehlení atd. Krajina zdravá. Bližší zodpoví správa ústavu.

SVÍCE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů; jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN, první moravská továrna na voskové zboží a svíčky v **Bystřici pod Hostýnem**

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilkou vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Velmi příležitostná koupě.

Převzal jsem z továrny po živelní nehodě přímo ku rozprodání mnoho tisíc krásných, těžkých flanelových přikrývek skvostných nejnovějších vzorků a stálých barev, hedváb. g'otem lemované, některý kus má zcela nepatrné skvrny, od vody, sotva znatelné, hodící se pro každou lepší domácnost ku přikrývání postelí i osob, jsou velmi jemné, teplé a pevné, 180 cm. dlouhé a 130 cm. šir. Zasílám dobírkou 3 kusy hed. g'ot. lemov. za 10 K, 4 kusy nelemovaných za 11 K, hospodářské deky žluté neb kostkované 4 kusy za 12 K, velmi jemn., flan. deky bílé 4 kusy za 12 K. Nádherné salonní soupravy nejnovější na 2 postele a na stůl bordeaux neb zelené pouze 12 K, krámská cena přes 20 K. Tygrové neb námoř. přikrýv. 4 kusy za 9 K. Prošívané, vatou plněné přikrývky, velké a nádh. rně lesklé, bledomodré neb bordeaux 2 kusy za 14 K. Velmi krásné plyšové deky kočárové neb cestovní kusy za 12 K. Těžké salonní koberce 10 m. za 10 K. Ujišťuji, kdo s důvěrou objedná, bude krásou a láci mile překvapen. Adr. **R. Bekera,** tov. sklad a výprava v Solnici, Král. České.

Karel Zástěra,

hodinář a klenotník

v Dolních Kounicích u Brna.

Český dodavatel věžových kostelních hodin. — (Dříve dílovedoucí a monter u firmy Frant. Moravuse v Brně.) — Nabízí se slavným farnostem a obcím k dobrému a levnému postavení **věžových hodin** s dlouholetou zárukou. Též i **kapesní hodinky**, klenoty, zlaté a stříbrné zboží v hojném výběru má vždy na skladě. — Četná vysvědčení po ruce. — Vývoz do všech zemí.

Umělecký ústav pro malbu, leptání a broušení skla

B. Škarda Brno,

hotoví okna kostelní v každém způsobu a provedení na přání i se železnou konstrukcí ve vlastní strojnické dílně hotovené. Mosalkové obrazy pro výzdobu vnější i vnitřní na křížové cesty a oltářní obrazy. Rozpočty na požádání.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakosti a lahodnosti pro nemocné a žaludečnickými nemocemi trpící. K odporučení červené po 38, 44, 50, 56 hal. za litr, bílé po 44, 48, 52, 56, 62 hal. za litr, černé po 40, 46, 50, 80 haléřích za litr zasílá dobírkou v soudkách od 30 litrů výše jedlně svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem, Rjeka (Fiume), Přímoří.

Důkaz velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma s franko.

Tiskařské práce -

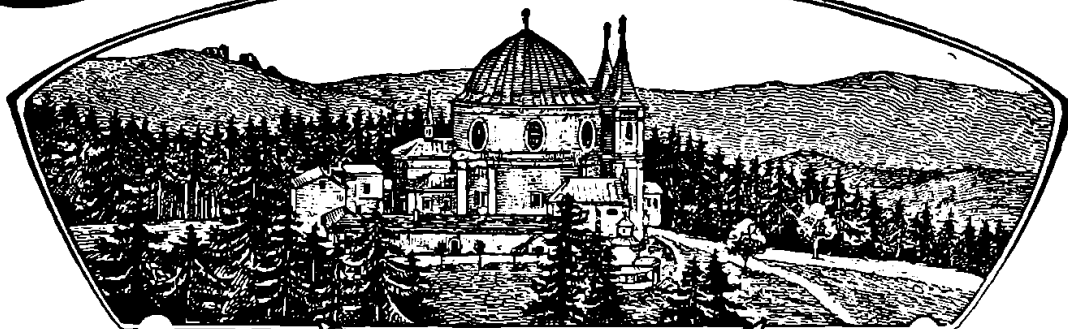
všeho druhu zhotovuje rychle a za ceny levné tiskárna tohoto listu -

Zaorálka a Tučka, Holešov

Ve prospěch zvelebení sv. Hostýra doporučuje se koupě obrazů **Vítězná Panna Maria Svatohostýnská a Příchod sv. Cyrilla a Metoděje na sv. Hostýn.** Cena jednoho obrazu s hudebním strojem K 10.90, bez hudebního stroje K 7.40. Dodává v bedně s vyplaceným poštovním poplatkem

L. Klabusay Holešov

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 9. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.
Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 koruna,
v Americe dol. 0·25, v Německu 1 M.

OBSAH: Obrázky Svatohostýnské: III. Léčivý pramen. IV. Bílá holubička. — Maria, zahrada uzavřená »hortus conclusus«. — Upomínky na bolestnou Matku Boží na Golgotě. — Při loučení poutníka. (Báseň.) — Vzácné ciborium Svatohostýnské. (Vyobrazení.) — Poutě Svatohostýnské za dešťů červencových. — Ruský jazyk při katolických bohoslužbách. Ruský konvertita dp. Michal Storožew. — Kulturní projevy. — Esther—Marie. — Vítězství lásky. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Literatura. — Z církve a ze světa. — Inseráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Dokud konati se budou přípravy na korunovaci Vatikánskou sochy Matičky Svatohostýnské; budou míti jednotlivá čísla »Hlasů Svatohostýnských« přílohu 8 stran. Redakce.

Čistý výnos věnuje se korunovaci Matky Boží Vítězné na Sv. Hostýně.

Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

v útvaru 64 kázání, I. a II. díl, vydané P. Ant. Rejzkem Tov. Jež.
rovněž Bohuslav Balbín, jeho život a práce, obdržeti lze
na Sv. Hostýně.

Zprávy z církve a ze světa.

Valná hromada Matice Svatohostýnské bude se letos odbývat dne 11. a 12. září u večer svátku jména Panny Marie a v pondělí na to. J. bisk. Milost dr. Karel Wisnar, starosta Matice Sv. Host., jenž provázal poutníky do sv. země, přinese nám jistě vzácné zprávy z pouti, kterou již po druhé konal. Proto zveme k hojné účasti všechny ctitele Maticy Sv. Hostýnské. — Mimó to budou schody až ke svatyni do té doby hotovy, tak že při valné hromadě se slavně posvěti. Zájem všech, kteří jakkoli přispěli na pořízení oslavy této, ať už jména jejich vyryta jsou do kamene ať nejsou, zajisté zapsána budou ve spisku na tuto slavnost vydaném a hlavně ve knize života jako dobrý skutek, který Rodička Boží jistě štědře odmění. Z té příčiny zveme všechny ctitele a dobrodince Sv. Hostýna z blízka a z dál na slavnost tuto. — Doufejme, že korunovace vatikánská, na níž se tisícové a tisícové ctitelů Mariánských tolik těší, šťastně ve svých přípravách postupovati bude, abychom byli svědky největší slávy, kterou na zemi Matička Boží od církve sv. obdržeti může — brzy.

Čechy. Místodržitel český vydal výnos proti znetvořování jmen v Čechách německými zastupitelstvy.

Státní úřady nemají na žádný způsob práva, biskupem nařízené a na kostel se obmezující rozdělování tištěného poučování o náboženství zakazovati aneb jakýmkoliv způsobem obmezovati, pravít se v státním základním zákoně (čl. 18. ze dne 21. prosince 1867): »Církev upravuje si samostatně své vnitřní záležitosti.«

Třetí sjezd Mariánských družin z Čech, Moravy a Slezska v Praze ve dnech 14.—16. srpna 1910 pod protektorátem Jeho Eminence nejdůstojnějšího pána Leona kardinála ze Skrbenských, kníže-arcibiskupa pražského a primasa království Českého na památku 335letého výročí od založení první Mariánské družiny v Praze (1675) a 30letého výročí od jejího znovuzřízení (1880) vydařil se skvěle. Zprávy bližší přinesou Hlasy v čísle říjnovém.

Na sjezdu sofijském koncem července prohlásil dr. Kramář: »Není Slovany, kdo Slovanů utlačuje«. Královéhradecká Obnova obrací význam této zásady proti dru. Kramářovi, že nedomyslíl dosah její, jelikož sám na sebe žaluje; neboť v ní obsaženo též pravidlo: »Není Čechem, kdo Čechy utlačuje«. I vytýká mu krutost boje proti všemu co je křesťanské. Ať prý, když chce přivádět k větší sjednocenosti národy slovanské, děláže svoji schopnost k dílu tak důležitému předně tím, že dovede udělati pořádek v národě vlastním, že umí zdolati rekřesť. fanatické výstřelky různých politických stran v zemi vlastní. Pět politických stran kope do křesť. sociálů jakoby tyto lidé, kteří mají v národě českém historické právo největší, nejstarší, ani k národu nepatřili. A což strana náboženská, která přijímá na z evangelisování Čech pruské marky a útočí proti

českým katolíkům společně s volnomyšlenkáři? »Není-li Čechem, kdo Čechy utlačuje«, pak nejsou Čechy volnomyšlenkáři, přivající katolíkům do obličeje; pak nejsou Čechy sociál. demokraté, kteří křesť. sociály vyhazují z továren; nejsou Čechy agrárníci, kteří denuncují na křesť. sociály u soudů; pak nejsou Čechy pokrokaři, kteří zapovídali českým jeptiškám české školy, českým misionářům český kázání, českým studentům návštěvu mše sv. a bohoslužby, sokolům účast na církevních slavnostech.... Sv. Cyrill a Method vynalezli nám písmo, zachovali nám jazyk slovanský, stali se prvními spisovateli slovanskými, jak praví Čelakovský a Šafařík, založili říši osvěty slovanské. Nuže jednotou víry nastanou pro Slovanstvo časy lepší.

(Z Patronátu Mládeže v Praze). Horlivý organisator mládeže vdp. dr. Žurek meškal v neděli 31. července v Patronátu Mládeže v Praze u příležitosti výročí založení besídky v tomto ústavu pro řemeslnou mládež. Ráno měl při mši svaté, již konal rektor Patronátu Mládeže vdp. kanovník Zikm. hr. Ledóchowski, kázání, odpoledne pak při besídce přednášku přítomné mládeži, jejíž srdce rázem sl vydobyl.

Divný spolek má býti založen v Čechách. Všichni z církve vystoupí kněží chtějí utvořiti spolek, prý na obranu svých občanských práv. Máme už spolek rozvedených mužů a žen, teď přibude spolek sběhlých kněží! Členové obou spolků zradili svátosti, nedodrželi slibů.... Hodí se dobře k sobě!

Město Praha požádalo zemskou školní radu, aby třídy německých škol nadbytečných, které nevykazují potřebný počet žáků, pod 40 totiž, uzavřela. Německá sekce zem. škol. rady však to zamítla: česká sekce zem. škol. rady odmítla žádost za zřízení několika poboček na českých školách, kde třídy jednotlivé vykazují 80—120 žáků. Musí prý se spojit! Tyž důvod uvedlo město Praha pro svou žádost o uzavření zbytečných tříd, avšak marně. V Praze je německých 24 tříd přebytných s nákladem 150.000 korun, na něž město platí 91.000 kor. a země přes 60.000 korun.

V Horní Lužici ve školním okrese Budyšském žádají resoluci katolické obce s evangelickými solidárně, aby hájena byla práva srbšského jazyka ve škole jakož i konfesionální ráz školy. Až dosud učily se dívky ve škole srbšky číst a psát; avšak nyní bere se všechno jen německy od pohodlných prý učitelů. Podobně co se náboženství týče mělo až dosud Německo školy a dozor nad nimi rozděleny dle vyznání náboženského. Ani to se liberálům nezamlouvá.

Dvouleté obchodní školy v mocnářství Rakouském budou mít také v náboženství vyučování, což dosud odborné školy nemívaly.

Jihoslované jak studující tak poslanci z naší polovice i z Charvátska domáhají se toho, aby záhřebská universita co do právnických a filosofických zkoušek a její doktoratů uznána byla i u nás. Ale Němci se protiví,

Od VI. Štastného.

Obrázky Svatohostýnské.

III. Léčivý pramen.

Z tvrdé skály na Hostýně
řine pramen trojí,
jako čistá, zdravá voda
každý neduh hojí.

Moravský můj lide dobrý
připutuj sem záhy,
z trojího se napij zřídla
léčivé té vláhy.

Z prvního pij a dá Pán Bůh,
že ti bělmo spadne,
poznáš, jak nám zdraví, síla
cizotou jen vadne.

Podruhé se napij z zřídla,
zahod' bídné chůdy,
na vlastní se postav nohy,
vlastní drž se půdy.

A napij se do třetice,
ať zdrav' všecek staneš,
a k své krásné, slavné vlasti
svatou láskou vzplaneš.

IV. Bílá holubička.

Na Hostýně sobě sedí
holubička bílá,
po krajině mile hledí,
křídla rozestýlá.

A to není holubice,
toť Maria Panna,
k její nohám kleká více
žírná, zbožná Hana.

A Máť Boží mileráda
z milostného díla
na své dítky ruce vzkládá
jako strážná křídla.

A. Rejzek T. J.

Maria zahrada uzavřená »hortus conclusus«.

XXXII.

Kdo nám vystihne onu změnu v přírodě, která nastala v zahradě během měsíce května? Před měsícem, koncem dubna, ještě bylo vše ztrnulé a mrtvé; a sotva že uplynul měsíc, všude je živo. Pěkně to vyznačuje slovo »Vzkříšení«, ano povstání z mrtvých, vítězství nad ledem a smrtí

jest j a r o. Pokochejme se pohledem našeho básnický nadšeného spisovatele (Václava Kosmáka) na jaro, jež nám vylíčil ve svém Alleluja. »Jakého to ve světě plesu«, píše: »Jaro přišlo za šumu lesů a hukotu vod jako mocný vítěz nad ledem a smrtí. Teď však bojovná jeho tvář se poněnáhu vyjasnila a usmířila. Rozhlédla se po světě jako krásný anděl.«

Nuže slunko, jako ta růže zlatá na nebi, neuvadá sice nikdy docela, vždyť je nebeštankou, ale přece jaký to rozdíl mezi dobou zimní a jarní. Jarem napojená zdrojem rajským rozebrže se a rozesměje její zářivý květ, dýchá na naši zemi paprskem voňavým, zahledí se na ni pohledem laskavým, až staré zmrzlé zemi útroba jarou láskou roztaje a omladne, až se pousměje a zavoní tisícovým květem, zajisté tisícovým zpěvem zapěje vzhůru k růži nebeské, k zářivému slunko a k jejímu zahradaňku na nebesku, který kráčí rájem blaha. A čím plněji a krásněji rozkvítá slunko na modré obloze, tím bujněji a pestřeji kvete též země, tím nádhernějším pláštěm se odívá, až v době hodů sv. Ducha přistrojí se v řízu královny krásy. Ký div, že ptactvo z dalekých končin přiletělo, by je uželo a písni svou velebil! Ký div, že sněženky a fialky, sedmikrásky a máselničky a pestré jiné kvítí vykukovalo už dávno zvědavě ze země, až se mohlo usmívat krásou a blažeností. Po dědinách skotačí děti, pískají na vrbové píšťaly a jaro jim září z mladých očí. I starci a stařeně se rozebrží zvadlé srdce a pučí novou láskou k životu. Kam oko pohlédne, vše plesá a zpívá tisícovou řečí: Alleluja! A co teprve jest říci, obrátíme-li pozornost k věkovitým dubům a bukům a jinému stromoví v lese, v zahradě, kde příroda úžasnou sílou oživuje a krmí, napájí a odívá a zdobí kolem vše, co života schopno jest. Jaká to podívaná pro toho, kdo oči otevřené má! Než unášeli nás slunko na nebi, jak teprve naši hrud nadchne zlaté slunce v nebi; nebo ne tak k přirozené zahradě jsme brali zřetel při hovorech našich, které tímto zakončujeme, jako spíše k nadpřirozené zahradě uzavřené, již jsou srdce křesťanská, mezi nimiž nejkrásnějším nám jest vzorem uzavřené zahrady Maria Panna Matka Páně. A právě měsíc květen slove Marianský a jest jím opravdu. Proto také mnohem pravdivěji nežli náš český básník (Karel Hynek Mácha) ve svém Máji napsal o měsíci květnu podle lásky světské, že měsíc máj je lásky čas*) smíme měsíc máj jako Marianský nazvati měsícem lásky, která z nebeského slunce, Ježíše Krista, splývá do srdcí křesťanských dodávajíc života a vzpruhy zahradám uzavřeným, srdcím totiž křesťanským.

Než nejen měsíc květen má býti život náš zahradou uzavřenou po příkladu nejsvět. Matky Páně, nýbrž život náš veškeren, aby do ní slunce nebeské jasným světlem pravdy Boží svítilo a paprsky lásky ji ohřívalo, ano i vláhcu milosti ji zúrodněovalo. Nás jímá láska Boží, která za každého hovoru tohoto víc a více se v hrudi naší rozněcovala, až v mohutný oheň vzplanula. Láska Boží zajisté to byla, která nás po příkladu nejsvětější Matky Páně jako nejkrásnější zahrady přiměla k tomu, bychom nelenili, nýbrž podle vzoru nejkrásnějšího a nejdokonalejšího upravili též srdce naše. (»Inspice et fac secundum exemplar, quod tibi monstratum est.« 2. Mojž. 25. 40.) Pohled a učín po příkladu, který tobě podán jest, volal Hospodin k Mojžíšovi a více nežli k Mojžíšovi volá k nám Hospodin: Viz a učín po příkladu Bohorodičky Marie Panny, který tobě v ní jako v uzavřené zahradě dán jest. Láska pravá ovšem bývá

*) Mácha ve svém Máji napsal: »večerní máj byl lásky čas, hrdličin zval ku lásce hlas, kde borový zaváněl háj. O lásce šeptal tichý mech; kvetoucí strom lhal lásky žel, svou lásku slavík růži pěl, růtinu jevil vonný vzdech. Jezero hladké v křovích stinných zvučelo temně tajný bol, břeh je objímal kol a kol, a slunce jasná světů jiných bloudila blankytnými pásy planoucí tam co slzy lásky. I světy jich v oblohu skvoucí, co ve chrám věčné lásky vzešly, až se milostí k sobě vroucí změnily v jiskry hasnoucí.«

činná a obětavá. I my tudíž po tu dobu snažili jsme se upravit zahradu svou zkyprvívše půdu, nanosivše dobré hlíny, načež jsme sázeli a seli do zkyprvené země. Nešetřeno jak motyky a rýče, tak nože a nůžek, aniž jaké námahy neb oběti, jen aby se dílu dařilo. A dařilo se mu?

Nuže porozhlédněme se, jaký prospěch v dobrém učinili jsme. Zdaž nemůžeme také říci, že jsme byli zemí jaká bývá před měsícem květnem? Ale slunko, jež vše oživuje a všudy dodává síly, i nám svěžesti životní a radosti dodalo. Tehdy snad jsme byli také jako příroda ve spánku smrti za doby zimní Bohu díky, jestli nyní všady náplň života a dobré vůle, jestli slunce spravedlnosti nás ohřívá milostí svou, osvěcuje mysl naši, činí nás ku práci v dokonalosti křesťanského života schopnými a vytrvalými ve všem, co ke cti a slávě Boží po příkladě nejsvětější Marie Panny, slouží. Na tom také vše záleží, aby v zahradě uzavřené nejen vše se ujalo, nýbrž i zelenalo a kvetlo, ba ovoce (plod) vydalo a to netoliko za jeden rok, ale neustále a trvale, jako jsme to viděli v uzavřené zahradě Matky Páně. Na naši zahradu uzavřenou nesmějí se vztahovati slova básníková: »Krásný máj uplynul, pohynul jarní květ a léto vzplanulo; pak letní přešel čas, podzim a zima též — i jaro vzešlo zas, až mnohá léta již přenesl časů let.« Kéž nikdy nepomine jarní květ i když léto vzplane a podzim nastane, ba i zima.

Opravdu kdo hovory tyto vyslechl a snažil se jím porozuměti, dle nich se pak zařídil, doznal s pomocí Boží, čeho srdce křesťanské jest schopno, aby láskou Boží neustále bylo živeno. Kéž v srdci křesťanském láska Boží neustále plane! Nuže, nyní se jedná o to, komu ji svěťíme, a by nescházelo strážce a neutrpkla škody, nevedrali se do zahrady snad nehlídané hosté nemilí. Upříti nelze, že mnohá nebezpečí ohrožují ji z rána i u večer, ve dne, v noci, v každé době jarní i letní, podzimní i zimní. L á k a v ý s v ě t hledí se blýskati a klame mnohé srdce k vznešeným ideálům pravým nakloněné, které se arci neobejde bez neúhledných ctností, zvláště pokory a tichosti: ale svět mu namlouvá, že co nevábí oči, nic není; co nedělá hluku, nic neplatí; co není meteor, se neuznává. A přece všechna krása duše křesťanské jest uvnitř. Duch zlý předstírá jednak obtíže sebezaporu a oběti, které život ctnostný vyžaduje, jednak líčí život marnotratný v barvách růžových; a jsou mnozí neprozíraví, tak že se nechají do tenat nastrojených zaplésti. »Ty se budeš umrtvovati, měš mořiti a soužiti«, vzdychá tělo se svojí smyslností, aby ustrašilo duši bohobojnou. Co pak není člověk jen jednou mlád; proto sluší se, abychom mladosti použili a se pobavili. Zdobme se růžemi, dokud kvetou! (Moudr. 2. 8.)

Ejhle jaké to svůdné hlasy ozývají se odevšad a neopatrný ani nepozoruje nebezpečí jejich, až bývá pozdě. Komu tudíž svěťíme zahradku naši? Na Sv. Hostýně jest Matka Boží, která divy tvoří. (Stará Boleslav, Sv. Hora v Čechách a j.) Sem putují ročně tisícové a tisícové věrných ctitelů jejich, aby se zde potěšili, posilnili, obrodili v milosti Boží a v dobrých úmyslech upevnili a královně svojí opět a opět slíbili, že v křesťanském životě stále a vytrvale prospívati chtějí. Co tudíž jistější pro nás, ctitele Matičky Svatohostýnské, nežli do její ochrany poroučeti sebe a svoje: K d y ? v e z d y — k d e ? v š u d e — v č e m ? v e v š e m. — Přikvapí-li bouře v strastech a v souženích jako liják na oheň lásky Boží v nás: k Marii se utecme, a zažehnáme nebezpečí. Trápí-li vás bolesti na těle neb na duši, tak že rmoutíte se a zármutek začíná vás přemáhati: k Marii se utecte a zažehná nebezpečí. Jste-li úzkostliví proto, že myslíte, že ani neuživíte rodiny aneb nevrli jste proto, že podle přání nemáte ani pohodlí v životě ani zbytečného na všelijaké marnosti a tretky: utecte se k Marii, a zažehná nebezpečí. Nedbají-li rodiče svých povinností k dětem, aneb synové a dcery za otce, matku se stydí, a znáti se ke

čtvrtému přikázání jim se nezamlouvá: utecte se k Marii, a zažehná nebezpečí. Přejí-li vám nepřátelé vaši v zášti a závisti, ve hněvu a nenávisti, byste kalich utrpení až na dno vyprázdnili: utecte se k Marii a zažehná nebezpečí. Splácl-li se nevděkem za vše dobré se strany těch, jimžto jste prokázali mnohá dobrodiní: utecte se k Marii a zažehná nebezpečí. Vypovídá-li vám spravedlnost lidská a spravedlnost božská nahání vám hrůzy: utecte se k Marii, a zažehná nebezpečí. Pozorujete-li, že ani náhlá a nenadálá smrt vámi neotřese ani nešťastná smrt pro tělo a ještě spíš pro duši ani z blízka vámi nepohne: utecte se k Marii, a zažehná nebezpečí. Což blíž-li se morana a stojí-li za dveřmi, tak že nastal den, o němž nevíte, dožijete-li se noci aneb noc, nevědouce, dočkáte-li se rána a vy ani tušení nemáte, že na prahu věčnosti jste: utecte se k Marii Panně, a zažehná nebezpečí.

Maria jest pomocnice křesťanů. Z té příčiny utíkejme se k ní z rána, kdy dobré úmysly svoje obnovujeme, aby byly vytrvalé »Dixi nunc coepi«. »Nuže, právě jsem nastoupil«, dím s příslovím. Utíkejme se k ní v poledne, abychom neochabovali v dobrém, nýbrž obětovali se znova »Non timebis a daemonio meridiano«. (Žlm. 90. 6.) »Nestrachuj se ani ďábelství poledního. Aniž se báti budeš přístrachu nočního« Utíkejme se k ní k večeru zpytující svědomí, zdali jsme v skutku věrně setrvali až do konce. »Qui perseveraverit usque ad finem, hic salvus erit«. (Mat. 24. 13.) nebo »Kdo setrvá až do konce, spasen bude.« Posilujte duše své sv. svátostmi; nebo ve svátosti pokání se obrozuje milost, láska Boží, skýtá se posila proti náklonostem zlým, zejména v častější sv. zpovědi. Ve sv. pak přijímání a to častém teprve zakouší duše křesťanská slasti nebeských z čisté lásky Ježíšovy tak, že duchovní život prospívá a v zahradě uzavřené radost jest se dívati, jak vše kvete a ovoce nese. A jestli naše doba jako by všeho porozumění pozbyla pro duchovní život, proti němuž tisícerymi způsoby pracuje, jen aby všechna mysl člověka obrácena byla k hmotě a sesvětačila: tím důležitější jest, co nám svatá katolická církev doporučuje, abychom se posvěcovali a tak hojného požehnání ze sv. svátostí si osvojovali. Jakým pokladem jest nejdražší obět mše sv. nejen knězi, který mši sv. slouží, nýbrž i lidu křesťanskému, jenž nečeká, až ho volá přikázání »Pomni abys den sváteční světil«, ale každého dne spěchá, seč jest, aby přítomen byl mši sv. Proto kněz se těší každý den, že smí přistoupiti k oltáři, kde jest jeho nejdražší poklad a štěstí, na něž se připravuje přede mší sv., za něž díky vzdává po mši sv. Podobně uvědomělý křesťan ví, jaká to obět, kdo obětuje a sebe obětuje za nás velekněz Ježíš Kristus sám. Jakých tudíž prostředků k zachování lásky Boží se nám skýtá v církvi svaté, abychom tím spíše vytrvali v pokušení a odráželi útoky na milost Boží duše nesmrtelné! Ejhle komu svěříme uzavřenou zahradu! Matka Páně nás za sebou táhne, abychom ji zůstali věrnými až do konceездеjšího putování dítkami dobrými, syny a dcerami zachovalými.*)

Kéž poslouží hovory Mariánské o zahradě uzavřené mnohým ctitelům Rodičky Boží, aby prospívali v postupu do vrchu dokonalosti křesťanského života, aby srdce jejich také se stala po příkladu nejsv. Marie Panny »hortus conclusus«, »zahradou uzavřenou«, v nichž hojnost neúhledných i úhledných ctností rozmile vzkvétá a prospívá a drahně vzácného ovoce přináší — do života věčného! Staň se! Staň se!

Na Sv. Hostýně, dne 31. května 1910.

*) Kdo jste odbírali Hlasy Svatohostýnské poslední třiletí a je sobě uložili, najdete v nich od prvního čísla všechna třicet dvě rozjímání. Kdo by si přál mít je zvlášť pohromadě v jedné knize, i jemu se poslouží, když se o ně na Sv. Hostýn přihlásí. Končí se tyto božné hovory prosbou, aby Matička Svatohostýnská byla štědrou odplatitelkyní tomu, kdo

prvý myšlenku tuto pojal a zahradu uzavřenou na Marii Pannu dle slov Písne Šalomounovy (4. 12.): »Zahrada uzavřená jsi, sestro má, zahrada uzavřená«, ji v májových kázáních upravil. Bylo to v měsíci květnu roku 1883, kdy u sv. Mořice v Olomouci proboštem byl prelát, v Pánu zesnulý napotom kapitolní děkan Jos. Habnel. Ve své horlivosti a zbožnosti jako ctitel Marianský, ustanovil se tehdy na tom, že objedná na měsíc máj dva kazatele, aby denně oslavovali nejsv. Marii Pannu Matku Páně v jazyku českém i německém. Mladistvý Český kazatel oslavoval v prvé své Mariánské pobožnosti Marii Pannu na slova: Ukaž nám Ježíše Bohorodičko!!! o 5. hodině, kdežto o hod. 7. kázal německý z Vídně † P. Karel Hünner Soc. J. (zemřel r. 1895 ve Štyr. Hradci) na slova: Maria zahrada uzavřená hortus conclusus. Myšlenka se zalíbila a proto zachycena byla soudruhem jeho z Prahy. Myšlenku k těmto hovorům našim podala tudíž májová pobožnost v Olomouci r. 1883. Tomuto v Pánu zesnulému kazateli Mariánskému, jakož i † prelátu J. Hahelovi budiž nejen vzpomínka učiněna, nýbrž i zásluha připsána za hovory tyto.

Jos. Rybák, T. J.

Upomínky na bolestnou Matku Boží na Golgotě ve velechrámě Božího hrobu v Jerusalemě.

Náš lid vroucně uctívá Matku Boží bolestnou. Toho důkazem jsou i četné obrazy a sochy její; není skoro chrámu v našich vlastech československých, kde by nebyl obrázek Matky bolestné; ano mnohé z těchto obrazů a soch staly se pro vřelou úctu a důvěru ctitelů vznešené trpitelky milostnými, t. j. obrazy, jichž ctitelům se dostává zvláštních, často nápadných milostí. Tak na př. na Moravě ve Sloupě, v Bohosudově u Teplic, v Praze u Alžbětinek a jinde. I pomyslí si, že by čtenáře »Hlasů Svatohostýnských« zajímalo, když bychom jim něco pověděli o památkách na Matku bolestnou právě na místě, kde tolik vytrpěla, totiž na hoře Kalvarské.

Kalvarie jest ovšem dnes zcela jiné podoby, než byla ve věkopamátný den umučení Páně, když na ní stála bolestná Matka Ježíšova a když se splnilo co nejvěrněji ono hrozné: »A tvou vlastní duši pronikne meč« (Luk. 2, 35). Jestliž dnes hora tato pojata v počet mnoha posvátných míst, posvěcených nejen stopou ale i krví Spasitelovou, nad nimiž vesměs vystavěn jest velechrám Božího hrobu v podobě kříže. Byl zbudován, jak se tvrdí, od prvního císaře křesťanského Konstantina a matky jeho, sv. Heleny, v létech od 326.—336. Je to v pravém slova smyslu chrám chrámů, neboť klenbou svou jako obrovskými perutěmi obepíná chrámy a kaple (ba i přibytky mnichů), jež náleží různým vyznáním: katolíkům čili Latinským, rozkolnickým Řekům, Armenům a Koptům. Katolíci mají kapli s Božím hrobem, kapli ukřižování Páně (přiblížení na kříž), kapli sedmiboletné Matky Boží, kostel Františkánský, kapli nalezení sv. kříže.*) Na znázorněnou velikost velechrámu budiž podotknuto, že místo, kde byl sv. kříž nalezen, je vzdáleno od Božího hrobu 79 m. (252 stop čili stěvíců), od místa pak, kde byl Kristus Pán ukřižován, 47 m. (148 stop), a odtud je k Božímu hrobu 35 m. (110 stop); a tato celá prostora je překlenuta.

Než nás především zajímají památky na Matku Boží bolestnou.

Když jsi vešel do velechrámu, vystoupíš po 18 stupních na onen díl hory Kalvarské, který byl místem popravním a slul Golgota.***) Je to veliká skála rovně otesaná, mramorem pokrytá a změněná ve dvě nádherné klenuté kaple, jež jsou od sebe odděleny dvěma sloupovými oblouky tak, že pod obloukem lze jíti z jedné do druhé; každá z nich má asi 10 kroků zdělí a 15 zšíří. Kaple

*) Sr. P. Mathon, Život P. Marie atd. kn. II. str. 23. a násl.

**) Sr. Chmeliček, Cesta do sv. země; v Brně 1865; díl II., str. 240. a násl.; Hüther, Das hl. Land, Mainz, 1843, str. 111—112.

na pravé straně, hledíme-li totiž k nim, náleží katolíkům a je na místě, kde byl Pán Ježíš přibit na kříž; kaple na levé straně patří Řekům a označuje místo, kde byl Pán Ježíš na kříži pozdvižen. V této kapli je první upomínka na bolestnou Matku: V zadu totiž jest pod křížem její obraz v životní velikosti, znázorňující známé »Stabat mater« t. j. »stála matka«, přebolestná. Ó jak mocně a nezapomenutelně dojíká pohled na tento obraz srdce věřícího diváka! —

Každá z těchto kaplí má velký oltář, uprostřed těchto dvou oltářů je oltář malý (přiléhající ke sloupu). Tento patří také katolíkům a stojí na místě, kde druhdy seděla zkormoucená Trpitelka, držíc na klíně mrtvého Syna Svého. Obraz na téměř oltáříku je druhou, rovněž jako prvý, dojemnou upomínkou na bolestnou Máteř; představuje totiž P. Marii, jejíž srdce proniká meč. (Snímek přineseme v září.) Kněží sm jest od sv. Stolice dovoleno sloužiti před tímto obrazem každodenně mši sv. na počest sedmi bolestí P. Marie.

Než ještě jednu vzácnou upomínku na bolestnou P. Marii chová velechrám Jerusalemský. V pravo od oltáře v kapli, kde byl Pán Ježíš na kříž přibit je zamřížované okno, jímž lze viděti do malé kapličky, která stojí též na Golgotě, do které však není přístupu ze samého chrámu, nýbrž z venčí po zvláštních schodech, jež jsou na pravo od brány. Kaplička, jejíž délka je asi 4 kroky a šířka 3, je přistavěna k místu, kde byl Pán Ježíš přibit na kříž, a označuje místo, kde podle podání stála matka Ježíšova, patříc na ukrutné muky přemilého Syna. Oltář v této kapličce má také krásný a dojemný obraz zkormoucené Matky; pod oltářem v mramorové desce lze čísti slova: »Hić stabat dolorosa virgo, mater immaculata« t. j. »Zde stála bolestná Panna, Matka neposkvrněná« rozuměj: když Krista na kříž přibíjeli. Památné toto místo osvěcuje mnoho lamp, z nichž mnohé jsou pamětními dary. I zde mohou kněží kterýkoli den sloužiti mši sv. k počtě sedmi bolestí bl. Panny.

Připomínajíce sobě tato památná místa, posvěcená bolestí a láskou matky Boží, vzpomeňme i jejího bolu a zármutku, který zde vytrpěla, odprosme ji a nepřestaňme ctíti a milovati nikdy.

Ó, jak smutna, usouzena
byla poženaná žena,
matka Syna Božího!

Jaká bolest, jaká muka,
lítostí jí srdce puká,
ana v trýzních vidí ho.

Eja, Matko, lásky zdroji
nechť žal mne s Tebou spojí,
ať má líce ubledne!

Nechť celý láskou vzplanu
k svému Bohu, Kristu Pánu,
nechť on na mne pohlédne.

Ze »Stabat Mater« přel. K. D. Lutinov.

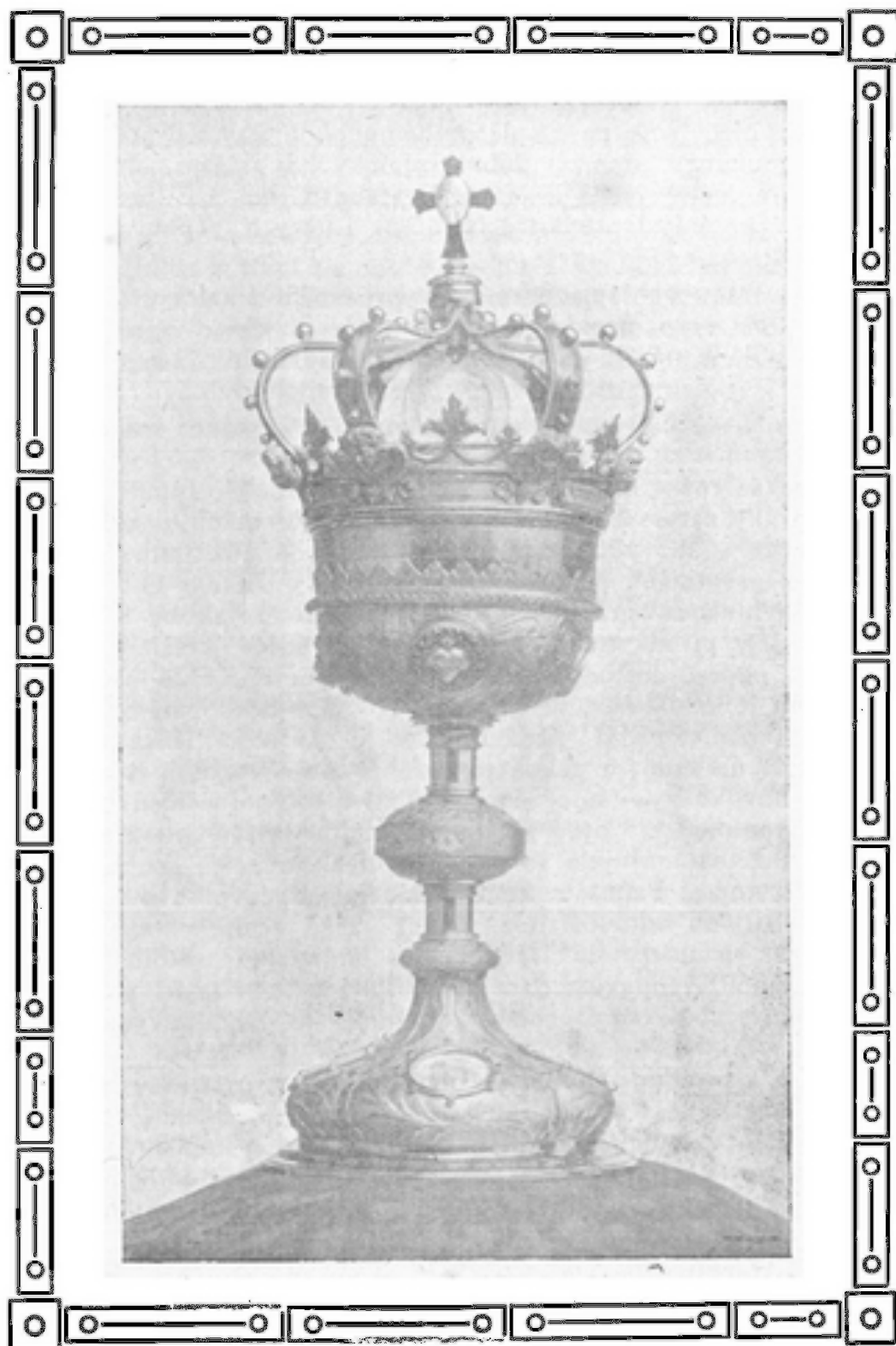
Při loučení poutníka.

Tak rád bych zde navždy zůstal,
milostný můj Hostýnku,
každý den bych vázal Panně
květy lásky do vínku.

Tak rád bych zde život strávil
o, můj svatý Hostýne,
tu by se mi ulevilo
Matky Boží na klíně.

Tak rád bych zde kosti složil,
v stínu tvém, můj Hostýne,
nebo kdo spí u Matičky,
na tom milost spočine.

Však mně jinak usouzeno,
jinde věk můj uplyne;
proto s Bohem, Matičko má,
s Bohem, drahý Hostýne!

Vzácné ciborium Svatohostýnské.

Ciborium toto pořízeno † P. Janem Cibulkou T. J. na památku konsekrace svatyně dne 15. srpna r. 1891 a 650. ročnice od porážky Tatarů. Zajímavé jest na něm, že dárky jako drahokamy, náramek, dukát z r. 1807, zlatý řetízek a jiné skvosty použity tak, jak darovány byly. Obrázky v emailu jsou sv. patronů českých. Zhotovil J. Tengler v Praze.

Jos. Rybák T. J.

Poutě Svatohostýnské za dešťů červencových.

V červenci měli jsme na Sv. Hostýně mnoho mlhy a deště; ale ani v údolí nebylo lépe. Vzpomínali jsme na dobrý rolnický lid, zvláště kolem Sv. Hostýna, jak as úpěnlivé vzdechy vysílá k Matce Svatohostýnské a o jas a svit slunka prosí, podobně jako kdysi předkové ohrožení Tatary a trápení žízni zase volali o svlažení a déšť.

»Matičko Hostýnská	vypros nám sluníčko
viz naše mozoly!	na naše políčko,
Tolik nás bládoví	odvrať od úrody
a prázdné stodoly!	dešťů nepohody!«

Za mlhy a deště člověku je tak podivno, tak smutno; srdce jeho jako by bylo něčím sevřeno.

Než přece se rozevřela třikráte nebesa nad Sv. Hostýnem — nemyslím však nebesa mraky zatažená, nýbrž nebeskou vlast svatých a blažených s trůnem Spasitelovým — a vylila jasný proud světla do útrob stísněných,

Za prvé o prvotínách dp. novosvěcence Karla Vítka z Orlovic u Vyškova. Ten den dopoledne bez ustání přšelo. Ale pojednou, jakoby se husté mraky rozestoupily a daly proniknouti mocnému zásvitu srdce křesťana tolik oblažujícímu: Spasitel poprvé sestoupil do rukou novokněze! Každá mše sv., t. j. každý obětovný sestup milého Pána, jest pro věčící srdce neskonalým zdrojem světla, útěchy, posily a blaha; vždyť každá mše sv. je převeliká láska k nám a největší oslava Boží na zemi; a ačkoli je to oběť Kristova, Bůh ji přijímá i jako oběť naši. A novokněz — nový sprostředkovatel tohoto štěstí! Proto poutníci Svatohostýnští tentokráte i přes všecku nepohodu zvláště pookřáli.

Druhá příležitost naskytla se o duchovních cvičeních kněží. Jak tu byl Sv. Hostýn milostným! Padesáte kněží, padesáte pracovníků o spásu nesmrtelných duší — ve dvou odděleních — věnovalo se zcela a vážně posvěcení a zdokonalení duší vlastních. Jaká radost pro Královnu apoštolů, ano pro každé srdce Boha milující! Neopakovalo se tu alespoň z části tajemství prvních letnic: Hlasatelé Kristovi, obdaření Duchem Svatým — a blahoslavená Panna uprostřed nich?

Radostnou vzpruhou a milou útěchou, zvláště pro strážce Svatohostýnské, byla konečně slavnost sv. Ignáce (31. července), připadající letos na neděli. Jasný, krásný den; velké průvody z Prusimovic (s dp. kaplanem a hudbou) a z Kunovic-Louček (s vdp. farářem), na čtyři tisíce s jednotlivci. Kromě toho dva důst. páni z Čech sem zaměřili kroky své; z nich vdp. Stan. Bambas, prof. gymn. v Příbrami, měl slavnou kantátu.

»Ať přší sebe víc,
sebe víc hustých mlh,
kde stále zasvítá,
Hostýnský jesti vrch.

Tam srdce oblaží
více než slunka zář,
ta Boží Máteře
přemilá, sličná tvář.«

A. Rejzek T. J.

Ruský jazyk při katolických bohoslužbách. Ruský konvertita dp. Michal Storožew.

Známo jest, že ruská vláda nedávno dovolila, aby ruští katolíci směli slyšet slovo Boží také v ruském jazyku, až dosud kázalo se polsky neb rusínsky;

Podobně se veřejné pobožnosti konaly. Tak těší se katoličtí Rusové v Petrohradě, že mají svá kázání a pobožnosti odpolední neb večerní ve své mateřštině. V době svatopostní letošního roku zahájili kázání svá ranní v bývalém kostele Maltánském na Novém městě: avšak ranní doba se na ruská kázání neosvědčila. Proto přeložili je na dobu večerní. A výsledek byl nade vše očekávání šťastný! V neděli a ve svátek mívají sv. požehnání, před nímž zpívají litanie po kázání ruském.

Z počátku bylo potřebí pomoci zpěváků z hlavního katol. chrámu Petrohradského. Než zpěvný lid slovanský a horlivost jeho, jakož i zájem brzy překonal všeliké obtíže. Zpívají ruští katolíci statečně a vzorně; a Sv. Petrohrad se přesvědčil, že má nejen na 2000 ruských konvertitů, alebrž nad to přes 3000 katolických Rusů, kteří se přiznávají k římsko-katolické církvi.

V Moskvě zahájili kázání v ruském jazyku už r. 1909 v létě. Vyprosili si katoličtí Rusové na biskupu katolickém Štěpánu Denisewiczovi, vlastně J. bisk. Milost nařídila tato kázání jazykem ruským. V Moskvě konvertovalo už na 400 ruských rozkolníků. Život náboženský jest v Moskvě ovšem mnohem vybarvenější než v Petrohradě. Má sice na 40.000 katolíků různých národností Moskva, avšak katolický kostel jediný kromě kostelíčka výhradně pro Francouze zbudovaného. Svatyně Petropavelská v Moskvě nemá místa leč pro 1500 lidí, kde odbývají se katol. bohoslužby, při nichž se kázalo řečí polskou, rusínskou, litevskou, německou, letskou, vlašskou, jenom ne ruskou.

Započato tudíž ruskými promluvami při zdavkách, kdy se to dalo, že alespoň jeden ze snoubenců měl ruský jazyk za řeč mateřskou, aby si pomalu navykali i v katolickém kostele slyšeti řeč ruskou. Skrovný začátek: než začátek učiněn, aby se pokračovati mohlo.

Letos v postě přestoupil do katolické církve v Moskvě ruský kněz Michal Storožew. Od té doby slouží každou neděli a svátek v Mariánské kapli kostela sv. Apoštolů Petra a Pavla mši sv. řeckoslovanskou s obřady uniastů, při níž mívá kázání v řeči ruské. A jelikož jest horliv a pěkně káže, chodí na jeho kázání mnoho katolických Rusů i Nerusů. Toť arci důležitý krok ku předu. Tak mají Rusové příležitost se přesvědčiti, že naše katol. církev má jen dobré úmysly, pracuje-li k tomu, aby rozkolní ji poznali a do pravého ovčince vstoupili. Až dosud více méně co katolík to Polák v nazírání Rusů na katolíky.

Důstp. Michal Storožew má původ svůj v Permu v zemi Finské, jejíž řeči kromě ruské jest si dobře vědom. Jako ruský pop pracoval několik let v Tobolské gubernii u finského národka Vogulů, jenž ač křesťané do ruské státní církve přísluší, málo se od pohanů liší.*)

*) Jest to finský národek, jenž bydlí v Rusku s obou stran Uralu severního; dle sčítání z r. 1897 v počtu 7651 duší jaksi vymírající. Má svou minulost. Jméno Vogulů (Voguličů) dostali prý od Zyrjanů, v jejich jazyku vogul znamená divoký. Nyní vedou život usedlý, zabývajíce se rolnictvím; valná většina zaměstnává se lovem, živíc se ulovenou zvěří a chytenými rybami. Na lov vychází se hlavně v zimě. Značná část jich přijala křesťanství v letech 1714—1726. Ostatní přidržují se starého šamanismu. Jest pak šamanství, šamanismus, náboženství pohanské, (Kdo by tu neviděl podobnost s moderním spiritismem?) kterého se dosud přidržují jenom někteří kmenové sibiřští, jinde se zachovalo pouze v pověrách a přezítcích; bývalo kdysi velmi rozšířeno. Podle učení šamanského jest svět naplněn nesčetnými duchy, dobrými i zlými, kteří jsou všude: ve vodách, v lesích, v lidských obydlích. Vše má své božstvo neb ducha: oheň, strom atd. Všichni tyto duchové mají vliv na člověka a jeho osud. Vliv duchů zlých působí člověku strasti, nemoci a smrt. Proto má se člověk na pozor, aby je nerozhněval, usmíruje si je obětmi. Duchové potřebují jídla, odtud žertvy, oběti. Rozstá-li se kdo, nepomáhají léky, nýbrž nutno usmířiti si božstvo, které nemoc naň bylo seslalo. Ale které a jakou obětí? Tu přichází na pomoc šaman. U vytržení šaman obcuje s neviditelnými duchy a poznává jejich přání. On poví, co schází nemocnému, jaké oběti žádá duch, zdalibkoně, krávu, berana. Šamani provozovali všeliké kejkle: pátili se rozžhaveným že-

Horlivý kněz snažil se ovečkám svěřeným alespoň poněkud vštípit zásady křesťanské: než marné byly jeho námahy. Mladý správce duchovní nenalezal podpory ani u státních úřadů světských ani u státních úřadů církevních, nýbrž spíše odporu. Založil si spolek střídmosti, a neradi to viděli. Zjednal na vlastní útraty knihy lidové, aby se jimi vzdelávali, ani tomu nepřáli. I zatoužil po církvi, kde by měl volnější ruku a více svobody v práci kněžské.

Z počátku měl za to, že u starověrců Rusů najde, po čem touží. Opustil tudíž Voguly v Tobolsku a stal se duchovním správcem v průmyslovém městě Vgorodsku nedaleko Moskvy. Než veliké bylo jeho zklamání. Jsa horlivý věřící kněz v nejlepším věku, pln síly a nadšení o spásu duší nesmrtelných, ocitl se mezi ruskými církevníky, Moskevskými starověrci, z nichž někteří ani pořádně číst neznali, takže svou mši odzpívali nebo odflkali ponejvíce z paměti, jiní zase sotva uměli svoje jméno staroslovansky podepsati. Obřady církevní a nic více než obřady naučili se ponejvíce od svých otců, ženatých popů. Rusky se nekáže, toliko čtou se výklady sv. Otců. O nějakém vzdělání duchovém ani slechu. Ba biskupové starověrci ani nepřejí vzdělanosti svých popů, nýbrž jsou rozhodní nepřátelé všech vědomostí. Zakázal prý starověrec, ruský arcibiskup Moskevský, Jan, knihu jako nebezpečnou písmu, protože se v ní dočetl, že země naše kolem slunce obíhá. Tak se arcidá vysvětliti, co se praví, že v ruské církvi starověrců, kde je 15 biskupů kolem svého arcibiskupa, ani církevní hierarchie ani stát nevládne, nýbrž bohatí obchodníci a osvětlení občané vynikající jsou páni, kteří si dovolují oproti svým duchovním správcům, popům, zúplna nedůstojné chování.

Ký div, že věřící kněz Michal Storožew, jsa si vědom svojí důstojnosti, dospěl k úsudku: »Kde je hlava církve duchovní, již jest papež v katolické církvi, tam je pravá svoboda a volnost.« I opustil tuto církev starověrců a stal se katolíkem, ačkoliv živobytí ztratil a se svou ženou bezdětnou do veliké bídy upadl. Ruský Zákoník má §, dle něhož kdo ze státní ruské církve jako pop vystoupí a k církvi starověrců se přidá, nesmí po pět let ani v Petrohradě ani v Moskvě se zdržovati. Z té příčiny bydlí důst. Michal Storožew, a po 3 léta bude to ještě trvati, v obci Kurkově nedaleko Moskvy a dojíždí dráhou asi 20 minut do hlavního města, aby tu katolické bohoslužby v řeckoslovanské unii, jak již svrchu řečeno bylo, konal.

Michal Storožew je teprve 32 roky stár, odkázán zúplna na dobrodince a mešní stipendia. Než při všem tom jest šťasten, jak se sám vyjádřil: »Chudobně se živíme, avšak přece jsme velmi spokojeni.« (Srv. Katol. Missie měs. srpen. Zprávy z misí)

Opět o jeden obrázek více z křesťanského života na Rusi.

lezem, pobodali se noži, polykali doutnající koudel a j. Tím nabyli u lidu veliké vážnosti: lid věřil, že mají velikou moc, že si podmaňují duchy, že mohou lidem škoditi jako naši čarodějníci. Život posmrtný představují si šamanovci jako pokračování života pozemského a proto nebožtíkovi kladou do hrobu vše, čeho užíval za živa i jeho ženu, i služebnictvo. Na hrobě provozovali hry, hodovali nejen po pohřbu, ale i v určité dni nebožtíkovi pro zábavu a potěšení. (Literatura o šamanismu je hojná. Srv. D. Bauzarov, Černaja věra čili šamanstvo u Mon-golův, Šaškovskij o Sibíři a j.) Jazyk Vogulů náleží k východní haluzi jazyků finských. Mnozí mluví také rusky. Zajímavé jsou jejich písně a názory náboženské. Nářadí a nádoby připravují namnoze z kůry březové. Vogulové vzpomínají se v ruských pramenech poprvé už r. 1396. Rusové je pokřtili již r. 1486. Život Vogulů studovala řada učenců, zejména uher-ských. (Srv. Ottův Nauč. Slov.)

Kulturní projevy.

Slavnosti Velehradské. I letos lze říci, že slavnosti Velehradské konané od 30. července do 3. srpna se vydařily skvěle. Oba denní listy na Moravě věnovaly slavnostem co největší pozornost. Věru významně zahájil Našinec zprávy své heslem: **Slovanský Velehrad rozkvétá znova.** A večer dne 30. července započaly průvodem

I. Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje.

Valná hromada, v níž předsedali opat ze Strahova Metb. Zavoral s prelátem dr. J. Pospíšilem z Olomouce a proboštem dr. Štojanem z Kroměříže, vydařila se dne 31. července za hojného účastenství. Právě zakončili učitelé svá duchovní cvičení, tak že mohli býti přítomni této valné hromadě a nad to se sjeli už na zítřejší valnou hromadu katol. učitelského spolku. Šťastně řečnili letos JUC právník pan Vičánek z Hačenkovic, zástupce katol. studentstva a České Ligy Akademické v Praze, jenž promluvil o významu sv. Cyrilla a Methoděje pro národ český a všecko Slovanstvo. Sláva jich den co den roste, zejména zásluhou velikého papeže Lva XIII. září s nebes výšin všemu světu křesťanskému. Nedostizitelné jest ocenění zásluh jejich. Proto »bude-li jednota víry obnovena, bude lze přemnoho doufati od naší snahy a statečnosti. Neboť božskou úradou zdá se národ slovanský k velikému úkolu povolán.« Slovy Lva XIII. z Grande munus končil za bouřlivého potlesku.

Na to promluvil k shromážděným od srdce k srdci pan ředitel Mezírka z Příbora o 3 ideálech: Miluj Boha, buď Čechem hrdým a uvědomělým. Toť plod který vyrůstí má ze semene výchovy školy křesťanské. Katolický Čech vždy věren bude svému národu i trůnu. (Potlesk) Katolické matky, hajte své dítky, budoucnost to vlasti a církve!

P. Vídenský, člen tovaryšstva Ježíšova, mluvil o Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje historickým rozhledem po jeho dějinách od počátku. Úchvatně působily zvláště nové myšlenky, kterými doporučoval činnost mužům o založení a rozkvět Apoštolátu zasloužilým, aby budoucnosti neopomenuli zapsati paměti vychodiště tolika velkých myšlenek a činů. (Viz v Hlasech Svatohostýnských roč. VI. str. 72, 102, 127, Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje.) Mimo jiné varoval před výtkou nám Čechům ve Vaterlandu dne 15. července činěnou, že »prý Čechové hledí s celým světem se spráteliti, jiným národům raditi a pomáhati a to prý je od nich samých odvádí, a působí, že zapomínají, že národ má hledati těžiště v sobě ne jinde a ošťastnění jiných, že se musí hledati ve vlastním domě. Kéž idea apoštolátu přinese Slovanstvu hojného požehnání! (Nadšený souhlas). Konečně ujala se slova odb. učitelka sl. Šebíková z Husovic. Pojednala velmi šťastně o výchově dívek v duchu Cyrillomethodějském účinně význam zbožného srdce ženy, zvláště pro rodiny a výchovu dítek. Živý zájem a všeobecný souhlas vyvolaly slečně Šebíkové hlučnou slávu.

Po valné schůzi sloužil J. M. opat strahovský M. Zavoral, který jak rád na Velehrad dojíždí tak na posv. Velehradě vítán bývá, pontifikální mši sv. ke cti sv. Ignáce, zakladatele tovaryšstva Ježíšova, jehož svátek s úmrtím na den 31. července se slaví.

II. Ustavující valná hromada Akademie Velehradské.

Našinec počíná slovy: Počin důležitosti nesmírné vešel dnešním odpolednem dne 31. července ve skutek. Uskutečněno dílo, po němž dlouhá léta toužili mnozí, o němž skoro při všech sjezdech velehradských s touhou netajenou se mluvilo, kdykoliv byla řeč o rozdvojení Slovanstva. Akademie velehradská stala se dnes živou a života schopnou, skutečností, pravdou.

Na 140 účastníků přivedl zájem o národy slovanské a touha po jejich sjednocení k ustavující valné hromadě. Dr. Stojan ujímá se slova: Radostný okamžik, praví, nastal opět jak pro Velehrad tak pro jeho dějiny. Důležité dílo cyrillomethodějské jest Akademie Velehradská. Loni na sjezdě slovanském přijat návrh dr. Grivce, aby v život uvedena byla akademie velehradská, jejímž úkolem bylo by pěstiti a podporovati vědecké studium o církvi východní.

Apoštolát jest spolkem missijním, Akademie pak bude k tomu, aby ti, kdož pérem vládnou, obhajovali víru slovem a pérem a pracovali k sjednocení. Mezi západní a východní církví jest propast, kterou překlenouti má naše Akademie. Stane-li se tak, sláva Boží se rozmnoží a Slovanstvo i hmotně získá — obnoví se tvář země. Ovšem dítko naše, Akademie, je teprve v kolébce a už nás noviny z nešlechetných úmyslů podezřívají. Než jako na pevném základě víry může nastati opravdové sjednocení všech Slovanů, tak jiného nehledáme, nežli zač prosil sám Ježíš Kristus, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř. — Výbor volen prozatímně na jeden rok, na sjezdě slovanském pak budoucího roku zvolen bude výbor definitivní. Zvoleno jest 5 cizích honoratů do výboru: metropolita Szeptickij ze Lvova, dr. Grivec z Lublaně, Palmieri z Říma, dr. Bocian ze Lvova a dr. Dočkal ze Záhřebu; mimo to z domácích prelat dr. Pospíšil z Olomouce, opat Zavoral, probošt dr. Stojan, kanovník dr. Podlaha, assessor Vychodil, professor dr. Kordač, jesuita P. Špaldák, dr. Hrachovský, professor dr. Kyselý, katecheta P. Jašek, rajhradský P. Šup, dr. Nábělek z Kroměříže, P. Hřiva z Napajedel a rektor velehradský neb jeho zástupce. Povinností bude těch, kdo chtějí na slovanské věřící půdě stavěti, aby duch slovanský zmohutněl v dějinách světových, usilovati k tomu, aby se Akademie velehradské všemi silami zaujali. Práci obětavě žehnejž na přímlovu sv. Cyrilla a Methoděje Matička Svatohostýnská!

III. Valná hromada spolku katol. učitelstva.

Nový předseda p. řed. Mezírka vítá svoje řka: Láska přátelská, láska k náboženství, k dítkám, národu a lidu nás sem svedla. Kdo učitele a kněze odděluje od sebe, není přítelem osvěty a pokroku, není přítelem lidu. Vzpomíná r. 1883 a 1885, kdy přes 3000 učitelů a kněží na nádvoří velehradském ve stínu kříže slibovali sobě, že budou buditi lid. A jak se splnil slib tento? — Na to mluví opat Zavoral svým milým přátelským hlasem: »Pozvání ku dnešní valné hromadě jsem přijal velice vděčně; neboť od malička odchován jsem v úctě k stavu učitelskému. Ztratil jsem sice záhy matku, ale přece si dobře vzpomínám, jak učiteli právě tak jako knězi ruku líbala. Vděčnost ji k tomu zajisté vedla, poněvadž učitel ujal se jejího dítěte a vedl je k dobru. Byl jsem také jako učitel činný a poznal jsem obtíže stavu učitelského, ale i jeho krásu a vznešenost. Od těch dob změnilo se leccos. Nyní se všeobecně tvrdí, že mezi učitelem a knězem, školou a chrámem jest a musí býti propast a kde jí není, že musí býti vyhloubena. Spojené ruce kněze a učitele musí býti roztrženy všemi prostředky, třeba i terrorem. Je to fakt, s kterým musíme počítati. Prý my kněží nepřejeme vzdělání. Slova kněžská mohou prý se ujeti pouze tam, kde je lid zotročilých srdcí a šíjí, lid nevědomý. Dějiny celého křesťanství však tomu odporují. Nejohroženějším nepřitelem církve byla od prvopočátku nevědomost. I život Kristův vám to dokazuje. Na kříži modlil se Kristus: Otče, odpusť jim, neboť nevědí co činí! Mučedníci jsou rovněž ovocem nevědomosti. A i nyní lid a intelligence staví se proti církvi, proti nám z nevědomosti. Kdyby jí nebylo, nemohla by intelligence štváti proti nejsvětějším statkům. Intelligence chápe se kamene z nevědomosti a háže po těch, kdo přinášejí jim dobro. Běda knězi, který je mezi lidem

nevědomým. Jen lid uvědomělý a vzdělaný pochopí plně evangelium a přijme je. Vzpomíná slov dra. Masaryka, že nyní každý realista z V. tř. je s náboženstvím hotov. Diví se jim. Pošlete hocha slováckého do Vídně a bude s vírou hotov ještě dříve. K nevěře dojít není těžko, ale k víře se dopracovat, dle ní život zařídít, je velice nesnadno.

Jménem svobody se vede boj školy proti chrámu. Škola nemá prý býti v područí far. Poukazuje se na dřívější doby, na doklepávání a doprošování. Područí školy pod církví přestalo, ale doklepávání a doprošování nepřestalo, nezmezelo. Dnes mluví o všelijaké nadvládě, je prázdné heslo, dnes jedná se o boj mezi Kristem a nevěrou. Neusilujeme o svobodu školy, ale žádáme, aby učitel byl příkladem dětem. Nedopustíme, aby děti zbožných rodičů byly hnány na experiment nesvědomitých lidí, kteří ve 22 letech hotovi jsou s Kristem. Ve jménu svobody tomu se musíme vzepřít, je-li nám víra svatou. Není to provokace, ale mlčet k podobným věcem byla by zrada. Řečník prosí učitele, aby při vstupu do třídy vzpomenu si, že i oni jsou otcí. Matky s důvěrou svěřují jim své děti a zneužití této důvěry bylo by nečestné, když ten, kdo víru ztratil, i druhé k bankrotu chce strhnout. Prosí učitele katolické, aby se nezpronevěřovali svému poslání, jinak ztratí dorost. Dobrý čin, dobrá myšlenka budou mítí vždy následníky. — Proslov pana opata živou účastí a opravdovou úctou k stavu učitelskému pronesený, byl přijat s bouřlivým souhlasem.

P. T o m e č e k z tovaryšstva Ježíšova, farář velehradský, vítal učitele jménem domu a farnosti; za stranu katol. národní a křesť. sociální posl. Chlebus z Bilovic. J U Č. V i č á n e k odůvodňoval těsné přimknutí katol. studentstva ke katol. učitelům a srovnával podobnost poměrů katol. učitelstva i studentstva. Vyzývá katol. inteligenci, aby se neschovávala, ale postavila se v čelo. Dlouhotrvající potlesk projevoval souhlas s jeho slovy. Správce školy p. V o l a ř í k ze Sobůlek přednáší o »knězi a učiteli,« kde dokazuje nutnost součinnosti těchto dvou veledůležitých činitelů. A přednáška setkala se s úplným porozuměním a souhlasem. A ještě nejsme u konce, nastává

IV. Schůze bohoslovců a akademiků.

Kdo sleduje práce jednotlivých schůzí, s úžasem doznává neunavnost spojenou s velikou láskou k věci, ba nadšením. Od božího rána pracovalo se v pondělí až do večera. A hle, velebný hlas zvonů velehradských oznamuje, že českoslovanští bohoslovci a akademici zahajují svoje slavnosti. I zde v čele průvodu opat Z a v o r a l s četnou asistencí ubírá se do chrámu Páně, s nímž na 200 účastníků. P. Š t o r k z tovaryšstva Ježíšova vítá přítomné. Výmluvně vyzývá všechny, aby kráčeli ve šlépějích velikých svých otců, jichž sochy a obrazy ve svatyni vidí. Jak ve chrámu Páně pěvecký sbor olom. bohoslovců za řízení ct. p. S o s í k a sprovázel vzývání Ducha sv., tak v sále mohutným chorálem »Svatý Václave« zahájil jednání. Předseda »Literární jednoty bohoslovců olom.« ctp. O d r á ž k a vítá shromážděné nadšeným oslovem:

Bratři! Zase po roce námahy a práce přispěchali jsme z různých krajů milé vlasti naší i z dále sem, ku počátku na náboženské základně zbudované osvěty naší, abychom zde načerpali svatého nadšení a posily, i podali si ruce ku svorné práci na líše cyrillo-metodějské pro víru i domovinu. Bohu budiž žalováno, že jest nám patřiti, kterak namnoze koukol dusí, ničí pšenku pravé víry i dobrých mravů ve vlastech našich, takže plnou, navršenou měrou na nás dnes splňují se prorocká slova umírajícího sv. Cyrilla k žákům jeho:

»Čekají Vás tuhé na Moravě boje,
cizinec i bratr úklady Vám chystá,
ale zvítězíte láskou Pána Krista:
lásce této mocné celý svět se koří,
o kéž ona vezdy v srdci Vašem hoří!«

Lásky, lásky Kristovy, svaté, obětavé nám třeba, nemá-li nás stihnouti to největší neštěstí v úřadě posvátném, že bychom se stali mědi znějící a zvonem zvučícím, a té načerpat přišli jsme sem do Betléma Slovanského. Díky Bohu, v trudných dobách dnešních dostalo se zase krajům sv. Václavským kněžstva apoštolsky nadšeného pro poklad víry cyrillomethodějské a jeho přčetné zástupce jako milé hosty našeho sjezdu upřímně vítám. Oceňujeme však plně dosah a význam laické intelligence v obrodné práci pro vlast naši na základě katolickém. Ano, velevážení, rád přiznávám, že s nadšeným uznáním sledujeme Vaše snahy a práce. Že my pracujeme pro prapor Kristův, jeví se jaksi přirozeným a nepřekvapuje, ale laik intelligent nestydící se za svou víru, je dnes bohužel málem bílou vranou, a proto vás všele jménem všech vítám. Jest jistě srdečným přáním nás všech, abychom majíce též cíl na mysli zde se vzájemně poznali, dorozuměli a podali si ruce ke svorné práci a požehnání Boží jistě nás nemine. Zvláště třeba vzpomenouti přízně pánů učitelů, kteří o to dbali, aby oba sjezdy, jejich i náš, byly blízko sebe a poctili nás hojnou svojí návštěvou. My vědouce dobře, jakým v pravdě Božím požehnáním jest osadě smýšlením i jednáním upřímný učitel katolík, srdečně je vítáme mezi nás vyznávající s pěvcem Velehradu Soukupem;

»Apoštolé naši chrám a školu
na počátku hned už spojili,
aby národ svorně vedly spolu.
Běda těm, kdož svazek tisícletý
ruší u bezbožném násilí!
Či má růže bez kořene květy?

Vítám též do našeho středu podtatranské bratry, kteří tolik trpí ve své domovině: dej Bůh — my se ze všech sil o to přičiníme — aby se mezi námi potěšili, posílili, poradili a vrátili pak s tím vědomím, že dobrá myšlenka se nikdy na vždy ubít nedá. S otevřenou náručí vítáme vůbec zástupce všech bratrsky Slovanských odvětví. Pobožností ve chrámu jsme začali plniti své životní heslo: »Ora et labora«, akademií v tom chceme pokračovati, nuže nechť veškero jednání naše spěje k tomu, by zveleben byl Bůh v Mateři své, královně Slovanů, i jejich apoštolech, sv. Bratřích!

Do předsednictva čestného navrhuje vdp. opata Zavorala, vdp. kanovníka preláta dr. Pospíšila z Olomouce, vdp. assessora Vychodila z Choliny, za katol. učitele moravské p. řed. Mezířka, české p. řed. Kafku, za českou ligu akademickou JUC. V. Vičánka z Halenkovic, za klub českých akademiků ve Vídni JUC. Fr. Vítka, za katol. akademiky brněnské Ing. C. Fr. Horkého z Cyrillova, prof. L. Špačka z Brna, katechetu Fr. Kačze z Krakova, za české bohoslovce dp. Oldř. Novotného, novokněze z Prahy a za slezské bohoslovce Lubojackého. Výkonným předsedou jednohlasně a za všeobecného souhlasu zvolen probošt dr. Stojan.

Pan opat Z a v o r a l děkuje za poctu. Byl již jednou na Velehradě mezi bohoslovci a vzpomíná vždy na to. Co zde slyšel a viděl, bylo mu radostnou zárukou, že duch Sušilův nevymřel, ale z generace na generaci se přenáší. Rozumí bohoslovcům, stojí a jde s nimi. Potěšení nad tolika mladými ctiteli cyrillomethodějskými projevuje p. assessor V y c h o d i l. Dnešní sjezd je též tím významný, že letos připadá 25letá vzpomínka na 1000leté úmrtí sv. Methoděje a 30letá na vyslání encykliky »Vznešený úkol«. Katecheta K a c z nepřijímá poctu jemu projevenou pro sebe, nýbrž pro polský národ. Snaží se, aby v kleru haličském rozšířil co největší známost o sjezdech velehradských. Povstal také v »Gazetě Koscielne« proti Edw. Woronieckému, který ve »Swatu slowanském« nazval velehradské sjezdy »bezcennou utopíí«. I jesuita P. J o s. U r b a n polemisoval s Woronieckým. S neobvyklým zájmem uvítán proslov uberského

Slováka. Za učitele katol. ujišťuje p. řed. K a f k a bohoslovce součinností. Po pozdravech přednesl první programový řečník, brněnský bohoslovec, předseda »Růže Sušilovy« a redaktor »Musea« ctp. Fr. P o s p í š í l řeč svou na thema »Dostojevský a křesťanství«. Z důkladné a zajímavé přednášky této přineseme později. Řeči p. P o s p í š í l a ukončen byl úkol dne pondělního. Při společné večeři u Heroldů zapěna byla více i jednoblasně celá řada národních písní. Před desátou hodinou po vykonání večerní modlitby Velehrad stichl.

*

V úterý dne 2. srpna.

Radostně rozléhal se širým nádvořím před chrámem budící hlas zvonů, svolávající účastníky k pobožnosti určené na ranní hodiny. Mši sv. sloužil býv. předseda Literární jednoty bohoslovců olomuckých, novokněz P. Fr. V l a c h ze Stříbrnic. Po ní bylo v akademii pokračováno. Křížkovského sbor »Hvězdy dvě se z východu« vděčně byl přijat.

Užší styk bohoslovců z akademiky přeje si inž. C. H o r k ý z Brna. Po tomtéž touží a volá JUC. V i č á n e k. Vzájemnost slovanská musí spočívat na pevném, nezvratném podkladě a tou je idea cyrilomethodějská. Sjezdy bohoslovců byly obručí spínající kmen slovanský. Úkol sjezdů však není ještě ukončen.

Slova se ujímá druhý programový řečník vdp. opat Z a v o r a l o tom, co od kněží v nynější době žádá církev a věřící lid. Praktický život, nesčíslné rozmanité potřeby lidu a srdce lidu otevřené poví to lépe, co je úkolem kněze a přísnou povinností jeho. Ale přes to chce pronést několik slov povzbuzení, několik rad a pokynů, které má právo dávat ten, kdo jde dráhou kněžskou už řadu let a ne bez sebezapření a bez sebezpytování. Býval vždy zrušen, hlásil-li se mladý člověk, toužící stát se knězem, řeholníkem. Dnes chtějí být knězem a to svědomitým, odolávat před tím po 8 let na gymnasiu útokům usilujícím víru — tot fakt dojímající, vzrušující. Vzpomíná na svou obláčku před 30 lety. Už tehdy roucho kněžské bylo předmětem posměchu, už tehdy přestalo býti značkou privilegovaného stavu, jemuž se vše otvíralo, vše sklánělo hlavy. A oč je teprve nyní jinak a hůř. Potupy a nenávisti přibýlo, jen že tato potupa a nenávist neplatí jen služebníkům Kristovým, ale Kristu samému, ne jen kněžím církve, ale Církvi samé. Boj tento pak zuřící proti Kristu a Bohu ozývá se všude: ve všech zemích a národech, slovem a písmem, štětcem a dlátem, z kathedr universitních i tribun parlamentů, z koufe hospod a i z předlavic obecních škol. Ovšem jakási bolestná útěcha nás naplňuje, považíme-li, že ne my sami, ale i náš Mistr tak hrozným způsobem je napadán. Vážné povinnosti z toho vědomí a fakta, že útoky na nás se nečiní, pro nás vyplývají. Doba naše je totiž dobou světového, promyšleného, energického a účelně vedeného boje za odkřesťanstvím světa, boje, který chce v duši skositi vše nesmrtelné a nadpřirozené, zúžiti obzory na úzký obzor zemské hroudy. Je-li faktem, že nevěra je všesvětová a vždy víc populární, že všechny vrstvy lidu prozírá, tu je stejně bezpečno, že ovoce nevěry počíná lekati vždy více a více ušlechtilých duší. Rouhání na četných rtech umlká, ruce jakoby se k modlitbě sepjati chtěly. Kdo však zvedne a vzkřísí a obváže tyto mrtvé, atheistické duše? Kdo ozáří, zorganizuje a povede křesťanskou mládež? Vy, přátelé mladí, vy budoucí kněží. Úkolem vaším je obrátit lidstvo ke Kristu. vtisknout mu pečeť Kristovu. Jakými prostředky? Nemáte jiných a nepotřebujete jiných než měli Apoštolé: evangelium, milost Boží, soukromý váš život kněžský a veřejný s účinností dobrého příkladu.

Ty prostředky stačí, aby vaše práce přinášely větší užitek než tušíte. Způsob těchto zbraní ovšem musí býti jiný, než byl kdysi. Doby jsou jiné, lidé jsou jiní. Na svých budoucích působištech nenaleznete lidí, o jakých sníte.

Naleznete lidi odchované názory naší doby, různých ambicí, kteří žálí na svou neodvislost. Bude vám jednati s lidmi, kterým domnělé vzdělání dodává pýchy a skepse skoro denně. A o tyto lidi musíte pečovati. Pastorec vaše bude tedy jiná, než dřívě. Ostatně sami protivníci přejí si toho. Přejí si kněze znalé všech oborů, všech potřeb lidu, citů i názorů jeho. Pokrokovost vaše však nemůže býti jiná, než že přibude vám horlivosti, sebezapření a že se dáte celí do služby Kristovy. Nekupujte nikdy oblíbenost u inteligence a popularity u lidu za cenu degradace. Nikdy nikoho nezvednete, leč když sami budete vysoko státi. Do všech prostředí se můžete odvážiti, budete-li bohati nadpřirozeným životem milostí. Oltář musí býti centrem nejkrásnějších myšlenek duše a nejušlechtilejších citů srdce. Na stupni oltáře denně budete vzpomínati svých křehkostí, aby se ve vás lámalo a bortilo, co tvrdého a pyšného a srdce pak se stalo tichým a pokorným. Z oltáře budete čerpati a svolávati déšť milostí na ty, o něž pečujete. Zvykejte už nyní účtě a lásce k Ježíši svátostnému a užasněte, jak nadšeně a účinně budete mluvit na kazatelně. Nevěřte, co se tvrdí a co naše nedůvěra opakuje, že slovo Boží nemá posluchačů, že kněz mluví k hluchým uším a tvrdým srdci. Skepse touží po jasných, přesných a utěšujících pravdách a vy ty pravdy máte a hlásáte je po celý život. Važte si kazatelny. Není pouhou tribunou, není pouhou katedrou, je něčím více. Tak mnohá duše pod ní stojí a čeká na slovo zjevení, tak mnohé srdce na slovo záchranné, tak mnohé vnitro svíjející se v okovech hříchu a čekající, až mu ukážete cestu z tohoto bludiště temnot. Není filosofa, jehož slovo bylo by takovou autoritou podepřeno, jak slovo vaše na kazatelně. Staré pravdy z ní hlásáte, nic nového na ni nepřinášíte. Ale vždyť také bída bolest, hřích lidský je starý. Hleďte kde chcete a nikde nenajdete, co by tyto rány pohojiti mohlo kromě pravd evangelia. Ovšem jsou tyto pravdy od počátku napadány pýchou, vášní a nízkostí. Braňte je, zjevující se ve vši kráse jejich. Přinášejte na kazatelnu lásku sebezapření a pokoru. Nemilují synů hromu a Kristus je také neměl rád. Odhlízejte od osobního, aby i posluchači od vaší osoby odhlíželi. Jděte na kazatelnu v pokoře. Nebude vždy žeň taková, jakou jste čekali. Ale vzpomeňte na Krista oč opuštěnější byl on na konec. Ale pravda už byla zaseta a krev jeho zalita. Proto ne zoufejte. Símě, které rozséváte, je dobré. Zasejte ho jen, o vzrůst se postará Bůh. S ještě větší láskou vstupujete do zpovědnice, kdež budete lékaři duší. Měkká a milosrdná musí býti vaše ruka, aby ran nerozedrala a nepoděsila. Ve zpovědnici právě zažijete chvíle vznešené. Zde pochopíte nejlépe, co to znamená býti knězem.

Vedle evangelia a milosti Boží, celý váš život, celá vaše činnost veřejná budiž apoštolátem. Stojte na svícnu, na očích všem. Dvoje oči vás bedlivě pozorují: oči nepřátel, podezřívavé a podezřívající činy vaše i myšlenky, a oči věřících. Dokud jste Bohu věrni, netřeba se vám báti těchto pohledů. Ale bojte se abyste nepohoršili nikdy těch, kdož na vás hledí. Veřejný život je pro Vás úskalím. Vyhnout se mu však není možno. Sám lid povstává a sdružuje se. Chce Vás míti mezi sebou, v čele svém. Jděte, ale ani tehdy nezapomínejte, že jste kněžími a pastýři všech. Dbejte o to, abyste si svou osadu nezúžili na několik vyvolených duší, abyste ve své přirozené lásce k těmto nebyli tvrdi a nespravedliví k oněm, kteří dosti dobré vůle nemají, aby oni kdysi nemohli říci, že jste se postavili mezi ně a Boha, když k němu chtěli. Braňte víru, jděte s lidem katolickým všude, ale nepřetrhujte pásek s těmi, kteří nevěří dnes, ale mohou věřit za 20, 30 let. Katolická láska objímá všechny i věřící i nevěřící. Buďte takoví, jakými Vás Bůh a věřící míti chtějí. Kéž milost Boží Vás nepouští. Zůstaňte s ní a ona zůstane s Vámi.

Mariánská družina kněžská. Od 3. srpna večer do 5. srpna ráno konala na Velehradě výroční schůze mariánské družiny kněží arcidiecése Olomucké za účastenství 60 kněží. Přijetí nových členů vykonal v pátek ráno ředitel družiny P. Msgr. Demel, superior semináře. Na to vykonána volba nového výboru. Počet všech členů obnáší 101.

* * *

Jak odpadlík odpadlíka s katol. církví usmířil. Na universitě protest. v Dobrosoli (Halle an der Sale) v Německu přednášejí dva professoři, oba konvertité, dr. Alb. Ruville prof. dějin a Uphnes prof. filosofie. V čísle 8. našich Hlasů byl podán snímek ze života odpadlíka Hoensbroccha, který ač co nejpečlivěji vychován byl katolicky, stal se zrádcem na své duši. — Zajímavost jest, co nám sděluje Vlast str. 970 o professoru Uphnesovi, který byl také katolicky vyrostl, než po těžkých bojech se svým svědomím, nad nímž duch pýchy zvítězil, vystoupil z katol. církve neb jak říkáme odpadl a to už před hr. Hoensbroechem. Avšak když se jal Hoensbroech psáti proti katol. církvi takové hrozně nesmyslné lži a urážky, tu vzchopil se odpadlý Uphnes a usvědčoval Hoensbroecha ve lži a psal proti němu, tak že se stal obhájcem katolické církve, což jej přivedlo tak daleko, že se vrátil do lůna své matky katolické církve, které se byl zřekl.

* * *

Anglie. Angličtí katolíci dosáhli odstranění urážlivých výrokův o katolicismu z korunovační přísedné formule anglické za premie — ministra Asquitha na říšské radě dne 28. června; hned při prvé čtení odhlasováno 383 pro a 43 hlasy proti. — **I. Katolický anglický sjezd v Leedsu.** National Roman Catholic. Kongres byl zahájen v sobotu dne 30. července v Leedsu a trval až do 1. srpna večer. Manifestační schůze byly na radnici a poradní v budovách universitních. 27 katolických svazů a jednot zemských, 16 biskupů, 8 opatů a veliké množství kněží a světských pánů účastnilo se. Primas anglický, arcibiskup londýnský, Dr. Bourne přijel s lordmajorem, t. j. starostou londýnským Sir Johnem Knillem, který jest katolík a slavně byli vítáni lordmajorem starostou leedským katolíkem a biskupem výpomocným v Leedsu. V katedrale kázal arcibiskup Dr. Bourne o nutnosti jednoty mezi katolíky a u večer na manifestační schůzi o pokroku katolicismu v Anglii — katolická nauka za posledních 50 let. — Účel sjezdu vytknut v 50letém jubileu. R. 1850 byla obnovena katolická hierarchie v Anglii a za těch let vynikající tři arcibiskupové zaujímali stolicí Westminsterskou. Kard. Wieseman byl to, jenž vzal na se těžkou a choulostivou úlohu, máje zříditi hierarchii katolickou a šťastně ji zřídil. Druhý byl kardinal Manning, jenž pracoval 27 let, známý jako kníže práce, jenž uvedl katolíky do veřejného života. Třetí arcibiskup kardinál Vaughan zbudoval si pomník svou světovou apoštolskou horlivostí. Starati se o katolický lid jest naše nejpřednější povinnost, pravili řečníci: než Anglie jest země misijnářská a proto misijnářskou činností se má proslaviti, aby všady příležitost byla dána každému poučenu býti a do katolické církve se vrátiti. Výkaz utěšený má Anglie v ohledu tomto; nebo r. 1850 bylo 587 katol. chrámů, 99 škol s 11.000 dětmi a 788 kněží; v r. 1909 bylo 1760 katol. chrámů, 1064 škol s 339.000 dětí a 3687 kněží. K tomu společná práce katolíků s jinověrci jest v Anglii vítána a ochotně se přijímá. Dosud v živé paměti jest londýnský Eucharistický sjezd a na Eucharist. sjezdu v Kolíně nad Rýnem bylo na 300 Angličanů a v Montrealu na 100 ač tak daleko, a na hrách pašiových v Horní Americe se to hemží Angličany.

* * *

Světový kongres Marianský v Solnohradě. Již několik měsíců předem připravoval se sjezd Marianský v Solnohradě, jenž se odbyval od 17.—19. července a zahájen byl diecesní výstavou Marianskou umístěnou v sále benedikt. kláštera sv. Petra. K zahájení této výstavy o 11. hod. v neděli dostavil se J. Em. kard. dr. Jan Katschthaler arcibiskup solnohradský, provázen J. M. kníže-biskupem Labutským dr. Michalem Napotníkem. Předseda výstavního komitétu přednesl krátký, ale obsažný proslov, jehož obsah byl, jak církev jednak uměním získává srdce lidská pro víru, náboženství a mrav, jednak zase náboženství, zvláště kult Marianský dává světu nejkrásnější výtvořy umělecké, které ušlechťují city lidské. Ovšem praví zpravodaj »Hlasů« z Brna, že nebylo lze ani porovnat výstavu tuto s výstavou Marianskou svého času v Praze pořádanou a omlouvá ji, že jest jen diecesní a to diecese poměrně malé. Za to potěšitelná prý byla hojným účastenstvím obecnstva neknežského.

V neděli už odělo se město v slavnostní roucho, všude plno praporů, vítání hostů na nádraží zblízka i zdálí — z celého světa. Sjezd byl zahájen v pondělí večer. Skvostnou předehtou to bylo, když se rozezvučely zvony celého města pro cizí hosti prý převzácnou. Ke stoličnému chrámu Páně při vyzvání Ducha sv. vidíme mezi jinými hodnostáři církevními také J. Exc. nejdp. kníže-arcib. olom. Dra. Fr. Bauera, J. Exc. bisk. králové hrad. Dra. Jos. Doubravu, J. M. bisk. buděj. Msgra Jos. Hůlku. Když bylo vše na místech ku slavnostnímu zasedání, poukázal p. předseda, že sjezd tento jest vskutku jako světový, protože se opravdu sešli zástupcové celého světa. Za předsedu zvolen kníže biskup labutský Dr. Michal Napotník z Mariboru, v předsednictvu zasedá také hrabě dr. Jar. Thun, poslanec z Moravy. Následovaly pozdravy a proslovy v těchto jazycích: v německém, francouzském Msgr. Bouron, kanovník z Lyonu; v italském Msgr. Carlo Pietropauli, biskup z Triventa v jižní Itálii; v holandském zástupce biskupa utrechtského; v španělském Dr. Gonzola Sauer, kanovník ze Salamanky; v polském prof. Jasiński; v maďarském biskup hrabě Majláth; v českém biskup Královéhradecký J. Exc. Dr. Doubrava; v slovenském biskup lublaňský Dr. Jeglič; v chorvatském biskup splitský Dr. Nakič. Sjezd je ve všem povznášejší velkolepý.

V úterý při slavné pontifikalce byla provedena mše českého skladatele Fr. Picky pro smíšený sbor a orchestr, církevní skladba kapelníka Národního divadla pražského. Před ní kázal kníže-biskup dr. Napotník: Víra P. Marie náš vzor, při čemž poukázal slovnitý kazatel na vznešenost, všeobecnost, pevnost a živoucnost víry nejsv. Matičky Boží. Přes den pracovalo 8 rozličných sekcí: totiž sjezd marianských družin »Aula academica«, německá ve 3 odděl., slovinská, polská, maďarská, italská, francouzská, španělská o vzpružení života v marianských družinách. Navštívil jsem několik schůzí, praví zpravodaj Hlasu, všechny byly pěkně obelány, z neněmeckých nejvíce se mi zamlouvala slovinská za účasti 3 biskupů: Jegliče, Šedeje a Nakiče. Dr. Sedej je kníže-arcibiskup gorický. Večer o půl 8 hod. bylo druhé plenární shromáždění kongressové v kathedrále.

Z řeči, kterou měl J. Exc. kníže-arcibiskup olomoucký Dr. Fr. Bauer podáváme toto: Solnohrad a Pasov, pravil, byly pro země předalpské klassickou půdou křesťanství, z níž věrověstcové rozšiřovali evandélium do krajín sousedních. Arno a Adalram ze Solnohradu v Panonii, Urulf a Reginar z Pasova v mé drahé vlasti Moravě orali první brázdy pro křesťanství v krajích pohanskými Slovany obydlených a zaseli do nich símě evandělia, jehož podstatnou částkou od prvopočátku jest úcta Panny Marie. A proto není pochybnosti, že úcta Marianská hned s prvními věrověsty k nám na Moravu se dostala a byla pěstěna, třeba neznalost řeči lidu, jako všude jinde, také u nás byla velikou překážkou rozšíření a prohloubení křesťanství, takže především jenom na dvoře knížete panonského Přibiny a knížete moravského Mojmíra a v jejich okolí pevné ko-

řeny zapustilo. Když však Mojžířův nástupce Rostislav od východořímského císaře Michala III. si vyprosil věrověstce jazyka slovanského mocné a když věrověstcové tito, Cyril a Methoděj, horlivě kázíce a písma sv. i obřadné knihy překládající pravdu spasitelnou hlásali; utuchal vliv Solnohradu stále více a nastupoval po něm hrad jiný, velký, moravský Velehrad.

Jak vysoko tím úcta Mariina se povznesla, máme klassický doklad v životě sv. Methoděje. Jeho bratr Cyrill vydechl už v Římě duši svou a Methoděj viděl také svou poslední hodinku se blížiti. I svolal své spolupracovníky na vinici velehradské a pravil jim: »Děti, bděte při mně do třetího dne!« A když se po třetí rozednívalo, ještě jednou poručil duši svou v ruce nebeského Otce, prose svých věrných: »Pochovejte mne v mém stoličném chrámu Páně a to za oltářem Rodičky Boží!« A tak Maria byla a zůstala po všechna století až na naše časy nejlíbežuějším předmětem úcty našich předkův i vrstevníků. My máme církevní píseň, kteréž každá sloka končí prosbou: »Dědictví otců zachovej nám Pane!« Ve vši skromnosti smím se o nás Moravanech pochlubiti: My jsme toto mariánské dědictví svých otců zachovali. (Pokračování.)

Esther — Marie.

(Pokračování.)

Dle vypravování napsal J. Drbohlav.

V.

Nadešla doba, kdy bylo Rosarce s Estherkou navrátiti se do jejich domova.

Posledně před odjezdem z lázeňského místa zavítaly na Sv. Hostýn; den byl čarokrásný. Rosarka přistoupila ku sv. svátostem. Její první prosba, po přijmutí božského Spasitele do svého srdce byla za Estherku. Tato po celou dobu klečela za oltářem před obrazem Matky Boží. — Co tam činila a oč Matku Boží prosila, věděl jedině vševědoucí Bůh a Matka Boží. — Zřejmo bylo, že slzela; dosvědčovaly tomu její zarudlé oči, když vyšla z chrámu Páně, což Rosarce, její bedlivé pozorovatele, neušlo.

Přijely domů. — Pan továrník se doposud nenavrátil z jihu; měl přijeti teprve po několika dnech.

Rosarka měla plné ruce práce s čistěním a upravováním pokojů, neb výhradně jí bylo dovoleno v pokojích svého pána dleiti, jiným služebným jen za její přítomnosti a dozoru.

Esther, již pobyt v lázeňském místě nad očekávání prospěl, pokud mohla vypomáhala Rosarce při pracích.

Celá její povaha se nějak změnila. Stýskalo se jí po tom útulném domku pod košatou lípou, v jejímž stínu tak ráda dliála. Více však ještě po té útulné svatyni na temeni hory hostýnské, kamž tak ráda za krásných dnů chodívala. Toužila již s nedočkavostí spatřiti opět svého milého otce a bratry. Tolik se na ně těšila; vždyť jím měla tak mnoho co vyprávěti.

Dojeli opět domů a radost ze šťastného shledání byla všeobecná. Vyprávění a dotazování nebralo ani konce. Zdálo se, že největších zkušeností měla Esther. Ve své dětinnosti vše zveličovala: vše jí bylo krásným, zajímavým, velkolepým. Nepřipustila jiné skoro ani ke slovu.

Mnohdy musela Rosárka posunky Estheru upamatovati, by se mírnila v řeči, neb až příliš zabíhala do věcí náboženských vzdor pevnému příslibení, že bude v podobných věcech mlčeti. Nastal opět školní rok se svými radostmi a strastmi. Esther, ač vždy ráda navštěvovala školu, nemohla se skoro ani dočkat hodiny, kdy skončilo denní vyučování.

Její nejmilejší škola byla ona hodinka, kdy v ústraní mohla naslouchati výkladům a ponaučením Rosárky. Otec i bratři pozorovali tuto tak nápadnou změnu na Esthere

nepátrali však dále po příčině toho. Otec byl stále zaměstnán buď v kanceláři neb v továrně a bratři též brzy odjeli opět do Němec ku dalšímu se vyškolení v obchodních záležitostech. Měl to býti jejich poslední rok vzdálenosti od domu otcovského.

Přiblížil se podzim se svými krásami i nepříjemnostmi. Brzy po něm nadešla zima, která obyčejně ve velkých městech nikdy nebývá tak krutá jako na venkově, za to ale mnohem nezdравější.

Na Estheru, ač přijela z pobytu venkovského zcela zotavena, nemile působil opět život velkoměstský. Její dříve tak červená tvář počala ponenáhlu blednouti, vadnouti; časem dostavila se tíha na prsou, malé zakašlání neb umdlenost těla.

Opět se dostavily ty samy příznaky choroby, za kterých musela dříve odjeti do venkovského ovzduší. Když pak zavítal měsíc únor, musela již z nařízení lékaře upustiti od návštěvy školy a stále dlíti doma. Lékař povážlivě vrtěl hlavou, neočekávaje nic dobrého. Všechna jeho péče i jeho kollegy zůstávala bez výsledku. Předepsané léky nic nepomáhaly; Esther ulehla úplně.

Rosárce nastaly smutné časy. Mimo své denní zaměstnání musela ještě pečovati o nemocnou. Nechtěla tato přivoliti, by ji dle návrhu lékařů ošetřovala milosrdná sestra, neb světská ošetřovatelka. Chtěla stále míti u sebe jen Rosárku. Obávala se, že by nemohla s ní za přítomnosti ještě jiné tak důvěrně rozmlouvati o všemožných věcech, jak to až doposud činila. Vždyť měla tolik tajných přání na srdci, o nichž nesměli jiní zvědět.

Hodiny k odpočinku určené trávila Rosárka výhradně jen u lože nemocné.

Dlouho do noci bděla; když však únavou přec jen donucena byla ulehnouti, by se osvěžujícím spánkem poněkud posílila, tu srdce její i ve snách bdělo a stále s nemocnou Estherou se zaměstnávala.

Vše ráda pro ni podstoupila, vždyť ji tak velmi milovala a láska jest vždy obětavá, neznajíc mezí.

Když se uklidňující spánek nemohl snést na vpadlá víčka Esthery, tu mnohdy po celé hodiny ji Rosárka vyprávěla o Spasiteli světa a Jeho Nejsvětější Máteři; mnohdy přibírala k tomu děje sv. mučenníků z prvních dob křesťanských. Vše uměla tak živými barvami líčiti, že Esther bývala celá nadchnuta pro víru křesťanskou.

Častěji opakovala přání, by ji Rosárka pokřtila, dodávajíc, že o tom z domácích nikdo nezví. Tato ale obávajíc se o své tak výhodné místo, které by jistě ztratila, kdyby celá věc přišla na světlo denní, odkládala s vyplněním přání nemocné až na dobu příhodnější.

Doufala ještě vždy v uzdravení Esthery, kterážto by pak, jak jí již dříve zdělila, nemohla dostáti povinností náboženským

Nemoc Esthery se však vždy víc a více horšila. Vnitřních bolestí přibývalo, její však dřívější veselost byla tatáž. Ač lékaři ujišťovali, že se nemoc opět zlepší a dřívější veselost navrátí, přec jen dobře na sobě pozorovala, že spěchá jistě smrti vstříc.

(Pokračování.)

Vítězství lásky.

(Pokračování.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

„Hosta? a koho?“ zívá tetinka na pohled klidně.

Pohledem udiveným, nejistým zadíval se dobrý hoch na paní tetu a s rozpačitým úsměvem odvětil: „Přijde Hedviče ženich, pan Hlášek z Budínova — tetinko — Vy nic nevíte?“ —

„Toť — vím to — už asi hodinu!“ zhorka vyjela nakvašená vdova. „No — já

myslel, že tatínek . . !“ chlácholil Adolf. „Tatínek mi to řekl právě před hodinou . . !“ vybuchla znovu — „a nebo že Hedva . . !“ předkládal omluvu za omluvou skroušeně sic, ale úsměvu se nemohl ubránit.

„Hedva? ta mi to řekla teď, že musela — Bože, to jste děti — to mám vděk za tu starost, za tu práci po tolika letech — — lamentovala uražená paní, tu mladý Podobský chěl tetičku udobřit a začal jemně: „Ale, tetičko, tohle Hedvičce nesmíte míti za zlé — to víte — děvče mladé — a — no spoléhali jsme se jeden na druhého, když — no, že jest on jen — sedlák a Vy, tetičko, jste sedláka pro ni nečekala — to se, tetinko, nehněvejte. . !“ Hlas jeho zněl upřímně a prosebně a paní Ploužilová už nedovedla vzdorovat, vyjasněnou tvář a tajemným úsměvem hlavou pokyvovala: „Má v tobě, Dolfínku, sestřička dobrého přimluvěho i obhájece — beztoho jste oba stejní! Nemáš taky už nevěstu a svadbu za dveřmi a mně to nepovíš?“ „Nevěstu mám“ — smál se vesele jinoch „tu ale znáte — Cecilku Beranovu?“ „A co — toto chcete s Hedvou jedním vrzem?“ čtveračivě, už docela udobřena, škádčila dobrá teta. „I ne — já až v masopustě si přivedu Cílků“ odpovéděl Adolf, odcházeje zas ven a za chvíli viděla ho paní Emilie v zahradě u keře nízké růže, poupaty obsypané. Vzdechla si z hluboka a v očích se leskla rosa: „Nemohu na ně naříkat — jsou to hodné děti — ale — Bože — takhle jsem já to nemyslela!“ Uplynul týden byla neděle. Krátce po příjezdu poledního vlaku na nádraží Vilčické vykračoval si švarný junák k Vejrychovu a veselý, potutelný úsměv mu stahoval kníry. Však on ale také netušil, že v nejhořejším maličkém okénečku statku starostova se objevila na okamžik rusovlasá hlavička, ústečka smavá zašeptala a ruka v pěst se sevřela: „Jen ty počkej, tetinka ti poví co proto, žeš ty jen sedlákem!“

Ozvaly se pádné kroky po chodníčku dvora Podobských a pan starosta vyšel přichozímu vstříc; i Adolf se tam vyskytl — konečně po upřímném přivítání uvedli hosta do světnice, kde jim pokročila vstříc paní Ploužilová. Pan Podobský, vykonav krátce úkol představitele, podali si ruce a pečlivá tetinka zpytovala nitro toho „nejhodnějšího člověka“, teprve nyní postřehl, že [tu není dcera. Významně pohledl k Adolfovi.

Tu chvílenku vázl hovor — Bohumilovi se kmitla hlavou obava, zda se jeho vyvolená — nezrazila?

Snad v pohledu jeho vyčetl Adolf tu myšlenku, proto s úsměvem prohodil: „Naše princezna je schována a na sedm západů zlatým klíčem zamčena. Já ji jdu vysvobodit“ a pomalu otvíral dvěře vedoucí do tetinčina pokojíka, odkud bylo záhy slyšeti veselý hlas Adolfův: „Tak, má drahá princezno . . ! — už ale stála Hedvička celá uzardělá ve dveřích a pan Hlášek kvapně jí pokročil v ústřety. Za veselých i vážných rozhovorů domácí společnosti hodiny utíkaly; a než se Bohumil provázen Adolfem vracel k večernímu vlaku, byla paní Ploužilová docela smířena se „sedlákem“ — „Je hezký a hezké chování má!“ více pro sebe poznamenala, když Bohumil odešel.

V neděli na to oplatili Hláskovým návštěvu. Pan starosta jel s Hedvou vlakem na Starodubské nádraží, kde je očekával plný blaha a radostí zářící Bohumil Hlášek a vedl si slavnostně své vzácné hosty do rodného statku. Když Bohumil své matce Hedvičku jako svoji nevěstu představil, oprávněná obava stiskla srdce matčino — a měla co do krásy a bohatství všechno, ale — ale . . .

To dítě asi 19tileté, doma jako v bavlnce vyhýčkané, vši práce šetřené, to že bude nyní zastávat místo hospodyně, místo kde ona, matka se tolik napracovala — ji všude práce volala — poslední na lože — první z lože — ó — to asi nebude pro tebe — ty „hezké dítě!“ a paní matka si při těchto myšlenkách potřásla nedůvěřivě ustaranou hlavou, však uklidnila se, ježto se jí celé chování dívčino zamlouvalo. „Jak se Pánu Bohu líbí!“ — vzdechla si svoje oblíbené pořekadlo.

A tak za málo týdnů uvedl mladý Hlášek do svého statečku mladou paní, selku, mladou svoji žínku Hedvičku. Hedvika šla do nového domova s důvěrou ve svoji lásku; proco doufala, že i ona s láskou bude přijata.

Provázena milým tatíčkem a plačící tetinkou, odcházela Hedvička z rodného domu, kde mládí svoje prožila a nyní s pláčem opouštěla, ale s úsměvem vyjasněné tváře vstupovala do domu Hláskova, kde od nynějška měla žít. První dni v týdnu odstěhována výbava, posléze v sobotu — prý pro štěstí — mladá paní.

Sotva vstoupila Hedva do světnice, kde panímáma překvapena příchozími, uvazovala si čistou zástěru, vrhla se jí Hedva v náruč a do ucha jí zašeptala lichotivě: „Jsem už Vaše — maminko, budu Vás ctít poslouchat — budete i Vy mě mít ráda?“

Neubránila se matka pohnutí; jen z těžší vypravila ze sebe „Hedvičko naše vítám Tě jako matka svoji dceru a Pán Bůh dá, že si tak povždycky zůstaneme!“ a dvěma vroucími polibky pečtily toto příslibení.

I s Vendulkou se sestersky objaly, pak přišla stará Mařena a pohledem nejistým, nedůvěřivým, změřila novou hospodyní, ale než se připravila k slovu, předešla ji tato, chytila ji za ruku, již stiskla a s milým úsměvem pravila: „Že, Marjáno, budem spolu také v dobré shodě žít? Někdy, až bude potřeba, mi i poradíte — vidíte?“ Tohle staré služce lichotilo, tím si ji „mladá“ na celo získala. (Pokračování.)

Zprávy se Sv. Hostýna

Vyslyšení. Roku 1890 byla jsem trápena stěhovavým kloubovým reumatismem. Na radu lékařů vydala jsem se z Rumunska, kde manžel můj byl úředníkem, na cestu do sirnatých lázní v Pišťanech a v Badenu u Vídně. Jako Moravanka a ctitelka Sv. Hostýna umínila jsem si, že také navštívím tento posvátný vrch a prositi budu Matku Boží o uzdravení. Bylo to v srpnu druhou neděli, kdy přijela jsem vlakem se svým synem a bratrem do Bystřice. Z nádraží jela jsem povozem na sv. Hostýn. Ale na cestě ozval se silně můj neduh: Nohy mně otekly tak, že jsem si musila oba stěvíce rozfíznouti a k tomu pod vodní kapličkou nemohla jsem se dostat z vozu. Ale vystoupila jsem otec a v punčochách po všech čtyřech škrábala jsem se vzhůru. A tu najednou, co jsem prosebně pohledla vzhůru ku kapličce, neduh můj byl ten tam, otekliny zmizely, bolest přestala. »P. Maria pomohla«, volali lidé, sedláci a selky, kteří to viděli — dodávající: »tak to má vskutku velkou cenu sem vystoupiti.« — »Ovšem že má«, odpověděla jsem; »špatně se mi to lezlo, ale P. Maria pomohla, však já ji také ctím a miluji.« A bylo to roku 1895 v Rumunsku, v městě Kimpolunk. Opět jsem onemocněla a již tři měsíce jsem ležela. A tamní prof. lékařství i vojen. lékař vzdali se naděje na mé uzdravení. »Vy mně nemůžete pomoci«, řekla jsem jim leda mým penězům z kapsy, ale uvidíte, zda-li se pozdravím nebo ne. Tak jsem řekla v plné důvěře k té, která mně před pěti lety již pomohla. A hle! Přiblížil se 2. únor, svátek Očistování P. Marie. V důvěře k ní poslala jsem 6 velikých svící s pomněnkami a zlatými slovy »Ježíš, Maria, Josef« do katol. kostela, 5 zl. na mši sv. a dárek (12 lahví vína) duchovenstvu. — A slyšte: Den před tím jsem byla ještě celá oteklá a druhého dne, v ten svátek, ráno v 6 hodin byla jsem uzdravena. I šla jsem do kostela. Kostel byl plný věřících, lidé hleděli na mne, poněvadž věděli,

jak to se mnou dopadalo a volali: »Toť se stal zázrak.« Mé služebné pravily: »Vizte, jak milostpaní je s P. Marií.« »A s Pánem Bohem«, dodala jsem; »když se člověk Boha drží, Bůh je s ním, když člověk v Boha věří, Bůh ho neopustí aniž Panna Maria.« — A. M. z Vídně, 12. srpna 1910. — Plníc svůj slib vzdávám nejvšelejší dík b'ah. Marii Panně a sv. Josefu za vyslyšení prosby u veliké tísně. I dokládám, kdo máš jaký bol neb zármutek, utíkej se k Matičce Sv. Hostýn. a sv. Josefu a budeš za jisté vyslyšen. M. M. z Hranic, odběratelka Hlasů Sv. Host — Za uzdravení své a synovo děkuje bl. P. Marii vděčná matka V. A. ze Ž. — A. B. z Brna vzdává P. Marii Svatoh. tisícové díky za uzdravení v nemoci. — M. K. z L.; umínila jsem si, že udělám-li na přímělu P. M. Svatohost. zkoušku, v těchto listech to uveřejniti. Plníc tímto svůj slib, vzdávám tisícové díky P. M. za vyslyšení mé prosby. — Vzdávám tisícové díky P. M. Svatoh. a sv. Josefu za vyslyšení v jisté důležité záležitosti.

H. P. z V. K.

Dary na koruny Matičky Svatohostýnské a milého Ježíška zaslali: N. Kramolišová z West-Texas 5 kor., odběr. »Hlas Svatohost.« z West-Texas 4-80 kor.; Frant. Dostálová ze Sněhotic prsten, naušn. a 1 kor.; z Brušperka manž. Jos. a Lucie Sochecí vícero cenných předmětů; nejmen. 2 prsteny a naušn. a 40 h; Fr. Kozlovský z Vážan 2 kor.; z Nasoburek A. Zemanová 1 kor.; A. Bartoňková 1 kor., M. Hradilová 1 kor., z Frýdlantu od nejmen. 12 kor. a několik cenných předmětů; Karla Karmazin z Černovic 2 prsteny; Fr. Tobola, kovář ve Frýdlantu 5 kor.; Jos. Gallusová z Prahy 1 prsten, 2 naušn. a 2 kor.; Prostřed. Beaty Janíkové zasláno z Místku, 8 prstenů a naušn. od p. a slč. Řehové, F. S. 3 kor., J. L. 3 kor., M. K. 3 kor., J. D. 2 kor., M. O. 2 kor., B. J. 5 kor. a stf. dvacet; T. Sečkař z Mikulčic 1 kor., V. Mašek z Heraltic 2 kor.,

V. Bezděk z Křtomil 1 kor., N. N. z Brodku 10 kor., N. N. z Brodku u Nezamyslic 2 kor., N. N. 60 h, z Ondratíc J. J. Kořínkovi 1 kor., N. Muchova 2 kor., J. Fréhar 1 kor., A. Šen 40 h, F. Rudolf 1 kor., z Dobrochova N. Hošková 1 kor., J. Kouřil ze Smržic 5 kor., F. Frgalova z Střerovic 2 kor., prostř. důst. A. Suchánka zasláno od poutníků Slezských sbírka 27 kor., z Olomouce A. Fajflová prsten, nauš. a 4 kor., A. Blažková řetěz a 1 kor., J. Židličková prsten a 80 h, A. Matlová naušnice, F. Boksanová křížek, J. Haluzová 3 kor., A. Částkova z Jakubova sn. prsten a dukát; A. Pospíšilová z Loštic snubní prsten, z Prusinovic sbírkou 540 kor., ze Vsetína Rosalie Černocká a Frant. Kostková 2 zlaté naušnice, N. N. z Frýdku 7 kor., z Opatovic M. Hájková 160 kor., T. Kuglarová 120 kor., M. Haloušková 2 kor., M. Bednařová 1 kor., N. N. 1 kor., M. Sobolová z Přivozu 2 nauš., M. Hruzová z Loučky 1 naušnice, M. Valoušková z Modřic zlatý křížek, Jos. Šmírerová prstýnek, prostř. Ant. Stratilové z Hranic zasláno více kousků zlatých a stříbrných skvostů a 10 kor., z Bochoře N. Nováková 1 prsten, 2 nauš., sponu a 1 dukát, st. Nováková 2 kor., J. a L. Šindel 3 dukáty, Fr. Pazdírková z Citova 1 prsten, p. Limce z Císařova prsten, A. Kabelíková z Císařova 2 prsteny, z Brodku: Ž. Brázdilová křížek, Fr. Dočkalová z č. 4, 10 kor., Frant. Skoupilová 1 dukát; M. Janáčková z Čes. Budějovic více kousků skvostů; prostř. Františka Valentína z Brna více kousků skvostů, T. Čecháčková uč. v Třeštině skvosty, Fr. a Anna Pospíšilovy z Tlumačova 1 kor., prostřed. V. Bezděka ze Křtomile odevzdáno 10 kor. po † Jos. Blatákové ze Křtomile; odběr. Hlasů Svatohost. a ctitelé P. Marie Svatoh. z Bosonoh u Brna 5090 kor., Ant. a Ad. B. z Brna zlaté předměty, rod. Sazečková z Prostějova zlaté předměty, M. Davidíková ze Strážnice 2 prsteny, El. Klevelandová z Vídně prsten a 5 kor., A. Kotoučová z Brna zl. křížek, N. N. z Hranic naušnice, N. N. z Olomouce sponu a naušnice, N. N. ze Záhleňic zl. naušnice, N. N. z Bystřice p. H. prsten, C. Kryšková z Mařatic 2 nauš., M. Hauštavová z Olomouce naušnice a sponu; po 1 kor. darovali: N. N. ze Lhoty Radkovic, N. N. z Morkovic, M. Komínková z Místku, N. N. z Uh. Brodu, T. Rozkošná z Křenovic, N. N. z Tlumačova, N. N. ze Žákovic, N. N. z Vítkovic, M. Hlinecká z Podivína, F. Orlová z Mor. Ostravy, N. N. ze Záhleňic, N. N. ze Žeranovic, Kar. Hubáčková z Řetěchov, M. Chalupková z Kostelce, A. Adamcová z Kostelce, A. Taušová z Kostelce, A. Nesmělová z Třebčína; po 2 kor.: z Morkovic 2 N. N., Fr. D. z Pašovic, F. Kalábová z Hrozných Lhoty, N. N. z Vážan, N. Bradíková ze Žalkovic, V. Doležel z Količína, Fl. Zicháčková z Bílavska, J. David z Hostašovic, N. N. z Luhačovic, A. Kašpárková z Vídně, Anna Adámková z Vídně; po 3 kor.: M. Heinrichová z M. Ostravy, N. N. ze Smržic, N. N. z Prasklic; po 4 kor.: N. N. ze Smržic, rodina N. z Kladerub, N. N. z Val. Mezifíci; po 5 kor.: V.

Doležel ze Lhoty u Choryně, K. a M. Bartošovi z Olšovce, A. Kuchtičková, Rychtářov, A. Piňusová z Rychtářova, N. N. ze Žákovic, dobrod. ze Žeranovic; po 10 kor.: Marie Langová z Bohdalic, N. N. z Místku, děti Pospíšilovy z Břestu, Barbora Kolaříková z Břestu, Anna Kolaříková z Břestu 10 kor. a stř. náram, M. Vagnerová z Klokočí 1 dukát, N. N. z Místku 20 kor., N. N. ze Štramberka 8 kor., N. N. 6 kor., N. N. z Tlumačova 11 kor., Ctihodné sestry sv. Karla B. z Vel. Lukova 10 kor., N. N. prsten a řetěz s křížkem, T. Moštálková z Roštína 8 kor., M. Špačková z Brna 150 kor., prostř. K. Juřenové v Myšim sbírkou 10 kor., dvě rodiny z Hněvkova 9 kor., F. Pokludová ze Staříce 2 kor., z Brna B. K. a H. Z. závěsek s řetězkem a prsten, prostř. Frant. Glosové z Kateřinek u Opavy zaslána sbírka 1450 kor. a 21 kousků všelijakých skvostů, ze Stříteže dp. P. Chalupa, farář 1 dukát, 3 křížové dolary a jeden saský peníz, A. Králová 1 broží a dvoje naušnice, Anna M. z Vídně snubní prsten, z Němčic A. Malochová 10 kor., F. Kuchařová 10 kor., Nejmenovaná z Urbanova 4 kor.; po 1 kor. darovali: Fr. Bradáč z Nivnice, J. Soukeník z Nivnice, A. Buroňová z Uh. Brodu, Fr. Kuchař z Ústí, M. Bučánková z Podr. Lhoty, J. Prchalová z Vítkovic, J. Polách z Lužné, M. Kišperová z Veselého n. M., Ter. Blahutková z Rašovic, J. Stejskalová z Oseka, M. Mačalová z Kaňovic, M. Kalašová z Kaňovic, rodina Pavlíčková ze Žákovic, J. Král z Drahotuše, El. Meixnerová z Mostkovic, N. N. z Kozlovic, J. Augustinová z Mostkovic, N. Nesvadba z Kostelce, A. Rachunek z Prakšic, poutníci z Lišné, Kl. Lapčíková, ze Svyatynova, Fil. Menšíková z Palkovic, rodina Vyvialová z Místku, rodina Boháčová z Kozlovic, M. Skýpalová z Oznice, Fr. Zbořilová z Tetetic, N. N. ze Slezska, N. N. z Kladeruby, Fr. Hložek z Těšic, rodina Matějčková z Chromče, M. Janoušková prsten, Fr. Doležalová z Lešné, Frant. Pospíšilová z Lešné, N. N. z Chromče, N. N. z Přibora, Ot. Šidlačková z Přibora, Al. Strádalová z Napajedel, A. Malotová z Lehotic, K. Chladinová z Vítonic; po 2 kor. darovali: rodina Chmelíková z Malenovic, P. Hurbiš z Nivnic, N. N. ze Želče, M. Kanovská, rodina Zbořilová z Tetetic, N. Dvorníková z Rychlova, M. Janová z Rovenska, J. A. Čačala z Chomíže, A. Litová z Otaslavic, M. Nováková z Kokor, N. N. z Chromče; po 3 kor.: M. Pleslová z Vlčnova, N. Kyseláková z Němčic, F. Pavloková z Řepiště; po 4 kor.: N. N. z Chvalčova, N. Uhlířová z Brna, M. Sehnal z Brusné 5 kor.; po 10 kor.: M. Číhalová z Mor. Ostravy, A. Berková 10 kor. a šperky, A. Čelnová, J. a Ter. a J. Polách z Lužné, J. Horák z Prasklic, L. Hlaváček a muž. z Vážan, A. Šubertová z Přibora, Fr. Vilímová z Vídně, K. Daněk z Přerova, C. Kovářová z Mysločovic 20 kor., N. N. 20. kor., M. Číhalová z Přivozu 4 kor., Jan Šimek z Palkovic, sbírkou 8 kor., N. N. z Pravčic 8 kor., rodina N. ze Štramberku 250 kor., k upomínce Fr. Horákové z Pra-

sklic 40 kor., 2 osoby z Chromče 8 kor., M. Olivová z Nivnice 7 kor., J. Janíček z Rovenska 5 kor., Fr. Blaž z Kozlovic 4 kor., vícero poutníků po menších částkách darovali dohromady 440 kor.. N. N. z Pavlovic 3 staré mince, M. Šnajdrová z Rychtářova zlaté náušnice, M. Petrášová z Dol. Lhotě prsten, N. N. z Brna křížek, A. Kolařová prsten, M. Veselá šperky a A. Rašková z Uher. Skalice M. M. Jašková ze Štramberka 1 kor., Petr a Ter. Sochová ze Štramberka 2 kor., V. Hlkl 40 kor., Emer. Kolářová z Drahotuš 50 kor., G. Příbylová z Drahotuš 5 kor., Terciáři z Morkovic 3 kor., Freml z Plumlova 1 kor., A. Lukášová z Loučky 1 kor., N. Studentová z Hradčan prsten, R. P. z Chromče 5 kor., A. Volfová z Kunovic 1 kor., manž. Šajovi z Chromče 1 kor., N. Vlčková z Brna 1 kor., N. N. z Čechovic 3 kor., A. Lošáková prsten, N. N. z Jezernice 1 kor., Ctih. konvent Ss. Uršulinek z Přestavlk 40 kor., N. N. z Bojkovic 10 kor., A. Havlíková z Kralice 2 kor., H. Troschke z Libhoště sbírkou 7 kor., J. A. z Bránek 1 kor., prostř. dp. dr. Stojana 3 kor., A. Novák, kaplan ve Sloupnici 20 kor., N. N. z Bolelouce, Majetína a Kokor troje náušnici.

Dary na stavbu schodů na Sv. Hostýně. Z Brušperka: Josef a Lucie Sochací 6 K, M. Vlčková 6 K, V. Šnajdrová 1 K; V. Bezděk, Křtomil 1 K, N. N. z Brodku 2 K, Barb. Kabelíková z Pterova 2 K, manž. Hykrdovi ze Slavenice 1 K, N. N. ze Lhoty Radkov 1 K 60, Fr. Dvořák z Chrástán 10 K, N. N. z Morkovic 2 K, N. Ostrčilová, St. Ves 1 K, rodina Dárková z Místku na jeden schod 120 K, K. a M. Bartošovy z Oršovce 5 K, N. N. z Tlumačova 2 K, rodina Tomečková z Rouského 1 K, N. N. z Vážan 4 K, M. N. z Místku 6 K, El. Klevetová z Vidně 5 K, Mar. Purgettová z Vidně K 140, N. N. z M. Ostravy 2 K, rod. Drncová, Dol. Štěpánov 10 K, M. Valná, Veselí n. M. 16 K, B. a A. Kolaříková a Jos. a M. Pospíšilovi z Břestu na jeden na schod 120 K, N. N. z Rajhradu 5, M. Vrtělová, Brno 1 schod 120 K, Ž. Chudíková, Pterov 5 K, rodina Chmelíčková z Malenovic na 1 schod 120 K, rodina Kopřivova z Černotína 2 K, F. Sejda z Hranic 2 K, M. Marešová z Němčic 2 K, N. Zivalová, St. Ves 2 K, od dobrodinců z Lužné sbírkou K 840, J. Haramija z Kaňovic 5 K, rod. Zbořilova z Hulína 5 K, Karel Daněk z Pterova 10 K, N. N. Kladeruby 1 K, Ver. Šestáková, Sazovice 1 K, A. Kopecká, Brno 2 K, A. Zatloukal, Zahnašovice 2 K, M. Částečková 1 K, N. N. z Čechovic 2 K, N. N. z Jezernice 1 K; dobrodinci z farnosti Špičské darovali po pěti korunách: Frajs Frant. a Antonie, Špičky, Kunovský Karel, Špičky, Fridrichova Terezie, Kunzendorf, Kunovská Františka, Špičky, Rabel Theresia, Kunzendorf, Klesl Ferd. a Antonie, Špičky, Hrab Albert, Špičky, Hrabová Klára, Špičky, Kučová Cel., Špičky, Kahlig Franz, Litschel; po čtyřech

korunách: Hilscher Magdal, Kunzendorf, Hegrová, Špičky; po třech korunách: Strnadel Karel, Špičky, Brosch Leopold und Roser, Kunzendorf, Michalek Aloisia, Kunzendorf, Hillerova Anna, Špičky, Herrmann Ed., Kunzendorf, Lohn Wilhelm, Kunzendorf; po dvou korunách: Kuběna z Louček, Palacký Karel, Špičky, Franková V., Špičky, Rössnerova J., Špičky, Herrmann Amalie, Kunzendorf, Hýža Jan, Špičky, Schindlerka z Kunčic K 220, Al. Schindler, Kunčice, Michalek Aloisia, Kunzendorf, Herrmann L., Kunzendorf, Šmíra Maria u. Franz, Litschel, Kunovská Johanna, Špičky, Hausovi z Louček, Michalek Ferd., Kunčice, Pavlín Franz, Litschel, Michalek Ferdinand, Kunzendorf, Herrmann Beata, Kunzendorf, Jašek Jan, Špičky, Ungennante, Haša Karel a Marie, Špičky, Fridrichova A. z Louček; po jedné koruně: Glossova Cecilie, Herrmanka z Kunčic, Rablová z Kunčic, Proklova M., Špičky, Ungennanter aus Litschel, Rabel Magdal, Kunzendorf, Mück Aug., Kunzendorf, Fridrich Jan, Špičky, Čepicová Vlasta, Špičky, Vinklárková A., Špičky, Čepica Václav, Špičky, Oravova Marie, Špičky, Fridrich Amalia, Kunzendorf, Hýža K., Špičky, Kunovský Barbara, Kunzendorf, Pajdlova A. Špičky, Lusík Josef, Špičky, Michalek Eng., Kunzendorf, Klesl Rozalie z Louček, Mück M. z Kunčic, Schlosser Karolina, Hermitz, Winkler Aloisia, Kunzendorf, Herrmanova M., Špičky, Černobýl J., Špičky, Vilímec A., Špičky, Strnadel Karel, Špičky, Tvrdoňova T., Špičky, Kurfürst František, Špičky, Bachnik Beata, Kunzendorf, Hermanova M., Špičky, Stuparek Ludmila, Kunzendorf, Kowal Karl u. Karolina, Hermitz, Frajs Marie, Kunzendorf, Klösel Theresia, Hermitz, Španhelova M., Špičky, Pajdlík Magd. Kunzendorf, Hawran Theresia, Kunzendorf, Blaschke Josef, Litschel, Mück Marie, Kunčice, Kurfürstova Františka, Špičky, Novák Fr. a Amalie, Špičky, Hýža Jan, Špičky, Selzer Aloisia, Kunzendorf; Bílová Barbora z Kunčic 70 haléřů; po 60 haléřích: Kopečná Barbora, Špičky, Štramberská Marie, Hermitz; po 50 haléřích: Volková, Špičky, Schlosser Sophia, Hermitz, Matyska Karel, Heřmanice, Schlosser Anna, Heřmanice; po 40 haléřích: Nejmenovaná z Heřmanic, Hynčica Cyrill, Špičky.

Počasí na Sv. Hostýně od 15. července do 15. srpna. — V druhé polovici července bylo počasí příznivější než v první. Jen jednou klesl teploměr na 10·7 (24. července) jinak kolísal mezi 13—21. 19. července přehnala se třikrát bouře přes kopec, deště nebyly silné, nevíce 12·2 mm. — V první polovici srpna opět dosti studené noci až citlivě studené (10—16 st.) celkem 7 dní bez deště.

Dary na křížovou cestu. V. Bezděk ze Křtomile 1 K, N. N. 2 K.

Na chléb sv. Antonína darovala Nejmenovaná z Hulína na poděkování za uzdravení 2 K, E. B. z H. V. 20 K.

protože by prý jihoslovanští právníci všude Němce na jihu z úřadů vytlačili!

Založení katolické Slovenské Stráže v Lublani dne 10. července. Velký národní svátek, v celé slovinské oblasti konalo se na jednou 161 ustavujících schůzí (dborů nár. obranného spolku Slovenská Stráža na podkladě náboženském.

Morava. Msgr. Willpert slavný badatel v katechizacích měl v Olomouci v kníž. arcib. residenci přednášku o novém obrazu sv. Cyrilla, nalezeném v podzemní basilice sv. Klimenta v Římě.

Z protiklerikálního tábora na Moravě. «M. V.» «Rozhárnost ve straně lidově-pokrokové a přímá bezradnost ve vedení pokrokové Moravy proti sjezdnocným vojům klerikálním jsou typickým důkazem, ač bychom pro doklady mohli jít třeba i ku straně agrární nebo soc. demokratické či národně soc. Roztrpčenost a pocit sklamaní má za následek, že jednak lepší lidé počínají se politického života stranit, jednak že i massy lidové stávají se lhostejnými ku důležitým zjevům veřejným a že tak vlastně posilují se zámysly klerikální a zpátečnické vůbec.» A «protiklerikální» tábor, sám v sobě roztrhaný a se svářící, chce připravit národu lepší budoucnost. Pokrokářská budoucnost národa nemohla by být jiná než je pokrokářstvo samo: rozhárnaná a sklamaná.

Ondřej A. Hlinka přibyl z Velehradu do Olomouce 3. srpna. Do katolického domu do místnosti «Sušila» sešla se četná společnost. Ondřeje Hlinku uvítal redaktor P. Světlík, který projevil radost nad tím, že Hlinka po všem pronásledování a žalařování zůstal duševně i fyzicky nezlomen, tak že může svoje vzácné síly dále věnovat boji za práva svého lidu. Ondřej Hlinka v ohnivě a uchvacující promluvě prohlásil, že rány, jež utrpěl, nejsou pro něho bolestny; neboli trpět pro národ, pro pravdu a právo. Láska k lidu a silná křesťanská víra byly mu oporami tak pevnými, že přestál všechno vítězně. Promluva Hlinkova byla hluchně aklanována. Na oslavu Hlinkovu zapělo Pěvecké sdružení «Nešvera» Zdravici od Nešvera a slovácké písně.

Literatura.

Redakci zaslané spisy vřele doporučujeme: Křesťanská Askese ve světle pravdy P. Jos. Rybák I. J. na Sv. Hostýně. Odpověď na hesla modernismu na vědeckém podkladě. Promberger v Olomouci. Sedmero řečí, str. 68. Cena K 1.20. Vezmi a čti, co jest křest. askese, jaký boj mezi sobectvím a láskou křest., mezi duchem křest. a mrzkou žádostí těla a očí a pýchou života. — Křesťanský dělník. Časopis katol. jiných a mužů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Měsíčník pro rodinu a řemeslo. Frant. Waldmann. Praha. Družstvo Vlast. Dokončen roč. osmý, tak že veškerý náklad Křest. dělníka byl úplně rozebrán, ba i kdo se opozdil, žádného čísla nedostal. Cena K 1.70. — Růže Dominikánská, Praha. Konvent Dominik. — Růže Lurdská, Leop. Kolísek, Předklášteří u Tíšnova. — Naše Slezsko. Časopis pro katol. lid ve Slezsku a moravských enklávách. K 3.—. Kateřinky u Opavy. Roč. I.

Doporučujeme našim rodinám

Kolínskou cikorku!

ANNA KROPKOVÁ
Viedeň III.-I., Ungargasse 3.

Zhotovuje z černého a hnědého lodenu i z lehké černé látky oděvy ku profesi a do rakve pro členy III. řádu sv. otce Františka

- Prosí se o udání objednatelů -
a o správné adresy (pošta, země).

Ludmila
Březinová
dříve Cecilie Hošťálek.
obchod poutnickým zbožím a
— umělými květinami. —
Doporučuje obchod svůj všem
P.T. poutníkům
na sv. Hostýně.

Vychovávací ústav v Kocléřově

(Ketzelsdorf) u Svitav, přijímá dívky škoie odrostlé, které si přejí naučiti se němčině, frančtině, hudbě, vyšívání, malbě, šití a přístřihování prádla i šatů, vaření, žehlení atd. Krajina zdravá. Bližší zodpoví správa ústavu.

SVICE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN,

první moravská továrna na voskové zboží a svíčky v **Bystřici pod Hostýnem**

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez chyb.
Kanařasy na ložní povlaky, košilová
plátka lněná neb polovičníky, rumbur-
ské šaty, grilezety, ručníky, tkané bar-
chetty na šaty, modní zefirky na košile
a bluzky, a na šaty, bílé gradle, flanely,
modré tisky na domácí šaty a zástěry
vše mnou ručně pracovány, velekrásny,
trvanlivy v délce 3—15 m.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec

Česká Čermná č. 107., p. Náchod.

Každý dle potřeby, račte udat co po-
třebujete, i délku zbytku si račte zazna-
menati, nehodící vyměním, neb dle žádosti
peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí
každého. Též zasílám

půl tuctu, čistě lněných prostěradel
beze švu, 150 cm. šlr., 200 cm. dl.,
jen za K 15.80.

Karel Zástěra,

hodinář a klenotník

v Dolních Kounicích u Brna.

Český dodavatel věžových kostelních
hodin. — (Dříve dílovedoucí a monter
u firmy Frant. Moravuse v Brně.) —
Nabízí se slavným farnostem a obcím
k dobrému a levnému postavení **věžo-
vých hodin** s dlouholetou zárukou.
Též i **kapesní hodinky**, klenoty,
zlaté a stříbrné zboží v hojném výběru
má vždy na skladě. — Četná vysvědčení
po ruce. — Vývoz do všech zemí.

Umělecký ústav pro malbu, leptání
a broušení skla

B. Škarda Brno,

hotoví okna kostelní v každém způ-
sobu a provedení na přání i se želez-
nou konstrukcí ve vlastní strojnické
dílně hotovené. Mosaikové obrazy pro
výzdobu vnější i vnitřní na křížové
cesty a oltářní obrazy. Rozpočty na
požádání.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakosti a lahodnosti pro
nemocné a žaludečními nemocemi tr-
pící. K odporučení červené ro 38,
44, 50, 56 hal. za litr, bílé po 44, 48,
52, 56, 62 hal. za litr, černé po 40, 46,
50, 80 haléřích za litr zasílá dobírkou
v soudkách od 30 litrů výše jedlně
svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem,
Rjeka (Fiume), Přímoří.

Důkaz velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma a franko.

Tiskařské práce -

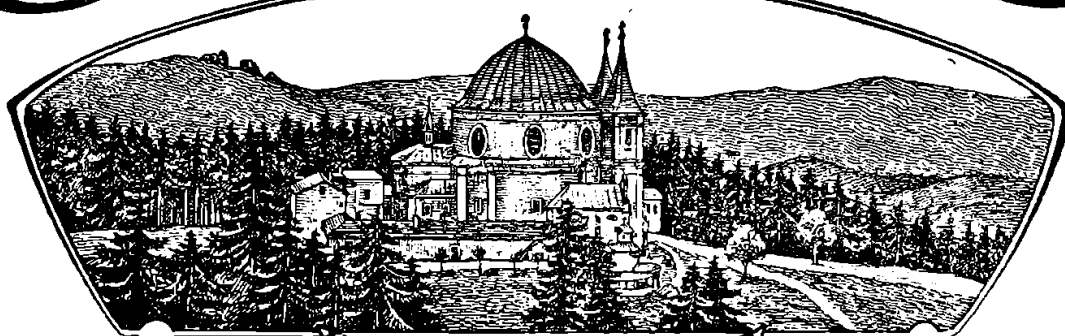
všeho druhu zhotovuje
rychle a za ceny levné
tiskárna tohoto listu -

Zaorálka a Tučka, Holešov

Ve prospěch zvelebení sv.
Hostýra doporučuje se
koupě obrazů **Vítězná
Panna Maria Svato-
hostýnská a Příchod
sv. Cyrilla a Metho-
děje na sv. Hostýn.**
Cena jednoho obrazu s hudeb-
ním strojem K 10.90, bez hu-
debního stroje K 7.40. Dodává
v bedně s vyplaceným poštov-
ním poplatkem

L. Klabusay Holešov

Grafský ústav Zaorálka a Tučka, nást. Lamb. Klabusaya v Holešově.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 10. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.

Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 koruna,
v Americe dol. 0.25, v Německu 1 M.

OBSAH: Obrázky Svatohostýnské: V. Naše útočiště. VI. Obnova sv. Hostýna. VII. Důvěra v Matku Páně. — Obrázky Svatohostýnské: Matka Boží bolestná na Golgotě uctívána — Pouti Svatohostýnské ve svém zenitu roku 1910. — Valná hromada Matice Svatohostýnské a svěcení nově zbudovaného schodiště na Sv. Hostýně dne 12. září. — Kulturní projevy: Sjezd Nariaských družin v Praze 14.—16. srpna. Ruský konvertita p. Evrainow. Sjezd katolíků z Rakouska v Inšpruku. Eucharistický kongres v Montrealu v Kanadě. Anglie. — Naši vlastenci: † Msgr. Vladimír Šťastný. Vldp. Tomáš Bláha. — Vítězství lásky. — Esther—Marie. — Zprávy se Sv. Hostýna. Z církve a ze světa. — Listárna — Inseráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Dokud konati se budou přípravy na korunovaci Vatikánskou sochy Matičky Svatohostýnské, budou míti jednotlivá čísla »Hlasů Svatohostýnských« přílohu 8 stran. Redakce.

Čistý výnos věnuje se korunovaci Matky Boží Vítězné na Sv. Hostýně.

Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

v útvaru 64 kázání, I. a II. díl, vydané P. Ant. Rejzkem Tov. Jež.
rovněž Bohuslav Balbín, jeho život a práce, obdržeti lze
na Sv. Hostýně.

Zprávy z církve a ze světa.

Císařské a královské díky. Jeho Veličenstvo císař a král František Josef vydal předsedovi ministerstva baronu Bienensthovi následující vlastnoruční list: Za příležitosti mých 80. narozenin dostalo se mně ze všech mých zemí nesčetných blahopřání a důkazů věrné oddanosti, jež srdce moje, pro všechny národy stejně bijící, hluboce dojal, potěšily a k další práci posílily. S pocity hluboké vděčnosti za ochranu a pomoc za dlouhého života s nebes mně poskytnutou vystupují ku Všemohoucímu vroucí moje modlitby, aby i nadále neodpíral svého požehnání mým snahám o blaho všech obyvatelstva mých států. Všem pak, kdož v těchto dnech laskavě si na mne vzpoměli z celého srdce děkuji a nařizuji Vám, abyste díky můj u všeobecnou známost uvedli. — Lázeň Išl 21. srpna. — František Josef m. p. — Moravané! Veliké neštěstí stihlo nenadálou povodní částí naší Moravy. Sta rodin jsou bez přístřeší, postrádají nejnnutnějšího. Rychlá pomoc jest nutná, nemá-li nastati neštěstí další. Přispěj tedy každý dle své možnosti na okamžité zmírnění bídy a nouze těžce postižených krajanů. — Kdo rychle dává, dvakrát dává! Příspěvky na penězích zasílejte na adresu: Josef Mašek, c. k. vl. rada v Brně, Giskrova ulice 5, jemuž uložena bylo, aby vedl účty a pokladnu o zaslaných příspěvcích. Potraviny, šatstvo atd. buďtež zasílány přímo místním pomocným komitétům v postižených obcích. Za klub poslanců katol.-národních a křesť.-sociálních na sněmu zemském a radě říšské: Dr. Mořice Hruban, Jan Srámek, Dr. Šl. Jos. Koudela, Jos. Šamalík. — Jenom jeden příklad o hrůzách neštěstí tohoto podáme: V Kunovicích někteří odhadují škodu povodní způsobenou na více než 2 miliony korun. Dosah katastrofy nelze dosud určit přesně. Zde podáváme několik momentek z Kunovic, které samy o sobě mohou podati čtenáři obsah o hrůzách v Kunovicích za katastrofy: Dělník Horák na dvojích vanách sbitých dohromady zachránil 29 lidí. Domkář Pichopánek uvázal svých sedm dětí na švestkový strom, kde zůstaly celou noc po 12 hodin. Občan Pálka zachránil

své tři děti a ženu, které se naň v smrtelných úzkostech navěsily. Kdyby nebyl přišel mu na pomoc soused, byli by všichni utonuli. Hned za nimi zůstala z příbytku jeho zřícenina Chalupník Hrášek převáděl svoji matku do chalupy souseda Bartoše ze svého příbytku, který v patách spadl.

Listárna. A. S. z Brna žádala o vodu z pramene Svatohostýn., aniž by byla udala celou svou adresu. Kdo je to, aby bylo možno vyhověti.

Doporučujeme našim rodinám

Kolínskou cikorku!

Vzorky všeho tkalcovského zboží dodá Vám na požádání zdarma

Osvald Lelek, tkalcovna a továrna prádla
Lázně Bělohrad - Čechy.

Prádlo všech druhů dámské, pánské i ložní šije se dle míry. Výbavy pro nevěsty ušité koupíte u mne nejlevněji. Pište si o velký obráz. ceník.

Zápis do I., II., III., IV., V. a IV.

třídy českého dívčího gymnasia s právem veřejnosti, dívčí dvoutřídní obchodní školy, kursu ku vzdělání industriálních učitelek, kursu ku vzdělání vychovatelek jakož i do vedlejších předmětů: klavíru, houslí, zpěvu, němčiny, francouzštiny, angličtiny, všech druhů praktických i ozdobných ručních prací jakož i malby, konal se ve dnech 9 a 10 září v ředitelnách ústavu na Král. Vlnohradech, Korunní tř. č. 4. — Pro dívky z venkova zřízen jest pensionát. Informace udělují se každodenně.

Školské sestry ř. sv. Fr.

Ludmila
Březinová
dříve Cecilie Hošťálek
obchod poutnickým zbožím a
— umělými květinami. —
Doporučuje obchod svůj všem
P.T. poutníkům
na sv. Hostýně.

Vychovávací ústav v Kceléřově

(Ketzelsdorf) u Svitav, přijímá dívky škole odrostlé, které si přejí naučiti se němčině, francčině, hudbě, vyšívání, malbě, šití a přístřihování prádla i šatů, vaření, žehlení atd. Krajina zdravá. Bližší zodpoví správa ústavu.

Od VI. Štastného.

Obrázky Svatohostýnské.

V. Naše útočiště.

Rádsek Tobě, Hostýnemůj,
chýlím ve svém hoři,
vždyť na Tobě Matka Boží
posud divy tvoří.

Tvoří, jako tvořila,
Tatarů kdy sbory
divým proudem rozlily se
okolo tvé hory.

Čili není div to velký,
že vlast ještě žije,
v jejíž bfehy po tisíc let
dravé moře bije?

A div větší, že již není
po národě veta,
v němžto otec rekem býval,
ach, a syn je sketa!

A div divů, že ta hora
blesků nesesýlá,
když v tomrodě tolik zrádců
vlastní matce spílá!

VI. Obnova Sv. Hostýna.

Nesbožili chrámu toho
krvelační Tataři,
svatý Hostýn spustošili
osvícení barbaři.

Když se v dále na obzoru
nebe mrakem chmoufí,
strážců rámě zažehnává
valící se boufí.

Matka Boží bolestná
na Golgotě uctívaná.

Když tenchabý národ nedbá
rady ani prosby,
hle jak se to rámě zdvihá
přisným kynem prosby.

Stavěli a budovali
nový Babel světový:
chutě zednář kámen lámal
z posvěcené budovy.

Prostý lid však se svou písni
nezapomněl na Hostýn,
slzami ta místa smácel,
kde stál Matky Boží tyn.

Nechodili s pouhou písni,
po kameni každý vzal,
na horu jej v obět nesli
a chrám spustlý znovu vstal.

Zas tvé oko s plesem zírá
k bělostnému Hostýnu: —
jaký kámen na chrám vlasti
obětoval's, ty synu?!

VII. Důvěra v Matku Páně.

Přede chrámem na Hostýně
sochy svatých bratří:
Cyrill, Method s hory svaté
přisným zrakem patří.

Patří po svých dítek vlasti
jako bdělá stráž.
vážně k nebi zdvihají se
jejich mocné páže.

Kdy však v lidu zuboženém
bídy hlas se množí:
svaté rámě ukazuje
vzhůru k Matce Boží!

Jos. Rybák T. J.

Pouti Svatohostýnské ve svém zenitu r. 1910.

1. Sv. Hostýn probudil se k svému životu při jarní pouti. Probudil-li se tehdá a vynořil ze zimních mlh zapomenutí na obzor zanícených srdcí láskou k P. Marii, tak stanul v zenitu t. j. na vrcholu svého jasu v letě, na svátek P. Marie nanebevzaté.

Již v sobotu odpoledne 13. srpna bylo na posvátném vrchu dosti živo. Přibylí Břeclavští s dp. Fr. Hladíkem, Karlovičtí a j. Ve zpovědnici, jež jest věrnou ozvěnou ruchu poutního, začalo to jíti do tuhého.

Ale v neděli, která byla svatvečerem poutní slavnosti, vzrostl ruch poutní měrou neočekávanou. Jako včely, když se rojí, kolem královny se shluknou v jeden chumáč, tak že jedna sedí na druhé, tak kupily se v neděli kolem královny Hostýnské v hustý zástup průvody ze všech končin Moravy: dopoledne, kdy přišlo, průvody z Kopřivnice, z Hor. Újezda (s novoknězem Kar. Koláčem), z Morkovic, z Radvanic, z Borové ve Slezsku; odpoledne, kdy vysvitlo slunko, aby příští slavný den rozlilo jasnou zář na Svatohostýnský velechrám průvody z Pohorčelic u Napajedel, z Kozlovic u Frenštátu, z Líšně, z Ježova u Kyjova a j. Na noc nakupili se poutníci v kostele tak, že celý zástup nemohl se pro nedostatek místa ani posadit, ale stál jako zeď uprostřed poutníků sedících, nevěda si rady ani pomoci; nakupili se v hostinci na chodbách i po schodech, nakupili se v ambitech v každém krytém místečku, ba i pod stříškou branky klášterní.

V pondělí, o slavnosti, ráno o 4. hod. byl kostel tak nabit, že se muselo sv. přijímání podávat venku, kolem kostela. A již přicházely nové zástupy: z Rajnochovic, z Rymic s vdp. farářem a hudbou, z Osíčka, ze Záhřeba, z Postřelmovy, z Bosonoh, z Újezda u Vizovic, z Ostravice a z Bílé s dp. kaplanem z Pustoměře, z Jezernice u Lipníka, z Bílovce s dp. kaplanem a četní jednotlivci. Za chvíli nestačil kostel, aby pojal shromážděné; nestačili zpovědnice; lidé i venku chytali kněze a prosili za vyslyšení sv. zpovědi; nestačilo přístřeší; poutníkům, hemžícím se jako mravenci, byla přístřeším jen bář nebeská. Proto konaly se služby Boží (kázání a zpívaná) i venku, v románské kapli, Zde sloužil mši sv. vdp. Fr. Pavlíček, farář v Kozlovicích, a v poutní svatyni měl slavnou mši sv. s četnou přísluhou vdp. Frant. Korec, kons. rada a děkan obvodu Telečského, jenž v těchto dnech neunavně vypomáhal ve zpovědnici. Patřil-li's na cestu z Bystřice na vrch, byl to nepřetržitě se vinoucí pás protkaný pestrými kroji a úbory poutníků vystupujících a sestupujících. I po polednách byla svatyně Svatohostýnská poutníky naplněna.

Jedním slovem to byl zenit (vrchol) poutí Svatohostýnských v každém ohledu: zenit co do množství poutníků, jichž bylo za dva dni na 23.000, zenit co do oslavy Boží a P. Marie: byloť zpěvů nejvíce, modliteb nejvíce, zpovědí nejvíce (3000) a doufáme i zenit co do milostí. — Věru, krásný to a důstojný ohlas věčné slávy Bohorodičky nanebevzaté.

Jaký to jásot, jaký to ples
zaznívá síněmi nebel
odevšad: »Sláva Marii dnes!
s Ježíšem vítáme Tebe.«

U věčné město slaví svůj vjezd
Královna nebes i země,
korunou slávy z dvanácti hvězd
zaskvívá, hle, se jí téměř.

Dolétla na zem radostná zvěst,
s horama údolí jásá:
»Maria nebes Královnou jest,
jistější naše jest spása.«

Pojal i Hostýn nadšení cit,
v jásavá propukl slova:
»Královno, hle, Tvůj Moravský lid
věrnost ti přísahá znoval«

2 K zenitu nadšení pro Nebeskrálovnu přičísti sluší i vzácnou slavnost v první den oktávy svátku Nanebevzetí, 16. srpna.

Ve velechrámu Hostýnském konala se dýmantová svatba, t. j. šedesáté výročí svátostného svazku manželského p. Josefa a Veroniky Kusákových z Lutopecen u Kroměříže. Ráno o 9. hod. tito šťastní manželé, prostí venkované, shromáždili se se svými živými dětmi (dvěma syny a třemi dcerami) a ostatními potomky jakož i s blízkými přátely před oltářem Divotvorkyně: celkem bylo tu čtvero pokolení, od staříckých jubilantů počínaje až do pravnuka, ještě dítěte, kterého také vzali na Sv. Hostýn. Slavnost byla dojemná. I cizí mezi přítomnými — bylo všech asi 60 — ze srdce blahopřáli vzácným oslavencům k této radostné počtě, poněvadž viděli, jak těmto prostým lidem bylo se přičiniti, než dětem svým zajistili lepší úděl a budoucnost nežli měli oni sami — jestli jeden syn (Dr. Alois Kusák) dvorním advokátem ve Vídni — a jak zbožně žili, když jedna z dcer (S. Julitka) dostavila se v řeholním hávu, jsouc milosrdnou sestrou sv. Vincence z Pauly. »Dobrý strom dobré ovoce nese.« Po krátké promluvě obnovili oslavenci svůj svatební slib, jež už 60 let věrně plnili. Potom následovala naše sv., při níž přistoupili s dcerou — řeholnicí k sv. přijímání. — Kdo viděl krásný tento projev vděčnosti synů a dcer k ustaraným rodičům, když tu stáli kolem nich, na klekátku klečících, před milostnou Matkou Svatohostýnskou, snadno si připomněl slova: »Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.«

Jednu matku máme všichni
děti jako rodičové,
všichni-li ji milujeme,
splní se nám krásní snové:

Kolem ní se shromáždíme
po dnech blaha, po dnech bolu,
a, až pouť svou dokonáme,
budem u ní věčně spolu.

Po slavnosti občerstvili se všichni v hostinci, kde stařečku — jubilantovi pravoslavný mnich sv. Basilia, Václav Maršilek, bývalý missionář v Persii, nyní v klášteře sv. Makáře v Lubáni u Petrohradu, osobní přítel p. Dra Al. Kusáka, zavěsil mu na prsa řád P. Marie Loretanské. Jmenovaný mnich zavítal sem při své cestě ze všeslov. sjezdu v Sofii.

3. V následujících dnech oktávy svátku Nanebevzetí P. M. měly pouti Svatohostýnské jen malý sklon od zenitu svého. Čítalo se v neděli (21. srpna) přes 8000 poutníků, z nichž dva tisíce posílili se chlebem nebeským. Byli tu Metylovičtí s vdp. farářem, Zašovští s dp. kaplanem, Mistečtí, Frýdečtí a j.

4. Říká se: »Konec dobrý, všechno dobré.« To ačkoli je někdy pravdivé, na pouti Svatohostýnské se nehodí. Kdyby byl býval jen konec srpna dobrý, nebylo by ještě všechno, nebyl by celý měsíc dobrý. Ale když i začátek srpnových poutí byl dobrý a zvláště sřed (15 srpna) skvotně dopadl, tím lépe byl-li i konec dobrý. A byl.

Sobota, 27. srpna, byla krásným poutním dnem; patřila poutníkům Valašským od Rožnova a Krásna, počtem půl sedma sta, pro ně obstaral zvláštní vlak vdp. farář z Horní Bečvy Ant. Pavelčík. Úspěch podniku zajistili vdp. farář z Lešné Fr. Křížan, dp. kaplan z Rožnova K. Zbořil, dp. kaplan ze Zubří Al. Pozbyl jako vůdcové průvodu. Vděčně vzpomenouti sluší i vdp. Fr. Schindlera, prof. česk. gymnasia v Kroměříži, jenž přivedl průvod Pavlovický (u Přerova) a horlivě vypomáhal ve zpovědnici, jakož i dp. Boh. Brablace, jenž přichvátal se Šenovskými Slezany.

Jako vysoké hory hojnou vodu skýtají údolím, tak hlavní města naší Moravy se svým okolím vyslala v posledních dnech srpnových četné poutníky na Sv. Hostýn.

V sobotu, v neděli a v pondělí dopol. (27, 28. a 29. srpna) hostil tento na 10.000 poutníků, mezi nimi dva tisíce většinou terciářů sv. Františka z Olo

mouce a okolí, kteří přibyli dvěma zvláštními vlaky pod vůdcovstvím dd OO. řádu Kapucínského; v pondělí odpoledne a v úterý vítal pak šest set poutníků z okolí Brna, kteří měli zvláštní vlak ze Sokolnice a provázeni byli duchovními jednotlivých průvodů. — Obě pouti měly něco společného: obě vyznamenávaly se pěkným zpěvem, zvláště zpěváci olomouckých terciářů ozvědčili svou vyspělost, krásně a dojemně pějíce české řeholní hodinky; obě měly kazatele, kteří dojemnými slovy vzrušili hluboké city zbožných posluchačů, Olomoučtí v dp. P. Methodovi a Sokolničtí ve vdp. Fr. Doupovci, faráři z Přímotic; obě měly slavnou mši sv. s četnou přísluhou: prvním sloužil mši sv. vdp. novicmistr řádu kapuc. z Prahy, P. Sarkander, druhým vdp. Jos. Kolenec, farář z Měnína; a konečně poutníci obou poutí přistoupili vesměs k sv. přijímání a s živým zájmem vyslechli výklad dějin a památek Svatohostýnských. — Jenom jednu zvláštnost měla pouť Olomouckých terciářů, vlastně vůdce její, P. Method; zvláštnost, kterou neměl dosud žádný vůdce poutníků. Víte, co to bylo? Vous, myslíte? Ne! Také něco kapucínského, ale co? Slyštel V Olomouci, kde se nastupovalo do poutního vlaku, nechtěl zřízenec dráhy strpěti, aby do prvního vlaku, jenž měl vyjeti dříve, nastoupili ještě někteří poutníci. A když jim P. Method jako vůdce poutníků přece doporučil, aby tak učinili, obořil se naň slovy: »Teď pojďte a zaveďte se s vámi protokol«. To P. Methoda překvapilo. Co teď dělat? I vytáhl svou kapucínskou černou tabatěrku a praví čtveračivě k přísnému úředníku: »Vezměte si šňupeček!« Tento si vzal; a obrátiv se na podřízeného, otázel se, zdali jsou ještě některé vozy volné. Když tento ochotně přisvědčil, řekl: »Otevřte je!« — Poutníci pak nastupovali dále a bylo po protokolu. To zmohl kapucínský šňupeček!

Ještě trvali poutníci na Sv. Hostýně a již tu bylo zas třicet kněží — exercitantů, aby také čerpali u Matky Boží světlo, sílu a nadšení pro své povolání.

V zenitu stál Hostýn svatý,
zářil leskem vzácné krásy —
za to, Matko, poutníky své
uved' v zenit blaha, spásy!

Valná hromada Matice Svatohost. a svěcení nově zbudovaného schodiště na Sv. Hostýně dne 12. září.

Nadáli jsme se, že letošní valná hromada bude skvělejší nežli bývalé za let minulých, než pro neustálé nepohody obávali se mnozí, že asi překážeti bude hojně návštěvě nepříznivé počasí. Ale v neděli odpoledne se vyjasnilo a slunečko se ukázalo a také i hned odpoledne zástupcové věřících shromáždžovali se, aby se účastnili obou slavností a napřed se vyzpovídali mohli. Prapory a majáky ověncenými vyzdobeno schodiště od Vodní kaple až ke kostelu.

Po 6. hodině v neděli u večer zahájena Valná hromada obvyklým průvodem, při čemž vyšli shromážděným členům vstříc Jeho Milost biskup. Dr. K. Wisnar, starosta Matice Svatohostýnské; probošt Dr. A. Stojan, jednatel; děkan kol. Dr. Schneider, pokladník; strážcové Sv. Hostýna kněží z Tov. Jež. s ostatním duchovenstvem, aby je uvedli do chrámu Páně, kde oslovil a uvítal Matiční výbor a shromážděné P. superior Stejskal řečí pří-

slušnou, poukázav co vše před 50 lety na Sv. Hostýně nebylo. Na to vypočetl, co nyní na Sv. Hostýně vidíme zbudováno a opraveno. Za vše díky jako by Matka Páně sama vzdávala, jež tlumočil kazatel, a díky její jsou milosti v životě i ve smrti. A milosti tyto přijímají tisícové a tisícové, kteří sem putují, aby se zde sv. svátostmi posvětili, ve víře se upevnili, v životě křest. se obnovili, vyslyšení došli. Sv. Hostýn je drahá perla Moravy. Jako perla do zlata se zasazuje, tak se zvelebují více a více Sv. Hostýn, aby zářil slávou Matky Páně a svědectví vydával, jak si váží Moravané perly této. Matici světeno dítě, které zasluhuje více než mateřskou péči. A věru chvály a uznání zasluhuje horlivost a obětavost všech P. T. členů výboru Matičního — jakož i členů Matičních vůbec, litanie se sv. požehnáním následovaly.

V pondělí ráno od půl 4. hod. slouženy mše sv. a zpovídáno. O 5. hod. měla J. Milost biskup. pontifikální mši sv., kdy bylo také společné sv. přijímání, zároveň u vedlejšího oltáře mše sv. za zemřelé členy, na to kondukt. Letos započala schůze Valné hromady už o půl 8 hodině a měla býti kratší nežli jindy, aby se mohla vykonati slavnost svěcení schodů. Proto se obmezili všichni zpravodajové na nejpotřebnější.

Referoval vys. dp. p o k l a d n í k mnoho o tolikerých výdajích letošního roku, kdy Matice Sv. Hostýnská byla neobyčejně živá v působení svém. Ovšem bez příslušných příjmů nebyla by schopna života. Vykazovaltě toliko na schody dosavadní příjem na 42.000 korun. Jaké byly dluhy Matiční známo jest z výkazu minulého roku. Výpočtem všelikých příjmů a vydání zbývá dluh na budoucí dobu 39.700 K. Vdp. děkan holešovský jako revisor schválil správnost účtů a navrhl absolutorium, které s povděkem jednohlasně přijato.

Vys. dp. j e d n a t e l sdílel s členy o podnicích Svatohostýnských do budoucna. — Členů má Matice na 14.000, z nichž ovšem na 1.400 zemřelých, jejichž seznam se uveřejňuje občas v »Hasech Sv. Host.« Jelikož V ý b o r ztratil dva členy, svého horlivého místopředsedu M-gr. Droběnu a hrab. Šeilerna, jenž daleko mimo Moravu se zdržuje, proto na jejich místa jednohlasně zvoleni pp.: JUDr. Pištěcký z Kroměříže a místopředseda rada Fr. Sedláček z Brna. Onen jako právní obhájce Sv. Hostýna, tento zejména ve příčině osamostatnění jeho má veliké zásluhy o Sv. Hostýn. Za náhradníky přijati vldp. Kleveta z diec. brněn. a dp. Balt, Hřiva. Na to se zmínil o potřebných noclehárnách pro poutníky, o nové kříž. cestě, která nátlakem jistých mladých lidí započatá dovolává se svého uskutečnění a zakončení. Neosvědčené obrazy se sejmou a zašlou se na posv. Velehrad, aby tam na chodbách umístěny byly. S nemalým zájmem naslouchali shromáždění výkladům o slavné korunovaci, které se má dostati Svatohostýnské soše M a t i č k y P á n ě. Vysvětloval Dr. Stojan, že ačkoliv obraz P. Marie Sv. Hostýnské v Bystřici p. H., s Hostýna při zrušení chrámu dolů svezeny, je starší než nynější socha na hlavním oltáři, ač ani onen původní není, přece korunována býti může, ježto starého obrazu ke korunovací není třeba. Vždyť sv. Otec v Římě korunoval zlatou korunou sochou Panny Marie úplně novou. Věřící totiž nemají tak úctu k soše, jako k místu samému; neboť chodili na Sv. Hostýn, když tam obrazu nebylo. Korunovací tudíž se má místo Mariánské samo vyznamenat a povznést, ačkoliv na Sv. Hostýně tolik mimořádných vyslyšení každý měsíc v Hlasech Sv. Host. se zaznamenává. Dle církevních předpisů se žádá toliko, aby místo bylo velepamátné a to náš Sv. Hostýn jest historicky velepamátný a aby velké zástupy věřících drahně milostí hledali s důvěrou u Matky Páně a nalézali jich. I tato pohledávka nalézá svého úplného zadostučinění, povážili se kolik tisíc tisíců putovalo a putuje na Sv. Hostýn a nabývá posvěcení svého.

Že má Svatohostýnský hospodář p. cí.s. rada Jan Nep. Harna velké zásluby o hospodářskou stránku prvního poutního místa na Moravě, upříti nelze. Nazývají ho na př. lesmistrem. A věru jenom letos dal zalesniti vrch 22.000 stromečků. S jakou starostlivostí uplatňuje svojí zásadu »Dobrý člověk stromu neublíží«. Pak se stará o cesty, které vedou na Sv. Hostýn. Vykládal bolestně jak se ho dotýká, když vidí nevěrce a tutti quanti pokrokářskou, tak zv. inteligenci, jak se bavívá na svých výletech po kopci a lesích Svatohostýnských, takže ani náboženský ani vlastenecký cit v ohování jejich se nepozoruje. Studuje prý důkladně noclehářskou otázku. Že toho roku obnoveno nákladem kostelního jmění 12.000 K průčelí svatyně svatohostýnské jakož i veškeren zevnějšek její s pozlacenými makovicemi a jinými ozdůbkami, že střecha obdržela žlaby na okapy a roury plechové, že obnovena zevně kaple blah. Jana Sarkandra na památku 50letého jubilea jeho blahověření, pochvalně se zmínil p. hospodář, což na vrub strážců Sv. Hostýna připsáno bylo Že jisté listy nepřátelské církvi sv. jsou nepřátelské i Sv. Hostýnu, že jej špiní a slintají, kdo by se divil. Proto neztratí Sv. Hostýn, holubička bílá, ničeho na své jasnosti a bělosti.

Návrhy podal p. poslanec Chlebus ve příčině čistoty na Sv. Hostýně, tlumočil přání poutníků, aby brzy byl na Sv. Hostýně při chrámu Páně stálý varhaník, který by stále zde také bydlel. Konečně P. Rejzek, redaktor »Hlasů Svatohostýnských«, ač uznání a chvály zasluhují tiskové odběratelů jejich, doporučoval zejména členům Maticním, aby se dívali na Hlasy jako na svůj list a proto ještě větším počtem je odebírali; jsouť především pro ně vydávány. Tím zakončena schůze. Nyní se seřadilo na 2000 poutníků, z nichž asi na 800 mužů bylo, aby se vykonala děkovací pobožnost a odevzdání schodů Matici k účelu příslušnému. Za zpěvu provázeného hudbou »Chválu vzdejme Moravané« ubíral se průvod s J. bisk. Mil. a četnou assistencí k Vodní kapli, kde odevzdal p. stavitel Otto Zeman z Bystřice schody starostovi Matice. Starosta pak J. bisk. Mil. obrátil se k hospodáři Maticnímu, by si je vzal na starost. Cí.s. rada p. Harna plesaje radostí děkoval všem dobrodincům. Dovolává se našeho historika vlasteneckého Bohuslava Balbína pravil že byla vždy Maria Panna národu českoslovanskému milá a to dokázali nyní opět Moravané, kteří za 9 měsíců tak veliké a drahé dílo umožnili a uskutečnili.

Ejhle cesta od Vodní kaple až ke svatyni, kterou posvětili naši otcové a předkové tolikými modlitbami a hojným potem po kolik věků, stala se nám a potomkům pohodlnější a příjemnější.

Jeho Milost biskup. oslovila nyní shromážděné kněžstvo a lid překrásným výkladem na 15 stupňových žalmů a jejich význam. Historický mají podnět, že město Jerusalema zbudováno na kopci a na hoře Maria ještě výše chrám, k němuž vedly schody s kolika stran a na cestě ku chrámu odbývaly se modlitby a zpívaly se žalmy. Obsah těchto žalmů jest radost a chvála Hospodinu a díkůvzdání za vše dobré, zejména na slova (Žalmu 125.) »Naplněna jsou radostí ústa naše a jazyk náš plesáním. Učinilte s námi veliké věci Hospodin: učinění jsme veselící se. Ti, kteříž se slzami rozsévají, s plesáním žíjí budou. Jdouce šli a plakali, mecíce semena svá. Přijdouce pak přijdou s plesáním nesouce snopy své! Požehnáním buďtež živým i mrtvým oběti na dílo toto. Kéž blahoslavení všichni, kteříž choditi budou po cestách těchto! Za průvodu nahoru a zpěvu »Tisíckrát pozdravujeme Tebe« světila Jeho bisk. Milost schody. U kříže se vykonala krátká pobožnost, načež se ubíral průvod dále ke chrámu Páně s písní: »Bože chválime Tebe!« V kostele pak byla modlitba poděkovací a sv. požehnání. Po pobožnosti děkovací byl výklad podán na památky Svatohostýnské. Po společném obědě v hostinci rozchod a na rozloučenou sv. požehnání.

Redakce.

Kulturní projevy.

Sjezd Marianských družin v Praze 14. —16. srpna. Byl velkolepý. Země českoslovanské koruny Svatováclavské vyslaly na tisíce účastníků z družin Marianských, aby konali třetí Marianský sjezd svůj v král. hlav. městě Praze. Zahájení sjezdu vykonáno v neděli dne 14. srpna ráno vzýváním Ducha sv. a mší sv. ve chrámu Páně sv. Ignáce. O 9. hodině v Klementinu shromáždilo se na 2000 účastníků. Naše Moravěnka vyslala do stověžaté matičky Prahy přes 500 svérázných sodálů, ba ani ohrožené Slezsko nescházelo. Přišli všichni s radostí v srdcích, aby vyznali, co cítí a vyslovili. jak noviny Čech poznávají svoje veřejné a mohutné »Credo«, jež spočívá na živé víře a čisté lásce k Matce Boží. Tento jas pospolitě lásky a jednoty úchvatné bylo viděti odpočátku až do konce sjezdu.

Dp. P. Ant Ostrčilík T. J., ředitel Marianské družiny mužů. a jinohů v Praze, byl duší celého sjezdu; jemu také hlavní zásluha přísluší. Nejdp. opat ze Sionu v Praze Meth. Zavoral zvolen za předsedu, místopředsedou byl p. finanční sekretář Pužman. Do čestného předsednictví zvolen jako předseda nejdp. světící biskup Brusák, místopředsedové cíl. rada pan Štěp. Fischer z Král. Hradce a j. pp.

Pozdrav J. Em. nejdp. kardinála Leona z Skrbenských pronesl J. M. biskup, načež od srdce k srdci promluvil dojemná slova k rodákům o významu Marianských družin a jejich vzniku v Čechách. Připomněl, že roku 1575 bl. Edmund Kampian, tehdy professor na vysokých školách pražských, napotom mučeník za sv. víru ve svém rodišti Londýně, s dvanácti nadšenými studujícími v našem památném Klementinu, na těchže místech, kde se odbývá sjezd, založil prvou Marianskou družinu. Zde v těchto chodbách ujalo se prvé símě, z něhož vyrostl mohutný strom, v jehož stínu sloužili Matce Boží zbožní Pražané od šlechtice počínaje až na dělníka s mozolovitou rukou a jeho sirotou bydlící v chudobných chatách. Ve zlých dobách, jak historie česká sdílí s námi, osvědčili se sodálové znamenitě. Otcové, synové, bratři bojovali pro ty drahé statky věčné i časné mečem, matky jejich, manželky a sestry zase modlitbou. Končil slovy: »Matko neopouštěj nás«. Hlasitý vzlykot a pláč byla na to odpověď.

J. Eminenci p. kardinal zaslal pozdrav sv. Otce, jakož i Apoštolské požehnání, což vyvolalo neobyčejný rozruch u všech shromážděných. »Sláva« třikrát provolaná sv. Otcí byla zároveň modlitbou za Jeho Svatost. Král. hl. město Praha vyslala na sjezd také dva zástupce své obecní starší pp. Weise a Fialu, kterým dáno čestné místo na tribuně u předsednictva. Z tolikerých pozdravů zaslaných z blízka i zdálí sálalo jedno nadšení a jedna radost všech sodálů. Telegramy nad to zaslali: Jeho c. a k. Výsost. p. arcikníže Frant. Ferdinand, J. Jasnost nejvyšší maršálek princ Lobkovicz připsal i pozdrav, J. Exc. p. místodržitel král. česk. hr. Coudenhove, všichni nejdůst. arcipastýři z Čech, Moravy zaslali pozdravy a projevy radosti.

Dp. P. Schroller, C. SS. R. ředitel Mar. Druž. mužů a jinohů v Brně, promluvil o kázni a vzájemné lásce sodálské porovnávaje vzornou družinu vzorně provedeným obrazem, kde je vše spojeno v ladný celek. Šťastně volené postavy s plným výrazem vzkříšené k životu ukazují na osvědčeného umělce: proto si Marianská družina své členy vybírá, je v jedno spojuje, křísí v nich ducha opravdu křesťanského, apoštolského. Marianská družina je vojenským šikem ve službách své královny. Činitelem pak vzorné družiny nejdůležitějším bývá ředitel.

Druhý proslov na thema: »Marianské družiny a Nejsv. Svátost oltářní« měl vldp. prof. bohoslov. dr. Jindra, starosta kongregace mužů a jinochů Král. Hrad. Vzpomínaje živé víry a ohnivé lásky bývalých sodálů Marianských k Ježíši Kristu, dokazuje, že po těchžte stezkách i nyní kráčetí jest. Základní myšlenka Marianské družiny obsahuje tré: Jest to láska k Marii Panně, společenská mysl a samospráva. Nuže v tomto trojím směru má býti každý sodál dobrým věrným sluhou Ježíše Krista. Čím byl Kristus Pán Marii Panně Matce jeho? Čím má býti tudíž sodálovi Ježíš Kristus eucharistický ve mši sv. a ve sv. přijímání? Podobně ukazuje účel družin na posilu a hojný život, aby života měli a hojněji měli.

Třetí řeč: Marianská družina a idea Cyrillomethodějská, kterou promluvíti měl vldp. Pospíšil, spiritual semináře olomouckého, odpadla, protože už nezbývalo času — Večer bylo divadelní představení, když se byli dali sodálové dle programu dříve fotografovati podle skupin a všichni hromadně. Nejdp. opat Zavoral zahájil představení úchvatným proslovem na Královnu Mar. družin. Chválila se pak v novinách výprava, která prý byla skvostná, zpěvy vzorně secvičené a deklamace výrazní. Život Panny Marie v obrazech, od dp. P. Kl. Švece, C. SS. R., ředitele Mar. Druž. v Písku složených, provedly paní a dívky z Písku a učitelky z Č. Budějovic. To vše se odehrálo v neděli.

V pondělí v den Nanebevzetí Panny Marie, zpovídali se členové u sv. Ignáce, kdež konány slavnostní pobožnosti. O 8. hodině promluvil úchvatně vys. dp. kanovník Msgr. Vaněček překrásnou řeč k sodálům, načež Jeho Milost Dr. J. Sedláček, gener. vikář udílel sv. přijímání, při čemž zaznívaly s křtu dojemné zpěvy sodálek. Miscebant utile dulci. Jako v neděli byla určena doba na prohlednutí památek král. naší Prahy, tak v pondělí společný sjezdový banket shromáždil účastníky, jimž hudba hrála a příslušné přípitky vysvětlovaly co se v chrámu Páně říci nedalo. Před tím byly slavné služby Boží pontifikální v chrámě Matky Boží před Týnem, kde měl slavnostní kázání vdp. superior P. Jemelka a světící biskup Brusák pontifikalku. Odpoledne seřadil se pak několikatisícový průvod od chrámu sv. Ignáce na Karl. náměstí. Nad hlavami účastníků vlál veliký počet praporů a korouhví. Obrovský průvod kráčel k Marianské soše na Staroměstském náměstí, maje ve svém středu dp. biskupa Brusáka a dp. opata Zavorala. Zpívány Marianské písně. Před sochou seřadil se průvod ve čtverhran, načež zapěny litanie loretanské s průvodem trub, při nichž zpíval vyšehradský chor. Za jasného nebe minula krásná pobožnost beze všech rušivých příhod. V chrámu Matky Boží před Týnem uděleno shromážděným pontifikální požehnání.

Po průvodu a pobožnosti odebrali se účastníci do Klementina, kde v re-fektáři sebrána aktovka »Den slávy« dramatický výstup z dějin hájení Prahy Mar. sodály proti Švédům r. 1648, od vdp. Fr. Žáka složená, spolu provedena velkolepá Akademií. Hráno bylo opět velmi pěkně; obsah i tendence hry všem se zamlouvaly. V akademii účinkovali osvědčení umělci. 12 kusů vybraných střídalo se po proslovu »Ukolébky Mar. Družin« přednesením Mar. sodálem učitelem p. Vlastimilem Jelínkem. Housle, smíšený sbor a klavír řídil prof. vdp. Dobr. Orel. Kdo pak by tu nedostal laskominy, čte-li, že přednášeny byly Dr. A. Dvořákova biblické písně Na sv. Hoře, A. Piskáčekova Ave Maria; A. Stráky, Dušičko čistá; Sukova, Píseň lásky; K. Doušek, Májová noc. Hádali se andělkové: J. B. Foerster, Modlitba na moři; B. Smetana, Západ slunce; F. Neumanna, Roráty; V. Novák, Primula veris; J. R. Rozkošného, Obláčky. Konečně doslovem »Pošlépějích otců« promluveným p. Vojtíkem sodálem zakončen převzácný

sjezd Marianských družin. Za družinské hymny rozcházel se sodálové i hosté v růžové náladě.

V úterý dne 16. srpna ve dvoraně kněž. semináře pořádala se schůze ředitelů Marianských družin, již přítomni byli též někteří kněží i bohoslovci celkem přes 50 osob. Předsedal J. Maguš, dr. Eug. Kadeřávek ze Želiva premonstrát. Vdp. P. Frant. Vídeňský, ředitel kongregace s posv. Velehradu promluvil na thema Družinský ředitel. — Dobře porovnal ředitele v Družině s duší v těle, jež oživuje i rozum a vědomosti jí dodává — a jako duše má svůj život od Boha tak ředitel družinský, jakoby byl vyslancem královny Marie Panny. — O družinách studujících měl referát vdůstp. P. Švec C. SS. S. Na základě dějin Marianských družin pojednal důkladně o thematu. Než uplynulo 13 let pravit od prvního založení, měly Čechy, Polsko, Rus, Francii, Španěly, Německo a Italie četné studentské kongregace, tak že když r. 1577 Apoštolská stolice ponejprv pochvalně se vyslovila o Mar. družinách, řadilo se již na 30.000 studujících kolem praporu Marianského (Srv. A. Rejzek T. J. spisek: Význam kongregací Marianských vůbec a zejména v Čechách. 1884 v Brně; a jubileum 325 letého zavedení Marianské kongregace do zemí koruny svatováclavské a 20 leté obnovy její v Praze. 1899. Praha.) Statistická tabulka Marian. družin vykazuje r. 1909 jenom v našich zemích českoslovanských družin 39, z nichž jsou 24 pro poblaví ženské a 15 pro muže, z nichž pouze 2 pro studující. Vysvětlil pak, že školní zákon (proti spolkům studentským) nevztahuje se na družinu, protože nemá těch vlastností, které zákon shledává na obvyklých spolcích. Všecko podrobně právnícky doložil. Však zemský výbor školní v Praze, také obhájil studentskou kongregaci Královéhradeckou (Srv. Hlasý Sv. Host. str. 161. roč. VI). Ostatek studujících, který jest Marianským sodálem, jest veden duchem družiny k tomu, aby dle školních zákonů žil a pracoval. Odporují-li některé tajné spolky školním stanovám, nalézají stávající školský řád v sodálech jen podporu. Ještě bylo rokováno o Marianských družinách bohosloveckých a kněžských pro rozvoj družin vůbec, při čemž hlavní slovo měl vdp. Frant. Novák z Olomouce; družiny na venkově doporučoval vdp. Ant. Dokoupil, ředitel Mar. druž. z Kvasic; pěstování sodálské vzájemnosti probral vdp. P. Zapletal C. SS. R. z Plzně; konečně družinský tisk doporučoval vdp. P. Fr. Žák T. J., redaktor Věstníku, jehož všechny téměř básnické skladby a výstupy sjezdové za autora mají.

Chvály hodno jest, že vše bylo až do jednotlivostí určeno a řečnickém výstupu a pozdravy měly až na minutu čas ustanovený, který se překročiti nesměl. I tato schůze byla zdařilá, již zakončil J. Maguš. Dr. Kadeřávek za velkého nadšení pro Mar. družiny. Kéž rostou, sílí, mohutní, jak s radostí, přání toto vyznali všichni, kdož v zemích koruny svatováclavské jsou činní pro Marianský kult. Příští rok má opět na Moravě býti pořádán sjezd Marianských družin. Obnova končí svou zprávu: Celý sjezd měl průběh velkolepý; posílitě úctu, důvěru a lásku ku královně nebes a země. Jednomyslně si pochvalovali návštěvníci všechny slavnosti. Hluboko zakořeněna jest Marianská úcta v lidu našem. Není pochybnosti, že sjezdem Marianských družin sv. víra katolická vůbec opět nemálo se upevnila. — Účastníci bez rozdílu rozcházel se u velkém nadšení Zdař Bůh!

Redakce.

* * *

Ruský konvertita p. Evrainow. V minulém čísle (str. 153) přinesly Hlasý Svatohostýnské zprávu o ruském konvertitu dp. Michalu Storožewovi v Moskvě. Katolickým Missiím se plše o novém ruském konvertitovi z Říma (str. 303) takto: Pan Evrainow, syn ruského ministra, přestoupil zde na

katolickou víru. Až do měsíce srpna r. 1909 zastával úřad ruského diplomata v Římě jsa attaché t. j. vyslaneckým příručím u ruského vyslanectví, jehož se ovšem vzdal. Obrácení Evraimova vzrušilo nemálo veškeren tisk rozkolný na Rusi ve službách ruské církve pracující. A není divu. Mladý a nadějný tento muž, pln síly a nadšení pro katolickou církev, studuje od podzímku v Římě bohosloví ve francouzském semináři, přidělen jsa obřadně k řeckoslovanské unii Rusínů. Na své útraty vydrží v Tričinopoli (Madura) studujícího, jenž se připravuje na katolické missie tamtéž. Kdo tu nevzpomíná obrácení Jana Velamina Ruského, o němž v životopise sv. Josafata, arcibiskupa polockého a mučedníka a apoštola Rusínů, jest pojednáno? Tak po skrovnu ale za to vážnými Rusy přibývá půdy katol. církvi v Rusku. Redakce.

* * *

Sjezd katolíků z Rakouska v Inšpruku. (10. září.) Včera o 6. hodině večer zahájen byl všeobecný sjezd katolíků z Rakouska. Předsedou zvolen byl hr. G a l e n, bratr známého benediktina. Do předsednictva zvolen také profesor Dr. K o r d a č z Prahy, který první část své promluvy pronesl česky. První zahajovací schůzi přítomno bylo na 1000 osob. Větší účastenství, 4000 osob, vykazala večerní schůze spolku sv. Boniface. Hlavní účastenství 10.000 čeká se dnes a zítra. Z české konservativní šlechty přítomen byl hr. F r a n t. T h u n.

* * *

Eucharistický kongres v Montrealu v Kanadě. (10. září) Účast na kongresu je obrovská. Biskupů je 150, kněží 2000. Vláda uspořádala na počest účastníků snídání, při němž kard. V a n u t t e l l i měl příspětek na krále a n g l i c k é h o, jemuž děkoval za svobodu katolíků v Kanadě. Velkolepost církevních slavností je nepopsatelná. Počet účastníků páchá se na sta tisíce. Úřady v O t t a w é dovolily pluku, ležícímu posádkou v Montrealu, účastniti se nedělního eucharistického průvodu. Mši, sloužené arcibiskupem novoyorským obcovaly pod širým nebem 15 000 osob. Kázání měl arcibiskup bostonský. Kardinál Vanutelli sloužil mši v kostele sv. Patrika a udělil 30.000 dětem v katedrále St. Jamesa požehnání papežovo. V sobotu večer byla v kostele »Notre Dame« největší náboženská schůze, jež byla kdy v Kanadě uspořádána. Na schůzi té pronesli proslovy ministerský předseda L a u r i e r, kard. V a n u t e l l i a arcibiskup novoyorský. Eucharistický sjezd byl účinně ukončen průvodem z kostela »Notre Dame« do Flechters-Fieldu, jehož se účastnili kardinál Vanutelli, několik arcibiskupů, 150 biskupů, několik tisíc světských a řádových kněží, jakž i 25.000 laiků zástupců to církevních spolků z Kanady a Spojených Států. Průvod, v němž byl též předseda ministerstva L a u r i e r, ubíral se za hlaholu zvonů bohatě vyzdobeným městem, v jehož ulicích vlály četné prapory v papežských, anglických a francouzských barvách. Na Flechters-Fieldu byly slouženy bohoslužby a arcibiskup ze St. Louisu měl kázání.

* * *

Anglio. Hlasý Svatohostýnské přinesly str. 161. utěšené zprávy o katolickém sjezdu anglickém v Leedsu. Zprávy tyto doplňujeme z k a t o l i c k ý c h M i s s i í. Veškerá říše britská počítá přes 12,000 000 katolíků na světě, z nichž na 2,000.000 jest katolíků anglických. Co každého poctivého člověka mile se dotýká, jest, že katolíci v nekatolickém státě tak ohromném u veřejném životě a působení ať v parlamentě, ať v úřadech státních i občanských a to sebe vyšších nebývají nijak zlehčováni a odstrkováni, což bohužel na mnoze ani v katolických zemích se neděje. »C o d o b u d o u c n o s t i« promluvil na sjezdu stařícký biskup Nesoportský, J a n H e d l e y O. Š. B., na konci své řeči věru

klassické, »jdeme s důvěrou budoucnosti vstříc vědouce, že jdeme za archou úmluvy t. j. s pravou církví svatou. Kdy, v kterou hodinu a v jaké míře pravá víra se stane údělem vlasti naší, nelze arci uhodnouti. Než pevně jsme přesvědčeni, že to není pro země naší říše žádným štěstím, dokud není katolická církev všady v naší říši. Nenechme se klamati ani jejím rozsahem ani vojskem ani mocí na moři, ani bohatstvím, ani obchodem, ani daleko široko vidnými vlajkami. To vše není ještě křesťanství pravé, kultura křesťanská, aniž má zaslíbení života věčného. Toliko království Kristovo na Lionu ochraňuje lid ve štěstí i neštěstí. Zdá se někdy, jakoby občas se přitímvalo. Než neoddávejme se klamu; na slunci pozorujeme totéž. Slunce mračná temná zakryjí a zahalí. Ejhle i katolickou církev, v tom onom národě, za toho onoho pokolení, mračna bludů neb vzpoury neb vášní lidských a jiných vin zatemňují a zahalí. Než modlitbou a milostí Boží rozpráší se mraka nad církví svatou, vrozená jí vidnost a jasnost vítězně se zase proberou. A opět jako slunce za jasného nebe krásně a mile svítí, tak i nám se zjevuje katolická církev ve svém lesku a my radujeme se a spějeme na výsluní její. Ať se vlny nevěry bouří a nadýmají a národy ohrožují, to vše pomine, roztrhají se mraka, jakmile archa úmluvy při nich stane. Hradby sebe pevnější proti ní postavené rozpadnou se a sesují, nepřátelé její zahynou, jakmile se Hospodinu zalíbí. Proto naše missie má budoucnost. Bůh ovšem nepočítá ani na dni, ani na leta, nýbrž na věku. V Hospodina doufali otcové naši, v Hospodina doufáme i my.

Redakce.

Naši vlastenci.

† Msgr. Vladimír Šťastný. Naše Hlasy Svatohostýnské právě uveřejňují sedmero obrázků Sv. Hostýnských, básničky vroucnou úctou a důvěrou a láskou nadchnuté, našeho v Pánu zesnulého pěvce moravského, které už před r. 1887 byl složil, než teprve letos vys. dp. děkan Telečský Frant. Korec z Urbanova nám zaslal. Zesnul v Pánu po dlouholeté chorobě srdce dne 20. srpna, tudíž v památný den, kdy r. 1892 na věčnost se odebral Jeho Eminencí kardinal Bedřich lantkrabí z Fürstenberků, arcib. olomoucký. Nad rakví jeho nebylo slyšeti chvalořečníka, než na tisíce účastníků při pohřbu Msgra Vladimíra Šťastného jako jedněmi ústy vzdávalo díky Hospodinu, že dal Moravěnce takového syna, vzorného kněze, vzorného učitele, vzorného vlastence, i ideálního básníka a spisovatele, vzorného muže životem slovem. O něm lze věru říci, že kdo ho znal, také jej ctil a miloval. Napsána byla o něm v časopise brněnském »Hlas« stručná slova, než výmluvná a zajisté s nemalým povděkem všady přijata.

Narodil se r. 1841 v Rudíkově z rodiny učitelské, v Jihlavě a v Brně studoval gymnasium, na to bohosloví, až r. 1864 v Brně na kněze byl vysvěcen. Kratičký čas kaplanoval v Židlochovicích, pak byl v chlapeckém semináři v Brně prefektem, a už r. 1867 professorem náboženství na I. gymnasiu českém, kdež působil do r. 1898. Msgr. Šťastný byl stvořen pro výchovu mládeže veškerou svou povahou podle duše i těla. Upřímný jeho přítel a ctitel P. Jan Křt. Votka, kněz Tov. Jež. v Praze, jemuž v Obzoru napsal r. 1900 posmrtnou vzpomínku planoucí úctou a láskou, říkával o něm, že Vlad. Šťastný jest jako panenka. A takový byl. Šlechtná duše jeho při vší tichosti a skromnosti a zbožnosti dávala pak svědectví, že Msgr. Šťastný je muž nevšední v každém ohledu, jeden z nejlepších. Nadšen jsa pro vše, cokoliv dobré a šlechtné, ve své horlivosti kde koho získával svou milou povahou; byltě vtělená vlídnost a dobrota.

Doufáme, že vděční odchovanci jeho ze svých vzpomínek na jeho učitelskou činnost spletou mu věnec pomněnkový na památku, aby od pokolení do pokolení bylo naň vzpomínáno. Mgr. Šťastný jako professor nebyl slovíčkářem, za to hleděl rozvíti nadšení v srdcích žáků svých pro proudy náboženské, aby životem na jevo dávali smýšlení křesťanské a zároveň v nich utvrzoval lásku k rodné řeči, k rodné zemi, k vlasti a národu, jda úplně ve stopách velikého svého učitele Fr. Sušila. Žáci jeho snad všichni bez rozdílu s úctou na něho vzpomínají, stejně jako bývali jeho kolegové ve sboru profesorském, jímž vždy

býval dobrým kolegou. Jako básník a spisovatel projevoval zesnulý každým svým veršem a každou svojí slokou něžnou zbožnou duši a snahu po mravním zušlechťení. Oč byl menší snad jeho rozmach básnický, o to větší byla jeho ušlechtilost a povznešenost nade všechno všední. A kdyby nic jiného nebyl složil

než velehradskou hymnu »Bože, cos ráčil« trvalou byla by jeho památka mezi námi. Básnických sbírek jeho jest však celá řada: Květy májové (roku 1869), Dárek vánoční (1879), Kytka z Moravy (roku 1879), Drobné květy (roku 1887), Hlasý a ohlasý (1892), Hory a doly (1894) sepsal dále

Msgr. Vladimír Šťastný,

papežský komoří, biskupský rada, rytíř řádu Františka Josefa, spisovatel, básník, professor atd. Narozen 17. března 1841 v Rudíkově ord. 4. června 1864, zemřel 20. srpna v Brně R. i. p.

a »Methoda« a jeho rozhledu a obezřetnosti děkuje Dědictví a jeho podílníci mnohou vzácnou kcihu. Zesnulý byl mužem tichým, jenž do veřejného života nezasahoval. Ale plně porozumění měl pro všechny naše snahy, pro všechny naše zápasy a boje, z jeho pera vyšla pěkná provolání k našim katolickým sjezdům, píseň práce, z každého úspěchu našeho upřímně se radoval, vždy ochoten byl přispěti radou i skutkem. Oješel nám v něm muž boroucí lásky k církvi i vlasti, vzor kněze i učitele, dobrá duše a šlechetná. Odpočívej v pokoji. »Operaenim illorum sequuntur illos«.

Pohřbu dne 23. srpna účastnilo se na 150 kněží s J. Exc. nejdp. biskupem drem. Pavlem hr. Huynem. Pohřební obřady vykonal za velké assistance J. M. nejdp. opat Frant. Sal. Bařina. Mnoho a mnoho přátel a ctitelů zvěčnělého z honorací jak duchovních tak světských, četné deputace ze sborů profesorských a školských vůbec, jakož i mnoho obecenstva vydávalo svědectví o tom, čím byl v Pánu zesnulý Msgr. Vladimír Šťastný.

Redakce.

několik melodramat, kantát a písní duchovních, veršem překrásně přeložil

Tomáše Kempenského »Čtvero knih o následování Krista«. Četné jeho básně pojatý byly do

čítanek školních, četné jeho písně v hudbu uvedli skladatelé Jos. Chmelfčik, Al. Vlk, Frant.

Musil, L. Janáček, J. Sychra. Pro své žáky sepsal také učebnici náboženství. Založil r. 1878 a do r. 1906

redigoval čtrnáctidenník zábavně poučný »Obzor«, v každém pak čísle veršem uveřejňoval časovou »Besedu«, z

nichž mnohé byly pravými perlami. Po smrti Matěje Procházky až do své smrti byl starostou »Dědictví sv. Cyrilla

Vldp. P. Tomáš Blaha, apoštol vídeňských Čechů, slavil letos 25leté jubileum kněžské u věku 66 let, kněz nevšedních zásluh. P. Tomáš Blaha narodil se dne 21. listopadu 1844 v Boskovicích, v krajinách našeho moravského Švýcarska. V sedmém roce věku svého ochroml na pravou nohu, ale nedbaje této tělesné vady odebral se v jedenáctém roce na studia do Brna a po maturitě zažádal do tamnějšího kněžského alumnátu, chtěje býti knězem, po čemž z té duše od malička toužil. Nebyl však přijat pro tělesnou vadu, že by nemohl obtížný úřad kněžský zastávati. Sklamán obrátil se do Vídně na studie filosofická, chtěje se státi professorem a pak přece nějak dosíci kněžství.

Než slyšme, vdp. P. Blahy, arcib. konsistorního rady, kazatele a zpovědníka českého ve Vídni samého, promluvu, kterou měl při přátelskou večírku dne 23. j čer-

vence r. 1910 ku svým ctitelům a přátelům. Bylo to roku 1880, kdy v Kroměříži v chlapeckém semináři při duchovních cvičeních zpravodaj vdůstp. Tomáše Blahu poprvé tehdy jako světského profesora uzřel a v uctivosti jej mlti započal. Nuže, slyšme co byl promluvil mezi jiným o sobě:

»Kožme se, pravil, Prozřetelnosti božské nejsou Její cesty jako naše, ani Její myšlenky jako naše; jest mi vroucně děko-

Vldp. Tomáš Blaha, apoštol vídeňských Čechů.

pil do gymnasia, abych se stal knězem, to byla má touha, která dlouho neměla býti splněna pro moji ochromenou nohu.

Když jsem odbyl gymnasium, professor náboženství Matěj Procházka, svatý muž, pravil mi: »Slyšte, Vy se věnujte advokacii, buďte advokátem. Je zapotřebí, aby mezi advokáty byl někdo, kdo si váží sv. náboženství.« Náš pan kaplan Libor Šolc, horlivý vlastenec na Moravě, ten pravil: »Vy se věnujte medicíně, studujte na lékařství.« Co jsem měl dělat? Čtěl jsem býti knězem, tedy jsem si řekl: Ty půjdeš studovat na profesora; pak když vystuduješ, snad se ti podaří, že v nějakém ústavě klášterním, když poznají tvou touhu, tě vezmou i při tvé ochromlé noze ke stavu kněžskému. Vsdůstp. prelát Panšab v Brně, který mne znal a kterého jsem žádal, aby mně dopomohl k nějakému místu v

vati Bohu, že mne nehodného poslal sem mezi Vás Čechy vídeňské. Jak živ jsem toho netušil, že zde jednou ve Vídni budu pracovati na vinici Páně, kde jsem studoval na universitě klasickou filologii a také jsem studiodokončil, abych se připravil k úřadu učitel-skému na gymnasiích, netušil jsem, že mně Pán Bůh přece konečně po mnohých překážkách dá dojítí toho cíle, kněžství, neboť jen za tím účelem jsem vstoupil

některém klášteře, aby mne přijali, že jsem si odbyl svá studia jako kandidát professury, tento vdp. prelát mně napsal: »Neradil bych Vám to, ale pošlete si do Olomouce žádost k J. Emin. nejdp. arcibiskupovi, on chce své semeniště v Kromětšzi proměnit v gymnasium. Jel jsem tedy do Olomouce k J. Em. arcibiskupu Fürstenbergovi a ten mi povídá, dejte mi to písemně. Já podal žádost o přijetí za prefekta do pacholeckého semeniště v Kromětšzi, prose o přijetí jen tehdy, jest-li mám jistou naději na kněžství, jinak že bych tam nevstoupil. Byl jsem přijat a udělena mi tonsura a zároveň šat klerika. Po čtyřech letech prosil jsem, aby mi bylo dovoleno soukromě studovati bohosloví a tu pan kardinál pravil: »Milé dítě, při té noze Vás vysvětit nemohu, ale zůstaňte zde jako klerik.« To nemohu, odpověděl jsem, poněvadž touha má býti knězem; opustil jsem ač nerad, pacholecký seminář a odešel na české gymnasium v Brně, kde jsem učil rok jako suplent, pak jsem se stal skutečným učitelem ve Val. Meziříčí, zde jsem působil půl deváta roku, ale touha po kněžství nezmizela ze srdce. I byl jsem vyzván dp. P. Mathonem, jenž řídil knihtiskárnu Benediktinů v Brně, abych vstoupil v jeho závod, že tu snad časem touha má se splnit, ale i tu jsem nedošel, po čem jsem již od mládí toužil. Z nenadání dostal jsem psaní J. Jasnosti kněžny z Windischgrätzů, v němž mi nabízí vychovatelství svých synů, jeden z nich pojal později za choť Elišku vnučku J. Velič. císaře pána. Prozřetelnost Boží mne sem povolala, neboť jako vychovatel princů z Windischgrätzů milostí Boží jsem dosáhl toho, po čem jsem vždy toužil a proč jsem též se oddal studium gymnasijním.

Když kněžna během času se dověděla, že si vřele přeji stát se knězem, tu přiměla svého pana chotě, aby mi dal titulus mensae, že snad se mi takto podaří, býti vysvěcen; Jeho Jasnost kníže Windischgrätz s největší ochotou to slíbil. Na jaře jela knížecí rodina do Štýrského Hradce, chtěc tehdejšího nejdp. kníže biskupa Dra. Zwergra, bylť to vskutku svatý muž — požádati, aby princům udělil svátost biřmování, při té příležitosti učinila paní kněžna zmínku o mém vřelém přání stát se knězem.

Nejdp. kníže-biskup dal si mne zavolat a praví: »Chtěl byste býti vskutku knězem?« »To je moje přání od maličkosti.« »Tedy jest-li Váš pan biskup svolí a ty zkoušky, kterým se u mne podrobíte, schválí, vysvětim Vás na kněze.« Byl jsem všecek ztrnulý, ejhle takovým způsobem, když vlasy moje šedivěly, splnil Pán Bůh ve Svě lásce mou touhu; byl jsem vysvěcen v 41 letech a u OO. Lazaristů ve Štýrském Hradci měl jsem před 25 lety své prvotiny kněžské. Ve Vídni slyšel jsem a viděl jsem tu bídu duchovní lidu českého, šel jsem k veledp. prelátu Dru. Hornému a žádal jsem ho, aby zajel k důst. OO. Lazaristům, jest-li že by tam nepovolili české služby Boží. On šel a vydobyl, že jsme je tam dostali. Já jsem se přidal k Vašemu neunavnému knězi, důstp. P. Maximiliánovi, jenž Vám hlásal slovo Boží u sv. Anny, odtud k OO. Lazaristům, potom ve sklepě do X. okresu v české škole, kde jsme 7 let s dp. P. Maximilánem kázali, potom v Meidlingu a po velkých obtížích u sv. Brigitty. A tak Bůh žehná tu dobré símě, které p. prelát Horný a P. Maximilián zasívali. Ale třeba mi se vyznati a vy mně to též dosvědčíte, že v tom vidím působení Prozřetelnosti Boží. Pan prelát Horný razil nám cestu a ten zde stál jako žula, ničehož se nelekaje, všude hájil potřebu českých služeb Božích a my jsme za ním kráčeli všichni a tak Bůh požehnal naší práci, že »Jednota sv. Metoděje« vymohla větší počet českých služeb Božích ve Vídni s Vaší velikou obětavostí a sebezapřením a za přispění našich českých krajanů. Je to veliké dílo pro naše slabé síly a proto říci musíme, že bez požehnání Božího nebyli bychom se toho dopracovali. Vám dal Bůh to předobré a obětavé srdce, že jste na slovo naše dali a kolem nás jste se seřadili a nevážili obětí ani práce, jinak nebyli bychom tam, kde jsme nyní.

Nikdó z nás se zajisté nediví, že se stal vdp. P. Blaha miláčkem vídeňských katol. Uechů, kdo zná jeho činnost a obětavost. Jednota sv. Methoděje ví, co pro ni vykonal a ještě vykonati zamýšlí. Kéz Matička Svatohostýnská zachová našim milým Čechům vdůstp. P. Blahu ve Vídni a žehná jeho dílu a vzbudí mu dobrodinců, kteří by jemu rozuměli a jeho bohumilé úmysly podporovali —

Redakce.

* * *

Vzpomínka na Joachima Barrand(e)-a, katolického učence v Praze. Bylo to r. 1879, kdy zpravodaj po prve se byl setkal v Praze se slavným geologem, učencem, Francouzem Joachimem Barrandem. Jeho milá, přívětivá tvář utkvěla mu v paměti až podnes, takže se stal velkým jeho ctitelem a věrným přítelem. Na prvé setkání nabízel svou pomoc. Zasnětím Váš do všeho co tu mám, ukazuje na své veliké sbírky, pravil, vstoupíte-li v moje šlépěje. Ovšem odpověď musel slyšeti, že jeho poslání do naší Král. Prahy nebylo, aby se zpravodaj věnoval učené geologii a přírodopytu, nýbrž pracoval v duchovní správě u sv. Ignáce a na misiích. Tomuto katolickému učenci, jenž vynikal učeností světovou a miloval vlast naši a jazyk náš více než leckterý vlastenec, ač nebyl rozený Čech, budiž věnována památka v Hlasech Svatohostýnských. Kéz jsou črtý tyto pobídkou zejména naší intelligenci, jak má křesťansky smýšleti a jednati. Joachim Barrande byl slavný francouzský geolog, výtečný badatel v oboru českého útvaru silurského, který svého času celou svoji sbírku přes 100.000 kusů i se značným jměním věnoval Praze.

Katolický učenec tento byl hluboce nábožným a rozhodným odpůrcem darwinismu, o který moderní učenici své »bezbožecké učenosti« téhož hlavně opírali a dosud opírají, ačkoliv celý darwinismus je již po právu a spravedlnosti vážnou vědou odsouzen a za nesprávný prohlášen. O učenci Barrandovi, jakožto velkém, vynikajícím palaeontologu, měl ve Vídni v Leopoldově společnosti Dr. Waagen přednášku, z které vyjímáme:

»Barrande narodil se v revoluční době ve Francii v departementu loirském 10. srpna 1799. Rodiště jeho leží mezi dvojitým vulkanickým pohořím, kdež měl příležitost svou náchyllost ku geologickým studiím vzdělávati. Ve studiích, jako bývalý Cuvierův žák, předčil všecky své kolegy, V letech dvacátých předešlého století stal se vychovatelem syna zavražděného hraběte Artoiského, jenž jako hrabě Chambort r. 1883 ve Frochsdorfu zemřel. Jako vychovatel doprovázel bývalou královskou rodinu do Skotska, později do Prahy, kdež této císař František I. vykázal byt na Královských Hradčanech. Při transování projektované dráhy v Čechách 1833—1834 našel v silurských horninách zkamenělé raky trilobity. V letech padesátých započal pro Čechy své epochální dílo, jež dovedl až ku 22 svazkům o 6000 stranách s 1100 výkresy. Své přebohaté sbírky přes 100.000 kusů, jak již v před uvedeno, odkázal českému museu s 10.000 franky jmění, určených k dokončení jeho díla, k čemuž uvázali se profesoři Waagen a Novák. Zemřel brzy po hraběti Chambordovi 5. října r. 1883 ve Frochsdortu u vysokém věku 84 let. Barrande byl hluboce nábožně založeným a přesným badatelem. V Praze ve svém dlouném, až po krk upnutém kabátci byl velmi známou osobností. Na mši sv. chodil každý den a rok co rok k sv. svátostem. Německy a česky naučil se málo. Nechtěje ztratiti občanského práva Francie, nepřijal nabízené čestné občanství v Praze. Lány kolem Prahy si najímal, aby na nich mohl bez překážky svá vědecká studia prováděti. Vydržoval si za tím účelem vlastní dělníky a kterému se z těchto podařilo lepší nález učiniti, toho odměňoval hojně. Jednotlivým kusům své sbírky dával česká a latinská jména, na příklad: »Panenka nobilis« anebo »Královna bohemica«. Barrande byl rozhodným odpůrcem darwinismu a zejména s professorem Krejčím, jenž byl

odpůrcem jeho i v náboženském ohledu. Měl proti descendenční theorii důkaz velmi výmluvný v nejstarších zkamenělinách ryb a raků, které až dosud ne-
nalezli předchůdců. Barrand měl je za původní tvory. Professor Krejčí prudce
proti němu polemisoval, ale konečně sám za poraženého se doznal, což ovšem
jeho přívrženci neuznávají. Joachima barona z Barrandů musíme proto reklamo-
vati jakožto učenice katolického — Až potud Dr. Waagen.

Výsledky prací Barrandeových podávají nám netoliko úplný obraz nej-
starší palaeogické (zkamenělé) fauny české, nýbrž zůstanou povždy i základním
dílem a nevyčerpatelnou pomůckou pro studium nejstarších organismů a jejich
ponenáhlych vývojů. A takového učenice, jehož celý vzdělaný svět obdivuje, ne-
měli by naši moderní učenici uznati? Zdaž jen proto, že měl své hluboké ná-
boženské přesvědčení? Redakce.

* * *

Za v Pánu zesnulým hrab. Harrachem — (Srv. roč. V. str. 167.) Král.
hlavní město Praha pojmenovala náměstí na levém břehu Vltavy v bezprostřední
blízkosti Františkova mostu náměstím Jana hraběte Harracha, kdežto zamítla žádost
Volných myslitelů na změnu Hyberské ulice na ulici Ferrerovu. Zaznamenáváme ještě
tuto zaručenou zprávu: H r a b ě H a r r a c h prodal před lety jedno ze svých pan-
ství, při čemž kupec přejal i služebnictvo a úředníky. Ale jak to bývá, všemoc-
nému fidieli nového pána nezalíbili se všichni úředníci, zvláště mnoho zakusil
jeden z myslivců, bodrý a řádný muž. Zaujatost proti němu dosáhla takového
stupně, že byl konečně i propuštěn. Ve svém soužení a starostech, kam se s ro-
dinou odebere, vydal se na Sv. Horu a tam Královně nebes přednášel svůj žal
a utrpení. Zabrán v modlitbu nepozoroval, že starší vážný pán bedlivě pozoruje
usouzenou jeho tvář a že mu neušlo, že se mu perlí slzy v očích. Vykonav po-
božnost, vyšel lesník ven a hned za ním onen starší pán, který venku jménem
ho zavolal. Lesník překvapen se ohledl a překvapení jeho vzrostlo, když poznal
bývalého svého šlechtěného pána, hraběte Harracha. Těší mne, že tě vidím,
dí mu pán laskavě, »ale co ti schází? Vidím, že jsi přepadlý a utrápený.« Lesník
mu upřímně vyjevil svůj osud. Hrabě dojat, pravil mu laskavě: »Vidíš, vidíš,
dosti jsi zakusil a já o tom nevěděl, ale dobře jsi hledal zde útěchy, kde dle
»potěšení zarmoucených«. Již se netrap, půjdeš zase ke mně. Neděkuj mi, ale
poděkujme Královně nebes, že jsem si právě dnešní den vyvolil ku své sou-
kromé pouti a zde tě zastihl.« Už napřed vidíme, jak se žid a jeho náhončí
cynicky uškľíbnou nad úctou Harrachovou k Panně Marii. Tu se však hned
tázeme, zdaž tři kompanie takových jízlivců učinily pro pokrok, osvětu a chu-
dasy aspoň desátý díl toho, co vykonal katolík Harrach. —

Vítězství lásky.

(Pokračování.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

Druhý den — to byla neděle, pomáhala snacha panímatce vařit první oběd. —
„Hedvičko, v zahrádce u druhé strany u samého plotu je záhonek petržele, přines jí do
polévky“, laskavě vybízela matka. Jako větérek vlétla Hedva do zahrádky — tu se
rozhlíží — ach, tamhle je sedátko, tam si i ona někdy usedne — než, aby nezapo-
měla proč sem přišla — tamhle u plotu jest ten záhonek — a už se shýbla. Než,

rázem se vzpřímila a celá se zachvěla; to zrovna za plotem z křoví zahučel jizlivý hlas: „Tak už vidím ten „div světa“! — no, jistě, není druhý mu roveň na světě!“ Hedva jen zahlédla dvě šedivých, pronikavých očí, hlavu pocuchaných prošedivělých vlasů, už pelášila odtud, na smrt polekána a uděšena, jako papír bledá a chvějící se vrazila bez dechu do světnice.

„Hedvičko — co ti je? Co se stalo? s dechem zatajeným zvěděla panímáma. Po chvíli teprve mohla dostat slovo odpovědi a zvěděvši, co se stalo, svraštila čelo. Tušila správně, že ve křoví ořechovém stála sousedka Páperková a selku Hláskovu mrzelo, že sousedka věnuje jich mladé hospodyni větší pozornost, než jim bylo milo. „S tou nic neměj, ani dobrého — ani zlého — té se chraň!“ a výstražně pozvedla prst. To měla Hedvička první zkušenost zde a bodlo ji u srdce: ještě tu žádného nezná a už má tady nepřátele? Ale brzy se uklidnila; laskavé přijetí a další chování domácích jí dodávalo odvahy a důvěry.

S jakou láskou a oddaností přilnula Hedvička k panímatce, s takovou láskou a vlídností jí vyšla tato vstříc.

Matka poučovala, opravovala, i sama pomáhala a snacha pokynů i rad jejích šetřila; ovšem, že i musela. Chybělo jí mnoho, v mnohém si rady nevěděla — zde právě došlo pravdy slovo tatičkovy — —

S Vendulkou byly jako sestry a Bohumil rád to viděl, že jeho mladá ženuška se všemi se tak dobře snáší a proto snad — jako bez starosti — odcházel mnohý večer do hostince. — Hedvička jen smutně zahleděla se za ním, když, místo, aby si přisedl k ní, odesel, někdy i — beze slova Ne — takhle si ten ráj nepředstavovala — ale mlčela, vždyť měla Bohumila tolik ráda!

A zasteskla-li si, těšila ji panímáma: „To víš, mužští jsou takoví skoro všichni, náš Bohuš není z jiných — něco musíš prominout — neboštík tatínek — dej mu Bůh radost věčnou — si také často zašel a byl to dobrák učiněný“, a matka přivinula milou snachu k sobě úžeji. V takové lásce a svornosti uplynula asi dvě léta. Nic se zde nezměnilo, ale když chladný větřík podzimní proháněl se zase po polích, do Hláskova statku vkrádal se — smutek. Na loži ležela panímatka bez vlády už, jen obchvíli těžký kašel zalomcoval seslablým tělem, a s úzkostí těžko tajenou sedávala Vendulka u lůžka matičky. Často ve dne, často v noci proseděla u ní mnohou hodinu, starostliva každého hnutí choré mamičky, a přede obětavé dcery všemožná péče nezachránila život drahý. Než přišel advent, stáli všichni v slzách a bolu u zasypaného hrobu matčina. Vendulka nebyla k utišení. Ztratila už mnoho, ale s matičkou ztratila všecko. Marně se Jindřich namáhal žínku milou rozveseliti — jen smutný úsměv vyhloupl na rtech jejích. A když ani po delším čase nedovedl vyhledati stopy slz na zbledlých líčkách, přemlouval ji, aby se ze světničky od bratra přestěhovala na dobro do pokojíka ve škole. Bude prý více těch chvil, které sami dva spolu nerušeně ztráví, půjdou na procházku, pojedou k rodičům — — — to vše Vendulce sliboval, až svolila. Vlastně a'e nechtěl pan učitel, aby ženuška jeho byla takoruka stálou pomocnicí mladé selky za bratra Bohumila v práci dost pohodlného.

Ale Vendulce záleželo na tom tuze, aby odešla z rodného statečku v dobrotě — slibovala švagrové, že častěji k nim zajde a odchod svůj omluvila tím, že Jindřich bude v tom míti pohodlí, že ušetří se denně kolik cest ze školy a do školy.

A mladá selka nemohla nic namítati a smutně se loučí se švagrovou objala ji a aspoň za čas návštěvu její si vyprošovala.

Než uvykla Vendulka novému způsobu života v novém bytě, dost si poplakala. I Hedvičce se zastesklo, jakoby ani nikoho neměla.

Jen stará Marjánka jí zbyla a ji těšila, jak mohla a uměla. Bohumil chodil do hostince každý večer a prosila-li ho žena, aby nechodil, že se jí stýská, měla jistou odpověď: „Ale, drahoušku, já tam dlouho nebudu — dnes přijdu za hodinu.“ „Tak

tedy — já na tebe budu čekat — —?“ věřila a slibovala Hedvička. „No — ne, nečekej — —“

Konečně i tomu zvykla, ale přišly doby horší.

Tak brzy po žních, kdy se toho nejméně nadáli, byli Hláskovi pozváni na svadbu. Vdávala se Stázinka Páperkova. Nevěsta se ženichem přišli ve vší slávě zvat, jako ze známosti ze strany ženichovy a jako ze sousedství. Znali se dobře Bohumil s nastávajícím sousedem vojákovali spolu, proto slíbili přijít.

Ostatní zprávy o něm donesla Hláskovým sama panímáma: „Hodný je to člověk, je to synek ze živnosti, donese k nám 15 set zlatých. Jmenuje se Arnošt — — Pavián — divné jméno má — a za holkou je celý pryč.“ A kmotra nelhala.

Že má patnáct set, líbilo se matce; úlisný švihák, výborný tanečník a veselý společník, líbil se dceři; a hezká chaloupka, velká zahrada, čiperná divčina vábilo „synka ze živnosti“.

K vychvalování staré Páperkové Bohumil jen nedůvěřivě hlavou potřásl, a to byla voda na její mlýn. „Bodějtžel Ty jsi z těch prvních, co naší holce to štěstí přát nebudou! Aspoň vidíš, že ty nejsi na světě jediný! — aby Stázka, jedna dcera z chalupy, se nevdala, když ty jsi si ji nevzal!“ v duchu se ušklebovala mstivá sousedka.

Hláskovi na svadbu šli, ač neradi — zvláště Hedvička. Nezamlouval se jí ani dost málo ten nový, nastávající soused — se Stázinkou byly dobře a k její matce byla jen — zdvořilá, ale ne upřímná.

A soused Pavián hlásil se k Bohumilovi jako dávný přítel z let vojenských a býval u Hláskových častým, skoro denním hostem. Přicházel z pravidla večerem, ale po chvíli odcházel ne sám, ale s Bohumilem — do hostince, odkud se tento vracíval třeba až k půlnoci, ne vždycky ve stavu střízlivém. Hedvička tušila a cítila, kde vězí kořen změny chování manželova a hořká lítost jí tlačila slzy do očí. Jí samé bylo z přítomnosti pana Arnošta nevolno, nemohla snést šprýmovné poznámky, dvojsmyslné vtipy, úsměšky, — ba nemohla snést ani jeho pronikavý pohled — všechno se jí protivilo — byl jí protivný ten člověk celý a k tomu ještě viděla v něm zlého démona čili svůdníka Bohumilova.

Byla chladná, málomluvná k Paviánovi a jak jen mohla, vytratila se ze světnice, když přišel na návštěvu.

Všiml si toho dotěrný host sám, všiml si toho i Bohumil a ženušce vyslovil svůj podiv.

„Víš, mužičku, mně se ten člověk nelíbí — jest to pro mne trapná chvílka, kterou on zde prosedí! A tebe mi vždycky odvede — — —“ a Hedva lítostně pohledla Bohušovi do očí. Ten jí chlácholil, ale zakrytí nedovedl, že už i on jest pod neblahým komandem Paviánovým. Podléhal jeho vlivu — snad proti své vůli, bál se jeho týrání, nadhazování, výsměchu.

A dále nebylo lépe. Pozdě v noci přicházel Hlásek z hostince, ráno vyspával, mrzutý vstával, každá maličkost, slovo byť i mírné, popouzelo ho k hněvnému výbuchu. Práce vázla doma i na poli, kde mladý čeledín Frantík se u práce dost rozmyšlel — snad že nedovedl, nebo nedbal — beztoho měl špatný příklad ve svém pánu hospodáři. Starý Podobský, přišed občas na návštěvu, pozoroval vážnoucího hospodářství příčinu, chtěl zakročit; přišel — prosil, domlouval, hrozil. A zeť měl omluv a slibů plno — žel, že se ty sliby rozprchly v dým příchodem — Paviána Arnošta. Až i to se stalo Bohumilovi osudným.

Zase uprchlo léto a podzim přinesl s sebou mnoho neodkladné práce. Hedvička se tušila, slzy své nešetřila i mladší Ando, ale Marjánka už na sebe si ztěžovala: „Já sú už náká darebná . .!“ a chuděra, často to mladé panímámě připomněla, že prý si už ani to jídlo nezaslouží. Ale selka Hlásková ji pustit nechtěla, ať prý si odpočine, když nemůže, jen ať zůstane — neměla prý by si komu požalovat. Matičku nemá — tatíčkovi nechce bolu přidávat, a tetička? Bože — ta nesměla vědět, že

Hedvičku něco trápí! Přišla se asi jednou za rok k ní podívat a Hedva štěstím a blahem jen zářila — nic tetička nepozorovala, netušila. V domácím statku také už měla mladou sílu — Cecilku, a tetinka klidná, spokojená s všemi, ráda si odpočinula. — „Hedvičko, — pan Pávek se žení. Běže si poštmistrovu Purčí . . .“ zvěstovala novinu, zpytavě zahleděla své neteři do očí. „Nu? ať se žení! Dej jim Pán Bůh štěstí — jako nám!“ usmála se vesele Hedva. Vyprovodila starostlivou tetinku a vracela se ku své práci.

Přiblížil se zase Havelský výroční trh v Hcích, městečku asi tři hodiny vzdáleném. Bohumil se chystal vésti na trh plavatou jalovici a Hedva poznamenala, že Frantík by šel s ním.

V neděli před tím jarmarkem dlouho za noci, skoro až k ránu přišel Bohumil z hospody. Nemohl přijít dříve, byl tam Pavián a tak to předrželi. Ovšem — Pavián byl také raději v hospodě než doma, kde každý den kolikrát musel slyšet, že v té chalupě nic nemá — když nic nepřinesl. Stará Páperkova mu to vyčítala, a upomínala o — 1500 zl., které jim před svadbou sliboval, ale dosud nepřinesl. Když se dověděla celou pravdu, že Arnošt nemá ani krejcaru, nebyla skoupá ani na slovo, ani na ná dávky. Zeť si z toho mnoho nedělal, jen když měl peníze na útratu. Byl on synek ze živnosti, která však byla před 15ti lety ve veřejné dražbě prodána a rodiče se šesti dětmi odcházeli s jměníčkem pramalým. Pak Arnošt šel na řemeslo. Vyučil se truhlářství. Práci u dobrého mistra by byl měl, ale chasníkovi chyběla chuť a trpělivost u práce, proto div nebyl, že naříkal na zlé časy, že si ani šaty, obuv, prádlo nemůže pořídit.

A rodiče mu to přidávati nemohli, ale nějaký zlatý na matce vyloudil předc. Až přišla povinnost vojenská — chlapík jako jede nebyl sprostěn.

Uběhla tři léta a Arnošt pak, aby si živobytí usnadnil, ohlížel se po nevěstě. Našel ji po několika letech teprv — Páperkovu Stázinku, a nyní jako chalupník hospodařil tak, jako druhdy jeho otec — — — A hospoda mu byla jeho domovem, kde se mu nestýskalo, když si tam dovedl a vypobízel Bohumila Hlásku.

Měl-li Pavián peníze, pil i hrál o své, neměl-li, žádal svého přítele o půjčku, kterou splatit ovšem nespěchal.

Výmluva tu žádná neměla víry, ještě štiplavými poznámkami, že se bojí snad ženy — že mu asi krejcaru odpočítala — a podobně, škádílil a rýpal Bohumila, jehož slabé stránky dovedl Arnošt využítkovat — hněval-li se, dovedl ho uchlácholit jako přítel upřímný, ale dovedl ho popuzeného ještě více dráždit, do ohně oleje přilévat — všecko uměl a dělal, v čem mohl pro sebe těžiti.

Tu neděli brzy po poledni seděli už oba v hospodě „u Rybáka“, jako jindy, jako vždycky.

Bavili se hosté, popíjeli, někteří hráli v karty, ale po půlnoci řídla společnost, až tam zbyli Hlásek s Paviánem. Oba byli v ráži a na rozchodnoa se loučili, jakoby se dávno neviděli: „Zítřka si to dohovoříme“, ukončil Hlásek debatu a volným krokem bral se ku statku Sama Hedvička mu přišla otevřít, ale slovíčko včítky nebo hněvu nevyšlo přes její rty, a za chvíli nedlouhou v hlubokém spánku dospával Bohumil prohrýzenou noc.

A dospával ji ještě ráno, když už všichni odešli po své práci — a Hedva ještě domývala nádobí. Aby nebyl ve spánku rušen, uvelebil se Bohumil na postel ve vedlejší světničce.

Ozvaly se pod okny kroky a selka Hlásková svažila čelo a začala rty — viděla přicházet Paviána.

Stanul ve dveřích, krátce pozdraviv, rozhlédl se po světnici, optal se uštěpačně: „Hospodář ještě spí?“

„Nespí — šel na pole s Franckem“ — zahala si vzdorovitě hospodyně, aniž by přichozímu další pozornost věnovala.

To ho nezarazilo, ale přikročiv blíže, významným pohledem utkvěl na štihlé

ztepilě postavě mladé selky, přidušeně prohodil: „No, ať — jen když vy jste doma — že jo? a ruka jeho sevřela do pěsti ručku Hedvičky. „Pane Paviáne! — proč jste přišel? —?“ opáčila rychle Hedva a změřila nemilého hosta zlostným pohledem. „Proč? — pro jednu hub...“ ale nedořekl; v té chvíli, kdy nachýlil se, aby skutečně políbení na rozpálenou tvářku vtisk, ozvalo se třesnutí a jemu v očích se zajiskřilo.

Bylť políček opravdu zdařilý! Zafal rty, ale nutil se do žertu, hbitě skočiv za přechájecí paní.

Za políček žádal náhradu — ale zase než mohl se tak přiblížit, hbitě vychrstla mu Hedva do obličeje plecháč vody, jak tu na lavici stál. Zaprskal z ostně a přechaje zahanbén, zasyčel ve dveřích jedevatě: „Tohle ti nezapomenu — ty ještěrko!“ — Rozčilená, chvějící se, uražená zahlédla ho ještě Hedva oknem, a štěstí bylo, že neslyšela vyhrůžku odcházejícího ze vrat: „Počkej jen počkej — tolik slzí napláčeš, co vody jsi na mne vylila! Ba ještě víc — stokrát víc!“ (Pokračování).

Esther — Marie.

(Pokračování.)

Dle vypravování napsal J. Drbohlav.

Když opět jednou v noci se nechtěl spánek snést na víčka nemocné, tu Rosárka sedě u její postele ji vyprávěla o šťastné věčnosti, která nás očekává v nebesích, ucho-pila Esther svou hubenou ručkou upracovanou pravici Rosárky a pohledši ji mile ve tvář děla: „Sáli, vy jste mi jednou za pobytu v lázeňském místě pravila, že před smrtí bych mohla býti pokřtěna, aniž by to kdo směl věděti. Proto vás o to snažně prosím, byste vyplnila mé vroucí přání a mne pokřtila dříve než-li umru.“

„Drahá Esther, vy nezemřete. Ještě včera lékař tvrdil, že s jarem dostaví se i Vaše dřívější zdraví.“

„Ó nikoliv!“ děla na to Esther. — „Vím jistě že umru; to co lékaři praví, jest jen klam a nezakládá se to na pravdě. Nechtějí mi ztrpčiti poslední dny mého života vzpomínkou na smrt. Proto vás opětně prosím, pro lásku, kterou ke mně chováte, byste mne pokřtila dříve než-li umru.“

Rosárka nemohla tak snažné prosbě odolati. Přislíbila, že tak skutečně učiní v pádu smrti.

„Teď se Vám přiznám Sáli“ pravila dále nemocná „že tuto nemoc a svou brzkou smrt jsem si vyprosila u Matky Boží na Sv. Hostýně. Neb již tehda, kdy jsme k ní chodívaly, byla jsem až příliš pro vaši víru nadchnuta, a tak velkou láskou jsem lnula k Matce Boží, že jsem chtěla raději jako křesťanka zemřít, než-li jako židovka, byť i v bohatství, dále žít. Této lásce jsem se naučila od vás a od těch pouťníků, které jsem vídala na Sv. Hostýně. Mnohdy se mi zdálo, že bych nemohla šťastnou býti, aniž bych mohla následovati těchto tak krásných vzorů zbožnosti. Mé čekání až do doby mé plnoletosti, zdálo se mi býti tak nesmírně dlouhým a trapným. Do té doby bych se snad na přání otcovo musela provdati a pak by můj choť dojista k tomu nesvolil, bych se stala křesťankou. Utéci z domova bych přece jen nemohla. Kam bych se mohla odebrati? Kdo pak by se mne ujal? — Tyto okolnosti mne zrovna nutily k tomu, že jsem při poslední návštěvě Sv. Hostýna prosila Matku Boží snažně, by mne nechala raději zemřít, doufajíc, že mne před smrtí pokřtíte a já pak tím způsobem se k ní do nebe dostanu.“

„Vím tedy jistě, že mne Matka Boží vyslyšela a že tato nemoc jest mou poslední. Teď jen na vás jest, byste vyplnila mou poslední prosbu.“

Když domluvila, kleslo její slabé tělo do lehkých podušek a zůstalo skoro bezvládně ležeti. — Dlouhá řeč a vnitřní pohnutí jí unavilo a vysílilo.

Rosárka vypravováním Esthery byla tak dojata, že se musela od ní odvrátiti, by tato nepozorovala hojné slzy, které ji kanuly po tváři. Ó jak velká to byla víra a láska, u tak ještě nedospělé dívky.

Esther pohřbízila se ve spánek. — Rosárka zůstala ještě malou chvíli u ní seděti, uvažujíc, co by měla činiti. Brzy se rozhodla. — Odebrala se do vedlejšího pokojíčka, by svému znavenému tělu dopřála alespoň krátkým spánkem osvěžení. Dříve, nežli ulehla, padla ještě před obrazem Matky Boží, — který vyndala ze své skříně, — na kolena a vroucně se modlila za Estheru, která snad v brzku se měla rozloučiti s tímto světem, by Matka Boží se ujala ve své mateřské lásce tohoto dítěte a zachránila jeho duši věčné záhuby.

Sladký spánek snesl se na víčka její, ještě ani nedokončíc svou modlitbu. Zůstala klečeti.

VI.

Přiblížil se 24. březen, den to před svátkem „Zvěstování Panny Marie“. Celý měsíc byl tak sychravý a nezdravý, že si vyžádal mnoho lidských obětí mezi nemocnými a neduživci.

Esther však dosud vzdorovala nemilosrdné smrti, která na vše strany kosila své oběti.

Lékař skoro neustále dlel u lože nemocné, jejíž nemoc, jak již dříve byl zdělil otci, dosahovala stupně nejvyššího.

Marna byla již naděje na uzdravení.

Pan továrník nemohl ani k loži nemocné přistoupiti, aniž by se slz ubránil.

Byl celý nešťasten nad brzkou ztrátou, jemu tak drahého dítěte.

Na bratry, — kteří v posledních dnech dojeli domů, byvše upozorněni otcovým dopisem, na blízký konec života jejich sestry, — nepůsobilo její brzké se s vími rozloučení, tak zhoubně, jako na otce. Byli mužnější a za pobytu v cizině ztratili snad ze srdce svého onu lásku a příchynost ku své rodné sestře, kterou mají ti, jenž stále dlí společně v domě otcovském.

Esther, ač viděla svůj brzký konec života, nebyla nikterak nad tím zarmoucena. Její klid a odevzdanost v tak těžký osud, byla všem, mimo Rosárku, která samo jediná znala nitro její, až příliš nápadna.

Lékař předepsal ještě utišující léky a odcházejce, pohladil ještě po tváři nemocnou, která svá milá očka laskavě na něj upřela a přál ji dobrou noc. —

Byl skoro přesvědčen, že to bude noc její poslední, dlouhá, dlouhá noc, z kteréž povstane až za zvuku trouby anděla v poslední soudný den.

Dav ještě tiše Rosárce nějaké pokyny ohledně nemocné, rozloučil se krátce se zarmouceným otcem a jeho syny. Prikázav největší klid nemocné, odebral se domů.

Jeho úloha byla vykonána. —

„Ne vy jste kteří vracíte nemocným zdraví, ale Bůh, Stvořitel světa, který skrze vás uzdravuje“ tak myslel sám pro sebe, sestupuje po schodech dolů.

Esther klidně usnula. — Rosárka byla úplně rozhodnuta této noci bděti u nemocné a v čas potřeby vyplniti její tak vroucí přání.

Opět se vzdálila do vedlejšího pokojíka, nechavši dvěře pootevřené by slyšela, kdyby nemocná zvonečkem jejíž měla u svého lože, ji chtěla přivolati.

Otevřevši malou zásuvku své skříně, vyndala z ní malou láhvičku, v níž měla uschovanou vodu z pramene svatohostýnského, kterou si byla s poslední pouti domů přinesla a vlila ji do malé konvice a postavivši vedle této obraz Matky Boží, padla opět na kolena a vroucně se modlila.

Však tělo bylo slabé a podleгло vysílení, takže Rosárka přemožena spánkem klečíc usnula.

Pojednou povstala hbitě se země. Nevěděla zda se jí to jen zdálo, či-li skutečně slyšela znít hlas zvonku nemocné. Snad již po několikráte zvonila, neb zvonek zněl opět a to až příliš zvučně.

„Tedy přece jen skutečnost“ pomyslí si a přiskočila hbitě ku nemocné, která usmívajíc se s jemnou výčitkou pravila: „Sáli, již jsem se domnívala, že jste mne v posledních okamžicích života mého opustila. Několikráte jsem již zvonila a vy jste stále nepřicházela. Ó prosím vás, odpusťte mi, že vám nedopřeji ani chvílky oddechu.“ „Ne tak Estherko, vy mně odpusťte, že tak málo o vás pečuji. Byla jsem skutečně unavena, že jsem i kleče usnula.“

„Co pak si dítě moje přejete?“ Tázala se Rosárka hladíc při tom bledé čelo nemocné.

„Jen jediné mám přání“ odvětila Esther, „byste donesla vodu a mne pokřtila; vím, že ještě této noci, než nastane den, zemru“.

„Jak pak to můžete tak jistě tvrditi?“ tázala se s bolestným pocitem Rosárka, pohlížejíc úzkostlivě na Estheru.

(Pokračování.)

Zprávy se Sv. Hostýna.

Vyslyšení. R. C. Z Dom. vzdává nejsrdečnější dík za uzdravení z dlouhého trvající nemoci. — F. Kr. z R. za uzdravení z nemoci a vyslyšení v důležitých potřebách. — Ctenářka »Hl. Svatoh.« nejvroucnější díky vzdává Matičce Boží. Sv. Host. a milostnému Pražskému Jezulátku za vyslyšení prosbu. Již po delší dobu trpěla jsem tělesně i duševně hroznou bolestí v těle a těžký dech při těžké namahavé práci byl mi nesnesitelným břemenem; nevěděla jsem si rady ani pomoci; duševní sklíčenost a zármutek nad naší rodinou, které hrozila skáza věčná, bolely mně ještě více.

V těchto smutných chvílích života obětovala jsem se Matičce Boží s důvěrou a slíbila jsem, že to uveřejním v »Hl. Svatohost.« a Matička Boží mi pomohla. S důvěrou velikou i na dále poroučím se v její ochranu a pomoc. Zároveň bych si přála, by všichni ji uctívali a k ní putovali. H. M. z Kl. — A. J. z Přerova, odběr. »Hl. Svatoh.« za zázračné uzdravení. — A. P. z K. trojí poděkování Matičce Svato Hostýnské, té mocné pomocnici, za odvrácení velikého nebezpečí, za uzdravení a ochranu před velikou nemocí. — S. B. z T. za uzdravení z nebezpečné nemoci. — Plníc svůj slib, vzdává P. Marii Sv. Host. vroucí dík za to, že vyslyšela prosbu její a bratr od choroby, jejíž počátky se na němjevily, uchován jest. A. B. z Vítkovic. — L. B. z Husovic u Brna vzdává tisícerý dík P. Marii Svatohostýnské za vyslyšení. — J. V., učitelka v M. odběratelka Hl. Sv. Host. plní svůj slib uveřejněním a vzdává nejvroucnější díky bl. M. P. za vyslyšení a s důvěrou prosí za ochranu a pomoc její — Za uzdravení sestřiny vzdává tímto veřejné díky nejbl. M. P. a ctihodnému knězi Martinu Středovi M. N. v Brně. — A. Š. z P. prosí, by se v Hl. Sv. Host. uveřejnilo díkuvzdání za uzdravení. Mělať veliké bolesti v hlavě velkou dobu, tři týdny při tom skoro nic neslyšela. Lékaři nepomáhali, — nemohli

a nevěděli jak — utekla se tudíž k Marii P. Svatohost. a uzdravení našla. — Fil. K. z Vr. u Prostějova nejsrdečnější díky vzdává P. M. Sv. Host. za milostivou její přímluvu. — J. V. z M. O. za vyslyšení v jisté důležité záležitosti. — Odběratelka »Hl. Svatoh.« z Křelova za vyslyšení velmi důležité záležitosti. — M. Ch. z Mor. O. Za odvrácení nebezpečné nemoci činím takto svou povinnost. M. Ch., čtenářka »Hl. Svatoh.« a ctitelka P. Marie z M. Ostravy. — R. O. H. za vyslyšení prosby. — K. R. z D. za zvláštní ochranu a pomoc při povodni. — Moje maminka a sestry byly těžce nemocné; měly silnou horečku, tak že lékař, když přijel, hned poručil zaopatřit je svátostmi umírajících a pochyboval, že se uzdraví. — Ale my jsme se modlili a dali do kostela na modlení k Matičce Svatohost. a ona nás vyslyšela, tak že máme pevně přesvědčení, že jen její přímluvou se opět uzdravily. Tak jsem udělala slib, že když se uzdraví dám to do »Hlasů Svatohost.«, aby lidé, kdo neznají tu pevnou důvěru k Panně Marii uvěřili, jak mocná ona je přímluvkyně. — Byla jsem stížena bolestí v noze dlouhý již čas. A od nohy začínala mě bolet páteř a pak velice hlava. Byla jsem u lékaře více než jednou, ale nepomáhalo to nic; obrátila jsem se tedy k Matce Boží Svatohost. a prosila Ji, jest-li mi bolestí poleví, že to uveřejním v »Hlasech Svatohost.« a ona modlitbu mou vyslyšela a bolest v páteři zmizela i v noze velmi značně se zlepšila. Vzdávám tudíž M. P. vroucí díky a volám: Obráťte se všichni k P. M. uzdravení nemocných, ona jistě pomůže. Vroucí dík též P. M. a sv. Antonínu v jisté záležitosti za spomožení. Zfarnosti soběchlebské. — Dík u v z d á n í. Z těžké choroby nervové, po pět let trvající, náhle uzdravená, vzdávám tímto nejvděčnější díky ctihodnému knězi P. Martinu Středovi, který nepřestává divy činiti a rychle pomáhá těm, kteří s důvěrou k němu se utíkají. Onť

ukázal se býti nad všechny lékaře mocnější, neboť když žádný z lékařů mi nepomáhal, modlitba k Němu a přikládání Jeho obrázku přinášelo úlevu a když všichni o uzdravení pochybovali, stačil jediný okamžik, kdy jedna zbožná duše u Jeho hrobu v Brně prosbu moji o uzdravení Jemu přednesla, abych byla uzdravena. V tom okamžiku, kdy ona zbožná duše v Brně za mne pobožnost vykonávala, v tu též hodinu já, ač vzdálená, krutých bolestí úplně zbavena jsem byla. Veliké milosti té dostalo se mi v neděli dne 12. června t. r. po druhé hod. odp. Oplývaíc vděčností a láskou k tak dobrotivému a milosrdnému Ochránci a Uzdraviteli, z celé duše mu díky vzdávám a důvěřuji pevně, že nevrátí se mi hrozná moje nemoc, dokud nepřestanu se do Jeho mocné ochrany poroučeti, v čemž s pomocí Boha doufám až do smrti vytrvati. Učitelka.

Darv na koruny Matičky Svatohostýnské a milého Ježíška zaslali: K. Bílková ze Slavkova 3 zlaté předměty; Prostřed. F. Anderla z Němčan zasláno sbírkou 250 kor., ze Slavkova: Irma Lang 2 kor., N. Marková 1 kor.; Fr. V. Koláček m. br. N. Město n. M. 2 kor.; R. Kurečka St. Ves 2 kor.; O. Černá z Ivanovic 10 kor.; M. Štolfová z Ivanovic 10 kor.; H. Krejčí z Olomouce 16 kor.; Žofie a Vincenc Sedláček, Seilerov, 2 prsteny; N. N. dne 14. 9. zlatý prsten s kamenem; A. Vyňuchalova z Raclavic zl. sponu; z Olomouce: A. Obšilova zlatý křížek na poděkování za šťastný výsledek operace; Fr. Gotvaldová více drobných předmětů; zbožné hospodyně z Drahlova: dva dukáty a 660 kor.; Flor. Hrubý z Novosad zl. prsten; N. N. zlaté hodinky a nauš.; N. N. z Přerova sponu, 2 prsteny a 1 kor.; A. Richter více předmětů; A. Leciánová z Lišné 2 kor.; R. Cagašová z Domaželic 1 kor., Berkova Ros. z Domaželic 6 kor. a zl. prsten, Fr. Dostálová z Čech 1 kor.; A. Lasnich z Čech 3 zl. prsténky a jiné drobnosti; M. Boničková 20 kor., M. Smolková 20 kor.; prostř. sl. M. Brumníkové z Mor. Ostravy zasláno od M. a J. Sládkových 2 křížky, 1 prsten a 2 naušnice, Fr. Vidličková 3 kor. a 3. nauš., Fr. Hlaváčová 3 kor., N. N. 3 kor., Fr. Orlová 1 kor.; M. Pohajdová z Bochoře stf. jubilej. služeb. medaili; po 1 kor. darovali: A. Juraňová z Rackové, N. rodina z Machové, N. N. z Police, F. Adamíková z Kladerub, N. Kratochvíl z Pavlovic, F. Perútka z Malhotic, N. N. Břestu, M. Přikrylová z Kroměříže, B. Zápalková, M. Navrátilová z Čech, A. Pitronová z Opatovic, ze Šardic Fr. Maratová a B. Němčanská, Filom. Blažková, A. Segetová, Fr. Koutný z Libosvár, L. Liligová z Frenštátu, J. Váňa ze Slopného, E. Janková ze Štramberku, T. Janová z Lidečka, F. Podolová z Holešova, F. Gajová z Kelče, M. Holotíková z Roštění, F. Střelcová z Raclavic F. Hradilová a A. Skopalová, poutníci ze Slopného 110 kor., N. N. ze Slaviče, N. N. z Provodovic, J. Žakovský z Prusinovic, N. N. ze Žeranovic, dvě sestry z Olomouce, M. Sedláčková ze Slatěnic, A. Krbečková z Kroměříže, z Divák: J. Klimšová

a C. Strouhal, R. Kopeček z Nosis'avy, F. Honzák z Jaloviska, N. N. z Telnice, V. Mrkovicová, z Vlčnova F. Jančová a B. Moštková, M. Svobodová Žebětín, F. Pavelka Šardice, M. Kadlec Brumovice, M. Kostková Zarášice, N. N. z Veselí, M. Šustková z Vážan, N. N. z Chrástán, N. N. z Prasklic, K. Hladiš z Nivnice, N. N. z N. Vsi, M. Štěpánová ze Lhotky, A. Vindrová ze Slatěnic a M. Hájková, rod. Kupková ze St. Vsi, N. N. ze Štěpán, N. N. z Nákla, A. Pumprlová z Olom. — Po 2 kor. darovali: J. Valtrová z M. Ostravy, F. Nyznerová z Veselí n. M., H. Třetinová z Lanžhota, N. N. z Vítkovic a řetěz s křížkem, K. Mikulášek z Hranic, V. Zemánek ze Salaše, T. Sedláčková z Lanžhota, z Hůrky: rod. Petrášová a rod. Hasalová, J. Kelner ze Štramberka, J. Bílý z Velké u Hranic, F. Michalková ze Žalkovic, A. Suchmová z Uher. Hradiště, N. N. z Rudslavic, N. N. z Vážan, F. Kr. ze Slavkova p. H. N. N. z Vítové, N. N. ze Sušic, F. Bařirová z Moraččan, A. Sklenářová z Bystrovan, N. N. z Kožušan, J. Praksa z Telnice, dvě N. N. z Telnice, N. N. Vel. Němčice, R. Zlinská z Vlčnova, A. Nováková z Litultovic, F. Zemek ze Šardic, J. Brablec z Lešan, N. N. ze Křtomíle, T. Chytilová 2 kor. a dukát, J. Večeřa z Kladerub, M. Horáčková ze Žerůvek; po 3 kor. darovali: N. N. ze Záhlinc, rod. Štolřova z Ivanovic, N. N. z P. Ostravy, V. Holčík ze Salaše, P. Selek z Hrušek, F. Němcová z Olom., L. Šrámková ze St. Města, Čl. Matice Svatot. z Veselíčka, Terciáři z Těšic, A. Praksová z Telnice, N. N. z Kostelce; po 4 kor. darovali: A. Nohavicová z Jarcové, M. Knopková z Val. Mezifíče, rod. Barfusova z Lipníka, Z. Sedláčková ze Seilerova, N. N. z Kožušan; po 5 kor. darovali: A. Zetková z Nov.-Yorku a zl. sponu, R. Vaněček z Přívozu, M. Tomečková z Hranic, J. Orava ze Zámrska, N. N. z Břestu, Žalkovic a Prostějova, K. Němčáková z Troubek, z Roštění: F. Kubová, M. Jurčíková, N. N. z Drahlova a snub. prsten, K. Koutná z Pavlovic, M. K. z Jeronice a naušnice, N. N. z Prasklic; po 10 kor. darovali: N. N. z Radvanic, z Břestu, F. Čechová z Drahotuš, z Turovic, z Fryštiku a Horní Vsi, M. Stelemajer z Chomíže, N. N. z Nákla; po 20 kor. darovali: Žofie Suchánková z Přerova, R. Mikšánek z Černotína H. H. Capíková ze Všetul, A. Vichová z Hranic, rod. Vykoukalová z Radvanic, dvě N. N. z Čech; N. N. 3 staré peníze a 6 kor.; M. Semplova z Ostrova zlaté předměty; B. Fířlová zlaté věci; N. N. Radvanic 2 prsteny; A. Janošiková Nev.-York zlaté předměty a 25 kor.; poutníci z Přívozu 11 kor.; A. Blažková, žákyně v Bystřici p. H. 120 kor., A. Neumanová 6 kor., P. Blažková nauš., K. Doležalíková z Roštění 8 kor., A. Seidlová z Lipníka křížek a prsten, M. Janečková z Hranic prsteny a naušnice, N. Gillarová z Vyškova stf. svícen, A. Haldová Rožnov nauš., M. Bacovská Vyškov 2. nauš. a prsten, J. a M. Havža Šenov 2 prsteny, A. Bubeníková 140 kor., C. Prokšová Hunčovice nauš., M. Sedláčková z Lutína křížek a na-

ušnice, M. Starostková z Rybí 1.40 kor., N. N. ze Štětiny 6 kor., prostřed. A. Dvořáčkové z Jířkovic 5.70 kor., N. N. z Částkovic 1.20 kor. Stařeček ze St. Vsi 100 kor., T. Jančíková z Holešova sbírku 2.30 kor., J. Kaláček z Dědkovic 12 starých mincí, J. Břečková ze St. Města prsten, N. N. z Bochofe tolar a 60 kor., N. N. ze Lhoty Radkové naušn., N. N. z Holice prstýnek, Terciálky z Holice u Olom. 9.30 kor., A. Běhuňková z Uh. Brodu křížek s řetízem a prstýnek, z far. lišenské 1.20 kor., N. N. ze Šaratic prsten, N. N. ze Záhlinic 6.40 kor., N. N. z Lešan prsten, K. afráková z Nedachlebic 1.40 kor., N. N. z Troutek 11 kor., B. Kalábová z Velatic naušn., N. N. z Dluhonic 2 kor., Em. Klemenczytz z Olomouce 20 kor., Fr. Drápalová z Tovačova 4 kor., N. N. z Tufan 1 kor., N. N. z Rosenberku 2 kor. a zlatý křížek, služebná z Kroměříže naušn. a křížek, N. N. z Rozstání prsten, manž. Krejčí ze Stěbětice 5 kor., z farnosti Rudslavské 2.7 kor., J. Putzna z Frýdlantu 6 kor., J. Kolářová z Kokor křížek, z Příkaz u Olom. A. Ošťádalová 3 kor., Emilie H. 2 kor., N. Vymětalová z Nákla 1 kor., K. Březinová z Frenclů 5 kor., prostřed. Fr. Rudolfa z Ondratíc zasláno od: A. Rudolfová 1 kor., M. Kovářková 1 kor., A. Procházková 1 kor., T. Kvapilová 1 kor., Dr. Th. Možný 1 kor., V. Rudolf 1 kor., J. Frýza 1 kor., T. Krátká 2 kor., N. N. 1 kor., N. N. ze Zhoře u Záběha 15 kor., A. Veličková v Dobré u Frýdku 1 kor., Anežka N. z Poštýna u Telče 2 kor., N. N. z Vyškova nauš., prsten a 1 kor., z Racovic: rod. Cvaková 1 kor., Marie R. 2 kor., N. Tvrdá 1 kor., O. Škrabal, koop. z Dobroměřic 2 kor., Paula Langová 10 kor., A. Rychlíková 1 kor., F. Štěrbová 1 kor., W. Sedláčková 1 kor., A. Keilerová 1 kor., N. N. ze Sokolnice naušn., N. N. rod. z Radkovic 7 kor., odběr. »Hlasů Svatoh.« z Radkovic 4 kor., J. D. Břevnov Vinc. 1 kor., N. N. z Přic více skvostů, N. N. kněz 50 kor., J. Precechtěl, z Olomouce 2 kor. a prstýnek, N. N. 20 kor. jiná 1 broží N. N. z Kožnova 4 dukáty a zl. pamětní peníz, z Letovic: L. Matušková a Ž. Nováková 3 st. mince a 3 prsteny; prostřed. Ant. Fíndlové z Jemnice: A. Černá 1 kor., T. Králíková 1 kor., A. Nekulová 1 kor., M. Elingrová 4.40 kor., A. Cvandová 2 kor., O. Lukšová 2 kor., J. Komendová 1 kor., F. Fučíková 2 kor., M. Battlová 1 kor. a prsten, M. Svobodová 1 kor., rodina Nevrklová 6 kor., dvě sestry 10 kor., prsten a dvě mince, Vel. Prosenice: A. Zahradníková 3 kor., Frant. Sehnal 2 kor., Fr. Zapletal z N. 5 kor., M. Sehnálková z Libosvár 2 kor., A. Ochránová z Příbora zlaté předměty, A. Valentová ze Žiřkovic 1 kor., C. Jarsovják z Kašavy 2 kor., N. N. z Vlčovic 2 prsteny a 1 kor., N. N. ze Žeranovic 5 kor., F. Topičová z Kašavy 1 kor., z Brna po M. Pultarové 18.8.: Nerušilová prstýnek, Kaisrova prstýnek a kamínky, N. N.

špendlík, řetízek a naušnici, Horáková naušnice; při duch. cvičbách sl. učitel v Přerově odevzdáno 22 kor., 5 prstýnků, naušnicka a brože, Šmeralova M. darovala plachtu na oltář, Julie Marčon z Val. Meziříčí 4 naušnicky a zlatý řetízek, Adolfa Lambotova z Vyškova naušnice a 1 kor., Teresie Kašpárková z Huštěnovic 10 korun.

Dary na stavbu schodů na Sv. Hostýně. J. Sehnal z Paršovic 10 kor.; po 1 kor. darovali: M. Marková z Bošovic, Jos. a Mar. Svobodová, N. N. z Vel. Němčic, L. Paulíková z Blažovic, J. Mika z Veselí, N. N. z N. Vsi, dvě N. N. z Brodku, F. Urban z Petřkovic, dvě sestry z Olom., N. N. ze Štípy, z Nákla, A. Pumperlová z Olom., z Přívozu rod. Bajgarová, z Mor. Ostravy: N. Orlová, N. Fusková a N. N., J. Možný z Metylovic, N. Morálová z Polkovic, N. N. z Drátek, J. Pešlová z Brna, N. N. z Přerova, Fr. Cifler z Oseka, Fr. Perútka z Malhotic, Fr. Fillová z Olom.; po 2 kor. darovali: N. N. z Telnice, N. N. Věterova, Anna Kudrová, J. Pecnar z Frýdlantu, J. a A. Čačala z Chomíže, V. Šejda z Hranic, N. Manovská z M. Ostravy, M. Hrabal z Čelčic K. Konečná z Břestu, M. Fiala z Bohuovic, rod. Skácelíková ze St. Vsi, N. N. z Výšovic a Bystřice p. H.; M. Procházková z Jablovka 1.20 kor., N. N. z Tvorovic 5 kor., dvě osoby z Oseka 10 kor., K. Němčáková z Troubek 5 kor., Fr. Čechová z Drahotuší 10 kor., rod. Capálková z Uher. Hradiště 5 kor., rod. Sehnalová z Brunného 10 kor., N. N. z Kroměříže 1.20 kor., rod. Sedláčková z Hlinska p. H. 120 kor., Frant. Indrošová z Olšovce 20 kor., rod. Ant. Štolfy z Ivanovic 3 kor., N. N. z Místku 3 kor., dvě nejm. z Prostějova 20 kor., Krist. Andrásek z Polešovic 1 kor., manž. Štefkovi z Fryčovic 4 kor., Fr. Jedlička z Bosonoh u Brna 120 kor., Jos. Odstrčil, rolník z Podolí u Přerova 120 K.

Z posv. Velehradu. Dp. P. Filip Malý, jenž dne 4. ledna slavil svoji 70. ročníci narozenin, slaví dne 6. října svoje 50leté jubileum řádové, an týž den před 50 roky vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova.

Počasí na Sv. Hostýně od 16. srpna do 15. září. — V druhé polovici srpna bylo počasí nepříznivější než prvé, zvláště pro děsnou bouři dne 22., kdy stál teploměr odpoledne nejvýše (24.4) a klesl večer (o bouři) na 12.9. Bouře byla k tomu ještě spojena s krupobitím, které způsobilo nemalé škody na stromech. Jinak kořsal průměrně mezi 12—16. Měsíc září v prvé polovici byl měsícem neobyčejných dešťů: od 3.—10. spadlo dle dešťoměru 157 mm vody, která způsobila na mnoze hroznou povodeň. Jediný den byl bez deště.

Dary pro kostel. N. N. z Prahy krásné květiny, N. N. z Tovačova rochetu, z Vlčnova u Uher. Brodu štolu.

Na chléb sv. Antonína. Klement. Koutná z Pavlovic 5 K.

Dle nazna-
čené tečko-
vané linky
raďte
odstřihnouti!

Objednávka knih.

Důstojný pan

Frant. Navrátil

dómský vikář

v Olomou

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků 20—22 korun

dobírkou zaručeně pracích barev bez chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilová
plátna lněná neb polovičnický, rumbur-
ské věby, grlezety, ručníky, tkané bar-
chety na šaty, modní zefirky na košile
a bluzky, a na šaty, bílé gradle, flanely,
modré tisky na domácí šaty a zástěry
vše jsou ručně pracovány, velekrásny,
trvanlivy v délce 3—15 m.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec

Česká Čermná č. 107., p. Náchod.

Každý dle potřeby, raďte udat co po-
třebujete, i délku zbytku si raďte zazna-
menati, nehodící vyměním, neb dle žádosti
peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí
každého. Též zasílám

půl tuctu, čistě lněných prostěradel
beze švu, 150 cm. šlr., 200 cm. dl.,
jen za K 15.80.

Karel Zástěra,

hodinář a klenotník

v Dolních Kounicích u Brna.

Český dodavatel věžových kostelních
hodin. — (Dříve dílovedoucí a monter
u firmy Frant. Moravuse v Brně.) —
Nabízí se slavným farnostem a obcím
k dobrému a levnému postavení věžo-
vých hodin s dlouholetou zárukou.
Též i kapesní hodinky, klenoty,
zlaté a stříbrné zboží v hojném výběru
má vždy na skladě. — Četná vysvědčení
po ruce. — Vývoz do všech zemí.

Umělecký ústav pro malbu, leptání
a broušení skla

B. Škarda Brno,

hotoví okna kostelní v každém způ-
sobu a provedení na přání i se želez-
nou konstrukcí ve vlastní strojnické
dílně hotovené. Mosaikové obrazy pro
výzdobu vnější i vnitřní na křížové
cesty a oltářní obrazy. Rozpočty na
požádání.

• Rozšiřujte a čtete hojně •
■ Hlasý Svatohostýnské. ■

SVÍCE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN, první moravská továrna na voskové zboží a svíčky v **Bystřici pod Hostýnem**

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyfyzují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakostí a lahodností pro nemocné a zaražecními nemocemi trpící. K odporučení červené po 38, 44, 50, 56 hal. za litr, bílé po 44, 48, 52, 56, 62 hal. za litr, černé po 40, 46, 50, 56 hal. za litr zasílá dobírkou v soudkách od 30 litrů výše jedine svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem, Rijeka (Fiume), Přímoří.

Důkaz velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma a franko.

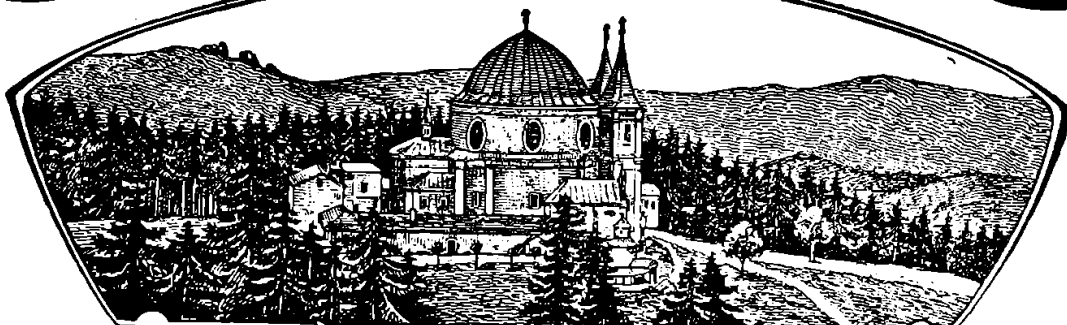
Tiskařské práce -

všeho druhu zhotovuje rychle a za ceny levné tiskárna tohoto listu -

Zaorálka a Tučka, Holešov

Ve prospěch zvelebení sv. Hostýra doporučuje se koupě obrazů **Vítězná Panna Maria Svatohostýnská a Příchod sv. Cyrilla a Metoděje na sv. Hostýn.** Cena jednoho obrazu s hudebním strojem K 10-90, bez hudebního stroje K 7-40. Dodává v bedně s vyplaceným poštovním poplatkem

L. Klabusay Holešov

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 11. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.

Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 koruna,
v Americe dol. 0·25, v Německu 1 M.

OBSAH: Pouti Svatohostýnské v jeseni (1910). — Esther—Marie. — Vítězství lásky. — Z Prahy na Sv. Hostýn. — Katoličtí misionáři a věda. — Úchvatný proslov moravského děvčete. — Zprávy se Sv. Hostýna: Za důst. P. Antoninem Rejzkem T. J.; Důst. P. Filipu Malému k 50ti letému jubileu řeholnímu; Pořádek služeb božích na Sv. Hostýně v zítř atd. — Z církve a ze světa. — Redakci zaslané spisy. — Inseráty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti, že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem roku měsícem prosincem. Dokud konati se budou přípravy na korunovaci Vatikánskou sochy Matičky Svatohostýnské, budou míti jednotlivá čísla »Hlasů Svatohostýnských« přílohu 8 stran. Redakce.

Čistý výnos věnuje se korunovaci Matky Boží Vítězné na Sv. Hostýně.

Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

v útvaru 64 kázání, I. a II. díl, vydané P. Ant. Rejzkem Tov. Jež.
rovněž Bohuslav Balbín, jeho život a práce, obdržeti lze
na Sv. Hostýně.

Zprávy z církve a ze světa.

Vznešený poutník v Mariacelli. Dne 24. září přibyl Jeho Veličenstvo císař a král František Josef I. do Maria Cellu ve Švýcarsku — již po třetí ve svém životě — aby v osmdesáté ročníci svého žití svůj hold Bohu a Matce boží vzdal. »Jsem věrným synem církve, pravil císař pán roku 1908. k vojsku, která Mě učí a odevzdanosti v těžkých hodinách, která Mně často poskytla útěchy v neštěstí, která Mně a Mému domu byla vždy věrnou vůdkyní po všech cestách života«. Svou pouti potvrdil slavně tuto svou věrnost k církvi sv., která nás učí též blahosladenou Paunu ctít a o její ochranu prosit. Tam přítomen byl před milostným oltářem a celou svou družinou kleče mši svatě. Bezděky vzpomene každý, že už i na Svatém Hostýně dlel Jeho Veličenstvo jako poutník roku 1897. Dostane se zase někdy Sv. Hostýnu takové cti, aby mocnář skláněl se tu před Pomocnicí křesťanů?

Morava. Dr. Hruban, říš. a zem. poslanec na Slovácku v Uh. Brodě nabádal své voliče a lid ku vzdělání sebe, k pravému pokroku, k sebekázní, hospodárnosti, zvláště varoval před alkoholem, jehož zhoubné následky se ukazují v přeplněných nemocnicích a v ústavech choromyslných, v blázincích. Útoky na základy naší osvěty, národní a mravní, t. j. na náboženství, odmítal slovy rozhořčenými. Jsou to mladí nezkušení lidé, kteří ve své polovzdělanosti či spíše nevzdělanosti vystupují proti náboženství.

Jerusalemským poutníkům-fotografům. — O celé naší pouti bude vydána obšírná zpráva ve knize, jež má být bohatě ilustrována. Mnoho poutníků fotografovalo. Prosíme snažně všechny, kterým se nějaký obrázek zdařil, aby zdařilé snímky, aneb dokonce, což by zajisté ještě výhodnějším bylo, plotny k zapůjčení pro pořízení klisat nám zaslali. Výlohy všechny hradíme a plotny, budou-li vč. teré zaslány, vrátíme. Adresovány pak buďtež tyto zásilky na Emila Procházku, kaplana u sv. Tomáše v Brně.

Hnutí střídmostní na Moravě. Při letošním roční poradě kněžstva děkanství příbořského přijata byla resoluce: Duchovenstvo na dekanátní konferenci v Příboře shromážděné na zřeteli majíc pohromy z alkoholismu plynoucí pro náš lid, zvláště pro třídu dělnickou, by nebezpečí tomu s úspěchem se čelilo, uznává mim. pastorální prostředky za vhodné a potřebné buditi, organisovati a podporovati hnutí střídmosti i v naší arcidiecesi, vítá tudíž s povděkem založení křížového spolku pro potírání pijanství na Moravě a přičiní se všude zřizovati jeho odbočky. — Na konferenci učiněna sbírka ve prospěch ochrany pro nemocné alkoholismem. Sebráno 340 K. Vivant sequentes.

Čenstochov. Čím jasněji zazářilo nedávno toto místo leskem slávy při korunovaci milostného obrazu, tím říšerněji vyjímá se ohavnost, která právě přišla na jevo. Je z denních listů známa. Stará rána plná hnusu se proválila — Bohu a Matce Páně buďtež díky — bude zase na milostném místě zdrávo.

V Portugalsku propukla dne 4. října revoluce. Prohlášena republika. Král Manuel s celou rodinou prchl na území anglické. Nová vláda obrací se proti řeholníkům. Jesuité jsou vůbec ze země vypovězeni a jejich majetek zabaven ve prospěch státu. Ostatní řády a kongregace jsou rozpuštěny; členové jejich mohou se jako státní občané vrátit k svým příbuzným. Chátra drancuje a kněze a řeholníky »ve jménu pravé svobody« znásilňuje.

Na upokojenou čtenářům. V »Rovnosti« (listu soc. dem. v Brně) mají velkou starost aby nebyli klamáni neb snad vydírání čtenářů Svatohostýnských Hlasů veřejným díkůvzdáním, uveřejněným v č. 9. str. 166. Proto udáváme tu celé jméno zasílatelky. Je to Anna Mandlová, choť c. k. soudce v. v., bydlí ve Vídni VII. Schrankgasse No. 2. Mezzanin, dv. 5. U ní nechtě se starostliví páni pozeptají, co je na celé věci a proč 12 lahvi vína duchovenstvu v Kimpolunku poslala. Podaří-li se jim klam zjistiti, nechtě nám to oznámí; my s díky přineseme v nejbližším čísle opravu. Zodpovědný redaktor.

Redakci zaslané spisy více doporučujeme: **Vlastenecké homilie.** Díl I. sebraných kázání. Doplnuje P. Frant. Žák T. J. Sešit 8. Cena K 160. Nákladem družstva Vlast Praha II. Dr. Rud. Horský vydal svého času Vlastenecké homilie sešit 1.—7. v ceně K 640. Probíhají počátek církevního roku až k svátkům svatodušním. Řeči vlastenecké tudíž P. Žáka T. J. pokračují, takže prvá jest: Na Hod Boží Svatodušní atd. Homilie P. Žáka vanou duchem zbožným, jenž přednáší sv. pravdu katol. víry dokládaje takměř neustále historickými příběhy z dějin československých: Dobře bylo našim předkům, kdy jedna víra a jedna láska boží ovládala národ náš, tak že tehdy byli Čechové na př. ve XIV. století nejen národem kulturním, ale nejvzdělanějším a nejpokročilejším. Zajisté nebude ve vlastech našich dobře, dokud se nevrátíme k víře otců i matek našich.

Památka na zbudování schodiště na Sv. Hostýně. Šedým dárcům věnuje Matice Sv. Hostýnská. Dr. A. Stojan jednatel a J. N. Harna hospodář.

Doporučujeme našim rodinám

Kelínskou cikorku!

Jos. Rybák T. J.

Pouti Svatohostýnské v jeseni 1910.

»Sežloutlo listí, uvadlo,
ráj zemský pozbyl vnaďy,
slunko se zdálí usmálo,
řeč jedna: Jeseň tady.«

1. I v jeseni bývají pouti na Sv. Hostýn krásné a veliké. Pouti na Narození P. Marie říkájí lidé »druhá pouť« oproti pouti první nebo hlavní o Nanebevzetí. Je-li poněkud jen počasí příznivo, jest posvátný chlum plný poutníků. Podobně i pouť na Jméno P. Marie (v oktávě Narození) nezadá si počtem před touto. Letos o těchto svátcích a i na Anděla Strážného zdálo se, jakoby to ani na Sv. Hostýně nebylo, neboť stěžlí na Jméno B. P. M. dosáhl počet sv. svátosti přijímajících jeden tisíc, nebylo na Narození ani tolik poutníků vůbec. To zavinily neobyčejné deště, které zvláště na Slovácku způsobily děsnou povodeň. Od 3. září do 7. vykazoval deštoměr na Sv. Hostýně přes 120 mm. Co divu, že bystřiny podhostýnské staly se dravými proudy, jež unášely obromné kmeny a neušetřily ani regulace. V Bystřici pod Sv. Hostýnem, kde není pamětníka podobné povodně, měli co dělat, aby zabránili hrozivým škodám a neštěstím; prudký potok »na Říce« ukázal tu jasně, proč sám dostal jméno Bystřice a proč je také městu dal.

Ale i za této žalostné nepohody, kdy namnoze byly strhány lávky a mosty, celé lány zatopeny, přišli sem poutníci od Uh. Brodu, od Strážnice, od Brna, ba až od Trenčína a z Lysé v Uhrách; ovšem pokud šli pěšky, brodili se téměř neustále vodou a několikrát ocitli se ve vážném nebezpečí; než všichni šťastně dostali se na vrch k Matce Boží.

Znorovský průvod měl jako každoročně čistě a ve vkusném kroji slováckém ustrojené družičky. Jistá poutnice z Prahy vidouc je statečně vystupovati po schodišti a s jakousi pýchou nésti stubami ozdobenou sošku P. Marie vyjádřila se: »Jak jim to sluší, a umějí si vykračovati. To je něco úplně jiného, než když pražské slečinky oblekou se za selky.«

2. Jeseň není doba květů, ale přece tu a tam najdeš krásný kvítek, jenž tě tím více potěší, čím je vzácnějším. Takovým kvítkům byli podobní četní mladí návštěvníci Svatohostýnské svatyně. V první polovici září přispěchala k Matce Boží mládež studující škol středních, v druhé studující škol vysokých a statní syni odvedení k vojsku. Jako jsme novým dětem válečného Marse ze

srdce přáli, aby jim P. Maria byla bezpečnou věží Davidovou proti nástrahám bezbožníků, tak jsme se potěšili, patříce na vědychtivou omladinu, ana doporučí se ochraně té, jež právem zve se stolicí čili sídlem moudrosti.

»Černá-li noc bludu
nitro tvoje vzruší,
příboj vášně, hříchu
krev ti v žilách vzpění,
v Marii tvá spása:

Ona sílí v trudu
světlo lije v duši; —
život plyne v tichu,
v práci bez umdlení,
srdce opět jásá.»

3. Též v podzimě jsou dny krásné, slunné i neobyčejně teplé, tak že se zdá jakoby se bylo vrátilo léto. Takovým byla první neděle v říjnu, kdy připadá slavnost růžencová. Proto přemnozí, kteří až dosud pro nepohodu ne-

Blah. Jan Sarkander vodí pravověrné Moravany ku stolci Matky Boží na Sv. Hostýn.

mohli si vykonati obvyklou pouť, použili této vzácnosti a přispěchali k Matce Svatohostýnské.

Tak na př. z Val. Klobouk přišel již třetí oddíl poutníků (120), jež na dlouhé a nepohodlné cestě sem i zpět vytrvale doprovázel dp. Ant. Místecký, místní kaplan. Když jsi pak hleděl na tisícerohlavý zástup poutníků vesměs, z něhož mnoho set se posílilo tajemným chlebem k životu věčnému, jak s důvěrou vzhlíží k Matce Boží a zbožně modlí se růženec, chápal jsi, jak velikou je královna živého růžence, t. j. tohoto modlícího se zástupu; a snad ti také napadlo: co by tu bylo živých růží, jež P. Marii jsou ze všech květů nejmilejší. Na mnoze totiž je zvykem, že zbožní osadníci sestoupí se v živý růženec, a utvoří tak zv. růže; každá růže má 15 lístků t. j. 15 členů. Tito rozdělí mezi sebou 15 desátků růžence, a každý modlí se svůj desátek buď denně nebo alespoň jednou za týden, v sobotu.

Zbožní poutníci přinášejí svým domácím »pouti« posvěcený růženec. Kolik růženců bylo již na Sv. Hostýně posvěceno, aby staly se ochrannými amulety v boji proti nepřítelům spásy!

»Znám vínek z milých květů,
jichž tvůrcem zbožný duch,
ty dýšl rajskou vůní, —
již miluje sám Bůh.

Znám vínek z květů krásných,
jichž vlastí srdce ráj,
když rozvíjí se, množí,
vždy věští blaha máj.

Znám vínek z trojích růží:
část zbarvil krve nach,
část stkví se zlatem slávy,
běl třetích netknul prach.

Znám vínek z růží vzácných,
k nimž nepojí se trn,
když v duši té se rodí,
jež prosta hříchu skvrn.

Ten vínek z květů, z růží,
je každý růženec,
jímž slaví Matku Boží
jí vděčný nadšenec.

Nuž, viňme z těchto růží
jí kolem skrání lemi
on milejším jí bude
nad zlatý diadem.«

4. Na podzim bývá sice u nás už dávno po žních a již se zase seje, ale i mimo to je podzim ještě v mnohém ohledu doba sklizně: česá se ovoce, je vinobraní, kopou se zemáky, řepa se dobývá a j. I posv. Hostýn má podobného druhu podziměk, má své ovoce: tím je krásné a velkolepé schodiště, které vede od vodní kapličky až k velesvatyni. Kolik zbožnosti a lásky k P. Marii pojí se ku každému jeho stupni, ba ku každému haléři, jež na ně věnovala mozolovitá ruka vroucího ctitele posv. akropole naší Moravěnký! Jakou radost pocítilo zbožné srdce poutníkovo, když spatřil toto dílo vděčnosti a lásky k Bohorodičce uskutečněno, ano když jako dárce stanul na stupni, na nějž přispěl —

»Přijmi od nás, milá Máti,
k trůnu svému stupňů dar,
každému, kdo po nich půjde,
popřej pouti jeho zdar!«

O slavném poctění schodiště 12. září t. r., kdy byla i valná hromada Matice Svatohostýnské, která byla zároveň velkou poutí, byla již obšírná zpráva v č. 10. Jisto jest, že hlavní zásluha o toto vzácné ovoce piety k Sv. Hostýnu přísluší právě Matici Svatohostýnské, najmě jejímu sl. výboru se svým předsedou, J. M. nejdůst. p. biskupem světícím, Drem. K. Wisnarem, kterýžto výbor je celé Matice činným kvasem, v němž se zvláště uplatňuje horlivý Matiční hospodář, vlctp. cís. rada Jan Nep. Harna z Kroměříže.

Jsme přesvědčeni, že královna Svatohostýnská sama odmění se svým milým horlitelům a klientům co nejštědřeji a bude je na dále síliti a jim pomáhati. I hledíme do budoucna s pevnou nadějí, že bohdá za rok přibude nové krásné ovoce lásky a nadšení pro Sv. Hostýn. Co to asi bude? Budou to noclehárny pro poutníky, či korunovace, či křížová cesta, nebo bude to snad nový blavní oltář nebo elektrické osvětlení nebo něco jiného?

Z Prahy na Sv. Hostýn.

M. Lišková, odb. učitelka.

Je to něco příliš obyčejného, líčiti cestu na Sv. Hostýn, ale pro Pražana je v ní tolik nového, krásného a radostného, že nemůže na ní zapomenouti. Stará píseň o Moravě pje:

Tam, kde se vypíná něžný chrám Hostýna,
tam zbožný Moravan zraky své upíná.

A když Pražan zavítá na sesterskou Moravu a její Hostýn, upíná k němu zrak dvojnásob. Upínali jsme zrak i my, blížíce se od Přerova k Hulínu. Viděli jsme před sebou pásmo temných hor, o nichž nám řečeno, že je mezi nimi i Sv. Hostýn. Konečně jej poznáváme, vrch velebný a na jeho vrcholu bílý kostel; zapadající slunce jej zlatí a čarovnými barvami odívá.

Staneme v Bystřici. Značně se připozdilo. Než co nám zabrání vystoupiti ještě dnes na posvátnou horu? Jen vesele v před. Docházíme pod kopec za úplné tmy. Je vlažný, tichý červencový večer. Stoupáme nejprve mírně, pak příkřeji. Občas se vyvrtné pod nohou kamének a řítí se hloučce dolů. V houšti zelené unyle svítí svatojánské mušky. Teplý větřík provívá po obou stranách lesem a huče tichounce a tajemně písne, jež les ve svém větroví od posledních poutníků zachytil. Již nemáme daleko k cíli. U vodní kapličky nás zvou široké schody, jichž nákladná stavba právě se končí. Po nich hbitě vystupujíce, pozdravujeme ve velebné svatyni Pána a Spasitele svého, ve svátosti ukrytého a blahoslavenou Pannu a Matku jeho.

Kol nás noc a ticho. Nad námi klene se obloha klidná, nekonečná, posetá statisíci hvězd tak krásných a čistých, jako snad nikde. Celé nebe jest nám tak blízko, jako bychom ho měli rukou dosíci. Z temna údolí vynořují se v dáli řady světél jen jako noční kahance. Jsou to elektrické a plynové lampy stanic Přerova, Hulína a jiných. Vše už usíná pod ochranou odvěké Strážkyně Divuplného týna. —

Věru Sv. Hostýn je moravským Parnassem; oplývá vším, co ducha k vzletu nadchne. Zde chápeme měkkou poesii Sušilovu, když opěvuje Sv. Hostýn. Ale Sv. Hostýn znamená ještě více. Je srdcem Moravy, zřídlem živé vody pro dobrý moravský lid. Snad není to klam, soudíme li, že Moravan je zbožný právě pro svůj milovaný Hostýn; vždyť jej téměř každý zná. Není to mámení, když pravíme, že Moravan je upřímný, srdečný a pro dobro nadšený proto, že má svou Matičku hostýnskou, již tak všele miluje, Ji dnem i nocí uctívá a pláče, když se s ní loučí. Pravdou dále je, že Maria žehná svému lidu za jeho lásku, že mu dále poskytuje téhož pramene vody, jako tenkrát, když hlouček praotců před tatarským nepřitelem k ní se tulil.

Hle několik myšlenek při naší pouti na Sv. Hostýn. — Odnášeli jsme si odtud pozdrav a požehnání zlaté Praze. V srdci zahřelo přání, by Sv. Hostýn se svým pramenem činil to, co s malou změnou čteme u básníka:

Šest sto let už tomu jesti,
víry strom co svlažuješ;
který, že jej nebe pěstí,
stále v květu spatřuješ.

Budiž navždy mocnou stráží
vlasti, rodu svatého —
na svazích tvých ať se sráží
vztekllost vraha klatého.

(Potěhník-Ratolístky).

Esther — Marie.

(Dokončení.)

Dle vypravování napsal J. Drbohlav.

„Přišla ke mně ve snu má zemřelá matička“, jala se vyprávěti přidušeným hlasem Esther. „Byla oděna překrásným šatem, jaký doposud jsem ještě nikdy neviděla. Celo její bylo obemknuto zlatou páskou, v níž uprostřed zářil drahokam jako krásná hvězda.“

V ruce držela krásnou alabastrovou konvici, kteráž byla přes polovici naplněna vodou. Jako z oblaků snášela se ke mně dolů a přistoupivši mlčky až ku mé posteli, pohládila mne po tváři, a vzdvihši alabastrovou nádobu, lila vodu na hlavu mou, říkajíc: „Esther, já tě křtím ve jménu Otce, i Syna i Ducha sv.“

„Při tomto výkonu pocítila jsem nevýslovnou rozkoš. Snažila jsem se povstat a ruce vztáhnouti po mé drahé máteři, ale ona odstoupivši poněkud ode mne, pravila sladce: „Ještě ne, drahé dítě, ještě není čas tvůj“. Na to opět, jako vzdušný obraz, zmizela zrakům mým“.

Esther ustala vyprávěti. Sklopila oční víčka, s jejichž černými řasami počínaly se pomalu spojovati černé pruhy, které vyvstávaly v očních důlcích. Byla tak do něčeho tajemného pohřížena, že zdálo se, jako by duch její se již kochal v radostech nadpozemských, čistých, věčně věků trvajících.

Po chvíli, pro Rosárku trapného čekání, otevřela opět, skoro již uhasínající oči, z nichž jako krásné perly, vyfinul se prond slz, které lechce po tvářích vtékaly na rozpuštěný vlas pod hlavou. Mlčení přerušila opět Esther, obrátivši se lehce ku usazené Rosárce.

„Sáli, prosím Vás, co tento sen můj má znamenati?“

Rosárka však mlčela; snad nechtěla hlasem svým prozraditi dojem, který v duši její panoval.

„Sáli, jak může má matinka znáti slova, jež se říkají — jakž jste mi již dříve sama řekla — při křtu sv.?“

„Jak pak může ona znáti mou touhu po něm?“

„Ó odpovězte mi, prosím, na tyto otázky.“

Rosárka rychle se obrátila a zástěrkou nepozorovaně utřela svou, slzami zalitou tvář; pak naklonivši se opět k Estherce, vtiskla ji na čelo horoucí polibek.

„Drahá Estherko! — Vaše matinka to vše dobře ví; ona jest již u Pána Boha a Matičky Boží v nebesích.“

„Jak pak to můžete Sáli tak jistě vědět?“, tázala se Esther, zříc zvědavě do tváře Rosárky.

„Vím to zcela jistě Estherko drahá“, děla pevným hlasem a s jakousi určitostí Rosárka.

„Teď, v posledních snad okamžicích života vašeho, musím Vám, drahé dítě, sdělití důležité tajemství, kteréž až doposud jsem před Vámi tajila, a které jen opět mezi námi musí zůstat.“

Rosárka poněkud umkla, jako by se chtěla připravit na dojem, jaký učiní zpráva její na Estheru.

„Milá Estherko! — Vaše drahá matinka, nezemřela jako židovka, nýbrž jako nově pokřtěná křesťanka; bylať bezprostředně před svou smrtí, na své touhy plné přání, ode mne pokřtěna a ještě téhož dne zemřela se jménem „Ježíš a Maria“ na rtech.“

Esther slabě zalkala a upřevši své mdlé zraky někam do nezírna, trvala v blahém zanícení, z kteréhož opět slovy Rosárky byla vytržena.

„Chcete Estherko věděti, kterak se to stalo?“ tázala se tiše Rosárka, zavírajíc při tom dvěře od pokojíčka.

„Ó prosím vás snažné, jen mě to řekněte“, dala v odpověď Esther.

„Dobře jest Vám známo“ — vyprávěla Rosárka, sednouc si co nejbliže k ne-

mocné, — „jak laskavá a dobrotivá byla Vaše drahá matinka ku všem, zvláště ale k chudině. Tito pak, za prokázaná jím dobrodiní se za ni modlili, a Bůh milosrdný se nad ní slitoval a dal jí tu milost, že mohla ještě před svou smrtí, za úplného vědomí, býti pokřtěna, a jako dítě sv. církve brzy na to zemřela.

Když jsem po čas její nemoci dlela u lože jejího, žádala stále, bych jí něco vyprávěla, neb byl jí čas nesmírně dlouhý. Světské zprávy mne nezajímaly, proto jsem též ničeho nevěděla; vyprávěla jsem jí tedy, právě tak jako Vám, o našem sv. náboženství, o božském Spasiteli, Jeho nejsv. Matce, a svatých a světicích zvláště o prvních mučennících z dob křesťanských.

Mnohdy, byla-li jsem někam odvolána, a ona zůstala samotna, vzala do rukou mé modlitební knihy — s kterýchž jsem se u lože jejího modlívala, když byla pohroužena ve spánek — a přeříkávala si z nich modlitby. Mnohé úplně uměla s paměti.

Jednoho dne, kdy snad jasněji u sebe pozorovala, že dny života jejího jsou sešteny a ona že v krátkosti opustí tento svět, vyslovila mi své vroucí přání, bych ji tajně pokřtila, dříve než-li se domácí sejdou ku jejímu loučení se s nimi. Úkon ten já na ní vykonala, by nikdo o tom nezvěděl a pak ještě téhož dne Vaše drahá matinka zemřela. Nikdo z vás nerozuměl jejím posledním slovům, jen já jediná, jež nejbliže jsem stála u jejího smrtelného lože.“

Vyznání Rosárky působilo na Estheru velkým dojmem. Obrátivši se poněkud opět k této pravila: „Teď Sáli vykonajte to samé na mně, ať ještě dnes se mohu v nebi sejítí se svou drahou matičkou. Dnešní sen byl jistě pokynem s nebe“.

Rosárka již více neodporovala; pozorovala velmi dobře, jak hlas její více a více slábne a síly tělesné se ztrácejí. Vzdálila se, by přinesla vodu.

V okamžiku byla opět zpět u lože nemocné, držíc v jedné ruce nádobu s vodou, v druhé obraz Matky Boží Svatohostýnské, kterýž tak postavila, že Esther mohla na něj zpřímá patřiti. Pak pokleknouc ku loži jejímu, modlila se s ní „Otče náš, Zdrávas a Věřím v Boha“.

Načež vzavši mísu a podloživši ji pod hlavu nemocné, by se podušky nesmáčely, tázala se ještě jednou Esthery zdali skutečně chce býti pokřtěna.

„Ano, toť mým jediným přáním“, odvětila tato, jsouc úplně připravena na tento výkon. „Kterou svatou si chcete Estherko vyvoliti za svou patronku, by vás zvláštním způsobem chránila na tomto světě a za Vás v nebi orodovala? — Tázala se opět Rosárka; věděla již snad dobře, že dlouho to již nepotrvá s nemocnou v tomto slzavém údolí.

„Je-li to možno, bych mohla se honositi jménem Matky Boží, tedy chci se jmenovati „Marie“. —

Rosárka již neodpověděla, ale počala svůj úkon.

„Esther-Marie, já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Sv.“ — lejíc při tom křížem vodu na hlavu její.

Po úkonu tomto nastalo svaté ticho.

Esther pohřížena jsouc v modlitbu, ležela klidně, jakoby duše byla se již úplně odloučena. Nedala se ze svého svatého klidu ani tehda vyrušiti, když Rosárka vyndávala ze spodu její hlavy mísu a stírala vodu z černých vlasů, které pak stáčela na způsob věnce kolem čela Esthery, načež tiše vše potřebné ku sv. křtu uschovala.

Těžko jest k vypsání, kdo v okamžiku tomto byl šťastnější, zdali Esther-Marie, neb ctná Rosárka. Slzely obě; byly to však slzy radosti a nadšení. Slzy touhy po Bohu a po věcech nebeských, jaké se ukazovaly jen u prvých mučenníků z dob křesťanství, když vedeni jsouce do amfiteatru na pospas divoké zvěři, radostně toužili po tom, by oddělení byli od světa a na vždy spojeni byli s Kristem ve slávě věčné.

* * *

Když se časně ráno, na slavnost „Zvěstování Panny Marie“, na věži nejbližšího chrámu Páně zvony rozezvučely, vybízejíce lid ku „pozdravení andělskému“ a ku prvním

službám božím, nebylo »Esther — Marie« více mezi živými. Andělé nebes, z výšin nadhvězdňých snesli se dolů, do toho slzavého údolí, by její čistou, nevinou duši odnesli do stánků nebeských, ku jejímu Božskému ženichu, Tvůrci a Spasiteli Ježíši Kristu a Jeho nejv. Máteři, kteréž byla na tomto světě tak vroucí ctitelkyně a již tak nevýslovně mi'ovati se naučila za svého pobytu v lázeňském místě Bystřici p. H. a na svých poutích na Sv. Hostýn.

Jak radostné bylo asi její shledání se svou rodnou máteří na onom světě. Neboť obě v době rozhodné pro celou věčnost dosáhly milostí Boží toho, co je pro celou věčnost šťastnými učinilo, totiž: „Křest svatý“.

Její pohřeb odbyval se za velké účasti lidu neboť ode všech, kdož ji znali, byla milována. Ovšem dalo se vše dle zvyků a obyčejů židovských. Však neviditelně doprovázel, tělo její ku hrobu zástup andělů oslavujících Boha, to tělo, které mělo zajíti a v prach a popel se proměnit, by jednou v poslední den soudný opět povstalo, slavné a neporušitelné a spojivši se s duší, v nebi neskonale blaženosti účastným se stalo.

Nikdo, nikdy nevnikl do tajemství Rosárky a Esther — Marie.

Rosárka již jen krátký čas, po smrti Esthery, prodlela v domě pana továrníka. Odebrala se opět, za své poctivé služby dobře jsouc obdarována, na ty své Valašské kopce a černé lesy, by byla podporou svým starým rodičům a zpříjemnila jim poslední dny tohoto pozemského života.

Každoročně pak putovala na Sv. Hostýn a tam v modlitbě vzpomínala své milé paní továrníkové a její drahé dcerušky „Esther — Marie“. —

Úchvatný proslov moravského děvčete.

Sláva dne III. sjezdu Marianských Družin v Praze, o němž jsme v minulém čísle podali zprávu, připadla Moravance Josefce Vojáčkové, sodálce Marianské Družiny dívek v Kvasicích. Překrásný časopis Věstník Marianských Družin píše o tom:

Nejkrásnější okamžik sjezdu byl, když sodálka Josefka Vojáčková z Kvasic říkala svůj proslov. Nikdy tolik prostoty, srdečnosti a kouzla se nepojilo v překrásný celek. Když vystupovala na řečníště dívka v šátku, měli jsme pocit obavy, obvyklý při podobných příležitostech. Tu zaráží ušlechtilý její obličej svítivým jasem, zvuky čarovného kouzla řínou se z úst řečnice. Shromáždění na okamžik zmizne překvapením, oním tichem, které zastavuje i dech.

Josefka Vojáčková.

Potom začne prudce krev prouditi, posluhačstvo ponořeno je v něco sladkého, uchvacujícího. Na konec propukne v jásot. Byl to největší potlesk na sjezdu. Kde kdo chtěl potom dívku vidět a tisknout ji ruku. Ona ticha skryla se za kulisou.

Podáváme její slova. Jsou ovšem mrtva, bez milého zjevu prosté Moravanky a bez jejího kouzelného hlasu.

Pravila asi toto: »Vaše biskupská Milosti! Nejdůstojnější pánové! Vzácní sodálové

a sodálky! Je pro mne velikou ctí, že smím v tak vzácném shromáždění dítek Mariánských povstati a pozdraviti vás jménem dívčí Družiny z Kvasic. S radostí velikou přijely jsme od břehů řeky Moravy k břehům Vltavy, a mnohé jsou příčiny, které mocně nás vábily na dnešní družinský sjezd. Ovšem, je to předně matička Praha sama, po níž každé české srdce dychtí; více však vábily nás některé vzácné perly koruny svatováclavské. Toužily jsme spatřiti hrob sv. Jana, patrona naší farnosti, shlédnouti ona posvátná místa, kde prodlévala kdysi blahoslavená Anežka, patronka naší Družiny, a pokleknouti u hrobů našich světců, Ludmily a Václava; tito uprostřed světa pro nebe uzráli a nám je tatáž přece do nebe vyměřena cesta, středem světa. Rády dostavily jsme se s vámi oslaviti Královnu Družin, povzbudit se vaším příkladem, přesvědčiti se na vlastní oči, jak milá jest Panna Maria Čechům. Vedla nás sem, vážení sodálové a sodálky pražské, veliká vděčnost, kterou jsme vám povinny. Družinám pražským patří přece dík, že v zemích koruny svatováclavské družinský život znovu se vzkřísil. Na vás, velevážení, patříme jako na buditele života družinského; račte proto dnes přijmouti od nás nejupřímnější »Zaplat Bůh!« za všecku radost, za všecko štěstí, jež nám dává Družina. Ona je strážkyní našeho zdravého mládí, vyučila nás radostem katolického života, přivedla nás blíže v náruč Královny přívětivé, v Družině jsme poznali sílu a cenu nejsvětější svátosti a zamilovaly jsme si sv. přijímání — a za toto všecko štěstí budiž vám, jako buditelům našim, upřímný a nelčený dík. Vážení sodálové a sodálky! Na jih teče naše Morava, k severu se bere Vltava, ale obě řeky spějí chvatem do moře, třeba každá směrem opačným. A tak různá jsou naše životní povolání; ale ať jsme čím jsme, jeden je náš společný cíl. Prorvati se totiž, jako bystrá řeka, středem dnešního moderního světa do moře šťastné věčnosti a nejen dostatí se tam sami, nýbrž strhnouti do vln Mariánských všecko, co se dá. Toť náš společný cíl a k němu ať nám svítí jasná hvězda mořská, naše milá Královna Maria!

Katoličtí missionáři a věda.

Na odčiněnou neoprávněné výtky, že církev katolická brání kultuře, sloužíž článek vyňatý z 39. ročníku č. 1. Katolických missií, vycház. u G. Herder, Vídeň.

Mnoho vyznamenání, kterých se dostalo katolickým missionářům za vědecké práce, jest důkazem, že tito jak za dřívějších dob, tak i nyní kromě svých apoštolských prací, i vědou se zabývají. V sezení francouzské akademie 3. května 1910 obdržel M s g r. Le Roy, představený družiny otců Duchasv., jenž byl dříve biskupem v afrických missiích, cenu Luteau-Durigneauou (asi 1000 Kř) za své dílo La religion des Primitifs. Objemné dílo o 518 stranách přináší praktické zkušenosti dlouholeté missijní činnosti mezi africkými národy.

Akademie nápisnictví krásných věd přiznala cenu Stanislava Julien-a těmto kněžím pařížského misijního semináře: Esquirolovi a Williattovi z Knei-tscheu za slovník dioisko-francouzský a Vialovi z Yunnanu za francouzsko-loloský. (Jsou to národové v Číně, mezi nimiž missionáři působili).

Táž učená společnost jmenovala v sezení dne 24. prosince 1909 svým dopisujícím členem P. Sebastiana Ronzevalle-a T. J., profesora na sv. Josefské universitě v Beirutě, za výzkumy starých nápisů a za velké zásluhy

o evropské sbírky. Zeměpisná společnost v Paříži poskytla P. Jerphanionovi T. J. podporu 500 K, aby mohl dokončiti své mapy o Cilicii a Karamanu.

Ještě většího daru dostalo se P. Colinovi T. J. Tento přijel v listopadu 1908 z Madagaskaru do Paříže, jednak aby uveřejnil své sedmi svazkové dílo o tamnějším počasí, jednak aby vydal mapu Jižní Ameriky. Rozměřovací práce, které zaujímaly prostoru 10:000 km², byly provedeny od znamenitého kresliče map P. Robletta T. J. Vytisknuté archy i s popisem, kterak byly zhotovovány, byly ihned poslány do vědeckého oddělení akademie pro zeměpis a plavbu; tato s radostí poskytla P. Colinovi na úkryt nákladu podporu 3000 fr. a jednohlasně se usnesla požádat ministra zámořských osad, aby mu udělil kříž čestné legie.

Táž společnost i minulého roku udělila dvěma missionářům odměnu. Prvý jest apoštolský vikář Augonard z družiny otců Duchasv., jenž obdržel cenu Petra Felixe Fourniera za dvě sbírky map, které popisují plavbu na řekách Orangi a Kongo: Oblast řeky Orangi je znázorněna na 40 mapách, Konga na 20. Obě práce byly s velkými obtížemi dokončeny. Zeměpisná společnost uznala, že mají velký význam a vliv na hospodářský vývoj francouzských osad. Druhý jest P. Papinot z pařížského semináře, jenž sepsal zeměpisný a dějepisný slovník císařství japonského, dílo to, které má 992 stran, 300 vyobrazení a mnoho map a vyžadovalo, dle úsudku komise, namáhavé práce; týž dostal cenu Moontherotovu, také proto, poněvadž Francouzi v Japonsku nechtějí v uveřejňování prací vědeckých, zvláště zeměpisných dáti se předstihnouti od spisovatelů jiných národů.

Konečně budiž vzpomenu to pocty, které se dostalo prostému trapiist-skému bratru Nivardovi, jenž vystavěl mohutné opatství mariannhillské v Natalu, pro jeho umění stavitelské. Na konci minulého roku obdržel z Pietermaritzburgu od ministra železnic a přístavů, E. W. Greene, následující dopis: »Mám velkou radost z toho, že Vám mohu poslat lístek první třídy, platný pro natsalcké dráhy, na dobu Vašeho života. Ministři Vám jej posílají, aby takto ocenili Vaše zásluhy, které jste ve mnohé příčině osadě prokázal, a projevíli, jak uznávají Vaši práci, kterou jste po tolik let konal pro veřejné blaho. Připojuje k tomu svou osobní úctu, doufám, že ještě dlouho bude Vám popřáno v pracích pokračovat a z udělené výsady se radovat.

Vítězství lásky.

(Pokračování.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

A dále přemýšlela, jak by co nejlépe a nejšikovněji Bohumila přiměla, aby nešel s Paviánem; aspoň zítra ne. Či má manželovi říci pravdu? Má mu říci, jak jí je protivný Pavián a proč se ho bojí? Zamyslela se a dospěla k úsudku: ne, pravdu mu nepovím, ušetřím jeho i — sebe. Buď by mi nevěřil, dal by vinu mně, snad by i žárlil, snad by třeba ve stavu nepřítelství mě předhůzkami týral a — to bych nesnesla! Anebo by mi věřil, cítil se uražen a ve své nerozvážné, někdy i prudké povaze by ztrestal nedobrého přítele — ne, toho se Hedvička lekala; bude lépe, když nezví nic, jen prosit ho bude, aby si přibral Francka.

Tu příležitost si našla brzy. Po obědě, když se zase chasa rozešla, dokuřoval hospodář ještě dýmčičku.

Zadívala se na něj laskavě a něžně se usmála: »Bohoušil«

»Co? — co chceš, Hedvičko?« trhl sebou skoro uleknut.

Usedla k němu a lichotivě začala: »Víš, mužičku, co bych chtěla? O co bych tě prosila?« — »Hm — šaty chceš — vid?« s veselým úsměvem dotazoval se Bohumil. »Ne — více chci — « šeptla tiše. »No — snad ne velociped?« — utulil se čtverácky »nebo kočár?« »Ne — ještě víc — « natahovala strunku — »víš, slib mi předem...!« zamlouvala si chytře žínka.

»I ne — nekupuji zajíce v pytli, řekni, co bys ráda, co to má být velikého a věř, že budu-li moci, nadarmo neprosíš!« zpola žertem, zpola doopravdy doložil Bohouš. »Abys místo Paviána si vzal s sebou Frantíka — !« vyrazila jedním dechem Hedva. »No — a co víc?« žasl manžel. »Nic — jen s Paviánem nechod — ach, toho se chraň — ten jest všeho schopen...!« prosila už opravdově a Bohumilovi neušlo, že se jí hlas chvěl a v očích slzy zaleskly, proto ji chlácholil: »Ale — nebuď dětina Hedvičko! — co mi může udělat? Či ublížil snad Tobě?« —

»Ne, já jen o Tebe, Bohoušku, se bojím — « a podívala se na něj tak lítostně, že jí opravdu slíbil. »No, když si to tak přeješ, půjde se mnou Frantík!« odloživ dýmku, vyšel ven. Spokojena s výsledkem svého pokusu, zabrala se hospodyně zas do své práce, ale myšlenky stejné vracely se jí zpět: »To si také myslím, že Pavián po dnešním výstupu tolik smělosti nebude mít — kdyby i zítra zůstal doma a nešel s Bohumilem, kdo by byl radši, než já...?« Čeho se Hedva nejméně nadála — stalo se. Nevěřila svému zraku, když o chvíli dřív, než obyčejně, stanul na prahu — Arnošt.

Hrál si na uraženého a přece velkomyslně odpouštějícího kavalíra. Jen chladně Hedvičku pozdraviv, ukosným pohledem ji pozoroval a zase dřív než jindy odcházel s Bohumilem k »Rybákovi«. Lítostná zlost bouřila v nitru mladé selky, jen pláčem si ulevila. Tentokrát se skutečně Hlášek brzy vrátil a zastihl ženu ještě bdící. »Proč nejdeš spat? — Ve dvě hodiny budeme vstávat.« ne zrovna laskavě připomenul jí; ale toho nebylo potřeba. Dříve než druhá hodina s půlnoci odbila, byla Hedva na nohou. Vařila snídaní, aby mužští si něco teplého posnídali. Marjánka také přišla a selka šla zbudit Frantíka; však než tento vstal a do světnice přišel, byl tu zase Pavián. Hedva zbledla.

»On půjde se mnou Frantík — třeba bys, Arnošte, nemusel...?« nerozhodně, skoro jako v rozpacích vzpomínal Hlášek.

Na to přítel posměšně prohodil: »A co by chodil! Má doma co dělat, a já tam musím tak jako tak!« Nechtěl připustit, aby šli všichni tři — dokazoval, předsvědčoval, že bude nejlíp, půjdou-li oni dva, až Bohumil podléhl vlivu jeho a jako na omluvu své ženě povídá: »Ta dolení tabule u Hložína« se musí dnes zasít. A Frantík to zatím uchystá — přirazí, musí to vzít dvakrát místem na přič.« Tím bylo rozhodnuto — jen prosebný pohled Bohumilův a lítostivý pohled jeho žínky se setkaly. Ještě v šeru vyšli průjezdem a selka stála na náspí; pak šla přivít chlév. Chvěla se a nevěděla proč — lekala, strachovala se a nevěděla čeho — a myšlením dlela stále u svého muže. Tomu se daří dost dobře. Šťastně se do města dostali, dost brzy prodal dobytče. »To dáš ale na »tuplák«?« vyzývavě poroučel Pavián.

Bohumil neodporoval. Zašli spolu do hostince, usedli za stůl, u stolu druhého seděli hosté — dle všeho zevnějšku — dohazovači — »handlíři«. »Čaj!« poroučel Arnošt sklepníkovi. Hlášek jen mlčky přisvědčil, ale dopiv čaj, k němuž chléb s máslem zajídal, měl se k placení a — odchodu. »Co — co — co tě to popadlo?!« jako přísně a zároveň výsměšně vyjel si Pavián. »Víš — já dnes musím brzy domů. Zasejeme dnes poslední kousek žita« mírně, na pohled leda bylo vysvětloval Bohouš. »Eh — jest zítra taky den — « domlouval přítel. »Ale není jisté počasí,« doložil Hlášek. »Já, to víš, nemohu se na Francka spo-

lehnout — a jiný tam není.«

»Však máš doma ženu — tichou — a hodnou...!« uštěpačně probodil Pavián. »Co se týče polní práce, to jí neukládám!« odvětil sedlák prudčeji. »Piva — dvě!« křikl Arnošt na sklepníka.

Bohumil prohlásil, že pít nebude, znal u sebe následky smíšeného alkoholu. »... Jen když zaplatíš...!« vymíňoval si Pavián a pil. Věda, že by z této nepříjemné situace snadno nevyvázl, zafukal Bohumil na stůl, že bude platit. »Ne-
vyváděj Bohouši...!« znovu sváděl Pavián, ale když onen proti svému obvyčejí rázně se opřel, že domů musí, on Pavián, že, chce-li tu zůstat, může, zahrnul ho Arnošt jizlivými poznámkami: »Vida — jaký starostlivý hospodář se z tebe do rána stal! To se tvá ženuška raduje!« »Nech moji ženu s pokojem!« prudce už vyrazil ze sebe podrážděný Hlášek, obrátiv se ze dveří — cítil dobře, jak si ho dovedl soused opanovat. Pavián v hostinci také nezůstal, pospíšil za Bohumilem k domovu. Tento pohněván — druhý v kuráži — následek to čaje a piva. »Co — prosím tě, Bohumile, dnes tak spěcháš?« po chvílce přerušil mlčení Pavián. »... to jako by se ti stýskalo po ženušce...« prohodil ledabylo zas, když Bohumil neodpověděl »... tobě ano — ale já po tobě se asi nestýská...« přiložil polínko ještě. Bohumil se zastavil, přísně na mluvku se zahleděv, zasyčel zlostně: »Co chceš tím říci...?!«

»Já? Nic. Zvíš to někdy od jiného...« vyhýbavě odvětil tázaný. »Jen řekni, co víš! A nebo nepovídej, nenadhazuj!« zahřměl rozhněvaný Bohumil. — Zatím přicházeli k lesu.

»Že se rozčiluješ! Jakoby to bylo něco nemožného, líbí-li se tvá hezká žena někomu jinému — má-li ona ráda mimo tebe ještě někoho...!« Chlácholil s ďábelskou drzostí rozhněvaného přítele Arnošt. Pohled ostřejší než dvojsečný meč zabořil Hlášek do očí svého druha. Jen slovo ještě a zaplatím ti »hotovýmil!« Má žena jest počestná, já nepochybuj, ani ti nedovolím urážet její čest!«

»No — no — a proč se tak kohoutíš? Jo — jo — pravda nehla...!«

Pravice Bohumilova se rozpráhla a prudce dopadla na tvář utrhače — hned po druhé — zas po třetí.

Pavián ovšem nechtěl být spokojen s takovým platem, odvedl políček, ale už ležel na zemi stržen Bohumilem. Nedovedl se bránit — a snad se skutečně ani nechtěl bránit, zůstal jakoby omráčen na zemi ležet, zatím Bohumil, takto vyrovnán — odcházel. Bylo těch políček několik, ... ale Bohumil se ani neohlédl a také neviděl ten škodolibý ďábelský úsměv, ku kterému se stahovala tvář Paviánova, který radostí si až mlaskl, když podle něho ležel velký kapesní zavírák a nové plány kul ve svém nitru. Bohumil zatím ubíhal k domovu.

Poobědvav rychle, skrýváje své vzrušení, jen hloubavým pátravým pohledem zavadil o Hedvu. Ta se usmívala oběd mu snášejíc. »Jel Frantík vláčet? — A vzal obilí?«, ptá se hospodář, převlékaje všední kabát. »Jel a žito vzal a bude rád, když přijdeš«, přesvědčila Hedvička.

Se soumrakem vraceli se všichni s pole. Hospodář už přišel do světnice a Hedva šla ještě pro vodu a překvapena zadívala se, kdo to k nim jde. Byl to starosta Pipich a s ním četnický závodčí, který došel k selce, oslovil ji: »Jste vy paní Hlásková?« »Jsem — prosím«, přisvědčila ona. »Jest Váš muž doma?«, táže se četník dále.

»Jest ve světnici.« — a už oba přichozí kráčí dále.

Údiven vzhlédl Hlášek na neobyčejné hosty, však četník beze všech okolků prohlásil Bohumila jménem zákona za zatčena. »A smím vědět proč — pane četníku?« vyrazil Bohumil bez dechu. »Vy asi víte, co se stalo — a ostatní se dovíte!« ledově prohlásil závodčí, a dále Bohumila upozornil, že hned, okamžitě musí jít s ním a pouta zarachotila v ruce jeho. Hláskovi stydla krev v žilách;

tolik věděl, že zde prosba neplatí a bránit se, bylo by nejen zbytečné, ale i po případě škodlivé. Zachvěl se přec, když zarachotila železa a chvatně vkročiv ku dveřím, ohlédl se ještě po Hedvičce; viděl ji klesající se srdcelomným výkřikem:

»Ale — Bohumile — —! vždyť jsi mi nic nefekl . . .!«

»To Hedva ještě slyšela, ale pádné kroky odcházejících už neslyšela — jen stará Mārjánka klečíc u ní, třela vodou skráně, Pána Boha a všechny svaté svolávajíc.

Když přišla Hlásková k vědomí, blížil se zatčený její manžel k soudní budově v H. a druhého dne ráno stál před vyšetřujícím soudcem. Teprve nyní zvěděl, co mu obžaloba za vinu kladla. Zasl a sluchu svému věřit nedovedl. Prý svůj obnos peněžitý ve městě prohrál, a aby ztrátu před ženou zakryl, žádal Paviána, aby mu padesátku, kterou prý u sebe měl, zapůjčil, a že tento žádosti takové vyhověti se zdráhal, užil prý Hlásek násilí, přidav k tomu mimo několik políčeků i tři bodné rány kapesním nožem, který Bohumilovi předložen byl jako »corpus delicti«.

Hlásek poslouchal jako vyjeven, popíral prostě vše, jen ku třem políčkům se přiznal, ale nůž v ruce neměl, padesátku nevzal aniž týž úmysl měl. Na otázku vyšetřujícího, proč a v jakých příčinách vzala původ ona rvačka, Bohumil mlčel a jen v nitru bojoval: Mí snad zde říci, jak sprosté vtipy házel ten padouch na čest a dobrou pověst jeho ženy? Má to říci zde, přede všemi přítomnými? Ne — ne — což — aby se to dověděla Hedva? Lítosti by zmírala a Bohumil — mlčel zas, což mu ovšem polehčující okolností býti nemohlo — ba, přišla dnes na přetřes i ona záležitost, kdy před lety jako svobodný chasník Mínyňčinu nevěru platil »hotovými«. Tehdá to přikryl několika desítkami — dnes mu to přibýlo závažím.

Líčení bylo odročeno ke dnu příštímú z té příčiny, aby vyslechnut byl ještě jednou Pavián, který jakožto »raněný« ležel doma, nemoha se osobně líčení zúčastnit.

Když dozorce odváděl Hlásku do vyšetřující vazby, objevila se tu podle něho jeho sestra — Slávinka.

Ač nevyhověl dozorce prosbě o rozmluvu soukromou, přec přitulila se a zaškala prosebně: Bohumile! Bohuši — Pro Boha, při památce Tvých — našich rodičů Tě zapřísáhám — budeš stejně náš — my Tě neopustíme — polehčíš si trest — jen se přiznej, jestli jsi ty peníze vzal — — — ?!

Dlouhým, klidným pohledem vzhlédl Hlásek do usazených očí dobré sestry a zkrz sevřené rty temně zahučel: »Jak se mám přiznat, když jsem nic nevzal...? Bůh můj svědek — věříš mi?« »Věřím!« vydechla Slávinka a skrze slzy dívala se za nešťastným bratrem.

Jak se dostala domu nevěděla, zdálo se jí, že svět se s ní točí, že země pod nohama se jí boří — oh — pila ona též plnými dcušky z hořkého kalíšku bratrova! A ta hořkost svírala její hrud; cítila potřebu vyplakat se na hrobě matčině — tam zaměřila, ku hřbitovu.

Ve smutných vzpomínkách zalétal myslí svojí těžce zkoušený její bratr ku svým drahým, ku své ženě. Co dělá? O pláče jistě! Že jen ji neposlechl, oč byl by dnes šťastnější! — a znovu se Bohumil zamyslel a otázka záhadná zatukala na jeho skráň: proč, jen proč byla Hedva — a zvláště toho dne — tak proti Paviánovi zaujata?

Ovšem, to věděla jen ona sama; však mysl její byla také zaplněna a otázky nezodpovídané plnily její hlavu, ale jedno, jediné tušila jistě: že ve smutném tom ději hlavní úlohu hraje — Pavián! Za celý den Hedva oči neosušila, neštětněkrátě do mdloby padla, až k večeru viděli ji lidé prostovlasou zahumení cestou ubíhati ke hřbitovu. Už to nebylo to »hezké dítě«, jen jako vyplašené ptáče, aby lidé neviděli její veliký bol, spěchala na hřbitov, aby vyhledala hrob

matky mužovy, na něm se vyplakala. Prsty její zaryly se do kypré půdy rovu paní matky a posvátným tichem hřbitovním zašumělo srdcervoucí štkání: »Maminko, maminko, nerada jste umírala, ale čeho vás to Pán Bůh ušetřil! Maminko, maminko, co byste říkala, kdybyste věděla, co byste říkala, kdybyste viděla — váš syn — můj Bohumil —« další slova udusil božký pláč.

Když dost se vyplakala, poněkud uklidněna zvedla se Hedvička k domovu a za vraty hřbitovními potkala se se Slávičkou. Vrhly se jedna druhé v náruč beze slova, jen se vzlykotem. Jeden bol, jedna bolest rozdírala ta srdce raněná. Mlčky kynula Slávka své švakrové a mlčky vrátily se obě k matčině hrobu, kde po chvíli Slávka vyprávěla pološeptem, co zvěděla včera a co zvěděla dnes.

Hedvičce se při tom vyprávění hlava točila a srdce chtělo z těla vyskočit; vždyť slyšela zprávy, jimž víry nedovedla dát.

Prý včera odpoledne jeli Pipichovi kočárem z města z trhu. Pod hájem, kde v mírnem svahu louka se kloní podél cesty, ležel bez hnutí člověk. Starosta dal zastaviti a v ležícím člověku poznán — Pavián, krví zbrcen, kapesní nůž držel pod rukou a k otázce, co mu jest, co se mu stalo, spustil lamentaci, že prý ho Hlásek Bohumil, na cestě z jarmaku, přepadl, stloukl, nožem pobodal proto, že mu nechtěl po dobrém půjčit peníze, 50 zl., které on, Pavián, u sebe měl, však ho přemohl, ztýral a peníze vzal.

Tak vypovídal Arnošt a ježto příjezdu starostova kolem bytu raněného očekával právě četník, byl oheň na střeše rázem a Hlásek zatčen téhož dne. Slávka se zamlčela a obě ženy těžko vzdychly. Pak ještě Hedvičce svěřila, co dnes od Bohumila slyšela — to se Hedvě v obličeji kmitl záblesk radosti: »O, řekl-li, že je nevinný, pak, Slávičko, jest skutečně nevinný a nevina jeho vyjde na jevo.

Se soumrakem rozcházel se do svých domovů.

Obě v duši zarmouceny, obě trávily bezesnou noc. Hedva ani neulehla, ani oči neosušila a ráno když k nepoznání nevyspáním a lítostí přepadlá stávala snídani na stůl, otevřely se dveře a v nich stanul starý Podubský. Nepromluvil, snad nemohl, jen se chvěl a dcera vrhla se mu kolem šíje »Tatínku!« zavzlykla smutně. Otec sevřel ji v náruč úžeji a dvě velké slzy skanuly mu po lici: »Bože můj, čeho jsi mi to dal dočkat? Čeho jsem se to dožil?« — Hedva dovedla otce nahoru na lavici a usedla podle něho. Podíval se na ni něžně a smutně pronesl: »Hedvičko, tetička tě mnohokrát pozdravuje a chce tě ještě vidět — chce se s tebou rozloučit — Máš k ní přijít ještě dnes a já tady zůstanu zatím.« Hedvika sebou trhla. »Už čtyři neděle neslezla s postele jíst nemůže, ani mluvit, ale po tobě se ustavičně doptává. Jeď k ní, Hedvičko, byla jsi jejím miláčkem!« měkce přimlouval se otec. Dcera poslechla a za malou chvíli stála tu připravena na cestu. »Ale nepovíš jí, co Bohumil provedl? Nějak to zakryj,« prosil odcházející dceru.

Podívala se klidně otci do očí a tiše, však důrazně pronesla: »Ale, tatínku, Bohumil jest nevinný!« a doložila svoje tvrzení — an otec nedůvěřivě hlavou potřásl — vlastními slovy Bohumilovými, jak se on sám ku sestře vyjádřil. »Máš to, dítě drahé, malou útěchu a mě srdce bolem puká při vzpomínce, že i já sám jsem se ho zastával a hájil, když tetička tvá ho za svého ženicha uznat nechtěla.«

»O ne, tatínku zlatý, Bohumil je dobrý, jako býval, ale ten ďábel v těle lidském vším vinen — —« a ruka do pěsti zatatá zabrozila k chalupě Paviánově. A než minula hodina, unášel vlak selku Hláskovu k rodné dědině a brzy ona kráčela umeteným dvorem do rodného statku. Vyšel jí naproti bratr Adolf.

»Jdeš k tetičce?« optal se tiše. »Tak jen pojď — ustavičně Tě volá, chce Tě vidět, s Tebou mluvit — snad už jen na Tebe čeká« ztišeným hlasem vyprávěl Adolf. Jen zticha, šeptem pozdravila se Hedva s Cílinkou, Adolfovou ženou, ztichounka otevírala dvéře světničky, kde ležela chorá tetička.

Stanula Hedva u postele, zadívala na smrtelně bledý obličej nemocné. Ležela nehybně, ale pojednou se jí rty pohnuly a slabě zašeptala: »Hedvičko!«

Mžikem byla u ní. Teprve nyní otevřela oči, a jako vyjevena rozhlédla se světničkou.

»Tetinko má!« tichoučce pronesla Hedva a sklonila se níže. Záblesk radosti ozářil obličej tetinčin.

»Óh, tys předce přišla? Ó — věděla a jsem to — a právě teď se mi o Tobě zdálo. — A což — Bohumil tu není?« těžce slovo za slovem pronášejíc, po světničce do kola se rozblýžejíc, optala se paní tetinka.

Bodavá bolest zabouřila v srdci Hedviččině.

»Nemohl, tetičko, máme setí a tatínek mu to dnes pomůže« zalhala si tak dobře, že tetinka nemohla, než věřiti. »Vyřiď mu ode mně poslední pozdrav!« žádala ještě. »Ale — tetičko...!« prosila Hedva. Tetička mávla rukou a zpytavý pohled upřela do očí své neteře.

»Hedvo, Hedvičko, pověz mi upřímně: Jsi šťastna...?«

Nejrůžovějším, nejklidnějším a nejspokojenějším úsměvem zakryla tázaná své vnitřní rozechvění a odvětila určitě: »Tetičko — jsem!«

»Má Tě Bohumil dosud tak rád...?« zvěděla starostlivě nemocná.

»Ale má, tetičko — věřte, že má!« tvrdila znova Hedvička.

Nemocná si spokojeně oddychla, sepjala ruce a zatoužila: »Teď, Bože můj, už chci umřít — už není mne tu zapotřebí, jak mohla jsem, tak jsem dítky svěšené vedla a vychovala a nyní i ta nejmladší žije klidna a šťastna — už ráda zemru...« a ještě jeden pohled a úsměv, který platil Hedvičce a byl to — poslední —!

Poplakala si u mrtvoly dobré tetičky a cítila se nyní tak opuštěnou. Ach — odchází jedna za druhou a ona, žena mladá v tak těžkých zkouškách postavená tu stojí už skoro sama a cítila bolest dvojnásobnou.

Když odpoledne odcházela Hedvička ku vlaku, provázeli ji bratr na nádraží. Hovor jim jaksi vázl, až právě ve chvíli poslední optal se tiše: »Jak to dopadá se švagrem?«

Jen beznadějně pokrčila ramenama, co proudy slz jí polily tváře. Zaplakal i starý Podobský, když donesla mu dcera poslední pozdrav od sestry, již aspoň to přál, že nezvěděla tu smutnou novinu o záležitosti Bohumilově — to by jí bylo chvíli tak těžkou jen ještě přitížilo.

Zasypán rov paní Emilie — a obilí zaseto, polní práce skončeny, starý Podobský vedl hospodářství na statku Hláskově a Bohumil se ještě — nevracel.

Nepomohlo ujišťování jeho, že jest nevinný, protože žalobce Pavián stál tu nejen jako žalující, ale i jako jediný a hlavní svědek, který své tvrzení — odpřisáhl. Na základě jeho údajů — které přísahou potvrdil, odsouzen byl Hlásek Bohumil na 5 měsíců těžkého žaláře, k zaplacení útrat, jakož i Paviánovi nahradit léčebné, bolestné, zameškání i onu uloupenou padesátku — úhrnem 1000 zl. a Hlásek, ač zdrcen, přec prohlásil, že trest přijímá a okamžitě nastupuje.

Plynuly dlouhé dni, týdny, měsíce, až předce jednou v sobotu k večeru kráčel do Budíkova, po vytrpěném trestu vracel se domů — sedlák Hlásek.

S výkřikem radosti vyběhla mu Hedva vstříc, i pantáta Podolský vyšel na násep. Plakali všichni tři. Hedva svého muže líbala a on, třesoucí ruku podávaje tchánovi, řekl nesměle: »Můžete mi, tatínku, odpustit? I ty, Hedvičko?« Ta místo odpovědi přivinula se tížeji a tchán pohnutě doložil: »Nebylo nikdy zle, aby nemohlo být zas dobře — tak — kéž to Pán Bůh dá —!«

Ano, bude dobře! Bude lépe! Po tak těžkých zkušenostech bude konečně Bohumil jen — její — a celý její! Vždyť už poznal, jak drazé zaplatil falešné přátelství Arnoštovo, kterého se už báti nemusí . . . tak si v duchu sestavovala myšlenky Hedvička. S láskou a něžností vyšla svému muži vstříc, hleděla ho rozveselit, jen aby zapoměl, aby nevzpomínal — —

Dařilo se jí to částečně, jen bledé průhledné jeho tváře ji znepokojovaly co přišel domů tak bledý, zadumčivý, zamklý, lidé se spíš stranící, lekala se Hedva o jeho zdraví a uklidnila se poněkud, když ji ujišťoval, že ho nic nebolí, že svěžest a zdravé barva tváří vrátí se, až ho teplé slunko na poli ožehne.
(Dokončení.)

R. Stupavský:

Legendičky o Panně Marii.

Osyka.

Na palouku podle břehu
stará roste osyka
a k ní z dálky v rychlém běhu
muž a žena utíká.

„Popřej místa ve svém stínu,
skryj nás svými větvemi . . .“
prosí matka, dítě v klínu,
Josef kyne dlaněmi.

Nesmím, nemohu vás skrýti,
drahým je mi život můj;
král by dal mně hlavu stíti,
 pryč jen, Bůh vás opatruj!

A již líska z dálky kyne,
ukrývá je v listoví,
z lásky k dítěti raděj zhyne,
o něm vrahům nepoví.

Osyka se strachem třese,
líška se zas láskou chví,
marně pochop hledá v lese,
bystrým okem kolem zří.

Marnou prací znaven, pílí,
osyka kde stíní břeh,
osvěžit chce chabé síly,
odpočinout v libých snech.

Nelze usnout, strom se chvěje,
listím šumí nad hlavou,
větrík ani nezavěje,
ticho táhne doubravou.

V zlosti uchopí se meče,
větve její zutíná,
jako slzy mláča teče
pod ranami zlosyna.

Těžce smyla svoji vinu,
strachem chví se v každý čas;
zrádný Jidáš v jejím klínu
provazem svůj život zhas’.

Hessounův sirotčinec.

Americký Hlas se rozepisuje o sirotčinci, který zřídili katoličtí Češi v Americe jako pomník prvnímu českému missionáři vdp. Msgr. Jos. Hessounovi. Dne 23. května t. r. byl slavně odevzdán do správy 5 školských sester z kongregace Notre Dame, které přibýly z mateřnice v Horažďovicích v jižních Čechách do Hessounova sirotčince. Objemně a do-

jemně byl vylíčen v Amer. Hlase, dne 24. a 27. května poslední měsíc pobytu ctih. sestřiček v Evropě, jakož i uvedení jejich do Hessounova sirotčince v Americe. V Horažďovicích sám p. biskup českobudějovický Msgr. J o s. A n t. H ů l k a přijel, aby jim dal své požehnání na budoucí činnost a dodal jim útěchy a důvěry a posilnil je na cestu novou dalekou do nového světa. Radoval se z toho, že božská Prozřetelnost vyvolila sobě za prvního apoštola mezi Čechy v Americe horlivého a svatého muže z diecése Českobudějovické, jakým byl Msgr. Josef Hessoun a nyní volá do Hessounova sirotčince z jeho diecése duše dobré, obětavé, aby ve svém oboru pokračovaly v díle jeho. V Horažďovickém mateřinci bylo ovšem loučení co nejsrdčnější; ovšem také přehojné na rony slz všech přítomných zejména, když při loučení jaly se dívky zpívati pěknou píseň Bol.-Jablonského a krácejícímu přes prah misionářkám bylo slyšeti:

Ó teskno, teskno mi,
mé srdce svírá strast,
já v cizích svatyních
modlím se za svou vlast.

Než jako bylo dojemné loučení jejich v Horažďovicích dne 28. dubna, tak srdečné bylo uvítání dne 23. května v Hessounově sirotčinci ve Fentonu. S radostí je vítal vldp. C. A. Bleha, farář osady sv. Jana Nep. v St. Louis s duchovním správcem a obětavým předsedou výboru sirotčího. Celé městečko, pokud české, bylo na nohou, ba i ostatní katolíci, ano i z okolí dostavili se katol. Češi, aby svou radost dali na jevo z příchodu šťastného ctih. sester z Evropy a slavně je přijali. Při vstupu na farmu náležející k Hessounovu sirotčinci byl pěkný nápis: Vítejte nám na půdě Hessounova sirotčince. Tu vítal p. Jos. Chmelík ctih. sestry jménem výboru, všech dobrodinců i těch malých osiřelých českých dítek do nového humanního ústavu, jež postavila láska katol. českého lidu v Americe. České slečny a paní postaraly se o předběžnou úpravu a vítaly srdečně přibylé sestřičky a celý průvod žen, dívek a dítek očekával je před budovou. Vldp. farář Bleha, který v loni s nejdp. biskupem T. Bonacum z diecése lincolnské v Nebrasce navštívil svou vlast a sám si zajel do Horažďovic, aby s generální představenou vše potřebné projednal, oslovil zde krátkou řečí shromážděné a pravil: »Když Kolumbus dosáhl svého cíle, tu nejprve poděkoval Pánu Bohu za jeho ochranu a postavil na půdě americké sv. kříž. A tak i my zde děkovali jsme Pánu Bohu, že nám dopřál dočkati se toho radostného okamžiku . . . I my zde máme sv. kříž.«

Mnoho bylo děkováno Pánu Bohu a dík tento vyzněl zároveň se přáním velmi krásně jako:

Bohu díky, že máme v ústavu tom ctihodné české sestry, které budou jako andělé strážní opatrovat ty české ubohé sirotečky.

Bohu díky, že přišly k nám do Ameriky české, vzdělané, zbožné a pro práci Boží a národní nadšené ctihodné sestry, které zde zřídí mateřský dům a vychovávati budou pro svůj řád a pro česko-katolické školy v Americe učitelky.

Bohu díky za všecky Jeho milosti a lásku, jakož i za to, že Hessounovu sirotčinci vzbudil tolik obětavých dobrodinců.

Bohu díky i za všecka ta utrpení, osočování a nepřítelství, s jakými se tu a tam potkávali oni pracovníci a pracovnice, kteří si vzali za úkol zbudovat Hessounův sirotčinec.

Díky pak všem dobrodincům zde i tam za mořem v drahé vlasti české, kteří umožnili příchod ctihodných sester sem do Hessounova sirotčince.

Časový přehled.

Vídeňští evandělíci opřeli se tomu, aby modlitebna jejich propůjčena byla též ke slováckým a maďarským schůzkám luteranským. At prý se Slováci a Maďaři ve Vídni usedlí modlí německy. Vidal

Němectví nacionálové ve Vídni žádali na starostovi v Pětidomí ve Vídni, aby o průvodu Božího Těla nepřipouštěl českých modliteb a zpěvů spolku sv. Methoděje. Tak se stalo, že letos spolek sv. Methoděje a vídeňští Češi zůstali doma. Hlídk a dokládá: Tak němectví vyhověno, křesťanství však a katolictví, o něž v první řadě jíti mělo, odstrčeno.

Z I. výroční zprávy zemského Svazu českých hospodářských družstev a společenstev pro království České za rok 1909 vyjímáme potěšitelnou zprávu o činnosti hospodářského sdružení křesťanských zemědělců. Teprve dne 13. dubna 1909 byl Svaz založen a za tři čtvrti roku podal důkaz, že »uvědomělý katolický lid český dovede také samostatně pracovat, že nepotřebuje vydávati se na milost a nemilost lidí, kteří pro jeho náboženské a politické přesvědčení mají jen úsměšky a pohrdání.« Skvělé výsledky korunovaly práci obětavou, neboť útoky mocné strany nepřátelské byly hrozné. Ale katoličtí pracovníci rozjížděli se po Čechách a schůzemi budili zájem pro Svaz. Do konce prosince uspořádali 67 schůzí, takže dnes mají více než 116 společenstev, z nichž největší počet leží v obvodu krajského soudu v Král. Hradci a Kutné Hoře. Peněžní obrat byl za celý rok 2,055.968 K. Povážíme-li, s jakými obtížemi potkává se přestoupení starších Raiffeisenek ze starého Svazu do nového, jest to bilance úžasné veliká. Revisního práva si vydobyl Svaz už také, takže se stal řádnou ústřední organizací družstevní. Zemský výbor převzal revisi ve Svazu, kdež byla i konsumní společenstva a nákupní odbor do stanov přijata. Začátek byl těžký, jelikož nikdo ani haléřem Svaz nepodporoval. Jedinou podporou mu byla energie jeho zakladatelů, která lámala veškeré překážky od zjevných i tajných nepřátel kladené. — Proto pracovníci posl. Prokop, Dr. Frant. Svojsík, Dr. Pekař, Dr. Mazanec, Brož a P. Frant. Jukl, tajemník Svazu, zasluhují uznání i vděčnost za svou obětavost, nezištnost a neobrozenost. — Podobně pracuje Hospodářské sdružení, které má 350 odboček činných hlavně ve společném nákupu. Společný prodej dosud se neprovozuje, ale časem také k němu dojde. Peněžní obrat v jednotlivých odbočkách průměrně byl 10.000 K, některé však vykazaly až přes 20.000 K. — Jisto jest, že cestou pevné organizace hospodářské domůžeme se i pevné a nerozborné organizace u veřejném životě. Věstník zemědělců, který vychází dvakrát za měsíc jako orgán Svazu, uvědomuje členy i lid o působení jeho. Našinec dále práci této organizační pěkný název **právní cesta**.

Česká Revue přinesla zajímavý článek dra. Karla Maadeho o české zeměvědě, v němž činí se průhled do minulosti, přítomnosti a budoucnosti Čech. Dle Hlídky, str. 590 a násl. praví se: Závislost národu na území jest podmíněna a podle povahy území rozvíjí se národ. Národy neopřené o moře nedosahují samostatnosti, leda výjimkou na př. Srbsko, Černá Hora. Stát pevninný, je-li dosti silný, hledí si zachrán nejblížejší přímorí; je-li slabý, upadá do područí, anebo se spojuje se sousedy. Čechy jsou samy v sobě pěkně uceleny a uzavřeny i dosti mocny a široky, aby poskytl místa k vývoji národa samostatného, ale přece nedostatečny, aby mu samostatnost zajistily. Proto byl boj o sudetské země od počátku historie české. Čeští králové snažili se připojovat sousední území k Čechám, území volná jako Slezsko, Lužici, Dolní Rakousy, alpské země; ale český stát neudržel si těchto přímnožků, ano pozbyl i své samostatnosti. Území spojilo Čechy, Uhry a Alpy v jeden svazek. A území toto přirozeně souvisí s horami, řekami i národy. Ve spojení tomto vedou národy a jednotlivé země boj o středisko přirozené, o Dolní Rakousy — o Vídeň. Češi

nebojují o to, aby počestili Vídeň, ale bojují o příslušný vliv ve Vídni. Kdo ve Vídni spoluvládne, vládne nad celým soustátím a má vliv větší i v celé Evropě. Právního tudíž podkladu se domáhají Češi ve Vídni školami, obchodem, průmyslem, úřady a všemi projevy celého života.

Prvý všeruský sjezd protialkoholický v Petrohradě byl velmi četně obelán: lékaři, professory, učitelé, duchovními, úředníky, lidumily a j. Zároveň zasedal sjezd psychiatrů ruských. Podáme jen nějaké zprávy. — Professor Lajtinen pozoroval 20.000 dětí a výsledek jeho zkoumání byl, že dávkou i tak malé částky alkoholu jaký jest obsažen ve sklenici piva, zaviněny byly tyto poruchy: organism méně tvrdý proti infekci, krvinky se seslabují a serum krevní se sráží i děti rodičů alkoholiků jsou při narození slabší, hůře se rozvíjejí, než děti střízlivých. Už i děti slabých pijáků hůře se rozvíjejí, kdežto střízlivých dostávají dřívě zoubky, vzdorují lépe nemocem. — Dr. Korovin z Moskvy podal výsledky zkoumání na školních dětkách 32.870. Z nich do nemoty se opíjelo 15 proc. hochův a 3 proc. dívek. S dětmi tohoto druhu škola nemůže ničeho spraviti. Příčinou je příklad rodičů. Příčiny pak pijactví u dospělých podal A. J. Singarev: hlad, nedostatek, bol, zármutek, starost, ale také náhlou úlevou všeho toho, kdežto protojerej A. Mirtov prohlásil náboženský rozvrat člověka jako příčinu. Náboženský vznět ovšem odvrací od pijanství, jak viděti prý u sekt ruských. Než to je zcela přirozené, že sektáři jsouce v menšině, aby se udrželi, bývají opravdovější, zdrželivější, opatrnější a také tvrdší a pevnější povahy. Spor rozvinul se o tak zv. Gottenborgském systému prodeje lihovin ve Švédsku, kde se výčepy zaměnily v jídelny. — Vykládáno o výhodě státního monopolu lihového a jakosti a způsobu státního prodeje líhu. Krzyżanski pravil, že od té doby, co stát převzal čistění a prodej, je vodka vskutku bez přiboudliny a olejů škodlivých, kdežto dřívě bývala nečistá a líh byl dvojnásobnou otravou. Doporučují se spolky střídmosti. Dnes má vodka 40 proc. líhu. Ministerstvo chtělo snížit sílu její na 35 proc. i cenu; ale spolek zrazoval řka, že budeli slabší a lacinější, budou pít ještě více. Konec konců, pouhý výčep lihovin at se nedovoluje.

Padělané desetikorunové bankovky. Dle sdělení Rakousko-Uherské banky objevily se opět v oběhu padělané desetikorunové bankovky, které lze poznati dle těchto známek: Zhotoveny jsou slepením tří listů hedvábného papíru, z nichž zevnější listy vykazují rozplyzlé, fialové otisky německé a uherské strany desetikorunových bankovek z roku 1904. Kolorováním červenou a zelenou barvou pokoušel se penězokazec dáti padělkům vzhled pravé bankovky. Text padělků je pouze na některých místech čitelný. Označení serií a čísel chybí. Padělky označeny jako naprosto nepodařené.

Národní desatero Slovinců. Slovinské časopisy přinášejí toto národní desatero: 1. Braňme každou píď své země zuby nehty; národ bez země jest národ zbraků. 2. Půda a majetek, jež otcové naši svou krví zbrodili, pečlivě obdělávejme a vlastní rukou, abychom je mohli nezmenšeně svým potomkům předati. 3. Žijme jednoduše, bez nadutosti a hledme hospodář. se povznášeti. Uvažme: když každý obyvatel ušetří denně jen 10 hal., co znamená to za rok národního jmění. 4. Navykávejte své dítě šetřiti již od časného mládí, aby odříkalo se zbytečných vydání. Přemáhá-li dítě choutky, jež mu praví, že musí vše mít, dovede pozděli získati se každé zbytečnosti. 5. Přihlížejme zvláště na dorůstající mládež, aby se vzdělávala v dobrých spolecích a poučovala dobrými knihami, jinak propadá duševně i tělesně. 6. Nemaňme zdraví a neutrácejme peníze v kartách, pitkách a prostopášném životě; konec všech těch vášní je bída, jež uvrhne celou rodinu do propasti. 7. S každým sousedem hledme vyjít v dobrotě a jednotě, varujme se jako ohně všelikých sporů, vád a rvaček, všeliké sváry jsou neštěstím jednotlivce a obce. 8. Rodina jest základ národa.

Proto si važ každý svátosti rodinného krbu, jako zřítelnice 9. Čestná a nerozrušená domácnost jest jediné čestnou výchovou budoucí lidské společnosti. 10. Pro náš národ jest zdravá rodina dvojnásob důležitá.

Kulturní boj ve Španělsku. V katedrálách španělských, jejichž oltáře jsou zastřeny, scházejí se katolíci k modlitbám a ve veřejnosti se chystají ku velkolepým manifestacím proti politice ferreristického zaprodance Canaleja, který chce být španělským Combem a zničit podle vzoru Francie katolickou církev ve Španělsku. Katolíci španělští pochopili že nejedná se o několik církevně politických dekretů, jak židozedenářstvo namlouvá světu, nýbrž že běží o samy základy církve španělské. Kdyby nic jiného, tož jásot všeho protikatolického tisku v Evropě musil španělské katolíky o tom přesvědčit. Katolická oposice ve Španělsku rychle sbírá své šiky a hotoví se k boji. Canalejas se přesvědčil, že Španělsko není Francie a že kortesy nejsou francouzský parlament. Možná, že několik starých církevněpolitických dekretů vezme za své, ale katolictvo ve Španělsku v tomto boji už poraženo nebude, neboť se dovede také bránit. — Španělsko jest dosud jediná katolická říše, kde protestanté dosud nedosáhli uznání a proto Alliance Israelite, svobodní zednáři usilují převrasy a násilím o Španěly, aby se tam jako církev rovnoprávná vedrali. Liberální nová vláda španělská ohlásila už zákon o rovnoprávnosti všech vyznání oproti katolickému jako svou hlavní úlohu. Marné bylo protestování kurie římské, episkopátu španělského proti předloze, že tam není skupina obyvatelská protestantů vskutku. Pouhé jest to přání nepřátel církve katol., aby se tam propagovalo jinověrecké símě koukolu, by vzešlo a udusilo katolickou jednotu víry.

Volby v Belgii, této vyslovně »klerikální« zemi. Liberálové se spojili se socialisty a zuřivě agitovali. Nic jim to nepomohlo. Kromě jednoho mandátu uhájili katolíci všechny posice.

Protestantští Prusáci proti českým kněžím v Pruském Slezsku. Orgán evangelického svazu »Tägliche Rundschau« píše: »V národním ohledu velmi povážливо je, že české obyvatelstvo v Pruském Slezsku má české kněze, kteří tamní češství takofka uměle konservují a kteří jsou hlavní oporou české národnosti oněch usedlíků. Tito kněží jsou vychovávaní v olomuckém (!) chlapeckém semináři a navštěvují tamní české gymnasium a bohosloveckou fakultu. Duch v těchto seminářích je český, nepřátelský Němcům. Od kněze, který absolvoval tyto školy, nelze očekávat, aby měl německé smýšlení, nebo byl oddán pruskému státu. Takový kněz stane se průkopníkem češství v Horním Slezsku. Pruská vláda, která vůči těmto úkazům dosud zavírala oči, může dle platných zákonů rázně zakročit: nemusí připustit kněze, kteří neabsolvovali pruská gymnasia a říšskoněmecké bohoslovecké učiliště. Necht tedy pruská vláda přestane olomuckým absolventům udílet dosavadní dispens. Znalost češtiny mohou si tito kněží osvojiti za svých studií ve Vratislavi.« — Není pochybnosti, že provedení tohoto plánu znamenalo by rychlé zničení českého živlu v Pruském Slezsku. Český kněz ovšem přes tyto důkazy národního hrdinství bude doma hanoben a zrádcován jako nepřítel českého národa...

Rejdy volnomyšlenkářské. Česká sekce volné myšlenky rozesílá z Prahy do různých měst hanebné letáky. Posílá je i státním zřizencům a žádá, aby je dodali studujícím na gymnasiích a reálkách. Letáky jsou plné jedu protikatolického. Lži proti církvi se v nich hromadí, kněží se nazývají biřiči vlasti, žádný abiturient nemá prý se stát knězem, ale má prý podporovati volnou myšlenku v boji protikatolickém. Uveřejňujeme zde, jak hanebný leták šířen je mezi abiturienty gymnasií. Volná myšlenka volá: »Mladí přátelé! ... Nestáňte se kněžími, služebníky římské církve. Nestávejte se jimi ani jako vlastenci, ani jako lidé moderní. Pamatujte že římská církev už více než půl tisíce let trvá s naším národem v nejúpornějším konfliktu,

který zavinila sama. Vzpomeňte, když národ náš žádal reformaci církve, jak církev upálila jeho slavné muže, jak posílala naň výpravy křížácké, vzpomeňte, jak odsuzovala a proklínala české knihy, jak k vůli jejímu náboženství musili nejlepší lidé naši opustit vlast, vzpomeňte na pokolení naše po Bílé Hoře . . . Jsme jisti, když vše uvážíte, nestanete se jejími biřiči. Nestanete se jimi ani jako lidé moderní, poněvadž jejich dogmat nemůžete uznávat. Za žvanec chleba byste zaprodali svůj rozum, své srdce i češství . . . Jako Čechové i jako inteligenti víte, kde Vaše místo. Tam zajisté, kde se bojuje proti klerikalismu, nejúpornějšímu nepříteli národnímu i také osvěty moderní. Jest to volná myšlenka, která vede boj protiklerikální v první řadě, důsledně, vytrvale a neohroženě a tím má místo mezi nejvýznamnějšími ochrannými korporacemi národními. Ano vedle M. Š. jest místo Volné Myšlenky. Neboť pěstovati volné, nespoutané charaktery, vymýtit z naší povahy jed klerikalismu, jest práce při nejmenším tak záslužná, jako pečovati, aby ditky české v území zněmčeném nebyly nám odcizovány. Doufáme, že tedy stanete v šiku volných myslitelů českých jako členové, neb aspoň jako čtenáři a předplatitelé našich publikací. Nadějeme se také, že jako jiná léta tak i léto při rozloučení se studiemi středoškolskými vedle jiných institucí vzpomenete také se Svojí podporou na volnou myšlenku . . . « Podepsán jest Julius Myslík, předseda a Malema(?) — Tak hanebně, s takovou podvodnou podlostí šíří česká volná myšlenka lži o katolících. Tedy boj proti českým katolíkům je prý práce při nejmenším tak záslužná, jako boj proti poněmčování dětí!!! Proto prý má volná myšlenka místo vedle Matice Školské!!! Tážeme se, je-li možná větší zaslepenost? Katolíci čeští tedy mají platit na Matici Školskou a volná myšlenka sbírá mezi studenty podporu v boji proti českým katolíkům. Kde pak jsou listy volající po svornosti v národě českém?

Abstinentní hnutí v Srbsku. Srbská lékařská společnost usnesla se jednohlasně na poslední valné hromadě po přednášce dra Popoviče na následujícím prohlášení: Všechny lihové nápoje (vino, pivo, kořalka) jsou pro děti, těhotné a kojící naprosto zbytečné a škodlivé. Vláda se žádá, aby sestavila permanentní výbor, jenž by studoval otázku alkoholovou a hledal prostředky k potírání alkoholismu. Jak viděti, jsou Srbové v mnohém ohledu před námi. (Protialk. kor. Č. A. S.)

Inserce odepřena. 70 z 250 časopisů ve Švédsku vycházejících usneslo se odepřít inserci alkoholu se týkající.

Amerika. Dosti často se stávalo, že nějaký evropský otec opustil manželku s dětmi a s nějakou frejčíkou uprchl do Ameriky. Ano i takové případy se staly, že matka rodiny opustivši děti ujela do Ameriky s jiným, aby sobě novou domácnost založili v novém světě. Takovým ptáčkům jsou nyní přistěhnuta křídélka novým doplňkem zákona přistěhovaleckého, který podepsal prezident Spojených států. Dle tohoto nového zákona každý, kdo by hleděl dostat do země cizínku k nemravným účelům, propadá trestu až 10 let kázně a pokutě až 5000 dolarů (asi 25.000 K). — Přistěhovalecký úřad w New Yorku vyložil zákon ten v tom smyslu, že takový povedený párek evropský spadá pod tento paragraf jako každý jiný »bílý otrokář« a proto bude bez ohledu vsazen do žaláře a po odpykání prisouzeného trestu bude deportován z Ameriky zpět do své vlasti. Pouhé udání opuštěné polovice manželské dostačí k zatčení i bez úředního jednání. Amerika soudí, že má své špatnosti již až po krk, se svou špinou ať si každý zůstane doma. Tato nová překážka zadrží bohdá zase mnohé od bídné cesty životní a zachová je zavčas vlastní rodině.

Pronásledování křesťanů v Syrii. V Syrii bylo tyto dny od fanatických Drusů pobito 600 křesťanů a osady jejich byly spáleny. Drusové jsou Albánci

Syrie a protiví se panství Turků, kteří využívají chytře spory mezi Drusy a maronitskými křesťany. Už r. 1858 bylo v Damašku od Drusů povražděno 6000 křesťanů. Turecká vláda vyslala na ochranu Maronitů vojsko.

Vystěhovali se z Rakouska. V roce 1907 vystěhovalo se z Rakouska do Ameriky přes Terst 8893 osob, přes Rijeku 1975, přes Hamburk 51.809 a přes Brémy 61.389 osob. Přistání v Americe odepřeno bylo pouze 1125 Rakušanům. Celkem se vystěhovalo z Rakouska v roce tom 177.023 osob a v letech 1902 až 1907 celkem 703.305 osob. Z osob, jež se vystěhovaly v r. 1907 bylo 13.363 Čechů, 59.719 Poláků, 23.751 Rusů, 47.125 Chorvatů a Slovenců, 41.815 Slováků, 13.485 jiných Slovanů, 40.497 Němců, 59.593 Maďarů a 18.885 židů. Od počátku tohoto století vystěhovalo se z Rakouska více než půl druhého millionu lidí. Z vystěhovalců vracejí se zpět nejvíce Slováci, kteří však nejčastěji znovu s celou rodinou jdou do Ameriky. Zajímavé je, že z vystěhovalců přinesli do Ameriky Němci průměrně pro osobu 54 a půl dolaru, Češi 37, Chorvátí a Slovenci 14 a půl, Rusi 12 a půl, Slováci 16, Maďari 21, Poláci 13 a půl dolaru. V letech 1906 a 1907 přivezli Rakušané s sebou do Ameriky 10 a půl mil. dolarů (52 a půl mil. korun). Dle nového přistěhovaleckého zákona musí každý přistěhovalec prokázat se jměním 25 dolarů. Nemá-li jich — je bez milosti poslán zpět.

Důležité rozhodnutí kasačního soudu. V Krakově koupila si židovka Fischerová pro svůj krám makulaturu tiskovou, ve které se nalézal také časopis »Srdce Ježíšovo«. Zboží své balila do tohoto papíru, kde také obrazy »božského Jezulátka« se nalézaly. Žalována byla pro zlehčování církve a také pro úrážku církve odsouzena byla. Po rekursech konečně potvrzen rozsudek první stolice i kasačním soudem s tím odůvodněním, že uctívání obrazů Spasitele v jakékoliv formě náleží k institucím katol. církve bez ohledu na to, byl-li obraz posvěcen nebo církví schválen. Musí tedy užívání obrazů svatých k balení zboží považováno býti ne-li za zlehčování církve, tedy aspoň za snižování instituce církevní. Majíce na paměti tento rozsudek, netrpíme, aby se ilustrovanými časopisy katolickými, jak se leckde děje, kde vyobrazení Spasitele, Matky Boží a Svatých, zabalovaly v obchodech předměty nakoupené.

Pomstil se nevďečným dítětem. V uherské bohaté osadě Oszivact spáchal bohatý sedlák Petr Barga sebevraždu ze žalosti nad nevďekem svých dětí. Napřed zrušil ze msty veškeré pojištění, pak zapálil všechny své domy a stodoly. Pak vzal k sobě 30.000 kor. a skočil s nimi do Dunaje.

Zprávy se Sv. Hostýna a z posv. Velehradu.

Za důst. P. Antonínem Rejskem T. J. V čísle 9 t. r. Hlasů na str. 150 je básnička od důst. P. Joseša Rybáka T. J. nadepsaná: Při loučení poutníka. Uveřejněna byla v době, kdy členové Tovaryšstva Ježíšova očekávají dispoziční od svých vyšších představených t. j. roztržení své buď do jiných domů, neb k jiným úřadům. Tu povídali jsme si, o kom z nás bude platit, co v básničce se praví:

Tak rád bych zde navždy zůstal,
milostný můj Hostýnku;
každý den bych vázal Panně
květy lásky do vínku.

A hle, los padl na redaktora samého důst. P. Antonína Rejzka, jenž dle ustanovení představených odebrat se měl na posv. Velehrad. On musil si povzdychnouti:

Však mne jinak usouzeno,
jinde věk můj uplyne;
proto s Bohem, Matičko má,
s Bohem, drahý Hostýně!

Než odchod jeho neudál se s obyčejnými tklivými doimy, které každého jímají, kdo Sv. Hostýn opouští. Odchod důst. P. Rejzka doprovázela zvláštní okolnost. Onť odcházel se Sv. Hostýna vyznamenán křížem, ale ne ze zlata neb stříbra, ani císaře Pána, ale křížem utrpení, které ho právě potkalo, když se k odchodu chystal. Beran totiž ze stáda pasoucího se na Sv. Hostýně, potkal ho do kolena tak, že musil ulehnutí, ano i do nemocnice v Lipníku býti odvezen, kdež i sádrového obvazu bylo třeba, aby krví zalité koleno bylo vyléčeno. Nemohl tu poprvé za třicet šest let svého kněžství sloužiti mši sv. Než nemocnici sice důst. pán už opustil a na Velehrad se odebral, ale vyznamenání to mu asi dlouho nezůstane.

Ta bolná mučenka,
stálá to vzpomínka;
dala ji miláčku
Matička s Hostýnka.

Díky mu vzdáváme za vše, co učinil pro Sv. Hostýn. Velebný hlas zvonu, o kterýž se též postaral, bude budoucím věkům chválu jeho horlivosti zvěstovat. — Redakce na dále svěřena důst. P. Rudolfu Stejskalovi T. J., superiorovi na Sv. Hostýně.

Důst. P. Filipu Malému k 50letému jubileu řeholnímu. Jak jsme se v posledním čísle Hlasů (č. 10.) zmínili, slavil důst. P. Malý dne 4. října na posv. Velehradě padesátou ročníci svého vstupu do Tovaryšstva Ježíšova. Přemítajíce o tom a o letech, která strávil na Sv. Hostýně, pocítujeme zrovna vnucovati se nám slova, jež s povděkem za hojnost požehnání praví královský pěvec: »Požebnal jsi koruně roku dobrotivosti své« (Zalm 64., 12.) Korunou nazvat lze rok, ježto obchází v kruhu kolem člověka, vraceje se opět a opět v témže pořadu se svými dobami výsevu a sklizně, svou záměnou zimy a tepla, svými svátky. A nazvat lze jej i rokem dobrotivosti Boží, protože je nepřetržitou řadou dobrodiní, jimiž člověk je zasypán denně od Boha tvůrce, živitele a Spasitele svého. Může-li se to právem říci o každém roku, čím více říci to třeba o koruně roků padesáti a to nejen roků života, ale roků života řeholního v Tovaryšstvu Ježíšovu. Výkvět milosti je to, býti povolán k nejslechetnějšímu dílu, jaké svěřeno býti může slabému člověku, jímž se Bohu největší oslava a bližním nejlepší služba prokazuje, totiž k životu apoštolskému. Radujeme se tudíž s ním nad hojností požehnání, jímž vzácnou korunu roků jeho Bůh naplnil a přejeme mu, aby v té koruně zvláště se skvěly roky, jež věnoval zbožným poutníkům na Sv. Hostýně, kdež sedává naproti P. Marii Lourské, nejen v letě očekával kajícícky, ale i přes celou zimu, kdy živé duše v kostele nebylo: Každodenně večer od 6. hod. modlíval se tam církevní hodinky při světle, které od jeho zpovědnice ozařovalo tmavý kostel. Blahoslavená Panna Maria vyprosíž mu ještě mnoho let dobrotivosti boží a konečně učin, by posazen byl na korunu roků skvost nejdražší — blažená smrt v Tovaryšstvu Ježíšovu.

Pořádek služeb božích na Sv. Hostýně v zimě. (Od svátků Věch Svatých až do IV. neděle po Velikonoci.) V neděle a svátky: ráno o půl 9. hod. kázání, v 9 hod. mše sv. s požehnáním, večer o 7. hod. požehnání. Ve všední dny: ráno o 7. hod. mše sv., večer o 7. hod. požehnání.

Co nového na Sv. Hostýně. Žulové scho-diště před samým kostelem bude brzo do-stavěno. Sochy sv. Cyrilla a Metoděje, pěkně

otesané a opravené od akademického sochaře p. Fr. Neumanna z Kroměříže, postaveny jsou znova před kostelem, [ale spočívají nyní na

vyšších podstavcích, tak že průčelí kostela neobyčejně zvelebují a povznášejí. Kéz by i na druhých pilířích téhož schodiště přiměřené sochy postaveny byly. To by bylo nádherné. Budoucne přineseme několik pohledů na schodiště.

Velké zásluhy o Sv. Hostýn by si získal, kdo by nám daroval nebo zapůjčil starobylé obrázky P. Marie Sv. Hostýnské neb starobylé knihy modlitební i jiné, v nichž by byly buď obrázky neb modlitby, aneb aspoň doklady jak se Matka Páně už za dávných dob na Sv. Hostýně uctívala.

Památný den pro Sv. Hostýn. Dne 11. listopadu 1895. koupen Maticí vrch Sv. Hostýna od J. Ex. pana barona z Laudona.

Vyslyšení. F. Š. z Bránek vzdává vroucí díky bl. P. Marii Svatohost. za vyslyšení a uzdravení z těžké nemoci. — J. V. z K. vzdává tisícery dík B. S. Páně, Panně Marii Svatohost., sv. Jos. a sv. Jaromíru za ulevení v těžké nemoci. — J. P. z Uh. Brodu. Plně učiněný slib, vzdávám nejvroucnější díky Maticce Boží Sv. Hostýnské, že uzdravila mou sestru z těžké a nebezpečné nemoci. — A. Č. z Uh. Brodu. Jistá osoba z Uh. Brodu vzdává nejsrdečnější díky Panně Marii a sv. Josefu, že byla uzdravena z nemoci krční, kdy již lékařská pomoc, kterou u mnohých lékařů hledala, zdála se býti marnou. — Čtenářka Hlasů z Biskupic. Vzdávám díky Matce ustavičné Pomoci, sv. Antonínu a sv. Josefu, jakož i duším v očistci za pomoc. — N. N. ze Znorov. Nejsrdečnější dík a chválu vzdávám Panně Marii Sv. Hostýnské za navrácení zdraví. — Tisícere díky vzdávám Marii Panně Svatohost. a Božskému Srdci Páně za uzdravení z těžké nemoci. K. M.

Dary na koruny Maticky Svatohostýnské a milého Ježíška zaslali: Z Brna: A. Šušliková 1 kor. a Anna Uhlířová 1 kor.; Prostřednictvím Jos. Veverky z Vidně 4 kor. a různé starší šperky; N. N. z Olomouce řetízky s křížkem; M. Ciferská Nov.-York 7.35 kor.; prostřed. dp. F. Pospíšila z Kopřivnice zlaté předměty a 1 kor.; D. Strnadlová ze Špiček u Hranic 1 dukát a náušnice; z Přerova: M. Vyhnánková 3 náramky, 2 brože, 2 náušnice, 1 prsten; prostřed. dp. faráře Zavřela 1 náramek, 1 řetízek, 2 náuš., 1 dukát, služebné na fáře v Přerově; K. Veselská v Přerově 3 kor.; S. M. Theodora z Mor. Třebové medaili a náuš.; J. Tumová z Vidně 2 kor.; prostřed. M. Hrabinského ze Žeranovic 5 kor.; prostřed. dp. faráře J. Krestýna v Jakuši u Opavy od poutníků a ct. P. M. 60.80 kor.; A. Vlášťová v Bakové 10 kor.; Jan Fryšák z Moulton Texas 4.90 kor.; A. Sousedíková z Val. Klobouk 5 kor.; N. N. z Kačefinek u Opavy 1 kor.; M. Rudolecká z Chrlic 1 kor.; A. D. ze St. Brna 1.60 kor.; A. T. z Hranic náušnice; M. Židková z Frýdlantu 2 prsteny, křížek a 5 kor.; N. N. služebná z Frýdlantu 2 kor.; M. Stýskalova z N. 3 kor.; N. Dvorských z N. 1 kor.; po 1 koruně darovali:

z Němčic Fr. Kyseláková a Magd. Kahajová, A. Políková z Blažovic, M. Zetková z Oznice, z Lipňan: M. Zemanová a Fr. Pfindišová; T. Bečáková z Podivína, M. Vránová z Hrušek, N. N. z Roštění, Jos. Hrabalová ze Žalkovic, Fr. Matušková ze Skoků, z Drahotuše: Fr. Hašova a M. Polešovský; Fr. Janová z Lidečka, Al. Vanišková z Vitonic, M. Mikulíková z Bilan, M. Lasková z Kroměříže, J. Vyoral z Komárova; po 2 kor.: H. Bendova z Obrozimí, A. Slouková z Blažovic, M. Suchmová z Uh. Hradiště, A. Chlápková z Radkov, Fr. Kuba z Roštění, Flor. Bekova ze Skoku, z Vyškova: A. Korčianová a rod. Krátkých, rod. Kainerova z Rakova, N. Navrátil z Kudlovic, dvě rodiny ze Všebovic, K. Pospíšilová z Bránek, Fr. Obdržálková z Tlumačova, M. Zetíková z Fryštáku; po 5 kor. darovali: J. Plesník z Val. Meziříčí, Fr. Kubová z Roštění, J. A. T. Mojžíšek z Frýdku; N. N. z Ruclavic, rodina Kulendova z Machové, T. J. z R.; po 4 kor.; A. Matulová z Lechotic, N. N. z Moštěnice, A. Jurečková z Předmostí A. Hanáková ze Žakovic; N. N. z Troubek 7 kor.; T. A. H. z Břestu 10 kor.; Frant. Ondráčková z Blažovic 0.70 kor.; M. Pohajdová z Bochoře 2 stříbrné svíratka a 3 dukáty; F. Skácelíková z Bochoře 1 dolar a 20 kor.; P. J. Plesníková z Valaš. Meziříčí 10 kor. a její dceruška Růženka zlatý křížek; děti Naisrovy z Břestu 1.40 kor.; N. N. ze Vsetína prsten a náušnice; A. Hanzlíková z Podivína náušnice; N. N. z Dačic řetízek ze srdečkem; N. N. ze Záhlavie hodinky, z Lipníka náušnice, z Hor. Moštěnice 1 dukát, Fr. Škopíková z Holešova 6 kor.; M. Valentová ze Skoku zlatý křížek; N. N. z Chropíně 2 kor. a prsten; Fr. Kuchařová z Malhotic 1.40 kor.; rod. Chrobáková z Prusinek 5 kor.; F. Gajdošík z Čech 1.40 kor.; N. N. z Čeladné 40 kor.; k upomínce manželů J. a T. Fidlerových z Kroměříže 2 dukáty, M. Lasková 1 dukát; J. Sedláček z Kojetína 10 kor.; N. N. z Hostišové 1 Terez. tolar; manželé Mozolovi z Brusného 30 kor.; O. Znorová náušnice; B. Pospíšilová ze Zahnašovic náuš.; sestry Gorovičové z M. Hor 2 křížky, prsten a 1 kor.; Fr. B. z Bystřice p. H. stříbrné hodinky; J. B. z Bystřice p. H. 6 stf. mincí a náušnice; A. Hanzlíková z Podivína 3 náuš. a prstýnek; F. Š. z Bránek 1 kor.; Fr. Dončíková ze Salaše 2 kor.; M. Bartoníková z Kroměříže křížek; N. z Vranové Lhoty více drobných předmětů; z Dojcse na Uher. Slovensku 37 kor. a 2 prsteny, srdečko s řetízky; A. Navrátilová osobní šperky; M. Šejdová z Hranic zlaté předměty; z Přerova po 1 kor.: Křístková, Hrbáčková, M. Oslunková, A. Koblihová, N. Krejčířiková, Horáčková, A. Gürtlerová, Polášková, Doleželová, Tomanová, Herzogová, M. Vytrhlíková, J. Zedková, Heinsová, A. Šafíčková, Nárožná, Janíčková, L. Rypková; po 2 kor.: Horáková Fr., Ludík J., Slováčková J., Fr. Tichá, K. Slováčková, A. Slováčková, F. Strušková, T. Pražáková; po 4 kor.: M. Garlíková, J. Pokorná, B. Ka-

belíková, M. Slováčková, H. Böhmová prsten, J. Čapková 2 dukáty a 2 kor., T. Jurčková náušn., K. Krátká 20 kor., M. Dočkalová 5 kor. a prsten, J. Inderková 180 kor. a prsten, F. Michálové broží, Vejmolova prsten, F. Křístková 1 kor. a náušn., N. N. 13 kor., Koblíhová 2 kor. a prsten, N. N. náušnice a křížek, Zuschneidová a jiní dobrodinci společně 320, náušnice, křížek, N. N. 10 kor., Kroupová prsten, A. Dubanská prsten, Smolíková prsten, M. A. Sketová křížek, prsten a srdíčko, Terárková náušn., Smítalová křížek s řetíz.; N. N. z Tážal u Olomouce náušn. a 2 peníze; Fr. a M. Hranický z Krmelína 6 kor.; M. Rosenbachová prsten.

Dary na stavbu schodů na Sv. Hostýně. M. Vaclavíková z Hor. Něčic 1 kor.; Frant. Dohnal z Heřmanic 2 kor.; Ferd. Kocián z Měrovic 40 kor.; Klára Procházková z Kroměříže 100 kor.; M. Židková z Frýdlantu 5 kor.; po 1 kor. darovali: A. Černocký z M. Ostravy, A. Lednická z Brušperka, A. Božeková z Přívozu, Vinc. Stejskal, Vikt. Stejskalová, Frant. Nečekal ze Sazovic, J. Pazdéra z Miňuvek; po 10 kor. darovali: N. N. z Polešovic, Fr. Janáková z Vel. Lázní, M. Hradilíková z Karlovic, Fr. Suchánková ze Zdislavic 2 kor.; J. A. Mojžíšek z Frýdku 5 kor.; Frant. Holubec ze Sušic 2 kor.; Frant. Navrátilová z Kroměříže 2 kor.; M. Tkalcová z Rožnova 2 kor.; F. a M. Hranický z Krmelína 6 kor.

Dary na kříž. cestu N. N. 4 kor.; F. a M. Hranický z Krmelína 6 kor. a na chléb sv. Antonína 2 kor.

Velehradské zvěsti. V neděli dne 28. srpna konala se na Velehradě valná hromada Cyrillo-Methodějského družstva »Velehradu«. Po zahájení valné hromady místopředsedou P. Wirsigem podal jednatel říšský poslanec P. Stojan jednatelskou zprávu, z níž vysvitá, že neustále pátrá se horlivě po hrobu sv. Methoda. Rovněž konstatuje se značné rozmnožení musejních sbírek. Pomýšlí se též na opatření pitné vody pro Velehrad. Členů je 10.859. Účetní zpráva vykazuje vydání 7013 K a příjmy 7579 kor. Fond poutnického domu stoupl na 3973 kor. Po vyřízení volných návrhů, zejména na stavbu dráhy na Velehrad, za snížení poplatků za nocleh, byla valná hromada ukončena.

Farní úřad na Velehradě na Moravě nabízí starší dřevěné sousoší sv. ap. Petra a Pavla, jež nahrazeno jest nyní novým mramorovým, za poloviční cenu (500 K po případě i méně) veledůst. duchovenstvu na prodej. Sochy jsou duté, dobře zachovalé, až na některé pukliny, které však se dají snadno opravit, takže mohou leckterý chrám Páně vkusně zdobit. Sochy jsou v nadživotní velikosti, byly pracovány v Gröden a stály v r. 1881 1000 K. Byly by krásnou památkou na chrám Páně památného Velehradu a prodej by posloužil výborně nemajetnému chrámu Velehradskému.

Fr. Tomeček, T. J. spr. fary.

Počasí na Sv. Hostýně od 15. září do 15. října bylo celkem jasné, až na 21. – 24. září,

kdy napršelo 47 mm. a na 4. říjen, kdy napršelo 21 mm. — Většinou vál jihovýchodní i jižní vítr, takže do 13. října byla průměrná teplota 10°C; i jahody na valech za hostincem krásně rozkvetly. Ale 14. října vál silný severák a teploměr klesl na 2°C a 15. října ráno na 0,8°C. — Průměrná teplota za celý měsíc od 15. září do 15. října byla 8,8°C.

Upozornění. Dovolujeme si P. T. čtenáře »Hl. Svatoh.«, kteří zasílají peníze na jakékoliv účely pošt. poukázkou, upozorniti, by nezaslívali, není-li jim hned po zaslání peněz vyhověno. Poukázky totiž nás docházejí od c. k. pošt. úřadu v Bystřici p. H. teprv, až jich je větší počet, což někdy trvá i celý týden. Není tedy možno ihned buď novému odběrateli časopis zaslati, neb jakoukoliv jinou věc ihned vyříditi. Nejlépe jest obrátiti se s takovými požadavky na administraci dopisem.

Svaté pole. Poštulka Jan z Domanína, Pospíšilova Josefa z Bělidel u Olomouce, Pališova Marie z Kylešovic, Pleslová Marie ze Zdounek, Pobofil Jan z Brňova, Prokeš Jakub ze Vřasína, rodina Pišova ze Štebovic, Petrášová Helena z Val. Klobouk, Penička Fr. ze Zábřeha, Procházkova Kateřina z Polkovic, Petrášova Helena z Val. Klobouk, Paskunda Ignác z Hátě v Rusku, Petrželkova Josefa z Ratiškovic, Pospíšilova Fr. z Budišova, Pluhařova Emilie z Kokor, Paleček Fr. z Průšperka, Popová Rosalie z Hranic, Method Procházka ze Štramberka, Polášková Marie z Chropíně, Přistková Marie z Kozlovic, Anna Půstková z Kozlovic, Potomáková Apolóna z Popovic, Ptáčková Kateřina z Návojně, Jan Páral z Jiřkovice, Pešková Amalie z Holešova, Pilařova Františka z Val. Mezifíčí, Pšenčíkova Františka z Vyzovic, Pospíšilík Martin z Čechovic, P. Pokorný Jan, farář z Luhačovic, Pohanka Josef z Buku, Rosík Ignác z Malešovic, Rebáčková Anežka z Nové Vsi, Řezáčová Veronika z Kurovic, Rysánková Josefa z Oseka, Ryšavý Jakub z Vřechova, Rybář Jan z Děhylova, Roubalova Fr. z Dřevohostic, Rychlá Marie z Holice, Rubáček Vincenc z Jestřebic, Ryparova Eleonora z Hustopeče, Repkova Amalie z Prahy, Rusňák František z Pitína, Ryperova Marie z Pšovce, Řehák Jan ze Soběchleb, Rušar Jan z Kelče, Josefa Rosypalova z Bystřice p. H., Ryparova Eleonora z Hustopeče, Rosypalova Fr. z Ktelova, Řezáč Josef z Kurovic, Rozehnalova Josefa z Hulína, Řidlová Marie z Hranic, Rozsyál Josef z Arnoštova, Remešova Marie z Děhylova, Rotrova a syn z Příbora, Reškova Marie z Orovic, Rygalova Josefa z Hulína, Rygal Ignác z Hulína, Rampuchova Marie z Děhylova.

—
Listárna redakce.

Ferd. K. v Mit. Vše správně došlo na určitý úmysl odevzdáno. — Jan Fryšáb z Moulton-Texas. Peníze zaslané od 5 odběr. správně došly; děkujeme.

Výhodné jízdní listky v Rakousku a i v jiných státech, užitečné rady a pokyny na cesty a odborné články obsahuje »Cestovní kalendář 1911«, vydaný Moravskou cestovní kancelář v Brně. Je to vkusně a odborně sestavená brožurka s nádh. čtyřbarevnou obálkou a četnými pěknými ilustr. v textu. Kalendář sestaven tak, že všechny vrstvy obecn. najdou v něm bohatou studnici pokynů ku lev. a pohodl. cestování. Pro kalendář tento sáhne zajisté každý rád, tím spíše, že rozešlá se zda ma, jen za náhr. porta 20 h., jež ve znám. račte k dopisu přil. a zaslati: Moravské cest. kancel. v Brně, Velké náměstí č. 21.

**Ludmila
Březinová**
dříve Cecilie Hošťálek.
obchod poutnickým zbožím a
— umělými květinami. —
Doporučuje obchod svůj všem
P. T. poutníkům
na sv. Hošťálek.

Zápis do I., II., III., IV., V. a IV.

třídy českého dívčího gymnasia s právem veřejnosti, dívčí dvoutřídní obchodní školy, kursu ku vzdělání industriálních učitelek, kursu ku vzdělání vychovatelek jakož i do vedlejších předmětů: klavíru, houslí, zpěvu, němčiny, francouzštiny, angličtiny, všech druhů praktických i ozdobných ručních prací jakož i malby, konal se ve dnech 9 a 10 září v ředitel-nách ústavu na Král. Vinohradech, Korunní tř. č. 4, — Pro dívky z venkova zřízen jest pensionát. Informace udělují se každodenně.

Školské sestry ř. sv. Fr.

Vzorky všeho tkalcovského
zboží dodá Vám
na požádání
zdarma

**Osvald Lelek, tkalcovna
Lázně Bělohrad - Čechy.**

Prádlo
všech druhů
dámské, pánské i ložní
šije se dle míry. Výbavy pro
nevěsty ušité koupíte u mne nej-
levněji. Pište si o velký obráz. ceník

Objednejte hned

dokud nejsou rozprodány. jelikož zásoby
značně ubývá,

flanelové pokrývky lůžkové

180—130 cm. roz., jež jsem koupil přímo
z poškozené továrny, ve všech nejno-
vějších a nejkrásnějších vzorcích, které
mají zcela nepatrné, sotva znatelné skvrny
od vody a dodávám je báječně levně:

3 kusy secesní 10 K, 3 kusy
obyčejné 9 K dobírkou.

Pokrývky hodí se pro každou lepší do-
mácnost ku přikrytí postelí, divanů,
stolů a osob a jsou velmi úplné a jemné.
Dále mám zbytky združené a síce: ze-
firy, flanely, modrotisky, bavlněné de-
lénky, které jsou 4, 6 až 10 m. dlouhé
a 40 m. zkr. 22 K dobírkou.

Tuto příležitostnou koupí nenech si
nikdo ušít!

Pánům obchodníkům sleva.

Emil Nosek, zasilatelský závod,
Častolovice n. Orl., Čechy.

Padoucnice. Za obrovské pokroky v po-
tírání nejhorší dosud za nezhojitelnou považo-
vané nemoci děkujeme neúnavným pracím a
vynálezům proslulých lékařů a přírodozpytců.
Teprve nedávno vystoupil prof. Ehrlich se
svým epochálním vynálezem krevního sera. Jen
padoucnice, tato nejtrapnější všech nemocí,
vzdorovala dosud všem léčebným pokusům.
Nyní můžeme i v tomto oboru potěšitelnou
změnu znamenati. Neúnavným snahám peš-
ského o borného lékaře dra. Alexandra B.
Szabó se podařilo pro léčení padoucnice za-
vésti užívání, jehož léčivé výsledky přímo pře-
kvapují a vynálezci velkou pověst v léčení této
nemoci zjednali. Dr. Szabó (Budapešť, V.
Grosse Kronengasse 18) sdělí na dotazy, jež
mu nemocní nebo jich příbuzní zašlou, vše
blíže.

Prodám domek

o 4 pokojích, 2 kuchyních neb 3
kompletních bytech atd., se zahra-
dou za výhodných podmínek.

Prostějov č. 96, Rystřice n. H.

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků 20—22 korun

dobírkou zaručeně pracích barev bez chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilová plátna lněná neb polovičníky, rumburské včby, grlezy, ručníky, tkané barčety na šaty, modní zefirky na košile a bluzky, a na šaty, bílé gradle, flanely, modré tlisky na domácí šaty a zástěry vše mnou ručně pracovány, velekrásny, trvanlivy v délce 3—15 m.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec

Česká Černá č. 107., p. Náchod.

Každý dle potřeby, račte udat co potřebujete, i délku zbytku si račte zaznamenati, nehodící vyměním, neb dle žádosti peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí každého. Též zasílám

půl tuctu, čistě lněných prostěradel beze švu, 150 cm. šlr., 200 cm. dl., jen za K 15.80.

Karel Zástěra,

hodinář a klenotník

v Dolních Kounicích u Brna.

Ceský dodavatel věžových kostelních hodin. — (Dříve dílovedoucí a monter u firmy Frant. Moravuse v Brně.) — Nabízí se slavným farnostem a obcím k dobrému a levnému postavení **věžových hodin** s dlouholetou zárukou. Též i **kapesní hodinky**, klenoty, zlaté a stříbrné zboží v hojném výběru má vždy na skladě. — Četná vysvědčení po ruce. — Vývoz do všech zemí.

Umělecký ústav pro malbu, leptání a broušení skla

B. Škarda Brno,

hotoví okna kostelní v každém způsobu a provedení na přání i se železnou konstrukcí ve vlastní strojnické dílně hotovené. Mosalkové obrazy pro výzdobu vnější i vnitřní na křížové cesty a oltářní obrazy. Rozpočty na požádání.

SVÍCE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů? jakož i polovoskové a stearinové vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN,

první moravská továrna na voskové zboží a svíčky v Bystřici pod Hostýnem

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyfyzují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakosti a lahodnosti pro nemocné a žaludečními nemocemi trpící. K odporučení červené po 38, 44, 50, 56 bal. za litr, bílé po 44, 48, 52, 56, 62 bal. za litr, černé po 40, 46, 50, 80 haléřích za litr zasílá dobírkou v soudkách od 30 litrů výše jedné svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem, Rijeka (Fiume), Přímoří.

Důkaz velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma s franko.

Tiskařské práce -

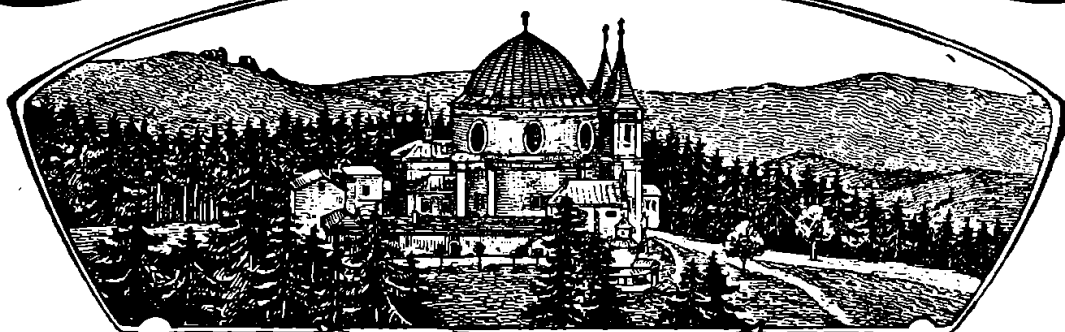
všeho druhu zhotovuje rychle a za ceny levné tiskárna tohoto listu -

Zaorálka a Tučka, Holešov

Ve prospěch zvelebení sv. Hostýra doporučuje se koupě obrazů **Vítězná Panna Maria Svatohostýnská a Příchod sv. Cyrilla a Metoděje na sv. Hostýn.** Cena jednoho obrazu s hudebním strojem K 10.90, bez hudebního stroje K 7.40. Dodává v bedně s vyplaceným poštovním poplatkem

L. Klabusay Holešov

Grafický ústav Zaorálka a Tučka, nást. Lamb. Klabusaya v Holešově.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

Číslo 12. ■■■ Měsíčník lidový. ■■■ Ročník VI.

Redakce a administrace na Sv. Hostýně u Bystřice p. H.

Celoroční předplatné 1 koruna,
v Americe dol. 0.25, v Německu 1 M.

OBSAH: Hlasy Svatohostýnské pp. odběratelům. — Pouti Svatohostýnské v předvečer zimního spánku. — † Dr. Josef Pištěcký (s podobiznou). — Vítězství lásky. — Bohdan. — Z venkovského ovzduší. — Obrázek Sv. Antonína Paduanského. Zjímání Jesuitů při revoluci v Portugalsku. — Chudý dárek (báseň). — Chudobní lidé u Ježíška. — U jesliček. — Zprávy se Sv. Hostýna. — Zprávy z církve a ze světa. — Listárna. — Inserty.

Upozornění. Dovolujeme si hlásiti, že ročník VI., který zahájen byl prvním dubnem, zakončen bude hlavně ohledem na prospěch P. T. odběratelů Hlasů Svatohostýnských koncem tohoto měsíce. Dokud konati se budou přípravy na korunovaci Vatikánskou sochy Matičky Svatohostýnské, budou míti jednotlivá čísla »Hlasů Svatohostýnských« přílohu 8 stran. Redakce.

Čistý výnos věnuje se korunovaci Matky Boží Vítězné na Sv. Hostýně.

Výklady na „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“

v útvaru 64 kázání, I. a II. díl, vydané P. Ant. Rejzkem Tov. Jež.
rovněž Bohuslav Balbín, jeho život a práce, obdržeti lze
na Sv. Hostýně.

Uctivě a snažně prosíme, aby čtenáři zaslali nám adresy těch, které co odběratele našeho časopisu získali, jakož i adresy těch, u nichž je naděje, že si „Hlasy Svatohostýnské“ předplatí, když jim pošleme sešit na ukázkou.

Zprávy z církve a ze světa.

Přibuzní papežovi. Je všeobecně známo, že Svatý Otec Pius X. má dva synovce kněze v Treviso. Jeden je farářem, druhý mladší kaplanuje. Oba se vyznamenávají horlivostí ve svém povolání. Když nedávno Svatému Otci řečeno, zda-li by tyto své pokrevence nějakým vyznamenáním nepoctil, tu on, velmi laskavý vždycky, odpověděl: »Jak slyším, požívají pověsti poutivých, příčinlivých a horlivých kněží a většího vyznamenání žádnému katolickému knězi není třeba.«

Jednota naší sv. víry katolické, tato známka pravosti, neobyčejně jasně vystupuje ve směsici národů v Americe. Ctih. Jan N. Neumann, jako farář v Northbushu, psal o tom: »Velice se těší a raduje každý katolík v Americe, vida, že pouze jeho víra je všude a u každého národa táž. Již vícekrát mě vypravovali moji osadníci Němci a Irové, že jsou mnohem více utvrzení ve sv. víře od té chvíle, co vidí nejdokonalejší jednotu u víře u každého katolíka, ať je z Itálie, Německa, Irska, Francie neb Ameriky; u protestantů naopak panuje nejroztodivnější zmatek. Patříme tu jednotu své církve tak zřejmě, ano makavě dokázanou, že víra v tuto jednotu skoro není zásluhou.«

Křesťanská smrt nevěrova. Stará pravda, že bez Boha se dobře žije, ale těžko umírá! Revolucionář a bývalý prezident republiky equadorské, generál Ignác Vientimile, obrátil se před smrtí ke katolické církvi. Při této příležitosti prohlásil: »Prosím za odpuštění pro pohoršení, které jsem dával svým životem. Jakkoliv jsem byl považován za nevěře, nebyl jsem jím ze závilosti, nýbrž ze slabosti, abych tím vyhověl svým přátelům a rádčům; ale umřítí chci v jednotě s Bohem svým a jeho církví.«

Folní maršálek Herman šl. Plaenls přestoupil s manželkou ve Vídni do katolické církve. Byl svého času císařovým pobočníkem.

Konvertita. Protest. primas Anglie Eduard White Benson, jehož právomoc se vztahuje na 20 biskupství, má syna Roberta Hugha, který přestoupil do církve katolické. Tento konvertita je slavným spisovatelem; stal se nyní vikariastou katolického chrámu v Cambridge.

Pro 1000 hluchoněmých katol. víry zřídí v New-Yorku vlastní kostel

Největší školou na světě jest školní budova v New-Yorku, která má 23 pater a 200 svět-

nic. Každá světnice pro 50 žáků tak že školu navštěvuje 10.000 dětí.

Vzor. Panující kníže Schwarzenberg vydal všemu svému úřednictvu a podúřednictvu okružní list, kde stojí: Jest naším výslovným přáním, aby naši zaměstnanci konali jako katolíci své nábož. povinnosti, by v neděli a ve svátek účastnili se služeb Božích a přijali ve dnech předepsaných sv. svátosti. Kníže, kavalír národní a upřímný katolík.

Dvoji loket. Známy jest nářek, že se nám měří dvojm loktem. Ale snad mnohý nemá tušení, že skutečně existuje dvoji loket a sice: 1 vídeňský loket měří 77·76 cm, 1 český loket měří 59·41 cm, což činí na jediném loktu rozdíl 18 cm. V Cechách užívá se všeobecně mezi lidem míry loktové, jiné než u nás na Moravě, kteří jsme zvykli na loket vídeňský, delší. — Proto nejlépe vše kupovati jen dle zavedené míry metrické a ne dle zastaralé míry loktové, neboť tak kupující může se dožítí trpkého sklamání: loktů moc a metrů málo, takže nabízené zboží ve skutečnosti přijde dražší — objedná-li se z Čech dle staré míry, než doma. Proto pozor při objednávce na »dvoji loket«, neboť se posílá zboží obvykle na dobírku, kde vrácení je již nemožné.

Ve Filadelfii konal se obrovský průvod družstva Největějšího Jména ve zdejším městě uspořádaný jako na protest proti znesvěcování jména Božího. Vzbudil veliký obdiv u jinověrců, jako zvětšil nadšení a povzbuzení v řadách katolických. Dvacet tisíc katolických mužů tu pochodovalo ve vojenském pořádku ulicemi města, nesouce sochy Božského Spasitele a jeho panenské matky a protestanté žasli, vidouce, že v katolické církvi tolik mužů svého náboženství se veřejně přidržuje, kdežto v sektách protestantských stále větší stížnosti na to, že křesťanství se stává záležitostí výhradně ženskou. — Skvělý ten průvod přehlížel mezi jinými také guvernér Stuart, jenž seděl vedle arcibiskupa Ryana.

Katolický chrám ruský, píše Apoštolat sv. Cyrilla a Methoděje čís. 10. r. 1910, byl slavnostně otevřen v Římě dne 22. října t. r. Takto zakotví a uplatní se na nejvýznamnějším místě — v Římě katolicismus ruský, jenž v sídle pravoslaví — v Petrohradě utěšeně se rozmáhá a nezůstane jistě bez vlivu na ostatní města ruská.

Ke kapitole † Jana Drozda. »Věstník kat. duchovenstva« píše: »Když zemřel J. Drozd,

● **Rozšiřujte Hlasy Svatohostýnské!** ●

12. číslo.
Na Sv. Hostýně, dne 1. prosince 1910.

„Hlasý Svatohostýnské“ P. T. pp. odběratelům a čtenářům!

Uplynul rok. Dvanáct poutí
konali jsme českým světem,
dvanáctkrát promluvili
k Mariiným zbožným dětem.

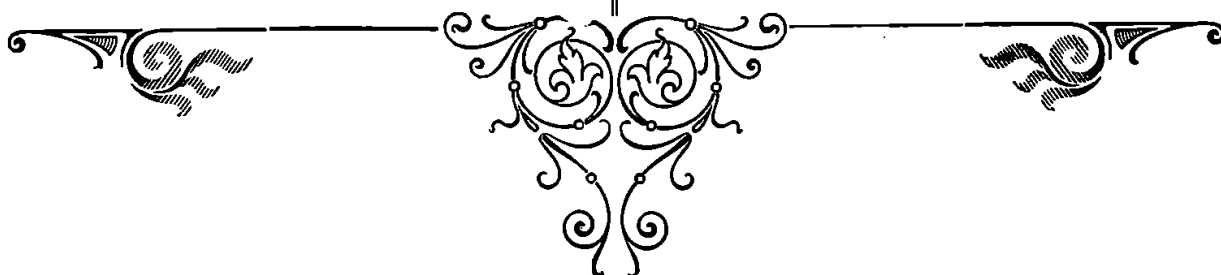
Ltčili jsme Svatý Hostýn,
dojemným když býval zjevem,
když se plnil modlitbami,
když se třásl mocným zpěvem.

O Matce jsme vyprávěli,
kolik vyplnila tužeb,
bolů kolik umírnila,
kolik prokázala služeb.

Zvěčnili jsme každý dárek
Marii na nový vínek,
vše, co vděčnost věnovala
z památných i upomínek.

Děk Vám, kdo jste přijali nás
do svých domů, do svých chatek;
Maria Vás odměň štědře,
vypros všecken blaha statek!

Přijměte nás na rok zase,
až k Vám přijdem s dalším dílem;
vždyť jen sláva Matky Boží
naší tužbou, naším cílem!

Pouti Svatohostýnské v předvečer zimního spánku.

P. Jos. Rybák T. J.

O slavnosti růžencové se pouti na Sv. Hostýn pravidelně končí; i letos přibyl na neděli růžencovou na posv. vrch průvod poslední. Po období čilého poutního ruchu letního nastává období zimního klidu a odpočinku. Než jako z hasnouceho ohně při zavanutí silného větru opět vyšlehne plamen, třebaš ne siný, tak v sirobu upadající chrám Svatohostýnský při zavanutí vichru lásky v srdcích ctitelů Mariánských ožil i v posledním období poutníky — jednotlivci. O druhé neděli říjnové bylo dokonce na posvátném chlumu dosti živo, neboť přišlo 1200 poutníků, z nichž 350 posílilo se chlebem nebeským.

»Bohu za to díky vroucí,
že mně skytl zdraví, čas.
abych splnil Královně své
dané slovo věrně zasl

Mariin chlum svatý uctít
byl mé lásky velký dluh —
jaké štěstí, již je splacen! —
Veleben buď za to Bůh!»

To zdály se nám tlumočiti spokojené tváře poutníků, kteří už dávno chystali se na Sv. Hostýn, ale pro nutné překážky a zvláště pro nepříznivé počasí nemohli úmysl svůj splniti.

O všech Svatých bývá na Hostýnku poutníků na sta; je to poslední záblesk poutního nadšení pro Matku Svatohostýnskou, pro Královnu všech Svatých.

V apoštolů svatých kruhu
jako palma v prostřed luhů
trůní Královna; —
Petrův zazní hlas,
s ním hned celý svaz:
»Zdrávas Maria!»

V slavném vyznavačů sboru
klanících se Tvůrci tvorů
mešká Královna; —
a v ten okamžik
zplesá celý šik:
»Zdrávas Maria!»

Zástup velký mučedníků,
věrných Krista bojovníků,
vede Královna; —
s dítkem volá kmet
jako jeden ret:
»Zdrávas Maria!»

Anděly zas v lidském těle
jasem krásných ctností stkvěle
předčí Královna; —
za příkladný čin
pěje dcera, syn:
»Zdrávas Maria!»

»S trůnu mezi nebeštany
na nás bídné pozemčany
popatř, Královno!
za to chceme víc
tobě volat vstříc:
»Zdrávas Maria!»

Tentokrátě však pro nepohodu nebylo tu na Vše Svaté více poutníků, než poslední neděle říjnové, totiž na dvě stě. A sotva tito poutníci se s Královnou Svatohostýnskou rozloučili, opustili Sv. Hostýn i věrní jeho letní obyvatelé, obchodníci s posvátnými předměty. Zbylé zboží složili, zabednili a budku na všechny zámky zavřeli. Tak i uzavřené krámky Hostýnské nasvědčují, že pouti přestaly, že se přiblížil zimní jejich spánek.

Na Sv. Hostýně je tomu skoro tak jako v lázeňském místě. Jakmile přejde sezona čili období léčby, lázně přestanou, prameny léčivé se zatarasí, hosté lázeňští odjedou, obchodníci obchody zavrou, aby zkoušeli své obchodní štěstí jinde, ve velkoměstech. Ale pravíme »skoro«, protože na Sv. Hostýně hlavní pramen útěchy a posily, t. j. velechrám poutní, jakož i pramen posv. vody Hostýnské uzavřen není; a jako tento ani v zimě nezamrzá, tak neutuchá ani láska a moc té, jež Sv. Hostýn učinila léčebním ústavem duší svého lidu.

† **Dr. Josef Pištěcký,**
právní zástupce a člen výboru Matice Svatohostýnské.

Dne 28. října t. r. ráno zemřel v Kroměříži Dr. Josef Pištěcký, bývalý první český starosta samosprávného města Kroměříže v 70. roce svého žití. — Denní listy věnovaly mu vděčné, pochvalné vzpomínky. Tak píše »Našinec«: Dr. Josef Pištěcký byl osobou v Kroměříži a celém okolí populární. Stál v čele města jako starosta od roku 1896 až do roku 1910, kdy se toho úřadu dobrovolně vzdal. Stál též v čele skoro celé čtvrtstoletí katolicko politické jednoty kroměřížské a byl zakládajícím nebo čestným členem téměř všech českých spolků v Kroměříži. Rozuměl srdci našeho lidu, který na něm lpěl. Nerozlišoval lidí podle knoflíků. Čechem byl rozhodným. České školství v Kroměříži mělo v něm pěstitele velmi nadšeného. On musil začít budovat moderní český Kroměříž od základů. Školy, nemocnice, sirotčinec, vodovod, dlažba, to vše je v Kroměříži dílem posledních dvou desetiletí, dílem starosty Dra. J. Pištěckého a české většiny, neboť dovedl spojit k práci o rozkvět města všechny důležité činitele v městě.

Byl za to též vyznamenán mnohými řády a tituly. V roce 1896 obdržel rytířský řád císaře a krále Františka Josefa I., v roce 1908 papežský komturský řád sv. Řehoře s hvězdou, v roce 1909 řád železné koruny III. třídy. — Pohřeb jeho také ukázal, jak si město a celé okolí široko daleko vážilo Dra. J. Pišteckého; bylot celé město a okolí na nohou.

Ale nejsou to po výtce tyto příčiny, které nás pohnuly, abychom v tomto časopise květ vzpomínky položili na rov jeho. Sv. Hostýn má příčiny vlastní, jež mu ukládají tuto milou povinnost. Byl Dr. Pištecký o Sv. Hostýn veleza-sloužilý. Již od prvopočátku Matice Sv. Hostýnské byl jejím právním zástupcem a konal tyto služby pro svoji osobu bezplatně a přechoťně. Později byl též členem výboru. Při koupi vrcholu Sv. Hostýnského a vybudování správy duchovní účinně a dovedně zasahoval do vývoje věci a pomáhal jako pravý přítel k zvelebě, již se nyní Sv. Hostýn těší.

Byl Sv. Hostýnu z toho srdce oddán. Na něm strávil obyčejně část své dovolené na zotavenou těla i duše.

Přicházel se svou milou chotí, a byla to pravá pouť. Ještě letos připutoval na Sv. Hostýn pěšky, jak obyčejně dělával a přistoupil k sv. svátostem.

Ve svoji osobě slučoval výborně inteligenci, zbožnost a vlastenectví, což právě činilo jej všude tak váženým a budilo k němu hlubokou úctu a důvěru. Na Sv. Hostýně nemá sice pomníku neb desky památné; než vrch sám bude mu pomníkem, tuším, trvalejším, než náhrobek na hřbitově kroměřížském. Dokud bude Sv. Hostýn posvátné témě své zvedat k modrému blankytu a ponese drahoucennou zdobu svou, milostný chrám, dotud neutuchne vzpomínka naň jako na jednoho z prvních velebitelů svých.

»Ve věčné paměti bude spravedlivý; pověsti zlé nebude se báti. (Žalm 111, 7.)

O. v p.

Vítězství lásky.

(Dokončení.)

Dle skutečnosti vypravuje Karla Viktorie Sedmidubská.

Pantáta Podobský ještě nyní, když Bohouš více než jiná léta o práci se staral a dbal, zůstal v Budíkově u Hlášků, ježto Bohumilovi byla mila nápomoc tchánova.

V tichosti a klidu mýjely dny, týdny a Bohumil okřival a zotavoval se k veliké radosti své ženušky; byl už veselejší, jen občas ještě objevovaly se na jeho čele chmůry a neklid. Prchalo léto, přikvačil podzim. K Hláškovým přilétla zpráva, že letěli čápi do teplých krajín a jeden z nich že poctil návštěvou statek Podobských a že synka jako prince do kolébky uložil. Prvnímu vnoučkovi měl státi dědeček kmotrem, a dědeček blahem zářící vypravil se za tou příčinou v neděli ráno domů. Tuto neděli trávili manželé Hláškoví ve světničce sami dva zabráni do tichého hovoru. Poprvé, co se domů vrátil, dnes vyprávěl Bohumil o průběhu líčení; žena mlčky poslouchala, však náhle vzhlédla bystře mužovi do očí a optala se pomalu: »A proč, z jaké příčiny jste se dostali s Paviánem do hádky?« »Proč? Nevím, mám-li — smím-li ti to říci. Však tys mě také nepověděla, proč jsi byla právě tenkrát na Paviána tak rozhněvána — ó že jsem tě aspoň tenkrát neposlechl,« smutně svěsil hlavu Bohumil. »No, dnes už bych ti to snad mohla říci,« rozpomínala se Hedva a tak pomaloučku povídala, až vypověděla vše, i onen výstup toho neblahého dne.

»Ten lotr, ten bidák! Tak to byla jen a jen msta! Proto on, ten ďábel, si o tebe tak jazyk brousí!« vybuchl nejvýš podrážděn a rozčilen Bohumil a obličej jeho krvavě se zarděl. »Ó to mu neodpustím, s ním se vypořádám!« a pěstí zatout zahrozil směrem k Paviánovým.

»Ale muži, prosím tě, nerozčiluj se, už je to pryč, už jsme za to vytrpěli,« prosebně, až vroucně přimlouvala se poděšená Hedva.

»Ba vytrpěl! Víš, Hedvičko, že mě připravil o čest, o peníze, o zdraví, to bych mu odpustil, ale že jsi ty, duše drabá, šlechetná tolik, tolik trpět musela a tak dávno již, kdy já sám jsem býval k tobě nelaskavým, že ty jsi byla obětí nevinnou — ne, to mu neodpustím, to tomu lotrovi odpustit nemohu, já mu zaplatím při nejbližší příležitosti — — budu s ním účtovat třeba ještě dnes!« temným, chvějícím se hlasem věstil rozhněvaný Hlasek a lesknoucíma se očima divoce po světničce zakoulel, až utkvěly nad postelí starého Podobského, kde visel revolver.

Hedvička, postřehnuvši pohled manželův, zaúpěla bolestně: »Bože na nebesích, co to, Bohumile, mluvíš? Ne, můj dobrý, drahý mužičku, nech pomstu Pánu Bohu a ty odpusť!«

»Nemohu — já pomstím tebe!« vybuchl znovu manžel.

»Bohouši, muži, pro Boha tě prosím, pusť tu nešťastnou myšlenku z hlavy, odpusť Paviánovi — odpusť, máš-li mne jen trochu rád — tedy z lásky ke mně!« jako malé dítě prosila Hedva a slzičky kanuly po její tváři.

Bohumil byl přemožen a tiskna ruce milené žínky k svému srdci vydechl těžce: »Nuže, abych zas nechybil, když bych tě neposlechl, odpouštím Paviánovi, ale jen a jedině, že ty za něj prosíš, jen že tebe mám rád, jen láska k tobě vítězí nad hněvem a pomstou —« a Bohumil snad chtěl Hedvičku k sobě přivinout, ale klesl zpět do pohovky a tělo jeho zůstalo nehybné, jen pramének červené krve vytryskl skrze sevřené rty.

Se zoufalým výkřikem jmén nejsvětějších vrhla se Hedva na kolena ku bezvládnému tělu svého omdlelého muže; ale hned se vzpamatovala a vyšla ven a nesouvislými slovy poroučela Marjánce, aby došla k starostovům. Brzy na to ujížděl po silnici s větrem o závod starostův kočár k okresnímu městu, odkud po nedlouhé chvíli přivázel staříčského doktora Pavlouska. Jel k Hláškovým. Vyšetřil nemocného a mlčky hlavou zakýval. Vyptav se na vše, co předcházelo, čím se rozčilil, což Hedva vyznati se zdráhala, zavrtěl hlavou znovu a k plačící selce prohodil: »To, co předcházelo, katastrofu nezavinilo, ale jen urychlilo, ta byla beztak neodvratná!«

Seděla Hedvička u lůžka Bohumilova, seděla celé hodiny, teprve k večeru přišel nemocný k plnému vědomí, mluvit dosud nemohl, jen pohled plný lásky a vděčnosti upřel na ženu. Pojednou těžce, přerývaně vydechl a k ní ruce vztáhnul.

»Chceš něco?« optala se tiše sklánějíc se níže.

»Pošli — pro — pana — faráře — — vím, že — zemru!« více pohledem než slovy prosil šeptem Bohouš.

Hedvičce sevřelo se srdce úzkostí. »Teď — či až ráno?«

»Teď,« kývl hlavou nemocný a tak než chvíle uplynula, vcházel do bytu Hláškov pan farář s Nejsvětějším, a časně ráno Hlasek umíráčku Budíkovským zvěstoval, že Bohumil Hlasek už není mezi živými. Když k polednímu vrátil se starý pan Podobský na statek Hláškův, nemohl už nic, než pomodlit se u mrtvoly zetovy. Pak s nevýslovným bolem v srdci převzal si starosti pohřební. Smutno, ach smutno bylo na statku Hláškově, když tiché štkání mladé vdovy rušilo ticho noční.

Mnoho bylo účastníků pohřbu, mnoho těch, kteří s »Potěš vás Pán Bůh!« tiskli Hedvičce ruku; ale ona mezi těmi všemi nenašla tu, kterou hledala, po

které toužila — Slávinku. Nemohla se Slávinka účastnit pohřbu bratrova, poněvadž pan Jindřich více než před půl rokem odstěhoval se na jiné působiště do horské vesničky, obdržev tu místo řídícího učitele. Rád odcházel Jindřich, ráda odcházela s ním i Slávinka v domnění, že snáze zapomenou.

Však nezapoměli, zapomenout nemohli, občas přišlo psaní od Hedvičky, málo bylo těch veselých zpráv, více smutných a když přišla ta poslední nej-smutnější, bylo zdraví Slávinčino tak ohroženo, že skoro zoufalý její muž s obavou nejtrapnější hleděl budoucnosti vstříc a také opravdu, než poslední listy stromů opadly, stál zdrcen, na těle i na duchu skoro zničen u čistě zasypaného rovu své mladé choti Slávinky; a na těžkou tu ránu nebylo balsámu, nebylo útěchy pro srdce jeho raněné. Dovedl pan Jindřich měřiti hloubku bolu své švagrové Hláskové; byla i ona zasažena těžkou ránou úmrtím svého manžela. Cítila se tak osamocena, ač dobrý otec její znovu převzal vedení hospodářství a jak mohl a dovedl, dceru těšil. Seděli spolu kterousi neděli podzimní v tichém hovoru u stolu. V tom ozvaly se nesmělé kroky pod okny a pan Podobský právě zahlédl přicházející — Paviána. Vyskočil jak hadem uštknut, v očích zaleskl se blesk tajemného hněvu a obličej zbělel jako arch papíru. Nepromluvil, jen střelbbitě strhl nad postelí visící revolver a vyřtil se ze světnice, snad ani nezaslechl varovný výkřik dceřin: »Tatínku, pro Boha, pamatujte se!« V ruce třímaje nabitý revolver, třesa se jak osykový list, rty křečovitě zatáté, bledší než ta zeď stanul před prahem tváří v tvář přichozícímu. Podobský zvedl ruku a namířil na prsa Paviánova. Ten zaražen, poděšen, mimoděk couvl.

»Ani o krok dále, bidáku! Nemáš dosti na tom, že zničil jsi všestranně rodinu naši, že připravil jsi nás o peníze, o čest a konečně vinou tvojí život otráven, zničen mého zetě Bohumila, který vinou tvojí klesl v předčasný hrob? A teď přicházíš, abys se snad pásl na našem bolu? Však nikdy nepřekročíš živ náš práh a klid se, nebo neručím, že kohoutek nespustíš!« hřměl temným hlasem Podobský.

»Pane Podobský — přišel jsem — Vás prosit — jen za — za — odpuštění —« těžce slovo za slovem vyznával Pavián.

Divocě až šíleně zasmál se starý pán a ironicky opakoval:

»Odpuštění? — odpuštění? ty? — ó — jdi, ty Jidáši, jdi — tam na hřbitov a tam ho ubožáka pros za odpuštění — jen jdi a odpustí-li ti Bohumil a má dcera, pak dovedu odpustit i já! Ale prozatím hleď ať jsi už pryč, a neopovaž se vícekrát vkročit do našeho domu; sic za tebou pošlu jednu a ta ti stačí!« hučel starý Podobský, až se stavení třásl. Pokořen, potupen odcházela Pavián a smutně vzdychl. Byl sice připraven na výčitky, na celou jich řadu, ale takovéhle přijetí přece nečekal.

Bledý, chvějící se, beze slova vrátil se Podobský do světnice.

Usedl za stůl, hlavu složil do dlaní a těžký vzdech vydral se mu z prsou.

»Tatíčku!« šeptala nesměle Hedvička.

»Bohumil Paviánovi odpustil — odpustte mu — i Vy!« tiše prosila dcera.

»A ty také jsi mu odpustila...?« opáčil rychle otec. Tázaná zrudla jako mák a lehounce hlavou přisvědčila. »Óh vím — tvé zlaté srdce nezná hněvu — nezná pomsty, ale...« ostatní slova udusila mu na rtech dcera s vášnivými polibky. »A jsem přece — Vaše dcera...! Ne — tatíčku, pomstu nechte Pánu Bohu...! tulila se Hedvička blíže k otci »už nemám nikoho, jen Vás, tatíčku dráhý!« a znovu tváře slzami polité přitiskla na otcovu hrud.

Hospodařili spolu jako druhdy, ale dobře až příliš dobře cítil starý pán úbytek sil tělesných, až konečně i ulehl. Po ekaná Hedvička sháněla lékaře, léky, ošetřovala, až přece uznati musila, že takhle to hospodářství musí hynouti.

Přicházela na tu myšlenku, stateček prodati a prchnouti z míst těch, kde jí ze všeho blaha a štěstí zůstal jen — zelený hrob. Tam chodila se vyplakat,

jen pláčem si ulehčila, až skutečně po poradě s otcem, když tento plán její schválil, prodala živnost z volné ruky strýčkovi Javornickému, pro jeho syna, nedávno oženilého, přišla se Hedva na hřbitov ještě jednou vyplakat a rozloučit. Plakala a štkala usedavě, ani nepozorujíc tiché kroky blížící se.

Ohlédla se teprve, až se za ní ozvalo tichoučké: »Paní Hlásková...!« a k největšímu svému překvapení, ba skoro leknutí stála tvář v tvář Paviánovi. Prosebný jeho pohled nesměle, zpytavě utkvěl na Hedvičce a ještě nesměleji linula se prosba s jeho rtů: »Paní Hlásková — odpusťte, že vyrušuji Vás — chci — ne, já musím s Vámi mluvit, ó prosím Vás, přejte sluchu prosbě mé! Já těžce ublížil jsem Vašemu muži, ano nezapírám, že mojí vinou měl život otrávený — já těžce provinil se i na Vás, šlechetná paní — nuže — slyšte moje další vyznání: Váš milý pohled — Váš milý úsměv, Vaše každé slovo, jimž Jste obšťastnila svého muže, Vaši lásku a oddanost k němu já záviděl Bohumilovi — ano, já záviděl, já nepřál svému příteli takovou milou, hezkou, vzdělanou ženu — já přál si býti na jeho místě a také jsem skutečně chtěl získati si Vaši přízeň a snad i lásku — a když jak známo Vám — se nezdařil, k cíli nevedl útok můj — já pokořen, odmítnut odejít musel — vřela pomsta v srdci mém: zničiti, otrávit lásku Vaši manželskou — rozrušiti Vás obou klid rodinný — vše ostatní jest Vám, paní Hlásková, známo a já dokládám ještě, že od smrti Bohumilovi nemám klidu ani hodiny jediné, že rozervané nitro moje utišiti může jen Vaše slovo: slovo »odpuštění!« Vypověděl jsem Vám upřímně — a nepokrytě a prosím znovu a znovu, abyste ulehčila mému svědomí, abyste řekla, že mi odpouštíte, můžete-li jen...??«

Pavián domluviv s obavou vzhlédl Hedvičce do tváří.

Stála tu jako přimrazena, jako socha bez hnutí a neodpovídala. V nitru svém podstoupila tuhý boj: Tedy přece! přece to byla a měla býti msta! — Snad — snad — nebýti toho — žil by ještě dnes její drahý Bohumil — žili by spolu v lásce — a zatím —! ó — nemožno zapomenout — dosud zřím ty jeho ruce spoutané, ten pohled zoufalý — ó nemožno odpustit —! a paní Hedvička mlčela — neodpovídala. A Pavián stál tu jako stín, bled, chvějící a nemoha dočkati žádoucí odpovědi, prosil znovu: »Věřte, drahá paní, že mnoho jsem už vytrpěl, že mi svědomí nedalo spáti, až odhodlal jsem se vyprositi si odpuštění od Vás. Bohumil — to vím — ten by mi ani odpustit nemohl a už ani nemůže — ó — prosím pro Boha, odpusťte, aspoň Vy!«

Upřeně hleděla mladá Hlásková do zelené trávy, jakoby byla v rozpacích, zda odpustit může nebo dovede. A v duši její ožila znovu ona vzpomínka, kdy ubohý její muž pomstu sliboval, ale z lásky k ní nepříteli odpustil a zdálo se jí, že zase ona slyší jeho hlas: »Měj stejnou měrou! Já odpustil z lásky k Tobě — a Ty odpusť z lásky ke mně...!« a Hedvička pozvedla oči a podala chvějící ruku na smíření a ze stísněného hrdla těžce vypravila: »Není tak velké viny, aby nemohla být odpuštěna...! Odpouštím Vám já z lásky k svému zesnulému choti, jako i on Vám zde zanechal své odpuštění — z lásky ke mně!«

»Bůh sám Vás pozdrav tisíckrát...! za ta slova. — a Bohumil, že mi odpustil? — ó — Bože dobrý, Ty sám mu to vynahrad Svým milosrdenstvím; konečně se utiší rozbouřené nitro moje — ó — díky — díky...!« nelíčeně, upřímně se radoval a prosil potěšený Arnošt, ale slova díky jeho neslyšela Hedvička. Prchala ze hřbitova jako raněná laň z místa nebezpečí, tiskla ruku na prudce tlukoucí srdce a tichounce šeptala: »Jsi, Bohumile drahý, pomstěn! Ta křivda na Tobě spáchaná jest smazána! Jest smazána, zapravena. —

»Vítězila tu láska naše obapolná!«

Krátce potom odstěhovala se Hedvička se svým otcem zpátky na rodný statek do Vejrýchova, kde v práci hledala útěchu. Dvakrát, třikrát do roka zajíždí na hřbitov Budíkovský, kde kvítí na hrobě Bohumilově slzami zalévá.

Ovšem, už to není to »hezke dítě« druhdy mazlíček tetinčin; ale obličej její září krásou jinou, krásou duše šlechetné.

Po roce smrti Bohumilovy vedle hrobu jeho přibyl rov nový; i u toho se Hedva pomodlila. Jest to hrob — Arnošta Paviána.

Bohdan.

(Dle francouzského od Ludvíka Venillota vzdělal P. R. Stejskal.)

I.

Hned na pokraji jednoho městečka v Normandii stojí malý domek, úplně nový, čistý a úhledný. Je tam obchůdek, jako na venkově bývají. Lze tam dostatí všeho trochu: potraviny, plátno, papír i nějaké knihy. V krámku sedává obyčejně stařena, pletouc punčochy; venku před vchodem hoví si stařec s fajfčíčkou, těše se z dobrého počasí.

Co je to za starce a kdo je ta dobrá žena? Co je to za dům?

Je tomu dvacet let, co se narodilo na tomto místě, tehdá ještě od městečka odděleném, v rozbité chýži dítě. Bylo to osmé v rodině, a přece bylo to už dost krušné vyživit prvních sedm. Tato rodina, jinak vážená, měla nehodu za nehodu, až konečně upadla v krajní nedostatek. Nebylo dříví do krbu, nehylo chleba do úst. Otec nemocen, matka na úmor; děti, jež dlouho už nic nepojedly, třesouce se zimou, choulily se k sobě na vetchém slamníku, aby se trochu zahřály.

Na štěstí přišla chudá sousedka. Rychle zabaluje novorozeňátko, jež se zdálo ani dechu nemít a běží pro pana faráře, aby je hned pokřtil, neboť se bála, že do zítřka nevydrží. Kněz ihned přišel.

»Podívejte se, pane faráři«, pravil otec smutně, »zase maličký. Věru nevhod přišlo. Jak je pojmenujeme?«

»Pojmenujeme je Bohdan«, odvětil farář, »neboť Bůh vám je dává právě v čas, aby vás potěšil a vám pomohl. Nikdy nepřijde dítě do rodiny, aniž by nedoneslo pro sebe živobytí. Hned to uvidíte a uvidíte to i později.«

Zatím co farář mluvil, vešla jeho hospodyně do jizby s uzlem, z něhož vyňala prádlo a zásoby potravin. Potom, vyjdouc ze dveří, hned se zas vrátila s uhlím.

»Ale pane faráři«, zvolal dobrák, »děkujeme vám.«

»Děkuje Pánu Bohu. Já jsem konal sbírku po obci a Bůh nedopustí, aby byla srdce tak tvrdá, že by odepřela tam k výživě přispěti, kde je osm dětí.«

Hospodyně dobře zatopí. Pak novorozeňátko zabalí a matce představí, která pláče radostí. Pan farář se vzdálí, zapomenouc zúmyně na svůj plášť. Mezitím odchází sousedka do vedlejší místnosti, ruce majíc plné chleba, masa a ovoce, praví k sedmi dětem:

»Jezte, to vám posílá váš malý bratříček Bohdan.«

Bohdanka si počínají vážit.

Nějaký čas uplynul v nejistotě, jestli zůstane na živu. Byl slaboučký až k politování, ale tím větší zájem budil v domě a u sousedů. Jeho otec a matka měli ještě krom dárků, které dostávali, vždy práci. Láska a útrpnost dávala jim přednost i před dovednějšími dělníky.

»Mají osm dětí«, říkalo se a tento důvod rozhodoval, že se jim práce zadala.

A této přízni hleděli též zadost učinit. Byli pracovití, poctiví, bohabojní a tím ochotnější vyhledávat práci vezdejšího chleba, protože od včerejška na

dnes nic nezbyvalo. Nezbohatli, ale konec konců měli přece vždy, co potřebovali, ano mohli si občas i něco přilepšit.

»To je všechno k vůli Bohdánkovi«, říkali; »pan farář ho dobře pojmenoval«.

Největší ale výhoda, kterou svým rodičům zjednal, byl o zaopatření jeho staršího bratra. Jakási dobročinná dáma z okolí, chtějíc přivolat si nebe požehnání na svého vlastního synáčka, rozhodla se dát vychovat na své útraty nějakého chlapce z chudobné rodiny. O četné rodiny nebylo nouze: ta rodina má pět, ta šest, ta sedm dětí. Než u Bohdana bylo osm a odtud tolik bídy. Bratříček Bohdanův byl vyvolen. Od té chvíle rodiče nic nestál, měl své zaopatření; ano naděli se, že brzo přijde čas, kdy bude doma nápomocen, což se i stalo. Jsa přítomen, platil za osmého.

Dáma navštívila je též a zanechala něco na opravu baráku. Sněh a vítr už se nedral do domu, kde Bůh osm dětí dal.

II.

Zatím milý Bohdan neměl se k tomu, aby rostl a sílil. Otec obával se o něho.

»Umře-li, bude to malý andílek, pravil farář; bude vás s nebe opatrovat. Ale nebojte se; myslím, že bude žít.«

»Neváží ani patnáct liber«, vece otec.

»Kdyby byl těžší«, odvětil farář, »měla by sestra potíže ho unést.«

»Nikdy nebude moci ovládat motyku a řídit pluh«, přidával otec.

»Což se vvdělává chléb jen nádeničinou? Naučíme ho zacházet jiným nástrojem — Bůh se o něho také nepřestane starat a Bohu je lehké, co nám těžké. — Nechte jen boží prozřetelnost se starat. Tuším, že to pro ni tak těžká záležitost nebude.

»Pravda, to dítě je požehnaným Božím«, pravila matka.

Bohdan začal se vyvíjet. Byl veselý, roztomilý; vše chápal, čemu ho chtěl někdo naučit. V šestém roce už učil mnohem starší sestřičky číst. Všechny děti této rodiny dobře se dařily, vespolek se milovaly a milovaly i rodiče. Bohdan, jsa více milován, zdál se je tím více milovati. Nedostatek učinil je důmyslnými; zabývaly se všelijakými užitečnými věcmi a dobývaly si slušně živobytí. Bohdan byl přijat mezi chlapce, kteří v kostele zpívali. V neděli večer, když byla celá rodina pohromadě, předčítal nahlas něco z knih, které mu pan farář půjčoval. Za vedení velebného pána rozvíjel se jeho duch očividně. Otec, matka, bratři a sestry nic bez jeho rady nečinili. Každý o té rodině, jež sloužila celému kraji za vzor, říkával:

»Jak by nám bylo zle, kdybychom Bohdana neměli!«

Ale teprve poznali rodičové, jaké dobrodiní jim Bůh tím dítětem prokázal.

Čím více stárli, tím více děti je opouštěly. Některé přišly na místo, některé se vdaly; jeden syn byl vojákem v zemi, druhý námočníkem. Bohdan zůstal sám k jejich podpoře a potěše. On začal malý obchůdek, jehož výtežek stačil pro jejich skromné potřeby. Každý chtěl u Bohdana kupovat. Věděli, že je neošidí a potom, vždyť živí svého otce a matku, kteří vychovávali osm dětí.

»Bohdan«, řekl kdysi otec, »byl naší radostí a nyní je podporou stáří; bez něho bychom byli bídou a trápením zahynuli. Když to dítě přišlo na svět tak slaboučké a my byli tak nuzní, kdo by si byl pomyslíl, že se budeme o něho opírat?«

Nikdy nesmíme nedůvěřovati božské prozřetelnosti.

Z venkovského ovzduší.

Obrázek ze života. Václav K. Peer.

Růženka Strachová kráčela rychle přes Ferdinandovou třídu v Praze. Málo všimla si pestrého reje na hlavní třídě. Ač byla narozena v malé vesničce Hradišti, nedaleko Kolína, předce si již zvykla na město.

Strachovi měli malý baráček ještě pod došky. Celé stavení bylo zbudováno již od praděda Růženky, celé ze dřeva. Pouze rohy stavení byly z kamene. Malá, nízká okénka propouštěla něco málo světla do čisté světnice. Nynější majitel, Růženčin otec, byl krejčí. Živnost zdědil již po svém otci.

Děti měli hodně; čtyři hoši a dvě děvčata zasedali za stůl, aby se nasýtli z toho, co Bůh poskytl za pilnou práci otcovu. Nejstarší z dětí byla Růženka; ta pokud jí síly stačily, zastávala matku v pracech domácích. Vařila, uklízela a strojila malé bratry. Bylo se na ni milo podívat, jak laskavě s nimi zacházela. Uměla všem vyhovět; když matka umdlená přicházela z pole, tu již na ni Růženka čekávala na dvoře a pomáhala jí. Strachová často říkala:

„Ani věru nevím, jak bych to vše zastala bez tebe milá Růženko. Práce by stála buď zde v domácnosti neb na poli. Jsi mou pravou rukou; ve všem se na tebe mohu spolehnouti. Chudáčku, nadřeš se již od malinka a jakou odměnu za to máš! Žádnou, leda trochu mozolů.“

„A ještě něco“, zasmála se Růženka a „to mne víc těší, než vše ostatní“.

„Co pak to je“, divila se matka. „Vždyž já o ničem nevím“.

„I víš dobře, má dobrá maminko! Tvou a tatínkovu lásku a té si vážím nejvíce. Vždyť jinak ani bych nemohla být spokojena, kdybych si nebyla jista vaší lásky.“

Strachová se slzami v očích líbala Růženku a děkovala Bohu za tak vzornou dceru. Viděla, že nebyla marná její péče a vychování. Vždyť často vyprávěla dětem, jak Kristus byl poslušný, jak staral se ještě na kříži o svou Matičku Marii. Se zápalem poslouchaly děti vypravování matčino o malé Marii Panně, jak tato Blahoslavená Matka dlela u svých rodičů, u otce Jachima a matky Anny na horách v malé chaloupce. S tímto vypravováním spojovala matka vždy mravná ponaučení. Kladla důraz na to, aby její děti byly nábožné, aby poslouchaly rodiče své a rády chodily do chrámu Páně.

A zvláště říkala: „choďte rády do Zaječan do kostela. Je to chrám Blahoslavené Panny Marie. Tam se zbožně modlete před zázračným obrazem Marie Blahoslavené. Až budete velcí, nikdy nezapomínejte na modlitbu. Vzpomeňte si na nás, své rodiče, jak jsme klekávali všichni společně doma k večerním modlitbám. Vídíte, děti, Pán Bůh nám žehná. Když byste přišly do neštěstí, vezměte si do ruky růženec a pomodlete se ho zbožně, ale ne jen, aby ústa mluvila slova, ale aby srdce o tom vědělo a povzneslo mysl svou k nebesům. Panna Maria, již vzýváte budete, vás jistě neopustí, bude za vás orodovati u Svého Syna Ježíše“.

„Moje matka, říkala dětem Strachová, mi vždycky vyprávěla, jak nebožka babička moje dbala o růženec. Nedala prý na něj nic dopustiti. Stalo prý se jim, že jednoho dne přijelo sem do Hradiště cizí vojsko. Tenkrát prý válčil celý svět s Francouzem. Sebrali všechny povozy, vzali sedláky a mezi jinými i nebožtíka dědečka a odjeli. Babička prý plakala, ruce vzpínala, ale důstojníci byli neoblomní. Rozloučila se na rychlo s dědečkem a všechno vojsko i s příprážmi se hnulo ku předu. Babička vzpomínala každý den na muže a časem si zaplakala. Vroucně se modlívala, aby ji Pán Bůh vyslyšel a vrátil ji muže. Minulo půl roku a babička chodívala se na kopec dívat, zda-li muž nepřijíždí. Za rok vrátili se někteří ze sedláků zpět, ale dědeček nebyl mezi nimi. Musel prý jeti s vojskem dále. Konečně bylo tomu již tři leta, co dědeček odjel. Tu zrovna před posvícením otevrou se dvěře a dědeček byl doma. To bylo radosti a vypravování. Dědeček vyličoval, kde všude byl, co zkusil na cestách hladu a ran a všechno že vytrpěl a konečně se přece dostal domů. „Ale, ženo, nebýti tohoto růžence, snad bych byl domů vůbec se nedostal. Již jsem ztrácel všechnu chuť

k životu, byl jsem unaven, že jsem sotva na nohou se udržel a tu jsem se chtěl usmrtiti. Sáhnu do kapsy a vytáhnu tento růženec. Považoval jsem to za pokyn nebes, pomodlil jsem se opravdu nábožně a tak v dobrém jsem setrval.

To se mi stalo několik dní před bitvou u Lipska. Nebýti růžence, byl bych dnes již dávno v zemi. Potom denně ráno a večer jsem se modlíval, abych vydržel statečně všechno to neštěstí. Koní více šetřili ti Francouzové než lidí. Což jim na tom záleželo, jestliže někdo umřel z lidí? Nic, úplně nic. Když přišli do jiné vesnice, přinutili nějakého sedláka, aby s nimi jel.

O koně dbali, aby měli píci, ale o nás vozky se nikdo nestaral. Byli jsme často rádi, když jsme měli kousek černého chleba; maso jsem neviděl celý čas. Šaty se na nás rozpadávaly a my chodili jsme jen v hadrech. Co zimy jsem zakusil, to darmo povídati. Nikdo by ani neuvěřil, co člověk vydrží, když musí a je nouze. Po oné hrozné bitvě, kde Francouzi byli na hlavu poraženi, dostal jsem se k našim, ale ti mne také nepustili. Aspoň se mnou zacházeli jako s člověkem a šetřili mne, když jsem byl nemocen. Ležel jsem nějaký čas v nemocnici a právě před měsícem mne pustili a já pospíchal jsem rovnou domů.

Od toho dne, co jsem hledal provaz, abych se usmrtil a řízením Božím připadl jsem na růženec, umínil jsem si, že se stanu vroucím ctitelem Marianským.

„A zůstal dědeček“, říkala vaše babička, „horlivým“ ve svém slibu. Až do své smrti ráno a večer se modlíval se ženou a s dětmi. Tím končila matka Růženčina vypravování. —

„Také já maminko“, říká a Růženka, „se ráda modlím k Panně Marii, abych vždy byla hodná a dělala vám jen radost“.

„Budeš hodná, mé dítě, jen setrvej v dobrém a vystříhej se zlé společnosti“, radila zkušená matka.

Růženka hluboce si vtiskla v paměť slova matčina. U ní padlo semeno na dobrou půdu a vzešlo v krásnou žeň. Mladší svou sestru Josefínu zasvěcovala Růženka do domácích prací, aby ji jednou mohla zastávat, až ona odejde z domu.

Otec Strach chtěl, aby Růženka přišla též do jiných poměrů a seznala svět. Matka se proti tomuto záměru nikterak nestavěla na odpor, ale spíše k tomu radila.

Hlásila se tudíž Růženka o službu a našla ji brzo. Měla sloužiti v Praze na předměstí v hostinci. To se nikterak nelíbilo matce a šla se poraditi na faru.

Staříčků, šedivý kněz, stojící již takřka jednou nohou v hrobě, přijal vlídně matku a pravil:

„Milá sousedko, k tomu vůbec vám neradím. Neznáte nynější poměry v Praze. K tomu musí býti pevná vůle a odvaha, vydati se do velkoměsta. Všude, zvláště na děvče, čeká ošemetný svět, který je všemožně láká. Když není z domova dobře vedena, podlehne brzo a je o jednu ztracenou ovečku pro Kristův ovčinec více“.

„Důstojný pane, toho se nedočkají na mé dceři“, hájila svou Růženku matka.

„Vím to“, kýval hlavou stařeček-kněz, „znám ji sám nejlépe od malička. Jaká to byla radost pracovati s ní ve škole, kdyby takových bylo! Také já nechci věřiti, že Růženka by se zkazila, má dobré vychování. Má dobrou maminku a v ní nejlepší příklad. Pokusím se nějaké místo sám pro ni nalézt.“

„Tak ráčejí myslet, důstojný pane, aby Růženka nechodila do Prahy“, tázala se Strachová. —

„Do Prahy by mohla“, pronášel svou radu stařeček, ale do pořádného místa. Do hostince rozhodně ji nepouštějte, to je zkáza pro mladé lidi. Neslyšela by tam nic dobrého, ani neviděla. Zatím ji nechte ještě nějaký týden doma: já dopíši sám do Prahy. Mám tam známé a možná, že někdo z nich hledá služku“.

S těmi slovy propustil velebný kmet Strachovou. Neuplynul ani týden a pan farář vzkázal, že pro Růženku má místo. Strachová hned běžela na faru s radostí, že kněz tak brzo se postaral.

Po křesťanském pozdravu, přečetl jí pan farář dopis od svého příbuzného, který

byl v Praze professorem. Týž pán, který byl bratrancem pana faráře, psal, že sám potřeboval by pilnou a hodnou služebnou. Má prý již sám smutné zkušenosti s nepoctivostí služebných.

Na konec připojil pan profesor poznámku, že ona dívka, kterou mu pan farář odporučoval, mohla by u něho naléztí zaměstnání. O platu že se domluví s jeho paní.

„Tak chcete-li, matko, může hned zítra Růženka jeti. Pán i paní jsou nad míru hodní a dobří. U nich by se měla Růženka pěkně a hlavně bděti by nad ní, aby nepřišla do špatných rukou. Jednejte jak sama chcete!“

S radostí přijala Strachová nabízené místo pro dceru.

„Jen když zůstane hodná, o to mi jde. Pracovati umí, to jsem bez strachu a nějaké drobnosti se naučí, až jí to paní ukáže, jak a co“.

Políbala dobrotivému knězi ruku a odešla, aby vypravila Růženku.

Se slzami v očích loučila se s dcerou celá rodina. Děti plakaly, že ztrácí svou dobrou sestřičku a ani matka a otec neudrželi se slz.

Matka kladla Růžence na srdce, aby zůstala hodná a pamatovala na modlitbu.

„Kdybys do pokušení přišla, vzpomeň si Růženko, jako tvůj pradědeček, na růženec a ten bude tvou spásou. Než nehodnou kdybych tě měla viděti, tak raději bych tě měla v hrobě“, s pláčem promlouvala matka a na rozloučenou vtiskla Růžence do ruky růženec.

Minul rok a Růženka sloužila stále u pana profesora Novotného. Paní nemohla si vynachváliti Růženku, jak je pracovitá a hodná. Co jiné služebné vydávají na zbytečnou parádu, to Růženka ukládá a časem posílá domů. Nikam celý čas nejde, jen v neděli do některého kostela — Dopis panu faráři končil díky, že tak hodné děvče k nim poslal.

Obrázek sv. Antonína Paduanského.

B. Billiánová.

V Praze u břehu stříbropěnné Vltavy stojí od r. 1620 řádová nemocnice Milosrdných bratří s pěkným kostelíkem sv. Šimona a Judy. Bývají tu přijímáni nemocní bez rozdílu náboženství a národnosti, nacházejí tam pomoc a úlevu stížení nemocemi všeho druhu.

Jest tomu již hezky dávno, kdy z kláštera Milosrdných vyšel bratr, mladý ještě štíhlý muž, aby se rozhlédl po městě, kde by našel lidí dobré vůle. Šel dům od domu, zaklepal tu i onde, prosil o almužnu, ne pro sebe, ale pro vydržování nemocnice; a jak pochodil, dovedl by povědětí nejlépe sám. Někde jej přijali a obdarovali ho; jinde zase byl odbyt jako obyčejný žebrák. A toto se opakuje mnohem častěji, než-li vlídné přijetí. Ale co záležel duším řeholním na pohaně se strany světa. Nereptají, vědouce, že za přestálé křivdy nekonečná odplata je očekává v nebesích.

Na pochůzce své městem zamířil také do jednoho domu, kde v patře zaklepal na dveře.

»Kdo jest?« ptá se hlas uvnitř.

»Uctivě prosím, Milosrdný bratr,« zní zvenčí skromná odpověď nesměle.

»Tak jen dále,« zve jej přívětivý hlas.

Vkročil do pokoje a zůstal státi u dveří. Uprostřed pokoje na zemi na velkém koberci seděl malinký, asi půl roku starý klučina, kolem dokola peřinkami obložený, kdyby snad upadl, aby se neudeřil; v ručkách držel velikého panáka a spokojeně mu cosi broukal; to asi spolu rozmlouvali Mil. bratr ne-

troufal si pokročit blíže, aby snad svou přítomností malinkého nepolekal; ale Jeníček se nelekl, odhodil panáka. Jeho velká, modrá očka spočinula na příchozím a konečně pozvednul i svou malou ručku, jakoby o něco prosil.

»Tak tu máš, maličký,« dodal si odvahy Mil. bratr, když viděl, že dítě k němu tak důvěrně vzhlíží, přistoupil blíže a podal mu obrázek.

Mezi tím přišla matka, která zatím do vedlejšího pokoje odběhla pro peníze.

»Tak tu jest malý příspěvek,« a Mil. bratr jak skromně a ostýchavě přišel, tak pokorně zase s uctivým »Zaplať Pan Bůh« odešel.

»Co pak to máš, Jeníčku?« ptá se matka, vidouc, že dítě jí něco ukazuje. Byl to obrázek sv. Antonína. Se zálibou dívá se matka na obrázek představující sv. Antonína Paduanského, s rozkošným Ježíškem na loktech a pod ním veršik:

K Ježíškovi láskou svatou
plálo čisté srdce tvé;
odměnu vzals přebohatou:
On ti zjevil dětství Svě.

Byla vždy ctitelkou sv. Antonína a teď ji přišel do ruky obrázek tak něžný, jakých je málo viděti. V Praze, v kostele Panny Marie Sněžné v kapli na levo, jest také krásný obraz sv. Antonína Paduanského; tam často a ráda poklekala před obrazem tohoto světce a tak mnohá prosba její došla vyslyšení jeho přimluvou. Teď teprve, kdy zavítal v podobě obrázku do jejího příbytku, bude jej tím více vzývat o přimluvu pro sebe i pro své milé v potřebách časných i věčných. A ten přemilý Ježíšek, v loktech jeho spočívající, zajisté vyslyší světce Paduanského.

Obrázek uložen, aby ho Jeníček neroztrhal; nerozuměl tomu, neuměl ještě ani mluvit.

A od těch dob uplynula delší doba, ano uběhlo dokonce i kolik roků, a Mil. bratr více se neukázal.

Národnostní boje, které tenkrát zmítaly celým takřka světem, nešetřily ani klášterního zátíší Mil. bratří, a tak neustálými proti nim štvanicemi znemožněn jim přístup do veřejnosti; přestali chodit do rodin, přestali chodit pro příspěvky. Tu i onde v rodinách vzpomínáno, ale konečně se také na ně zapomnělo.

Jeníček zatím rostl a robustněl a měl se čile k světu a zajímal se o všechno, co viděl a slyšel; ba mohlo se o něm říci, že ho zajímá celý svět. Když byl už rozumnější, zajímaly ho oltáře. I prosil matku o nějaké obrázky, že si urobí oltář a bude si hráti na velebného pána.

Přání jeho splněno; dostal těch obrázků plnou krabici. Vybíral, který by byl nejhezčí a nejpříhodnější a vybral si obrázek sv. Antonína. Toho určil, aby mu zdobil jeho malý oltářík; vždyť malý Ježíšek na loktech světcových tak mile se na Jeníčka usmíval. A Jeníček každodenně vykonával zde svoje modlitby a netušil, jak v ústraní se zálibou máti jej pozoruje a modlí se tu s ním.

A potom často mu vyprávěla, jakým způsobem dostal se obrázek sv. Antonína do domu jejich, a neopomenula připojiti a poučiti Jeníčka, jaký účel má řehole Mil. bratří, jak šlechetný a bohumilý jest jejich životní úkol a jak proto také zaslubují podpory. Jeníček zatoužil, kdyby zase jednou k nim zavítal ten Mil. bratr, rád by ho také poznal a přesvědčil by ho, jak ctí obrázek, jež obdržel z jeho rukou, když byl ještě malým pacholátkem.

Zda ho přece někdy uvidí? Pozorně vždy naslouchal Jeníček výkladům matčiným a jeho vnímavá mysl upředla si plán, který pak s obdivuhodnou vytrvalostí prováděl.

Pořídil si malou pokladničku a do té občas ukládal haléře, které si dobrovolně na svém pamlsku ušetřil.

To prý bude pro Mil. bratra, až k nim zase někdy přijde — a těšil se, bude-li pokladnička plná, jakou připraví mu radost a sám sobě zároveň.

A zase uplynula delší doba a z Jeníčka stal se gymnasista.

* * *

Byl krásný, slunný den, ani mráčku nebylo na obloze.

I na nebi politickém počalo se vyjasňovati. Přehnaly se bouře a nastalo opět ticho a klid. Poslové jara vrátili se; všude jáсотu a radosti ze života. Také Jeníčkoví mělo se dostati radosti, po níž tak dlouho již toužil.

Milosrdný bratr vrátil se opět do kláštera dřívějšího a počal si zase shledávati známé rodiny.

Dalo mu krušnou práci, než je shledal, neboť během dlouhé doby za jeho nepřítomnosti tak mnohá rodina změnila své bydliště a když je konečně našel, tak je buď nepoznal, anebo byl nepoznán sám.

A tak se mu vedlo i u rodičů Jeníčkových.

Šel jako obyčejně dům od domu a konečně stanul tam, kde byl před lety vlídně přijat. Nebyl však poznán, neboť duch času i na podobě lidské mnohou změnu učiní. Byl proto jako každý člen Mil. bratří vlídně přijat a obdařen. I zanechal z vděku opět malý obrázeček na památku. Než, jaká to náhoda.

Matka Jeníčková hledí na obrázek a po krátkém mlčení praví: »Před lety obdrželi jsme také takový obrázek a od těch dob z Vašeho kláštera nikdo se zde neukázal. Dám ho Jeníčkoví; ten bude mít radost.«

»To je Jeníček už asi veliký«, praví na to Milosr. bratr.

»Vy znáte našeho Jeníčka?«

»Ano, pamatuji se, když před několika roky poslán jsem byl svými představenými po rodinách, abych hledal příznivce pro naši nemocnici, přišel jsem také do domu Vašeho. Na to jsem byl přeložen do jiné klášterní nemocnice. Teď jsem opět zde a dnes po letech ačkoliv jste změnili byt, tabulka na dveřích připomněla mně Vaší laskavost a ochotu. Měl bych také radost, smím-li prosit, kdybych Jeníčka viděl.«

A matka, plna dojemného překvapení, otvírá dvéře do kořán a volá do pokoje: »Jeníčku, pojď sem, sv. Antonín ti přivedl sem Milosrdného bratra.«

Mžikem tu byl Jeníček.

Podali si ruce, jako dva staří, dobří známí a ruku v ruce zírali na sebe v němém údivu. A matka dojatá stála opodál, aby toto prazvláštní shledání přítomností nevyrušila. Milosrdný bratr se diví, jak Jeníček vyrostl, jak jest statný a Jeníček zase s usměvavou tváří prohlíží si Milosrdného, by mu pohled jeho brzy nevymizel z paměti. Když se vzpomatovali z radostného shledání, přistoupila matka k Jeníčkoví a podala mu obrázek.

»Zde Jeníčku máš také obrázek. Když ještě jsi mluvit neuměl, dostal jsi obrázek sv. Antonína od téhož pána a dnes, po kolika letech shledáváš se s ním opět. Ajhle, obrázečkem sv. Antonína Padl.«

Skorem to zní jako pohádka. Milosrdný bratr a Jeníček stali se od těch dob nejlepšími přáteli.

Byl pozván do kláštera, aby si jako malý studentík prohlédl památnosti starobylé budovy.

Když se vrátil tatíček z kanceláře, nemohl být Jeníček ani hotov s vypravováním o dnešním setkání se s Milosrdným bratrem.

Za několik dní potom doprovázel tatíček Jeníčka do kláštera Milosrdných na »Františku.«

Objevy, které tam učinil, zaznamenal si takto: U vchodu do klášterní zahrady kloní se, jakoby na pozdrav přichozímu strom, který již přes tři století

věrně zde stojí a doposud rok co rok pouští koruna jeho nové výhony. Škoda jen, že ruch a sanační vnikl i do tohoto klášterního zátíší a brozí celé té starobylé budově brzkým sbouráním a podetne zároveň i památný ten strom.

A jiná zajímavá památka historická chová se v klášteře tomto.

V severní křídle nemocnice, nejstarší to části budovy, mezi jídelnou a síní nemocniční, vedou do prvního patra dřevěné schody, jež byly zrobeny z popravního lešení ze dne 21. června roku 1621, kdy na staroměstském náměstí pod mečem katovým vykrvácelo 27 českých pánů odbojných. Klášterní řád tohoto konventu žádá, aby každý mnich, kdykoliv po schodech jde, odříkával »Miserere« za jich duše.

Dřevěný kříž z popravního lešení daroval před lety konvent Milosrdných v Praze do městského musea na Poříčí, kde doposud lze jej viděti. Tento kříž s bolestnou Matkou Boží, k němuž každý vzhlíží s úctou a s bolestnými vzpomínkami, má pro nás cenu neobyčejnou.

Úrůvky tyto zanesl si Jeníček do svého památníku a slíbil si, že na Milosrdné nikdy nezapomene, až bohdá bude někdy také »velkým pánem.« A že se s nimi seznámil, děkuje jenom obrázku sv. Antonína Paduanského.

Zjímání Jesuitů při revoluci v Portugalsku.

Pohřešujeme dosud podrobnějších zpráv o řázení revolucionářů v Portugalsku. Zvláště nejasno je, co se dalo s řeholníky, zvláště jesuity, kteří byli vypovězeni ze země. Bude tu vhod zpráva, kterou přinesl německý katolický časopis »Germania« od očitého svědka, jenž při vypuknutí revoluce byl v jesuitském domě v Barro. Město toto jest vzdáleno asi 4 km od Torres Vedras do Lissabonu se odtud dojede vlakem za 3 hodiny.

Zpravodaj vypravuje: Ráno 6. října po snídani jsme spatřili ku klášteru přijížděti oddíl jízdy, co zatím oddíl pěchoty obsazoval pahorek, který vypínal se za klášterem.

Když stáli před klášterem, nikdo se neodvažoval do domu vkročiti. Proto představený vyšel ven, tázal se jich, co vlastně chtějí? Velitel a někteří republikáni šli mu vstříc. Velitel poznav v představeném známého, zbledl jako stěna a nevěděl si rady: vždyť to byl jeho starý přítel a bývalý zpovědník v Makao, v Číně. I vyjádřil se, že raději zemře, než by rozkaz vyplnil. Avšak představený jej vybízel, aby plnil svou povinnost. Plukovník řekl: »Pak jest vám všem bez rozdílu ve čtvrt hodině klášter opustiti. Kdybyste otáleli, uškodíte velice sobě i nám.«

Na to plukovník šel s představeným do kláštera; za nimi se ubíralo několik republikánů. Z počátku zračila se v jejich tvářích, jakási úzkost a nedůvěra; později však stávali se stále drzejšími. Představený jim oznámil, že v domácí kapli je nejsvětější Svátost, že tudíž jednomu knězi je tu zůstatí do zítřka a při mši svaté přijmouti svaté hostie. Ale nové panstvo kroutilo hlavou, jeden hleděl na druhého a znova poručili, že ihned všichni do jednoho musí do vězení. Představený rozhorliv se zvolal: »To ne, pánové! Raději se dáme všichni postříletí, než abychom nejsvětější Svátost opustili.« Konečně přece bylo dovoleno jednomu knězi zůstatí tam do rána.

Mezi tím běhali po domě novicové, scholastikové, kněží a bratři. Každý si chtěl vzítí něco prádla; vždyť nevěděl, jak bude dále. V duchu svaté chudoby každý si vzal starý klobouk a nový nechal republikánům. Na chodbách bylo viděti samé cizí tváře a voláno: rychle, rychle! I nemocným bylo povstati s lůžka: 17letý souchotinář byl násilím ze světnice vyveden; 70letý nemocný kněz,

vyzván jsa, aby připravil se rychle na cestu do města, zvolal s úsměvem: »Nuž tedy«, ale hned u dveří klesl vysílením. Co se s ním stalo později, neví se. Zatím bylo dvěma bratřím laikům, kteří v oné krajině byli rodáky, přemoci velké pokušení. Přemlouvali je totiž, aby se navrátili do svých domovů. Oni však vždy totéž odpovíděli: »I kdybychom věděli, že s námi bude v Lissaboně zle, ba že musíme zemřít, raději zůstaneme u svých spolubratřích a zemřeme s nimi, než bychom je opustili.« Také i později v žaláři Cariaském bylo jim ještě dvakrát domlouváno, aby se navrátili do rodných vísek, ale všechno marné. Konečně jednoho z nich vyvedla stráž z vězení, aby odebral se k rodičům. Druhý však tam ještě při mém odjezdu — tak vypravuje svědek očitý — zůstal a řekl mi: »Bez svých spolubratřích neopustím žalář, leč by mě poslali domů násilím«.

Jakmile jsme všichni vyšli z kláštera, byli jsme vojskem obklopeni a vedeni v dlouhé řadě po dvou do Torres Vedras. Dohromady bylo nás 84: 16letí jinoši i 60letí starci. Mnoho vesničanů spatřivše nás, plakalo, neboť ztratili v nás své dobrodince. Jistý republikán se obořil uštěpačně na plačící ženu: — »Ale, babko, mám ti půjčit ještě kapesník?« A když jiná žena vidouc nás, probodila, že tak vedli Jerusalemem Spasitele, vzkřikla na ni: »Řas aby tě vzal, děvko!« Plni prachu a potem zboceni přišli jsme do městečka Torres Vedras. Zavedli nás do kasárny, do spárny; u dveří postavili stráž a byli jsme zajati.

Chudý dárek.

J. Pénislav.

Vánoce se halí šněhem,
kde kdo spěchá k jesličkám,
milých dárků plné ruce —
co já, Bože, Tobě dám?

Jesulátko, pouťník chudý
stojím jak ten oslíček,
nemám, co by ceny mělo
za dárek do jesliček.

Přece kladu srdce svoje
mezi dárky líbezný
Kež jen milých u jesliček
milost Tvoji nalezne.

Vím, že srdce málo váží,
že je světem znavené,
samoláska v něm se leskne
jako perly skleněné.

Pročež prosím, Jesulátko,
k jeslím vznáším zbožný hled
Přijmi v dar to srdce chudé
nikdy nedej mi je zpět!

Chudobní lidé u Ježíška.

Když pastýři spatřili Ježíška a se mu poklonili, spěchali s radostí ku svým stádům a všudy volali: Radujte se, radujte se: Spasitel již přišel.

Všichni, kteří to slyšeli, se zaradovali, zvláště chudí; vždyť již dávno s velkou touhou čekali na jeho příchod. Kdykoliv je chudoba tísnila, vždycky se povzbuzovali myšlenkou na Spasitele. Druh druhá těšila: »Až přijde Spasitel, kterého proroci předpovídali, bude konec bídy. Vždyť je mocným, bohatým králem, který každému chudobnému tolik zlata přinese, že bude konec všemu nedostatku. Poušť promění v úrodná pole, a kamenité výšiny v tučná pastviska; potom se bude každý míti dobře.«

Ten, jenž byl tak toužebně očekáván, nyní přišel; pastýři to řekli. »Kde je?« tázali se. »V jesličkách ve chlévě«, zněla odpověď. »Je chudší než my všichni; ale užasnete nad tak roztomilým, spanilým dítětem.«

Na tváři chudých se ukázalo nemilé překvapení. »Chudší než my všichni? A což nám nepomůže?« tázali se.

»Jděte a vizte!«

Chudí se sešli a ubírali se k chlévu, kde odpočíval Ježíšek v jesličkách. Spatřivše jej, kterak září v nuzných plenkách a jesličkách jako jasná hvězdička s nebe spadlá do pozemského prachu, byli naplněni radostí, zbožností, úctou a láskou. Poklekli a poklonili se svému králi. A když zase povstali, obstoupili jesle a mluvili k Ježíškovi:

»Srdce nám mocně tlouklo touhou po tobě. Chvála Pánu Bohu, že jsi tu konečně. Vždyť víš, jak se nám chudým lidem zle vede, co se musíme napracovati, natrpěti a natrápiti; a pak jak musíme všem ustupovati, jak jsme všude odstrkováni, a jak každý na nás hledí s opovržením. Doufali jsme, že aspoň ty nám z bídy pomůžeš. Nyní však vidíme, že jsi chudší než my. Není nám tedy vůbec žádné pomoci?«

A milé dítě otevřelo svá ústa a mluvilo slova, která velice líbezně zněla:

»Toužili jste po mně, jako po svém těшитeli a pomocníku; pravím vám, že jsem jím opravdu. Kdybych byl přišel tak, jak jste mne očekávali, jakožto nesmírně bohatý král, který svými poklady obohacuje každého chudého, byl bych býval zlým pomocníkem a špatným těšitelem. Mnozí z vás by nebyli o nic šťastnější v bohatství, než jste nyní v chudobě; jiným by za rok z bohatství nic nezůstalo, a byli by chudší, než jste vy nyní. Ponechávám vám chudobu, ale sejmu s ní tíži a hořkost, a proto jsem se stal chudým. Chudoba jest vám těžkou a hořkou, protože každý vámi pohrdá a opovrhne, a protože jste všudy posledními a všechno musíte si nechat líbiti. Od nynějška však chudobní lidé v očích mých učedníků stoupnou ve vážnosti. Boháči se zřeknou zlata a dobrovolně se k vám budou přidávati, aby se jim dostalo cti, které nabyli chudobní lidé mou chudobou. Jiní se budou pokládati za šťastné, mohou-li pro mne vám sloužiti a vás podporovati.

Chudoba se vám zdá býti těžkou a hořkou, protože jste dosud hleděli na boháče a říkali: Těm se vede dobře, ale nám špatně. Od nynějška však se dívejte na mne: nebudete snášeti nedostatek trpělivě, když vidíte svého krále chudšího, než lišky v horách a ptáci v povětrí?

Chudoba jest vám těžkou a hořkou, protože stonáváte od těžké práce, hlad vás často trápívá, zima vámi lomcuje a slunce vás pálvá. Snáším to tak, jako vy. Trpím to, abych Otce smířil a lidem opět nebe otevřel. Kdo trpí se mnou a činí pokání na zemi, hodí se do nebe a Otec můj ho k sobě přijme. Nechce-li však někdo trpěti a káti se na zemi, tomu pravím: Snáze jest velbloudu dírkou jehly projíti, než takovému vjíti do království nebeského. Pro čest Otcovu a spásu lidí lehce a rád snáším bídu a trampoty. Snášejte

vy, když ne s radostí, tedy aspoň s trpělivostí trampoty a bídy pro čest svého Otce a pro vaší vlastní spásu.

Ježíšek umkl. S úžasem naslouchali chudí jeho slovům. Nyní zvolali všichni jako z jedné úst: »Budiž chválen a veleben po všechny časy od chudobných lidí Ty ve své chudobě, neboť jsi opravdu náš útěchou a naším pomocníkem.

U jesliček.

J. Moravský.

Bylo to roku 19—. Ve velkém poutním chrámu Páně městečka M. klečí na klekátku před jesličkami mladá dáma v tmavém obleku, ruce pevně k tváři přitisknuté. V kostele rozhostilo se velebné ticho; v tak pozdní době nebylo tam nikoho. Jen věčné světlo před svatostánkem a dvě hořící svíce u jesliček zaplašovaly šedé tmy pozdní hodiny. Dívka u jesliček je samotná. Občas vydere se jí z prsou hluboký povzdech, a kdo by zakrytou rukama tvář blíže pozorovati mohl, viděl by, jak si horké slze skrze prsty její cestu kleslí.

Co asi tíží srdce ubohé té dívky?

Ach mnoho, mnoho.

Tam doma, v nedaleké vsi, leží matka na smrt nemocná. Hrob vlastního otce jejího již dávno travou zarostl. Druhého otce pochovali před několika lety. Skrovný majetek, co jim po smrti druhého otce necitelní věřitelé nechali, byl brzy vyčerpán, ponejvíce na výchovu dvou mladších nevlastních sester. Za práci se mnoho neplatí. Matka a dcera, těžší práci nezvyklé, pomáhají si šitím, ale nyní již přes půl roku matka je upoutána na lože. Dvě mladší nevlastní sestry ještě chodily do školy. Příbuzní se o ně nestarají — není divu, že celá tíha tak trpkého života, plného trudu a starosti, bolně svírá srdce ubohé as dvacetileté dívky. K tomu vřdělku sama: v noci aby u milované matky bděla, ve dne úsilovně pracovala, by to vše stačilo na lékaře, na léky a výživu. Věru není divu, že jí síla a důvěry ubývá a to nyní tím více, co se stále obávají musí, aby snad nejbližším okamžikem nezůstala opuštěná, jediná na celém světě se svými nezaopatřenými sestřičkami.

Než horší ještě červ hryzl na její srdci a podrážoval zdraví i důvěru. V mládí u sestřiček vychovaná, jsouc dobrého, měkkého srdce, ráda se tulila k Špasiteli svému, u něho radosti a slasti zakoušela — byla šťastná. A nyní? Od několika let, od té doby, co vlastního otce ztratila a matce své upřímnou a poslušnou býti přestala, kdy nechtěla slyšet úpěnlivých proseb, upřímně míněných výstrah dobré matky, od té doby vypudil hřích veškeru radost, veškeru útěchu ze srdce. Z počátku, dokud radostem světským se více oddávali mohla, necítila prázdnotu srdce svého. Nyní však, když i dobří její přátelé i přítelkyně neměly pro ni nic, než soustrastný pohled, nyní teprv zakoušela plnou měrou, jak trpké jest spustiti se Boha svého. Dlouho arci ani nemyslela na to, kde by útěchy hledat měla a ani ji nenapadlo postarati se, aby matka na smrt nemocná s Bohem svým se smířila a Onoho přijala do srdce svého, jenž nemocné uzdravuje a mrtvé křísí. A když kněz ponejprv, nezavolán do pokoje nemocné vkročil, tu ani nebyl příchod jeho vítaným, ani jedné ani druhé. A přece svolily k tomu, by se dala zaopatřit, aby aspoň bylo vše v pořádku, kdyby zavolal hlas Boží k soudu. Když pak kněz, nemocnou zaopatřiv, odcházeje laskavě se ubledlé dívky tázal: A kdy pak jste Vy, slečno, naposledy se smířila s Bohem a posilnila se tímto nebeským pokrmem, připraveným

zvláště těm, když v kříži a trápení dny své tráví? — není divu, že se mu nedostalo příliš laskavé odpovědi. A přec — onen mír a klid, ona trpělivost a spokojenost, kterou nemocná od zaopatření jevila a její přání, aby kněz ten zas co nejdříve přišel, všechno to vzbuzovalo v srdci ubohé dívky naději, že by snad i ona u nohou téhož kněze odpuštění, pokoje a posily nalézti mohla.

Než stálo ji to přemáhání, stálo ji to strachu a bázně. Dvakrát již vážila cestu do chrámu Páně, jsouc odhodlána, bude-li tam kněz, vrhnout se mu ve zpovědnici k nohám a strhnouti bříšně se srdce svého. Kněz tam byl; již již chtěla vstáti a ke zpovědnici přistoupiti, ale strach a bázeň nedovolily jí toho.

Nyní přišla po třetí. Již dvě hodiny zde klečela před obrazem bolestné Matky Boží. Už nastal večer. Kostel se vyprázdnil, je tu sama a sama. Doma čeká matka . . . má i nyní zase s nepořízenou vrátiti se domů? Má zase starostlivé matce, jako již jednou, na otázku: »mluvilas s knězem«, dáti se slzami v očích v odpověď: »Ne?« Vědělať matka, co se v jejím srdci dalo! — Vstala od oltáře, jde kostelem — kněze tu arci není; ale oko její padlo na malého Ježíška v jesličkách. Byl třetí den vánoční. Ach, jak smutné byly to vánocel! Neznámou silou puzena, kleká před jesličkami na klekátko, přikryje tvář rukama a horké slzy proudí jí z očí, vřelá prosba se jí vine ze srdce k Ježíškovi. Zda se konečně smiluje srdéčko malého Ježíška nad nebohou duší touto? Vždyť přišel hledat a spasit, co bylo zabynulo. Aneb není tato duše právě tak chudobná jako ti pastýři, které první povolal k jesličkám svým? A nebyli oni též hříšníky, snad horší než ona?

Konečně se pozvedne a odhodlaným krokem jde zavolat si kněze. Než ještě nebylo vše vybojováno.

Kněz, vida ji v tak pozdním čase přicházet — bylo to asi o 6. hodině večer, čas to o vánocích dosti pozdní — celou vzrušenou, uplakanou, myslil, že snad matka zemřela. Než ne, mamince se od zaopatřování mnohem lépe dařilo, vodnatelnost že popouští, dala dívka za odpověď na projev soucitu se strany kněze. A poněvadž váhala s barvou ven, táže se kněz po stavu matky, po dvou sestřičkách, aby tak alespoň připravil ubohé dívce cestu k tomu, s čím přišla; netušila, jaká záležitost ji tíží. Když ani to nepomohlo, táže se zpříma:

»Jak pak, slečno, nepotřebujete snad nějaké podpory?«

»Hladu jsme ještě netrpěly«, odvětila dívka, začervenalší se.

»Co tedy Vás sem ke mně vedlo?«

»Odpusťte, důstojný pane, že jsem obtěžovala, maminka už mne dlouho čeká, půjdu, aby neměla o mne strachu!«

»Tedy mi neřeknete, proč jste sem přišla?«

Dívka sklopila oči a poněkud i hlavu.

»Slečno, odpusťte, řeknu-li Vám něco upřímně: Vy máte něco těžkého na srdci, a bojíte se mi to říci. Tíží Vás snad svědomí? Chcete-li, půjdem do kostela do zpovědnice, jest ještě otevřeno!«

»Ano důstojný Pane, ráda bych.«

»Dobře tedy, běžte, připravte se trochu, já přijdu hned.«

»Již jsem se půl třetí hodiny připravovala.«

Kněz rád tomu, že mu to Pán Bůh konečně přece vnukl, pohrozil jí prstem s úsměvem: »Ale ať jste mi upřímná!«

»Budu« — a šla. Šel i kněz, a po upřímném, dlouhém vyznání vlil opět svátostním rozhřešením milost a útěchu do ubohého srdce. Opět klečí před jesličkami, z očí proudí se slzy, ale slzy útěchy, radosti a vděčnosti k malému Ježíškovi, že jí dal konečně nalézti onoho pokoje, o němž nad Betlémem pěli andělé: A pokoj lidem dobré vůle. A když přispěchala domů, a padnouc matce okolo krku řekla: »Maminko už je všechno v pořádku«, tu vystoupily i matce slzy do očí a radovala se spolu se svou milovanou dcerou.

A tuto radost, tento pokoj nevymizel ze srdce dcery, ani když hlad a starost o vezdejší živobytí vskutku zaklepal na dvéře přibytí; ani když dobrá matka, blažená, že i dcera její konečně pokoje a míru v srdci a tím i spokojenosti a veselé mysli dosáhla, své vyhasínající oči k věčnému spánku zavřela.

Ach kéž zavítá v památné dny narození Syna Božího pokoj a mír ten do srdcí všech, opuštěných, zarmoucených, stísněných, zvláště tím nejhorším, co na světě jest, hříchem, aby tak co nejvíce smrtelníků zakusilo, jak pravdivě pěli andělé, nebeští tito poslové: »A pokoj lidem dobré vůle.«

Zprávy se Sv. Hostýna a z posv. Velehradu.

Pořádek služeb božích na Sv. Hostýně v zimě. (Od svátků Všechn Svátých až do IV. neděle po Velikonoci). V neděli a svátky: Ráno o půl 9. hod. kázání, v 9 hod. mše sv. s požehnáním, večer o 7. hod. požehnání. Ve všední dny: Ráno o 7. hod. mše sv., večer o 7. hod. požehnání.

O vánocích je jitřní mše sv. v 5 hodin, kázání o půl 7. hodině, v 9 hodin poslední mše sv. s požehnáním.

Velké zásluhy o Sv. Hostýn by si získal, kdo by nám daroval nebo zapůjčil starobylé obrázky Panny Marie Sv. Hostýnské anebo starobylé knihy modlitební i jiné, v nichž by byly buď obrázky neb modlitby, aneb aspoň doklady, jak se Matka Páně už za dávných dob na Sv. Hostýně uctívala.

Co nového na Sv. Hostýně? Žulové schody i s kamenou balustrádou (zábradlím) před samým kostelem jsou dokončeny. Balustráda krásně obepíná průčelí kostela. Viděti, že tu vytříbený vkus, obezřetná rozvaha pracovala. — Matice přikročila dále k naléhavé otázce noclehů a přístřeší vůbec pro poutníky. Proto upravuje se právě severní ambit (ochoz). Dřevěná dosud, ale už zpuchřelá podlaha byla vytržena a místo ní se celý ochoz betonuje. — Potom zřídí se tam, jako v jižním ambitu už se dříve stalo, dřevěné ležiště, na něž mají býti rozloženy slaměnky z hostince, kamž se nová lůžka pořídí. Za kněžským domem postaveno místo chatrných už boud ze dřeva kamené hospodářské stavení a zřídí se nové záchody pro poutníky.

Památný den pro Sv. Hostýn v prosinci. Dne 18. prosince 1902 zemřel P. Jan Cibulka T. J. na Velehradě, který byl na Sv. Hostýně prvním představeným a o zvelebu jeho si neocenitelné zásluhy získal.

Počasí na Sv. Hostýně. Průměrná teplota od 15. října do 15. listopadu 4° C. 3. listopadu poletoval řídký sníh; 6. listopadu napadlo na 8 cm. sněhu, druhého dne však roztál. 10. listopadu napadlo 6 cm. sněhu, jenž pro mrazy od 11.—14. listopadu vydržel 3 dny. 14. listopadu odpoledne vane jižní vítr; teploměr stoupá (v poledne + 1·7° C) a sníh taje.

Duchovní cvičení pro mužskou omladinu na Velehradě. Na posv. Velehradě budou se konati duch. cvičení pro omladinu mužskou od 11. až do 15. prosince ráno. Za stravu, nocleh atd. platí člen 3 K. Nápoj se platí zvlášť. Je žádoucí, aby účastníci 11. prosince o páté hod. večer byli už na Velehradě. Kdo se hodlá duch. cvičení účastniti, ať to oznámí nejdéle do 4. prosince výhradně kolleji Tov. J. na Velehradě.

nešťastný starosta Svatováclavské záložny, proběhly novinami různé zprávy o jeho působnosti — bylo však v nich málo objektivnosti. Pisatel těchto řádků byl sekretářem kuratoria pro sanování Svatováclavské záložny při zemské bance král. česk. vytvořeném a měl proto příležitost hodně hluboko nahlédnouti do stavu věcí. Dle jeho názorů převzal Drozd r. 1876 Svatovácl. záložnu hodně pasivní. Záložna utrpěla značných ztrát úpadkem cukrovarů. Tyto ztráty se tajily a Drozd myslel, že záložna ze všeho si pomůže, ale nebylo tomu tak. Drozd příliš důvěřoval úřednictvu a zvláště Ortovi, který přivodil vlastně katastrofu. Jeho rodina vedla knížecí dům a častovala přečetné členy z nejřednějších kruhů pražských — z peněz Svatováclavské záložny. Věc ta musila se v čas katastrofy držeti pod pokličkou, aby se z toho nevyklubala nesmírná ostuda — národní. Ale Drozd to odnesl; jeho hlavní vina jeho důvěřivost úřednictvu. On sám peněz neodcizil žádných — vždyť uměl v bídě. — Jistý vážený soudce po odsouzení Drozdově řekl: »Kdyby Drozd přišel před senát, nemohl býti odsouzen, ale porota soudila jinak; byl to kněz! — Právních důkazů zločinnosti pro objektivního soudce tu nebylo, vyjma zanedbané povinné péče. Nechceme nijak hájiti skutečnou vinu Drozdovu, ale tolik víme, že Drozd vykonával také mnoho dobrých věcí, že byl čas, kdy se mu vše kolkolem kořilo a o pomoc a přispění prosilo. A Drozd rád pomáhal. Měl veliký vliv a jeho přímluva mnoho platila, neboť mnozí vysocí páni ho často potřebovali, když si ze záložny dlužili. Bůh ho snad bude souditi jinak!«

Vychovává tak pokroková nauka? Když letos byla činěna v Brně opatření proti choleře a když bylo učiněno vyzvání, aby se pro všechen případ přihlašovali dobrovolní ošetřovatelé nemocných na choleru, přihlásili se pouze — katolické jeptišky.

Soc. demokratická daň. Soc. demokratičtí dělníci valnou většinou neplatí na přímých daních státu nic. Jak obrovské sumy však musí platiti ústřednímu svému vedení! Daň strany obnáší u typografů 110 K, litografů 50 K, kloboučníků 74 K. Průměrně platí každý soc. demokrat pravidelnou roční daň 27 K. Do toho však nejsou započítány mimořádné příspěvky, které ročně často nemnouhou svou výší se liší od daně pravidelné. Zpět na podporách dostane se soudruhům jenom část nepatrná. Vůdcové však dostávají tučné platy.

Alkohol je vrah nejen proto, že často popuzuje k vraždě jiných, ale i proto, že zabíjí opilce sama. Úřední statistiky dokazují, že ve Švýcarsku jedna desetina a v Dánsku docela jedna sedmina mužů umírá předčasně následkem pití. V Čechách pak jedna osmina vniterně nemocných mužů (12%) jest pouze od pití nemocna a v ústavech choromyslných tam leží chorých 24% mužů a 2% žen jen následkem alkoholu. Alkohol vrah!

Dětský nápad. Ctihodný Jan N. Neumann, biskup Filadelfijský v Americe, dokud byl ještě farářem v Northburku, měl k obsluze jen 10letého hošíka. Hošík byl čiperný a nejednou obveselil svými dětskými rozmazy svého pána. Ten mu vštěpoval užitečné rady pro život a chlapec si je zapamatoval. Říkával mu, aby večer málo jídal, že bude dobře spáti. Tu kdysi večer, když Neumann vrátil se domů s namahavé cesty, kdosi z farnosti donesl jim dobrou večeři. Chutnalo jim. Pojednou praví hošík: »Nejezte již, velebný Pane, budete dobře spáti«, patrně, aby jemu samému více zůstalo.

Lístárna redakce:

J. Fryšák Moulton, Lavaca Dopis správně došel a vše na vytknuté úmysly odevzdáno.

Fr. Gajdoušek, Roscoe—Texas: děkujeme za zaslání peníze; zapláceno do ukončení tohoto ročníku.

Anna Janošik, New-York: oba dva dopisy i peníze správně došly, což bylo již i v předešlém čísle uveřejněno. — Zaplat P. Bůh!

Čtenáři »Hlasů Svatohost« se upozorňují, že na »vyslyšení« neb »díkůvzdání«, která nás písemně dojdou, se neběže zřetel, nejsou-li celým jménem dotýčeného odesilatele podepsána.

Doporučujeme našim rodinám

Kolínskou cikorku!

Úplný katalog českých knih

oboru hospodářství polního, domácího, chovu i léčení zvířectva, zahradnictví, zelinářství a ovocnictví, včelařství, lesnictví, lovectví, rybářství, hedvábnictví, hospodářského průmyslu, obecní samoprávy a zákonodárství, knih zábavných, poučných, školních atd. vydalo právě známé české odborné nakladatelství **A. Reinwart**, knihkupectví v Praze ve Vodňácké ulici č. 23, které jej každému na požádání obratem pošty zdarma a franko zašle. Katalog tento poslouží každému, kdo se o české odborné — — — knihy zajímá. — — —

Vzorky všeho tkalcovského zboží dodá Vám na požádání zdarma

Osvald Lelek, tkalcovna
Lázně Bělohrad - Čechy.

Prádlo všech druhů dámské, pánské i ložní šije se dle míry. Výbavy pro nevěsty ušité koupíte u mne nejlevněji. Pláte si o velký obráz. ceníků

Jsem domácí tkadlec horský

(člen spolku křesťanských sociálů).

Zasílám zboží různé.

40—50 m zbytků 20—22 korun
dobírkou zaručeně pracích barev bez chyb.

Kanafasy na ložní povlaky, košilové
plátka lněná neb polovičnický, rumbur-
ské éby, grlezety, ručníky, tkané bar-
chety na šaty, modní zefirky na košile
a bluzky, a na šaty, bílé gradle, flanely,
modré tlisky na domácí šaty a zástěry
vše mnou ručně pracovány, velekrásny,
trvanlivy v délce 3—15 m.

Frant. Maršík,

ruční domácí tkadlec

Česká Čermná č. 107., p. Náchod.

Každý dle potřeby, račte udat co po-
třebujete, i délku zbytku si račte zazna-
menati, nehodící výměním, neb dle žádosti
peněz vrátím. Zkouška mé důvěry ujistí
každého. Též zasílám

půl tuctu, čistě lněných prostěradel
beze švu, 150 cm. šlr., 200 cm. dl.,
jen za K 15.80.

Karel Zástěra,

hodinář a klenotník

v Dolních Kounicích u Brna.

Ceský dodavatel věžových kostelních
hodin. — (Dříve dílovedoucí a monter
u firmy Frant. Moravus v Brně.) —
Nabízí se slavným řemeslem a obcím
k dobrému a levnému postavení **věž-
ových hodin** s dlouhou zárukou.
Též i **kapesní hodinky**, klenoty,
zlaté a stříbrné zboží v hojném výběru
má vždy na skladě. — Četná vysvětlění
po ruce. — Vývoz do všech zemí.

Umělecký ústav pro malbu, leptání
a broušení skla

B. Škarda Brno,

hotoví okna kostelní v každém způ-
sobu a provedení na přání i se želez-
nou konstrukcí ve vlastní strojnické
dílně hotovené. Mosaikové obrazy pro
výzdobu vnější i vnitřní na křesťan-
ské a oltářní obrazy. Rozpočty na
požádání.

SVÍCE KOSTELNÍ

pravé voskové, přesně dle liturgických předpisů; jakož i polovoskové a stearinové
vyrábí nejdokonaleji a doporučuje firma

V. ZBOŘIL A SYN,

první moravská továrna na voskové zboží a
svíčky v Bystřici pod Hostýnem

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož
i zemské ústavy říše Rakousko-Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se
neúčtuje. — Ceny mírné.

Vína Dalmatská

zaručeně přírodní,

výtečné la jakosti a lahodnosti pro
nemocné a žatudečnými nemocemi tr-
pící. K doporučení červené 10 58,
60, 62, 74 hal. za litr, bílé po 56, 62,
68, 76, hal. za litr, černé po 56, 62,
64, 90 haléřích za litr zasílá dobírkou
v soudkách od 30 litrů výše jediné
svou solidností světově známá firma

M. UDINA,

majitel realit a velkoobchod vínem,
Rijeka (Fiume), Přímoří.

Děkuji velké množství poděk. dopisů. Cenníky zdarma a franko.

Tiskařské práce -

všeho druhu zhotovuje
rychle a za ceny levné
tiskárna tohoto listu -

Zaorálka a Tučka, Holešov

Ve prospěch zvelebení sv.
Hostýra doporučuje se
koupě obrazů **Vítězná
Panna Maria Svato-
hostýnská a Příchod
sv. Cyrilla a Metho-
děje na sv. Hostýn.**
Cena jednoho obrazu s hudeb-
ním strojem K 10.90, bez hu-
debního stroje K 7.40. Dodává
v bedně s vyplaceným poštov-
ním poplatkem

L. Klabusay Holešov

Grafičský ústav Zaorálka a Tučka, nást. Lamb. Klabusaya v Holešově.